Refleksjon

«Tegning, form og drama»

En personlig kunstnerisk forskningsreise

fra tegning til film

Stipendiat ved KHiO, avd. Design
Bendik Kaltenborn
11. mai 2022

© 2022 Bendik Kaltenborn
Kunsthøgskolen i Oslo - Avdeling Design
www.khio.no

Dette dokumentet inneholder den skriftlige refleksjonen til stipendiat Bendik Kaltenborns kunstneriske forskningsprosjekt *Tegning, form og drama*. Hoveddelen av denne refleksjonen utgjøres av en redigert versjon av Bendik Kaltenborns dagbok ført fra 2016 og til prosjektets innlevering. I tråd med NSD (Norsk Senter for Forskningsdata) er alle som nevnes ved navn blitt forelagt teksten for godkjenning før innlevering, samt innhenting av signert samtykkeskjema for de mest involverte som også figurerer prominent på fotografier i den visuelle dokumentasjonen.
Prosjektet resulterte i kortfilmen *Liker stilen*, skrevet og regissert av Bendik Kaltenborn, produsert av Oslo Pictures, 2020. I tillegg inngår den retrospektive samleboken *Tegning, form og Farge*, publisert av No Comprendo Press, 2017 og denne refleksjonen, samt «redegjørelse for sammenhengen mellom oppmeldte arbeider»

Hovedveileder: Andreas Berg
Biveileder: Lise Fearnley

Prosjektet er støttet av:
Diku - Norwegian Agency for International Cooperation and Quality
Enhancement in Higher Education (tidligere NARP - Norwegian Artistic Research Program)
Kunsthøgskolen i Oslo - Avdeling Design
NFI - Norsk Filminstitutt
Grafill
Kulturrådet
Fritt ord

Korrekturlest av Aase Irene Høifødt
Svensk korrektur av Andreas Berg
Layout av Bendik Kaltenborn
ISBN: 978-82-7038-418-1
Materialet er beskyttet av åndsverksloven og kan ikke reproduseres eller brukes uten samtykke, foruten utdrag i undervisningssammenheng.

Innholdsfortegnelse

Side 4……..Kort om kunstneren og prosjektet
Side 5……..Forord
Side 10……«Instruks»
Side 11……Dagbok 2016
Side 24……Dagbok 2017
Side 62……Dagbok 2018
Side 127……Dagbok 2019
Side 207……..Dagbok 2020
Side 242……Dagbok 2021
Side 272……..Dagbok 2022
Side 279……..Intervjuer
Side 280……..Om intervjuene
Side 281……..Intervju med Carl Johan De Geer
Side 295……..Intervju med Yngvild Sve Flikke og Inga Sætre
Side 310……..Intervju med Kristoffer Borgli
Side 316……..Intervju med Fede Alvarez
Side 326……..Intervju med Sammy Harkham
Side 342……..Kilder og referanser
Side 349……..Takk!
Side 351……Visuell dokumentasjon

Kort om kunstneren og prosjektet

Jeg heter Bendik Kaltenborn og er født i Oslo, 1980. Jeg har bachelor i Visuell kommunikasjon fra KHiO (2004) og master i Grafisk design og illustrasjon fra Konstfack (2008). Før dette gikk jeg ett år på Einar Granum Kunstfagskole.

Jeg har tegnet siden jeg var liten og holdt det gående, både som en del av Dongery-kollektivet jeg var med å starte i 1997, og frilans for meg selv. Blant oppdragsgiverne jeg har illustrert for er The New Yorker, The Washington Post og Todd Terje. Tegneseriene og bøkene mine er gitt ut i norsk utgave av No Comprendo Press, der *Liker stilen* (2013) og *Tegning, form og farge* (2017) er mine seneste utgivelser. *Liker stilen* i tillegg utgitt på engelsk, spansk, tysk, fransk og svensk. Jeg har hatt solo- og gruppeutstillinger i Japan, Sveits, New York, Sverige og jobber i skrivende stund med en solo-utstilling på Blaafarveværket/ Kittelsenmuseet som åpner i mai 2022.

Stipendiatrosjektet mitt handler kort fortalt om det å ta steget fra ett historiefortellermedium til et annet, i mitt tilfelle fra tegneserie til spillefilm. For en litt mer omfattende innføring, vennligst se prosjektbeskrivelsen.

«Fellini was a cartoonist, I was a cartoonist. We both came from the same background. Which means you look at the world and you stretch it, you pull it, you distort it»

- Terry Gilliam

Forord

KORT REDEGJØRELSE OM PROSJEKTET

Jeg har i mitt kunstneriske forskningsprosjekt på KHiO laget kortfilmen *Liker stilen*, basert på tegneserieboken min med samme navn, som utgjør hovedverket i mitt kunstneriske forskningsprosjekt. Kort fortalt går det ut på at jeg forflytter meg fra et historiefortellingsmedium til et annet, ved å ha manus og regi på kortfilmen basert på mitt eget tegnede univers. Jeg har også laget samleboken *Tegning, form og farge* med tilhørende utstillinger, samt TV-serie-piloten *NRK Hyper* med kollega Flu Hartberg, i tillegg til en rekke mindre forsøk og utprøvelser på veien. For ytterligere forståelse av prosjektets utgangspunkt og ambisjoner kan man lese min prosjektbeskrivelse. I dette refleksjonsdokumentet vil jeg konsentrere meg om nettopp min skriftlige refleksjon underveis, i tillegg til visuell dokumentasjon og intervjuer jeg har foretatt som del av prosjektet.

OM EN PERSONLIG REFLEKSJONSFORM

Valget av refleksjonsform falt på en redigert dagbok. Som jeg skriver på mine første dagboksider, hadde jeg en idé om at jeg i beste fall faktisk ville skrive hele min refleksjon fortløpende i stedet for å skrive alt i enden av stipendiatet. Dette har jeg jo også i praksis gjort, men det gedigne redigeringsarbeidet jeg har sittet med i enden av det hadde jeg ikke begrep om at skulle bli så omfattende og utmattende. Én ting er alle tankene man allerede har i nåtid, om man ikke skal få alskens tanker og syting fra seg selv i fortid på toppen. I tillegg innebærer det utallige andre vurderinger når dette tross alt handler om både meg selv og andre ekte mennesker rundt meg.

Dagbok som refleksjonsform resonnerer med min tilnærming til kunstnerisk forskning – en mer personlig dokumentasjon som gjøres av en kunstner i en prosess. Jeg setter også spørsmålstegn ved om jeg er den best egnede til å skulle analysere mitt eget kunstneriske arbeid, ved at jeg muligens er for tett på det til å «stille helt skarpt». Jeg har alltid tegnet og skapt med magefølelse som drivkraft heller enn nøye kalkulerte og analyserte formler. Derfor går min tilnærming her ut på å «bore et hull i hodet» slik at den som måtte være interessert kan gløtte inn og se hvordan jeg jobber og evt. trekke sine egne slutninger. Jeg mener dette er mer hensiktsmessig enn om jeg selv skulle trekke alle slutninger og servere en subjektiv ferdig analyse av prosjektet og mitt kunstnerskap. Leseren vil få innblikk i mitt arbeid både som illustratør og serietegner, som jeg i utgangspunktet er, men også hvordan min vei fra dette feltet og inn i rollen som filmregissør har vært. I tillegg til bruddstykker av livet mitt i løpet av årene som stipendiat, for i likhet med kunstnere flest glir gjerne privatlivet og kunsten i stor grad over i hverandre.

HVORDAN BØR MAN LESE DENNE REFLEKSJONEN?

Selv om dagboken er redigert med tanke på å slippe andre inn i mitt hode er det fremdeles en dagbok og ikke en stram roman eller artikkel. Dette innebærer en til dels hullete struktur med store hopp i tid, fravær av større begivenheter og til dels

skjev fordeling av fokus på ulike deler av prosjektet. Selv om teksten er korrekturlest, er dagbokformens uhøytidlige sjargong i stor grad bevart og refleksjonen har en mer muntlig tone enn andre akademiske tekster flest.
Jeg vil tro at den som leser dette fra perm til perm får en nokså god kronologisk forståelse av hvordan jeg har jobbet og kan spore utviklingen i prosjektet mitt disse årene, men jeg mener IKKE at denne teksten nødvendigvis skal leses fra perm til perm. Jeg tror den kan fungere minst like bra, kanskje til og med bedre, ved at man dropper kronologien og hopper til de emner man er interessert i og nøyer seg med det. Derfor har jeg gjort overskriftene til hver enkelt dagbok-post mer tematiske for å gjøre det lettere å navigere seg til de deler og tema man måtte interessere seg for.

EKSEMPLER PÅ HVA MAN HAR I VENTE I DENNE REFLEKSJONEN

I dette prosjektet har det vært viktig for meg med en generelt åpen tilnærming. Fremfor å utelukkende forske på min vei inn i et annet fagfelt, har jeg valgt å se nærmere på mine egne tidligere tegneprosesser, på meg selv og hvordan ting henger sammen i mitt kreative liv. Her vil jeg liste opp eksempler på hva man kan få innblikk i:

- Hva som skjer i hodet mitt når jeg tegner en tegning med pennesplitt og akvarell for egen forlystelse, utenom oppdrag, kun med det mål å kjenne pur tegneglede (selv om det ofte kan ende i pur tegnesperre).
- Hvordan jeg jobber med oppdragsgivere som The New Yorker.
- Hvordan jeg tenker og hva som inspirerer meg når jeg lager en improvisert tegneserie for Dagbladet.
- Hvordan jeg har gått fram for å skaffe meg en av landets mest bejublede og nå dobbelt Oscar-nominerte produsenter, Oslo Pictures, som har latt meg skrive og regissere min første kortfilm.
- Forberedelser i tiden fram mot innspilling av kortfilmen *Liker stilen*.
- Mine første dager som regissør på sett med proffe filmarbeidere og skuespillere.
- Hvordan Terje Olsen (Todd Terje) og jeg har jobbet i studioet hans med filmmusikken.
- Etterarbeid, lansering og mottakelse av kortfilmen. Og spede forsøk på å følge opp med en langfilm.
- Min nære og kjære relasjon til min far, som har den sagnomsuste og uhåndgripelige schizofreni-diagnosen og som jeg mener har hatt og har stor innflytelse på kunsten min.
- Redigerte innblikk i privatlivet mitt og personer som har stått meg nær underveis i stipendiatet og vært viktige.
- Refleksjoner rundt arbeidet med samleboken *Tegning, form og farge*, som samler mine ti første år som illustratør.
- Arbeidet med å lage en TV-serie-pilot for *NRK Hyper* med kollega Flu Hartberg.
- Samtaler og møter med kolleger særlig i tegneserie-, illustrasjon- og filmverdenen.

- Intervjuer jeg har foretatt med filmskapere og serietegnere.
- Visuell dokumentasjon fra stipendiatperioden.
- Faktorer jeg selv ikke er klar over men som kanskje du vil kunne oppfatte.

HVORDAN HAR JEG REDIGERT DAGBOKEN OG FORHOLDT MEG TIL DET ETISKE ASPEKTET VED DENNE REFLEKSJONSFORMEN?

Å velge dagbok som refleksjonsform har, som nevnt, vist seg å være en innfløkt vei å gå og jeg har måttet redigere den i mange omganger. Dette skyldes i stor grad at hva jeg har sett etter og vurdert som relevant har endret seg underveis i prosessen; først redigerte jeg det nesten 700-sider lange råstoffet i mange omganger og versjoner ned til rundt 80 sider. Jeg skrellet gradvis vekk alt av personlige og private innslag til jeg satt igjen med et strengt konsentrat som *kun* omhandlet det faglige.
Her innså jeg, støttet av min veileder, at det ble feil å skille såpass strengt mellom privatlivet mitt og kunsten siden disse tingene i veldig stor grad henger sammen for min del.

Dermed måtte jeg begynne redigeringen fra scratch siden jeg nå hadde et nytt blikk og ikke husket alt hva jeg hadde redigert ut som kanskje med disse nye brillene ville være relevant å ha med. Lenge la jeg meg på en linje i andre enden av skalaen der jeg ville utlevere meg selv i veldig stor grad, før jeg omsider har funnet det riktig å legge meg på en mer gylden middelvei et stykke nærmere den «trygge» enden av skalaen.

Etter halvannet års redigering og utallige runder, sitter jeg altså igjen med en ca. 280 sider lang versjon av dagboken. Her mener jeg selv at jeg har funnet en balansegang mellom det faglige, personlige og private som gir mening og beskriver prosessen(e) jeg har hatt i mine år som stipendiat. I tillegg til å bli mer relevant tror jeg også flyten og tilgjengeligheten blir bedre ved å variere de tyngre faglige partiene med innslag av dagligliv, private grublerier og attpåtil nedskrevne drømmer. Man får utdelt et større antall puslespillbiter, muligens for mange eller kanskje for få, men jeg tror i hvert fall det er mange nok til å danne seg et bilde av min(e) kreativ(e) prosess(er).

Selv om jeg i utgangspunktet hverken har behov for å utlevere mitt eget eller de rundt meg sitt privatliv blir det naturlig nok vanskelig å unngå det helt og holdent. Jeg har lagt meg på en linje jeg mener er forsvarlig både av hensyn til de involverte og meg selv. Jeg byr riktignok på enkelte av mine private utfordringer, f.eks. at jeg har hatt tilløp til sosial angst og gått til psykolog med dette. Dette velger jeg å ha med fordi jeg mener det er relevant da jeg jobber mot å lage film og ha regi, noe som åpenbart involverer mange mennesker og der dette vil spille en rolle.

Brorparten av de flere hundre sidene jeg har tatt ut bærer preg av syting og klaging og jeg anser det for å være slaggstoffer etter ren og skjær terapeutisk skriving, der man får utløp for frustrasjon der og da. Mao ikke veldig interessant eller konstruktivt å lese i ettertid for hverken andre eller meg selv. Utover dette har jeg forsøkt å slå sammen gjentagelser og øke flyten. Jeg har i størst mulig grad latt språket få stå urørt, men jeg har tillatt meg å skrive om uforståelige og alt for

omstendelige setninger i tilgjengelighetens og flytens navn.

Mange mennesker rundt meg nevnes med fult navn og jeg har i tråd med KHiOs retningslinjer hatt dialog med NSD (Norsk Senter for forskningsdata). Personer som navngis og uttaler seg eller foretar seg ting jeg beskriver er informert, forelagt teksten og gokjent denne, etter å ha hatt mulighet til å be om redigering, anonymisering eller å trekke seg. De som figurerer mest har, etter å ha godkjent tekst og evt. bilder, signert et skriftlig samtykke.

HVOR PLASSERER JEG MEG SELV I FORHOLD TIL ANDRE TEGNERE SOM LAGER FILM?

Jeg er ikke alene om å være en tegner som har laget film. Blant tegnere og billedkunstnere som har gjort dette før meg og har vært inspirasjonskilder er Marie Louise Ekman, Federico Fellini, David Lynch, Terry Gilliam og Jorunn Myklebust Syversen. Det er overflødig å male ut hvor stor Fellinis filmkunst er, og det er ytterst interessant og relevant for mitt prosjekt at han allerede var en etablert illustratør og tegneserietegner før han i godt voksen alder debuterte med sin første film. Eller Lynch, som fant veien inn i filmen via et maleri han jobbet med på kunstskole og fikk for seg at det rørte på seg. Han skaffet et kamera og realiserte dette synet han hadde hatt for sitt indre ved å «stop motion animere» maleriet; male, ta bilde, male litt til, ta bilde, male videre, ta bilde osv. før det settes sammen til en animert film. De første filmene hans, som f.eks. *Six Men Getting Sick*, er særdeles eksperimentelle, men viser kimen til Lynchs videre kunstnerskap og tonen er allerede satt. Han har holdt fast ved tegningen, og ved siden av å ha hatt en fast tegneseriestripe i LA Times, «The Angriest Dog in the World», har han tegnet både før og under innspilling av filmer. F.eks. dukket «the woman in the radiator» opp som skriblerier på en serviett mens han lagde sin første spillefilm, *Eraserhead*.

Enormt mye mer kan sies om disse kunstnerne som ferdes mellom tegning og film og jeg skulle gjerne lest en grundig avhandling om dette, men det er ikke min ambisjon her. Mitt prosjekt skrives fra innsiden; mine tegnestunder, min vei til film. Dette er en mer enn stor nok oppgave, og jeg har hverken talent eller ambisjoner om å, ila av den relativt knappe tiden man har som stipendiat, bruke tid på noe jeg mener kunsthistorikere og andre kan gjøre mye bedre enn meg.

Jeg går heller ikke inn på alle tegneserieadapsjoner - tegneserier har jo de senere år blitt en massiv kilde til både filmer og TV-serier, blockbustere så vel som smalere saker. La meg bare kort nevne i fleng; *The End of The F***ing World*, *Blå er den varmeste fargen*, *Ghost World*, *V for Vendetta*, for ikke å snakke om alle superheltfilmer fra Marvel og DC-universet.
Dette er adaptasjoner, som oftest ikke regissert av opphavspersonen, uten at jeg har noen formening om hvorvidt dette er bra eller dårlig. Men selv om det kan være interessant å se på hvordan overgangen har påvirket historie, karakterer og estetikk, handler mitt prosjekt altså ikke om ren adapsjon. Jeg ser som sagt på dette innenfra, med vekt på det å være den kreative fortelleren som selv foretar reisen fra ett historiefortellermedium til et annet.

HVA KAN ANDRE FÅ UT AV DETTE?

Min ambisjon med denne refleksjonen, sammen med intervjuene og den visuelle dokumentasjonen, er å gi et innblikk i kreative prosesser. Jeg håper at alle som er interesserte i dette kan ha interesse og utbytte av å lese denne teksten. Enten man selv er utøver innenfor tegning, film eller annet, eller bare nysgjerrig på kreative prosesser. Hva som skjer i hode og mage når man skaper.
Et mer hårete håp er jo at andre som kanskje ønsker eller vurderer å ta steget fra sitt eget fagfelt og over i et annet kan finne inspirasjon ved å se hvordan jeg har gått fram. Jeg har også tatt utgangspunkt i hva jeg personlig søker og interesseres av når jeg oppsøker andre kreative utøveres prosesser; jo mer håndfast og rett på sak, desto bedre.

Det finnes nok mange gode argumenter mot å velge dagbok som refleksjonsform i en doktorgrad, og kanskje kan man til og med hevde at dette ikke lenger er en dagbok ettersom jeg har redigert den og fjernet mange av mine innerste tanker og refleksjoner. Jeg mener at det fortsatt er en dagbok og at den rett og slett ikke er verdt for andre å lese uten å være redigert. Og hvorvidt den er det ene eller det andre spiller egentlig ikke så stor rolle, mener jeg. Min hensikt er først og fremst å gi et ærlig og raust innblikk i mine kreative prosesser og samtidig plassere det i en kontekst.

Denne doktorgraden har vært ekstremt viktig for meg. Både faglig, ved at stipendiatrammen har fått meg til å våge å oppsøke og intervjue utøvere jeg ser opp til, ved at jeg har fått tid og rom til å se nærmere på mine kreative prosesser som jeg før aldri har tenkt særlig over, og ikke minst ved at jeg har kunnet bevege meg inn i filmverdenen og realisere min største drøm. Kanskje, og forhåpentligvis, er kortfilmen bare begynnelsen på filmarbeid for min del.
Men også personlig har stipendiatet vært viktig for meg, jeg har gravd i mitt indre og mine mørkeste kroker, tatt ut og sett på ting jeg ikke har sett på før. De mange rundene jeg har tatt med dagboken har gitt meg en unik mulighet til å gå i dybden på meg selv, og dette er noe stipendiatperioden har handlet mye om. Parallelt med at jeg har gått i dybden på mitt kunsteriske virke, har jeg innsett i hvor stor grad dette henger sammen med hvem jeg er som person og mitt privatliv at jeg har sett meg nødt til å ta et tilsvarende dypdykk i meg selv tandem.

Kanskje ikke en oppsiktsvekkende innsikt, men viktig for meg og forhåpentligvis kan også andre finne noe av verdi i dette utgravingsarbeidet.

«Instruks»

Jeg tenker at det i hovedsak er **to måter** å lese denne refleksjonen på:

Man kan, dersom man orker, lese den fra perm til perm og få en kronologisk forståelse av denne reisen

ELLER

Man kan hoppe rundt til de tema man måtte interessere seg for og skippe resten

Siden jeg mener sistnevnte tilnærming er et alternativ har jeg tillatt meg å bevare forholdsvis mye stoff (selv om jeg har redigert vekk rundt en tredjedel av det opprinnelige bortimot 700 sider lange råmaterialet). Overskriftene på dagbokinnleggene gir en pekepinn på tematikken i hver enkelt post for at man lettere skal kunne navigere seg rundt etter de emner man søker dersom man ikke leser denne refleksjonen fra perm til perm.

Sluttnotene/tallene som dukker opp i teksten peker mot den visuelle dokumentasjonen som er samlet helt bakerst i denne refleksjonen.

kortfilmen *Liker stilen*, som jeg anser som hovedverket i mitt prosjekt, mener jeg står fint på egne ben som et selvstendig verk. Ønsker man å i størst mulig grad få en forståelse av min ferd fra tegning til film vil jeg likevel anbefale å lese boken med samme navn, som altså er utgangspunktet for filmen. Boken samler et utvalg av mine korte tegneserier og er redigert i samarbeid med designer Aslak Gurholt Rønsen. Disse tegneseriene er laget i ulike sammenhenger og hører i utgangspunktet ikke sammen, så denne redigeringsjobben har vært viktig for å skape en helhet og flyt i utgivelsen når de har flyttet inn i samme bok. Kort fortalt har vi følt oss fram og forsøkt å balansere ved f.eks. å la teksttunge serier etterfølges av taus akvarell over et oppslag o.l. Når jeg har valgt ut serier fra boka og satt disse sammen til en kortfilm har prosessen minnet om bokredigeringen og jeg har forsøkt å finne fram til den samme mageføIte strukturen, men på filmens premisser.

Sammen med boken *Tegning, form og farge,* som samler mine oppdragsbaserte illustrasjoner, tegner *Liker stilen*-boka dessuten et godt bilde av hvor jeg kommer fra fra faglig, før jeg ga meg i kast med filmen.

2016

«OK, så la oss komme i gang! … «Oss»?»

Forventninger, drømmer, grublerier og refleksjon i dagbokform

Stipendiatet begynner, full forvirring, prosjektbeskrivelsen endrer seg

Sier nei til oppdrag, redd for å ramle ut av illustrasjons-verdenen

Ser tilbake på 10 år som illustratør

Skrivekløe

Sommeren før stipendiatet

Søndag 3. Juli, 2016

Blaffen / Hvorfor dagbok?

Ja, hvorfor vil jeg skrive dagbok? Av flere grunner, men først og fremst fordi jeg tror det er sunt. Man får samlet tankene og konkretisert alt som farer rundt i skallen, særlig tror jeg det kan være lurt for et virrehue som meg, som tenker så innmari mye, ofte ute av kontroll. Jeg tror også det er sunt å generelt bare skrive litt mer enn bare eposter, som jeg begynner å bli rimelig lei av. Jeg tror det er en god øvelse, særlig som en del av stipendiatet jeg nå straks trer inn i. Jeg regner med at jeg må skrive en del i løpet av denne perioden, og selv om jeg er glad i språk og god til å formulere meg så synes jeg ikke jeg får til å skrive så godt som jeg kunne ønske. Så får vi se da, hvor lenge jeg holder denne dagboka gående. Jeg har litt på følelsen at det kanskje ikke blir så lenge, men hvem vet?

Det er uansett søndag og sommerferie og jeg er alene på Blaffen (hytta). Det som antagelig utløste trangen til å skrive dagbok var nok boka med Gunnar Lundkvists brev som jeg leser i utvalg av Nina Hemmingson (som forstyrrer de fantastiske tekstene med tegningene sine) og fordi jeg hørte et program på radio om nettopp dagbøker. Jeg burde kanskje skrevet dette i en fysisk bok, men for det første har jeg ingen egnet bok for hånden, og for det andre vil jeg ikke at noen andre skal kunne lese det jeg skriver. Og for det tredje så virker det så kronglete å skulle skrive for hånd, jeg tror det ville blitt en turnoff for meg i det lange løp. Det skulle vise seg å være jævlig vrient å finne en egnet dagbok-app, men etter forbausende mye leting fant jeg denne, Diaro, som er den eneste med en sync-mulighet i sky.

Jeg begynner å innse at dette blir mer som et slags forord til meg selv enn ett reelt dagbokinnlegg. Jeg merker også at jeg ikke klarer å slå fra meg tanken på at noen kanskje på et eller annet tidspunkt skal lese det jeg skriver, og at jeg muligens har dette i mente når jeg skriver nå. Det bør jeg legge av meg, det *må* jeg legge av meg. Skal jeg få maks uttelling av dette burde jeg nok være så ærlig med meg selv som overhodet mulig uten tanke på sensur og andres innsyn. Så får jeg heller bare høvle vekk det mest ubehøvlede i etterkant dersom jeg skal publisere dette, har jo ingen ambisjoner om å begå en Knausgård heller akkurat.

OK, så la oss komme i gang! … «Oss»? … skal jeg tiltale meg selv som deg eller jeg når jeg har disse indre samtalene med meg selv, her? Ja for dette er jo samtaler jeg har med meg selv; jeg tenker høyt, i bokform. Og i motsetning til når man kun tenker og tanken farer løpsk uten å bli fullført så må man tenke tanken helt ut når man skriver den i en dagbok. Akkurat det har jeg nok veldig godt av.

Det slår meg nå at det kanskje ikke er så givende å bare skrive om trivielle ting jeg gjør; koke et egg, høre på radioen, bli forbanna osv. Det er vel heller *tankene* jeg gjør meg som er interessante? Eller kanskje begge deler? Jeg får se.

OK, en annen ting jeg innser nå er at jeg, selv om jeg gjerne vil ha dette som et fristed der jeg bare kan skrive fritt, kanskje må passe på så jeg rett og slett ikke bare blir en stenograf for absolutt alt jeg tenker på i øyeblikket. Jeg bør kanskje legge litt bånd på meg og ikke skrive for mye! På en eller annen måte tenker jeg jo at jeg vil kunne ha glede av å lese disse notatene igjen om mange år, men hvis det bare er helt totalt stream of consciousness og alt for mye pjatt mister jeg kanskje interessen. Se der, jaggu fikk jeg ikke inn meg selv i framtiden som en målgruppe.

Søndag 3. Juli, 2016

Møtte en dame og to hunder på tur

Da er det kveld og jeg kan endelig skrive videre på denne dagboken. Syntes jeg hørte en hund, tror det er folk på en av hyttene over her nå. Da er jeg ikke mutters alene lenger, det er både litt betryggende og litt kjedelig. Jeg har en litt utrivelig fornemmelse akkurat nå, jeg vet ikke helt hva det skyldes.

Jeg er ganske misfornøyd med tegneferdighetene mine her denne gangen, det går skikkelig trått. Men det er kanskje ikke så farlig. Jeg er jo på ferie tross alt, og gjør vel klokt i å slappe av. Selv om jeg er stuptrøtt så har jeg lyst til å skrive mer, kanskje bare ikke de største temaene, bare mer småting. Som turen i dag;

Jeg greide heldigvis å komme meg ut til slutt. Fikk på meg fillene og spaserte ut i høyt tempo. Jeg hadde en vag ambisjon om å komme meg helt opp til Linken, men jeg var så rastløs at det skulle noe til. Jeg gikk i et forrykende tempo som om jeg skulle rekke noe. Jeg hadde hverken klokke eller mobil med, det var befriende. Men jeg hadde denne uroen i meg og rastløsheten, som jeg ikke helt forstod meg på. Greide liksom ikke helt nyte naturen og utsikten, bare gjetet meg selv av gårde som en skremt sau. Da jeg begynte å nærme meg bommen der oppe tenkte jeg; kan jeg gjøre/tenke noe nå som gjør at når jeg passerer bommen så er jeg lykkeligere enn jeg er akkurat nå? Dermed satte jeg i gang og forsøkte å gjøre meg selv i bedre humør, selv om humøret forsåvidt allerede var helt OK. Det jeg tenkte som gjorde en forskjell var at - jeg er her på fjellet akkurat nå og det er sommerferie. Da fikk jeg et glimt av glede og jaggu hadde jeg blitt litt gladere da jeg nådde bommen. Men, det skyldtes også at det rundt svingen dukket opp to morsomme hunder, og en dame. Jeg smilte da jeg så hundene og tenkte at jeg kanskje skulle hilse på de, men da de kom bort og snuste så fikk jeg en sperre og lot det bli. Jeg klappet de ikke, selv om jeg sikkert hadde kunnet, og hundene garantert hadde ønsket det. Men damen smilte, og jeg smilte til henne og sa «heisann». Sammen med pep-tankene bidro uansett dette møtet til at jeg var i bedre humør da jeg nådde bommen like etterpå.

På veien ned hørte jeg en lokal haggelskur dra oppover gjennom skogen og glitre gjennom sola. Jeg fikk øye på to eldre damer og det jeg innbiller meg var en labrador, som stod og nistirret på meg. Jeg tenkte at den sikkert ikke hadde glant så voldsomt i byen, men her oppe er det så få mennesker at enhver person blir

veldig synlig og interessant. Så tenkte jeg at den ser meg i svart hvitt som hunder jo gjør, og at det er litt sørgelig, jeg som hadde så signalrød regnjakke den sikkert hadde satt pris på.

Men denne rastløsheten, jeg prøvde faktisk å nøste opp i det mens jeg gikk der. Spurte meg selv hvorfor jeg hadde sånn hast med å komme tilbake til hytta? Var det fordi jeg underbevisst savnet mobilen og ville sjekke likes? Var det fordi jeg ville sette meg? Fordi jeg var redd jeg ikke hadde dratt ut en ledning og at det kunne bli brann? Jeg tror faktisk mest det var det siste. Jeg har en tendens til å bli i overkant engstelig for dette når jeg går tur her oppe. Ofte når jeg nærmer meg hytta igjen ser jeg etter røyk! For noe tull.

Mandag 3. Juli, 2016

Tegnesperre / «Fear and Loathing»

Da jeg våknet og sjekket mobilen i morges hadde jeg fått melding fra Maren. Hun skriver at Balto er blitt dårlig og at moren skal ta ham til dyrlegen. Håper ikke det er alvorlig, selv om jeg vet at han er gammel og uansett ikke har så lenge igjen, sannsynligvis. Jeg ringte Maren, hun var naturligvis litt nedfor.

Gikk til Linken i dag og, kom meg ut tidligere enn i går. Ringte pappa, snakket med ham hele veien opp, en hel time totalt. Det var hyggelig. Han ble veldig gira da jeg sa jeg hadde hørt gjøken. Han fortalte at den legger eggene sine i andre fuglers rede og skubber ut eggene deres. Så ruger de stakkars fuglene fram gjøkens unger og mater de, uten å skjønne hva som foregår. Tenk at gjøken er så kjip, den som låter så fint. Den rastløse følelsen jeg hadde i går var heldigvis borte, jeg følte ikke at jeg hadde hastverk.

Men shit, jeg føler meg litt sliten for tiden. Liker ikke at jeg ikke får til å tegne. Burde kanskje bare legge det helt vekk her oppe denne gangen? Ta helt totalt ferie fra tegningen? Fikk samlet sammen en del arbeider til samleboka mi i stad, det føltes godt. Ble helt i hundre etterpå, muligens fordi jeg hadde fått utrettet noe? Blir fint å begynne å sette sammen den boka i InDesign med Aslak.

—

Kveld. Så akkurat *Fear and Loathing in Las Vegas* igjen. Man får jo lyst til å hive innpå alskens dop og bare la det stå til, tenk så produktiv jeg sikkert ville vært! Men jeg ville jo ikke gjort det så pysete som jeg er. Jeg ble uansett så gira av filmen at jeg fikk skikkelig lyst til å tegne en kul tegning! Satte på en plate med Kris Kristoffersen og var virkelig i siget, men da jeg benket meg for å tegne merket jeg at jeg var helt blank! Alt jeg greide å tenke på er bare ting jeg har tegnet her oppe før og ble redd for å gjenta meg selv. Kanskje jeg tenker for mye på at folk skal se tegningene? Kanskje jeg burde se på det litt mer som denne dagboka, ikke bli hemmet av at andre skal se og bedømme. Men jeg hadde uansett ikke tegnemodusen i det hele tatt, greide bare ikke å tegne noe kult.

Tirsdag 5. Juli, 2016

Dagbok som refleksjonsverktøy i stipendiatet? / Sliter med å tegne!

Det slo meg at det virkelig kan være lurt å føre dagbok under stipendiatperioden, og på den måten ha en masse materiale jeg kan klippe og lime fra når jeg jo uansett er nødt til å skrive en avhandling i slutten av løpet. At jeg nærmest skriver avhandlingen fortløpende.

Det høljregner. Har i grunnen vært en ganske digg dag, har bare holdt meg i ro og slappet av på hytta. Først så jeg på himmelen at det var såpass mye blått at jeg valgte å henge opp hengekøya, liksom erklære sommeren for åpnet. Smurte meg inn med solkrem og ble bare liggende der med Morgenbladet en stund og leste om Onkel Skrue. Ja, skurken Skrue, ikke anden.

Jeg får faen ikke til å tegne denne sommeren. Det er helt grunnleggende kjipt, faktisk. Det går skikkelig inn på meg, trekker ned hele livskvaliteten. Det er helt forferdelig å bli snytt for det kicket, som jeg bare får én gang om året, om sommeren når jeg er her oppe alene noen dager og tegner. Kanskje jeg bare burde gi blaffen og lese og slappe av, ta totalt ferie fra tegningen? Men jeg har så *lyst* til å tegne noe skikkelig bra, imponere både meg og alle andre.
Nei, jeg tror jeg skal gjøre et siste forsøk på en tegning. Har så lyst å tegne og kose meg. Vet ikke helt hvorfor det går så skeis denne gangen, om jeg bare er sliten eller om det er utstyret og de kjipe arkene eller hva. For arkene er absolutt ikke like gode som før, alt for ruglete. Men OK, jeg gjør et forsøk.

Onsdag 6. Juli, 2016

Hvordan vil stipendiatet bli? / Mer tegne-uro

Det føles veldig godt at jeg fikk dreisen på den tegningen i går. Nesten litt skremmende hvor mye det har å si for trivselen min å få tegnet. Og ikke bare hva som helst, men tegne ting jeg har lyst til å tegne og som gir meg noe.

Jeg kjenner på en liten uro for Stipendiatet, det er litt skummelt å skulle trekke seg sånn ut av illustrasjonsverdenen og liksom legge hele tegnekarrieren min på hylla. Det går jo så det suser nå og jeg kan leve av det, tenk hvor lang tid det har tatt å komme seg hit … Jeg er jo også blitt vant til å legge ut arbeider ganske hyppig og det er nesten nifst å merke hvor avhengig jeg er blitt av responsen og likes på disse. Det vil jo ikke bli like hyppig framover, selv om jeg kanskje vil ha andre ting å legge ut, kanskje mer prosessarbeid og sånt. Nei, det er nok viktig at jeg opprettholder en liten del av mitt frilansvirke ved siden av, det gjelder bare å finne den rette balansen så det ikke blir for mye og kommer i veien for prosjektet.

Det slo meg her om dagen at det vil bli ganske intenst. Slik jeg har lagt opp løpet foreløpig så skal jeg jo i løpet av det første året få ferdig den fordømrade *Janus*-tegneserien, som jeg har bala med i åtte år! Da må jeg virkelig hive meg rundt som faen. Jeg bør ha skisset opp alt før jul, og kunne sende boka til trykk i mai, kanskje? Det blir jo et helvetes svine-res, men det er nok måten å gjøre dette på. Jeg må jo ikke glemme at jeg greide å lage en 15 minutter lang tegnefilm helt alene på noen uker da jeg tok master på Konstfack. Jeg får se litt sånn på dette.

Men det er altså en del tegnemessige ting som plager meg for tiden. Jeg har denne frykten for å bli akterutseilt, samtidig som jeg føler at jeg ikke greier å tegne det jeg vil, og på toppen får jeg liksom ingen ideer når jeg sitter her og skal tegne og kose meg. Blir bare gjentagelser. Føler virkelig at jeg burde legge meg i hardtrening før *Janus*, gå på masse akt og croquis på skolen, regner med at det er et tilbud om det der.

Jeg tenker også på arbeidshverdagen og arbeidsplassene. Hvis jeg må dele et rom med en annen stipendiat så spørs det hvor mye jeg egentlig kommer til å sitte der og jobbe. Jeg har jo fortsatt kontoret[1] mitt borti gata med No Comprendo, det blir nok mest til at jeg jobber der. Men jeg vil jo gjerne henge en del på KHiO óg, bli en del av miljøet der, liksom.

Jeg kjenner jeg får sommerfugler i magen bare jeg tenker på disse tingene, blandede sommerfugler, både gledens og skrekkens. Jeg skjønner vel ikke helt at dette skal skje ennå, og er så spent på hvordan dette vil bli i praksis. Jeg tror det blir bra! Det er jo dette jeg har gnåla om og higet etter så lenge! Blitt så lei av å tegne på oppdrag, følt at jeg i lengden blir hul innvendig av å ikke tegne det jeg vil selv, få utløp for alt inni meg. Men så kommer jo den vesle frykten og da; tenk hvis det viser seg at jeg egentlig ikke har så mye på hjertet lenger? Grøss. Men nei, det har jeg nok.

Mandag 18. Juli, 2016

Drøm: Standup på Geilo / Akvarell-kone / Robert Crumb

Drømte at det på Geilo ble holdt ukentlig komishow der jeg var illustratør. Jeg stod og minglet før eller etter showet. Harald Eia stod rett ved med ryggen til og veltet plutselig over oss som en tømmerstokk.

Det hvite akvarellskrinet mitt er blitt til et helt rom der jeg har masse akvarell-maling stablet i massive blokker, som et ryddig steinbrudd. En eldre dame i hvit kunstnerkjortel viser meg hvordan jeg skal håndtere et stort parti blåfarge som ligger stablet i blokker opp langs veggene. Hun skjærer de opp i skiver og hevder at mange av de blå blokkene hun har skåret ut er gamle og bare kan kastes, men jeg synes det er noe sløsete tull og sier at jeg beholder de og fint kan bruke dem.

Robert Crumb var gjest på Oslo Comics Expo og jeg er veldig nervøs for å møte ham. I det jeg strekker ut hånden for å hilse begynner jeg å snakke norsk og det hele blir en reell fiasko. Jeg greier ikke snakke annet enn norsk til ham.

Mandag 18. Juli, 2016

Balto / New Yorker-stress

Har vært med Balto en uke nå, har vært veldig koselig men samtidig merker jeg at det er fint med en pause. Var utrolig frustrerende da han slo seg vrang på vei til toget forleden; satt seg bom ned og nektet å røre seg. Jeg visste ikke min arme råd, var bare på hekta at vi rakk toget. Men han var vel kokvarm, stakkar. All den pelsen i stekende sol og asfalt.

Maren kom inn og hadde plukket noen rips som hun hadde i hjelmen. Mens vi så *Forbrytelsen* fikk jeg en mail fra Chris om å illustrere *Bojack Horseman*[2] for New Yorker. Jeg slo til, men allerede nå stresser det meg litt siden jeg ikke har fått teksten og ikke aner vinklingen og dermed ikke får begynt skikkelig! Og den må være ferdig før avreise til Gotland på lørdag, som så mye annet. Men jeg får bare jobbe med coveret til Psykologforeningen så lenge så går det nok bra.

Tirsdag 19. Juli, 2016

Drøm: Øystein Runde og Rune Gerhardsen

Jeg var et folksomt sted. Øystein Runde lener seg ut av en slags skranke med mye skrot og skal låne eller vise meg noe. Mens vi ordner med dette forteller han meg at moren hans har ligget med Rune Gerhardsen i en rundkjøring den natta. Det virket som om hun hadde ringt og fortalt ham det og han gjerne skulle vært foruten opplysningene, men han forsøkte å le det bort. En skrukkete og knoklete familie sitter nakne oppå et vegghengt skap eller en kommode.

Tirsdag 19. Juli, 2016

Bojack Horseman for The New Yorker

Våknet i åttetiden av at jeg nøys kraftig mot Maren. Hun våknet men husket ikke nyset. Jeg ble liggende og le litt av at jeg nøys så kløkete på henne. En bråkete gressklipper herjer i gården, jeg ligger og leser om talen til Melania Trump som visstnok er et plagiat av Michelle Obamas tale … herregud for et opplegg.

Har akkurat ligget på sofaen og sett en drøss episoder av *Bojack Horseman* siden jeg skal illustrere anmeldelsen av sesong 3 for The New Yorker. En solid nøtt siden jeg altså skal illustrere en tegnet serie, med en annen tegners stil, nærmere bestem Lisa Hanawalts stil. Men jeg tenker at jeg bare må tolke det hele i min

egen stil. Men stilen er jo én ting, jeg vet jo heller ikke hva Nussbaum skriver i anmeldelsen sin som jeg ikke har fått ennå, og jeg har jo heller ikke sett den aktuelle sesongen. Har kun traileren å gå utifra og der ser det ut til at Bojack har slått igjennom med en film. Har vært innom Oscar-temaet siden det er ganske generell film-referanse men hadde jo vært kult å kommet på noe mer originalt og spesifikt.
Uansett, det som er sikkert er at jeg ikke kan tegne det i Lisas stil, så klart. Men så var det poenget igjen da, hva i huleste skal jeg tegne?? Bojack som ... ja, for det må jo være Bojack, det er det eneste som er sikkert. Også er det høydeformat.

Stikkord: basseng sett ovenfra, flytemadrass, rød løper, smoking, filmrull, party i huset hans med masse karakterer, Hockney, Matisse-dans, senga hans? En gressende Bojack på landet? Sesong 3 .... horse three ... Bojack i slåbrok som ser på sin egen serie? Men tenk om det har vært brukt? Men det kunne kanskje være noe; Bojack ligger i sofaen og ser på sesong 3. Eller i kinosalen, ja. Det var jeg jo inne på. Netflix, streaming, villaen hans.

Onsdag 20. Juli, 2016

Japan-poster for Terje / Psykologi-cover / Mer Bojack

Har jobbet bra i dag, sendt Terjes Japanplakater i trykken, godkjent og nesten ferdig Psykologi-cover + redaksjonelle illustrasjoner og fått capslock-godkjent Bojack-forslaget av Chris! Var ganske fornøyd med Hockney-vrien jeg gjorde og er veldig glad den ble godkjent, tror det kan bli ganske rått. En god arbeidsdag, mao.

Jeg dro hjem og stekte et par fiskekaker som jeg spiste med restene av potetmosen og kålstuingen mens jeg så på *Bojack Horseman*. Merker jeg begynner å like den serien ganske godt, faktisk. Den har absolutt noe ved seg, selv om den ikke er hysterisk morsom og jeg sliter litt med tegnestilen. Den er dels ålreit, men den inkonsekvente strek-tjukkelsen lugger meg veldig i trynet.

Torsdag 21. Juli, 2016

Drøm: varulv og veps

Jeg spiller et gammelt spill som jeg enten har spilt før og glemt eller aldri spilt før, litt *Dark Souls*-aktig. Jeg blir imponert over hvor kult det er laget. Man ser ovenfra, figurene er ganske store og fyller mye av skjermen, men det fungerer greit. Man er en ridder med sverd og skjold, litt romersk og lettkledd. Det kommer langlemmede monstre, varulver ... varulver, det har jeg drømt i en annen drøm i natt óg, kommer jeg på nå! Tror jeg våknet av den og ble litt redd. Uansett, dette foregår på noen grove steinfliser, i et tempel. Men det som slår meg som så

spesielt kult er at alle figurene kaster en svart og voldsom slagskygge.

Befant meg i et nytt rom, en stor veps var på vei inn, jeg brukte elektroracketen så det smalt men den bare fortsatte og ville inn. Tror Maren var der også, og en til. Jeg tror kanskje vepsen ble hissigere av å få strøm noe som igjen gjorde meg ytterligere panisk.

Stipendiatet begynner

Tirsdag 1. November, 2016

Første dagboktekst som stipendiat / Aesop-lansering i Køben

Da har jeg jaggu vært stipendiat i nøyaktig en måned! Tiden har gått sinnsykt fort hittil med intense seminarer, først på Jeløy og så i Stavanger. I tillegg til litt mye jobb jeg har dratt med meg over fra frilanslivet, selv om jeg faktisk følte at jeg hadde rydda kalenderen. Men bortsett fra en masse møter og seminarer[3] [4] [5] så har jeg altså ikke kommet i gang med selve prosjektet i det hele tatt.

Jeg har ganske blandede følelser omkring hele opplegget; hittil har det altså bare vært en masse obligatorisk kjør og seminarer og kurs og fuzz, mens jeg er mest gira på å bare komme i gang med å jobbe! Selvsagt vil jeg jo gjerne få litt input óg, men jeg bare frykter at det kan bli en del bullshit i lengden. Også er jeg så lei av å måtte presentere og prate om prosjektet mitt gang på gang før jeg i det hele tatt har kommet i gang med det! Det å skulle definere og liksom selge det inn på disse seminarene gjør at det nesten sementeres før jeg har rukket å bearbeide prosjektbeskrivelsen. Det er frustrerende. Men herregud, nå er jeg sutrete! Skjerpings. Jeg må ikke glemme at jeg er heldig som har fått denne muligheten! Også må jeg ikke bli skremt av alle seminarene, heller forsøke å gjøre det beste ut av det. Er vel bare at det ble så mange av de på én gang så tidlig.

En utfordring som jeg var veldig spent på i forkant var frilanslivet vs stipendiatet. Selv om jeg har sagt opp jobben for Psykologi og takket nei til nye ting så har allikevel hele oktober gått med til lansering av Aesop og diverse andre ting, føles det som. Og jeg har virkelig sagt masse nei! Og det er ikke uten stress og engstelse jeg gjør det. Hva er det liksom jeg holder på med? Er det verdt det å sette karrieren på vent/spill for dette? Min store frykt er å sløse bort en masse tid og krefter på byråkrati og akademisk nonsense som jeg ikke er interessert i. Men forhåpentligvis vil jeg greie å forme denne stipendiat-situasjonen på en måte som føles meningsfylt og bra.

En kjip ting er arbeidsforholdene på KHiO, det er jo tydelig at de ikke har plass til oss stipendiater, og selv om jeg har det gamle kontoret mitt så er det jo synd

både for meg og skolen at jeg ikke kan sitte på KHiO og jobbe og på den måten bli en del av miljøet der. Det å ha et fast sted å jobbe der, og kunne gå rundt i gangene og treffe studenter og ansatte i en naturlig og laid back setting var vel kanskje noe av essensen slik jeg ser det. Men i verste fall får jeg bare bli sittende på kontoret mitt og jobbe derfra, det er jo ikke krise, akkurat. Bare litt synd å ikke få hengt på KHiO og føle meg som en del av miljøet.

I morgen bærer det avsted til København med Maren for å lansere Aesop-eskene[6] jeg har dekorert, møte journalister og prate om prosessen. Satser på at det blir en fin tur!

Tirsdag 1. November, 2016

Kalibrering / Dropper tegneseriedagbok / Planlegger samlebok og utstilling / Skriving

Fytti hælvete for en kjip høst så langt!!! Bestefar er død, Beste døde natten til bestefars begravelse, Donald Trump blir USAs neste president og overgangen fra frilans til stipendiat er ganske forfjamsende og ikke rent lite frustrerende.

Jeg føler jeg har fløyet rundt som en hodeløs høne og ikke visst helt hvor jeg skulle starte, men har hatt en god prat med Andreas Berg, takk og lov at jeg har ham som veileder. Jeg hadde jo tenkt å lage en røff tegneseriedagbok[7] underveis for å dokumentere stipendiatet mitt men merka straks jeg gikk i gang at det bare føltes som et stort ork. Han var heldigvis enig med meg at jeg burde droppe det når jeg føler det sånn og heller føler mer for å skrive enn å tegne. Det var en god tanke og låt mektig bra for å selge inn prosjektet mitt, både i søknader og presentasjoner, men når alt kommer til alt innser jeg at det ikke er riktig for meg nå.
Allerede på første forsøk med tegneseriedagboken ble det veldig tydelig at jeg egentlig har mer behov for å skrive enn å tegne akkurat nå; siden grodde helt igjen av tekst, de få tegningene ble helt oversvømt av tekst, he he. Den type tegneseriedagbok jeg i utgangspunktet hadde i tankene, som jeg publiserte daglig på nettet for over ti år siden, det var jo egentlig noe helt annet, når jeg tenker meg om; der kunne jeg bare observere små ting rundt meg og dele en og annen tanke uten så mye tekst. Jeg tror ikke det funker å reflektere omkring stipendiatet mitt på denne måten fordi jeg rett og slett er avhengig av flere ord enn det som er hensiktsmessig å presse inn i en tegneserie.

Altså forkaster jeg dagboktegneserien som refleksjonsform og skriver heller denne dagboken, så kan jeg forhåpentligvis hente utdrag og sette sammen til en redigert tekst til slutt.

Jeg tenker også at jeg dropper å dele opp stipendiatperioden så rigid som jeg gjorde i søknaden, der jeg planla ett prosjekt for hvert år. Andreårs-prosjektet som var å lage et spill utgår, det blir alt for ambisiøst og jeg har dessuten ikke lyst til å gjøre det.

Jeg søkte meg jo hit for å komme litt vekk fra illustrasjonstilværelsen men paradoksalt nok ser det nå ut til at jeg vil tilbringe dette første året som stipendiat med å baske rundt i nettopp alle illustrasjonene jeg har laget i mine hittil ti år som frilanser. Jeg fikk nemlig stipend fra Grafill med tildelt utstillingsperiode september 2017, altså om et snaut år. Og siden denne utstillingen skal henge sammen med min planlagte retrospektive samlebok betyr det at denne må lanseres samtidig. Det slo meg etter første møte med designer Aslak Rønsen at dette er høyst relevant som artistic research og definitivt burde være en del av prosjektet!
Jeg tror dessuten at det kan være en ideell start på den nye tilværelsen som løsner litt opp i overgangen fra frilanser til ansatt stipendiat. Det er jo nettop nå, i denne overgangen, at jeg har tilgang på dette rykende ferskt også er det noe med å lukke en dør før man åpner en ny. Selv om jeg jo ikke skal slutte helt å illustrere, så klart.

Andreas sa at jeg kunne utfordre meg selv til å skrive en tekst til denne boka. En personlig og dønn ærlig tekst om meg som illustratør og tegner. Det har jeg veldig lyst til, selv om jeg tror det kan bli vanskelig. Men jeg er jo griseheldig som har redaktør Cis-Doris i No Comprendo til å hjelpe meg med teksten, selv om jeg kjenner litt ærefrykt og engstelse ved tanken på at hun skal lese min tekst. Hun som har vært redaktør for Solstad og Askildsen! Men jeg må bare prøve! Jeg vil lage en samlebok litt utenom det vanlige. Heldigvis er Aslak en kløpper på få nettopp det til å skje.

Jeg ser for meg at jeg på en eller annen måte bør dele opp arbeidene i kapitler, men det blir ikke lett! Også vil jeg ha korte billedtekster til en del av jobbene siden mange illustrasjoner naturligvis er helt avhengig av å få konteksten forklart. I noen tilfeller ville det være kult å vise prosessen og ulike versjoner, f.eks. *Serier som vil deg vel*-coveret? Mens noen arbeider, særlig en del plakater, ser jeg for meg at ikke behøver noe billedtekst. De taler for seg. Jeg må passe på at det ikke blir så mye tekst at det virker avskrekkende på folk hvis de blar gjennom boka. Jeg blir jo selv mest fristet av billedmessig bugnende bøker uten en masse pjatt. Jeg tenker fort at det bare er akademisk høytsvevende vrøvl hvis det er for mye tekst i en kunstbok. Men der tar jeg muligens feil. Jeg har visst visse motforestillinger mot det akademiske. Og nå er jeg liksom akademiker selv, ha ha.

Apropos Trump … kom til å tenke på valgnatten, da det så ut som Hillary skulle vinne. Da jeg la meg var det siste jeg hørte en dame på vei hjem fra fest som skrålte gatelangs «It's a woman in the white house, woman in the whiiiite house!!» til melodien av «Guantanamera». Også våkner man og sjekker nyhetene … global mindfuck.

Onsdag 30. November, 2016

Stressa over alt jeg sier nei til

Jeg har sagt nei til veldig mange kunder i det siste og det kjennes ikke helt bra å gjøre det i så stor skala. Før kunne det ikke falt meg inn å si nei til The New Yorker, hadde alltid med meg utstyr hvis jeg reiste og rett som det var satt jeg på hoteller eller tog og jobbet når noe dukket opp. Jeg var livredd for at hvis jeg sa nei så ville de bare erstatte meg med en annen. Jeg har riktignok funnet en sunnere balansegang, men nå har jeg sagt nei til både de og The New York Times mange ganger ila et par uker. Bloomberg, som jeg ennå ikke har jobbet for har jeg sagt nei til på løpende bånd, Süddeutche Seitung og mange mange fler. Man blir jo redd for å ramle helt ut av loopen, som jeg har jobbet så hardt for å komme inn i!

Søndag 25 . Desember, 2016

Dele stipendiat-prosjektet i to?

Det har vært dødsfall og leilighetsbytte som har opptatt tankene mine mest i det siste så jeg fikk ikke skrevet ferdig den bearbeidede prosjektbeskrivelsen før nyttår som planlagt. Plutselig befinner jeg meg i den situasjon at jeg kanskje skal overta Kirkeveien etter bestemor og bestefar … noe jeg absolutt ikke hadde sett for meg.

Men uansett; noe som begynner å tre litt fram av tåka er at jeg veldig grovt kan dele opp stipendiatperioden i to deler slik det ser ut nå; første halvannet år fokuserer jeg på forøvelser og kortere prosjekt for å benytte skolens verksteder og fasiliteter. Andre halvannet år blir det fullt fokus på hovedprosjektet, som altså blir en film (tegnefilm?) eller en forestilling. Jeg greier uansett ikke å jobbe skikkelig før det er en kniv i nærheten av strupen, så å skulle jobbe med *ett* prosjekt i tre år er ikke noe for meg.

Tanker om del 1: Jeg tror det kan være fint å ha en litt glidende overgang til det store prosjektet der jeg kan utforske forskjellige ting og få utløp for mye av det jeg ikke har fått gjort ila mine frilansår; silketrykke, keramikk og tekstil. Her tror jeg det kan være lurt å legge opp et løp, slik at jeg så snart som mulig kontakter de ulike verksmesterne og booker meg inn. Ellers sklir det nok bare ut.

Samleboka med mine arbeider fra frilanskarrieren har jo også lurt i kulissene og fikk en endelig lanseringsdato i og med utstillingen hos Grafill i september neste år. Mye av innsamlingen er allerede gjort, men Aslak og jeg har et stort utvelgelses- og redigeringsarbeid foran oss, i tillegg til tekstene jeg tenker å ha med. Jeg vil, som Andreas Berg rådet meg til, forsøke å skrive en tekst. En ærlig og personlig tekst om mine erfaringer som frilanstegner. Hvis den blir god kan jeg ha den med, hvis ikke har det uansett vært en øvelse. I tillegg vil jeg ha et intervju eller kanskje helst en samtale med en annen fagperson. Aslak vet jeg jo at egner seg veldig bra til denslags så en samtale mellom oss tenker jeg uansett er på sin

plass, så får vi se om det er noe poeng å ha med fler. Denne boka bør nok sendes i trykken i mai kanskje? I hvert fall før sommeren.

Så var det *Janus*-tegneserien; jeg gjorde meg opp noen tanker omkring denne på skituren i dag og tror det er essensielt at jeg greier å se på den med friske øyne og ikke bli nedbrutt av det 10 år lange halehenget med selvkritikk og matthet som henger bak dette ufullførte prosjektet. Da jeg begynte å lese *Geis* i går merket jeg hvor gira jeg var på å lag noe helt nytt og annerledes. Men jeg tror det er dritviktig å huske på at *Janus* fortsatt kan være nettopp det! Jeg må bare komme i gang, så kan jeg gjøre så mange endringer jeg vil. Og jeg vet jo ikke hvor det bærer; alt kan skje! Kanskje det er lurt å kalle den noe annet?

Også får vi se om Karianne greier å harke opp en brukbar arbeidsplass til meg på KHiO.

OK, for å oppsummere og sortere mine tanker om den forestående våren som stipendiat kan man dele oppgavene inn i fire:

PROSJEKTBESKRIVELSEN
OPPVARMINGSØVELSER
SAMLEBOKA
TEGNESERIEN

Høres jo mye ut, men prosjektbeskrivelsen bør ikke ta for mye tid og tegneserien skal jeg jo fortsette med utover dette semesteret, det er mest oppvarmingsøvelsene og samleboka jeg ser for meg å ferdigstille i vår.

Tanker om framdrift:

Januar: Skrive ferdig prosjektbeskrivelsen og begynne på samleboka

Februar: Få inn en av oppvarmingene, f.eks. silketrykk. Forberede stipendiat-presentasjon på Soria Moria

Mars: Booke keramikkverkstedet

April: Booke tekstil

Mai: … Jeg begynner jo å innse at det blir veldig mye som skal gå parallelt her da, er det realistisk å få til? Hvordan skal jeg få det til? Kunne jeg forsøkt meg på varianten med å å dele dagene i to sånn som Rui snakka om at han gjorde? F.eks. jobbe med *Janus* første del og samleboka andre del? Njaa, vet ikke om det funker for meg. Det viktigste er uansett bare at jeg får jobbet.

Andre faktorer å ta med i beregningen: Salg av bolig, flytting og oppussing. Presentasjonen på Soria Moria; jeg bør sette meg som mål å ha noe å vise her. Bryllup i Nashville, div. fristende oppdrag som dukker opp + albumcover på neste skiva til Terje.

2017

«OK, tvilen må jeg ha med meg på reisen, men jeg må ikke gi den for mye plass, og i hvert fall ikke la den sette seg i førersetet!»

«Kontaktpunkt»

Påbegynner arbeidet med samleboken og utstillingen «Tegning, form og farge»

Nytt hjem, nytt kontor

Skuespillerøvelser på Sangrom 6

Samtale med Kim Hiorthøy

Lager trippete pilot for NRK Hyper med Flu Hartberg

Tirsdag 14. Februar, 2017

Medarbeidersamtale med dekan / Føler meg ikke som en del av KHiO

Fyttigrisen så mye som har skjedd siden sist. 5. april flytter vi fra Mogata til Kirkeveien, det er bare noen uker til.

Uansett, det jeg skulle skrive om nå er medarbeidersamtalen jeg skal ha med Karianne om en snau time. Jeg føler det kan være lurt å bare fortelle alt som det er, at jeg ligger etter skjema og ikke er helt der jeg skal være ennå pga. dødsfall og flytting og oppussing og alskens. Jeg kan fortelle om utstillingen og samleboka der jeg benytter anledningen til å skrive og reflektere over mine år som illustratør.

Mitt første år som stipendiat blir vel litt mindre mangslungent enn jeg først hadde sett for meg, men det behøver ikke nødvendigvis være noe dårlig. Det har jo uansett tatt litt tid å få grep om hva det egentlig går ut på, og jeg har fått skrevet mye. Og jeg føler at jeg har greid å henge greit med på seminarer og ikke minst fått en veldig fin kontakt med mine medstipendiater over hele landet. Det er virkelig en fin og svær gjeng bestående av så vilt forskjellige folk. Musikere, arkitekter, kunstnere, dansere osv.

Jeg håper jo fortsatt at det dukker opp en arbeidsplass på KHiO, selv om det pga. alt jeg har nevnt ikke har vært noen krise foreløpig da jeg ikke ville hatt tid til å benytte meg så mye av det ennå. Men det vil absolutt bli veldig viktig å få dette i stand, for jeg merker at jeg, og antageligvis skolen, går glipp av mye vi kunne hatt sammen ved at jeg ikke jobber der. Jeg føler meg ikke som en del av skolen.

Onsdag 22. Februar, 2017

I gang med redigering av samleboka

Doven i fjeset, dorsk i sjela. Det er vinterferie, ikke at det spiller noen rolle for min del. I går stod jeg tidlig opp og dro ned til Lufthavna for å komme i gang med samleboka med Aslak[8]. Det slo meg at han kanskje har litt andre tanker om boka enn meg på enkelte områder siden det virket som han ønsket å ta ut arbeider med litt tekstur og sånt uten at jeg helt skjønner hvorfor … handler det bare om personlig smak? At han foretrekker det helt flate og rene framfor de mer maleriske?
En annen ting som slo meg, nå hører jeg Marens tassende føtter i stua, hun har akkurat stått opp. Men en annen ting som slo meg er hvor uhorvelige store mengder det dreier seg om! Boka kan ende på rundt 300-400 sider! Shit, det er en stor jobb som gjenstår, med utvelgelse og redigering og hvilke arbeider som passer sammen og kommentarer og dæven. Men vi må bare få det til, håper bare Aslak kan sette av nok tid. Blir spennende med Fritt Ord, håper vi får litt penger! Jeg hører Maren tasse stadig nærmere, men ennå har hun ikke tuslet inn hit på arbeidsværelset. Nå får jeg komme meg ned til studio og spise lunsj med Lars

Fiske, er bare vårs på kontoret nå i vinterferien.

Torsdag 23. Februar, 2017

Presentasjonsteknikk med Hanne Riege

I dag har jeg hatt et kurs i presentasjonsteknikk med Hanne Riege som jeg var nokså spent på. Vi var kun tre stipendiater; Brynjar, Marte og meg og det var i grunnen fint at vi ikke var fler. Det var i det hele tatt en veldig spesiell og god økt!

Vi satt i et møterom og simulerte en presentasjon-situasjon ved at Hanne fikk oss til å gå opp foran lerretet én etter én og finne vårt «starting point»; hvor vi ville stå når vi skulle introdusere oss. Marte var først ut og etter å ha flyttet seg litt rundt fant hun et punkt ganske midt i rommet og i samme øyeblikk var det som om noe skjedde med henne; hun inntok plutselig kontrapost og så veldig naturlig, komfortabel og avslappet ut. Straks dette skjedde skrek Hanne at hun var på plass mens hun stormet til for å løfte Marte! Hun hadde tidligere nevnt noe om å løfte oss, uten at jeg skjønte hva hun egentlig mente. Hun ville rett og slett se om hun greide å løfte oss og tok et godt tak rundt Marte før hun løftet henne opp. Hun sa deretter at når man hadde funnet sitt «kontaktpunkt» skulle dette være umulig. Kontaktpunkt er et punkt i kroppen man fokuserer på og som gjør at man blir helt fylt opp av energi og harmoni når man fokuserer på det.

Selv om Marte hadde funnet et godt sted å stå lot hun seg altså løfte og Hanne ba henne legge seg på gulvet. Så forsøkte hun å rikke på Marte, som lot seg rikke på. Så ba hun Marte om å fokusere på solar plexus, og når Hanne igjen forsøkte å rikke på henne var hun helt urokkelig! Det var helt sjukt. Dermed reiste Marte seg og fokuserte på solar plexus, og når Hanne nå forsøkte å løfte henne var hun som boltet fast i gulvet. Hun ga bare ikke etter. Jeg skjønner fortsatt ikke helt hva som skjedde der, men det var ganske vilt.

Da det var min tur var jeg ganske nervøs for at det ikke skulle funke, både fordi jeg ikke ville gå glipp av dette, men også fordi det ville blitt kleint. Jeg la meg på gulvet og vi begynte med Solar plexus, som jeg av en eller annen grunn hadde veldig troa på. Men det ga ingen effekt, hun rikket meg lett som en plett. Så gikk vi opp til toppen av hodet, men ingen effekt her heller. Hun rikket meg fortsatt lett og greit. Så jeg lukket øynene og fór i en søyle nedover i kroppen mot magen på instrukser fra Hanne, «dypere og dypere», og når jeg hadde nådd mitt punkt og Hanne igjen forsøkte å rikke på meg var jeg urokkelig! Uten å stritte imot eller spenne noen muskler, men tvert imot slappe av og konse på kontaktpunktet mitt, som var like nedenfor navlen.

Nå som punktet var påpekt reiste jeg meg og fokuserte på punktet. Hanne kunne ikke rikke meg. Brynjar ble også bedt om å prøve å løfte meg, han er jo ballettdanser og vant til å løfte folk, men han fikk meg ikke av flekken! Ganske vilt. Mens jeg stod der følte jeg faktisk at jeg utstrålte en uvanlig sjarm, og at jeg sikkert kunne sagt hva som helst med overbevisning. Hanne merket dette og

påpekte at jeg hadde en veldig utstråling. Mitt kontaktpunkt beskrev hun litt som det dype, det trygge ankeret, som kanskje litt svevende typer som meg trenger.

Brynjars kontaktpunkt viste seg å være «det tredje øyet», altså mellom øynene. Han ble også veldig oppskjørta over å oppleve at dette fungerte. Han hadde heller aldri tenkt på dette før, men Hanne hevdet at vi bruker disse punktene hele tiden uten å tenke over det, og at man kan risikere å glemme dem når det trengs.

Så snakket vi om hva vi ville presentere og hvor i prosessen vi befant oss. Hanne og alle mente at jeg var akkurat der jeg skulle være, at det å gå tilbake og se på hva man har gjort før er nøyaktig den typen ting man har muligheten til og bør gjøre når man er så heldig å være stipendiat. Og at jeg ikke trenger å koble det opp til «hoveddelen» av prosjektet mitt når jeg skal presentere dette på Klækken nå. Det føltes veldig befriende. Vi skal heller ikke presentere noe ferdig eller gi noen svar, men vekke nysgjerrighet og et ønske om å høre mer etter endt presentasjon.

Da jeg kom hjem var jeg fortsatt oppjaga over disse kontaktpunktene og begynte å google. Ganske fort skjønte jeg at punktene hun hadde lært oss er såkalte chakra, som jeg jo har hørt om, uten at jeg vet hva det er. Jeg vet ikke hvorfor hun konsekvent unnlot å kalle punktene chakra, men hun hadde vel en grunn til det.

Fredag 24. Februar, 2017

Urovekkende full av pepp / Birkenbolle og fagprat med Lars Fiske / Sminke-øvelsen

Den gode, nesten litt maniske følelsen fra i går sitter fortsatt veldig i. Jeg føler meg pigg og sprudlende og full av pepp. Kan det være rosenroten som jeg har tatt nå i 3-4 dager? Eller kanskje kurset til Riege vi hadde i går? Selv om jeg setter veldig pris på å være så pigg så blir jeg nesten også litt urolig og på vakt, den evinnelige redselen for at det endelig skal ha rabla for meg. Selv om jeg vet jo at det ikke gjør det, selv om schizofreni er aldri så arvelig har jeg jo ikke merket et fnugg av det. Er jo kanskje litt ekstra på vakt fordi pappa alltid har vært så opptatt av at jeg ikke skal gjøre samme tabben som ham og overanstrenge seg, at jeg må få nok hvile og ikke slite meg helt ut. Er jo god på å roe ned mellom slagene, da.

Jeg føler meg veldig impulsiv, f.eks. sendte jeg en litt tullete mail til Olivier Schrauwen ang. den nyoppdagede dvergstjernen som heter Trappist-1, han som er så glad i trappist-øl, he he. Også skrev jeg en mail til Terje der jeg foreslo å lage neste platecover som en fotoshoot. Begge disse mailene ble skrevet i entusiasme, men som ofte etterfølges de av tvil og usikkerhet; skrev jeg noe helt idiotisk nå? Var dette helt sprøtt? Tenker de at det har rabla for meg nå? Sånn kan jeg tenke noen ganger og det er ingen god idé å tenke sånn. Det er jo bare tull, jeg behøver ikke evaluere alt jeg sier og skriver så hardt, selv om det er fint med et aldri så lite filter før man sier noe eller trykker på send.

Uansett så får jeg bare nyte dette humøret og forsøke å holde det i live! Det er jo

sånn her jeg vil ha det. Og som jeg tenkte i morges; det er uansett så fantastisk å kjenne at jeg har potensiale til å ha det så bra! At jeg er disponibel for lykke.

På vei ut døra i morges ble jeg plutselig distrahert og begynte å lage en teit og fin liten låt som ga navnet Mørketid. Det føltes deilig! Kanskje sender jeg den til Flu, kanskje legger jeg den ut på *Høssing*. Er uansett ikke så nøye.

Så ruslet jeg ned på holka og kjøpte Birkenboller til Lars og meg. Det er vinterferie så det var kun oss to på kontoret i dag. Vi hadde en fortreffelig god og lang prat sammen, ga hverandre gode råd og ideer. Rett og slett knall, som Lars ville sagt.
Vi holder jo faktisk begge på med hver vår samlebok nå, med vidt forskjellig tilnærming; jeg går maksimalistisk til verks med masse tekster og skriving og info, mens Lars skjærer vekk absolutt alt av kontekst og info, bare setter tegningene sammen etter hva som føles riktig for flyten. Vi var enige om at begge variantene kan være like riktige, det handler om hva man vil. Men han innrømmet samtidig at han lurte litt på om han kanskje gikk litt for hardt til verks ved å ikke gi et snev av kontekst. Jeg vet ikke, det er jo noe forlokkende med å gå såpass kompromissløst til verks óg, selv om jeg kjenner at det ville vært helt feil for min bok.

Jeg fortalte om sminkeøvelsen[9] jeg hadde gjennomført, og som jeg kanskje har glemt å skrive om her, innser jeg nå. I mitt første offisielle veiledermøte med Andreas Berg luftet jeg min frustrasjon over at jeg ikke ante hvor jeg skulle begynne på et så gigantisk prosjekt som strekker seg over tre år! Andreas kom som vanlig med gode råd og sa at jeg måtte jo bare begynne et sted, som f.eks. sminke. Han anbefalte meg å kontakte en teatersminkør han kjente til og rekruttere frivillige fra KHiO som ville la seg sminke til å bli mine seriefigurer. Andreas anbefalte også at jeg spurte en student fra Design, Alexander Slotten, om å være assistent. Veldig uvant med assistent, men dette var jo også en nyttig øvelse og han var sinnsykt behjelpelig og gira. Jeg slapp nesten ikke til da vi satt i kantina og skulle briefe sminkøren, he he. Men det var helt gull å ha Alexander med på laget, han tok seg av kontakt med de påmeldte pluss masse annet og ikke minst tok han bilder.

Jeg lot sminkøren jobbe mest mulig uforstyrret, dels var jeg redd for å blande meg og dels ville jeg la ham gjøre jobben på sin måte. Jeg kjente litt på et ubehag over at jeg ikke greide å blande meg mer enn jeg gjorde, at det kanskje vitner om dårlige egenskaper som regissør, dersom dette skulle bli aktuelt på sikt. Også var det en nærmest uhåndgripelig tanke for meg at dette ikke var noe som skulle føre til et ferdig … verk? Ikke publiseres eller vises, bare gjøres bak lukkede dører. Veldig uvant for en som alltid lager ting som publiseres og skal vises. Men dette er vel noe jeg må lære meg, å gjøre øvelser nettopp for å øve og forske, uten å tenke på at det skal bli til noe ferdig … men ja, jeg må jobbe litt med meg selv der.

Uansett, jeg fortalte Lars om denne sminkeøvelsen og han hadde veldig trua. Han så for seg å iscenesette stilen min med kulisser eller bymiljø og sminke og kle opp figurer og ta bilder, var dette som ga meg ideen om å lage neste cover til Terje på denne måten … altså, denne entusiasmen jeg kjenner minner litt om koffeinsjokk. Det er kanskje det som gjør meg litt på vakt. Men det er da vesentlig bedre enn å

surfe apatisk på Gamespot og Pressfire!

Mandag 13. Mars, 2017

Klækkenreferat / «Scenekunst»

Vårens store skrekk, presentasjonen på Klækken Hotell, er overstått og det gikk knallbra! Jeg holdt en kort presentasjon og redegjorde for hvor jeg befant meg i prosjektet og snakket om at prosjektet mitt i hovedsak handler om å overføre tegneseriene mine til film eller teater.

Kjapp oppsummering av feedback; flere sa at jeg burde styre unna tradisjonelle teaterfolk og nasjonalteatret og teaterhøyskolen siden de mener dette kunne kvele meg. At det er essensielt at jeg kommer inn i teater/scenekunst/filmbransjen som et *friskt pust* uten den tradisjonelle ballasten. Begrepet «scenekunst» slo meg i det hele tatt som et ganske interessant og treffende ord jeg ikke har tenkt på i prosjektet mitt før.

En dame med hvitt sjal lurte på hvorfor jeg absolutt måtte skape disse film- eller teaterkarakterene ved å gå via tegningene mine, hvorfor kunne jeg ikke bare skrive de eller skape de på annet vis? Godt spørsmål …

Mandag 10. April, 2017

Påske-rant

Kjære dagbok, tidligere i dag tenkte jeg at jeg skulle åpne med å skrive nettopp «kjære dagbok». Føles liksom så pinlig klisjéfylt men samtidig fint og lunt. Fortrolig. Ok, nok om det. Det er slitsomme tider. Maren og jeg flytter og det er helsikes mye styr og kødd, helt *Norske Byggeklosser* og kraftig forsinket, alt i pappesker, må bli kvitt alt skrotet i garasjen før hun overivrige naboen skal overta den første mai, forholdet er inne i en vrien periode, hoster og hveser, brann i blokka til pappa, gikk heldigvis bra med ham, Trump risikerer å velte hele verdensfreden med egoet sitt, jeg finner ikke det føkkings tredje nøkkelsettet til Mogata, og sikkert mye mer óg.

Mandag 8. Mai, 2017

Adult Swim / Rick and Morty

Ble kontaktet om å animere noe greier for et Adult Swim show, *Rick and Morty*. Kjenner ikke til det og har jo egentlig ikke tid så refleksen er vel å si nei, men siden det er Adult Swim er det jo fristende, greier ikke helt å slippe det … er visst kun

snakk om max 10 sekunder animasjon, det kan jo kanskje gå radig hvis jeg får frie tøyler …

Tirsdag 16. Mai, 2017

Hva er ståa nå, du?

Har jo definitivt en sterk opplevelse av å ikke være i rute med noe som helst pga. alt som har skjedd og tatt fokus, men la meg liste opp konkret hva som må gjøres før sommeren;

- *Rick and Morty*-trailer
- Todd Terje-albumcover
- Storebrand-utsmykking
- Samleboka
- Div. småting som dukker opp

Det er jo ikke rent lite. Og dette har jeg ca. to måneder på, sikkert mindre på Terje og Morty, men to måneder er vel tiden jeg kan bruke til å jobbe før ferien. Hmm, jeg burde vel strengt tatt bare jobbe i stedet for å skrive her nå.

Onsdag 21. Juni, 2017

Megakløne håndverkere

Vi har omsider flyttet inn i Kirkeveien. Det har ikke akkurat gått knirkefritt, for å si det forsiktig, med alt mulig tull som har skjedd; jævla kløne håndverkere som greide å lage hull til naboen og på toppen av det en liten lekkasje! Naboen er mildt sagt ikke særlig blid, forståelig nok. Og alt mulig kødd på kjøkkenet med den helvetes lange benkeplaten i stein som måtte bæres opp av fire mann og viste seg å være for kort og … huff.

Mandag 11. September, 2017

«Tegning, form og farge»

Det er mandag og både samleboka som endte med å hete *Tegning, form og farge* og den tilhørende utstillingen[10] er lansert. Det rare og litt sørgelige er at jeg bare føler meg tom. Selv om utstillingsåpningen var kjempevellykket med masse folk og det var knallgøy å spille plater med Terje. Jeg er veldig fornøyd med boka og

får glede av å holde den og se på den, men innholdet er jeg bare så utrolig lei av. Men det er jo kanskje ikke så rart, jeg har jo holdt på med denne boka i hele sommer, og den består jo bare av gamle greier som jeg har sett ørten ganger før.

Mandag 02. Oktober, 2017

Film eller scenekunst? / Hvordan gå fram?

Nå som utstillingen og boka er i mål er det på tide å rette blikket framover! Det er både en skummel og spennende kneik, kanskje mest skummel akkurat nå, jeg aner ikke hvor jeg skal begynne. På toppen av det hele er det så mye usikkerhet omkring arbeidsplass framover; vi kastes ut av vårt kjære kontor om ca 4 måneder, og jeg har ennå ikke fått en skikkelig arbeidsplass på KHiO. Jeg skulle virkelig ønske jeg hadde et stabilt og godt sted å gå til og jobbe akkurat nå.

Jeg må legge en slagplan for veien videre. **Vil jeg jobbe med film eller scenekunst?** Eller begge deler? Film frister kanskje mest, men er antagelig det mest ambisiøse. Det forskningsleder Trond Lossius snakket om var kanskje ikke så dumt; at jeg burde kaste meg ut i noen lavterskel-øvelser først, f.eks. bare lage en sinnsykt lo-fi kortfilm filma selv med et lånt kamera eller mobilen, bare for å få litt erfaring med mediet og kanskje oppdage problemstillinger jeg ikke har tenkt på.

Hvordan gå fram?
Kanskje begynne å skrive et manus, samle bilder av steder og potensielle skuespillere jeg føler korresponderer med manuset og min visjon. Evt. skrive noe mer spesifikt for folk jeg kjenner eller vet jeg vil bruke? Kanskje jeg i første omgang kunne laget noe veldig kort og enkelt sammen med Espen Friberg, han har jo litt erfaring. Kanskje en musikkvideo, for Todd Terje? … men musikkvideo ekskluderer dialog, noe jeg absolutt vil få testet ut. Evt. lage en lengre musikkvideo, med handling og dialog før og/eller etter selve låta. Kanskje at noen sitter og har en samtale i et lokale som blir avbrutt av en opptreden. Har jeg en kort serie jeg kunne bearbeidet til dette? Evt. bare dialogen. I denne kortfilmen kunne jeg kanskje teste ut å jobbe med Maren på kostyme og se hvordan det fungerer. Evt. kunne det vært en video for Dagens Ungdom.

Regi: Dette vil jeg gjøre selv, i hvert fall forsøke før jeg evt. innser at jeg må alliere meg med noen. Men jeg tror egentlig jeg skal greie dette.

Klipp: Dette er også noe jeg vil gjøre selv og som jeg tror jeg har anlegg for, fiksa det jo ganske greit på *Alfonso Muskedunder*-videoen vi lagde for Terje, selv om dette kanskje blir noe annet siden den var animert …

Skuespillere: Har jo tenkt på Raymond Teigen Hauger, selv om han kan virke uberegnelig. Han har noe veldig kult over seg og en hysterisk galskap som jeg tror kan passe mitt univers. Ellers så dukker jo Håkon Hoffart kjapt opp i bevisstheten. Iselin Shumba virker kul, Nils Petter Mørland og Mads Eldøen kjenner jeg jo … men så har jeg jo også et ønske om å jobbe med folk litt oppi

åra, selv om det er jo vanskeligere å få tak i, tenker jeg.

Musikk: På sikt tenker jeg at det hadde vært kult å involvere Terje eller Daniel, eller kanskje begge? Enten i samme prosjekt eller to forskjellige?

Foto/kamera: Hvis jeg skal utgå fra folk jeg kjenner til så tenker jeg jo på Catharina (?) som filmet kortfilmen til Maren.

Sminke: ??

Lyd:

Etterarbeid: Emil Høgset?

Framdrift: Hadde vært fint å få dette i boks før nyttår, trenger å speede opp litt.

Torsdag 05. Oktober, 2017

Veiledermøte med Andreas Berg / Nonsens / Filmtest?

Han så litt annerledes ut enn ellers, lengre hår og Carhartt-jakke, det gav ham et litt tøffere preg enn ellers, mer mekaniker, mindre akademiker. Vi pratet sammen i 2 timer som føltes som et blaff, det var et veldig kjærkomment møte. Først snakket vi litt om utstillingen og boken, og D2-intervjuet (på hele fem sider).

Han var ikke klar over at jeg har en schizofren far, noe han syntes var uhyre interessant og forklarte mye av mitt arbeid. Han nevnte Carl Johan De Geer og Suzanne Osten som begge hadde en schizofren forelder og at sistnevnte har tatt for seg dette i en film som heter *Mamma*. Interessant, den bør jeg sjekke ut.

Med *Tegning, form og farge* sa han at jeg hadde svart på hans oppfordring fra 10 år tilbake da han var professoren min på Konstfack og jeg hadde hevdet at jeg bare «gjorde ting» uten å tenke for mye, at jeg likte nonsens. Jeg husker det godt, han svarte med å hevde at «nonsens» ikke finnes. At det alltid ligger en sense der enten man vet det eller ei. Det provoserte meg litt den gangen, men fikk meg til å tenke og faktisk våge å tenke litt mer igjennom det jeg gjorde.

Han mente også at det var bra å sette et punktum på denne måten, «lukke en eske før man åpner en ny».

Om veien videre foreslo han at jeg burde starte med noen små filmer, skisser, med veldig lav terskel, der jeg får prøve ut rollen som regissør uten for stor fallhøyde. Filmatiser f.eks. en av mine korte tegneserier, som et tablå. Maks 3 skuespillere og maks 2 andre personer bak kamera. Heng opp en lapp på KHiO, som jeg gjorde med sminkeøvelsen, der jeg etterlyser dansere og skuespillere som kunne tenke seg å delta i en liten øvelse.

Jeg tipper at jeg får napp hvis jeg gjør det, men kjente umiddelbart at det lugget voldsomt ved tanken på å skulle benytte unge mennesker i rollen som eldre karakterer, siden det jeg vil jobbe med er eldre folk. Men her må jeg kanskje jobbe litt med meg selv. Jeg må tvinge meg til å se på det som en skisse, en øvelse, noe upolert og at det ikke nødvendigvis skal publiseres eller vises eller ferdigstilles. En veldig fremmed og luggende tanke for meg som er vant til at alt skal ferdigstilles og publiseres …

Møtet var godt, men jeg fikk også en del motstand og råd jeg ikke på flekken var veldig gira på å følge. Jeg fortalte om musikkvideoplanene med Espen Friberg. Han var veldig positiv til å involvere Espen, som jeg kjenner og er trygg på, men mente at det ble feil bruk av stipendiatet å produsere «kommersielle» verk og styres av den typen rammer. At forskningen i øvelsen ville lide under å skulle ende som et ferdig publiserbart verk.
Andreas anbefalte at jeg heller involverer Espen i mitt prosjekt, at det ikke er et 50/50 samarbeid men altså mitt prosjekt. Umiddelbart føles dette helt feil, å liksom skulle være en sjef for Espen, på en måte. Jeg ville selvsagt betale ham, men jeg blir litt usikker på hans rolle hvis det ikke er et rent likeverdig samarbeid. Min umiddelbare reaksjon er at jeg vil blåse i Andreas' råd og bare kjøre på med en video, men før jeg evt. gjør det bør jeg tenke gjennom hvilke konsekvenser det kan få, og hva jeg kan oppnå ved å følge hans råd. Jeg må uansett vite hva jeg vil at skal være Espens rolle og om jeg i så fall er komfortabel med det, før jeg kontakter ham.

Tanken på å jobbe med studenter i feil alder for rollene var som sagt ikke så fristende, men det snudde litt da jeg kom til å tenke på medstipendiat Brynjar Bandlien. Det kunne vært veldig interessant og gøy å gjøre et forsøk med en rå danser som ham. For selv om jeg skal kaste meg ut på dypt vann og sprenge egne grenser, så er det kanskje ikke en ulempe å føle en girethet for forsøkene jeg skal teste ut. Med Brynjar blir det kanskje mer dans enn dialog, da. Men uansett interessant. Og jobbe med musikk.

Andreas snakker fortsatt om at jeg bør få meg en assistent, kanskje en student, som kan ha som deltidsjobb å holde styr på mitt virke; få tilgang på e-poster og sile ut hva som er viktig og ikke, sørge for at jeg får svart på det viktige, sende fakturaer, sjekke kalenderen, osv. Jeg vet ikke, jeg hadde jo garantert hatt stor bruk for det, men vet ikke om jeg er helt komfortabel med det …

Fredag 06. Oktober, 2017

3 x New Yorker / Leteaksjon

I morges våknet jeg av sollyset, eller var det kanskje av Marens alarm, kl. 08. Hun stod opp og dro til KHiO før meg, jeg ble liggende og lese på mobilen en stund før jeg stod opp og spiste corn flakes mens jeg leste den sinnsykt lange artikkelen om Herbert Hoover som jeg skal levere skisse på i dag, i tillegg til ferdig ukulele-sak og Jason Alexander-skisse. Sjonglerer jaggu meg tre New Yorker-tegninger på én gang, i tillegg til Dagbladet-serien som jeg nesten er i mål med.

Uansett, tankene ble dratt kraftig i retning av alskens problemer og mens jeg litt senere stod ved klesskapet og lette etter sokker gjorde jeg en innsikt der jeg følte jeg oppsummerte alt som var galt i én setning. Mulig jeg tillegger denne tanken for mye, men jeg husker det litt som en lettelse og en innsikt, klarsyn nærmest. Men så forsvant den for meg like fort som den kom. Den var søkk vekke og jeg ble nesten litt skremt. Jeg kommer fortsatt ikke på hva det var.

Denne kontempleringsøkten ble ikke bedre av at jeg lette leiligheten rundt etter den røde jakka jeg arvet av bestefar. Jeg fant den ikke noe sted og lette igjennom leiligheten x antall ganger, med økende raseri og frustrasjon. Føler hele livet mitt går med på å lete etter ting i den rotete leiligheten! Jeg var også stressa fordi jeg ville pelle meg på jobb og komme i gang med alt jeg hadde å gjøre. Og jeg ville ikke ha den blå jakka mi i dag, jeg ville ha noe litt annerledes og fargesterkt, og den grønne jakka mi hadde Maren lånt.
Til slutt sendte jeg henne en sms og spurte om hun hadde sett den røde jakka mi, og da viste det seg at hun hadde tatt den med seg til skolen for å ta mål av den til et kostyme. Jeg tok motvillig på meg den blå jakka mens jeg bannet og låste meg ut.

Det var nydelig høstvær ute og jeg hadde gledet meg til å spasere ned til kontoret og klekke ut hva jeg skulle tegne, men jeg var for oppjaget over den frenetiske letingen i den rotete leiligheten til å tenke noe lurt. Jeg begynte å lure på hvor mye energi jeg faktisk sløste vekk ved å være så sur og grinete, krefter jeg heller gjerne skulle brukt foran tegneskjermen.

Fredag 06. Oktober, 2017

Levert skisser

Nå er klokka litt over seks og jeg har jobbet ganske effektivt og godt; Dongery-serien ble bra og er levert, det samme gjelder Ukulele-tegningen til New Yorker, samt en skisse jeg ble ganske fornøyd med av Jason Alexander. Er også greit i gang med Herbert Hoover, selv om det ikke har løsnet 100% ennå og jeg kjenner at dagens krutt er i ferd med å bli bløtt. Vurderer å ta en øl med Friberg men har havna helt i kjelleren, orker bare å høre Slowdive og sutre.

Lørdag 07. Oktober, 2017

Fasttelefon

Det er en fantastisk høstdag og det er synd vi ikke gidder å gå ut og nyte den. Jeg hører naboens fasttelefon. Den har jeg ikke hørt før. Er det de over sin? Litt hyggelig å høre at folk fortsatt har fasttelefon, som om tiden ikke har gått fullt så fort allikevel.

Onsdag 11. Oktober, 2017

Tenke mindre, føle mer / Tanker om skuespiller-øvelsene jeg må få gjennomført / Sangrom 6

På veien til psykologen i morges kjente jeg på at jeg absolutt ikke hadde noe ønske om å dra dit, har jo hatt det ganske greit de siste dagene, men det var for sent å avbestille. Men selv om jeg av og til kan bli redd for at hun ikke er riktig psykolog og at øvelsene hennes bare er tull eller ikke biter på meg, begynner jeg å innse at det kan ha noe for seg. Det med å føle mer, og tenke mindre, der er det noe interessant. Jeg tenker og grubler jo i stor skala, men er veldig dårlig på å kjenne etter følelsene mine.
F.eks. sier hun at det kan virke som at jeg i sosiale sammenhenger kan få angst, som gjør at en mekanisme kicker inn hos meg og jeg begynner å tenke og gruble. Noe som i sin tur fôrer angsten. Hun sier dette kan være min underbevisste måte å takle angsten på, eller snarere reagere på den på. Hva skjer hvis jeg greier å kneble denne tankereaksjonen? Vil en annen reaksjon komme, en slags plan B? Full panikk? Jeg synes det er interessant, for det føles som om vi er inne på noe som jeg ikke ennå har tenkt på.

Jeg ble omsider tildelt et arbeidsrom på KHiO; Sangrom 6. Men det har vært jævlig styrete og jeg føler at Opera, som egentlig disponerer rommet, misliker sterkt at jeg sitter der. Selv om det er åpenbart at jeg sitter der, at det er kontoret mitt, så er det stadig låst opp og tatt i bruk. Etter Marens rapport om at noen hadde vært der og slengt alle tingene mine i en haug og tatt bort lappen jeg hadde hengt opp, har jeg tenkt at rommet var ubrukelig og at jeg ikke gidder mer. Men når jeg nå så romsteringen med egne øyne tenker jeg at det bare er vaskepersonalet. De har vel bare rydda vekk alt for å få vaska der for sommeren. Så jeg har sittet der i dag og jobbet litt. Kontorstolen er grusom og jeg må prøve å fatte radiatoren, ble kaldt etter hvert.

Jeg tenker av en eller annen grunn på sminkeøvelsen som litt mislykket. Men det er sikkert bare fordi det var nettopp en test, en øvelse, skisser. Det er litt som at fordi det ikke har blitt publisert eller vist så er det som om det er refusert eller mislykket, men jeg må få inn i huet at det *var* jo ikke meningen at det skulle publiseres noe sted! Det var bare en øvelse, som ikke var ment å publiseres! Forskning.

Jeg *må* bare komme i gang og gjennomføre denne skuespillerøkten nå, hoppe i det! Heng opp en lapp på skolen som jeg gjorde med sminkeøkten og bare la det stå til!

Jeg ser for meg følgende muligheter:

A:
Jeg låner et kamera, skriver en danse-relatert scene og kontakter Brynjar for å høre om han kunne tenke seg å teste det ut. Jeg ser for meg at det kunne være

fint å jobbe med Brynjar, både fordi han er hyggelig og det føles bra å benytte seg av sine medstipendiater på denne måten, men også fordi han er dreven og erfaren på sitt felt. Og fordi det kanskje kan være gjensidig vinning i dette, ved at han f.eks. får testet ut noe han vil undersøke. Kanskje skrive en sped start på noe som jeg viser ham og lar ham spinne videre på dette snarere enn at jeg skriver noe helt ferdig. Mer samarbeid, mer likeverdig.
Så forresten et klipp på YouTube der en fyr danser grasiøst hos *Dr.Phil* og blir kastet ut. Veldig inspirerende. Kanskje Brynjar danser mot noens vilje? Men må passe på å ikke gjøre narr av dans, heller. Kunne vi tatt utgangspunkt i en tegneserie? En av Hildringstimene mine, kanskje? Den med han etterforskeren som danser rundt i et hus/drapsåsted på leting etter pårørende?

B:
Jeg låner et kamera, henger opp en lapp på skolen der jeg spør om noen kunne tenke seg å delta i et forsøk der jeg skal filme små scener. Forklare at det inngår i mitt stipendiat og at det er veeeeldig low key og kanskje ikke blir brukt til noe. Få hands on regi-erfaring. Til dette bør jeg ha skrevet manus og speidet lokasjoner. Evt. ta utgangspunkt i tegneserier jeg har laget, da er det kanskje ekstra interessant som en øvelse og henger bra sammen med den opprinnelige prosjektbeskrivelsen min. Kanskje Krödern-serien, eller Snekkerne? De er jo korte og oversiktlige tegneserier.

Jeg må skaffe et kamera, eller bare bruke iPhone? Uansett, gjør det enkelt! Skal jeg forsøke å skaffe meg en assistent? Usikker. På den ene siden har jeg godt av å lære meg å sette bort oppgaver, men samtidig føles det veldig unaturlig for meg. Vil gjerne jobbe fritt og uforstyrret også er jeg jo litt kontrollfreak. Men kanskje noen med kameraerfaring?

C:
Musikkvideo for Terje eller Dagens Ungdom med Espen Friberg, lære litt av en som har gjort det noen ganger. Jo mer hands on erfaring jeg får med filming jo bedre er det, selv om Andreas mente at dette var feil bruk av stipendiatet fordi arbeidet blir bundet av « kommersielle» hensyn, eller snarere det at det skal bli et ferdig verk og publiseres.

Det beste ville kanskje være å gjennomføre alle tre alternativene?

Må ordnes: Lokale, Kamera + stativ, Catering; sørg for å ha kaffe, vann, snacks osv.

Redsler:
Det er jo en del engstelse ifb. med å skulle gi seg i kast med helt nye ting, særlig siden det involverer andre mennesker. Min største skrekk er vel pinlige situasjoner, å drite meg ut, avsløre/innse at jeg ikke har peiling på hva jeg driver med, framstå som et nek som liksom tror han er noe han ikke er, innse at jeg ikke har talent på områdene jeg vil teste ut, innse at jeg burde holde meg unna film, teater og skuespill. Redd for å gå så totalt på trynet at jeg mister troen og interessen.

Men er det så ille? Å bli «forvist» tilbake til tegningen? Som jeg for øvrig jo uansett har å falle tilbake på. Da har jeg i det minste gjort et forsøk på denne drømmen

som jeg så lenge har fablet om. Og med den vissheten kan jeg kanskje slå meg enda mer til ro med tegningen …?

Håp:
Oppdage at jeg har talent for å regissere og instruere og lage film og scenekunst. Men *vil* jeg egentlig jobbe med film og scenekunst? … Hmmm, kommer denne tvilen nå bare fordi det nærmer seg alvor og jeg begynner å bli redd?

Da Holtestaul og jeg spiste lunsj i går og jeg nevnte stipendiatet lurte han på hvordan jeg lå an med *Janus*-tegneserien, som han jo skal gi ut. Jeg ble litt tatt på senga, fordi jeg har helt glemt at jeg søkte med det som prosjekt og at planen min var å ferdigstille denne først. Hva faen gjør jeg med *Janus*? Skal jeg bare drite i det eller skal jeg hive meg over dét og? Føles jo litt ... er jo mest gira på å gjøre noe annet, kanskje? Hmmm, vet ikke, men jeg fikk en bitteliten støkk.

Mandag 16. Oktober, 2017

Luftet filmtanker for Raymond på Hærverk

Lørdag stod jeg opp uten å ha noen planer. Kom jeg meg ut, mest fordi det var så fint høstvær. Jeg ruslet nedover mot sentrum og hørte på *16 Lovers Lane*, forsøkte å få med Sindre, men han var for sliten. Hadde lyst til å bare ta en prat med ham og høre hvordan det står til og lufte mine egne problemer. Det var en fin spasertur som gjorde godt, og vips så var jeg nede på Filter der Espen var kassett-DJ. Han virket glad for å se meg og jeg stod der og hang mens han stressa verre med kassettene. Virket jævlig pes å dj'e med kassetter siden de må være spolt fram til riktig låt! Ikke noe for meg. Men han klarte seg bra og det var trivelig.

Vi stakk etter hvert på Hærverk der André Bratten skulle spille. Jeg hadde akkurat fortalt Espen om James Brown-stønnene til Raymond, uten å kanskje helt greie å formidle hvor komisk det faktisk var, da et stønn runget gjennom lokalet! Jeg snudde meg og ved baren fikk jeg øye på Raymond. En annen venn av ham stønnet på samme måten, og jeg begynte å lure på hvor lenge de hadde holdt på med det! Litt seinere på kvelden havna jeg i prat med Raymond og spør om han har spilt noe særlig skuespill, noe jeg tror han sa han ikke hadde, men at dette var noe han var veldig gira på og som han så for seg at han hadde anlegg for. Jeg var såpass i farta at jeg nevnte stipendiatet mitt, eller i hvert fall at jeg gikk svanger med filmplaner, og fortalte at jeg hadde tenkt på ham i den forbindelse. At han hadde et bra tryne og at han har den villskapen i seg som seriene mine også har. Han hadde ikke lest seriene mine, men hadde faktisk *Liker Stilen* hjemme og skulle sjekke den ut.
Han ble veldig gira og lurte på når det var snakk om, sa han ikke hadde så mye på tapetet for tiden. Lurte på hva slags film det var snakk om. Jeg måtte jo si som sant var at jeg nå luftet det for ham litt prematurt, at jeg ikke ante hva sags film jeg vil lage ennå. Men det gledet meg at han var gira, og han sa at vi skulle lage «bra norsk film».

Jeg ble to ting av denne samtalen, sett i edruelighetens lys; jeg ble glad og gira

over at han var gira, og jeg ble redd og stressa over å ha foreslått noe jeg har så lite kontroll på.

Når jeg har tenkt på Raymond og hva slags film han kunne passe i så dukket Krödern-serien fra *Liker Stilen* opp i bevisstheten, der en litt sliten fyr sitter og drikker på en fortausrestaurant og får øye på faren til en barndomskompis. Jeg tror kanskje Raymond kunne spilt rollen som denne slitsomme fyren. Ja, jeg kjenner jeg blir gira av å tenke på dette, særlig med tanke på Krödern osv! Jeg kunne skrive om scenen, eller forlenge den. Jeg har jo alltid følt at det har vært mer å hente der, at den kanskje egentlig skulle ha vært mye lenger, selv om jeg har stoppet den der jeg stoppet den.

Nå slår det meg; kanskje den var ment for film? Kanskje *Janus* var ment for film?? Kanskje det er derfor jeg ikke greier å fullføre den, fordi jeg egentlig vil fortelle historien som film?!

En annen ting jeg begynner å tenke på er betaling og logistikk. Jeg vil jo trenge ganske mye penger til dette. Og jeg *må* jo ha en produsent, noen som kan hjelpe meg å holde styr på ting. Hvem kunne det vært? Kan jeg nærme meg en proff produsent og hyre inn vedkommende? Jeg burde snakke med Kim Hiorthøy! Han har jo akkurat vært igjennom dette. Hvem var produsenten hans? Kan jeg spørre den samme? Men mulig jeg burde ha kommet litt lenger først. Eller nei, hvorfor det? Er vel fint å bare komme i gang? Har jo vurdert å spørre om han vil være biveileder, hadde vel ikke vært så dumt. Han bor jo i kollektiv med Friberg, kanskje jeg bare skulle spurt han om nummeret hans og prøvd å få i stand en kjapp kaffe bare? Jepp.

Vurderer å dra inn Maren som kostymeansvarlig. Det er noe besnærende over det å bare trekke til seg de ressursene og talentene man har rundt seg, og forsøke å få et fantastisk resultat av det ved å jobbe sammen. Men aller først bør jeg altså gjøre noen tester. Gulp. Men det er jo viktig og tenke litt stort óg, da.

Mandag 16. Oktober, 2017

Inspirerende middag med Maren på Birken

Begynner nesten å bli litt komisk med all denne skrivinga, prokrastinering i fri dressur, he he! Hadde en veldig fin middag med Maren på Birken lunsj i dag, snakket om stipendiat-prosjektet mitt. Hun var veldig positiv og sa at hun trodde jeg ville få til å lage en film, det gjorde meg glad. Hun mente jeg også burde lage en danseforestilling, der karakterer danser ut seriene mine uten ord. Jeg sa jeg var gira på det óg, fortalte om danseforestillingen jeg faktisk koreograferte på folkehøyskolen. Husker det skjedde noe i meg, det å jobbe med andre mennesker på den måten, med musikk og … ja, liksom regissere en forestilling, om enn aldri så liten. Fikk et helt vanvittig kick av det. Men jeg bør kanskje samle kruttet på én ting. I hvert fall inntil videre.

Tirsdag 17. Oktober, 2017

Manusskriving / «Lynch on Lynch» / John August

Leste litt i *Lynch on Lynch*, selv om jeg er redd for å bli altfor hodestups opphengt i den fyren. Men det føles bare ekstra relevant i den situasjonen jeg er i nå å lese om regi, særlig da om en man beundrer.

Han sier at manuset gjør at han blir konfrontert med om storyen virkelig er der eller ei, eller i det minste så mye av den som han ønsker. Men et manus er tross alt et manus, hvis det var perfekt i seg selv kunne man bare utgi det som tekst i stedet for å lage en film av det.

Han sa noe om at før og under arbeidet med manus kan du famle rundt og ikke vite hva i huleste du driver med, men når du står og skal filme må du vite nøyaktig hva som skjer og hvor du vil. Jeg tror det er essensielt å greie å være passe autoritær, så alle rundt deg føler seg trygge på at de har en god sjåfør, liksom. Jeg har vist at jeg har i meg denne autoriteten og sikkerheten når jeg foreleser. Lett og litt tullete, men bestemt.

Han sier også at i en første test med skuespillere, ikke heng deg opp i replikkene men la skuespillerne forsøke å bare spille ut sin tolkning. Isabella Rossellini var modell og hadde ikke skuespillererfaring før *Blue Velvet*. Hun ba Lynch om en grundig test sammen med Kyle McLachlan, der hun spilte igjennom scenen uten å henge seg opp i replikkene men spilte ut rollen slik at hun kunne vise David sin tolkning. Lynch sier at i tidlige rehearsals er ting på en måte «all over the place», de er veldig røffe og ganske skremmende, fordi du vil ha alle sammen til å komme inn i det du har i tankene og de kan være et stykke unna dette såpass tidlig i prosessen.

*John August som skrev manuset til Tim Burtons *Big Fish* bruker manusprogrammet Highland, som jeg akkurat har skaffet meg. Han sier at først skribler han megakjapt ned dialog eller ideer på et papir når det måtte dukke opp. Super-røffe og kun notater for hans øyne.

*Han greier ikke å skrive et manus fra start til slutt, men begynner med å skrive de scenene som appellerer til ham der og da, som han er gira på i øyeblikket. Ved å sprette rundt på denne måten unngår han å stoppe opp fordi han ikke vet hva neste scene er, men kan i stedet bare hoppe til noen annet han er gira på. Men han forsøker tidlig i prosessen få ned de siste ti sidene så han vet hva rammene for historien er.

*Når han føler at mesteparten av manus-mengden er skrevet forsøker han å sette det sammen for å se hva som mangler. Det å vite starten og slutten, sammenligner han med en roadtrip der man vet hvor man starter fra og hvor man skal ende opp, men så kan man ta veldig fascinerende ruter og omveier for å komme seg fra A til

B. Man må liksom vite hvor man skal, også forsøke å ta seg dit på mest mulig fascinerende vis.

Helt siden i går har jeg vært veldig inspirert og gira, og så kommer den synkende følelsen og tvilen, der jeg tenker at det er umulig og alt for vanskelig og dyrt og krevende. OK, tvilen må jeg ha med meg på reisen, men jeg må ikke gi den for mye plass, og i hvert fall ikke la den sette seg i førersetet!

Onsdag 18. Oktober, 2017

Første manusøvelse / Livet på Yummi House

Hatt en knallbra arbeidsdag. Først hang jeg mest hjemme og leste, så videoer på nett om manusskriving og var i det hele tatt veldig inspirert og aktiv. Etter en stund bestemte jeg meg for å komme meg en tur ut i høstværet; jeg ville ned til Yummi House for å spise og teste å skrive manus i Highland-programmet, som jeg hadde skaffa meg. Jeg har jo aldri skrevet manus før, i hvert fall ikke i en manus-app! Målet var å transkribere en utvalgt tegneserie, 6-sideren Krödern fra *Liker stilen*, som jeg ble gira på å teste ut med Raymond i tankene.

Mørke skyer hang over Holmenkollen og jeg så en vegg av regn sige innover, fikk fart på meg og rakk å spasere tørr og fin ned til Yummi House før regnet deisa i bakken. Mens jeg ventet på Pekingsuppa tok jeg fram laptopen og begynte å skrive på Krödern-manuset[11]. Det gikk så det suste og jeg storkoste meg! ENDELIG! Jeg har drømt om å skrive manus så lenge og endelig satt jeg og gjorde det. Og jeg kunne se for meg scenene i hodet, med Raymond i hovedrollen.

Foruten å bare overføre dialogen var det interessant å se på hva jeg måtte ha med av beskrivelser, alt som tegneserien viser men som her må forklares og skrives. Hva er viktig, hva må med?

Jeg åpnet etter hvert et nytt dokument der jeg skrev ned bruddstykker av dialog jeg overhørte fra nabobordet, for å øve meg litt.

Dame: Du åt jo kylling i går!

Kelner: Værsågod.

D: Jeg skal jaffal få en nummer 18.

Mann: Jeg tar en biff à la chezuan, jeg.

(Stillhet)

M: (Ser ut av vinduet) Da var det kvelden.

D: Hva?

M:(I samme volum) Da var det kvelden.

D: Ja, blir mørkt fort.

D:(Ser over gata mot butikk) Expert har bytta navn til Power.

D: Rema 1000 skal jo bytte navn, óg.

M: Til hva da?

D:(Forbauset) Det var jo du som sa til meg at de skulle det!

(Stillhet. Folk kommer stadig inn og henter take away.)

M: Mange som kommer og henter.

D: Ja, det er blitt sånn.

D: Det var godt.

(Eldre dame kommer inn og setter seg, blir vist et bord av kelneren)

Eldre dame: (Smiler mot kelneren) Så seint har jeg aldri vært ute og spist før. (kl.18:23)

E: (Står ved bordet og har ikke satt seg ennå, langsom) Jeg tar noe med grønnsaker og sopp. Jeg har ikke spist kjøtt så seint før.

K: Noe å drikke?

E: Jeg kan ta en liten øl, jeg. Orker ikke en hel så seint.

M: Åh

D: Sterkt?

M: Ja, herregud

D: Du får ta noe mildt i morra da vet du. Fiskeboller eller...

M: Fiskeboller?

D: Eller fiskegrateng eller

M: Fiskegrateng?

M: Ah

D: Skulle sett'n dansa i gangen når jeg kom hjem. Også lå'n og sov til halv ett om søndan.

Bak meg satt to godt voksne venninner og snakket sammen og jeg skjønte etter hvert at den ene ikke hadde lenge igjen å leve. Hun var provosert over nieser og nevøer som først nå begynte å ta kontakt og vise interesse. Hun var barnløs og det var åpenbart at de håpet å innynde seg til litt arv, ganske vondt å høre om.

Dame: Hvis de hadde oppført seg som folk så hadde jeg delt det mellom de. Men fordi jeg ikke har barn så skal folk bare komme og forsyne seg?!

Etter maten fortsatte jeg med Krödern-manuset og fikk det ferdig. Jaggu ble det på seks sider, like mange som tegneserien!

En annen viktig begivenhet: Jeg mailet Kim Hiorthøy og spurte om han ville ta en kaffe, og det ville han!

Torsdag 19. Oktober, 2017

Stipendiatforum i Fredrikstad / «Take the «re» out of «research»

Snakket med Marte Johnslien i baren i går om disse egne studiepoengene, som vi må ha 10 av, og som utgjør hele 300 timer! Jeg bør orge min egen studietur, siden det vil gå under egenstudie. Var hyggelig å møte folk igjen i går, prata mye med Bjørn Erik som tilbød å låne meg kameraet sitt. Vi snakket om casting og regi. Var på Ingrid Fiksdals presentasjon, likte veldig godt filmsnuttene hun viste men skjønte ikke filla av hva hun sa om dem. Føler i blant at jeg er helt malplassert på disse forumene, henger liksom ikke helt med på alt.
Så var det en litt flåsete intro av Serge og en annen dame, før et piano[12] og sax-nummer som gikk milevis over hodet på meg, etterfulgt av en tørrmunnet tysk filosof som hadde noen gode poeng, men som jeg i store deler slet med å følge. Ble litt lettet da jeg etterpå hørte at det var fler som sleit med det. Men da han takket for seg og alle var desperate etter en pause fra den alarmerende oksygenmangelen viste det seg at det skulle holdes en umiddelbar kontemplasjon og diskusjon omkring filosofens snakk! Holdt på å dåne.

Men han hadde som sagt noe for seg, altså. Han snakket bla. om at man burde ta RE ut av ARTISTIC RESEARCH så det ble ARTISTIC SEARCH. Og at kunstnerisk research har godt av at man ser på noe igjen og igjen, mens dette ikke har noe for seg i vitenskapelig forskning.

Fredag 20. Oktober, 2017

Stipendiatforum Fredrikstad del 2 / Klipperen av «Kongens nei»

Ikke at jeg er så gira på *Kongens nei* men dro allikevel og hørte et interessant foredrag med Einar Egeland som har klippet den, han snakket om viktigheten av å vite når og hvorfor og *om* man i det hele tatt skal klippe i en scene? Hva trenger materialet? Viste en sekvens i tre varianter; en med kun ett klipp, som jeg syntes funka best. En annen med flere klipp, der jeg for så vidt merket at man ble mer emosjonelt engasjert siden de viste nærbilder av ansiktene, og en siste som bare var et kaos. Interessant. Så kom det inn en knusktørr opponent som la et vått håndkle over seansen og det døde egentlig bare hen for min del.

Også av interesse var den danske klipperen, Niels Pahg Andersen, som hadde jobba med Ai Weiweis flyktningfilm, *Human Flow*. Han var superunderholdende og morsom. Jeg bet meg merke i hvor flink han var til å «ta rommet», som det heter! Gå rundt, gestikulere og nærme seg de som stilte spørsmål. Jeg skal aldri holde en presentasjon sittende igjen. Ikke at jeg noen gang har holdt en presentasjon sittende, i og for seg.

Jeg traff i det hele tatt mange personer jeg følte det var bra å lufte planene mine for, filmrelaterte folk. Ellen Røed jobber jo med filmstudenter i Stockholm, vi

snakket om Carl Johan De Geer, som hun hadde møtt og mente jeg absolutt burde kontakte. Også var det hun fotografen på Filmskolen, hva heter hun igjen? Cecilie? Cemek?

Fredag 20. Oktober, 2017

Oppsummering av notater og tanker fra Stipendiatforum Fredrikstad

Order in chaos med filmklipper Niels Pahg Andersen

- Creating is try and error. Make mistakes.
- Film is about feeling empathy, being able to get into the skin of another person, put yourself in their shoes.
- **It's an emotional medium rather than intellectual. Of course you can talk intellectual about it afterwards, but the experience is emotional.**
- How humans are telling stories is how we are seing ourselves.
- How do you create a universe that the audience believe in? It can take up to 30 minutes before that happens in a film.

True or false med filmklipper Einar Egeland (*Kongens nei*)

- What does the material ask for in terms of cutting/editing? What's the point of making a cut? Should we make a cut, or maybe not?
- Man bør vite hvorfor man klipper og hva som skjer når man gjør det.
- Når han skal klippe en film får han først råmaterialet, setter seg alene i et mørkt rom og aktiverer sansene før han begynner å se på det. Må føle det.
- Every edit is a lie.
- Editing is allowing the scenes to come together spontaneously, editing themselves.
- TRUST YOUR SENSES.

DIETER MERCH (filosof)

- **Artistic Research is; looking at something for so long that it starts looking strangely back at you**.
- Take the RE out of RESEARCH; ARTISTIC SEARCH.
- In artistic research, you can look at something twice and learn something new, in contrast to scientific research where this doesn't apply.

EGNE TANKER:

- Se på hvor tegning tradisjonelt kommer inn i en filmprosess, og hva jeg som tegner kan gjøre med dette.

- Hvilke fordeler har jeg ved å komme fra tegnefaget og inn i film? Brukes, eller kan/bør, tegning brukes utover storyboard i en filmprosess?
- Hva gjør det med resultatet/filmen at det har opphav i en tegneserie?
- Se på et bredt spekter av serieadapsjoner; Marvel/superhelt-sjangeren, *Ghost World*, *American Splendor*, *Blå er den varmeste fargen*, *Sin City* osv. Hva er det jeg vil gjøre som ikke er gjort i disse filmene? Utover å fortelle mine egne historier? Hvor viktig er det at en tegneserie ligger til grunn?

  FILMTANKER:
  Inspirert av sjaldansvideoen til Ingrid Fiksdal. Som en intro til Krödern f.eks.: Vi ser først en merkelig performance i en park, *eller* de to folka jeg har sett av og til; en svær svart kar og en mindre hvit gammel mann med hvitt bustete hår som står og øver på kampsport i parken[13]. Hovedpersonen (Raymond) dukker opp i bakgrunnen, går gjennom parken og ser rart på det som skjer mens han går videre. Klipper til at han har satt seg ute på Teddy's. Kan jo fadern meg sitte ute der selv om det er kaldt og vinter, he he.

Mandag 23. Oktober, 2017

«**The Last of Us»**

Har bare ligget langflat etter Fredrikstad, trenger å lade meg opp igjen etter så mange inntrykk. Men for å liksom forsvare det litt faglig har jeg sett et par Raul Ruiz-filmer på MUBI. Så har jeg ryddet litt på det evig føkka gjesterommet med påfølgende ergrelse. Har veid opp med å spille *The Last of Us*, som jeg med stor begeistring har gjenopptatt på vanskelighetsgrad Survivor.

Da Magnus og jeg tusla hjem fra fest hos Mikael forleden fortalte han meg at den lille matbutikken i førsteetasjen der jeg bor med det velklingende navnet «Reka» skal ut og et begravelsesbyrå kommer i stedet! TO begravelsesbyråer i første-etasjen?!?! Absurd.

Tirsdag 24. Oktober, 2017

Møte med Kim Hiorthøy

Det bygges i gata og i morges regnet det. Jeg skal møte Kim Hiorthøy for å snakke om muligheten for at han kan være biveileder i prosjektet mitt. At han svarte ja til å ta en kopp kaffe tok jeg som et godt tegn. Er forbausende nervøs. Har jo så smått møtt ham før og jeg anser ikke han for å være den skumleste å møte, men det er allikevel noe nervepirrende i det å avtale møte med en gammel helt for å prate om egne prosjekt, som jeg attpåtil ikke har peiling på.

Vi møttes på Kaffebrenneriet i gamle Grønland Brannstasjon. Det var et veldig

inspirerende og hyggelig møte. Kim sa at han gjerne ville være biveileder så sant det ikke var alt for omfattende, noe jeg forklarte at det absolutt ikke trengte å være. Vi ble enige om at han evt. kan være en skyggeveileder så han ikke spolerer mulighetene sine for å søke stipendiatprogrammet selv hvis han skulle få lyst.

Kim mente jeg hadde bedre forutsetninger for å lage (god) film enn mange med masse teknisk ekspertise på området, siden jeg har erfaring med å skape karakterer og fortelle historier og at jeg har mitt eget «språk». At jeg ikke burde ha ærefrykt for å lage film. Det lages altfor mye film som bare ligner hverandre og ikke tilfører noe nytt. Og han trodde ikke jeg stod i umiddelbar fare for å begå denslags. Jeg trengte ikke å henge meg opp i å overføre tegneserier til film, men heller bare lage en film, rett og slett. Og det er jo det jeg egentlig vil.

Om *The Rules for Everything* sa han at han hadde skrevet et manus der han ikke hadde gitt karakterene så voldsom psykologisk dybde, men heller hadde en masse replikker han ville ha med i filmen, ting han hadde snappet opp fra samtaler her og der. Og det var liksom ikke så nøye hvem som leverte replikkene, bare de ble sagt. I ettertid skulle han ønske han visste litt mer om karakterene, hva de ville fra scene til scene. Motivasjonen deres, både i det store bildet men også i hver enkelt scene. De filmene han liker best har gjerne karakterer med en ganske tydelig agenda; noen vil f.eks. bli en bedre far, noen vil ha de penga, drepe den og den skurken, bekjempe det onde osv. Også faller på en måte scenene på plass innenfor denne rammen. Han synes selv at filmen hans begynner ganske tydelig og bra, men ramler litt sammen mot slutten. Hvis han lager film igjen, noe han gjerne vil, så skal han vite mer om karakterenes mål og mening før han står og filmer.

Selv om han har studert koreografi i Sverige så har han ikke instruert/regissert før. Han forklarte at han la opp til en ganske stiv replikklevering og at han i størst mulig grad lot skuespillerne levere replikkene uten at det var så sterke følelser involvert.

Han hadde blitt kontaktet av Motlys-produsent Yngve Sæter som mente han burde lage en film og dermed begynte han å skrive på en kortfilm. Yngve mente at han burde lage en langfilm og dermed søkte på noe som het Nye Veier - visstnok et program for smale filmer som ikke har store kommersielle forventninger, og som ikke kan overskride et budsjett på 8 millioner. Der de støtter 75-85 % av filmens omkostninger. For å få støtte må man ha en produsent i ryggen, samt at man kanskje må ta manuset noen runder med en manuskonsulent på NFI.

Gjentagelser kan funke bra for å etablere et univers; f.eks. gangsterne i *Twin Peaks The Return*, som dukker opp innimellom. Man vet ikke hvem de er men etter å ha sett de noen ganger skjønner man liksom greia. Samme med The Black Lodge (Det røde rommet) i *Twin Peaks*; etter å ha sett det noen ganger er det liksom etablert, at der snakker de baklengs og naturlover følges ikke osv. Eller som ambulansesjåførene i hans egen film.

Kims tydeligste og mest innstendige råd var: IKKE klipp filmen selv! Til tross for at noe av det første han lærte på filmskole i New York for mange herrans år siden

var: ALDRI KLIPP FILMEN SELV, så hadde han klippet filmen sin selv, noe han angrer på. Men skulle man finne på å klippe selv, så sørg i det minste for å ALDRI VÆR ALENE I KLIPPEN!

Det kan være bra med noen som gir litt motstand underveis og som du er uenig med. Det tvinger deg til å definere både for deg selv og andre hvorfor du tar de valgene du gjør.

Han syntes testene jeg snakket om hørtes veldig lure ut, og mente absolutt musikkvideo var en god øvelse. Film uten dialog. Han foreslo også at jeg kunne teste kjempeenkelt å lage en slags storyboard-video der jeg legger på replikker og bare filmer med mobilen, liksom.

Lyd er viktigere enn bilde. Det sies at lyd utgjør 70 % av en film.

Ikke heng deg opp i teknikk (overlat det til de som kan det). Film gjerne bare med iPhone, gjør det enkelt nå i starten. Han nevnte Dardenne-brødrene, Haneke, Wes Anderson, David Lynch. Snakket om at selv i *Twin Peaks The Return* er det mange klassiske tydelige narrativ, selv om man kanskje ikke fatter helheten og sammenhengen. F.eks. fyren som sitter og holder øye med glassboksen, dama som vil inn til ham men ikke får lov. Vakten som plutselig er borte, ingen forklaring på hvorfor. Så slipper hun inn og det går som det går. En liten klassisk historie i seg selv. Tablåer. Cooper/Dougie er en veldig klassisk karakter, en som er helt fjern og uten vilje men som alle rundt ham liker. Som f.eks. *Being There*, filmen der Peter Sellers spiller en gartner som blir president på grunn av måten han snakker om å vanne planter på. Har jo sett den for lenge siden. Interessant.

Vi kom også inn på tegneserier og han mente at Lynch måtte ha lest seriene til Helge Reumann. De er så skremmende og man blir dratt inn i universet umiddelbart. I en av seriene var det noen tømmerhuggere han mente minnet veldig om de sotete uteliggerne i *Twin Peaks The Return*. Jeg fortalte om Olivier Schrauwens karakterer som ofte er veldig tydelige og enkle.

Kim var i det hele tatt positiv til prosjektet mitt og det virket som om han hadde trua på det, selv om det befinner seg på et veldig tidlig stadium. Han fikk det til å ikke virke så skummelt å begi seg ut på dette. Go for it!

Så hvem kan jeg spørre om å være offisiell biveileder, da? Joachim Trier? Christopher Nielsen? Lise Fearnley? Jon Øystein Flink? Rune Denstad Langlo? Marie Louise Ekman (saklig!)?

Tirsdag 24. Oktober, 2017

Henge opp lapp om skuespillerøvelser

Jeg må få satt disse forsøkene ut i live nå! Sette i gang konkrete framstøt! Hvordan går jeg fram? Jeg må henge opp en lapp på KHiO, hva står det der?

Frivillige søkes til skuespilløvelse
Hei! Jeg er stipendiat på avd. design og jobber med å overføre tegneserier til film. Jeg er helt i startgropa og søker frivillige som kunne tenke seg å spille ut noen scener jeg har skrevet foran kamera, instruert av meg. Jeg har aldri gjort dette før så dette vil kun bli veldig uhøytidelige øvelser og jeg kan ikke garantere at det fører til noe mer enn nettopp dét i denne omgang. Intet honorar, så dette er kun for den lystbetonede. Gi lyd dersom du vil vite mer! mail: bendkalt@khio.no
Beste hilsen, Bendik Kaltenborn————————

Onsdag 25. Oktober, 2017

Drøm

Drømte om filmprosjektet mitt, men husker veldig lite, bare at jeg stod der med et kamerastativ i en gang.

Onsdag 25. Oktober, 2017

Det satt en og spilte piano på mitt arbeidsrom

Da jeg kom bort i gangen på KHiO så jeg lampen til rommet mitt lyste opptatt rødt og hørte pianospill fra rommet mitt, så at døra var ulåst. Jeg åpnet døra og møtte blikket til en fyr som spilte piano av full kraft. Jeg nølte vel litt for lenge før jeg kom på noe å si så han sa bare «snakk!». Jeg forklarte vennlig at det var kontoret mitt og han pakket seg fornøyd ut, han var visst uansett ferdig. Men dette viser jo uansett bare at dette rommet fortsatt ikke er klarert. Håpløst. Sendte en mail til seinorrådgiveren på Teater som visstnok hadde booket rommet for pianisten, men kjente i samme vending at jeg ikke var særlig lysten på å få krøll på linja der. Jeg skal jo henvende meg til studenter ved nettopp den linja nå til prøvespillingen. Men ok, nå må jeg få formulert teksten så jeg får hengt opp en lapp i dag, det er målet.

Onsdag 25. Oktober, 2017

Alt jeg sier nei til for tiden

Samler en oversikt her for å legge litt press på meg selv og få opp farten med prosjektet!

Google (animasjonsfilm)
Apple
Dimitri from Paris + Chip (!)

The New Yorker x 5
Greenpeace
Vinlabel
Helside for The New Yorker (Tina Brown + Jann Wenner)
It's Nice That - 4-6 illustrasjoner for Best in Review
Süddetuche Seitung x 2
Klassekampen
Morgenbladet
Bloomberg
Le Monde
Obos

Torsdag 26. Oktober, 2017

4 New Yorkers og 1 Dongery

Generell pepplåt for stipendiatperioden bør være Johnnie Frierson - *Miracles*.

Skuffet over å ikke ha noe lucid dream i natt heller, i hvert fall ikke som jeg kan huske. Får bare fortsette å tenke og ønske meg det og håpe det skjer.

Satt hjemme og jobbet passe greit, fikk Dongery-serien for Dagbladet nok på skinner til at jeg kunne begynne å skisse på de 4 New Yorkerne jeg holder på med.

Stakk ned på gamle kontoret, har vel ikke vært der på over to uker, selv om jeg stort sett har vært i byen. Det var rart å være der igjen, Lars hadde begynt å pakke. Han har jo så mye saker. Ganske vemodig.
Så satt jeg og utsatte arbeidet en stund, men fikk grei dreisen da jeg først kom i gang. Fire Winter Preview-tegninger til The New Yorker og en Dagbladet ... der ringte Dolly, blid som bare det, på vei hjem. Hun ba meg steke noen egg. Tror det blir koselig. Synd å misse D2-festen i kveld, hadde skikkelig lyst, men innser jo at jeg er alt for sliten. Og da kunne jeg ikke gjort de illustrasjonene bla bla bla. nå runder jeg av! God kveld!

Fredag 27. Oktober, 2017

Drøm: Sissy Spacek

Skal ta banen hjem i Stockholm, går mot en t-bane-stasjon-nedgang. Ved inngangen står noen sigøynere og synger; Don't leave your girlfriend. Litt lenger inn står noen svensker og synger det samme. Har gitt Brynjar en lapp med et kort omskrevet seriemanus. Dette har han vist til en dekan eller noe på Teater som var vilt begeistret for det. Ga meg stor selvtillit. Tror jeg var i en hytte der noen brant noe i peisen, jeg hadde en terrakottaskulptur av en sittende liten jente som blir

svidd fordi den er for nærme ilden. Sotete. Mulig det var noe mat inni henne. Ost? Sitter ved et bord samme sted, en ung og en eldre kvinne, begge rødhårede. Den yngste ligner Sissy Spacek og drikker farris og sier hun er dehydrert, har glemt å drikke i hele går. Kan ikke drikke vann, bare farris.

OK, nå skal jeg rusle ned på kontoret, tegne ferdig Dongery-serien, skisse videre på de fire New Yorkers selv om jeg ikke har fått feedback på skissene ennå, også dra på Rett Ned. Spise og ta noen øl med Sindre først. Jo, også kanskje se på et kontorlokale i Ratkesgate. Ha en fin dag!

Mandag 30. Oktober, 2017

Helgen / Fettgreven / Super Mario / New Yorker

Fredag: Jobbet greit, fikk unna serien til Dagbladet og laget fire skisser til New Yorker, men fikk ikke noe respons selv om jeg sendte dem torsdag allerede. Viste seg at hun var stuck in traffick så jeg fikk tilbakemeldingene først seinere fredag kveld. Dermed var det ikke stort å gjøre så da jeg hørte Sindre, Lars og Espen ta en øl på kjøkkenet var det perfekt timing. Satt og drakk litt og det var hyggelig, lenge siden vi har fått til en fredagspils. Espen måtte hjem, men Sindre, Lars og jeg dro ned på Brygghuset og spiste bangers and mash, helt greit. Dro videre til Fettgreven der det var Rett Ned med Kim Hiorthøy, Dagens Ungdom og Prunk Möbel. Slo meg ned i sofaen med Kim og prata om Peter Saville og Vaugahn Oliver, som vi faktisk jaggu meg besøkte begge to på studietur.
Maren og Kristoffer kom etterhvert. Fylte seg opp. Kim spilte en fin liten konsert, Dagens Ungdom spilte uten trommis, var interessant og funka bra selv om jeg savnet trommene.

Lørdag: Har jobbet hjemmefra med New Yorker, til tross for kraftig skallebank. Da jeg fikk grønt lys på alle fire skissene sånn i fire-tiden feiret jeg med nye Super Mario, ekstremt moro. Spilte en god stund, men ble litt lei igjen, til min skuffelse. Lagde elgkarbonader og begynte å se på *Surreal Estate* på Mubi. Virka ganske kul, men ble distrahert av en trailer for *The Last of Us 2*, som virka helt glimrende. Begynte å spille *The Last of Us*, var perfekt. Trenger litt motvekt til *Mario*, og de to spillene utfyller hverandre glimrende. Selv om de på sett og vis minner om hverandre; desperat leting etter ting.

Maren skal for øvrig til hytta en uke alene med Balto. Det gleder meg, samtidig som jeg er litt spent på hvordan det vil gå. Er imponert over henne, kostymene og scenografien til *Jeg ringer mine brødre* ser knallbra ut. Gleder meg til å se stykket i morgen. Tror hun kan drive det langt og få til store ting …

Fredag 3. November, 2017

TV-show med Flu?!

Flu sa han hadde noe han ville snakke med meg om så vi møttes på Stockfleths på Schous plass der han spanderte grøt og kaffe. Satte oss ned i to go'stoler og dermed gikk skravla i høygir hos begge to om ditt og datt. Det som var tydelig var at vi begge er litt i samme modus for tiden; vi vil gjøre noe mer enn «bare» å tegne. Han skal i møte med en humorsjef i NRK til uka, og var gira på å kanskje gjøre noe annet enn *Høssing* denne gangen. Var tydelig at han begynte å bli litt lei av at det liksom ikke kommer seg noe videre, så han ville prøve noe annet. Han snakket om å lage et hysterisk talkshow ala *LørDan* eller gjenskape *Tande-På Programmet*, bruke Bjørg Woodsmith fra *Høssing*. 3D-Ludo med Bjørg.

En annen ting han så for seg var et talkshow som er litt sånn «Dette er ditt liv»-aktig, med en fyr i midtlivskrise som sitter der og alle i programmet er tidligere lærere og ekskjærester og slitsomme bekjentskaper. Husbandet er også noen han ønsker å glemme. Marerittaktig.

Jeg kjente at jeg ble helt fylt med begeistring når han snakket om å lage et show, jeg fikk rett og slett latterkrampe bare ved tanken. Men jeg bør tenke litt på hvordan jeg kan flette dette inn i stipendiatet mitt. Det er jo utvilsomt noe jeg kan gjøre som en del av prosessen, en øvelse, selv om dette resulterer i noe ferdig som skal publiseres, i strid med Andreas' anbefalinger. Men jeg kan jo ikke IKKE gjøre dette! Samma hvor stort eller smått dette blir. Tenk om det ender i noe som tar av? Det kan jo skje, selv om det ikke er vits i å gjøre seg store forhåpninger. Det viktigste er at det blir noe dødskult som vi kan stå inne for. Apropos det, snakket vi om hvor enormt kult det er at vi får boltre oss så voldsomt i Dagbladet med Dongery for tiden, helt frijazz.

Onsdag 15. November, 2017

TV-show med Flu / Dato for prøvespilling av Krödern-scenen på KHiO

Balto ligger på gulvet, det er kveld og Maren har lagt seg. Han pustet tungt, som om han sov, så pustet han litt annerledes og jeg så bort på ham. Da hadde han løftet og snudd hodet og så rett på meg. Det var litt rart, jeg skvatt nesten. Hvorfor gjorde han det? Jeg hadde jo ikke laget noen brå lyd eller noe. Han holdt blikket ganske lenge.

På vei til kontoret i dag ringte Flu og fortalte at vi skal lage TV! Det er helt vilt. Jeg er så gira!! Tror det kan bli helt rått, og veldig bra å jobbe med Flu, han får ting til å skje!

Også har jeg fått spikret en dato for prøvespilling av Krödern-scenen, med tre frivillige skuespillerstudenter. Håper bare det blir gøy, inspirerende og lærerikt og

ikke kleint og stressende! Jeg kjenner jo ikke folka, selv om jeg har møtt Andreas Tønnesland og registrert at han virker kul. Blir veldig spennende.

Drømte om masse lyn og torden men jeg tror kanskje ikke at jeg var redd, har gode minner av det. Var det noe med en figur? Blinket på horisonten, en følelse av mestring og kontroll.

Fredag 17. November, 2017

Drøm: Reptilpark hos naboen

Kom gående hjemover langs Blindernveien og ser at det henger lange bannere ned langs fasaden på blokka; i etasjen over oss er det blitt reptilpark! Hele fasaden i etasjen er dekket med et horisontalt banner som reklamerer for alle slangene og krypene de har. Jeg lurer på hva som har skjedd med det tyske paret som bor der, men blir mest av alt stressa ved tanken på alle slangene og krypene. Ser for meg at de rømmer og kryper ned på verandaen vår, eller gjennom kloakken kommer opp av do, eller at vi møter en rømt slange i trappa. Usikker på om jeg skal fortelle det til Maren … som om hun ikke hadde sett banneret selv, liksom.

Søndag 19. November, 2017

NRK Hyper

Spennende tider! Skal lage TV med Flu for NRK[14]!!! Jeg foreslo å kalle det *NRK Hyper* da jeg var på Illustrinati forleden, både Kristoffer og Flu digga det. Synes selv det er glimrende og beskrivende, i tillegg til at ordlyden allerede er litt etablert gjennom *NRK Super*. Vi har foreløpig bare skrevet litt fram og tilbake på et delt Google-dokument, men på tirsdag skal vi møtes for en lunsj på Hard Rock Café (haha!) der vi skal skrive litt sammen. Ila uka får vi vite fra vår mann på NRK om det ligger nok penger i årets budsjett slik at vi kan spille inn i desember, eller om det kommer på neste års budsjett med innspilling i januar. Uansett, veldig nært forestående! Helt sjukt, egentlig. Vi må jo bare pælme oss rundt.

Jeg kjenner en fornemmelse av … skrekkblandet begeistring! Det er så innmari mye som skjer for tiden! Tar lappen, har flyttet, mister kontoret, nytt kontor på KHiO, nedtrapping av illustrasjon, opptrapping av film/skuespill.

Innimellom får jeg nesten litt panikk, med tanke på at jeg sier nei til såpass saftige illustrasjonsoppdrag, blir liksom litt redd for å miste grepet. Mer redd enn ellers, mao, for jeg har jo alltid en liten angst for å miste taket på tegninga. Da jeg lagde forsiden til Det Andre Teater-programmet, som ble ganske annerledes, var jeg redd for at jeg hadde mista dømmekraften og laget noe som ble helt feil. Heldigvis digga Ingvild det skikkelig, fikk bedre respons enn noen gang før, tror

jeg. Må nok bare tro på meg selv og stole på at jeg har tegningen i meg. SÅ store pauser skal det jo ikke bli, tross alt.

Søndag 19. November, 2017

Spielberg / Alex Cox

Spielberg: Man går ofte på settet uten å ane hva i helvete man driver med eller hva man skal gjøre den dagen, men man må *alltid* i det minste late som om man vet hva man driver med. Ellers mister man all tillit og respekt. Han er nesten alltid nervøs før en tagning og frykter at det kan gå i dass, og det er gjerne hvis han virkelig får panikk og frykter fiasko at han blir aller mest kreativ (kjenner meg litt igjen). Hvis han ikke er engstelig og tror alt skal gå greit er han ikke skjerpet nok.

Alex Cox: I *Sid and Nancy* brukte Roger Deakens to linser; 35 mm og 85 (for close-ups).

Mandag 20. November, 2017

Temperament mot ting

Før kjøretimen i dag skulle jeg jobbe hjemme. Jeg stod opp litt seint, og skulle sette på den nye Modern Jazz Quartet-skiva mi mens jeg lagde frokost, men så var det forpulte Sonos-systemet på bærtur igjen. Jeg har hatt så helvetes mye kødd med det, det virker jo nesten aldri! Kjenner jeg blir forbanna bare av å skrive om det. Poenget var i alle fall at jeg ble så rasende av at det bare ikke ville funke, etter utallige forsøk, at jeg begynte å banne og sverte høyt for meg selv. Jeg var veldig nære ved å pælme telefonen i veggen, men greide med nød og neppe og ta meg sammen nok til å ikke gjøre det. Blir jo sjelden sur på mennesker på denne måten men ting, det er ting som får unngjelde.

Jeg kjente et veldig behov for å knuse noe. På et tidspunkt overveide jeg til og med å gå ut på kjøkkenet og velge ut et glass eller en kopp det ikke var så farlig med som jeg kunne knuse. Jeg gjorde det jo ikke, men tanken og ønsket var der. Det får meg til å tenke på en episode da jeg var liten og fikk et overveldende behov for å ødelegge noen av lekene mine. Det var en robot, ikke en Transformer, men noe annet litt billigere, som jeg bare knakk fra hverandre i flere biter. Det er kanskje ikke alt man skal forstå eller tillegge for mye, men man kan jo begynne å undres på hvorfor jeg gjorde dette …

Uansett, plutselig skjønner jeg litt hvordan folk på film har det når de bare sveiper ned gjenstander fra en kommode så det knuser i gulvet.

Tirsdag 21. November, 2017

Kontoret RIP / Møte med Flu på Hard Rock Café (!)

Wow. Sitter lettere himmelfallen og lytter til en Altered Image-skive. Espen Holtestaul skrev i stad at han har slått til på lokalet i Herslebs gate og dermed er ute av kontordansen. Har jo nevnt at han er litt gira på en No Comprendo store-front, og det skjønner jeg godt så mange som er innom kontoret og handler. Like etterpå annonserte Lars at han også er ute av loopen; flytter inn i lokale med Anna. Kan jo forstå at han gjør det siden jeg er ganske fraværende pga. KHiO/ stipendiatet mitt for tiden og Sindre virker litt usikker. Og det har jo bare vist seg helt hinsides vanskelig å finne noe nytt som funker for oss!

Dermed er kontorfellesskapet Holtestaul/Fiske/Goksøyr/Kaltenborn offisielt oppløst. Det føles veldig rart, nesten litt som et fantastisk forhold som er over. Ja, nesten litt kjærlighetssorg på en måte. Dette lå jo absolutt litt i kortene men når det nå er et faktum merker jeg at jeg blir litt trist og tom. Verdens beste kontorfellesskap har opphørt. Når vi spiste lunsj hendte det jeg sa at en gang i framtiden kommer vi til å tenke tilbake på denne legendariske tiden og savne den stort.

Det var jo helt vilt bra: Først komme inn der som fersking og menge meg med Nielsen og Fiske og NCP. Det er jo i de lokalene jeg har hatt alle mine store framskritt og høydepunkt som tegner. Jeg mister vel ikke akkurat tegneferdighetene mine med kontoret, men jeg merker jeg blir litt engstelig av alle disse omveltningene for tiden, selv om det på en måte er bra og spennende ting. Og det var jo nettopp forandring jeg ønsket meg.

Men dagen i dag har vært fin, altså. Tok trikken ned til byen, sveivet innom Engebretsen og kjøpte en akvarellblokk på vei til Hard Rock Café der jeg skulle møte Flu. Vi ankom samtidig med latter i skjegget over dette komplett idiotiske møtestedet. Vi ble sendt opp i annen etasje der vi fikk en bås under gitaren til en i Kiss, perfekt setting for etableringen av *NRK Hyper*. Vi bestilte en kaffe og en pulled pork texan sandwich, som faktisk var ganske god. Så gikk vi gjennom det vi hadde skrevet og valgte ut noen tekster vi var gira på å starte med, fordelte hovedansvar på hver av dem så en av oss drar de i gang, liksom. Vi var særdeles gira.

Etter møtet gikk jeg innom Tronsmo, der jeg tilbrakte en deilig evighet. Det føltes så godt å være der igjen, med en handlekurv som jeg fylte ganske bra opp. Traff Terje og vi hadde en lang og god prat og kom bl.a. inn på skriveprosesser. Han fortalte at han ikke har skrevet noe etter at de flytta, han skrev alt i kjelleren på gamle Tronsmo. Nede i kjelleren traff jeg Marius Renberg og pludret litt med ham og fikk Boysen til å bestilte en *Nancy*-tegneserie for meg. Da jeg snakket med pappa seinere på dagen viste det seg at han også hadde vært på Tronsmo i dag. Jeg handlet for ca 1300,-, føltes bra.

Torsdag 23. November, 2017

Mislykket forsøk på å skrive NRK Hyper-materiale

Hadde Onkel Fredrik på omelett-lunsj i dag siden han skulle hente et dokument. Etterpå satt jeg meg for å skrive på *NRK Hyper*-materiale, kjenner jeg er litt nervøs og stressa for de greiene der nå. Redd for å mislykkes, ikke greie å skrive noe bra og morsomt, redd for at det skal skjære seg.

Hadde tenkt å forsøke å skrive litt på egen hånd før jeg skal skrive med Flu i morgen, men det er ikke så lett som jeg hadde håpet. Sliter litt med å konse, merker tanker og ideer blander seg. Får innfall som slokner like fort som de tennes. Prøvde først å skrive «Ord for natten» men sleit med å finne formen, begynte med mimrende kåseri men det ble liksom for omstendelig og ikke morsomt nok. Så løsnet det da jeg heller gikk for en impulsiv novelle. Men er litt usikker. Så fikk jeg lyst til at Harald skal være en megler, heller. Men jeg vet ikke. Er litt all over the place akkurat nå ... tror jeg skal unne meg en liten pause nå, jeg.

Fredag 24. November, 2017

Skriver Hyper-sketsjer på Lompa med Flu

Fikk oss et førsteklasses vindusbord. Spiste en nydelig skive med leverpostei og Flu tok en tartar. Han ble plutselig svimmel, men det ga seg etter hvert. Jeg var på forhånd litt spent på denne økten, men den gikk veldig bra. Vi drøfta og prata og hausa hverandre passe bra opp. Så ville Flu at vi skulle skrive noe sammen. Til å begynne med gikk det tråtT, men så løsnet det veldig og vi fikk lagt fundamentet for en jæskla morsom gameshow-sketsj. På vei ut sendte Flu en melding til seriens to programledere, Bjørg og Ringo og kun sekunder seinere ringte Bjørg og var gira. Flu satte samtalen på høytaler. En perfekt forsegling av et glimrende møte. Jeg ruslet opprømt gjennom byen. Dette føles som et skikkelig drømmeprosjekt og jeg håper det blir så bra som jeg tror det kan bli.

Lørdag 25. November, 2017

Sarah Francesca Brænne / Kontoret

Jeg fikk mail av en jente på KHiO som så lappen min om prøvespillingen av Krödern-scenen. Hun heter Sarah Francesca Brænne. Da jeg googlet henne kjente jeg henne igjen fra *The Rules for Everything*! Ble gira og svarte henne.

Kjenner jeg har blandede følelser for *NRK Hyper*. Er på en måte dritgira, samtidig som jeg er redd for å feile, for å ikke greie å levere. Det å feile er noe jeg må greie

å takle i denne stipendiatperioden, men jeg vil jo ikke feile med dette fantastiske prosjektet med Flu. Men altså, vi er jo på god vei da. Har jo greid å bidra med en del bra allerede.

Holtestaul og Lars lurer på om vi kan greie å pakke oss ut av kontoret innen nyttår. Kan vel det, selv om tanken stresser meg stort. Vet ennå ikke helt hvordan jeg skal gjøre det ... greier jo ikke bære alt alene, kanskje basere meg på forlagstralla til Holtestaul?

Mandag 27. November, 2017

Sangrom 6

Begynner å få opp trivselsfaktoren her på mitt nye kontor på Sangrom 6 nå, men dermed begynner det hersens prangende pianoet å plage meg i økende grad. Særlig når jeg tenker på at jeg må få plass til møblene jeg snart må flytte over fra mitt gamle kontor. Det har jo faktisk hjul, ser jeg nå … kanskje jeg bare kan trille hele tabernaklet inn på et av de andre rommene?

Tirsdag 28. November, 2017

Psykologens råd i møte med en ny bransje

Nå sitter jeg litt på mitt gamle kontor og skriver, etter å ha vært hos psykologen. Alt er bare rot rundt meg, flyttesjau[15]. Sitter og vurdere hva jeg skal ta med meg til mitt nye kontor og hva jeg skal kvitte meg med. Litt spent på om jeg greier å flytte alt for egen maskin. Var jo et helvete i går med tralla til Holtestaul, selv om det skyltes bortimot flate dekk.

Psykologen mente at det nesten ville være rart hvis jeg gikk inn i dette nye (fra tegning til film, nytt kontor osv) uten å bli litt stressa. Hun mente også at det kunne være fint å bare akseptere at OK, jeg er en som liker å være alene og ikke bosse andre rundt. Og at man dermed har en litt mildere framtoning som regissør. At man kan være mer prøvende og ikke så skråsikker og bossete. Et interessant innspill fra henne, kan nok tenkes at en mellomting fungerer fint. Litt i strid med det Steven Spielberg sa at en annen regissør hadde sagt til ham om at uansett hvor usikker du er og hvor lite du aner hvordan du skal løse en scene, så må du ikke finne på å vise usikkerhet på settet. Da rakner alt og folk mister tilliten til deg (som leder). Men jeg greier ikke ta det der helt på alvor, merker jeg. Høres jo ikke så smart ut å late som, da blir man vel bare gjennomskuet?

For å gi et eksempel på at usikkerhet og tvil kan være en styrke kom hun med følgende forskningsresultat fra hennes fagfelt:

* De som kan være usikre på metoden og tenker «hmm kanskje det ikke funker,

kanskje vi bør prøve noe annet?», viser seg å være de beste terapeutene.

* De som er helt sikre og kjører på med det de tenker er den riktige metoden uten å nøle eller ha tvil, er dårligere.

* De som tviler på seg selv som menneske, er deprimerte eller har egne personlige issues, er de desidert dårligste.

Det er mao forskjell på å tvile på seg selv som menneske og å tvile på det man gjør. Jeg snakket om at jeg sliter litt med å skille mellom det jeg gjør og den jeg er, når jeg tegner.

Hvis jeg blir nervøs i forkant av en regi-øvelse eller lignende så er det helt naturlig å være nervøs, men da bør jeg bare akseptere at jeg er det og ikke fornye nervøsiteten ved å stadig forsterke den. Vanligvis har man bare en følelse i noen sekunder til en halvtime, så går det over.… nå kom akkurat Anna Fiske. Klokka er fem på tolv og litt av grunnen til at jeg dro hit var for å spise lunsj, før jeg drar til KHiO og så til møte med Lise Fearnley fra Mikrofilm for å lufte om hun vil være biveileder. Men det blir liksom så påtrengende å lage seg mat der inne nå når Anna har møte på kjøkkenet. Men er samtidig ganske sulten. Ok, denne typen ting er vel ikke akkurat så meningsfylt å skrive om, men samtidig er det jo sånt jeg liker å lese i ettertid, da. Hverdagsskildringer. Når jeg sitter her tenker jeg på hvor mye jeg kommer til å savne nettopp det å sitte akkurat her og se på folk som går forbi nede på gata …

–

Nå sitter jeg på KHiO-kontoret. Har plassert «ammestolen» (som det stod i Finn-annonsen) i kroken og innser til min begeistring at globusen nå står plassert slik at ingen kan se meg fra klasserommet vis-à-vis. Deilig.

Tirsdag 28. November, 2017

Første møte med potensiell biveileder Lise Fearnley

Dro til Mikrofilm for å prate med Lise. Robin Jensen åpnet døren, virket overrasket over å se meg. Hyggelig fyr. Hilste på sønnen til tegneren Joker, som viste meg noe sabla kule greier han dreiv med! Filmet blekk/olje i et sånt gjennomsiktig forskningsbeger så det fløyt rundt og ble helt psykedelisk, svart mot ensfarga bakgrunn. VELDIG kult, ble gira på å bruke det i en vignett eller noe.

Lise og jeg satte oss på kjøkkenet. Jeg var litt spent, siden jeg ikke visste helt hvordan jeg skulle legge dette fram, særlig det at jeg *ikke* skal lage animasjon (noe det virket som hun hadde trodd at jeg skulle lage). Men møtet gikk bra, og det virker jo absolutt som om hun er med, selv om hun var litt redd for at hun ikke skulle være helt egnet. Men det tror jeg absolutt at hun er. Vi snakket masse. Mente at det er mye lettere å lage film på lavt budsjett enn animasjon, fordi film der kan man greie seg med skuespillere/crew i noen få dager, gjøre resten selv

(på lavbudsjettsproduksjoner). Mens animasjon må man ha et helt lite team som jobber kontinuerlig og skal ha lønn i en mye lengre periode. Sånn sett talte dette for å jobbe med film i stedet for animasjon, sa hun.

De hadde visst ofte snakket om meg på Mikrofilm, at de ville jeg skulle lage noe. Hun har jo nevnt dette for meg når jeg har møtt henne av og til, men jeg tror ikke jeg helt har skjønt hva dette innebærer før nå; at jeg da kunne ha jobbet med min egen film, og hatt et team som animerte for og med meg. Litt som Hanne sin film, sikkert. Det hadde jo vært veldig spennende. Kanskje noe å plante litt i bakhodet, eller et eller annet sted i bevisstheten. Enten det blir som en del av stipendiatet, som en del eller et innslag i filmen eller noe seinere. Kunne jo kanskje vært kult å blanda film og animasjon litt? Snakket om det at storyen ikke alltid er så viktig, det er hvordan den fortelles som er interessant.

Hun kjenner mange og har et stort nettverk som hun mente kunne være nyttig for meg. Snakket om manus, hun var nysgjerrig på å lese manus hun får tilsendt ifb med at hun sitter i Oscarjuryen (!); er manusene identiske med filmene? Står *alt* i manusene? Hvor mye avviker de fra filmene?

Hun mente jeg burde lage en tidsplan for prosjektperioden min, det er nok ikke dumt selv om jeg ser for meg at det kan være vanskelig. Føles jo som jeg dingler litt i løse lufta selv om det er spennende ting som skjer. Lise nevnte også «auteur regissøren», som Alex Cox skriver om i sin bok; artisten som har total kunstnerisk kontroll over og er grundig innblandet i alle plan i filmen.

Tirsdag 28. November, 2017

KONGSTANKER

Her vil jeg bare samle innfall og ideer jeg synes har noe for seg, kort og stikkordsbasert:

Lage min egen film for Mikrofilm? Enten som en del av stipendiatet eller noe seinere.

Jobbe med Raymond.

Filmatisere *Janus*.

Onsdag 29. November, 2017

Første møte med NRK / Stikkord: «fremmed»

På vei til NRK med Flu tenkte jeg underveis at dette er legendarisk! Her går vi to på vei mot NRK og skal lage TV!!! Og det skal bli knallbra!!! Håper jeg.

Vi surra opp noen vindeltrapper og fant omsider mannen vi skulle møte, Stig Morten Waage og loset oss gjennom korridorene. I et rom vi passerte satt Thomas Seltzer og vi stakk hodet inn for å hilse, han sa han hadde lest Flu's *Moderator* på senga i går, for annen gang, skrøyt veldig av den. «Alt jeg ber om er et verdig liv», svarte Flu køddent. Han er så bra på sånne på-sparket-replikker.

Stig Morten tok oss inn på et klipperom og ville at vi skulle se en sketsj de jobbet med, satt en dame der som hadde spilt i sketsjen, en parodi på Visjon Norge. Satt ikke særlig, synes jeg. De ville vite hva vi tenkte og vi kom med litt innspill og tanker her og der. Det tok tydeligvis til seg det vi sa, for i stad dukket innslaget tilfeldigvis opp i FB-feeden min og da hadde de endret mye i tråd med våre innspill.

Til slutt gikk vi inn i Kirkvaag-rommet og hadde møtet vi var kommet for. Vi la fram ideene våre, og Stig Morten noterte hva vi trengte. Helt fantastisk at vi får et helt crew til rådighet! Sminkører, kostymører, scenografer, kameramann.

Flu sa noe som var en øyeåpner for meg! Han brukte ordet *fremmed* for å beskrive looken vi var ute etter. Det genererte straks helt andre bilder for mitt indre. Kanskje mer hvitt og sterilt, à la *Blindpassasjer*? En annen ting jeg beit meg merke i var dette med energi-drikk. At Hyper også kan være navnet på en energidrikk, som liksom sponser sendingen. Kanskje alle drikker Hyper i sendingene og blir stadig mer hypre og gærne av det?

Onsdag 6. Desember, 2017

Prøvespilling av Krödern-scenen i Sangrom 6 med studenter fra KHiO

I dag var den store dagen som jeg hadde vært rimelig nervøs for. Jeg hadde prøvespilling med tre studenter[16] som hadde respondert på lappene jeg hang opp på skolen; Andreas Tønnesland, Johan Sigmundstad og Henriette Eik. Andreas hadde jeg jo sett litt på Det Andre Teatret, mens de andre var totalt ukjente for meg. Jeg var absolutt spent på forhånd men ikke over i det paniske. Vi skulle gjennomføre det inne på mitt lille kontor, «Sangrom 6». Jeg hadde lånt et kamera av Sindre, handla «catering» på Kiwi og kokt kaffe på lærerværelset.

Kvart over fire kom Henriette inn. Hun gikk på Public art-ett eller annet (er veldig sliten nå og orker ikke skrive så mye) og hadde ingen erfaring som skuespiller. Helt greit, det. Hadde jo ikke jeg heller som regissør. Kort etter kom Andreas og Johan inn. Jeg startet med å takke for at de ville være med på dette eksperimentet og foreslo jeg at vi tok en liten presentasjonsrunde før jeg forklarte opplegget mitt etter beste evne og delte ut manus. Her merket jeg at jeg begynte å bli litt shaky, men fortsatt ikke over i det paniske. De hadde ikke rukket å lese manuset jeg hadde sendt de på forhånd, så det ble åpenbart at de måtte spille med manuset i hånda til å begynne med. Dette gjorde at de ble ganske opptatt med å lese manuset, men funka ålreit. Men aller først bare leste vi høyt gjennom manuset, det var en god og egentlig ganske åpenbar idé, når jeg tenker meg om.

For hver gjennomlesning registrerte jeg at det ble mer og mer liv og røre, og etter hvert bestemte vi oss for å forsøke å spille det. Det var fantastisk gøy å se noen tolke tegneseriefigurene mine, på grensen til det skremmende. Jeg hadde glemt at det er en en fjerde karakter med som jeg da måtte spille; en kelner som får gjennomgå. Det var en ganske tankevekkende opplevelse å bli flåkjeftet av en karakter jeg selv har skapt!! Andreas spilte Stian som skjelte meg ut og hadde en voldsom og skremmende intensitet. Tenk at tegningene mine kan ende opp som dette!

Mellom «tagningene» hadde vi lange og interessante samtaler, og da jeg etter hvert viste de tegneserien som scenen var basert på var det interessant å se hvordan neste tagning ble litt påvirket av dette. Andreas mente jeg burde bruke tegning direkte i regien, at jeg på sett kunne tegne ting jeg ville ha frem hos skuespillerne i tillegg til å snakke. Spennende tanker.

Selv om dette var veldig lo-fi og internt så føltes det befriende å liksom ha tatt brodden av å jobbe med andre, særlig skuespillere. I hvilken grad jeg hadde gitt regi vet jeg ikke helt, var jo ikke sånn at jeg sa gjør sånn og ikke sånn, men gjennom samtalene vi hadde før hver tagning så ble vel neste spilling kanskje litt informert av ting vi snakket om … og det er vel på sett og vis å gi regi, kanskje?

Fredag 8. Desember, 2017

Pianoet må ut

Sitter på Sangrom 6, og venter på at Sindre og Lars skal kjøre bort en plakatskuff til meg. I det jeg skriver dette begynner jeg å se meg rundt for å sjekke om jeg i det hele tatt har plass. Pianoet må ut, det er klart. Hvis jeg bare greier å rulle det over dørstokkene så kan jeg vel kanskje greie det alene …

Onsdag 13. Desember, 2017

Kontorfellesskapets siste julelunsj / Fox and Friends for New Yorker

Vemodig men veldig hyggelig med julelunsj på kontoret forleden. Deilig ribbe, øl og akevitt, etterfulgt av kurrong og gode plater. Fikk hele 3 jobbforespørsler fra New Yorker ila kvelden! Sa nei til 2 og ja til Chris som ville ha meg til å tegne Trump and Fox & Friends. Etter en god stund havna vi på Boca, men da begynte vi å bli ganske rørete. Virker som alle tar kontorbruddet ganske tungt, tenk Lars har jo fankern meg sittet der i 19 år. Lars og Espen kasta inn håndkleet og Sindre og jeg ble sittende og prate videre. Det var fint å få prata om alt mulig, har vært mye slitsomt styr for begge i det siste.

Torsdag 14. Desember, 2017

Kostymemøte hos NRK / Marens nisseshow / Trump

Skjer veldig mye for tiden!

Onsdag:
Flu og jeg var i kostymemøte hos NRK sammen med Stig Morten, en produsent, en sminkør og en fra kostymeavdelingen. Det som skjer nå er at vi innser at innspilling i desember blir for stress og har utsatt det til januar. Dessuten vil vi gjerne få definert uttrykket skikkelig før vi setter i gang. Tror dette er veldig viktig så det ikke blir noe med feil look som må justeres seinere, og kanskje til og med spilles inn på nytt. Det er viktig for NRK å få brukt av årets budsjett så derfor legger de heller pengene på kostyme og scenografi i denne omgang, noe som jo er fantastisk. Jeg hostet opp noen oppdaterte skisser og vi fikk god kjemi med kostymedesigneren, som faktisk nevnte *Teletubbies* som jeg også har tenkt på.

Torsdag:
Var ganske så sliten og litt nervete da jeg våkna i morges, hadde ubehagelige fornemmelser. Så en episode *Narcos* i senga mens jeg spiste corn flakes før jeg tok bussen til Torshov der jeg hadde time hos psykologen. Etter å ha snakket med flere venner som går til psykolog og tenkt på hvor vanlig det er (og bør være) i vår generasjon var jeg ikke så redd for å møte noen på venterommet, som jeg jo vanligvis er redd for, og det passet bra siden det i dag satt en dame der.

Maren hadde jo nisseshowet sitt i dag. Jeg tok med iPaden og hjalp henne med å rigge den opp. Da det nærmet seg showtime fant hun ut at låta hun hadde laget var dobbelt så lang (!) som hun hadde trodd, så jeg måtte fly bort og hjelpe henne å kutte den ned til halvparten. Så tilbake og skisse videre på Fox and Friends[17] for New Yorker. Så tilbake og rigge iPad og projektor. Ble sabla stress fordi det var en source lock som gjorde at jeg måtte finne fjernkontrollen som lå på kontoret mitt, som hun hadde lånt nøkkel til. Alt løste seg på magisk vis akkurat på *sekundet* da showet skulle begynne! Det var veldig kult og det gikk kjempebra. Jeg måtte filme så jeg fikk dessverre ikke tatt det helt inn over meg. Men hun sang skikkelig bra og hadde laget veldig kul musikk, imponerende opplegg!

Det slår meg at det blir ganske stress med den New Yorkeren når jeg kommer hjem, særlig siden Sindre og jeg skal flytte på onsdag og vi skal ha sånn marked torsdag. Burde kanskje ta med Cintiqen til København og skisse litt videre der. Er jo hele tre føkkings fjes jeg må naile denne gangen, i tillegg til trynet til Trump.

Torsdag 26. Desember, 2017

Nabokrangel

Konflikten med naboen endte i en konfrontasjon i dag. Jeg hadde sittet i bokseren og blitt klippet av Maren da det ringte på. Vi hoppa høyt begge to, Maren listet seg til kikkehullet og hveste «det er naboen!». Dermed slang jeg på meg noen filler og åpnet. En temmelig frisk krangel fulgte, jeg har aldri opplevd å krangle med noen på denne måten, men det endte faktisk med forsoning! Hun hadde trodd at vi var mye barskere og kjipere enn vi er og sa at hun skjønte nå at vi var følsomme individer, noe vi bekreftet helhjertet i kor. Hun kom attpåtil etterpå med en champagneflaske og ønsket oss godt nyttår! Vi besvarte med å ringe på og gi henne en nydelig bukett som Maren hadde satt sammen. For en lettelse!

2018

«Hvorfor er det så viktig for meg å ikke tegne??»

Prosjektet mitt blir mer personlig

NRK Hyper skyter fart

Danseøvelser med Brynjar Bandlien

Mønstereskapisme

Hva fascinerer meg?

Får troa på at jeg kan lage film

Selvobservasjon under tegning med blekk og akvarell - Kan jeg skrive meg ut av en tegnesperre?

Brå samtale om illustrasjon

Selvpåført studietur til Los Angeles der jeg leker journalist og intervjuer Kristoffer Borgli, Fede Alvarez og Sammy Harkham

Mandag 08. Januar, 2018

Godt nytt år, dagbok!

Kort oppsummering siden sist … var i ganske nedstemt mood i slutten av desember som fortsatte litt inn på julaften. Jeg var dessuten fra før litt demotivert siden jula var helt perforert av selskaper og jeg hadde behov for å være mest mulig i fred denne jula. I tillegg måtte jeg jobbe en del ekstra med Trump-tegningen, mye småendringer som fulgte meg inn i jula.

Tirsdag 16. Januar, 2018

Thailand med Herskedal og Neset

Sitter i en solstol ved bassenget på hotellet i Phuket med Marius og forsøker å komme i gang med litt jobbing.

Da jeg ankom Kastrup møtte jeg Daniel og Marius som akkurat hadde ankommet og dro meg med inn i SAS-loungen. På flyet erklærte Marius at han skulle bli mindre oppfarende, men vi hadde knapt landet før han klikka i vinkel over hvordan saxen hans ble behandlet. Jeg satte latteren i halsen straks vi satt i taxien; faktisk verre villmannskjøring enn i Rio!

Hotellet heter Andaman ett eller annet og alt er liksom utendørs med et basseng i midten. Under frokosten nesten morgen ble Marius jaget vekk av en frekk fugl som dreit i stolen ved siden av ham, he he. Da Daniel og jeg kom til gangen vår hørte vi saksofonen hans lang vei, en irritert nabo kastet knivskarpe blikk mot døra til Marius. Jeg hørte det helt inn på rommet mitt som ligger lenger bort og på andre siden av gangen. Han spurte i chatten om vi hørte ham, hvorpå Daniel på kødd sa at det måtte være helt lydtett og at vi ikke hørte et pip, noe som førte til at han dro på enda mer.

Tirsdag 16. Januar, 2018

Stipendiat-tanker i Phuket

Daniel satt seg på en stol full av maur, he he.

Men føler jeg er litt ute av det igjen etter et høstsemester der ting fløyt bra. Det går jo radig framover med *Hyper*, men jeg føler vel at tiden begynner å bli knapp for selve stipendiatprosjektet, og jeg vet ikke engang hva jeg vil gjøre … I det siste har jeg tatt meg selv i å være mer gira på å tegne enn å jobbe med film, men det er vel kanskje mest frykten for det ukjente som gjør det kjente og vante forlokkende? Jeg må tenke gjennom hva jeg vil gjøre og lage en framdriftsplan.

Onsdag 17. Januar, 2018

Nattens skrekk

Ligger solbrent på senga og hører saxen til Marius gjalle i gangen, he he. Tidsspørsmål før noen klager, vil jeg tro. Da jeg slukket lyset i går natt fikk jeg litt hetta; med én gang lyset var av hørte jeg noen merkelige lyder i rommet, de kom liksom fra flere kanter som om det var noe som flakset kjapt rundt i rommet. Ble dritstressa og skrudde brått på lyset og forventet å se noe jævlig, men så ingenting. Det rare var at lyden forsvant hver gang jeg skrudde på lyset, og kom tilbake når jeg skrudde det av. Veldig ubehagelig. Burde egentlig sjekke gardina nå som det er lyst ... har litt på følelsen at det gjemmer seg noe elendighet der ... går og sjekker nå ...

Brukte parasollstangen og sjekket gardinene omhyggelig uten å finne noe som helst. Merkelige greier. Men da vet jeg i hvert fall det når jeg ligger her i natt og friker ut.

Fredag 19. Januar, 2018

«Kroken for de gode samtaler»

Vi har funnet oss en krok i bassenget her som vi har døpt «kroken for de gode samtaler», der har vi alle tre fått lufta oss ganske grundig, fått ut alt som plager og gnager for tiden. Virker som alle tre har godt av å få lufta seg litt mentalt, veldig fin ordning. Kjenner meg stressa i livet, av alle som får seg barn rundt meg, av mamma og pappa som snart er veldig gamle, selv om de heldigvis er særdeles pigge ennå. Stressa av meg selv som eldes. Jeg må virkelig anstrenge meg for å leve like bekymringsløst som før, skjønt bekymringsløs har jeg vel aldri vært, for å si det mildt. Jeg har jo alltid hatt bekymringer av diverse slag, men dette har ikke vært en av de.

I morgen forsvinner Marius på turné rundt i Thailand. Har gått fort. Veldig gøy å få hengt litt mer med Marius, han er en helt unik og steike bra fyr. Ekstremt underholdende og fascinerende.

Daniel og jeg gikk en fin tur langs hele stranda. I enden lå et stort hvitt hus i jungelen. Så veldig fint ut, men så tenkte jeg på alle slangene som sikkert er innom der.

Onsdag 24. Januar, 2018

Mønstereskapisme

Var hos psykologen i dag for første gang siden rett før jeg besøkte Daniel i København i desember. En veldig god økt, følte vi pirket borti noe. Det dreier seg om følelser, noe vi har vært innom før også. Men det ble bare så tydelig denne gangen. At jeg snakker om noe som gjør meg litt oppskjørta også spør hun hva jeg føler der og da. Da er det som om følelsene er et såpestykke som glipper! Og før jeg vet ordet av det er blikket mitt langt ut av vinduet og saumfarer mønsteret i et av barcode-byggene. Dette er en velkjent manøver som jeg er fullstendig klar over at jeg tyr til i vanskelige situasjoner; blikket mitt rømmer fra øynene til de i rommet og søker seg til et mønster som det følger med blikket, nærmest kjører rundt i. Det kan gjerne være i en gardin, tapet, pute, fliser og lignende. Eller i et teppe, som hos foreldrene til Ole den dagen han ble påkjørt og drept i Ullevålsveien. Da husker jeg at blikket mitt raste rundt i mønsteret på gulvteppet deres mens vi satt der og ikke skjønte en dritt, bare var helt knust. Det er jo helt klart en måte å stikke av på, rømme fra følelsene og søke ly i mønsteret … det er vel faktisk tjue år siden i år, når jeg tenker meg om …

Slo meg nå at dette nesten kunne være noe for stipendiat-prosjektet mitt ... er jo nokså interessant. Kanskje noe jeg kunne brukt i en serie? I *Janus*? Kristoffer Kjølberg var jo opphengt i mønstre da han hadde en kjip periode, når jeg tenker meg om. Broren til Robert Crumb nærmest druknet i sine mønstre da han sleit. Selv om han tegnet kanskje mer folder enn mønster … uansett interessant.

På veien hjem forsøkte jeg å kjenne mer etter hva jeg følte. F.eks. så jeg noen fine gamle Oslo-hus da jeg gikk gjennom Torshov og tenkte; hva *føler* jeg nå? Jo, en slags god følelse over å se de koselige husene, noe mildt og godt. Det samme da jeg så noen bokstaver på en blå varebil som jeg syntes var veldig fine, de ga meg en følelse av harmoni og mildhet. Så begynte jeg å tenke på hva salgs følelser bildene mine gir til folk som har de på veggen sin, og det er jo sikkert gode følelser.

Men altså, når jeg får tilløp til sosial angst og ubehag, så er det jo følelsene det går på. Det knyter seg, jeg holder pusten og får stressende ubehagelige følelser. Det er jo klart at det er lurt å ta tak i dette, jeg kan ikke bare tenke meg ut av det. Nå er jeg sulten, det er i hvert fall en følelse jeg ikke tar feil av og som jeg kan gjøre noe med! … eller er sult en følelse?

Torsdag 25. Januar, 2018

Forargelsesvekkende kontorsituasjon

Hadde lunsj med Daniel på Dineren i dag, vi spiste kylling på vafler! Etterpå viste

jeg ham kontoret mitt på KHiO, men til min store fortvilelse sto døren på vidt gap!! Det var opptaksprøver til Teaterhøgskolen og sangrommene ble brukt som forberedelsesrom, det lå et sammenkrøllet manus på pulten min. Ble helt målløs over at man har låst opp rommet og ikke skjønt eller brydd seg om at dette rommet er i *bruk*! Det er jo føkkings fullt møblert, med skrivebord og diger kostbar tegneskjerm og Mac og alt mulig! Masse verdifulle originaler liggende og private notater, også bare sendes alle og enhver inn dit!
Det virker jo som sagt ikke så populært at jeg sitter der, men *jeg* har jo ikke valgt meg det rommet selv, jeg har fått det tildelt. Med beskjed om at det ikke er noe problem og at de har nok rom. Men virker jo ikke akkurat sånn.
Sendte mail til drift. Hang opp en passiv aggressiv lapp der jeg høflig forklarte at dette var et kontor og ikke et øverom og hang over nøkkelhullet, så får vi se i morgen ... rett og slett forargelsesvekkende, som Kåre Willoch ville sagt.

Fredag 26. Januar, 2018

NRK HYPER-økt med Flu

Døra på Sangrom 6 var heldigvis låst da jeg kom i dag, så lappen kan ha gjort susen. Flu kom hit og vi har vel sittet her i over to timer og jobbet. Det fløt skikkelig bra! Vi leste høyt gjennom flere av sketsjene, redigerte og strammet de opp, lo godt av flere av de. Foreløpig har vi fem sketsjer vi synes holder skikkelig vann. Jeg har tidligere hatt litt problemer med å sitte sånn sammen med andre på tomannshånd og jobbe på den måten, men i dag gikk det mye bedre, greide å tenke mindre og føle mer. Bare konse på det jeg skulle; nemlig skrive noe morsomt.

Først pratet vi bare litt om livet før vi kom inn på *Hyper*. Vi snakket om det skuespillermessige, som jeg har tenkt litt på i det siste. Bjørg og Ringo har jo sin måte å gjøre det på ved at de leser teksten direkte fra en teleprompter, og det funker jo glimrende i *Høssing*. Men flere av sketsjene vi har skrevet her krever faktisk at de lærer seg manus. Særlig gjelder det Reggie og Eleganto.

Søndag 28. Januar, 2018

Bekjempelse av sosial angst i rakfisklag

Jeg var invitert i rakfisklag i går og hadde tenkt å dra dit. Allikevel meldte et voldsom ønske om å heller bli hjemme og spille *GTA* og se en Paul Schrader-film på MUBI seg. Dette er klassisk, nesten samme hva jeg skal. Jeg begynte å smått grue meg litt til det sosiale aspektet, selv om dette er nydelige folk alle sammen som jeg digger. Allikevel var jeg redd for pinlige episoder, redd for å drite meg ut, for å ikke ha noe å snakke om, for å ikke vite hva jeg skulle spørre folk om, glemme både navn på og antall barn osv. I slike stunder har jeg tidligere ofte

bukket under for ønsket om å bli hjemme, diktet opp en unnskyldning om at jeg er blitt syk eller noe. Det føles liksom så innmari trygt og enkelt og greit. Null stress. Og jeg elsker jo å sitte hjemme alene og spille og se film og lage meg noe god mat. Ja, for Maren er i Amsterdam og jeg er gressenkemann.

Jeg har latt sofagrisen i meg seire i slike stunder før, men i går var det litt annerledes. Jeg hadde forrige økt med psykologen i bakhodet, og ble veldig bevisst på at dette var tanker. Jeg ble helt nedlesset av tanker, som ønsket meg her hjemme, som sådde tvil og usikkerhet i meg, gjorde meg urolig og redd for å dra ut og møte mennesker. Mens mageføleIsen gledet seg til et hyggelig selskap, selv om den ble påvirket av alle tankene, men jeg valgte å konse på følelsen og forsøkte å holde tankene unna. Og det fungerte! På et par tidspunkt var jeg helt i tankenes vold og hadde nesten bestemt meg for å bli hjemme, men jeg greide å tvinge kroppen til å gjennomføre prosedyrene som tilsa at jeg skulle ut; gå i dusjen og kle seg halvpyntet. Jeg fant frem vin til meg selv og til vertskapet, kledde på meg yttertøy og vips så var jeg jaggu meg ute!

Mens jeg gikk dit gjennom snøføyk og holkeføre forsøkte jeg å heller flytte fokus til magen og hva jeg følte hver gang jeg begynte å kverne og grue meg, og det funka ganske fint. Var litt smånervøs da jeg ankom men det var fort glemt og jeg hadde en alle tiders fin kveld med glimrende folk.

Mandag 29. Januar, 2018

Framdrift

Straks februar, hva har jeg foran meg i vår? Stipendiatseminarer på Jeløy og Holmsbu der jeg skal presentere status. Det blir vel fankern meg faktisk de siste seminarene …? Shit, dette har gått fort.

Forberede presentasjoner til seminarene.

NRK Hyper: skrive ferdig manus, forberedelser, innspilling, etterarbeid.

Forsøke å skrive *Janus* som manus.

Se over og redigere opptaket av prøvespillingsøkten. Tenke på en mulighet for å jobbe med Sarah Francesca Brænne siden hun var bortreist under prøveøkten.

Planlegge **hovedprosjekt** for siste stipendiat-år.

Poengsanking: Gjøre noe på OCX, kuratere en gjest eller noe? Arrangere mini-festival? Dra til den teaterfestivalen i Amsterdam med Maren? Dra til LA og besøke og intervjue f.eks. Kristoffer Borgli og andre?

I kveld kommer Maren hjem fra Amsterdam, må lage noe mat … har kanskje noe svinestek i fryseren?

Tirsdag 30. Januar, 2018

New Yorker / Tenketur til kontoret

I morges stod jeg opp halv åtte, fornøyd med det. Dusjet og spiste litt lang frokost mens jeg leste igjennom artikkelen jeg skulle illustrere for New Yorker. Maren stod opp og vi slo følge til KHiO, jeg gikk nærmest kappgang, var rastløs og ville komme i gang med tegningen. Da jeg satt meg for å jobbe innså jeg at jeg ikke hadde fått kvernet artikkelen i hodet på vei til jobb som jeg pleier, merket hvor mye det å pønske ut ideer på vei til jobb har å si, hodet var liksom ikke i rute siden jeg ikke hadde fått gå i egne tanker.

Tirsdag 30. Januar, 2018

Finn Graff / Møte med Andreas Berg

Spiste lunsj med Martin Lundell i dag, prata om magasinet Bilder, som han og Kåre Bulie jobber med. Kåre hadde et to timer langt dobbeltintervju med Finn Graff og meg på Grand, det var en stor opplevelse. Martin viste meg tegningen Finn Graff hadde laget av ham og meg ... jeg ble helt målløs ... han hadde tegnet en liten serie på to ruter der vi sammen hopper stavsprang, og han klamrer seg fast i staven og havner under merket mens jeg suser over. Ble nesten litt flau, selv om det var smigrende, han er jo så voldsomt en klasse for seg og milevis over meg. Uansett, dønn stas.

Etterpå hadde jeg et langt og godt veiledningsmøte med Andreas på kontoret mitt, det var digg å føle at jeg omsider er godt i gang og at ting flyter. Vi så litt på opptaket jeg gjorde under skuespiller-testen jeg arrangerte, som jeg knapt har fått sett på selv.
Han påpekte noe interessant; i scenen uten manus i hånd er Andreas jevnt over veldig intens hele veien og drikker mye, samtidig som han glemte å si replikken «kan jo ikke drikke en hel flaske hvitt aleine». Akkurat denne replikken er litt viktig fordi det tilsier at han altså ikke har drukket hele flaska og ikke er dritings ennå, men slik det framstod nå kunne det virke som han allerede var drita og at dette forklarte hans voldsomme adferd.
Det er mer skremmende og virkningsfullt når han holder litt igjen i starten og blir stadig mer intens og voldsom når han snakker om da han ble bedt om å holde kjeft og knuser glasset osv. Ser definitivt poenget og tenker at dette er noe jeg skulle kunne greie å instruere (hvis jeg innså det) under en evt. innspilling.

Vi snakket om *NRK Hyper* og han lurte på hva jeg var mest gira på i den prosessen. Jeg sa at jeg var gira på alt, men kanskje aller minst kostymedelen, som jo er det som ligger nærmest det jeg driver med ellers, på en måte.

Mandag 5. Februar, 2018

Hoffarts futteral / Svineinfluensa

Jeg var på Platekompaniet i dag for å kjøpe futteral til Nintendo Switch men greide ikke huske hvilket av dem Håkon Hoffart hadde anbefalt så sterkt. Mens jeg stod og vurderte å tekste ham stod han plutselig bare der! Han viste meg det optimale futteralet som jeg slo til på.

På toget til seminar i Moss hørte jeg to damer foran meg snakke om en mann i slutten av 30-årene som var døden nær av svineinfluensa. Alle hans nærmest var samlet for å ta farvel, men så hadde det visst gått bra. «Man blir så innmari glad når sånt går bra», sa hun. «Ja, man slutter kanskje å utsette alt man burde og ville ha gjort her i livet», svarte hun andre.

Mandag 5. Februar, 2018

Alt som fascinerer meg

Under forelesningen i dag ble jeg inspirert og knota ned noe greier som egentlig ikke hadde noe med det som ble sagt å gjøre, her er et konsentrat:

Tenk igjennom og samle *alt* som interesserer og girer meg opp! Se etter mønster, gjengangere, ja rett og slett recurrences, som Brynjar Bandlien snakker om. F.eks. djevler, cowboyer og businessmenn, hvorfor dukker disse så ofte opp i mine tegninger? Kan jeg sette sammen alle disse tingene jeg liker til ett ultimat verk, maksimalt lystbetonet?

FASCINASJONS-STIKKORD:
Cowboys, ville vesten, Amerika, hvordan så Norge ut under ville vesten-tiden?, stemning i (amerikanske) filmer fra 70-80-90-tallet, djevler, satan, redsel, businessmenn i dress, dress, stresskoffert, David Lynch, Alex Cox, Synth, Moroder, film-musikk, Dario Argento, identitetskrise, (er jeg mer opptatt av cowboys enn privatetterforskere? Gjøre *Janus* til cowboy? Kombo?), natur, norsk natur, folketro, eventyr, overnaturlig, dialog, misforståelser, dårlig kommunikasjon, bad gateway, natt, stemning, uhåndgripelig nostalgisk stemning, psykiatri, det uvanlige, spenning, skyting, livsfare, kontrasten mellom det skumle og komiske, *Riket*, dataspill, *Dark Souls*, *Red Dead Redemption*, *The Last of Us*, Tarkovskij, *Stalker*, *Repo Man*, Bergman, fjell, *Whitnail and I*, humor, teithet, skriving, formuleringer, Beckett, Daniil Kharms, absurdisme, Espen Thoresen og Kristopher Schaus vokabular, for ikke å snakke om Knut Borges vokabular, Cormac McCarthy, *The Road*, *Blood Meridian*, voilence, Nordmarka, dinere, gamle cafér, interiør, Al Colombo, Jerry Moriarty, *Mathilda* (Trulte)?, *Game of Thrones*, *The Hobbit*, The The, keramikk, våpen, pistoler, lite ammo, survivalist, øde øy, Nasjonalgalleriet, Lorry, Bristol, *Historien om øyet*.

Onsdag 7. Februar, 2018

Refleksjon om det å skulle lage film / Jeløy Radio / Metode

Hjemme fra atter et hyperintenst stipendiatseminar på Jeløy Radio. Hadde gruppe-workshop med Bjørn Erik, Kjersti og Mette, ledet av Ellen Røed. Jeg viste opptaket av skuespillerøvelsen jeg hadde gjort og nevnte kort *NRK Hyper*. Her er en oppsummering av det vi snakket om:

Jeg sa at jeg vil lage en film men at det er litt avskrekkende hvor gigantisk prosjekt det er med finansiering og alle involverte mennesker. Ellen påpekte også dette aspektet og var litt inne på å at jeg kanskje kunne holde meg til manus og la andre ta regien. Hun anbefalte det nødvendigvis ikke, men bare luftet det som en slags nødløsning for å gjøre det hele mer gjennomførbart dersom det ikke løste seg å ha regi selv. Dersom jeg skulle gå for å sette bort regi og kun holde meg til manus, hvilken regissør ville jeg spurt da?
Bjørn Erik brant sterkt for at jeg selv skulle ha regien og mente at det å lage en film ikke trengte å være *så* uoverkommelig. Det kommer litt an på hvor man legger lista, og at mye god film er laget på lavt budsjett. Godard, Carl Johan De Geer f.eks. Ellen mente forresten at jeg absolutt burde ta kontakt med De Geer, som hun har blitt litt kjent med i Stockholm, han er visst glad i å prate om sitt virke.

Mette snakket om hvordan det er i teater/performance-verdenen der man gir seg selv en begrenset tid på f.eks. 4 måneder, og ila den tiden skal hele produksjonen gjennomføres. Det er den tiden man har å forholde seg til og i enden av det *må* man bare være ferdig. Fikk meg til å tenke på prosessen med *The End*-tegnefilmen jeg lagde, der jeg fikk til enormt mye på kort tid. Kan tenke litt på filmprosjektet på samme måte, bare at jeg gir meg selv litt mer tid og kanskje allierer meg med en produsent.

Det blir essensielt å omgi meg med flinke folk; filmfotograf, klipper, lydfolk osv. Delegere ansvar, gi slipp på den totale kontroll som jeg i kraft av å være tegneserieskaper er vant til å ha. Mye skjer jo også i møtet mellom meg og de jeg jobber med. Men én ting er å få flinke folk til å bli med, en annen ting er å sørge for at prosjektet ditt er godt nok for dem, tenker jeg. Vil jo ikke dra med meg en hel gjeng flinke folk ned i dass hvis det går i dass. Men sånn må jeg ikke tenke for mye.

Jeg snakka om det avkutta utsnittet som oppstod da jeg dokumenterte skuespill-testen med kamera på stativ; til tider ser man Tønnesland bare fra livet og ned, andre ganger er andre skuespillere delvis ute av bildet. Andreas Berg hadde gjort meg obs på hvordan dette faktisk relaterer til mine tegneserieruter som ofte er kutta og har odd framing. Bjørn Erik kicka veldig på dette, mente jeg burde ta det videre.

Jeg går fra mitt trygge og vante felt som tegner som jeg bokstavlig talt behersker til fingerspissene og inn i et annet felt som jeg ikke kan noen ting om. Dette er

veldig nyttig og essensielt i mitt prosjekt. Hva kan jeg hente ut av prosessen med filmarbeidet tilbake i tegneseriefeltet? Prosjektet mitt handler i så måte kanskje om metode, sa Ellen. Metode for å fortelle historier. For meg som serietegner å finne en ny metode å jobbe på.

Hvordan vil jeg løse refleksjons-delen?
Her er det viktig å finne en form jeg blir giret av. Jeg snakket om å skrive en novelle. Kanskje bli inspirert av Beckett og Daniil Kharms. Ikke en tørr tekst med masse referanser og fotnoter, tror ikke det passer meg. Viktig å tenke på målgruppen, hvem skriver jeg for, hvem vil jeg henvende meg til? Som noen påpekte så skriver man jo ikke først og fremst for komitéen, det er litt viktig å huske på. Jeg tenker jo at jeg vil skrive for alle som kan ha interesse av innblikk i kreative prosesser, og kanskje særlig da tegnere og filmfolk.

Kan jeg lage refleksjonen som en billedbok? Med enkle illustrasjoner og lite tekst? Rene illustrasjoner? Eller en serie trykk? Om en cowboy i et landskap som representerer meg i min prosess? Pusler med et bål, som er prosjektet? Strever med å få fyr? Snakket med Andy Lock i lunsjen om det å skrive refleksjonen som fiksjon, hvor man kan dra inn referansene i form av de karakterene man referer til som dukker opp i fortellingen. Blande fiksjon og fakta. Kan skrive en novelle om min tid på KHiO som er delvis sann og delvis fantasi. Sklir helt ut, som *Historien om øyet*, som jeg av en eller annen grunn ofte kommer tilbake til.

Åsted:
Hvor vil jeg presentere prosjektet mitt? Kanskje det hadde vært fint å vist den på Cinemateket hvis det lar seg gjøre? Oslo Comics Expo? Teddys? KHiO? Konferansehotell? Henvende meg til filmfolk eller tegneseriefolk, eller begge?

I peisestuen pratet jeg med Trond Lossius, som fortalte at arbeidsmetoden han tilegnet seg under sitt stipendiat følger ham fortsatt. At han tenker ut prosjekter han har lyst til å gjøre mer enn at han ramler inn i ting og kaster seg på henvendelser. Søren, han sa mye mer interessant som jeg nå har glemt.

Tok opp tråden med Brynjar om å gjøre noe sammen, skal ta en kaffe i april en gang.

Torsdag 8. Februar, 2018

Gamle damer på Glassmagasinet

Sitter på Glassmagasinet og jobber. Er litt redd for at jeg bruker denne dagboken for mye til privat grubling og for lite til faglig filosofering, selv om det så klart er et viktig prosjekt å finne ut av ting og få seg selv på skinner. Men er litt redd for at det blir en lettvint løsning å ventilere i stedet for å skrive om prosjektet. Så derfor skriver jeg nå litt om prosjektet. Flu og jeg skal møte Bjørg og Ringo i dag, det blir spennende!

Men tilbake til det jeg begynte med på Jeløy-seminaret; det å lete etter hva essensen i mitt kunstnerskap er, både gjennom å se på hva jeg inspireres av men

også hva jeg lager. Reccurences, som Brynjar jobber med. F.eks. Cowboys, djevler og businessmenn. Jeg skal vel ta opp tråden fra Konstfack der jeg faktisk våger å se litt på og analysere det jeg gjør … men herregud, se å legg fra deg de gåstavene, dame!!!!! En dame som sikkert brukte et minutt på å legge de fra seg ved bordet foran her ... jeg sitter helt innerst i hjørnet og stusset litt over at hun valgte bordet rett foran meg når det er så mye ledig. Det kan skyldes at det er et vindusbord, men det er jo flust av ledige vindusbord her. Jeg fikk en vag fornemmelse av at jeg kanskje har tatt stambordet hennes. Var det kanskje derfor hun brukte så lang tid på å stå mysende og speide midt i lokalet og gjorde så stort nummer ut av å streve med gåstavene sine?
Jøss, mange spesielle gamle damer her, gitt! Der kom det en til med gåstaver og brodder! Altså, folk som går inn med brodder … hun óg sendte meg, eller rettere sagt bordet mitt, et langt stivt blikk. Og der kom enda en, gitt. De florerer. Vandrer hvileløst rundt og leter etter et sted å gå inn for landing. Hun ene ser faktisk ut til å gi opp og gå sin vei, til tross for at det er temmelig glissent her, masse ledige bord. Ja, der gikk hun, gitt! Der kom *enda* en gammal dame, med krykkene i en bunt. Og der kom tre i følge, ikke fullt så gamle da, men kjønnsbalansen her er ganske skeiv. Og så to til. Og ytterligere to til. Dama med krykkene svinser speidende rundt med alvorlig mine og går inn for landing i enden av lokalet. Tre litt yngre kvinner kommer inn, med barnevogn. Min alder, når jeg ser nærmere etter. Lang kø i kassa plutselig. Modne damer fortsetter å strømme støtvis inn i lokalet.

Fredag 9. Februar, 2018

Hyper-innspill fra Nils Petter

Vi ringte Nils Petter Mørland på speaker for å få litt coaching, han syntes manusene var morsomme. Hadde noen veldig gode innspill; mente vi burde ha mer rom for handlinger, mer fysisk aktivitet, at noen f.eks. tenner et lys eller flytter seg i studio. Gjøre det mer TV-vennlig ved at det skjer mer, rett og slett. Han forklarte at det ofte er derfor folk flytter på seg i nyhetsstudio osv, for å skape litt dynamikk og gjøre det mer seer-vennlig. TV-mediet er jo visuelt, kontra radio, så man må ha mer enn bare morsom tekst og dialog. Han påpekte at det var viktig å ha tid til å oppdage slike ting som kan oppstå på settet.

Jeg synes *NRK Hyper* er veldig spennende, men jeg må passe på at det ikke blir en hvilepute for stipendiatet for øvrig. Hvis jeg får laget en film så bør jeg ha denne ferdig rundt april, og disputere mai? Jeg må høre med Trond om dette.
Ah ... begynner for øvrig å se begrensninger i denne dagbok-appen når det kommer til prosjektet, og oversikt. Funker jo som ren logg men umulig å holde skikkelig styr og sortere, så alt annet bør jeg prøve å samle et annet sted. Gir Evernote en ny sjanse.

Mandag 12. Februar, 2018

Glassmagasinet med Flu

Sitter på toppen av Glassmagasinet igjen, føler liksom at det er litt trygt og godt her. Har akkurat hatt et bra møte med Flu der vi gikk igjennom en sketsj vi hadde glemt, men som var blant de vi opprinnelig hadde troa på; hologramsketsjen. Denne fikk vi løftet mange hakk og ble samtidig enige om at den var fin å ha som en gjenganger, altså Holo-maskinen. Merker at jeg begynner å bli varmere i trøya når det kommer til å skrive manus og være morsom sammen, det gleder meg. Selv på en dag som dette, når jeg er helt vrak, egentlig.

Flu og jeg skisset og snakket litt om hvor folk bør stå på scenen, tenkte mer visuelt rundt det. Ble enige om å droppe lese-øvelse med skuespillerne, selv om jeg tenker at dette kunne vært en god idé, egentlig.

Kontoret mitt, Sangrom 6, har blitt en real floke med stadige uønskede besøk og romsteringer. Har mailet med Opera og det er jo tydelig at de ikke er happy for at jeg er blitt tildelt ett av deres sangrom. Men det er jo fankern ikke jeg som har valgt rommet, har jo bare fått det i fanget! Hater konflikter og hater å føle meg uønsket og i veien, merker at jeg ikke får lyst til å dra dit når det skal være sånn. Bare så kjipt at dette nå er mitt kontor.

Torsdag 15. Februar, 2018

Offisielt PhD / Veiledermøte med Andreas og Lise på Bristol / Fikk troa på at jeg kan lage film / Tronsmo

Startet dagen med stipendiat-møte på KHiO der Trond Lossius kunne informere oss litt om den ferske PhD-graden stipiendiat-programmet nå offisielt er blitt, før jeg stakk videre til Bristol der jeg skulle møte veilederne mine. Ja, for Lise Fearnley har nå takket ja til å være biveileder og jeg skal introdusere henne og Andreas for hverandre. Jeg kjente at jeg av en eller annen grunn var litt spent på hvordan kjemien de to imellom ville bli, men det var god klaff.

Da jeg gikk derfra slo det meg at bare det å *snakke* så mye om å lage film gjør at jeg føler at det faktisk kan bli virkelighet! Lise stusser jo ikke det minste over at jeg skal lage film, og hun er jo produsent og vet jo hva det går i. Det gir meg håp. Jeg følte at jo, visst, *jeg* kan være regissør og filmskaper. Ikke bare illustratør. De syntes definitivt jeg skulle ta kontakt med Alex Cox, og det akter jeg også å gjøre.

Vi snakket om at manuset ikke må bli kjedelig og som alle andre, jeg må holde på min stil. Jeg har muligheten for å teste ut ting, feile, gjøre ting jeg ikke ville gjort ellers. Som f.eks. den skuespill-testen jeg gjorde på kontoret mitt. Lise kan hjelpe meg å legge opp et løp, en plan, så jeg føler større frihet til å konse på selve prosjektet.

Jeg hadde egentlig tenkt å spasere hele veien hjem, men ble nærmest ledet inn på Tronsmo. Da jeg fikk øye på noen illustrerte bokomslag følte jeg at det liksom var historie for meg, et tilbakelagt stadium jeg ikke lenger interesserte meg så veldig for. Been there done that. Mulig jeg ser tilbake på dette som veldig teit og svevende, men sånn følte jeg det i hvert fall.
Jeg gikk rett bort til filmhylla og plukket med meg et Beckett-manus, *The Making of The Big Lebowski* og noe mer tror jeg. Jo, en tynn Herzog-bok som het *Walking on Ice* eller noe.
Det bar videre ned i kjelleren der jeg spurte Terje om de hadde *Brev til Samhället*, som jeg har rotet bort. Han så bokbunken min og spurte om jeg skulle lage film, noe jeg jo kunne svare bekreftende på. Han syntes det hørtes spennende ut.

Ja, og her forleden var jeg på førstehjelpskurs på Grefsen, som en del av kjøreopplæringa. Var bare meg og en gjeng kids. Helt absurd, særlig når vi skulle sitte i bilen og leke skadd. Følte meg rimelig malplassert og dust der jeg skulle spille livløs i bilen for så å slepes ut av en gjeng kvisete ungdommer i stemmeskiftet.

Fredag 16. Februar, 2018

Surrehue

Er skikkelig distré om dagen, mer enn ellers. Hodet er liksom helt fylt opp av alskens grublerier. I stad greide jeg ikke å finne igjen melkekartongen jeg visste jeg hadde tatt ut av kjøleskapet. Etter en stund fant jeg den i et skap ... tror jeg skal roe litt ned i helgen, slappe av.

Fredag 16. Februar, 2018

Første titt på kostymene og sminke til NRK Hyper / Sjekka hva som rører seg på humorfronten ... ugg!

Sitter på biblioteket på Majorstua etter å ha vært på NRK og sjekka kostymene[18], som så helt fantastiske ut!! Har jo kun fôra kostymedesigner Anette Almgren med noen enkle tegninger, men hun skjønte bokstavlig talt tegninga. Kostymene var passe matte og fine, ikke for mye glans og kitschy karnevalsgloss. Særlig Bjørg og Ringos kostymer var smashing, disse var helt og holdent laget fra bånn. Perfekte farger, særlig gulfargen.
Elegantos kostyme skurret derimot litt; her hadde hun farget en kordfløyels-blazer gul, men i mine øyne ble den alt for senneps/oker-gul. Det rimer ikke helt med Elegantos flashy karakter, tenker jeg. Særlig da vi holdt den opp mot Ringos perfekte gulfarge ble den veldig skittengul og ikke helt sci-fi…

Dette ble jo på en måte første møte med denne type ting som jeg kvier meg for; det å greie å si tydelig ifra dersom man har en visjon og noe ikke stemmer

overens med den. Jeg sleit veldig med å skulle kreve at de fant en annen blazer, der jeg stod med Stig Morten, prosjektlederen og Anette. Jeg greide med nød og neppe å få fram at jeg reagerte litt på at det er en annen gulfarge, men ikke i hvor stor grad det egentlig plaget meg. Det hadde jo på en måte vært optimalt om hun kunne sydd en blazer i samme stoff som Ringo, men på den annen side så kan det jo hende at det er litt fint at de har litt forskjellige fargetoner og teksturer? Eller tenker jeg dette nå bare for å legge lokk på et problem jeg kvier meg for å ta tak i? Antageligvis.

Reggies kostyme var hun ikke helt ferdig med, der hadde hun funnet fram et knippe kjortler som åpnet for en interessant problemstilling; en av kjortlene var litt grovere enn de andre, hadde en tydelig tekstur og var rufsete og slitt i kragen. Dermed ble det et spørsmål om hvordan Reggie er som person; er han glætt og åndelig, ren og pen, prestelig? Eller er han, som de hvite dreadsene hinter til, litt mer backpacker og slack? I så fall kunne jo den rufsete kjortelen passe best, og kanskje tilføye noe til hans vesen. Dette er høginteressante ting det nærmest er umulig å tenke seg til på forhånd, med mindre man har erfaring med dette og har vært gjennom det før.

En annen ting det var åpenbart at Flu og jeg ikke har erfaring med er sminke. Sminkør Gunn Hundere kom kjapt innom med en kurv makeup. Hun var kanskje ikke streng, men bestemt og hadde mange gode spørsmål jeg måtte takle på rappen. Bl.a. sa jeg at karakterene skulle være bleke/hvite i fjeset, og dette måtte jo defineres; skal de være bleke eller hvite? Jeg sier at øyenbrynene skal sminkes vekk - skal de bare sminkes enkelt over eller skal man gjøre det «skikkelig», som visstnok innebærer en helt annen prosess. Og Ringos metalliske robotsminke, der finnes det også mange varianter og vi må finne det som funker best i de riktige omgivelsene og lysforholdene, altså i greenscreen-studio. Det var åpenbart at vi trengte å få testa sminke før opptak, og vi ble enige om å gjøre dette dagen før innspilling når vi har tenkt å samle folk og gå gjennom ting og tang. Manus, ikke minst.

Det var et stort øyeblikk for meg. Å gå til NRK, og der få se kostymeavdelingen jobbe med å sy kostymer basert på mine tegninger. Det er jo helt klyp-meg-i-armen. Ringte Flu på vei ut og avla rapport, veldig gira og opprømt.

Følte for å oppdatere meg litt på hva som skjer på humorfronten hos NRK nå som vi tross alt skal inn der og lage en pilot. Kikka innom det som er av nye humor-show … dæven så elendig! Husker jo at jeg fikk totalt fnatt sist jeg sjekka de greiene der for noen år siden men tenkte kanskje at de har bedra seg litt, men fy fader. Altså, jeg skjønner ingenting; NRK bruker masse penger på å snekre et flashy studio, de har fullt med publikum og kjent innleid musiker, korrespondent i New York, også bare *finnes* det ikke morsomt. Ikke et *fnugg* morsomt engang! Hvordan er det de skriver manus?? Det er jo helt talentløst, og de eier jo ikke humor! Er det seriøst noen som synes de er morsomme? Hvordan får de penger til holde på? Noen ganger virker det som om det kun handler om å ikke være redd for å drite seg ut og være frampå og synlig, og så har man automatisk karret til seg plass på skjermen. Også syns jeg det var vulgært på helt feil måte, uten at det var noe morsomt. Nei dæven, hvis *Hyper* blir bare ballpark sånn vi ser for oss så blir det helt astronomisk mye morsommere enn de greiene der, gitt. NRK burde

jo prise seg lykkelig over å få Flu og meg i hus! Ante ikke at det stod så dårlig til. Men herregud, det finnes vel andre folk som er litt morsommere der sikkert som jeg ikke har fått med meg. Kanskje jeg bare er humoristisk skadet av Dongerys ekkokammer …

Onsdag 21. Februar, 2018

Seinfeldia

Leser *Seinfeldia* med stor interesse og apetitt om dagen! Veldig gøy å kjenne seg litt igjen enkelte ganger, faktisk. Som da Jason Alexander forklarte hvor forbauset han ble da han fikk første manus, som ikke lignet på noe annet. At det bare var dialog og null og niks instruksjoner om hva folk gjør. Samme greiene som Nils Petter påpekte at vi ikke hadde i våre manus. I *Seinfelds* tilfelle løste de det på stedet og fant fram til hva som var naturlig å gjøre der og da, hente seg ting fra kjøleskapet osv. Interessant.

Torsdag 22. Februar, 2018

Urovekkende rekvisitter

Det er uka før vi skal i studio og det er fortsatt en del logistikk å ta seg av... der ringte Maren … Men jo, det jeg skulle skrive var at … jeg innser fortløpende at det er en del ting Flu og jeg ikke har klart for oss; plutselig spør kostymedesigneren om Harald skal ha hooverboard eller ei, noe hun må vite for å bestemme lengden på kjortelen. Vi har jo bare fablet om dette hooverboardet, men kanskje ikke tenkt helt over at dette får konsekvenser når det ikke bare skal tegnes men faktisk skaffes til veie, kjortel-lengden må justeres deretter, Harald må øve seg osv.

Rekvisittene. Stig Morten sendte over bilder fra rekvisitøren forleden, som har laget sofa, stol, ståbord og Hologram-maskin. Det ligna ikke grisen, med masse umotiverte rør og julelys og rot, men vi har oss selv å takke her siden vi egentlig ikke har sendt over noen gode skisser av hva vi egentlig trenger. Men til piloten tror jeg vi kan klare oss uten mye av det, for det ser så rælete ut, som Maren ville sagt. Det vil trekke ned helheten, ikke minst de fine kostymene vi får laget!

Det er i det hele tatt mye logistikk å holde styr på, selv om vi har NRK i ryggen. Jeg har kontakten med Harald og Edvard, mens Flu har kontakt med Grete og Panos. Vi har planer om å forsøke å samle alle mandag før innspilling, delvis for å teste sminke men også for å se litt på manus sammen og bli litt kjent med hverandre og konseptet. Her blir det fort rot, siden vi ikke har avtalt noe klokkeslett og ikke avklart helt hva vi skal, annet enn at Edvard skal sminkes. Vi burde kanskje tenke litt på hvordan vi bedre kan holde denslags litt ryddigere, kanskje gi ansvaret til én person?

I går kveld ble jeg liggende våken en stund og uroe meg. Følte at vi ikke har helt kontroll og ble redd for at det skal gå skikkelig på tverke. Greit å ha en litt skuldersenket tilnærming, men jeg tror samtidig at det er viktig å forberede seg så godt som mulig. Tenker at det er viktig både overfor NRK, crew og skuespillere at vi i det minste framstår som forberedte og at vi vet nogenlunde hva vi driver med.

Hadde forresten besøk av Halvor Digernes på kontoret i dag. Det ble en ganske komisk oppvisning i håndbrygg med jævlig mye søl og lok, ekstra komisk å rote med denslags foran livsnyter-guruen selv. Fikk noen tips, da. Og kaffen ble jo god. Han skal søke seg til keramikk her og satte igjen noen boller han har laget som jeg skal prøve å dekorere hvis jeg rekker. Også fikk vi omsider signert og ordna de siste Fuglen-trykkene, fem år etter forrige økt! Men nå er jeg sulten og rastløs, nå må jeg gjøre noe. Må skride til et verk av noe slag.

Fredag 23. Februar, 2018

Notater fra Joachim Trier-foredrag på KHiO

Etter at Halvor gikk i går fikk jeg jobbet litt på Andrew Lloyd Webber-tegningen for New Yorker før Maren og jeg gikk for å se Joachim Trier holde foredrag på KHiO. Var interessant. Nå sitter jeg her hjemme i godstolen og gjør unna all skriving og mailing før jeg drar ned på KHiO og tegner. Håper å få samlet en liten gjeng i kveld ute på by'n, Marius Neset er jo her bl.a.

Notater fra JOACHIM TRIER-foredrag;

- Hva vil vi med film? ("vi" som i Joachim og Eskil Vogt)
- Man må fortløpende omtolke filmen underveis i prosessen, hele tiden gjøre valg.
- Viktig å lytte til intuisjonen (den har som regel rett).
- «Man begynner å skrive, men ender med å bli skrevet» - Ibsen om å skrive et stykke
- Joachim snakket i forbindelse med Munch om at «stil hos en kunstner handler om prioritering av informasjon».
- «Kamerablikket» - et begrep som dukket opp da han snakket om at *Thelma* først skulle handle om at hun leide et rom hos noen 68er-hekser i Ullevål hageby, en scene der en naken, gammel heks sprada rundt i gangen utenfor rommet til Thelma, og man, slik jeg tolket det, fikk se en kropp som var ung og gammel samtidig. Men da var det de sleit med «kamerablikket» og hvordan de skulle få dette til å funke.
- Han sa at det var alltid i backstoryen det skjedde ting; når de f.eks. skriver om hvem Thelma er, hvor hun kommer fra, hennes relasjoner osv. Filmen ender ofte opp et annet sted etter denne prosessen.
- Å jobbe med film er å drive seg selv inn i en slags depresjon og tilstand av usikkerhet, der man kjenner på vonde ting som man kanskje bearbeider litt i filmen.
- Film egner seg godt for minner, film er nostalgi.
- Film er TID + ROM + PERSON.

- Hitchcock tar for seg kjente steder og lar de være åsted for store klimaks, som f.eks. Mount Rushmore i *North by Northwest*. Trier ville i *Thelma* ha en spenningsscene i Operaen.
- Snakket om at serier og film i dag er veldig mye kontinuerlig tid + rom, at tiden henger på greip; f.eks. to personer går inn på en cafe, snakker sammen, går ut. Motstykket er hopp/klipp i tid og rom.
- Når man lager film føler man at man kaster bort mye tid, f.eks. sitter han og Eskil ofte bare og prater om film og alt mulig og prater seg kanskje inn i et hjørne så de mister helt fotfeste. Møtes igjen til uka og er enige om at hele forrige uke var helt bortkasta. Det er viktig å lukke ting ute, grave seg inn i en boble, være til stede i kjedsomheten og følelsen av mislykkethet - BRUKE TID.
- Man må finne opp sin egen metode for å lage film.
- Joachim er opptatt av å beskytte og verne om skuespillerne han bruker, at de skal føle seg trygge.

Mandag 26. Februar, 2018

Forberedelsesdag på NRK / Hele Hyper-gjengen samlet

I dag har vært en spennende dag! Vi greide å samle hele *Hyper*-gjengen, faktisk. Jeg var på forhånd litt stressa siden vi liksom ikke hadde helt klart for oss hvem som skulle dukke opp når og hva vi skulle gjøre, bortsett fra at Edvard skulle sminkes halv ett.

Jeg dukket opp litt før halv ett og møtte Edvard i resepsjonen, registrerte meg og fikk et klistremerke før vi ble hentet av sminkøren Gunn. Først stivet hun opp håret hans med noe spritholdige greier, som virkelig holdt det oppe, før hun sprayet det hvitt. Så helt rått ut. Som jeg hadde sett for meg dukket mange spørsmål opp underveis, f.eks. hva gjør vi med håret bak? Jeg hadde jo ikke tegnet karakterene bakfra eller fra siden, bare forfra. Ble enige om at den spisse midtskillen kan fortsette ned på begge sider.

Vi måtte også finne ut av hvor hvite de skulle være i trynet, og endte opp med en ganske solid hvitfarge. Øynene omkranset av blå sminkeringer, røde markante ringer på kinnene og gul leppestift. Det siste var Edvards innspill, og selv om jeg kanskje ikke hadde helt troa på det følte jeg det var viktig at folk føler seg hørt, at vi liksom jobber litt sammen og finner ut av ting i hop. Og den gule leppestiften skulle vise seg å være helt smashing, veldig fint fargespill mellom blått, rødt og gult.

Så gikk vi opp i green screen-studioet for å se hvordan sminken så ut i monitor og i lyset der, funka bra. Kostymedesigner Annette stakk innom sminken på et tidspunkt og viste bilder av Grete og Harald i kostyme, så helt fantastisk ut! Tanken på kostymene og sminken sammen gjorde meg helt shaky gira.

Gøy å endelig hilse på Grete og Panos fra geniale *Høssing*-TV! I det hele tatt fint å få samlet hele gjengen så alle blir litt kjent før vi skal i studio i morgen. Vi rigget oss til i Kirkvaag-rommet, der Flu og jeg brifet litt og de leste gjennom manus et

par ganger. Bjørg og Ringo sitter som ei kule, de er seg selv. Edvard satt også ganske bra, men jeg syns kanskje det mangla bittelitt pepp. Men dette tror jeg nok kommer i morgen når han er in character med kostyme og sminke. Samme gjelder Harald, som jeg syntes leste replikkene litt for fort og lavt. Håper han leser det langsommere og tydeligere i morgen. Men denne økten var uansett bare for å gå igjennom manus sammen, da. Kanskje ikke vanlig med full innlevelse da? Kjenner jeg synes det er vanskelig å komme med føringer, selv om jeg forsøkte litt med Harald. Prøvde å roe ned tempo, men er redd for å skape usikkerhet. Er jo sikkert litt uvant for han og sitte der og levere replikker, han er jo ikke skuespiller, liksom.

Sånn rent personlig så føler jeg at jeg har mista litt av den futten jeg hadde for litt siden. Følte meg mer selvsikker og ikke så redd for å ta plass som ellers. Nå føler jeg meg litt mer skjør og usikker og forvirra. Håper jeg greier å hente meg inn til i morgen så jeg kan være tydelig, inspirerende og god på settet.

Onsdag 28. Februar, 2018

NRK Hyper - første opptaksdag

Jeg satt oppe med Andrew Lloyd Webber-tegningen til New Yorker i natt selv om jeg egentlig var ganske utslitt etter en lang og eventyrlig gårsdag. Det var fantastisk å endelig få gjøre det jeg har drømt om i alle år; være i studio og filme[19]!! Eget materiale! Kostymene var helt smashing!

Allikevel greide jeg ikke å ta det helt innover meg, men det er kanskje naturlig når man er midt oppi det og har en jobb å gjøre, kan jo ikke stå der og klype seg i armen hele dagen. Jeg kjente litt på en ... tja, en slags utilstrekkelighet? Jeg var i hvert fall litt utilpass, sleit litt med å smalltalke med folk. Lo kanskje litt vel hjertelig i blant for å kompensere og forsøke å skape god stemning. Lurte på hvor det ble av det digge forholdningssettet jeg hadde hatt i det siste, skulle gjerne hatt litt av det igjen.

Det ble mest Flu som regisserte, i blant forsøkte jeg meg men kjente meg grepet av en svak panikk i det jeg begynte å snakke til skuespillerne, og ble redd man skulle synes at jeg var helt på bærtur. Her kommer liksom jeg og skal leke regissør óg. Stod mest og så på monitorene, og det var for så vidt greit nok men jeg turte liksom ikke bryte inn og be noen lese replikker om igjen hvis jeg syntes det trengtes. Flu var derimot flink på å gjøre dette, han var liksom ikke redd for å presse de litt, særlig Panos fikk kjørt seg.

Men når alt dette er sagt så synes jeg det gikk veldig bra. Flu har dessuten gjort dette før og er generelt mer vant til å ta føringa, så det er jo ikke så rart. Dette er første gangen jeg er med på dette, så jeg tenker jo at det er greit å la Flu ta litt styringa og at jeg i større grad observerer, men jeg vil ikke trekke meg helt bak i skyggen heller.
Litt av problemet var kanskje at jeg ikke var godt nok forberedt, hadde ikke lest godt nok gjennom manus og sett for meg ting og tang, dermed sleit jeg litt med å

komme med gode innspill. Hadde generelt litt for lave tanker om meg selv. Håper jeg greier å være litt mer frampå i dag.

Vi dro rett opp i studio der vi hilste på rekvisitøren som holdt på med sofaen og stolen (som vi egentlig ikke kunne huske å ha bestilt). Var uansett liten tvil om at vi bare burde ditsje de, vet ikke hva han tenkte da vi sa at vi mest sannsynlig ikke trengte dem og at de ikke passet inn, men virket som han tok det helt pent. Vi fant noen rosa pyramider i vogna hans som vi likte, føltes som det veide litt opp for all avfeielsen vår. Bordet så greit ut, heldigvis.

Flu og jeg satt og så over manusene en aller siste gang mens vi delegerte forskjellige oppgaver til Jonas. Jeg hadde heldigvis med tegnebrettet i tilfelle noe måtte justeres på Lloyd Webber-illustrasjonen og kunne dermed tegne etiketter til Hypersprayen som vi printet ut og klistret på. Heldigvis skal vi klippe dette ganske grundig så vi trengte aldri ta hele greia i ett take, vi kunne stoppe opp hele tiden og ta replikker om igjen til de satt.

Edvard hadde pugga linjene sine grundig, var tydelig at han gikk helhjerta inn i dette. Han hadde til og med gått inn i manus med blå kulepenn og skrevet inn litt endringer i språket sitt som han syntes passa. Vi fikk jo ikke dette med i teleprompteren men han husket litt av det, var uansett kult at han bare tok seg litt friheter. Første take av motes-sketsjen leste han greit, men glemte litt ting her og der og generelt litt mer rot. Andre gjennomkjøring var han helt smooth, hadde også roa seg litt og leverte i det hele tatt en mer strøken karakter, synes jeg. Vi fikk også filmet litt dansescener med Edvard, i tillegg til at han sang noen av låtene vi hadde skrevet. Tror det kan bli ganske hysterisk når vi legger på musikk og litt effekt på stemmen, for ikke å snakke om bakgrunner og annet visuelt!

Torsdag 29. Februar, 2018

NRK Hyper - andre opptaksdag + Refleksjon

For en drøm dette er! Har vært så vilt morsomt og hyggelig! Siden vi hadde fått spilt inn en god del i går trengte vi ikke begynne før klokka tre i dag, digg å ha litt tid til å hente seg etter nattarbeid for New Yorker og en generelt intens dag i går.

Flu kom og plukka meg opp og vi tok følge bort, oppstemte og gira begge to. Første sketsj ut var Hologram-sketsjen, som skulle begynne rundt halv fem, og vi bestemte oss for å gå igjennom sketsjen litt på forhånd og finne ut hvor de skal stå ift. Holo-maskinen osv. Dermed innså vi at maskinen var ganske skrøpelig og at vi trengte å mekke den ferdig så den ikke så helt jalla ut. Jalla på feil måte, sokkelen var bare planker og så absolutt ikke sci-fi ut, liksom. Vi lette rundt etter noe å skjule foten med men erkjente underveis at det faktisk var viktigere at vi fikk satt oss og skrevet litt bonusmateriale vi var hypp på å skvise inn i dødtiden før Balto dukker opp. Vi ba Jonas overta letingen og ble guidet av Stig Morten til en litt avsidesliggende kantine der vi satt oss og skrev litt.

Vi kom i gang med hologram-sketsjen og siden den er nokså komplisert

demonstrerte Flu og jeg først hvordan vi ville at de skulle agere og bevege seg i bildet. Så satte vi bare i gang. Hver gang før vi har skullet spille inn en ny sketsj har jeg tenkt at skuespillerne burde gå igjennom den først noen ganger, bli litt varme i trøya liksom. Men Flu har heller foreslått at vi like gjerne bare filmer med en gang. Det har jo for så vidt funka bra, men jeg lurer litt på om det kanskje hadde vært lurt å bare lest igjennom et par ganger først. For realiteten er at når vi går igjennom det mens kamera går, så har vi liksom plutselig filma det. Tar det kanskje en gang til, men så er det i boks, lissom. Lurer litt på om vi kanskje kunne skvisa ut litt ekstra prestasjoner ved enten å ta noen øvingsrunder først, eller evt. bare tatt enda flere tagninger. Slik ville nok kanskje jeg gjort det hvis jeg holdt i dette helt selv. Men nå jobber jeg med Flu, som har gjort dette før. Og jeg synes for all del det funka! Bare tanker.

Mot slutten av Holo-sketsjen ble jeg distrahert av en mail fra Chris, som ba meg tegne mer elegante hender på Andrew Lloyd Webber. Jeg hadde vært ekstremt tydelig på at jeg skulle i opptak disse dagene og ikke ville være tilgjengelig så jeg ble mildt sagt litt oppgitt over at hun ikke kunne påpekt dette før. Mista litt fokus pga. dette mot slutten av tagninga, veldig irriterende. Flu sa at han kunne ta «Digikråka» på egen hånd, så jeg fikk satt meg uti kontrollrommet og tegna om fingrene til Webber mens de spilte inn den scenen uten meg. Hadde jo selvsagt vært forutseende og tatt med Wacomen.

Selv om det var vilt irriterende at jeg måtte sitte der og tegne kjente jeg at det litt selvsentrerte i meg likte litt å få vist meg frem for de andre, vise at jeg faktisk duger til *noe*, lissom. Litt flaut, men sant. Uansett, tok meg vel en halvtime å forfine fingrene hans mens Flu spilte inn «Digikråka»-sketsjen med Grete og Panos.

Harald dukka opp til neste scene, han så helt vill ut og lo mens han sa «Faen ass, dette skal du få igjen!». Han var i det hele tatt mye mer in character i dag, tok ham kanskje en dag bare å bli litt varm i trøya og ta innover seg greia helt. Vi gjorde klar til «Dyrehjørnet», sketsjen der Balto skulle være med. Siden jeg var ganske usikker på hvor lenge vi ville få Balto til å sitte i ro mente jeg det var viktig å være helt klar til å filme straks han kom så vi øvde oss på plasseringer og kameravinkler på forhånd.

Så kom Maren inn med Balto, som selvsagt smeltet samtlige hjerter. Som fryktet viste det seg temmelig umulig å få ham til å sitte i ro mellom Harald og Grethe, I ettertid innser jeg at vi kanskje heller burde latt ham bli litt mer kjent og snuse rundt før vi begynte å filme. Men så kom jeg på at vi kunne gjemme Maren i et grønt greenscreen-pledd bak Balto slik at hun kunne ligge og holde på ham uten å syntes. Dette funket til dels, selv om det selvsagt var varmt og strevsomt for Maren, stakkar. Balto var ustyrlig, men etter å ha spilt gjennom noen ganger tror jeg vi fikk nok klipp til å få det i hop. Så lenge vi hadde noen helhets-shots innså vi at mye kunne spilles inn med bare Reggie og Bjørg i closeups. Dermed bare fikk vi noen kaotiske headshots av Balto før vi slapp ham fri og filmet resten.

Til sist var det duket for det som skulle vise seg å bli det mest hysteriske av alt, men som egentlig ikke var med i planen; «Ord for natten». Harald satt sløyt i stolen med en kokosbollestang og leste den sinnsyke teksten jeg hadde skrevet fra teleprompteren. Han hadde jo ikke sett teksten før og sleit veldig med å holde

seg, måtte stadig avbryte pga. voldsomme latteranfall. Flu og jeg måtte til slutt gjemme oss i en mørk krok med ledninger, der vi knakk totalt sammen. Det var rett og slett et magisk øyeblikk! For mellom latterkulene leste Harald teksten *nøyaktig* slik jeg hadde sett for meg i hodet da jeg skrev den. Det var så hysterisk at det bare var å gi seg ende over. Vi hadde egentlig dumpa denne sketsjen fordi vi så for oss at den var litt langdryg og tung, men siden vi fikk litt dødtid før Balto, tenkte vi at det kunne være verdt et forsøk. Ville jo bruke Reggie for det han var verdt når vi først hadde ham i studio.

Selv om jeg var i lykkerus og gira over hvor gøy dette har vært til nå, så fikk jeg en liten uro i meg. Vi har jo ikke skrevet noen kontrakt, hvordan er det med eierskap til *NRK Hyper*? Hva skjer hvis Stig Morten slutter og noen andre finner på at de vil ta det videre? Uten oss? Har vi noe vi skulle sagt? Aner jo ikke, men for alt vi vet kan jo dette faktisk bli en slags hit. Da er det jo kjedelig hvis det kommer en døll person på huset og kupper hele greia. Flu og jeg har jo gjort dette bare for pur lykke og moro, og ikke egentlig tenkt særlig over disse tingene. Som Stig Morten sa så stolte han på at vi greide å ro manus i land siden vi skriver fordi vi synes det er gøy, ikke for å levere til deadline eller fordi vi må, liksom.
I tilknytting til dette kom jeg til å tenke på kostymene, de tilhører jo NRK, men vil det si at hvem som helst på huset kan bruke de? Tenk så sinnsykt dølt hvis en eller annen komiker vi ikke digger bruker de til noe annet! Tanken på det gjør meg helt uvel. Håper ikke det skjer. Ja ja, litt alvorstanker i en ellers eventyrlig session.

Hva skjer videre nå? Flu og jeg må klippe og mekke og trikse i vei. Så slippes sakene på nett, kanskje en sketsj i uka. Og så gjenstår det å se om vi får grønt lys og penger til å lage mer. Hittill har jeg ikke tenkt så mye på dette, men kjenner virkelig at jeg håper at det skjer!!! Særlig i dag kjente jeg at jeg storkoste meg i studio og skulle ønske vi hadde flere dager!!! Ja, jeg har jo fått kjenne litt på det å gi regi, selv om rollene har vært litt flytende. Veldig usikker på hvordan jeg hadde fungert alene? Flu har jo en veldig avvæpnende og god adferd, han kan kødde og herje litt med folk. Være litt bossete når det trengs, ikke redd for å be de ta vanskelige linjer om igjen selv om de sliter og blir slitne.

I går stod jeg mest ved monitorene og fulgte med, men i dag var jeg mer aktiv og med på å gi regi og prate. Følte det var helt avgjørende at jeg rakk å lese skikkelig gjennom manus for meg selv i morges og ha klart for meg hva som skal skje i hver scene. Dermed kan jeg lettere forklare hva vi er ute etter og hva som skal skje. Ja, for hvordan skal jeg greie å forklare noe jeg ikke selv har klart for meg?! Og der er vi kanskje inne på noe beroligende, at hvis jeg skulle befunnet meg i en regi-situasjon uten Flu, så hadde det jo fortsatt vært materiale jeg hadde hatt inngående kjennskap til. Jeg ville nok jobbet mer med storyboards og vært *enda* mer forberedt, selv om jeg absolutt var forberedt. Jeg tror faktisk at jeg skulle greid det greit. Og litt av grunnen til at jeg var redd for å gripe inn de gangene jeg kanskje hadde litt behov for å gjøre det, var jo fordi jeg følte at Flu var på ballen, og at jeg ikke ville bryte inn, for mange kokker, liksom.

Nå har jeg jo faktisk fått testa noe av det jeg skriver om i prosjektbeskrivelsen min! Overføre tegningene mine til virkelige folk, i et tredimensjonalt rom, med kostymer og sminke, adferd og dialog. Her er jo kostymene temmelig tett opptil tegningene. Jeg må si det har vært veldig kult å faktisk se de bli virkeliggjort, og

jeg synes det har funka veldig bra. Men det er jo klart at akkurat disse ekstreme kostymene ikke funker til hva som helst, de hører jo spesifikt til *NRK Hyper*, liksom. De er del av et eget univers. Så selv om dette var helt fantastisk å teste ut, så er det kanskje ikke noe fullt så ekstremt jeg vil bevege meg videre inn i med prosjektet mitt, eller? Altså, jobbe i såpass direkte linje fra streken min til det visuelle uttrykket i filmen? Tenker jo at jeg vil noe litt mer realistisk, liksom. Men samtidig så slår det meg jo at det vi har laget nå ikke ligner på noe annet så vidt meg bekjent.

Hypotetisk, hva skjer dersom jeg får laget kostymer på samme måte, der de overføres veldig direkte, men bare i en annen setting som f.eks. Krödern-scenen? Hva skjer hvis jeg plasserer disse karakterene, som i tegneserien nærmest er abstrahert, i et virkelig miljø, i Oslo? Skulle man laget en knæsj rød body ala laserbjørg til Stian/Raymond, som jo er knæsj rød fra topp til tå i tegneserien? Eller skulle man ha funnet eksisterende røde klær som korresponderer? Han faren er jo ganske vanlig kledd i serien, skulle han bare hatt vanlige klær? Hva skjer med karakterene og spillet dem imellom hvis en eller bare noen karakterer skiller seg ut på denne måten? Skulle en evt filmatisering av *Janus* vært litt sånn? Og vil disse karakterene da stikke seg litt ut som i *Roger Rabbit*? Som tegneseriekarakterer i en virkelig verden, selv om de ikke er animert, da. Hadde vært kult å få laget en fortauscafé i studio? I min stil? Bygge litt som Roy Andersson gjør, liksom. Og matchende kostymer?

Hmmm. Merker at jeg tenker litt annerledes på dette nå. Er jo noe med dette å ha så veldig visuelt eierskap, eller hva man skal kalle det, til noe. Selv om det ikke er tegnefilm. Spørsmålet er vel kanskje, hvorfor skal det ha den stilen det har? Tilfører det storyen noe? Eller kommer det i veien? I *NRK Hyper* var det i hvert fall ikke i veien.

Nei, det føles skikkelig spesielt, altså. Nå har jeg gjort noe jeg har drømt så innmari om. Jeg har laget film. Eller TV, da. Spiller ikke så stor rolle, viktigste er at jeg har skrevet manus, tegnet kostymer, planlagt scener, briefet skuespillere, og vært i studio bak kameraene. Sammen med Flu. Men altså, det er liksom noe med at nå har jeg faktisk gjort det.

Torsdag 1. Mars, 2018

Si nei til å illustrere «Death of Stalin» for New Yorker?

Sitter med macen etter å ha gått kveldstur med Balto i sprengkulda og måneskinnet. Fikk akkurat en mail fra Deanna som spør om jeg kan illustrere en anmeldelse av *Death of Stalin*, en ny komedie med vilt kule skuespillere, og folka bak *Veep* og greier. Men det er skisser mandag og ferdig onsdag og vi skal til Island mandag ... kjenner at jeg egentlig kunne tenke meg å slå til på denne jobben og ta med tegnebrettet, selv om jeg strengt tatt kanskje skulle kunne fått denne til før avreise. Men da er det ikke noe rom for kødd og surr. Men det hadde vel ikke vært så dumt å ta litt ferie rett og slett, og ser for meg at Maren kanskje ikke syns det er så superfestlig hvis jeg atter en gang tilbringer en ferie med nesa i

tegneskjermen.

Jeg må uansett svare dem før jeg legger meg ... sitter langt inne å si nei til den jobben der. Men det passer ikke så fantastisk bra å si ja heller, kanskje. Også er det jo de to seriene til *Scratches* jeg lovte Joost å levere i morgen, kom jeg på nå. Selv om jeg «bare» oversetter de så tar det jo sin tid, med håndteksting og sånn … hmmm.

Mandag 12. Mars, 2018

Holmsbu-forberedelser

Har forberedt ganske greit midtveis-foredraget jeg skal holde på Holmsbu onsdag. Sleit skikkelig med å koke det ned til 25 min, har jo så mye å vise og snakke om!! Litt synd at jeg bare får skrapa overflaten og ikke gått i dybden på noe av det, men samtidig er det jo en fin problemstilling da, å ha gjort så mye siden sist; samleboka og utstillingen, skuespillertesten av Krödern og ikke minst *NRK Hyper*.

Onsdag 14. Mars, 2018

Stipendiatseminar på Holmsbu / Tåkete og kritiske tilbakemeldinger

Hjemme fra Holmsbu-seminaret der jeg har holdt min midtveispresentasjon, helt sist som alltid!! Av en eller annen grunn kommer jeg alltid til sist. Ganske irriterende fordi jeg går jo rundt med heiste skuldre hele oppholdet og kan liksom ikke skeie ut første kvelden når jeg har presentasjonen foran meg neste dag. Det er jo ofte sosialt intenst og krevende på disse samlingene, men denne gangen var det liksom ekstra ille, var så sliten og uopplagt. Både i går og i dag. Praten fløyt så innmari tungt, måtte streve for å holde meg flytende. Denne dagsformen var jo ikke noen glimrende forutsetning for presentasjonen, men det gikk faktisk OK.

Jeg hadde forberedt meg ganske grundig, men straks jeg skulle starte mistet jeg litt tråden og følte at jeg rota en del. Men folk lo, og det var i det hele tatt god respons og engasjert feedback. Theo stilte noen spørsmål jeg sleit litt med å henge med på, en annen stipendiat var av en eller annen grunn ganske kritisk, men jeg følte at jeg håndterte det greit. Var ikke helt enig i kritikken hans, som f.eks. at jeg bare kastet meg på alt som ble slengt min vei, hvilket jeg jo nettopp ikke gjør, føler jeg. Og at det var så innmari viktig å ha helt klart for seg hvorvidt jeg skal lage film eller teater, for jeg måtte jo bare innrømme at jeg ikke helt vet hvor det bærer, jeg er vant til å bare følge magefølelsen. Og at det ikke er så viktig for meg akkurat nå hvorvidt det blir det ene eller det andre, så lenge det blir en av de. Akkurat nå bare basker jeg rundt i de mulighetene jeg har og utforsker ting.

Moderatoren Kristina hadde et godt poeng med at disse tingene jeg erfarer når jeg lager film (*Hyper*), er jo ting alle som jobber med dette allerede vet, så klart. Selv om det jo er delvis individuelt så er det jo mye universelt her, så det blir viktig å dokumentere disse erfaringene nettopp fra mitt ståsted som tegner.

Jeg viste en sammenklippet versjon av skuespillerøvelsen jeg gjorde med Krödern-scenen og foreløpig klipp fra *NRK Hyper*. Det ble en del snakk om forskjellen på de to øvelsene; mange likte det friske skuespillet i Krödern-testen og syntes *NRK Hyper* ble stivt, og jeg kan jo skjønne hva de mener siden de kun har sett noen veldig uferdige klipp. De skjønte vel heller ikke at denne stivheten er noe vi etterstrebet i *Hyper*. Men det er jo uansett interessant å spille Krödern-testen for et publikum og se hvor godt det slo an! For folk likte det virkelig godt. Også det grepet med at jeg slang inn noen snutter av tegneserien her og der, det slo godt an. Ane Thon Knudsen snakket om det å f.eks. få noen skuespillere til å spille mine karakterer, som en test, også når de er litt varme i trøya, la de ta karakteren videre og improvisere seg fram med mine karakterer.

I lunsjen snakket jeg med Andreas og Lise, og hun er ganske bekymret for at jeg har veldig lite tid hvis jeg skal lage en film; manus må ofte skrives mange runder og det kan ta lang tid. Shit, nå er jeg så sliten at jeg ikke orker skrive stort mer.

Onsdag 14. Mars, 2018

Hva fankern er det egentlig jeg holder på med? / Klam metafor

Har vært skikkelig molefonken siden jeg kom hjem fra Holmsbu. Mista litt piffen og motet etter seminaret, selv om jeg fikk god respons. Og Andreas og Lise var jo veldig gira og syntes det gikk kjempebra, de sier ikke sånt uten å mene det.

Fikk en metafor da jeg begynte å kjenne litt på uroen over situasjonen jeg er i nå, særlig det at jeg trapper sånn ned på illustrasjon; jeg så for meg at jeg beveger meg ut på et islagt vann, på land er det lune trygge hytter med lys og varme og ByHands og forskjellige ting som hittill fortsatt har vært innen rekkevidde, men nå føler jeg at jeg beveger meg lenger og lenger ut, og blir usikker på om isen holder der ute. Men samtidig vil jeg videre ut. Uff, blir litt flau av å skrive sånne klamme metaforer, men de er jo faktisk et bilde på hva jeg føler akkurat nå. Lurer på om jeg har det i meg å lage film ... eller hva det nå er jeg vil gjøre. Vet plutselig ikke helt hva jeg vil, lenger.

Hmmm, akkurat nå husker jeg ikke lenger helt hva det var jeg så gjerne ville knote ned ... nei, det var vel bare denne usikkerheten som kom over meg etter dette seminaret. Tvilen. Hva er det egentlig jeg driver med? Hvem er det jeg lurer, liksom? Jeg har jo hele tiden tenkt litt at jeg bare ville søke meg til dette stipendiat-programmet for å kunne gjøre ferdig *Janus* og eller lage en film eller teste noe annet, noe eget en stund. Men nå som jeg er midt oppi det skjønner jeg jo at det ikke er så enkelt, jeg må jo helst komme opp med noe som faktisk kan kalles kunstnerisk forskning.
Jeg må kanskje tenke meg om litt ... hva er det egentlig jeg vil finne ut av? Stille

meg selv noen spørsmål, som Theo sa. Speede opp ting litt. Det manuset kan jeg jo bare skrive intensivt, trenger ikke bruke hele våren på det! Hvertfall ikke på et førsteutkast.

Fredag 23. Mars, 2018

Danseøvelse med Brynjar Bandlien

Hadde avtalt å ha en økt med medstipendiat Brynjar[20] der han danser og jeg tegner/filmer, bare ser hvor det tar oss, liksom.

Hva ville jeg teste ut med Brynjar? Se ham danse rundt i et rom? Hvilket rom? Hvilken dans? Og er det dans jeg vil ha, eller bare at han rører seg? Skulle jeg tenke ut et hendelsesforløp som han tolker fritt? Skulle jeg tegne et storyboard? Kunne han danse en tegneserie jeg har laget? Hvilken da i så fall? En serie som stadig dukker opp er den «Hildringstimen» med etterforskeren som på en måte danser seg gjennom et åsted og leter etter pårørende, før han danser seg ut av lokalet.

Vi møttes i et scenerom han hadde booket seg for noen uker. Visste jo ikke helt hva vi gikk til men var enige om at vi ville snakke sammen og teste ut ting. Først bare prata vi, bl.a. om recurrences, som er hans hovedfokus og som jeg innser at er ganske gjeldende for det jeg gjør også; ting som går igjen i ens arbeide. For min del cowboys, businessmenn, folkeeventyr osv.

Jeg hadde med den rosa Preben-dressen som Maren hadde laget, han danset først i denne. Det funka ganske bra med fine bevegelser, litt forsterket av skumgummi-dressen. Vi bladde først i *Liker stilen* og valgte noen tegneserier derfra som han tolket gjennom dans mens jeg igjen tolket hans dans gjennom å tegne den. Jeg hadde ikke med tegneskjermen min men fant i stedet en gammel tegneblokk og pastellkritt fra videregående som jeg blåste støv av.

Vi varierte også musikken for å se hvordan dette påvirket dansen. Først danset han tegneserien jeg hadde sett for meg fra *Liker stilen*, «Hildringstimen krimspesial», til Thelonius Monk. Med den dansende etterforskeren. Så valgte han seg forskjellige illustrasjoner fra *Tegning, form og farg*e-boka, med musikk av og på. Det var knallkult å se ham danse ut min strek, og ikke så rent lite stas. Han er en innmari dyktig danser, og for meg er det ekstra stas at han har danset med selveste Lightfoot og Leon! Jeg kjenner at jeg får lyst til å ta det videre på et vis, uten at jeg vet helt hvordan.

Tirsdag 1. Mai, 2018

Hva går prosjektet mitt egentlig ut på? / «The cost of inaction»

Hadde ville mareritt i natt; øvelseskjørte med bestemor og det gikk helt over styr, krasja i alt mulig og mista helt kontrollen. Så bilen utenfra og styrte med en mus.

Var bare inne i går og forsøkte å jobbe med prosjektbeskrivelsen, sliter med å skjønne hva jeg holder på med for tiden. Hva prosjektet mitt egentlig går ut på. Tror jeg greide å knote ned noen viktige setninger, men samtidig føler jeg at ting er ganske rotete i hodet mitt.
Må begynne å tenke på ny kontorplass oppi alt også siden stillingen min snart opphører og jeg mister kontor og lønn. Med tanke på hvor totalt ufruktbar kontorjakten var forrige runde så føler jeg meg ikke særlig optimistisk.

Hørte akkurat en TED-Radio Hour om «komfortsonen», med Tim Ferriss. Jeg er kanskje litt redd for å forlate komfortsonen når det kommer til privatlivet mitt, men karrieremessig er det jo akkurat det jeg gjør med stipendiatet mitt.

Notater:

«**We suffer more often in imagination than in reality**» - Zeneka the younger.

The premeditation of evils, visualizing worst case scenarios of your worst fear. Fear setting (goal setting)

DEFINE
Liste opp så detaljert som mulig det verste du tenker deg at kan skje, det du er aller mest redd for. «What if». Hva er det verste som kan skje?

Tenk på følgende når du utarbeider denne listen; has anyone else in the history of time, less driven, figured this out? Svaret er sannsynligvis: JA

PREVENT
Hva kan du gjøre for å forebygge at tingene nevnt i DEFINE skjer? Hva vil fordelene være ved å gjøre et forsøk, eller ha delvis suksess? Så hvis du gjorde et forsøk på det du vurderer som forebyggende, vil det gi deg ferdigheter følelsesmessig, økonomisk, etc? Hva vil fordelene være hvis du treffer blink? Bruk 10-15 min på dette.

REPAIR
Hvis de nevnte tilfellene i DEFINE skulle skje, hva kan jeg gjøre for å reparere skaden, om så bare bittelitt?

THE COST OF INACTION (dette er det viktigste punktet)
Mennesker er veldige gode på å vurdere hva som kan gå galt dersom vi prøver noe nytt. Det vi ofte *ikke* vurderer er den ofte skyhøye prisen status quo innebærer. Altså konsekvensene ved å ikke endre på noe. Spør deg selv; hvis jeg

unngår å ta sjansen på dette nye, lar være å foreta den og den endringen, hvordan vil livet mitt se ut om 6 mndr, om 12 mndr, om 3 år, etc? Og være detaljert; emosjonelt, finansielt, fysisk osv.

Tirsdag 1. Mai, 2018

Fear Setting - Stipendiatet

"I am an old man and have known a great many troubles, but most of them never happened."— Mark Twain

If you are nervous about making the jump or simply putting it off out of fear of the unknown, here is your antidote. Write down your answers, and keep in mind that thinking a lot will not prove as fruitful or as prolific as simply brain vomiting on the page. Write and do not edit. Aim for volume. Spend a few minutes on each answer.

1. *Define your nightmare, the absolute worst that could happen if you did what you are considering to do. What doubt, fears, and "what-ifs" pop up as you consider the big changes you can—or need—to make? Envision them in painstaking detail. Would it be the end of your life? What would be the permanent impact, if any, on a scale of 1–10? Are these things really permanent? How likely do you think it is that they would actually happen?*

At jeg ikke får ut fingeren, bare soser og ikke finner ut hva prosjektet mitt handler om. At jeg enten ikke greier å fullføre, eller at disputasen blir en fiasko og jeg ikke får godkjent. At jeg ikke har hatt en god problemstilling, at jeg får på pukkelen for å «bare ha lagd en film», at jeg ikke har lært eller kan peke på noe unikt. At jeg ikke greier å knytte tegning og film sammen på en givende måte, uten å lage en tegnefilm. Jeg er redd for at jeg ikke har nok selvdisiplin til å gjennomføre dette prosjektet, at jeg er for redd for å kontakte og knytte til meg de riktige folkene. At jeg står der med skuespillere og ikke greier å kommunisere, ikke greier å gi regi, føler meg mindreverdig og dum. At de spiller helt feil og at jeg ikke greier å si fra eller sette de på rett kjøl. At jeg ender opp med masse råmateriale som ikke holder mål. At jeg uti prosessen innser at jeg ikke er skapt for å være filmskaper, at jeg har rotet meg for langt inn i et stort og dyrt prosjekt jeg ikke har troen på. Eller at det bare ikke skal bli bra, at folk tenker «åja, der er han tegneren som trodde han kunne lage film». Redd for å ha alt for lite tid, innse at filmprosessen tar mye mer tid enn jeg hadde trodd og at jeg ikke befinner meg på et gunstig stadium når jeg skal presentere prosjektet. Redd for å ikke ha noe på hjertet, ikke greie å komme opp med en god historie. Jeg er redd for å si nei til for mange illustrasjonsoppdrag og ramle ut av loopen, bli forbigått, erstattet og irrelevant fordi jeg heller bruker tiden min på å prøve å lage en film, gjøre noe annet, noe jeg egentlig ikke kan. Og i enden av det innse at jeg burde blitt ved min lest, og at toget er gått, jeg får ikke nok jobber, jeg er old news, out of the loop. Så er tegnekarrieren jeg har jobbet så hardt for å få på beina ødelagt av stipendiatforsøket, som gikk skeis.

Det var seks punkter til men det holdt med det første …

Torsdag 3. Mai, 2018

Langfilm vs kortfilm? / Veiledningssamtale med Lise Fearnley

Har akkurat hatt et halvannen times langt møte med Lise som føltes veldig bra. Jeg prata som en foss og fikk mange gode innspill og ideer. Veldig bra å kunne drøfte med Lise som har peiling på filmbransjen, både hva produksjonstid og budsjett osv. angår. Hun var veldig med på mine tanker om at prosjektet handler mer om min rolle som serietegner som prøver seg som filmskaper, enn at det handler om å bare ta seriene mine over til film. At det kan være en fordel at jeg kommer fra et annet hold, har andre tanker, erfaringer og tilnærminger.

Jeg fortalte om spørsmålene jeg stiller meg selv; hvor kommer tegningen inn i bildet? Som en del av prosessen på veien til spillefilmen, i møte med skuespillerne som føringer på karakterene, som animerte innslag i selve filmen, som tema hvis filmen f.eks. handler om en som tegner?

Hun syntes tanken på å kun bruke tegnere til å fylle de forskjellige oppgavene kunne være interessant; animatørklipper, filmfotograf som også tegner, osv. Rent forskningsmessig mente Lise at det mest interessante kanskje vil være å heller gjøre den samme (kort)filmen flere ganger enn å skulle lage én lang film. Med forskjellige skuespillere, filmfotografer, locations, kostymer, en animert versjon, 3D-animert (Erlend Peder?), få en annen regissør til å lage sin versjon, Brynjar kan danse den, osv. Dette gjør jo også at jeg får forsket mer enn jeg kanskje ville fått i en langfilm, selv om det selvsagt går an å leke seg med en del av de samme tingene der óg. Men jeg kunne f.eks. tatt utgangspunkt i Krödern-scenen hele veien, gjøre det til min labrotte i prosjektet. Og nå har jeg jo allerede testet Krödern her i studio med frivillige og et passivt kamera, så kunne jeg forsøkt med et mer castet skuespillerlag på location, for så å lage den samme som animasjon, som novelle, osv.

Jeg føler det er en interessant tanke, og kanskje mer overkommelig enn å skulle lage en langfilm. Lise mente allikevel at det kunne være lurt å øve seg på å skrive noe lenger i manusform. Hun nevnte en annen form som var litt kjappere enn et vanlig manus, hva het det igjen? Der man ofte bare skrev «Han kommer inn og forteller hva som er skjedd» i stedet for selve dialogen. Kunne kanskje være en idé å teste ut denne formen, der jeg ikke trenger å utdype de vanskeligere partiene i første omgang, kan heller hoppe litt bukk over de på denne måten og utbrodere de partiene jeg har naturlig på tunga.

En langsiktig plan jeg luftet, som Lise absolutt var med på, var å gå for kortfilmutprøvingen i stipendiatprosjektet og heller sikte seg inn på en lengre film etter stipendiatet ved å søke på Nye veier, som Kim Hiorthøy lagde film gjennom. Da har jeg kanskje et manusutkast jeg har jobbet med i denne perioden, samtidig som jeg kan vise til fersk(e) kortfilm(er). Lise er for så vidt opptatt av at jeg må

tenke publikum, besøkstall, inntjening, altså ikke for det jeg gjør nå, men hvis jeg vil lage film på sikt. Da må filmen ha en viss publikumsappell så folk tror på inntjening og vil satse på den.

Jeg har jo hele tiden tenkt at det mest åpenbare, realistiske og overkommelige er å lage en kortfilm, men jeg har allikevel liksom ikke greid å slippe tanken på en langfilm. Etter dette møtet tenker jeg litt annerledes, og jeg føler at det kanskje til og med gir litt mer mening med kortfilm, særlig det å teste ut flere versjoner av samme film. Vi ble enige om at jeg uansett må lage en tidslinje for resten av stipendiatperioden der jeg fyller inn alt som skal gjøres. Det er nok en lur øvelse.

Mandag 4. Juni, 2018

The The

Hadde en beint fram jævlig hyggelig tur til Stockholm med Espen Friberg og Fredrik Larsen. Bodde i en fin leilighet i Enskede, kjente jeg savnet de svenske gamle, sjarmerende leilighetene. Og at den var litt mer spartansk, har jo alt for mye greier her hjemme.
På lørdag så Espen og jeg The The på Münchenbryggeriet, rett ved Mariatorget. Det var helt utrolig, kløyp meg faktisk i armen. Føles helt uvirkelig å ha sett Matt Johnson, som har betydd så ubegripelig mye for meg. Husker så godt en av de første samtalene jeg hadde med Espen da vi akkurat hadde begynt på KHiO og vi bonda over musikk da jeg trodde han plutselig anbefalte D.D.E! «Ja! Har du ikke hørt det? Med det kule coveret, hun dama som røyker, veldig kul tegning. Også er det avslutningslåta på Empire Records-filmen, når de står på taket der». Skjønte fort at jeg hadde hørt feil, er jo ikke det letteste bandnavnet å uttale akkurat, og neste gang jeg var på jobb på Free Record Shop fant jeg plata og lånte den med meg hjem. Det øyeblikket da jeg satt på den skiva, særlig da jeg kom til «Uncertain Smile», det var liksom helt sånn life changer. Litt sånn klam teit greie som gubber skriver om da de satte på Beatles eller Stones for første gang og aldri har greid å slutte å snakke om det siden. Men det var helt vilt, og forholdet mitt til The The kan ikke sammenlignes med noe annen musikk. Det har liksom vært et slags halmstrå, har truffet meg så sinnsykt. Både musikken og tekstene. Særlig *Soul Mining*, og *Infected*. Og etter hvert *Mind Bomb*, og *Dusk*.

Nei, så det var sjukt å endelig se ham i levende live. Første konsert han holdt på 16 år. Det støkk i meg samme morgen som konserten skulle være da jeg så han postet et bilde av seg og faren og meddelte at han hadde dødd samme dag! Tenkte at faen, der røyk den konserten. Men så skrev han, og proklamerte senere fra scenen, at faren aldri ville ha godtatt at han hadde avlyst en konsert på grunn av dette. Må ha vært ganske spesielt, å stå der på en scene og ha mistet faren din samme dag også skulle prestere foran et fullstappet lokale. Særlig når det er såpass mange år siden han har spilt live.
Men det greide han med flyvende farver. Konserten var magisk og bortsett fra litt i overkant mange låter jeg ikke var knallgira på så var det helt sinnsykt, og vanvittig bra lyd. Ble blaut i blikket under «Love is Stronger than Death» og «Slow Emotion

Replay». Jeg sang jaggu med på nesten alle låtene, spesielt å være på en konsert der jeg kan så mye av teksten.

Har hørt veldig mye på *Mind Bomb* i det siste, får ikke nok av den. Da jeg hørte den igjen på toget hjem, jeg satt et par rader foran Espen og Fredrik og nøyt utsikten med musikk, slo det meg hvor vilt treffende «Kingdom of Rain» er akkurat nå ... og kanskje «August & September» óg. Etter hvert gikk jeg over til Spiritualized - *Lazer Guided Melodies*, som er som skapt for tog. Og Bill Frisell - *In Line*.

Onsdag 6. Juni, 2018

Daniels solsenger

Våknet herjet etter mareritt natten lang. Traff Daniel i går, vi tok en liten snack på Kiellands plass og prata litt. Det går bedre med ham nå, jobber hardt og begynner å glede seg til ting igjen. Han lurte på hvordan det gikk og jeg fortalte at det ikke gikk sånn megabra. Han viste meg bilde av to pensjonist-solsenger han hadde skaffet til hagen og sa at jeg bare måtte komme til Amager når som helst, enten han er der eller ei. Veldig fint tilbud. Fankern! Glemte å gi ham København-nøkkelen fra forrige besøk kom jeg på nå. Ligger kanskje i den svarte buksa, har vel ikke brukt den siden jeg var der?

Torsdag 7. Juni, 2018

Å våge å stole helt og holdent på egen greie

Hadde veiledermøte med Andreas Berg på Birken lunsj i dag. Kviet meg litt siden jeg som vanlig overhodet ikke var forberedt og følte at jeg ikke hadde noe å komme med, men det skulle vise seg å bli et veldig godt møte.

Vi snakket om det å våge å stole på sin egen magefølelse og han trakk fram den svenske tegneren Sany. Han lager veldig sære greier som ikke mange forstår, men han er overbevist om at nøyaktig sånn skal og må det lages. Når jeg lager tegneserier greier jeg ofte ikke å la være å bake inn en liten flik av forståelse, poeng, punch, en liten knagg en potensiell leser kan forholde seg til, uansett hvor sær serien er. Greide for så vidt å flippe ganske greit ut da jeg lagde den serien til *Kramers Ergot*, men jeg har fortsatt litt å gå på.

Hva skjer hvis jeg bare greier å stole helt på min egen magefølelse, køle på med det jeg synes er spennende uten tanke på hva andre mener? Men det holder jo ikke at det bare er rart så klart, det må jo ha en verdi og interesse, for meg selv i det minste. Dette fikk meg til å tenke på hytteakvarellene mine. De er jo som jeg fortalte Andreas, helt ufiltrerte, tegnet rett fra levra, uten tanke på publikum eller bruksområde og kontekst.

«Är det något som kännetecknar dessa teckningar, nåt som går igen?» Spurte Andreas. Jeg svarte at «Ja, det er jo mye vold, skrekk, angst, skog, businessfolk, monstre/troll, folklore» (her er vi for så vidt litt inne på det jeg tenkte på på Jeløy Radio sist, det å finne ut kjernen av hva som *virkelig* tenner meg og jobbe med dette). «Hur många bilder är det? Över hur lång tid har du gjort dom?». «Nja, kanskje 20-30 bilder, tegnet over de siste 10 årene, ca». «Kan du inte skriva ett manus baserad på dessa bilder, se på dom som stillbilder ur en film? Backa och kolla hva som hender?».

Jeg ble veldig gira av dette og begynte plutselig å se en sammenheng med *Janus*-tegneserien. Hva om jeg løser opp historien i *Janus* og blander det sammen med disse tegningene/universet? At han kanskje heller jages av monstre/guder/troll/demoner enn av andre businessfolk?? Føler at jeg plutselig har snublet over noe veldig stort i mitt univers, som kanskje kan skapes om til noe helt nytt og spennende! Kjenner jeg får veldig lyst til å lage en serie eller noe som jeg lager på samme måte som akvarellene, bare blåse fullstendig i at det skal leses av noen, kun for min egen del. Forsøke å begeistre og trigge meg selv. Finne et prosjekt som kan forløse hele mitt potensiale. Føler jo at jeg har mye indre demoner og elendighet, som kanskje tydeligst kommer ut i akvarellene. Det stygge, voldsomme, skumle, skremmende, tøffe. Får meg til å tenke på f.eks. *Pans Labyrint*, og flere filmer jeg ikke kommer på i farten, der monstre og overnaturlige vesener figurerer, men man vet kanskje ikke helt om de faktisk er der eller kun er en metafor eller noens fantasi.

Det å skrive et manus kan være veldig nyttig for meg, for da har jeg jo skrevet historien fra A til Å og vet hva som skal skje, så når jeg tegner det ut kan jeg heller konse på den biten. I stedet for min vanlige metode der jeg forsøker å fortelle en lang historie på skissenivå samtidig som jeg baler med sidekomposisjon, ruter, dialog og alt på en gang. Da blir jo serierutene og komposisjon en veldig klamp om foten.

Andreas mente at jeg burde forsøke å skrive *Janus* helt fritt fra starten av uten å gå tilbake og se på det jeg har tegnet hittil, det har jeg veldig lyst til. Må bare se å komme i gang!

Han mente at alt Sany gjør forteller deler av en større historie, om det så bare er en liten vitsetegning.

Han påpekte også at det er viktig å avgrense de forskjellige forsøkene jeg gjør så jeg greier å se hva jeg finner ut av dem. Legger man for mange ting i ett forsøk kan det kanskje bli vanskeligere å se hva som funker og ikke.

Tirsdag 12. Juni, 2018

Råtten pizzabolle

Fysj! Spiste akkurat alt for mye av en muggen pizzabolle. Sitter på skolen, har akkurat hatt kjøretime som gikk veldig bra selv om jeg gruet meg veldig og følte meg litt fjern. Har det virkelig ikke bra om dagen. Gikk innom ByHands på veien for å signere noen trykk, ble sittende og prate litt. Merket at jeg følte meg skikkelig utilpass og fjern, lurer på om de merket noe? Litt som om jeg ikke greide å holde maska helt, liksom. Greier ikke å tenke på annet enn hva som skjer med Maren og meg. Men jeg kjenner at denne tilstanden sliter meg helt ut, jeg greier jo ikke å konse skikkelig på noe annet.

Tirsdag 19. Juni, 2018

Slutt

Orker ikke skrive stort akkurat nå, men det er slutt med Maren. Ganske forvirrende modus vi er i. Er liksom forholdsvis grei stemning, vi kan le og smile litt oppi alt selv om det er trist og kjipt … er litt bisart, for plutselig kan vi sitte og spise McDonalds-mat og le av *Seinfeld* som om ingenting er skjedd.

Mandag 25. Juni, 2018

Hundeuke

Har hatt en veldig slitsom uke med stakkars Balto som har hatt diaré og spydd om hverandre, et styr uten like! Blitt vekket på nettene av at han står og piper stakkar, også må jeg ofte vaske ham i dusjen etter at vi har vært ute, et overordentlig styr med all pelsen hans og ikke minst vannskrekken ... Maren har vært en del opptatt, hun jobba på Døgnfluer hele lørdagen, fra tidlig morgen og til klokka 8 om morgenen. Er litt urolig for oppkjøringa onsdag i og med at jeg får null søvn med disse styrete nettene med stakkars Balto. Kunne skrevet så mye mer om den siste tiden men jeg fatter meg veldig i korthet fordi jeg må konse på kjøring og New York Times-cover.

Lørdag 30. Juni, 2018

Tatt lappen! / Kjøretur med fattern

I går var det fredag og siden jeg hadde fått levert skisser til NYT-coveret kunne jeg kjøre min første tur med lappen i lomma! Dro opp til fattern, turen gikk greit uten

noen store skrekkopplevelser. Pappa var ute ved søppelskuret og pratet med et par damer som jobber der han bor, ble introdusert som «min sønn, han tegner for The New Yorker» som vanlig, he he.
Jeg kjørte oss innover Maridalen, der vi gikk et kort stykke oppi skogen og satte oss på en stein og spiste wienerbrød og hygget oss. Det var litt rørende hvordan pappa klappet meg på skulderen og sa at dette kom til å gå bra, at jeg blir vant til kjøringa etter hvert. På vei hjem var det noen som tuta på meg i Carl Kjelsens vei, ble litt preget av dette.

Etter å ha satt av pappa hjemme kjørte jeg meg helt vill i Sinsen-traktene, ble ikke mindre stress av at det er forferdelig varmt i bilen siden aircondition ikke funker. Plukka opp Espen Friberg på Ensjø og stakk ned til Tronsmo der vi leverte *KNA-Hvitsten*-fanzina vår. Men fader, nå må jeg komme i gang og tegne! Sitter på KHiO en kokvarm lørdag og skal tegne cover til New York Times. Snakkes!

Onsdag 18. Juli, 2018

Hjemme fra Gotland

Kom hjem fra Gotland i går, surrer rundt i underbuksa her hjemme i dag. Turen var fin, selv om det naturlig nok var litt rart med Maren og meg som ikke var sammen lenger. Fin kjøretur ned med Espen og Marianne ombord. Vi hang med Dagens Ungdom halve oppholdet, Espen og jeg smugfilma dem med mobilen og håper vi får laget en musikkvideo av det.

Den gamle Forden brøt ikke sammen og oppførte seg eksemplarisk, foruten airconditionen som ikke funka så vi måtte kjøre med åpne vinduer. Et helvetes spetakkel + veps-engstelse for min del. Det var en øredøvende stillhet i bilen når jeg hadde kjørt alle hjem og satt igjen i bilen. Etter å ha vært konstant rundt folk hele turen, og kanskje også litt på grunn av all støyen fra de åpne vinduene. Da jeg hadde parkert hos meg satt jeg bare i bilen en stund og summet meg. Var helt utslitt og litt forfjamsa over å ha kjørt så langt, i min egen bil.

Torsdag 2. August, 2018

Råkk og Rålls / Studiepoeng / Forestillingsevne og trening

Slanka en døll platebunke på Råkk og Rålls med Espen i går, etterpå stakk vi på Asylet og drakk øl. Vi var først litt trøtte, men så ble vi mer og mer gira og snakka fag og inspirerte hverandre, som vi ofte gjør. Jeg ble i hvert fall veldig inspirert. Det hadde vært fint vær da jeg gikk hjemmefra men etter hvert mørknet himmelen og det pøsregna, ble søkkvåt på veien hjem men det gjorde ikke så mye. Kjøpte en burger på macern på vei hjem og så på noe ekstramateriale jeg plutselig fant på *Dark Souls*. Litt slapt, skulle ønske de gikk mer i dybden.

I dag... fy fadern, det er varmt her! Men i dag dro jeg ned til Illustrinati og jobbet med Flu[21]. Vi har ramlet litt ut av *NRK Hyper*-prosjektet og jeg føler veldig for å få det i havn, komme videre. Etter det satt jeg meg på ærverdige gamle Deichman og jobbet. Her kom jeg endelig i gang med stipendiat-ting igjen, føltes bra. Begynte å formulere eposter til folk jeg vil kontakte og ideelt sett møte; Alex Cox, Jonathan Entwistle og Marie-Louise Ekman. På en måte føler jeg meg helt dust og innbilsk som skriver til disse personene jeg er så fan av, men på den annen side så ville det være enda mer dust å ikke gjøre det. Jeg har jo ikke noe å tape på det, det verste jeg kan få er et nei eller ikke noe svar i det hele tatt. Hvorfor ikke begynne på øverste hylle? Jeg sendte ingen av epostene i dag, føler jeg må fordøye de litt og forsikre meg om at de er gode nok før jeg sender dem. Lar de godgjøre seg en natt.

Da jeg satte meg ned og begynte så smått på en framdriftsplan slo det meg at nettop dette semesteret burde jeg bruke til å cashe inn de 10 studiepoengene, reise rundt og møte folk og delta på faglig relevante festivaler. Det står for meg som et ganske skremmende prosjekt, både å treffe store helter og skulle ha en god prat med dem og det å dra alene på festivaler og måtte mingle og gjøre meg kjent med folk uten å ha en liten gjeng å tilhøre. Men det må jo være god sosial øvelse, og jeg må jo bare gjøre det!

Jeg gidder ikke skrive om rottene på benken utenfor Deichman, men uansett - jeg hørte en podcast om en hjerneforsker på bussen. Hun snakket om hvordan hun selv merket seg store positive endringer i en periode der hun trente godt og regelmessig. I tillegg snakket hun om hvordan det viste seg at folk som trener har en vesentlig større forestillingsevne enn de som ikke gjør det! Folk som aldri hadde vært på en tropisk strand ble bedt om å beskrive en tropisk strand; de som trente kunne beskrive paraplydrinker og fargen på havet osv, mens de som ikke trente kunne knapt si at det var sand og vann der, samme hvor mye de ble oppmuntret til å beskrive stranden. Når man trener får man styrket hypocampusen eller hva det nå var det het. Jeg må fankern meg begynne å trene!

Torsdag 2. August, 2018

Trening

Podcasten i går hadde sådd et treningsfrø som ikke hadde sluppet taket da jeg våknet i morges. Jeg tok meg en joggetur, for første gang på rundt et år kanskje. Jeg hadde sett meg ut en løype i google maps for å slippe å gjøre veivalg underveis, men allerede ganske tidlig på turen skjønte jeg at det var for ambisiøst og kuttet ned ruta. Allikevel greide jeg ikke fullføre den nedskalert ruta og var plent nødt til å gå siste stykket da kondisen var sjakk matt. Men jeg tok trappene opp da jeg kom hjem, i det minste.

Fredag 3. August, 2018

Stephen King / Mørkeredsel

Hørte en *Fresh Air*-episode med et knippe Stephen King-intervjuer der han bl.a. snakket om å være mørkeredd, og akkurat dette er noe som har fascinert meg litt de siste dagene. Da jeg var hos Flu forleden viste det seg at han er mørkeredd, akkurat som meg. Han digger skrekkfilmer, men tør nesten ikke se dem, selv når familien er hjemme. Og siden Linda ikke ser skrekkfilmer må han se dem alene i kjellerstua. Litt fascinerende at han også er redd for overnaturlige ting og spøkelser, er ikke så altfor ofte jeg opplever at folk er det.
Også slo det meg hvor mørkeredd jeg egentlig er, selv om jeg har tilbrakt ukesvis på hytta alene. Når jeg legger meg og det er mørkt, særlig hvis jeg er litt sliten, da kan jeg bygge opp en liten puls. Og da handler det ikke om innbruddstyver osv, men at jeg er redd for å se noe usannsynlig. Kanskje til og med innbille meg noe, se syner. Men til dags dato har det jo aldri skjedd, og jeg tror jo i bunn og grunn ikke på sånt når det er dagslys.

Jeg *elsker* skumle filmer og serier, men jeg tør jo knapt å se dem alene. Det er en av utfordringene ved å være single. Skal jeg se det på dagtid, liksom? Heh, det fikk meg til å tenke på da det ble slutt med Lisa Aisato den gangen for mange år siden og jeg dro rett ned på platekompaniet og kjøpte en varulvfilm som jeg så. Har jo aldri våget å røre varulvfilmer fordi det av en eller annen grunn skremmer meg så inni helvete, men akkurat da trengte jeg noe ekstra sterkt for å ta fokuset bort fra kjærlighetssorgen. Husker jeg satt og så den midt på lyse dagen, hadde vel ikke turt om kvelden, he he.

Jeg synes det finnes så mye elendig skrekk der ute, særlig filmer. De er så like hverandre og gørrkjedelige. Noen kan ha en lovende opptakt men så punkteres det ofte etter hvert. Men det må jo tydeligvis slå an hos folk da, siden det lages så mye av det. Pistrete hår og nattkjoler. Kanskje det er litt som popmusikk på radioen, masse ræl som veldig mange digger?

Da Stephen King ble spurt om hva som skremte ham nå om dagen svarte han at det ikke lenger var mørkeredsel og den typen ting i like stor grad, men heller alzheimers og sykdomer osv. Men han sørger allikevel for at dyna dekker føttene om kvelden! Han snakket om hvordan han søkte etter å bli skremt som liten, tyvlyttet på et skummelt radioprogram moren hørte på og lå og skalv i sengen etterpå. Minner meg om da jeg var liten og smugtittet på *Twin Peaks*.
Når jeg tegner på hytta er jo det jeg aller helst vil - å lage noe skikkelig skremmende og stemningsfullt. Og jeg lykkes jo på god vei. Jeg kjenner at jeg har veldig lyst til å jobbe med noe skremmende.

Var også litt interessant å høre hvordan et indre bilde Stephen King hadde sett livaktig for seg i årevis, av en gutt i rullestol som fløy drage på stranden, etter mange år ble en bok. Dette indre bildet var hovedsaklig basert på en fornøyelsespark han hadde sett for seg i bakgrunnen. Man skal ikke kimse av ideer som bare ligger og godgjør seg i bakhodet over tid.

Nei, nå får jeg dusje og gjøre meg klar til å kjøre Emil og meg til Hvitsten. Kjenner jeg har sommerfugler i magen over å skulle kjøre dit, er fortsatt ganske nervøs for å kjøre enda jeg har hatt lappen siden i vår og kjørt masse i sommer.

Onsdag 8. August, 2018

Hvitsten Salong

Det var duket for Hvitsten Salong og Espen og jeg skulle spille plater. Mens vi stod og koste oss med hver vår Fredrikstad Pils og rigga utstyret i sjøboden fikk jeg øye på noen folk som ruslet ut mot brygga. Det kvapp litt i meg da jeg så at Iselin Shumba var blant dem. Hun måtte ha sett meg allerede for hun virket veldig klar over at jeg stod der da hun så mot meg og smilte. Jeg smilte tilbake og vinket. De framstod litt som en delegasjon, kanskje mest fordi hun hadde en flott lys kjole som virket representativ.

Love Antell dukket opp og det var hyggelig å prate litt med ham igjen, tror ikke jeg hadde sett ham siden vi gikk på Konstfack. Vi ble med Edvard opp i andre etasjen i sjøboden der vi fikk deilig backstage-gryte, sammen med Dr Kay and his cosmic ettellerannet, og etter hvert Martin Bjørnersen.

Da Espen og jeg så smått var i gang med spillinga så jeg Datsunen til Terje komme sigende inn borte ved stranda. Han gliste fra øre til øre idet han kløyv ut av bilen, hadde med seg en liten blå pose med 7-tommere fra Japan-turneen sin og joina oss med et par saftig fine låter innimellom. Var gøy å se trynet på enkelte da de plutselig oppfatta at Todd Terje stod der og spille skiver ut av det blå.

Terje tok meg med på en kjøretur til Vestby og tilbake i den lekre Datsunen sin! Det var helt magisk der jeg satt brisen og nøt naturskjønne omgivelser til lyden av en motor som låt som Flåklypa, selv om han ikke egentlig kjørte spesielt fort.

Glemte forresten å nevne åpningsseremonien hos arrangør Jon Lundell, utflippa greier med en australsk dame kledd ut som en blekksprut, som etter hvert viste puppene og ble dildobanket av en svær fyr i bamsedrakt og støygitar. Passe fjernt, ikke helt min greie.

Utover kvelden henger jeg mye med Iselin, veldig god tone for å si det forsiktig. Litt stressa for at Anders Kvammen fikk det med seg og inkluderte det i sin tegneserieskildring han skal lage fra årets Hvitsten. Har jo ikke gjort noe galt, men allikevel …

Mens vi spiste frokost neste morgen kom hele gjengen opp fra stranda og det ble masse hyggelig samvær. Emil fortalte om Tori som er arkeolog og hadde funnet en munnharpe i sandalen sin kvelden før, ha ha!

Søndag 12. August, 2018

Blaffen med Pappa / Tanker om Los Angeles / Hva vil jeg spørre Alex Cox om? / «Three Businessmen»

Er på hytta med pappa. Sitter trøtt og B-menneskelig og skriver litt før frokost. Det plager meg at jeg er litt gretten, vil jo bare være i godt humør. Problemet er at pappa styrer så kolossalt at jeg vekkes grytidlig om morgenen og får ikke sove igjen. Har glemt å ta med øreppropper, må kjøpe noen nye på Dagali i morgen.

FAEN!!!!! Der mista jeg masse jeg hadde skrevet!!!!!!! PISSS og det var ganske bra óg. Ok, kort fortalt; Fattern tømmer dassen mens jeg forsøker å skrive litt her nede i koia, men det er nok for kaldt å sitte her. Det jeg skrev mest om før alt forsvant var Los Angeles, at jeg har en skrekkblanda fryd for å dra dit … mista tråden fordi pappa kom og anbefalte en sommerpysj her, he he.

Men ok, LA-turen står for meg som en skikkelig skrekkblanda frydepakke. På den ene siden har jeg alltid drømt om å dra dit og jeg har mange spennende folk jeg skal/kan treffe. Jeg tror det kan bli et eventyr. På den annen side virker det som en litt skremmende og stor by der det kanskje ikke er så gøy å være alene, særlig siden man er helt bil-avhengig der. Også vet jeg ikke hvordan det blir rent sosial angstmessig å dra alene, og treffe alle de jeg skal treffe alene. Jeg liker jo ikke å trenge meg på eller være til bry, og nå har jeg liksom invitert meg selv til å treffe folk. Må bare finne ut hvordan det er best å besøke dem; på kontoret eller i en bar på kvelden, kanskje?

Den store frykten er å gå på en smell, føle meg helt alene og redd og hjelpesløs og håpløs. Men jeg får forberede meg så godt jeg kan og gjøre mitt beste for at ikke det skal skje. En episode jeg kan tenke på er jo da jeg møtte Finn Graff for en samtale til Bilder-magasinet. Da var jeg dritnervøs i forkant, følte meg alt for dum og underlegen og så for meg at jeg kom til å bli avslørt som et kunnskapsløst fjols. Det ble jo i stedet et kjempefint møte med en to timer (!) lang samtale. Og det var jo tydelig at han har stor respekt for meg. Nå er det jo noe annet med Alex Cox og andre som i utgangspunktet ikke kjenner til meg og driver med andre ting, men det kan likevel være en trøstende tanke. Det samme gjelder for så vidt mitt møte med Kim Hiorthøy, det gikk jo også kjempebra! Må ikke glemme denslags.

ALEX COX
Han har altså sagt seg villig til å møtes og ta en prat og det viktige nå er å forberede turen og **ha ett eller flere oppdrag, vite hvorfor jeg drar dit og hvorfor jeg treffer de jeg treffer**. Jeg nekter å sitte der langt oppi gokk med Alex Cox, og at hverken han eller jeg skjønner hvorfor jeg er der. Annet enn at jeg er en fan, det har jeg jo alt etablert. Jeg må forberede meg og se filmene hans om igjen, lese boka hans, og tenke ut spørsmål. Hva kan det å møte ham tilføre mitt prosjekt? Jeg vil møte Alex Cox fordi han er en filmskaper som har inspirert meg mye, måten han forteller historier på. Helt kompromissløst, anarkistisk og lekent. F.eks. *Three Businessmen*, som begynner med at to forretningsmenn møtes i en forlatt hotellrestaurant der de ikke får servering og sammen legger ut på vandring gjennom London for å finne seg litt kveldsmat. Mens de går og leter blir de så

oppslukt i en samtale at de ikke engang enser at de plutselig, fra det ene klippet til det neste, befinner seg i en helt annen by, først Amsterdam, så Tokyo og til slutt uti ørkenen i Mexico! Hver gang de nærmer seg et måltid skjer noe som gjør at de ikke får spist og må lete videre. Denne merkelige formen for eventyr tiltaler meg enormt. To forretningsfolk som forsøker å få seg litt mat, det er en glimrende genial og enkel ramme. Men det skal jo noe til å greie å fylle denne rammen. *Repo Man* er jo også fantastisk, men den kjenner jeg at jeg må se igjen snart, friske opp.

Ok, hva vil jeg spørre ham om?

How do you write a script?

How much is improvised?

How did you figure out that they would just find themselves in new cities?

How do you work with actors?

Storyboard and storyboard artists?

To which degree do you manage to fullfill what you originally had in mind, guess there will always be big changes?

Pappa var forresten inne på noe her i stad da han spurte om jeg skulle ta opp samtalene, det bør jeg jo absolutt gjøre. Understreke at det kun er til prosjektbruk. Kanskje lese litt Hunter S. Thompson, se hvordan han nærmer seg folk.

Jeg må virkelig jobbe med selvtilliten min i forkant, booste den reelt. Jeg må jo også huske på at når jeg spør om å treffe folk så er jeg jo ikke bare en ubetydelig liten fanboy som gnåler om audiens, jeg er jo faktisk illustratør i verdensklasse. For meg er det jo en helt vanlig ting å kunne tegne, men for folk flest er det jo en ganske heftig skill, vil jeg tro. Jeg må ikke glemme det. Og jeg er jo en bra person. Jeg må ikke nedgradere meg selv, men fortsatt være ydmyk og hyggelig uten å bli helt «unnskyld at jeg er til», liksom. Når det gjelder redsel tror jeg at jeg må gro meg litt tykkere hud, bare gjøre ting uten å tenke på alt som kan gå galt. Fly, bil, treffe folk osv. Bare gjør det og tenk at du greier det.

Søndag 12. August, 2018

Koia / Alex Cox bortreist

Har rigget meg skikkelig til nede i koia nå[22], spent på om det funker å jobbe her. Merker uansett at jeg trenger litt arbeidsro. Har jo mye å fordøye óg, har skjedd så mye i sommer og nå står jeg foran en tilsynelatende ganske spennende høst.

Var jo så heldig å få audiens hos Alex Cox men nå skrev han at han er på turné i England akkurat når jeg er i LA … ja ja, da slapp jeg den lange kjøreturen opp til Oregon der han bor, da. Men fankern så synd!

Mandag 13. August, 2018

Hva vil jeg tegne? / Kan jeg skrive meg til et motiv?

La meg tidlig og leste en *Donald*-pocket på senga i går, sovna tidlig og sov som en stein. Enormt deilig. Har veldig lyst til å lage akvareller her oppe i år, men kjenner at det nesten grenser til en frykt for å ha «mistet det». Har vel kjent på det før kan jeg tippe, men jeg har jo en nærmest konstant redsel for å miste taket på tegninga og det kreative. Forsøkte så smått å komme i gang i går, men ante ikke hva jeg ville tegne. Var uansett så trøtt og sliten at det bare føltes som et ork. Men det føles viktig å få til en god tegning her oppe, som om selvfølelsen, selvrespekten og harmonien står og faller på det. At det blir et nederlag å dra hjem uten gode tegninger.

Kanskje litt skummelt å ha det sånn, men det er definitivt lystbetont óg, jeg har skikkelig lyst til å tegne en akvarell. Men jeg har foreløpig ikke greid å skjønne *hva* jeg vil tegne. Tar meg i å tenke på tidligere akvareller og et ønske om å gjenskape tidligere bragder. Som om jeg liksom har et begrenset repertoar, at jeg ikke bare kan tegne hva som helst. Det første som melder seg er trær, kanskje et lite vertshus også noen truende skapninger utenfor ... idet jeg skriver dette nå så merker jeg at bildet forsterkes, ser for meg nye relaterte motiver som jeg får lyst å tegne, som om motivet blir skjerpet og tydeligere ved å skrive om det ... interessant ... blir litt distrahert av at pappa romsterer rundt, tror han gjerne vil at vi skal gå en tur snart, og det skal vi ... men ja, kanskje jeg kan forsøke å beskrive bildene skriftlig for meg selv før jeg tegner dem?? Forsøke å fange essensen av hva jeg vil tegne før jeg begynner å skisse. Tidligere har jeg jo mest improvisert fram motivene, og jeg husker ikke helt hvor mye eller hvor klart jeg har hatt motivet for meg når jeg har begynt å skisse ... er jo litt redd for å ødelegge «magien» ved å gå for ryddig og analytisk til verks, men det er jo det jeg skal her, og jeg tror neppe det er farlig.

Jo, jeg kjenner jeg fikk lyst til å teste den metoden jeg beskrev ovenfor! Kanskje må jeg uansett forstå og akseptere at det er en liten kneik før jeg kommer inn i det? At det ikke bare er å sette seg ned med et ønske om å tegne en kul tegning, jeg må komme inn i det først, liksom. Gi det litt tid, men bare prøve og ikke miste motet hvis det går trått i starten.

Nå rett etter frokost forsøkte jeg å skisse opp noen kjappe motiv på en tegneblokk. Først ble det ganske traurig, med en skogsti som leder til en hytte, ganske typisk. Ville legge inn et truende element men kom ikke på noe egnet. Så forsøkte jeg å tenke litt vekk fra trær og skog og inn i en restaurant der en voldsom fyr sitter og heller ut en suppe mens kokken står i bakgrunnen og ser surt på opptrinnet. Her begynner det å skje ting, merker jeg. Videre en mann som står bak et barn som skal tegne, men mannen tar pennen og tegner noe brutalt for barnet.

Og så, det mest lovende motivet; et hageselskap (i Hollywood?) der folk koser seg, men så kommer det en sint mann inn med en pinne med rotter og slanger[23] og krypdyr hengende, tydelig innstilt på å ødelegge moroa. Når jeg tenker meg

om ble det plutselig et bilde på en terrorist, på en måte. Men det var jo ikke tanken. Uansett, kjenner det begynner å løsne litt. Nå får jeg komme meg ut, pappa venter :)

Onsdag 15. August, 2018

Langedrag-inspirert akvarell / Selvobservasjon under tegning / Skrive seg ut av tegnegrøfta / Tegnemanus

Vi var på Langedrag i dag, flott kjøretur gjennom skogen og hyggelig besøk! Pappa fotograferte en diger gris. Vi kom akkurat tidsnok til mating av ulver, gauper og sølvrev. Ble imponert over størrelsen på gaupene! Trodde de var mer som små katter, men disse var jo rene jaguarene!

Men nå vil jeg skrive om akvareller. Tegnet en i går (skogsfest) som ble knæsj! Har klødd i hele dag etter å tegne mer, og tok noen bilder av noe steinete og trolsk natur på Langedrag[24] som jeg ville tegne når jeg kom hjem. La merke til en diger stein langs landeveien og jeg så straks for meg en skikkelse som lå gjemt bak steinen i bakhold, ventet på noen den skulle overfalle. Da vi litt senere gikk nede ved moskusen fikk jeg noen inspirasjonsdrag, kjente på noe spennende, vikingaktig, *Veiviseren*, eventyr, monstere … Etter å ha varmet en lasagnerest til oss gikk jeg ned i Stallen for å tegne. I stedet for å fargelegge den forbanna mann på restaurant[25] gikk jeg løs på et nytt motiv jeg begynte å skisse opp.

Jeg fikk fanget landskapet fra Langedrag fint, men da jeg skulle fylle inn figurene skar det seg helt. Jeg begynte først å skisse figuren som ligger bak steinen på separate A4-ark for ikke å slite ut akvarellpapiret med visking; først noen mannsfigurer med rifle, men ganske snart ble jeg usikker på om personen bak steinen skulle være overfallsmann eller offer, en som gjemmer seg, og om skikkelsen som kommer nedover veien skulle være den truende eller et intetanende offer for overfallsmannen bak steinen … Denne problemstillingen utviklet seg til å bli mye vanskeligere å finne ut av enn jeg hadde trodd. Jeg tegnet drøssevis med forskjellige figurer bak steinen; engstelige menn i dress, folk med gevær, en drita fyr osv. men ingenting som liksom ble full klaff.

Jeg tegnet en djevel som dro en diger hjulbåren godstol med en doven and etter seg langs landeveien, men det passet ikke helt inn, selv om det var morsomt. Etter en stund ble jeg så fortvilet og rastløs at jeg begynte å skisse rett på akvarellpapiret, kanskje dette ville virke skjerpende, tenkte jeg. Fikk etter hvert taket på en forretningsmann som gjemmer seg der, fin positur, men jeg vet fortsatt ikke om han gjemmer seg eller står klar til overfall … og jeg vet ennå ikke hva som skal komme nedover veien. På en måte har jeg litt lyst til å tegne en spennende scene, som fra en bok eller film. En litt tøff figur som gjemmer seg med et våpen, kanskje litt fillete kledd. Mens nedover veien kommer det et digert troll eller noe annet truende. Men jeg kjenner samtidig at jeg vil ha noe fargerikt og litt malplassert som bryter med den streite naturen. Tenker litt på noen gamle akvareller med en slags diger klovn med fillete klær og bart underliv som gnager på en avrevet menneskefot … ja, i den tegningen var det forresten en litt morsom

type med gevær og hatt ... han hadde jeg glemt. Kunne jo tegnet en ny scene med de to der? Fjeset til han med hatten var liksom alltid gjemt i en mørk skygge, hadde litt dilla på akkurat det en periode. Hmmm, men nå er jeg ganske gira på å tegne han mannen i dress som jeg har skissa opp. Tror det kan bli kult.

Ja, det er et annet aspekt; jeg tar meg litt i å tenke på instagram og facebook, hva folk vil synes om tegningen, litt som om jeg tegner med mine følgere som målgruppe. Det er nesten litt skummelt hvis det er slik. Da blir jo alt jeg tegner bare et slags ekko av ting jeg har fått god respons på der før, eller?

Jeg så forresten også for meg en stor skikkelse som kryper på alle fire og kikker rundt steinen og rett i fjeset på mannen som gjemmer seg der, men det tror jeg ødelegger det fine landskapet litt. Vil ikke overfylle det.

Men ok, kan jeg greie å skrive meg ut av denne grøfta? Jeg prøver; Landevei i norsk steinete fjellandskap med kortspist gress som fortsetter mot høyre og over en slak bakketopp. Spredte døde treklynger her og der, til venstre forsvinner et gjerde ned bak åsen, stort dødt eiketre på en slette. Langs veien ligger en diger stein der en middelaldrende mann i dress gjemmer seg for en diger skapning som kommer nedover veien mot oss. Har mannen bak steinen noen gjenstander? Hvordan har han havnet der? Har han vært på et seminar i området og våknet ute i naturen etter et fuktig nachspiel? Hallusinerer han bare eller kommer det faktisk en fæl skapning nedover veien? Hva slags skapning er det? En demon, bjørn, troll, kjempe, ulv?

Nei, jeg kjenner jeg er litt på nippet til å gi meg for i kveld, føler ikke at jeg kommer noen vei. Men det er synd, for jeg vil så gjerne komme i gang med å tusje!! Kanskje jeg bare skal la den ligge og fortsette på restaurant-mannen? Men i og for seg, det var jo litt interessant å skrive den lille teksten over her; særlig det å finne ut hvem mannen er og hvordan han har havnet der. Jeg likte tanken på at han er en forvillet seminargjest som har våkna i skogen etter nach. Men jeg kommer ikke videre nå, tror jeg, får heller jobbe med den andre tegningen så lenge.

Torsdag 16. August, 2018

Akvarellen løsner / Dark Souls / Truende komisk / Alice Cooper

Deilig blest og regn i dag, perfekt å sitte nede i Stallen og tegne! Jeg stanget jo som sagt veldig med tegningen i går kveld, men etter hvert begynte det å løsne da jeg tok fatt på den igjen i dag. Jeg tok meg selv i å ha flere ønsker og tanker som gikk rundt som et lykkehjul; ren fantasy, spenning, businessmann, tullefigur. Jeg skisset opp flere tullete figurer som gikk ned veien; en djevel som dro en diger go'stol med en doven andefigur, en beinete Dollyskikkelse osv, men jeg følte at jeg nærmest bare forsøkte å etterligne meg selv og begynte å lure på hvorfor det på død og liv måtte være noe idiotisk som kom gående der. Liker jo kontrasten mellom den sobre naturen og det fargesterke tullete urbane og rare, men allikevel.

Jeg begynte å kjenne på at jeg ville ha noe mer truende langs veien, kanskje en kappekledd mystisk skikkelse med et digert sverd. Begynte å tenke på *Dark Souls*-spillene som inspirerer meg kraftig, satte på Dead Can Dance og kom så smått i stemning. Etter hvert begynte det å dukke opp en likandes figur; en slags forvokst hippie med ørnenebb og feite dreads, det ene benet et bukkebein, med et digert sverd hvilende på skulderen, samt små runde briller à la Onkel Skrue på nebbet. Teit og rar, men fortsatt truende. Jeg liker når det truende kan være både skummelt og idiotisk, nesten komisk, på samme tid. Litt som den Petter Smart-aktige figuren[26] som trenger seg på den lille hytta i en annen akvarell jeg har laget.

Mannen bak steinen gikk fra å være en forvillet seminardeltager i dress til å bli en mer helteaktig ridderskikkelse, men fortsatt med et litt rart tryne. Jeg ville at han skulle gjemme seg for trollet som kom gående, men at han samtidig skulle forsøke å gjøre seg klar til å forsvare seg om nødvendig. Det eneste jeg beholdt fra seminardeltageren var at han var drita, slang en del tomme flasker rundt leirplassen og lagde en sånn drita-krusedull opp av hodet hans (ble ikke perfekt, dessverre). Strødde masse steiner og gresstuster rundt om, inspirert av landskapet på oversiden av Langedrag, mellom sølvrevene og de tamme ulvene.

Det å rigge seg til her nede i Stallen har vært helt alfa omega, hvis ikke hadde jeg ikke fått tegnet en strek eller lest en setning. Jeg håper bare pappa synes det er greit og ikke føler at jeg er for mye borte fra hytta, men jeg tror han er veldig fornøyd med ordningen siden han trives på egen hånd der oppe i hytta uansett.

He he, i morges fortalte pappa at kokka Alice i kantina på Villa Ly hadde blitt så fornærmet da han hadde kalt henne Alice Cooper (!). Han er jo glad i økenavn men jeg spurte hvorfor i all verden han kalte henne akkurat det, og var i grunnen litt overrasket over at han kjente til ham. Det viste seg at han kun kjente til navnet, ha ha! Jeg viste ham et bilde av Alice Cooper og pappa lo litt og skjønte at hun ikke likte det så godt.

Lørdag 18. August, 2018

Fin samtale med pappa en regnfull lørdag

Pappa og jeg hadde en veldig fin samtale under frokosten i dag, jeg fikk ham til å fortelle om da jeg var liten[27]. Fra hans ståsted, hvordan han hadde det og om Dikemark og Lovisenberg osv. før han flyttet fra mamma og meg og opp på Villa Ly på Slemdal, der han fortsatt bor og trives bra. Selv om jeg var utrolig sterkt knyttet til pappa så var det sikkert ikke en så dum løsning. Og han kom jo hver fredag kveld med Kinderegg og så *Allo Allo* mens vi spiste hjemmelaget pizza og hadde det veldig fint.

Vi snakket selvsagt også om da vi fikk oss den røde Ford Escorten[28] med leopardseter, etter noen år med et par krasafarne Renaulter. Jeg husker veldig godt dagen pappa kom cruisende inn John Collets allé med Escorten og svingte

den inn foran porten. Mamma og jeg stod i hagen og det var helt magisk. Pappa var tydelig veldig fornøyd og stolt. Denne bilen ble jo veldig sentral i mine minner fra barndommen.

Men det var fint å komme litt innpå andre ting også. Han fortalte masse som jeg noterte ned, var veldig fint å snakke om disse tingene. Selv om det også er litt ... ja, spennende. Er redd for å komme inn på vanskelige ting eller at han skal bli ukomfortabel. Men det gikk fint og det virket som han syntes det var helt uproblematisk og til med kanskje fint å prate om disse tingene. Og jeg greier ikke å legge fra meg tanken jeg har hatt noen ganger om å bruke dette her i en tegneserie eller en fortelling på et vis. Vet bare ikke hvordan, eller om det har noe for seg. Kan jo lage noe mer indirekte, løsere basert, evt. Men uansett, nå får jeg tegne litt videre.

Mandag 27. August, 2018

Første høstmøte med Andreas / LA-planer / Pappa

Som vanlig var jeg litt uforberedt og usikker på hva vi skulle snakke om i forkant av møtet, og som vanlig sitter jeg igjen med masse inspirasjon og girethet!

Her er et sammendrag: Jeg fortalte selvsagt om reiseplanene mine til LA og han syntes det hørtes bra ut. Vi kom etter hvert inn på pappa, og jeg fortalte at vi hadde vært på hytta i to uker sammen, og at han hadde prata veldig mye denne gangen. At jeg egentlig hadde sett for meg å skrive manus men ikke fått det til, heller tegnet mer. Andreas mente det sikkert var lurt å tegne framfor å skrive siden det var så tjukt med ord i lufta når pappa prata så mye. At tegningen er min måte å bearbeide det på.

Begynte egentlig å se ting litt i sammenheng mens vi prata; pappa - som inspirerer mye av det jeg tegner på sett og vis. Og hytteakvarellene - som kanskje dels handler om pappa, men også om andre ting.

Andreas sa forresten at han mente noe av det største jeg hadde gjort hittil i stipendiatet var å skrive om pappa i boka mi, å offentliggjøre det. På den måten fikk boka mer dybde og ble ikke bare en samling illustrasjoner med fotnoter.

Han viste meg en snutt av Slas (Stieg Claesson) som het *Berettar för barn*. Vi snakket om hvordan det er bra å teste ut mest mulig i dette stipendiatet framfor å skulle lage én mastodontisk film, og det tror jeg virkelig er veien å gå - teste ut mest mulig!

Er spent på å treffe Iselin etterpå. Hvordan blir det? Tenk om hun blir skuffet? Eller om jeg blir skuffet? Eller begge?

Tirsdag 28. August, 2018

Gjensyn med Iselin

Merkelig gjensyn med Iselin. Eller i hvert fall til å begynne med, men heldigvis tok det seg veldig opp og endte ganske så fint, egentlig. Shit, den varslersaken hun står i med KHiO er jo helt vilt opplegg, ikke rart hun er litt sliten for tiden. Men nå rekker jeg ikke skrive mer, må pakke kofferten til København og legge meg.

Torsdag 30. August, 2018

Køben / Hva skal det bli av dette stipendiatet?!

København. Da var det kveld, sitter fortsatt i sofaen til Daniel og forsøker å jobbe. Føler at alt bare er i det blå akkurat nå, aner ikke hva jeg holder på med. Hva skal jeg gjøre? Føler for å gjøre fler håndfaste ting! Må jo se å gjøre mest mulig ting mens jeg fortsatt kan! Får ikke muligheten seinere. Men jeg vil lage noe jeg kan vise, publisere, som kan genere flere ting. Jeg vil lage en kortfilm[29]! Jeg vil lage Krödern! Eller noe annet. Må skrive manus da, som kan spilles inn.

Tirsdag 4. September, 2018

Funker denne dagbokskrivinga egentlig noe særlig som refleksjon? / Tegneserie om Terjes Datsun

Lurer litt på hvor mye denne dagbokskrivinga egentlig har for seg som refleksjon/dokumentasjon til stipendiatprosjektet ... har jo stort sett skrevet om mer private ting og ventilert diverse problemer. Fader, av og til tenker jeg på to urgamle brødre jeg så på tv som feiret 100-årsdag eller noe, og da de ble spurt om oppskriften på et langt og lykkelig liv svarte de kontant at det var «å holde seg unna kvinnfolk», he he.

Føler jeg har ramlet av lasset igjen. Det har jeg i grunnen følt veldig mange ganger siden jeg ble stipendiat. Men jeg må kanskje ikke bli for mørk av det, er jo vanlig at det tar tid å komme inn i ting igjen etter en lengre ferie. Er elendig forberedt til seminaret på KHiO i morgen, virkelig helt på bærtur. Men håper det skal gå greit. Kanskje jeg til og med kommer litt inn i det igjen, at det hjelper å bli tvunget til å prate litt om tingene.

Har begynt å se på *Castle Rock*, liker jo serien men hadde så skyhøye forventninger og synes den faktisk er litt kjedelig. Akkurat som om persongalleriet er litt for lite. Også mangler det litt humor og sjarm, kanskje? Den har jo fått knall-rating på imdb, men nei, foreløpig er den litt tam.

Uansett, etter en stund ble jeg rastløs og følte for å lage noe. Begynte på ukas

Dongery-serie, tenkte det ville være lurt av meg å få den unna før seminaret begynner i morgen. Jaggu ble jeg revet med og fikk den ferdig. Det som ofte skjer etter pauser skjedde i dag; ny giv og inspirasjon som fører til at man tar litt nye veier. Tok utgangspunkt i avisoverskriften «Skulle snu - havnet på tvers av veien», jobbet i en mer kløne te realistisk stil, inspirert av både *Cowboy Henk* og *Jack Survives*, med Terjes Datsun i hovedrollen. Var moro.

Da jeg leste igjennom det oppdaterte prosjektsammendraget mitt ble jeg litt matt, akkurat som om det var litt fremmed for meg. Skal *jeg* drive og lage film, liksom? Gi regi?? Hvem er det jeg tror jeg er, liksom? Sånn føltes det. Men jeg må kanskje bare arbeide meg litt inn i mentaliteten igjen. Kanskje er det også derfor jeg har fryktet LA-turen, siden jeg ikke har følt meg inne i det. Jeg må virkelig få opp farta nå, slutte å daffe rundt her hjemme! Rydde Sangrom 6 og begynne å jobbe med prosjektet der! Som Andreas sa, jeg vil forske på tegningene mine der.

Har så lyst til å spille mer data, men føler virkelig ikke at jeg kan ta meg tid til det for tiden. MÅ jo ha *Dark Souls* når det kommer til Switch, selv om jeg har spilt det på PS? Og *Red Dead 2*! Kommer jo ikke unna den heller. Men i så fall er jeg pent nødt til å ha gjort kjempeframskritt før de slippes. Jeg kan jo se litt på disse ukene før avreise som en eksamensperiode, at jeg bare må jobbe drithardt! Ikke tulle og vase rundt. God natt!

Onsdag 5. September, 2018

Stipendiatseminar på KHiO / Dramaturgien i selve prosjektet / Min «Bibel»

Sitter svett i stolen etter 12 timer non stop stipendiat-dag! Det er så latterlig sosialt intenst!!! Men det var fint å bli knadd litt inn i dette igjen, selv om mye går over hodet på meg, som vanlig.

Stikkord av ting jeg bet meg merke i dette seminaret;

Kai Johnsen: Still deg selv spørsmålene ang. ditt stipendiat: Why? How? With whom?
Dramaturgi - har du et annet ord for det? Kan du se på dramaturgien i selve prosjektet ditt? Relasjon - Hvem lager du prosjektet ditt for?
Rolf: ... nå husker jeg ikke helt, men det var både håndgripelige og uhåndgripelige ting.
Dana?: Om det å veksle mellom de to stadiene; det å fordype seg i sitt eget univers/prosjekt - det å kontekstualisere det og se det i sammenheng og kunne diskutere det med andre.

Kai snakket om at man ikke trenger å lage en hel film, man kan lage f.eks. bare 15 minutter av en film, i stedet for en kortfilm med begynnelse og slutt. Hva om jeg tar for meg enkelte scener og bare spiller inn disse? Har jo tenkt på at jeg kunne laget en trailer for en film jeg kunne tenke meg å lage, men jeg tror ikke jeg liker den formen, jeg vil heller jobbe med scener.

Under middagen på Dr. Kneips kom jeg i snakk med produsent Frederick Howard, som jeg hadde til bords. Han spurte meg om jeg hadde en «bibel», altså ikke Bibelen, men essensen av mitt tegnserieunivers. Man skriver liksom ned lover og regler, persongalleri osv. for universet man jobber med, i hans tilfelle en viking-tegnefilmserie han har solgt inn til Disney. Og dette tangerer jo det jeg skal gjøre akkurat nå med mitt eget univers! Skru på lysbryteren i universet mitt, liksom.

Forsøk på å skrive «bibel»:
Mitt univers tar utgangspunkt i vår virkelighet, men det er som om det har ramlet ned fra bordet og slått seg litt; noe skurrer, ting stemmer ikke alltid helt, til tider drømmeaktig, overnaturlige innslag, demoner finnes …

Nei, nå er jeg så trøtt at jeg ikke orker skrive stort mer.

Onsdag 5. September, 2018

Skjerpings!

Føler meg helt dritt om dagen, dum, uintelligent, manérløs, kløhete, påtrengende, til bry! Hvorfor i all verden gjør jeg det??

Men så kan jeg plutselig ha det fint også glemmer jeg alt, for en stund. Men altså, jeg må gjøre noe. Jeg vil ikke kaste bort det fantastiske livet mitt på å rakke ned på meg selv, spenne ben på meg selv! Jeg må ta grep, som det heter. Første skritt i den retning er å legge seg, god natt!

Torsdag 6. September, 2018

Gode råd fra mine medstipendiater / «Bibel» / «Togetherness»

Under stipendiatseminaret på KHiO i dag ble vi delt inn i grupper og jeg havnet med Linda, Juliana, Frederick og Craig. Det skulle vise seg å være en veldig bra gjeng! Vi presenterte for hverandre hvor i prosjektet vi befant oss og ga hverandre innspill.

Frederick var opptatt av at man som regissør må greie så skape «togetherness» for at ting skal funke, og det innebærer at jeg må greie å gjøre universet mitt tilgjengelig på et eller annet plan, i det minste for de som er involvert. Trenger jo ikke å fjerne all mystikk, bare at man kan skjønne nok. Og han kom tilbake til at jeg burde lage denne «bibelen» vi snakket om i går, altså at jeg greier å forstå og lage en oversikt og beskrivelse av mitt univers, slik at jeg kan invitere andre inn og ta del i det. Så kan jeg få skuespillere til å bare prøvespille forskjellige karakterer, la de improvisere videre på dem, se hvor det tar dem. Dette kan jeg ta med meg tilbake til papiret og tegningene, la dette påvirke karakterene.

Juliana lurte på hvordan prosjektet mitt var relevant for andre enn meg selv, at det virket som et veldig personlig prosjekt som handlet om meg, og det er jo akkurat det jeg har tenkt på. Men Linda mente det nødvendigvis ikke trengte å bli så personlig, og at det uansett kan ha relevans for andre selv om det er personlig. Det tror og håper jo jeg óg. Føler jo at *Tegning, form og farge* ble personlig samtidig som jeg tør påstå at den har relevans for andre, særlig de som er interessert i illustrasjon og tegning.

Frederick mente at jeg var på det mest spennende stadiet akkurat nå, både han og Juliana sa på forskjellige tidspunkt at jeg måtte kaste meg ut i ting, teste ut ting nå som jeg har muligheten! Og det er så forbaska sant!

Frederick mente også at det var på tide å «narrow down» litt, at jeg hadde litt for mange muligheter åpne, da jeg ikke kunne svare på hva jeg absolutt *ikke* kommer til å lage.

Faen at jeg ikke tok notater underveis, er så vanskelig å huske alt her nå!! Selv om det er samme dagen! Jo, det ble også sagt at jeg må bli mindre redd for å feile og drite meg ut, kaste meg ut i samarbeid. Våge å ta initiativ til samarbeid. Spørre folk rett ut om de vil være med på ditt og datt. Og måten å gjøre det på er å skrive materiale/manus som jeg selv synes er så bra og er så gira på at jeg faktisk vil spørre folk om å være med på det!

Fredag 7. September, 2018

Gode råd fra stipendiatseminaret del 2 / Merete Røstads høring

- IKKE FORSØK Å UNDERSØKE FOR MYE I PROSJEKTET DITT, STRAM RAMMEVERKET.
- FORMULER TYDELIG HVA DU UNDERSØKER.
- KILL A LOT OF DARLINGS.
- VÆR OBS PÅ DET UKJENTE SOM KAN OPPSTÅ, TA TAK I DET.
- FEIL AVGJØRELSER KAN VÆRE GREIT, DET ER UANSETT BEDRE ENN Å IKKE TA AVGJØRELSER I DET HELE TATT.
- FRIHET KAN PARALYSERE, LAG BEGRENSNINGER.
- PRODUKTET DITT KAN GODT BARE VÆRE ETT ELLER FLERE FRAGMENTER AV NOE (f.eks. 15 min av en film).
- WHAT IS IT THAT I DO WHEN I DO WHAT I DO? (Har vært et sentralt spørsmål som er blitt gjentatt på grensen til et mantra denne gangen).
- UTSETT Å DØMME ARBEIDET DITT, DET FÅR KOMME ETTERPÅ.
- HVA ER DEN MINSTE DELEN AV PROSJEKTET DITT DU KAN GÅ INN I OG BYGGE VIDERE PÅ?
- HVILKE KONSEKVENSER SIKTER DU MOT MED PROSJEKTET DITT?

- HVEM TEGNER DU FOR? HVEM RELATERER DU TIL? HVEM ER DITT PUBLIKUM?

  Var på Merete Røstads «Høring» i dag, altså hennes presentasjon av sitt arbeide (ikke disputasen). Det var ganske inspirerende og interessant. I et flott auditorium på universitetet framkalte hun en rekke vitner som én etter én gikk opp og beskrev nokså personlig sine opplevelser av to av hennes verk *Kammer* og *Folkets hus*. Presentasjonen handlet i stor grad om å inkludere de som har opplevd kunsten hennes ved å be dem beskrive hva de opplevde. Det slår meg at dette er veldig overførbart til det jeg tenker om prosjektet mitt nå; at jeg må inkludere andre folk. Få dem til å tolke mine ting, mitt univers:

- Det kan være å få en eller flere skuespillere til å tolke/prøvespille en av mine seriefigurer, for så å se hva dette bringer fram i deres tolkning, som jeg igjen kan ta tilbake i min karakter. Er jo en viss fare for at dette er av de tingene som låter bra, men som kanskje ikke funker i praksis, som den tegneseriedagboken jeg snakka om i starten, men jeg tror det kan ha noe for seg.
- Jeg kan invitere en forfatter til å skrive en historie basert på tegningene mine (Jon Øystein Flink?), som jeg igjen kan spinne videre på som tegner eller noe. Kanskje jeg deretter får en skuespiller til å lese denne historien inn og viser dette sammen med tegningene? Evt animerer noe til, basert på tegningene.
- Jeg har jo allerede fått Brynjar til å danse tegningene mine, men kanskje vi kunne tatt dette litt videre, gjort det litt mer spissa?
- Fått en musiker/lydkunstner til å lage musikk/lydbilde til tegningene mine. F.eks. Espen, Daniel, Terje, Kim.
- Få f.eks. Olivier Schrauwen til å lage en tegneserie basert på et manus skrevet av meg?

  Hmmm, hva skjer med akvarellene mine som jeg hittil har tegnet i helt fri dressur, uten kontekst eller bestilling eller annet press, når de nå blir gjenstand for granskning? Sprekker de dersom jeg retter lyskasteren på dem? Greier jeg å fortsette å tegne på samme måte? Synke inn i universet.

  På et personlig plan kan jeg si at jeg plages av elendig selvtillit og usikkerhet om dagen. Sånn har det jo vært på de fleste seminarene, at jeg ikke våger å ta ordet bortsett fra en ytterst sjelden gang. Jeg føler at jeg ikke har noe å komme med, er redd for å framstå som en idiot, stille idiotiske spørsmål. Ja, som Craig og Erik og jeg snakket om; redd for å bli avslørt, rett og slett. Jeg må få gjort noe med dette, for jeg er jo egentlig en smart og karismatisk person. Jeg liker jo å snakke, er god til å formulere meg. Men uansett, husk at alt dette sitter jo bare i hodet.

Tirsdag 11. September, 2018

Møte med Trond Lossius / Midtveispresentasjon / Refleksjon / Risken med etablerte skuespillere

Hadde møte med forskningsleder Trond i dag, var bra. Han virker ikke særlig

bekymret for hvor jeg lå i løypa, snarere tvert i mot. Han forklarte følgende om midtveispresentasjonen[30], som vi nå er pålagt å gjennomføre siden det er blitt en PhD; 3 timer, der jeg presenterer den første timen, for å ha samtale med en opponent, før spørsmål fra salen. Hensikten er at jeg skal få involvere uinnvidde til å se på prosjektet mitt med friske øyne og komme med nyttige tilbakemeldinger, se etter tråder som kan samles, osv. Trond anbefalte å ha med originaler, skisser, videoer, illustrasjoner, danne et helhetlig bilde av meg, hvem jeg er.

OBS! Viktig å ikke bruke opp opponenter hvis jeg har noen åpenbare kandidater til min endelige presentasjon, siden de jeg velger i midtveispresentasjonen ikke kan brukes om igjen! De kan heller ikke ha vært involvert i prosjektet mitt på noen måte. Skal ikke være et show, kan absolutt presentere uferdige ting, prosesser og bruddstykker.

Refleksjon: Trond sa at det er helt greit, og ofte naturlig, å endre refleksjonsform utover i prosjektet. Kanskje innser man på et punkt at det som hittil har virket hensiktsmessig og har fungert bra ikke lenger funker på samme måten, og man må finne en annen form. Når jeg går rundt og tenker på prosjektet dukker det gjerne opp spørsmål som viser seg å være sentrale og verdt å skrive mer utfyllende om. Refleksjonen kan bl.a. bestå av at jeg skriver om og besvarer de sentrale spørsmålene som dukker opp underveis i prosjektet.

Når det gjelder å involvere etablerte/erfarne skuespillere for å teste ut ting så må jeg passe meg for at deres status ikke gjør at jeg ikke tør teste ut det jeg egentlig vil teste ut, fordi jeg kanskje tenker at jeg må tekke deres interesser og behov. Sånn sett er det kanskje best å jobbe med studenter, selv om jeg gjerne vil jobbe med erfarne og mer godt voksne folk óg. Re-search; man leter igjen.

Onsdag 12. September, 2018

Stipendiat-prosjektet blir mer personlig / Carl Johan De Geer - «Med kameran som tröst»

Det er rart hvordan prosjektet mitt nå plutselig beveger seg i en veldig personlig retning, eller at jeg i det minste ser det i et veldig personlig lys. Når jeg snakker med Lise og Andreas om pappa ift. arbeidene mine så kjenner jeg at jeg blir gira og at det er noe der. Selv om det selvsagt handler om mye mer enn pappa.

Iselin og jeg så *Med kameran som tröst* i går, av Carl Johan De Geer, og ble vanvittig inspirert! Det å lage et så personlig portrett så lekent, så spesiell form på det. Kanskje jeg kunne tenke på noe sånt i mitt prosjekt óg? Jeg syr de forskjellige forsøkene sammen i en slags personlig fortelling om prosjektet mitt, der jeg kanskje får en skuespiller til å ha voice over. Kanskje få pappa til å lese inn et manus jeg har skrevet? Kan jeg lage prosjektet mitt som en historie i seg selv? Dramaturgi, som Kai Johnsen snakket om. Hva søker jeg?

Tirsdag 25. September, 2018

Brå samtale om illustrasjon

Sitter i kantina på KHiB etter endt seminar. Føler meg urolig og util ....

Ble kasta ut av kantinen siden de stengte, i mellomtiden har jeg kjøpt meg en iPad pro! Med penn og tastaturdeksel, veldig spent på hvordan dette blir.

Under lunsjen i dag ble jeg plutselig overrumplet av en illustratør* da jeg stod alene ved et ståbord i den svære hallen på KHiB, følte meg litt tatt på senga. Hun hilste nærmest ikke, gikk liksom veldig rett på sak og spurte hvordan prosjektet mitt relaterer til illustrasjonsfaget, om hvordan jeg kontekstualiserer det. Hun sa at det mangler akademisk skriving om illustrasjon; man måtte over i andre uttrykksformer som dans, skuespill osv. for å finne sånt. Jeg vet ikke om det bare var innbilning, men jeg oppfattet henne nesten som litt aggressiv … som om hun skulle vippe meg av pinnen, liksom. Kanskje litt paranoid av meg.

Jeg var i utgangspunktet utilpass og lite gira på å snakke om prosjektet mitt siden jeg befinner meg i en av mange perioder der jeg føler at jeg ikke har helt grep om det. Følte at jeg bare lirte av meg... tja, det gikk kanskje greit. Jo mer hun snakket om illustrasjon og hvor viktig det var med en avhandling om illustrasjon desto mer fikk jeg behov for å påpeke at prosjektet mitt faktisk ikke handler om illustrasjon, så det sa jeg. Og det virket ikke som det falt i helt god jord, at dette med å «renvaske» illustrasjon var en hjertesak for henne og at hun nærmest kunne virke litt fornærmet over at jeg, som jo tross alt har et visst navn i dette faget, ikke i større grad omfavner illustrasjonsfaget. At jeg snarere benytter doktorgraden til å gjøre noe annet enn illustrasjon.

Ja, for ordet «illustrasjon» har jo alltid vært litt belastet i min munn, men det er vel mest gamle fordommer fra da jeg gikk bachelor på KHiO og vi syntes at det var så mye døll illustrasjon. Kanskje hun leste dette i boka mi, som jeg for øvrig ikke helt skjønte om hun kjente til eller ikke? Hun snakket om opprinnelsen av ordet «illustrasjon», som betyr å lyse opp noe, og jeg merket at det for så vidt i seg selv får meg mer på gli når det gjelder definisjonen, men jeg mener fortsatt at det er ryddig å definere illustrasjon som jeg gjør; at det relaterer til noe, enten det er en tekst eller whatnot, at det skiller seg fra ren tegning. At når man bare tegner noe for å tegne noe, da er det en tegning og ikke en illustrasjon. Den er ikke bestilt av noen, den skal ikke nødvendigvis kommentere noe, den er uavhengig.
Tegningene jeg lager for meg selv på hytta, de er i mine øyne ikke illustrasjoner ...

Hun snakket om at begrepet var mye videre før, men at det har blitt litt ... herja? Kanskje jeg er med på å holde begrepet nede? Men for meg handler det litt om å markere en avstand fra … altså ikke ta avstand fra, men snarere *skille mellom*, det mer kommersielle, som det jeg gjør gjennom ByHands og de tingene jeg gjør utenom oppdrag; akvarellene jeg lager på hytta osv.
Erik joinet oss ved bordet og jeg så forvirringen i blikket hans da han forsøkte å henge med i diskusjonen vår, he he. Men uansett, det endte til slutt med at hun responderte på min definisjon av illustrasjon med «da har jeg en annen

oppfatning» før hun bare forsvant. Litt vanskelig å si, men hun virket rett og slett litt mellomfornøyd? Jeg har jo veldig respekt for henne og hatt fin kontakt med henne tidligere og da har jeg oppfattet tonen som en helt annen. Mulig jeg bare er overfølsom …

Jeg kjente jeg ble litt irritert av episoden, følte meg overrumplet og grillet, nesten. Men da jeg gikk inn mot byen innså jeg at jeg faktisk var litt glad for at hun hadde grilla meg, røska litt. Om ikke annet fikk det meg i hvert fall til å tenke.

Torsdag 27. September, 2018

Siste kveld i Bergen / Animasjonsprat med Mats Grorud på BIFF

Mats Grorud var også i Bergen pga. BIFF-festivalen der han skulle vise sin nye dukkefilm, *Tårnet*. Avtalte å møte Mats på Bedre Føtter og tok en øl. Var interessant å høre om filmprosessen hans. Han jobber med en co-director, en franskmann som kjenner teamet sitt godt. De lager dukkefilmdelen, også var det et annet team som jobbet med 2D-animasjonene, som er basert på Rui Tenreiros tegninger. Han fortalte at det er en trend blant mange animatører å strippe ned ting så alt ser likt ut, ikke bare kutte ned detaljer av økonomiske og tidsmessige hensyn, men fordi de strebet etter en enkel look. Også kunne de gjerne fucke opp i siste ledd ved å legge skygge på streken fordi de synes det skal se sånn ut. Siden co-directoren kjente teamet sitt godt kunne han formidle Mats' regi-ønsker på en god måte. Han var fornøyd med de fleste scenene, selv om enkelte kunne bli litt for «animerte», altså for mye veiving med armer osv. Men så lenge det ikke var veldig viktige scener gadd han ikke be dem ta de om igjen. Ifølge Mats er visst 3D og 2D-animasjon to veldig forskjellige leirer i Frankrike og at det nesten var helt utenkelig å blande dem som han hadde gjort.

Iselin sendte meg akkurat bilde av seg og Jeff Koons!! Speisa greier. OK, nå skal jeg stikke og se *The Cleaners* på BIFF før jeg rusler bort til nattoget der jeg har sovelugar. Gleder meg til å ligge der, håper det blir bra.

Fredag 28. September, 2018

Døpe ungen i en foss i Zimbabwe …?

Kom hjem med nattoget i morges halv sju, ble oppringt av Iselin da jeg kom inn døra. Rett før vi la på begynte hun å snakke om at hun ville gifte seg i Italia og døpe ungen i en foss i Zimbabwe … jeg kjente stress og uro velle opp i meg …

Hun ville at vi skulle dra på en utstillingsåpning, til Gardar ett eller annet, og så videre på Pauls der det var slepp for Hip Hop-boka til Holen, og så ville visst noen av søsknene hennes møte oss. Føler meg uansett altfor sliten etter Bergen. Og her er vi inne på noe som uroer meg grunnleggende når det gjelder oss to; at hun flyr rundt på alt mulig sånt i ett eneste kjør, i et tempo jeg ikke greier eller orker å

følge. Redd jeg ikke skal greie å henge med i hennes tempo, at hun kanskje trenger noen med litt mer fart i.

Lørdag 29. September, 2018

Føles bedre

Har hengt med Iselin siden i går og ting føles bra igjen, vi kan le av ting. Hun holdt på å le seg ihjel av at hun ville døpe babyen i Victoriafossen og bryllup i Italia og alt hun snakket om i går da hun var litt i ørska på morgenkvisten.

Mandag 1. Oktober, 2018

Psykologens råd for Los Angeles-turen / Journalistisk tilnærming

Psykologen forklarte at en måte å stagge angst på er å pøse på med selvkritikk, for å tvinge unna følelser. Det kan funke men man føler seg dritt! En metode hun anbefalte som angsthåndtering er å heller spørre seg selv hva som skjer i det man merker at angsten veller opp i en; Oi, nå ble det ille gitt, hva kommer det av? Ha humor og selvironi.
Jeg har jo snakket om at jeg skal leke journalist der borte og intervjue folk, og hun foreslo at jeg kunne være litt journalist med meg selv parallelt, en empatisk journalist som spør; hva skjedde der? Hvorfor reagerte du sånn og sånn? Osv. På en måte er jo dette ren eksponeringsterapi, det kan kanskje være litt greit å se sånn på det?

Det har bare så enormt mye å si hva man tenker, mye sitter i hodet! Selv om noen mekanismer kanskje sitter i kroppen og ikke er like tilgjengelige for hodet, så tror jeg at hodet er veien til å løse det.

Onsdag 3. Oktober, 2018

Framme i Los Angeles[31]

Kommer rett fra flyplassen og sitter på Panny's Diner, nyter hver millimeter av det. Jeg landet ca fire timer før Airbnb-leiligheten min er klar, så jeg måtte finne en smart måte å slå ihjel litt tid på. Hva er vel bedre enn å sette seg på en klassisk Diner? Håper jeg kan sitte her lenge, er griselekkert her.

Torsdag 4. Oktober, 2018

LA torsdag / Tanker om prosjektet og studieturen / Grunnregler for turen / Reisebrev?

Tok en Lyft fra dineren til leiligheten i går, da vi nærmet oss fortalte sjåføren at han hadde møtt flere stinkdyr i området da han var ute og gikk der en kveld. Han begynte å snakke om ulver, og jeg måtte bare forsikre meg; er det liksom ulver i gatene her?? Njæ, men de er ikke langt unna, oppi åsene rundt her.

Nå sitter jeg på Millies og har bestilt Huevos Rancheros, som Terje anbefalte, før jeg stikker til Griffith Observatory. En fyr på moped tryna akkurat noe sinnsykt rett foran nesa på meg her jeg sitter, var ganske absurd. Er jo rene motorveien jeg sitter ved og han bare sklei som en sel bortover asfalten. Heldigvis reiste han seg kjapt opp og kom seg inn på fortauet, og heldigvis kom ingen bil rett bak, det ville vært fatalt i den hastigheten det går i her! Oppskakendes å se på så kloss hold.

Tenker på hva jeg skal forklare til Sammy Harkham og andre jeg treffer som lurer på hva i huleste jeg driver med; Jeg tar en PhD, som er en artistic research-grad. Jeg forsker på mitt eget prosjekt mens det blir til. En del av graden innebærer egenstudie som utgjør 10 studiepoeng, og i stedet for å bare lese bøker og dra på utstillinger vil jeg reise og treffe folk. Også komme meg litt ut av komfortsonen. Har alltid ønsket å dra til LA, og siden jeg beveger meg i retning film føles det jo ikke helt fjernt å dra hit.

Det jeg sliter litt med å finne er formen på denne studieturen; jeg har jo snakket om å leke journalist og intervjue folk og tegne dem, men jeg kan være litt redd for at det er atter en fallgruve à la tegneseriedagboka jeg hadde i starten... men det er jo ikke sikkert. Er bare redd det kan skli ut, at det blir vanskelig å liksom gå inn i journalistrollen når jeg sitter der og tar en øl med folk, særlig folk jeg kjenner litt. Må prøve å gi møtene en naturlig og avslappa ramme, samtidig som jeg får noe ut av det faglig. At jeg kanskje er litt mer direkte i spørsmål ang. kreative prosesser osv. Kan jo prøve å bare ta opp samtalen, selv om jeg ser for meg at det blir lange opptak og kanskje lenge mellom de relevante delene?

Når det kommer til tegning/foto er jeg ganske skråsikker på at jeg ikke får noe ut av å sitte og tegne på stedet, blir bare stressa og ukomfortabel, er jo uansett ikke sånn jeg pleier å tegne. Derfor bør jeg heller basere meg på å ta bilder som jeg bruker som grunnlag for tegningene jeg kan lage i ro og mak for meg selv.

Men så er det liksom reisebrev-delen av det hele som jeg heller ikke har helt taket på, jeg må bare tydeliggjøre prosessen min her nå med det samme før det sklir ut! Da jeg satt i taxien i går og sjåføren snakket om ulver i nabolaget fikk jeg bilder i hodet og fikk lyst til å lage en tegneserie. Men jeg er samtidig ikke gira på å begrense meg til en tegneserie. Vil jo skrive og illustrere. Kanskje jeg kan droppe tegneserie og heller ja, skrive og illustrere? Men da får jeg kanskje ikke den dialogformen jeg liker?

Så, noen grunnregler jeg må huske på hele veien;

- Ta mye bilder, «skru på mottakerapparatet», som bestefar pleide å si, observer
- Ta opp lyder
- Vær åpen og kontaktsøkende (ikke tenk på hva folk tenker om deg, ha selvironi og humor)
- Ikke tenk for mye, bare gjør ting
- Husk, vær din egen beste venn
- Ikke vær redd for å drite deg ut

Fredag 5. Oktober, 2018

LA fredag / «Hvorfor er det så viktig for meg å ikke tegne??»

Det siste jeg tenkte før jeg sovna i natt var; «Hvorfor er det så viktig for meg å ikke tegne i dette prosjektet??», og det er kanskje et godt spørsmål? Hvorfor gjøre ting så vanskelig for seg selv ved å hige etter å gjøre noe helt annet som jeg ikke har erfaring med eller greie på? Er det svar godt nok at jeg ikke får ro i sjela før jeg i det minste har prøvd, og at jeg dessuten faktisk tror at jeg kan greie å lage ganske bra scener hvis jeg bare kommer meg dit?

Får litt hetta av dette intervju-opplegget! Hvem tror jeg at jeg er? Hva i pokker skal jeg spørre folk om? Hva forventer de? Merker jeg er redd for å bare stille en masse opplagte spørsmål de har fått mange ganger før, men samtidig så bør jeg kanskje ikke bry meg om det. Kan jeg jobbe litt på samme måte som jeg gjorde i boka mi? At jeg har en veldig personlig og uhøytidelig tilnærming? At jeg bare spør fra mitt ståsted, utifra hva som interesserer meg og ikke eventuelle lesere? Det er jo et privilegium jeg har nå, at jeg ikke må ta hensyn til andre enn meg selv, og intervjuobjektet.

Spørsmål til Borgli: Hvorfor flytta du til LA? Greencard? Hvordan er det å jobbe med film i LA? Hvordan jobber du med manus? Særlig mtp *Drib*, som jo er hovedsakelig basert på Amirs opplevelser. Jobbe med ren fiksjon? Blande fiksjon og virkelighet, hva tiltrekker deg ved dette? Er du redd når du jobber? Har du tenkt noe over hva som gjør at du gjør det du gjør?

Lørdag 6. Oktober, 2018

LA lørdag / Kristoffer Borgli

Sitter på Brite Spot Diner og har akkurat sendt en mail til Eric Wareheim fra *Tim and Eric* og spurt om vi kan ta en prat. Sannsynligheten for napp er ganske liten tenker jeg, men jeg vil gjøre et forsøk og tvinger meg til å tenke er at jeg er verdt det, jeg må innse min egen verdi og handle deretter. Det gjør jeg sjelden, men har gjort det nå, så får vi se hva som skjer.

Skal møte Borgli om et par timer, sitter på en glimrende bok-café jeg ramla over. Fikk gåsehud da jeg kom inn og de spilte Spiritualized, som jeg fankern meg skal

se live i slutten av dette oppholdet! Borgli foreslo å møtes på en pizzeria. Samtidig som jeg har vært litt redd for dette opplegget er jeg forbausende lite stressa nå. Tenker jo egentlig bare at jeg skal ta noen øl og prate og ha det hyggelig, men kan jo hende at han ser for seg en mer proff tilnærming. Sikkert lurt av meg å bare veldig kjapt etablere inntrykk av lave skuldre og forsøke å forklare hva jeg driver med. Hvorfor vil jeg møte ham? Håper vi kan gå på fylla og ikke bare spise pizza og ta farvel. Kjenner jeg er ganske gira på noen å ta et par øl med nå. Har jo gått greit alene disse dagene, men er litt selskapssyk nå, merker jeg.

Opplever at det er noen fellestrekk i tingen våre; absurdisme, vold, corporate. Jeg må huske å ta bilder som tegnegrunnlag. Hvordan skal jeg tegne de jeg intervjuer og hvorfor? Som alternativ til fotografier i en reportasje? Hvorfor tegne i stedet for å ta bilder? Fordi jeg er en tegner, ikke fotograf. Og fordi jeg kan dra på og legge inn ting som ikke er der, kanskje ting som har med samtalen å gjøre. Lage det som tegneserie? Shit, nå ble jeg plutselig nervøs her, har bare venta på det. Er vel det at det liksom skal være et intervju som stresser meg, må tone ned den delen litt, LAVE SKULDRE! Nei, men altså, slapp av og ta det som hyggelig henging, men bare sørg for at du sitter igjen med noe du kan bruke!

Søndag 7. Oktober, 2018

LA søndag / Bob's Big Boy Diner / Snakketøy / Borgli-referat / «Press play»

Sitter på Bob's Big Boy Diner[32], der David Lynch pleide å sitte og skrive. Føles ganske spesielt, tenk om han satt akkurat i setet jeg sitter i nå! Jeg greide å karre til meg en liten bås, helt perfekt. Håper jeg greier å klamre meg til den en god stund så jeg kan sitte og jobbe etter at jeg har spist. Kan jo teste grensene mine litt og bare sitte til jeg eventuelt får beskjed om at jeg må gå. Det er vel det verste som kan skje, at de blir sure og jeg må gå.

Men ok, gårsdagens møte med Borgli:

Jeg ankom pizzastedet (Holy Mama eller noe sånt) litt før Kristoffer og fant en grei plass. Han dukket opp like etterpå, vi bestilte pizza og pratet i vei. Synes møtet gikk bra, var en veldig hyggelig prat. Han var trivelig og mindre grenseløs enn på insta, selv om han ikke er noen tassaladd. De to timene vi satt på pizzastedet tok jeg opp, resten av praten vi hadde over et glass vin på det litt kjipe stedet over veien tok jeg ikke opp og jeg må forsøke å notere etter hukommelsen.

Var for øvrig helt jævlig å høre meg selv på opptaket! Ble ikke akkurat mindre selvkritisk av det. Shit, mange amerikanere ler så jævlig høyt og uhemmet! En gjeng borte ved vinduet, de bare brøler uhemmet av latter liksom. Nå hørte jeg bare på starten av opptaket og opplevde at jeg prata så fort og nesten slukte ordene mine da jeg skulle forsøke å forklare prosjektet mitt til ham, synes det var litt kleint og kløhete. Resten av praten ble jo veldig hyggelig så jeg roa sikkert ned snakketøyet etter hvert. Men jeg bør rett og slett forsøke å roe ned og snakke langsommere og tydeligere, kanskje jeg kan gå på kurs? Som i *Den siste Fleksnes*;

Arrrtikulasjon! Med tydelige P'er og R'er!!

Men OK, til saken. Her er et konsentrat etter hukommelsen, fra del to av samtalen, som altså ikke ble tatt opp: Han hadde et begrep, «**press play**». Press Play-karakter, Press Play-skuespiller, Press Play-situasjon. Når en PP-karakter plasseres i en situasjon vil drama/oppstyr garantert oppstå, selv om situasjonen i utgangspunktet ikke tilsier det. Kan være et middagsselskap e.l. En PP-skuespiller har så mye driv i seg at du vet at hen vil røske opp i scenen, gjerne tilføre noe utover manus. Ser for meg at man kan ha skrevet en scene med rom for en PP-skuespiller som kanskje kompletterer scenen. En PP-situasjon kan, ifølge Borgli, f.eks. være en bedehusforsamling som skal drikke kaffe, så viser det seg å være syre i den e.l. - situasjoner som er dømt til å gå av skaftet.

Vi snakket om Kristoffers fascinasjon for det å blande fiksjon og fakta, noe som virkelig står sentralt i alt han hittil har gjort. Han fortalte at selvbiografiske tegneserier, særlig Joe Matt, har vært noe av hoveddrivkraften hans. Han fascineres av at verket lever utenfor kinoen eller tegneserieboken, som f.eks. når Joe Matt skriver om fan-paret han blir venner med fordi han er keen på dama i paret, og de leser om dette i neste nummer og blir dødsforbanna og bryter kontakten. Og hans egne verk har jo også levd litt egne liv; *Whateverest* ble jo av mange oppfattet som en ekte dokumentar (med hovedrollehaveren som alle, inkludert meg selv, tror er Kristoffer).

Mandag 8. Oktober, 2018

LA monday / Dinner with Sammy Harkham, Steve Weissman and Jaime Hernandez

I'm gonna write this in English since the whole evening was in English. Sammy Harkham asked if I wanted to join him, and comic artist Steve Weissman, for dinner Monday evening, and earlier today it turned out Jaime Hernandez would also join, and I got nervous. Both because he's a legend, and because I've never read his comics. I spent the whole day inside my apartment, just gathering strength and self-esteem, frantically searching for *Love and Rockets*-comics online.

After listening to Andrew Johnson's Social Phobia app it was almost time. Took a quick shower, listening to Level 42 and had a cold Stella beer, before heading out. The spot was Silverlake Ramen, just a few minutes walk from here. I had pictured the scene of my arrival and meeting Hernandez in advance, I would shake hands and maybe say something like «it's an honor» or something, if appropriate. Just not wanting to be awkward.

I arrived one minute early and spotted Jamie Hernandes outside, busy texting on his phone. Instantly, I pretended I didn't see him but I figured it would just be silly so I approached him. Being quite nervous, I was happy Steve and Sammy showed up right after, along with cartoonist Jordan Crane. We took some beers at the bar next door while waiting for our table.

We talked about making longer comics, and Jordan said he wrote the whole thing loosely, then took 10 pages at the time, before figuring out where to go next. Having some room to improvise. He mentioned Annie Lamott's book *Bird by bird*, about making movies. She paraphrases writing with driving in the dark; you only see a short distance in front of the car where the headlights light up, but at the same time you sort of know where the road turns and goes.

When I told about the nature of my trip he said I should sell the story to a magazine, maybe not a bad idea, I don't know. He also said he now knew how to pitch a New Yorker cover for Francoise Molloy; you just gotta send her a thumbnail sketch, super loose and rough. If that works, the cover works. She gets thousands of more or less finished suggestions but it's the simple thumbnail sketches she wants.

When I explained my project, Sammy told me he could put me in touch with several people in the movie scene and mentioned two very different people in particular; Monte Hellman, the director of *Two-Lane Blacktop* and Jack Black, who's a big comic fan. I really don't know what to say... On one hand I just want to avoid meeting these people because I'm afraid, but at the same time this is my chance and I should jump into this. I should just ask for someone and go through with it! Have something to show forth, something to work on. So who should I ask for??

Jamie said that there was no cartoonists society in LA back in the days, or at least not a society he could relate to. Mostly superheroes stuff. He was also very sad he missed OCX this year, and I just realized he was supposed to be the main guest! I had totally forgotten! He felt very guilty, but had a very good excuse. They talked a lot about Jamies birthday party that they eagerly planned. Also talked about which comics they liked and didn't like, very much like our old office lunch talks back home, he he.

I felt very privileged to eat dinner with these people because I understood that they really wouldn't invite just anybody. And I get the impression that Sammy actually likes me and what I do, which is very encouraging. I sense that he mainly likes my comics, although he bragged about my New Yorker stuff to the others, for some reason. Later he asked me why I prioritized them when cutting down on the illustration. He seemed to really want me to make more comics.

Tirsdag 9. Oktober, 2018

LA Tirsdag / Håpløst alter ego? / Museer / Flau mail / Hvordan forsvare det å lage en kortfilm?

Har generelt hatt en litt guffen mageføelse i dag, virkelig begynt å sette spørsmålstegn ved turen og hva i huleste den har med prosjektet mitt å gjøre? Jo, bortsett fra møtet med Borgli, Sammy og gjengen, samt Lynch-konferansen til helgen. Men hvis det liksom ikke blir mer enn det så føles det kanskje litt voldsomt å dra helt hit? Jeg betaler jo turen selv, i det minste.

Men hvis jeg ikke tenker på prosjektet kan jeg kose meg ganske bra her, flyr rundt på museer og dinere og har det fint. Nå sitter jeg på Getty Center, som stenger om 20 min. Og jeg må tenkte som så; uansett hvor relevant eller ikke denne turen blir, så er det jo ingen som vinner noe på at jeg går rundt og lider! Så da får jeg heller bare gjøre det beste ut av det og i det minste ha det fint og oppleve ting.

Tenker på hva jeg skal gjøre av denne turen, sånn dokumentasjonsmessig. Kunne jo vært noe å lagd en slags tegneserie der jeg bare drar på med masse kødd; f.eks. at jeg drikker hele tiden, begynner å røyke, tatoverer meg. Er konstant redd for klapperslanger og mountain lions. Spør hver Lyft-sjåfør om bilen er sjekket for rattlesnakes. Lage en serie slik jeg pleier å lage mine sprø serier, bare med en faktisk ramme fra virkeligheten. Kanskje jeg stalker Brad Pitt, at jeg har hestehale. Leier en bil og sitter fast i kork, bare forlater bilen. Forsøker å unngå stinkdyr og ulver i nabolaget. Kan bygge opp strukturen litt som en dagbok, der hvert kapittel er en dag. Litt løs form, med serier, tekst og tegninger om hverandre. Syretrip. Hører rykter om hvilket rom David Lynch mediterer i på Ace Hotel, sniker meg opp dit og forsøker å komme i prat med ham. Blir bært ut av securitas. Skildre en skikkelig ufordragelig og dust utgave av meg selv. En portrettering som ville skremt folk, gjort at folk ikke ville møtt meg.

Dro fra Getty til Hammer Museum der det var en utstilling med Adrian Piper, som først gikk litt over hodet på meg men halvveis uti grep meg veldig. Særlig *A Lession in Funk*, eller hva den het. Prosjektet der hun inviterte en blanding av hvite og svarte til å delta i funk-undervisning, en veldig fin film som jeg kjente røsket i meg. Kjente at jeg fikk så lyst til å danse. Jeg tror jeg egentlig har det veldig i meg å danse og bruke kroppen, men av en eller annen grunn har det oppstått en sperre.

Jeg hadde startet dagen på en diner i West Hollywood som het noe med drive-in, fint sted. Jeg satt og fomlet veldig med en mail til Sammy, for han hadde jo spurt om hvilke filmfolk jeg ville møte, og da må jeg jo være ærlig. Men samtidig syntes jeg det var dødsens flaut og faktisk ramse opp de navnene jeg vil møte. Hadde store kvaler om jeg skulle sende ham mailen eller ikke fordi jeg syntes det var så flaut, og følte meg som en naiv klovn, men sendte den til slutt fordi jeg minnet meg selv på hvorfor jeg er her, og at det ikke skjer en dritt hvis jeg ikke prøver.

Tror jeg hadde kommet et stykke oppi Hollywood da jeg omsider greide å trykke på send. Resten av dagen, og fremdeles, kjenner jeg på en veldig uro og flauhet over å ha sendt mailen. Han må jo tro jeg er spik spenna gæren. Men samtidig foreslo han jo selv navn som Jack Black, og jeg har jo allerede vært i kontakt med Alex Cox og Eric Wareheim, som er ganske solide navn. Førstnevnte sa jo opprinnelig ja, men kunne ikke, Wareheim svarte at han dessverre var «swamped».

Jeg har i det hele tatt en ganske, ja jeg skrev vel om det tidligere her, en ganske kritisk fornemmelse for prosjektet mitt for tiden. Sterkere enn noengang før. Jeg føler jeg vet enda mindre om hva jeg driver med eller har satt meg fore enn i starten. Og jeg slites mellom å bare ville gjøre det jeg vil gjøre uten å tenke på forskningsdelen, og det å reise interessante forskningsrelaterte problemstillinger og jobbe utifra dem. Jeg vil jo bare lage film, for pokker! Men jeg føler liksom ikke

at det er nok at jeg bare setter meg ned og skriver manus, har auditions og til slutt lager en liten film. Hva skal jeg presentere da? Det er liksom ikke nok i seg selv at jeg lager en film, jeg må i tillegg greie å gjøre det på en måte som tilfredsstiller forskningen. Det kommer jo en disputas i enden av dette, og jeg gidder ikke å stå der som en idiot.

Jeg har jo snakket med Lise og Andreas om at det kan være best å bare gjøre forsøk og tester og det kan det jo være noe i, men jeg kjenner et voldsomt behov for å jobbe med noe som skal bli noe NÅ!!!!!!! Akkurat som jeg ikke greier å gi jernet før jeg vet at det er alvor, at det skal bli noe. Ok, så hvis jeg bestemmer meg for å bare lage en kortfilm da. Hvordan skal jeg forsvare det?

Onsdag 10. Oktober, 2018

LA onsdag / Nevrotisk vaskedag

Ligger i leiligheten og kvier meg for å gå ut og finne vaskerommet, men jeg bør få vaska klær når jeg nå uansett ligger her inne. Tenk at noe så enkelt som bare å gå ut døra kan være så vanskelig av og til! Nå følte jeg meg ekstra tragisk siden jeg ble så inspirert av det fantastiske Charlie Kaufman-foredraget jeg så på YouTube, som om jeg liksom er litt inspirert av tonen hans når jeg skriver dette. Men det er jo bare tull, jeg ville vel skrevet det sånn uansett. Høres ut som noen feier utenfor i hagen ... orker ikke å møte på noen. Og skal jeg ta med hele skittentøyskurven? Vandre rundt som en fortapt idiot på leting etter vaskerommet? For jeg vet ikke om jeg skjønte den veibeskrivelsen jeg fikk av utleieren helt … Nei, jeg får kle på meg og finne dette vaskerommet ...

Fredag 12. Oktober, 2018

LA fredag / Mailer Fede Alvarez / Observasjoner av galskapen i LA

Akkurat i det jeg ligger og stresser over at jeg føler meg helt turist og ikke har møtt nok faglig forsvarlige folk - plinger en sms inn, fra Sammy. Han gir meg kontaktinfoen til Fede Alvarez, regissøren av *Evil Dead*-remaken og *Don't Breathe*, og ber meg kontakte ham. OK, nå er vi i gang, tenker jeg. Mailer ham og får kjapt et svar der jeg blir invitert til å besøke ham på kontoret hans mandag klokka to, da har han ca. 45 min. til rådighet. Topp!
Jeg leier *Evil Dead*-versjonen hans som jeg ser med et halvt øye, jeg digger jo den kørka originalen men falt ikke helt for denne versjonen. Men så ser jeg at han har en ny film som kommer ut om noen uker bare, Sammy nevnte jo forresten det. *The Girl in The Spider's Web*, siste filmen i Milleniums-triologien.

Det slår meg forresten litt at ... å være i LA er ikke veldig fjernt unna å befinne seg i mitt eget crazy tegneserieunivers. Det er så mye gærninger og absurde innslag her. Da jeg snakket med Iselin på telefon i dag og fortalte om at jeg hadde vært

fortvilet fordi jeg bare har vandra rundt som en turist her de siste dagene, hadde hun et godt poeng; jeg opplever LA, erfarer at LA finnes, tar det inn. Og det er ikke så dumt, for det er jo mye pga. mine vandringer rundt her de siste dagene at det har slått meg hvor absurd dette stedet egentlig er. Statistene i *GTA* som bare kommer med random utbrudd føles plutselig ikke fullt så urealistiske og gærne lenger.

Kan liste opp det jeg kommer på i farten:

Selvsagt episoden på Brite Spot. Har jo skisset den som en serie men burde skrive det ned også. Jeg satt altså på Brite Spot Diner, var nesten ingen andre i lokalet siden de stengte snart. Jeg nipper til en appelsinjuice og venter på «hangover»-retten jeg har bestilt da en eldre dame med voldsomt utseende ramler inn og setter seg i båsen rett foran meg (med ryggen til meg). Hun er kledd fillete og jævlig med lange pupper dinglende ut, solbrent flassete hud, fett hvitt hår i en rosa strikk. Utstøter små bjeff innimellom, «Yupp!». Hun peker på et generisk fotografi fra 50-tallet som henger på veggen og utbryter med høy, grov røst «That's my father!!». Serveringsdama går bort til henne og sier «hei». Hun ber om noe som heter Rubi eller noe, og får til svar at kjøkkenet er stengt. Hun oppfatter det tydeligvis som en fornærmelse og blir aggressiv, virker som om hun tror det bare er noe de sier for å bli kvitt henne. Når en annen ung fyr som jobber der kommer bort til henne og sier at de er stengt begynner hun for alvor å fyre seg opp. Skjeller ham ut og kaller ham bl.a. «faggot» og «nigger» (han var hvit). Han tar fram mobilen og ringer noen, kanskje politiet. «Yeah, just be on your phone, faggot! When the world goes to hell and there's no power you'll all be fucked with your phones not working anymore!».

Resten av samtalen har jeg tatt opp, hun fortsetter med den voldsomme tiraden der hun skjeller ham ut etter noter, før hun reiser seg og tar ned bildet fra veggen og skriker «How dare you have a picture of MY FATHER, hanging in your damn restaurant and act like a faggot!!» mens hun smeller bildet i bordet med et gedigent KRÆSJ[33] så glasset spruter i alle retninger. Så tar hun bildet under armen og går ut.

Så var det han kule eldre cowboyen med hvitt skjegg, olajakke, solbriller, jeans og boots som jeg har passert et par ganger på gata her.

Den crazy litt yngre cowboyen jeg så en annen dag. La merke til ham langt framme da jeg gikk østover på Sunset Blvd. Han gikk veldig styrete over gata og gjorde noen gester mot en ventende bil, trodde først at det var en ydmyk kløne som var sein med å krysse gata og beklaget grasiøst til bilisten. Da han kom over gata og fortsatte i min retning skjønte jeg at det var en gærning. Han satte beinet på en lav sikringsboks e.l. på fortauet, tok av seg hatten og viftet den over hodet mens han jublet som en vaskeekte cowboy. Så fortsatte han videre og passerte meg i en merkelig gange som minnet om trippete småjogging. Hadde brune bukser, boots, lilla trang t-skjorte, halvlangt svart hår, solbriller og cowboyhatt. Hadde en hvit papirpose som han holdt foran seg med bøyde tyrannosaurus-aktige armer.
Litt senere på dagen hørte jeg noen skrike på andre siden av gata og fikk øye på ham igjen. Han holdt seg på lysken og tedde seg som om han var skutt mens han

stavret seg dramatisk framover. Ingen rundt enset ham.

Dame kledd helt i rødt med lilla uggs, rødt pannebånd og en lang rød stav.

Langhåra meksikansk dude i bar overkropp som lente seg ut av en hvit pickup og sang *American Jesus* av full hals (da jeg gikk inn på 7/11).

Bil som passerte meg ved Warner Brothers med noen ombord som satte i et voldsomt brøl idet bilen passerte meg, «HEY!!!». Forventa å få kasta noe på meg eller noe, men ingenting skjedde.

I tillegg til en rekke mindre ting, særlig en dag da jeg gikk i nabolaget følte jeg at alle var klin gærne. Overalt hvor jeg så var det folk som gikk kledd rart og oppførte seg deretter. Noen går rundt og synger høyt og virker lykkelige mens andre er mer aggressive og snakker om å mose inn trynet på folk.

Dels er det jo underholdende, særlig for meg som er disponert for denslags og setter pris på absurditet, men dels er det vondt å se folk lide gatelangs uten hjem eller hjelp. Det er jævlig å se mennesker med psykiske problemer bare gå til grunne på gata. Jeg kan ikke la være å tenke på pappa, og hvor bra han har det i Norge, selv om jeg regner med at det finnes mennesker med psykiske problemer som får oppfølging her i LA óg. Men her er man kanskje i større grad avhengig av å ha råd til å betale for det, eller ha familie/foreldre som kan det?

Uansett, jeg føler at LA er en by som treffer meg veldig, på flere måter. Dels den amerikanske estetikken og dinerne osv. som innfrir på alle fronter, men også den nevnte galskapen i lufta, som klaffer perfekt med mine serier og mitt virke.

Mandag 15. Oktober, 2018

Festival of Disruption / Gryende faglig uttelling / Armed suspect i gata / Hodepine

Føler nå at jeg har fått skikkelig faglig uttelling og at jeg har saftige saker å vise til, etter opptakene jeg gjorde i helgen med Francis Ford Coppola, Grace Jones osv. Kan jo konsentrere det som en reportasje fra festivalen[34], egentlig. På min egen måte.

–

Lørdag kveld fikk jeg en økende hodepine og måtte bare forlate RZA-showet. Tok en tur opp på takterrassen for å sjekke ut festen, mest for å se om Lynch var der, men kjente at jeg var så sliten og herja av skallebank at jeg bare tok en Lyft hjem. Hadde kun drukket et par pils til maten og en øl på festivalen så jeg skjønte ikke helt hvorfor hodet var så kjørt. Da vi kom til gata jeg bor i var den blokkert av en politisperring. Jeg sa til sjåføren at jeg bare kunne hoppe av der og finne resten av veien til fots. Jeg spurte politiet hva som pågikk og om det var mulig å passere sperringen, men de ba meg finne en annen vei; «Barricated armed suspect in a

house up the street».

Ok, så jeg gikk opp til parallellgata over men kjente en vag uro for kuler dersom det skulle bryte ut skuddveksling, var jo bare rett nedenfor, dette dramaet. Kom meg etter hvert ned til Silver Lake blvrd og havnet rett på huset mitt, måtte bare krysse gata. Så politisperringen rett nedi gata. Kom meg i hus, men følte meg fortsatt ikke helt trygg siden stua rett og slett er i skuddhold, hvis noe skulle skje kunne lett kuler ha flydd inn her. Skal jo mye til så klart, men holdt meg allikevel unna vinduet. Snakka en god stund med Iselin på telefon og sovna.

Våkna neste morgen med minst like ille hodepine! Søvn pleier å hjelpe men tydeligvis ikke denne gangen. Var så ille at jeg begynte å frykte at jeg måtte hive inn håndkleet helt og misse både Francis Ford Coppola og David Lynch, men etter litt hvile greide jeg så vidt å karre meg opp og bestille en Lyft. Da jeg kom fram til Ace Hotel kjøpte jeg meg en cola som satte formen på plass. Traff Coley og Sarah som mente jeg var dehydrert, at LA er «super dry» og at man må drikke ekstra masse vann her. Jeg har jo drukket lite vann og mye kaffe her, og de få ølene dagen i forveien var kanskje det som skulle til for å gi en solid skallebank.

–

OK, festivalinntrykk. Jeg var usikker på hva jeg hadde i vente, hva slags festival det var, og jeg hadde for å være ærlig ikke sjekket programmet så veldig grundig. Hadde stort sett fått med meg at Grace Jones, Francis Ford Coppola og Lynch skulle prate, resten var litt i tåka.

Ace hotel var et mektig skue, nærmest en gotisk katedral dratt ut av *Dark Souls*-spillene, bare litt tacky lyssatt med veldig sterke farger. Noe av det første jeg ser når jeg kommer inn er en bod der de selger *Twin Peaks*-merch, greit nok. Men så får jeg øye på en fyr i 20-årene som har farget håret sitt grått og imitert Lynchs karakteristiske sveis og antrekk. Det var så flaut, plutselig ble jeg redd jeg var havnet på en eneste stor Lynch-fanboy-fest! Men det solide programmet skulle vise seg å ikke oppfylle den skrekken, festivalen var virkelig glimrende kuratert med et variert og saftig program.
Folk bød på seg selv, kanskje bortsett fra Lynch selv som var den mest uinteressante posten. Selv om bare det å se ham i levende live er fascinerende. Som han advarte om innledningsvis, så ville han gjenta seg selv og snakke om ting folk har hørt før, hvilket han gjorde til det litt kjedsommelige. Når han snakker om meditasjon er det som om han svitsjer over i en mekanisk modus og går på autopilot og jeg er så lei av akkurat det. Særlig på denne festivalen der han *vet* at det er overhengende sannsynlighet for at de aller fleste har hørt disse tingene før, da blir det litt meningsløst å bare gjenta seg så grundig. Enkelte spørsmål fra salen svarte han med bare ett ord, og selv om det kan være litt komisk er det liksom ikke så generøst. Men tidvis løsnet det og han kunne snakke om interessante ting. Han har jo vært ganske lost i disse TM-tingene de siste 15 årene, og det har fått meg til å begynne å meditere, så det er jo for så vidt ikke så dumt. Men det har liksom ikke vært snakk om annet mellom *Inland Empire* og den forfriskende siste sesongen av *Twin Peaks*. Der viser han at han virkelig holder koken så det svinger og fortsatt er nyskapende og relevant. Det er jo dette vi vil høre om! Ikke at folk samler seg og mediterer for fred på jord. Koster visstnok 20 000,- spenn å lære seg det via hans organisasjon, og da kan man jo spørre seg om

hvem det egentlig er for? Hvem har råd til det, liksom? Er noe fishy med hele greia.

Mandag 15. Oktober, 2018

Traff Fede Alvarez / Coppola

Sammy hadde ordnet et møte med regissør Fede Alvarez i dag, var passe nervøs i forkant men det gikk veldig fint. Med helgens seminar som jeg har tatt opp, i tillegg til dagens Alvarez-scoop så føler jeg at jeg faktisk har litt materiale her altså! Og så får vi se hva som kommer ut av møtet med Sammy i kveld, litt redd for å skape en klein situasjon ved å ta opp samtalen og liksom intervjue ham ... får se det litt an. Jeg ser litt for meg at en blanding av tekst, illustrasjoner og tegneserier kan funke bra. F.eks. kan det bli en fin tegneseriesekvens at jeg leter etter Alvarez' kontor og følger pianomusikken som etter hvert viser seg å komme fra hans fingre. I det han åpner døra og sier hei kan jeg svitsje til ren tekst, hente ut det jeg synes er matnyttig og interessant fra samtalen.

Fra Coppola f.eks. kan jeg dels illustrere ham der han sitter/står på scenen i forskjellig-fargede sokker, samt rekonstruere enkelte av anekdotene hans som tegneserie? F.eks. når han forteller om at han «oppfant» Hawaii-skjorta. Litt usikker på hvordan jeg best løser de rene tekstpartiene, hvordan skriver jeg et sammendrag av foredraget hans på en fengende og sannferdig måte. Hvilken form skal det ha? Alvarez virket ganske gira på det at jeg skulle tegne ham, sa han aldri var blitt tegnet før, så han *må* jeg jo uansett portrettere.

Fint å ha med litt episoder innimellom også, kanskje i tegneserieform, som f.eks. episoden med dama som går amok på dineren. Her er jo lydopptaket suverent, men jeg vet liksom ikke helt hvordan jeg kan bruke det i sammenheng med denne dokumentasjonen, som ligger an til å bli noe på trykk. Seriene kan gjerne være super-røffe, mens illustrasjonene kan være litt mer raffe. Her møtes jo faktisk de to verdenene hverandre, selv om illustrasjonen ikke er på oppdrag denne gangen. Kan jo ha som mål å få reportasjen på trykk i D2 eller noe? New Yorker er kanskje litt høythengende, men hvem vet. Har jo sett at de har latt andre illustratører gjøre lignende reiseskildringer på insta faktisk …

Flere observasjoner fra gata:
Mann sykler med mønstrete vest og rosa papegøye på styret. Eldre, tjukk man i Hawaii-skjorte på en sånn rullator-sak triller sakte av gårde med liten ivrig hund som ser ut som den drar ham som en slede.

Tirsdag 6. November, 2018

Hjemme fra Los Angeles / Paris-opphold spolert av vrien New Yorker-jobb

Var knapt hjemme fra LA før det bar til Paris der fetter Daniel hadde booket en komponistleilighet gjennom NOPA. Vi skulle jobbe med hvert vårt prosjekt, som vi har gjort både i Rio og Vence mange ganger. Da vi suste inn fra flyplassen til byen i en taxi var vi allerede litt brisne etter fri bar i loungen og jeg var dum nok til å sjekke mailen. Chris lurte på om jeg kunne tegne Ryan Costello for New Yorker, en politiker jeg ikke kjente særlig til fra før. I den brisne munterheten tenkte jeg at det skulle jeg greie lett så jeg slo til. Dessverre skulle dette vise seg å bli en av de jobbene der jeg virkelig stanger, og jeg vet aldri på forhånd hvilke jobber som viser seg å bli stangete, bortsett fra at det som regel dreier seg om portrettlikhet.

Kort fortalt fikk jeg svi som tusan for det resulterte i at jeg måtte sitte inne og jobbe så godt som hele uka i Paris. Vi tok oss noen øl ute på de fantastiske kneipene men jeg turte aldri å skeie skikkelig ut siden ting stadig var så uavklart og jobben ble vanskeligere og større, bokstavlig talt; Det som først skulle være en forholdsvis liten tegning ble utvidet til en helside! Noe som betyr både mer penger og eksponering, men samtidig var jo litt av grunnen til at jeg turte å ta jobben at tegningen ikke var så stor og at portrettlikheten dermed er hakket mer overkommelig. Når Chris skrev at det ble en helside sank det i meg, og dermed satt jeg mesteparten av oppholdet og bare strevde som satan med Ryan Costellos fjes[35]. Heldigvis hadde jo Daniel sitt prosjekt han måtte jobbe med, men litt synd å ha så høye skuldre hele oppholdet og ikke kunne gå litt amok som vi pleier. Fikk oss en tur på Moulin Rouge da, he he. Var så utrolig idiotisk og tacky show, som forventet. Vi havna på bord med en særdeles ivrig, enslig dame som flørtet på grensen til komedie, greide styre greit unna.

Mandag 12. November, 2018

Silketrykk for Khruangbin

Nå sitter jeg på KHiO og har akkurat levert silketrykk-skisse til Khruangbin. Har skrevet mye med Laura Lee i det siste, de vil ha meg både til å lage verdensturne-plakat og et silketrykk til en Brooklyn-gig. Maila masse med henne da jeg var i LA, hun skrev lange mailer med ting jeg måtte sjekke ut, tenk at hun gadd! Og det var ikke bare sånn copy-paste-greier, virka som hun skrev det til meg, liksom. Hun virker veldig trivelig og kul.

Kjente på en uro da jeg gikk fra Snapdrive og gjennom byen i dag.

Torsdag 15. November, 2018

Ravel!

Shit, hører på Ravel, fikk plutselig så vanvittig lyst til å lære meg å spille piano. Å kunne spille Ravel skikkelig bra, imponere på No Comprendo-julebordet og andre samlinger med piano. Sukk. Ja, ja.

Tirsdag 11. Desember, 2018

Drøm om heslig hund på hytta

Drømte at jeg var inne på hytta, kunne se mamma ute på kveldstur i tjukk tåke. Får øye på en diger skikkelse som kommer ut av tåka i retning mamma, roper at hun må komme seg inn! Dyret viser seg å være en gigantisk hund, litt skabbete, brun med mørkebrune striper, litt som en tiger og en bustete Petter Smart-aktig såte på hodet. Mamma kommer seg inn, men lukker ikke døra etter seg og hunden kommer dermed inn i stua og går rett mot meg. Før jeg vet ordet av det sitter jeg der med venstre hånd inni gapet på hunden. Kjenner tennene, men den biter meg ikke, bare holder hånden min i munnen, truer med å bite. Noen sitter i stolen ved siden av meg.

Nå får jeg komme meg ned på KHiO og tegne Dagbladets jubileums-forside, er der alt for sjelden. Deretter er det julelunsj på kontoret til Lars, blir sikkert hyggelig. Må bare roe litt på akevitten.

2019

«En tegner som vil prøve å lage film»

Tredje og «siste» året i stipendiatet

Det brenner på dass, jeg må finne en produsent eller lage en kortfilm på egenhånd

Veien til kortfilmen: Møte med produsenter, fagsjefer, skuespillere

Innspilling av første bolk

Første dager som regissør

I gang med klipping og etterarbeid

Mandag 7. Januar, 2019

Dassen brenner, kniven på strupen, kom i gang og skriv!!!

Transkriberer Borgli-intervjuet om dagen, er gira. I går var en fantastisk dag; lang frokost med avis og egg, klassisk musikk, etterfulgt av timesvis med lesing! Noe jeg har drømt om i årevis. Hvorfor skal det være så utrolig vanskelig å få til?

Jeg blir veldig inspirert og gira av å lese Lynch-biografien, særlig lesningen om prosessen med *Eraserhead*, og nå *Elefantmannen*. Jeg kjenner det kverner rundt tanker i hodet mitt, for jeg må finne ut hva jeg skal lage dette året. Akkurat nå er jeg i en fase der jeg er redd jeg ikke har noe på hjertet. Jeg tror definitivt jeg har det, jeg vet bare ikke hvilke eller hva slags historier jeg vil fortelle. Men jeg tror jeg vil lage en kortfilm.

Det slår meg når jeg leser om Lynch at han også er en tegner som lager film; under arbeidet med *Eraserhead* sitter han stadig vekk og tegner, og ofte trer ting fram på papiret som blir med i filmen, som radiatorkvinnen f.eks.
Boken han snakker mye om, *The Art Spirit* av Robert Henri, som jeg har men ikke har lest så mye av, handler om **å tillate seg å uttrykke seg så fritt og fullkomment som mulig, og å tro fullt og helt på at du kan få det til**. Det henger sammen med det Andreas Berg snakket om, at jeg burde våge å ta ting helt ut, være meg selv, ikke begrense meg på noen som helst måte. Tegneren Sany greide visst å kvitte seg med byrden av hva alle rundt en tenker.

Framdrift:
Jeg burde kanskje ta sikte på å spille inn hva det nå enn blir jeg skal lage i sommer, ja, det tror jeg definitivt. Kanskje seinsommer, august? Kanskje lage noe før den tid óg? Noe veldig kort og kjapt og testete? Bare for å få jobba med skuespillere?

Forskning:
Hvordan skal jeg legge det opp forskningsmessig, hva leter jeg etter, hva vil jeg finne ut? Vet jeg det ennå ikke etter over *to* år? Jeg har jo hatt noen problemstillinger oppigjennom, men de er mest formulert utad, for andre, for stipendiatmiljøet og delpresentasjoner ... jeg kan ikke stå på Klækken og famle, jeg må være i gang så det ljomer når jeg er der og presenterer. Og *Tegning, form og farge* er jeg ferdig med, den kan jeg ikke snakke alt for mye om. *NRK Hyper* derimot, kan jeg selvsagt vise, men det peker ikke framover på hva jeg vil gjøre i år, det er jo mest ferdigstilling av et prosjekt vi har somla med.

Det handler vel mest av alt om å bare KOMME I GANG og SKRIVE!!!! Nå er det ikke noen unnskyldning lenger, nå kan jeg ikke utsette mer, dassen brenner og kniven er på strupen.

Hva om jeg tar utgangspunkt i hvem jeg vil jobbe med og ser hva slags fortelling som åpenbarer seg utifra det? De jeg kommer på i farten: Iselin Shumba, Anders Danielsen Lie?, Harald Thaulow, Raymond T Hauger, Gisken Armand, Finn Schau, Mads Eldøen, Sarah Francesca Brænne, Arnt Egil Andreassen.

Hvis jeg kan slå i bordet med et solid materiale som jeg tror på så tror jeg at jeg skal greie å jobbe med etablerte skuespillere uten å bli blendet av ærefrykt og uro. Jeg må vite hva det handler om og greie å formidle det.

Mandag 7. Januar, 2019

Involvere Iselin i prosjektet?

Iselin viste meg kortfilmen hun har laget med Caroline og Ilene. Den er ikke helt ferdig ennå, men jeg ble veldig imponert. Iselin gir alt og kommer unna med det, hun spiller helt vanvittig skremmende og intenst og komisk. Jeg ble helt bergtatt. Får ikke mindre lyst til å jobbe med henne etter å ha sett det hun leverte der.

I hvor stor grad kunne jeg involvert henne i prosjektet mitt? Kunne jeg skrevet en kortfilm med henne i hovedrollen? Hun kunne spilt en etterforsker, hun har jo allerede trening fra *Livstid*[36]. Kunne hun vært Repo Woman? Jeg fikk jo en tanke om å lage en slags *Repo Man* her i Oslo; en sprø, utflippa og fengende film med bra samtidsmusikk. Men sånt er jævlig vanskelig å få til; lage noe crazy unorsk med gønnere osv., liksom lage noe amerikansk fra 80-tallet i Oslo i 2019, kan fort bli *veldig* påtatt. Tenker med gru på norske filmer som prøver det samme og bare ender opp som et eneste stort desperat mislykket ønske om å lage noe man ikke behersker.

Tirsdag 29. Januar, 2019

En tegner som vil prøve å lage film / Har troa

Føler bare for å skrive før jeg glemmer et mindset jeg har hatt i det siste. Etter nyttår har jeg vært veldig inspirert og fått jobba mye med stipendiatet, transkribert og jobba med intervju osv. Også har jeg tenkt at jeg skal lage film; først kortfilm som en del av stipendiatet, med skuespillerøvelser i forkant, deretter søke Nye Veier med *Janus*-manus. Jeg har i det siste bare hatt en opplevelse av at jeg skal greie dette, jeg skal lage film og gi regi og jeg er ikke lenger så redd. Jeg tenker at min rolle er nettopp å være en regissør som ikke har den klassiske, tradisjonelle bakgrunnen og tilnærmingen, men en tegner som gjennom min kunstneriske forskning vil prøve å lage film.

Søndag 24. Februar, 2019

Våget å lufte filmtankene mine for Iselin / Hva mener hun er viktige egenskaper hos en regissør?

Kjenner jeg har ganske mye ærefrykt for å involvere Iselin i filmprosjektet mitt, dvs. å fortelle henne om det, vise henne manus osv. Dette er jo hennes fagområde, jeg er lekmann. Tenk hvis hun synes det er helt på trynet, det kan bli vanskelig; enten fordi hun må forsøke å skjule det (noe hun heldigvis ikke gjør) eller fordi jeg vil bli skuffet hvis hun ikke har troa på det (så sant jeg selv har genuint troa på det). Men denne redselen gjør jo at jeg skjerper meg, og forsøker å lage noe veldig bra, som jeg kan stå for og tør vise.

Jeg våget meg så vidt utpå i går, da vi satt på Lorry. Fortalte så vidt om den unge gigoloen som ble besatt av demoner à la Mikhail Vrubel. Jeg syntes det var veldig skummelt, var usikker på om det var en god idé. Både fordi jeg var redd for å bli skuffet og miste motet, men også for å sette henne i en forlegen situasjon. Men jeg tror det gikk greit, selv om jeg var skikkelig nervøs.

Så spurte jeg henne om hva hun mener er viktige egenskaper hos en regissør. Hun svarte at hen måtte få henne til å slappe av. At lek er viktig. At det er bra av en regissør å være ærlig om det hvis man blir usikker og ikke vet helt hva man driver med. Det gir mulighet for et større spillerom mellom regissør og skuespiller. Ovenfra og ned-holdning fra regissører mener hun er utdatert og lite fruktbart. For at hun som skuespiller skal kunne yte mest mulig og skape magi er det viktig at hun får mulighet for å slappe av og leke foran kamera.
Først har de leseprøver, der de går igjennom manus og diskuterer det. Hva scenen handler om, hva personene vil. Selv om ofte vet man kanskje dette fra før, særlig i en serie der karakteren allerede er godt etablert. Så blokker de, altså går igjennom bevegelser og plasseringer i scenen, sammen med regissøren og kameramannen.

Søndag 24. Februar, 2019

Manusøvelser / Prøver å lære å lage film / Hvordan skriver andre manus?

Jeg er i gang med manusøvelser og det føles både fantastisk og skremmende. Jeg liker å skrive manus og dialog, men samtidig får jeg en krypende følelse av at jeg ikke har peiling på hva jeg driver med og at det bare blir dritt og flaut. Men følelsen av at jeg faktisk er god på dette, og har anlegg for det trumfer heldigvis den følelsen. Jeg leser andre manus, f.eks, *Mulholland Drive* og *Versace*, for å se hvordan scenene beskrives. Det er veldig interessant. Jeg lærer av det, hvordan man beskriver ting, hvordan man skriver manus, rett og slett. At man ikke styrer med kameravinkler og denslags detaljer i denne omgang, men konsentrerer seg om å fortelle og formidle. Handling, karakterer, dialog, stemning, miljø, viktige

detaljer.

Jeg ser Tarantino-klipp på YouTube, der han snakker om å lage film. Det er veldig interessant. Jeg føler virkelig at jeg tilegner med mye grunnleggende kunnskap om å lage film. Ikke minst er det lærerikt å snakke med Iselin, både å lese manus med henne og høre om ting fra settet, men også bare diskutere film og skuespill generelt.

Jeg blir både veldig gira og skremt ved tanken på at jeg snart skal lage en kortfilm. Jeg har drømt om dette så utrolig lenge, og som jeg sa til Iselin i går, så er det vel en frykt for å oppdage at man ikke egner seg til det, at det blir fiasko. Men også et håp om at jeg skal vise at jeg duger til dette, og har noe å komme med, helst noe nytt og interessant. Noe av det jeg har vært mest nervøs for har vært å skulle jobbe med skuespillere og gi regi, men samtidig tenker jeg at når jeg har skrevet materialet selv og vet hva det handler om, blir det også lettere å forklare og snakke med skuespillerne om dette. Det blir veldig viktig å knytte til seg flinke folk, filmfotograf blant annet, som jeg kommuniserer godt med og som kan gi meg flotte bilder.

Jeg tenker at det hadde vært kult å involvere Iselin direkte i kortfilmen, men jeg er samtidig redd for at hun tenker at det er amatørmessig og kanskje skader hennes rykte. Og jeg vet jo heller ikke hvordan det ville være å skulle instruere henne, selv om jeg ser for meg at vi ville gjort det ganske bra i et gjensidig samarbeid. At hun får bruke sin erfaring, som overgår min, samtidig som jeg får prøvd meg. Målet må jo være at det jeg lager er så bra at hun ikke skammer seg over å være med. Jeg vil jo lage et manus som er så kult at folk som leser det blir gira på å spille det.

Onsdag 6. Mars, 2019

Drøftet demon-ideen min med Lise Fearnley på Klækken

Har forsøkt å skrive synopsis til kortfilm i det siste, om eiendomsmegleren som inngår en pakt med en demon, eller blir besatt … det er noe der jeg liker, men jeg strever litt med å få klemt det inn i et kortfilm-manus, merker jeg. Her er notater fra samtalen med Lise:

Etablere en troverdig virkelighet som man tilfører noe uvirkelig i, større resonans.

Hun mente at det var viktig å lage en backstory til karakteren (som kanskje bare jeg trenger å vite). Hvorfor er det så viktig å få solgt leiligheten? Publikum må være med på hvorfor det er så viktig å få solgt leiligheten, investere i problemet/utfordringen. Har han en gjeld? Jeg snakket om at jeg hadde tenkt at han har en russebussgjeld, noe jeg synes er veldig fascinerende og morsomt, men samtidig er det ikke troverdig at man har en russebussgjeld i en alder av 40 år. Da må man i så fall virkelig finne på en overbevisende forklaring. En troverdig gjeld.

Man trenger ikke å skrive all verden inn i backstoryen, men i det minste det du trenger å vite for å få karakteren til å fungere. Vite hvordan hen reagerer i forskjellige situasjoner.

Kanskje bør jeg vite hva som gjør at hen møter/blir oppsøkt av/oppsøker en demon.

Hvorfor får hen ikke sove?

Jeg kan lage en plakat som dikterer filmen før den er laget, kan være et referansepunkt for de involverte underveis.

Skogen og trærne er viktig i akvarellene og i filmen. I akvarellene gir skogen og trærne resonans til de sprø figurene.

Lise mente at i et første møte med en produsent nå på et tidlig stadium så er det nesten viktigere å selge inn meg enn prosjektet. Det bør være ganske åpent nå så det ikke er låst.

_____

Redd for å bli sprø, fange galskapen på papir, som *Ghostbusters* fanger spøkelser i en boks.

Fange demoner. Demonfanger. Kanskje noen jakter på demonen? Den som oppsøker megleren. Iselin?

Forlater virkeligheten. Forlanger virkeligheten.

Den største motstanden er i meg selv.

Våg å følge det som girer deg!

Gammel norsk filmmusikk med fløyter og strykere. Fløyte.

Det animerte segmentet kan fungere som en isolert musikkvideo.

En musepeker som plutselig dukker opp i tilværelsen (kan fort bli typisk reklamefilm).

Søndag 24. Mars, 2019

Liker stilen

På vei til demonstrasjonen i går med Iselin slo det meg at jeg kunne filmatisere *Liker stilen*. Det var som om noe gikk opp, falt på plass, det føles veldig riktig på så mange måter. Iselin var veldig enig, syntes det var en god idé, et godt konsept.

Som en litt kompakt Roy Andersson-film, bestående av forskjellige tablåer og bruddstykker.

Stilen blir viktig, forsøke å overføre min stil og estetikk til filmen. Kanskje også jobbe med kostymedesign, få laget eller skaffet klær som ligner eller passer inn i

mitt univers.

Kan ta utgangspunkt i noen av historiene i *Liker stilen* men endre og kanskje forlenge dem. Også legge inn andre tablåer som jeg kanskje ikke har laget ennå, sammenligne de som er adaptert fra serier med de som bare er laget direkte som film …

Fredag 29. Mars, 2019

Produsentjakt / Ingunn Sundelin fra Tordenfilm

Da Lise kjørte meg hjem fra seminaret på Klækken gjorde hun det klart at jeg begynte å få ganske dårlig tid hvis jeg skulle få dette i havn, mens hun serverte mange nyttige og «harde» fakta og råd. Det var veldig viktig og definitivt en rakett i stjerten. Lise sa at i tillegg til å få på plass en produsent ASAP, så var det ytterst viktig å finne en god og erfaren fotograf, det er særlig viktig for ferske regissører å jobbe med en erfaren fotograf.
Da hun stoppet i Blindernveien for å slippe meg av sjekket hun mailen og hadde fått en helt avgjørende støtte til filmen hun jobber med, virka som sinnsykt mye stod på spill og nå var redda.

Straks jeg var ute av bilen kjente jeg på at nå brenner det på dass og jeg må kaste meg ut i noe av det jeg har kviet meg for; møte mennesker som kan hjelpe meg å lage film, fortrinnsvis skaffe en produsent. Jeg sendte ut mail til flere produsenter, både som Lise tipset om og litt andre som jeg kom over.

Men aller først kontaktet jeg min gamle venn Ingunn Sundelin, som nå er produsent for bl.a. *Zombielars*, som jeg jo så pga. Iselins rolle og synes er knallbra. Hadde en veldig forhåpning om at hun skulle slå til på dette. Ingunn både kjenner jeg og vet at liker det jeg driver med, har sansen for det absurde i Dongery[37], et godt utgangspunkt. Alle andre så jeg for meg å måtte overtale og forklare og selge meg inn i mye større grad.

Vi møttes på Kiellands plass og tok en veldig tidlig vårkaffe ute på plassen der. Det var litt rart å møte en man kjenner på den måten og plutselig snakke business, liksom. Jeg var litt nervøs, men det gikk fint. Ingunn virket oppriktig gira og hadde sagt til sin kollega at dette var noe hun virkelig ønsket å få til, og det gjør meg motivert. Selv om det spørs om hun har kapasitet, da. Hun mente også at jeg helt klart hadde gode muligheter for å få støtte (så sant man rekker å jobbe skikkelig med søknaden), siden jeg har mye å fare med i mitt fag og jeg tross alt har laget animert musikkvideo og *The End*, som jo NFI har distribuert.

Fikk en reell reality-check da jeg spurte hva hun mente var et ideelt kortfilmbudsjett og hun svarte at det ikke burde være særlig mindre enn 800 000,-, da ville det innebære at du må be folk jobbe for luselønn. De oppsparte prosjektmidlene mine på til sammen ca. 200 000,- jeg trodde jeg skulle greie meg med utgjør altså kun en fjerdedel av et velfungerende budsjett …

Ingunn kjenner jo godt til tegneseriene mine og Dongery og det absurde, men mener allikevel at det er viktig å kunne si hva filmen handler om, hva er tema, og det er jeg enig i. Selv om jeg, på stående fot, er litt svar skyldig når det gjelder *Liker stilen* - hva handler den om?

Opplevde det på Ingunn som at søknadsfristene nå i vår var ganske urealistiske å treffe; man skal jo ha en produsent på plass og gjerne vite litt mer om hvem du skal jobbe med, sette opp budsjett, reginotat, produsentnotat. Men samtidig holdt det med et synopsis, man trengte ikke et ferdig manus.

Dette gjør at jeg begynner å ane konturene av et litt lengre tidsbilde enn det jeg ideelt sett har sett for meg. Hvis vi ikke får søkt før i august vet vi kanskje ikke om vi har penger nok før i slutten av september/oktober, og selv om det da er fristende å sette i gang straks er det kanskje ikke realistisk å få booket folk i forveien uten å vite om prosjektet faktisk har penger.

En mulighet, dersom jeg får støtte i høst, kan jo kanskje være å forskyve prosjektet litt; at vi spiller inn interiørscener og evt høst/vinter-eksteriør ila vinteren, og tar det som evt. trengs av sommer-eksteriør til neste sommer. I så fall vil jo ikke filmen være ferdig i takt med stipendiatet, men det er kanskje ikke krise? Evt. om jeg kan lage en film som ikke trenger sommer-eksteriør?

Både Ingunn og Lise har snakket om at filmfolk gjerne er ganske fullbooka om sommeren, sånn sett mer gjennomførbart å filme i vinter, og samtidig da ha booket crew til neste vår/sommer ganske tidlig.

Torsdag 2. Mai, 2019

Kortfilm-braindump - del 1

(Dette «innlegget» har jeg skrevet på i flere omganger, fra ca. januar til mai 2019. Fra da jeg først hadde tanker om å lage en mer lineær kortfilm og fram til da jeg bestemte meg for å filmatisere Liker stilen.)

Carl Johan De Geer snakket om «den bakvendte dramaturgien» som en sentral del av deres lavbudsjett-filming; man finner først location og tenker deretter; hva kan skje her?

Jeg kunne, som en oppgave, reise rundt i byen og lete etter locations til min kortfilm, og se om en historie etter hvert trer fram. Både ens ærend, men også bare å ha det i bakhodet hvor enn jeg drar.

Må man søke om tillatelse når man filmer?

––

Jobbe med lys/skygge, farge (symbolikk?)

Eyes Wide Shut - jobbe med farger symbolsk, men også skygger som i *Schindlers liste*; hovedpersonen filmes først med sterke skygger/kontrast innledningsvis når penger er den kyniske drivkraften, etter hvert filmes han mer direkte lyssatt når han mykner opp og blir mer menneskelig.

––

Hvordan går jeg fram? Hvor fankern begynner jeg? Synopsis?

––

Jeg har ofte en trang til å lage historier som involverer narkotika og våpen, action og thrillere, ekstreme og farlige karakterer. Men så kan jeg føle at det er helt idiotisk at jeg skal forsøke å skildre noe, en verden, som jeg ikke er en del av og ikke har kjennskap til utover fra filmer og bøker. Men så slo det meg, ved kaffemaskinen i går, at det er jo mange av mine favorittfortellere som tilsynelatende ikke har førstehåndskjennskap til denslags; Coen-brødrene f.eks. har jo laget så mye voldelige og farlige fortellinger, mens de er to spinkle, intellektuelle typer som neppe har vært tett på narko-krig osv.

––

Jeg må lage den filmen JEG vil se, ikke den andre evt vil se.

––

Da jeg lagde *Alfonso Muskedunder* ville jeg jobbe med veps for å jobbe med noe jeg misliker intenst.

––

Jeg må ikke være flau over karakterene jeg skriver, de kan virke så pretensiøse jeg bare vil, jeg må våge å stole på dem og at de har sitt eget liv. De er ikke meg.

Jeg må gi dem frie tøyler, i hvert fall i starten, til å vise meg hvem de er.

Jeg trenger ikke å stå til rette for dem.

Jeg må ikke begrense dem hvis de vil utfolde seg, bare fordi jeg blir flau.

Jeg må våge å være poetisk og metaforisk i beskrivelsene, hva som enn må til for å formidle og beskrive best mulig.

––

Logline/ideer til kortfilm:
En svindler blir herjet av en demon og må be et tidligere offer om hjelp til å drive demonen ut.

En høyt verdsatt gartner blir jaget av en demon og må ... for å skjule seg.

En kunstner blir besatt av en demon fra sitt eget verk og må kjøpe/skaffe tilbake alle bildene sine for å drive ut demonen ved å brenne dem.

En demon i Oslo.

En kunstner i Oslo blir oppsøkt av en demon som nekter å forlate ham før han har blitt avbildet.

Djevelsk pyramidehandel; selger sjela til venner og familie for å redde seg selv.

––

Brevet.

Først ligger det en konvolutt på døren med en tegning (laget av Espen og Marianne). Den forestiller en merkelig skikkelse. På baksiden står det bare «Krafus».

Noen dager senere ligger en ny, litt større konvolutt foran døra. Denne gangen inneholder det et brev med beskjed om at han vil få besøk av noen som vil ta fra ham forstanden.

Løse brevutkast:

«Angående din plakatutstilling på Galleri Storck. Plakaten med påskriften Krampus Norvegicus inneholder en hittil for allmenheten ikke kjent farge, forbeholdt min demonkollega Darmul.»

«Onsdag 21/08/2019 klokken 19.30 vil jeg besøke deg i ditt hjem for å fri deg fra din forstand. Du vil ikke forholde deg til meg, men min kollega, Stabilo, som er en kompetent forstandutdriver. Stabilo vil danse seg omhyggelig inn i din leilighet og til slutt utføre en spesiell kodet dans foran deg som vil gjøre deg gal. Du anmodes om å være alene i leiligheten og sitte ned. Du rådes også til å skru av hovedsikringen slik at kun levende lys definerer ditt hjem i tiden Stabilo er hos deg. I tilfelle besøket blir langvarig bør du på forhånd huske å tømme fryseren for å unngå forråtnelse og vond stank.

Mvh, Krafus»

Har med seg Brynjar som danser seg inn i leiligheten. Kanskje vi ser denne scenen før vi senere får se et tilbakeblikk der han leser om det i brevet.

«Onsdag den 21/08/2019 klokken 19.30 vil du få besøk av en figur med et dyr i din bopel. Figuren vil be deg forevise innholdet fra forrige brev du skal ha mottatt for kort tid siden.»

––

Leser om dramaturgisk oppbygning, ser erfarne manusforfattere snakke om det. At protagonisten må ha et uttalt eller tydelig, gjerne visuelt mål som hen jobber seg mot. Hen må møte motstand og gjerne bli hindret av en antagonist. Bikarakterene er mindre roller som enten jobber på protagonistens side eller

antagonistens, de kan bytte side, og hjelper eller forsøker å hindre protagonisten mot målet.

Hvis jeg tenker på filmer jeg liker, hva er hovedpersonens mål slik jeg ser det?

Three Businessmen: Her er målet simpelthen å få seg et måltid. Digger at målet er så latterlig enkelt (i hvert fall i vår verden der mat florerer).

Repo Man: Tja, målet er kanskje å vinne hun jenta?

Mulholland Drive: Hun vil bli en berømt skuespiller.

No Country for Old Men: Lenge siden jeg har sett den, men det handler vel om at han vil redde .... nei, jeg husker faktisk ikke.

Roger Rabbit: Han vil finne ut hvem som lurte ham, og vinne tilbake Jessica.

Back to the Future: I utgangspunktet ønsker han å ikke bli mobbet, men når han havner tilbake i tid handler det om å få foreldrene til å møtes slik at han blir født, eller mao at han ikke forsvinner ved at de ikke møtes og han aldri ble født.

Eyes Wide Shut: Han søker bekreftelse …

Calamari Union: misfornøyde menn tror at alt er bedre på andre siden av byen.

––

Tablåer

Bare de mest fengende og spennende scenene jeg kan tenke meg, tablåer mer enn en handling. Eller, det kan godt være handling i hvert tablå, men de trenger ikke åpenbart å henge sammen. Som en samling øvelser. Her vil jeg lage noe skummelt, her vil jeg lage komedie, her drama osv. Evt om jeg kan finne en veldig løs ramme som tillater at jeg fyller det med ulike tablåer. Kan fortsatt hete *Krampus Norvegicus*. Drit i klassisk fortellerteknikk, lag noe jeg vil lage. Det kan ikke bli sært nok. Og nå har jeg muligheten! Jeg har penger og frihet til å lage hva pokker jeg vil!! Få musikere til å lage musikk, jobbe med flotte filmfotografer, skuespillere osv.

En serie reklamer for fiktive ting.

En serie veldig korte kortfilmer.

Rammen kan være en som forteller eventyr (i moderne form på en bar, gjerne ganske brisen). *Big Fish*.

«Det er en gang».

Hvilke scener vil jeg aller helst lage? Kan jeg sette sammen forskjellige tegninger jeg har laget slik at det danner en sammenheng (om ikke nødvendigvis en lineær fortelling)? Både akvareller, tegneserier, plakater og illustrasjoner.

Rorbua-setting; En gruppe folk sitter og skrøner over noen pils. Forteller historier fra ...

Den om megleren som solgte sjela til fanden.

Danseren i skogen

En gammel All Star teatersportplakat med cowboy og dansende folk

Calamari Union:

En gruppe mennesker forsøker å ta seg fra den ene siden av byen til den andre, der de tror at alt er bedre og frelse venter. Mange faller fra underveis. Har først et krisemøte før de legger ut på vandring. Mange blir fristet av barer og annet underveis og faller fra.

En som ikke får sove, målet er å sove. (Står opp og går på Lorry når han uansett ikke får sove, møter andre natteranglere som heller ikke får sove. De bestemmer seg for å sammen gjøre et opprør mot søvnløsheten.

Søvnløs eiendomsmegler (dårlig samvittighet for at hen er med å føkke boligsituasjonen?).

––

Så en video på YouTube der det ble sagt at amatører venter på inspirasjon mens profesjonelle setter seg ned og begynner uansett og satser på at «inspirasjonen» kommer etter hvert. Og det er jo sant, man må jo bare sette i gang, samme hvor uinspirert man er, hvis noe i det hele tatt skal nå papiret.

––

Jeg vil lage noe skummelt. Hørte et intervjue med Darren Aronofsky som snakket om å gå fra virkelighet til fantasi/uvirkelighet; at det begynner med beina på jorda og glir inn i noe mystisk og uvirkelig. Det gjelder veldig for det jeg brenner for. Jeg vil lage noe som kan vekke litt av det samme som jeg kunne føle som barn når jeg så f.eks. *Back to the Future*, *Mio min Mio*, der man virkelige drømmer seg bort fra en grå hverdag, særlig i sistnevnte. Jeg levde meg så vanvittig inn i den filmen, følte at den handlet om meg. Og kanskje særlig fordi, når jeg tenker meg om, den handler om en fraværende far, som i Landet i det fjerne viser seg å være en fantastisk konge. Det er vel litt sånn med pappa, selv om det føles litt feil å kalle ham fraværende, at jeg følte og visste at inni der et sted, bak alle medisiner og psykiatri så befinner det seg et fantastisk menneske. Et menneske jeg ofte fikk beskrevet av de som kjente ham før han ble syk; et midtpunkt, flinkest på skolen, kløpper på ski, rå på orientering, kvikk i replikken, hysterisk morsom og sjarmerende. Den personen var dessverre borte da jeg kom til verden. Det var jo definitivt mye av ham igjen, som jeg verdsatte og fortsatt verdsetter enormt høyt. Men mye var dullet inn i og gjemt bak medisiner og sykdom. Så det slår meg nå hvor åpenbart det var at jeg identifiserte meg med *Mio min Mio*.

På lørdag rallet jeg rundt i slåbrok da Iselin ringte, og hun virket litt oppgitt over at jeg ikke hadde vært ute og at nettopp det er en stor del av meg; det å forskanse seg inne, ikke gå ut av leiligheten på mange dager. Jeg ble litt irritert, men tok det innover meg.

––

Veldig inspirerende dag på Klekken; snakka med Lisa Lie om at jeg følte at jeg

måtte forklare så mye når jeg sitter og skriver om demoner nå, at jeg må forklare hvorfor de dukker opp og hva de betyr. Hun spurte om det ga meg noe å forklare det, og sa at hvis ikke - ville det være best å ikke forklare det. Det slo meg at jeg kanskje føler at jeg må forklare ting siden jeg skal involvere andre i prosjektet; skuespillere osv. Og at jeg vanligvis ikke føler på dette i det hele tatt, når jeg lager tegneserier og akvareller. Da er det jo bare meg som lager det. Hun sa at det viktigste er jo at skuespillerne kan greie å komme inn i det som skal til for å formidle det. Det kan jo gjøres på mange måter, jeg må jo ikke nødvendigvis forklare i detalj hva alt er og handler om.

___

Da jeg lagde min masterfilm *The End* handlet den om døden, når jeg nå lager min PhD-film handler den om djevelen...

___

Kanskje ikke henge meg for mye opp i det at jeg ikke vet eller skjønner egne arbeider, eller bare drite i å tolke ting så veldig. Bare følg det som gjør deg gira og stol på at det duger.

___

Sitter og lager filmplakat til *Krampus Norvegicus*-kortfilmen jeg skriver på, vil se om det å lage plakaten først kan påvirke ideen til filmen. Jobber med bokstavene som jeg gjerne vil ha på en bestemt måte, jeg har sett for meg noen slags gotiske bokstaver i hodet men greier ikke å få de helt ned på papiret. Det jeg ser for meg er ikke konkret nok. Det slår meg at det antakeligvis blir på samme måte når jeg skal lage film; jeg har bilder og stemninger i hodet men vet ikke eksakt hvordan det vil bli, vi må prøve oss fram. Plutselig bare sitter det, og da vet man det. Sånn er det når jeg sitter og flikker og holder på med *Krampus*-tittelen, tegnet noen bokstaver som for så vidt ble kule, men det ble ikke riktig. Ren magefølelse. Så da er det bare å forme det videre til det begynner å føles riktig.

Når jeg begynner på en tegning eller en plakat så begynner jeg jo ofte fra skratch mange ganger, selv om jeg ofte gjentar litt det jeg akkurat feilet med, fordi jeg fortsatt har tro på «ideen», eller hva det nå er jeg har sett for meg. Evt. greier jeg bare ikke å gi slipp på den, kanskje fordi jeg ikke orker å tenke ut noe nytt. Nei, jeg kan jo til tider være god på å teste ut masse forskjellige greier i ulike retninger.

___

Rosemary´s Baby er et godt eksempel på en god miks mellom det okkulte og det hverdagslige/realistiske.

___

Leser *Save the Cat* av Blake Snyder, synes den er dels interessant og dels teit (selv om han sikkert har rett i mye og veit hva han snakker om). Han lister opp ti sjangere alle filmer passer inn i og for moro skyld forsøkte jeg å se hvilken *Krampus Norvegicus* er; ser ut som en «Dude with a problem». Altså en vanlig fyr som havner i en saftig knipe. Han skriver at bad guyen bør være så bad som

mulig, men jeg vet ikke helt hvem som er bad guy her, egentlig. Demonen? Og at han må gå i seg selv for å løse problemet ... hmmmm. Hvis jeg skal følge Snyders modell så mangler jeg kanskje en tydelig skurk ... men samtidig er jeg jo litt redd for å lese for mye sånn teori og ramle inn i et kjedelig mønster. Men jeg tror det kan være lurt å forstå dem litt, før jeg evt går amok ....

––

Iselin og jeg så filmen om Ryan Wiik, som ville spille hovedrollen i *Morgan Kane*. Hva om han hadde spilt megleren? Han kan jo selge, kunne nesten bare spilt seg selv.

––

Leser lydboka til Roberta Marie Munroe - *How Not to Make a Short Film*.

Snakker om det jeg har vært litt redd for, at storyen min med megleren er mer feature. Kanskje enten komprimere eller tenke nytt.

Karakterer og story-bygging er dønn viktig også i kortfilm.

Jeg bør sette i gang med å møte produsenter asap!!! Har jo heldigvis en god slump penger i utgangspunktet. Jeg MÅ ha en produsent.

Usikker på det å ta seg god tid med introen, bør kanskje ikke oppleves som en feature, noe det kan gjøre om man tar seg veldig god tid. Men heller ikke stresse gjennom.

Ikke server pizza på sett.

Søndag 31. Mars, 2019

Møtte en av mine egne seriefigurer på Spellemannsprisen!

Var på spellemannsprisen i går der fetter Daniel og Marja Mortensson vant pris, veldig moro! Knallgøy fest på Grand, Iselin og jeg koste oss. Først satt vi nede med Marja og Daniel, fikk øye på Trine Skei Grande som stod litt alene og så fortapt ut, Iselin brant etter å gå og snakke med henne, holde henne med selskap, men ble sittende.
Festen eskalerte da vi kom opp i andre etasjen. I de digre salene la jeg merke til en fabelaktig skikkelse som ruvet over alle andre, en stor skjeggete og langhåret mann med briller, bøttehatt og dress. Han hang med en mindre eldre skallet mann som lignet en seriøs, liten poet med strenge lesebriller og langt skjerf. Han store danset i voldsomme vendinger mens poeten danset som en reservert arkitekt på vernissage, så avgrenset som mulig med lukkede øyne.

Litt senere på kvelden, da jeg danset med Iselin og Caroline og noen flere, så jeg noe stort nærme seg i øyekroken og ble henrykt da jeg skjønte at den fabelaktige

fyren hadde satt kursen mot oss! Han pløyde seg gjennom partycrowden og vips stod han og svingte seg med oss. Han begynte å blåse panfløyte-aktig i en ølflaske han drakk av mens den reserverte herren danset introvert på grensen til implosjon. Hysterisk stemning.

Jeg tenkte at han var for god til å være sann og at hvis jeg nå skal lage en film så må jeg ha kontaktinformasjonen hans. Da han var på vei bort tok jeg mot til meg og introduserte meg, spurte om han hadde noe skuespill-erfaring. Han var nominert bluesmusiker og jobbet på psykiatrisk avdeling på Lovisenberg, men hadde spilt litt amatørteater «back in the days». Jeg fortalte at jeg ville lage film og at han passa perfekt i mitt univers, han så jo faktisk helt nøyaktig ut som en jeg kunne tegnet. Det føltes litt som sånn typisk fyllerør der man prater om kule prosjekt man vil gjøre, men jeg fikk tross alt kontaktinfoen hans. Jon Grimsby.

Tirsdag 2. April, 2019

Oppløftende prat med regissør Rune Denstad Langlo

Veldig good spirits nå etter møte med Rune på Baker Hansen Adamstua, nesten glemt at bilen ikke passerte EU-kontroll tidligere i dag.

Rune hadde veldig troa på prosjektet mitt, og mente at det ikke burde være noe problem å få med filmfolk som er gira på dette. Han syntes absolutt at jeg skulle ha manus og regi.

Likte veldig godt *Liker stilen*-tittelen, den rommer mye, låser intet og resonnerer godt med mitt univers og mine karakterer. Mente også at den litt løsere formen som *Liker stilen* legger opp til, heller enn en lineær historie, egner seg særlig godt til kortfilm. Kalle Løchen hadde sagt at «kortfilm handler om å formidle en følelse». Rune var lei av alle kortfilmene som skal vise så mye, vise hva de kan, i en lineær fortelling som ikke egner seg for kortfilm.

Jeg burde bruke tiden fram mot sommeren til å jobbe videre med *Liker stilen*. Skriv om seriene til manus, ta gjerne utgangspunkt i én serie som jeg skriver ganske direkte om til manus, for å vise overgangen. Noe håndfast en produsent kan se på.

Rune ville at jeg skulle skrive om en av seriene til manus og sende det til ham, virket oppriktig gira på å lese det.

Han skulle nevne prosjektet mitt for Yngve Sæther på Motlys og gi meg noen flere aktuelle navn. Fantastisk at han er så positiv. Sa at det var viktig å finne et sted (produksjonsselskap) man ville være. Fikk inntrykk av at han anbefalte Motlys, egentlig.

Framdriftsplanen min syntes han hørtes fin ut; jobbe med manus og bearbeide seriene fram mot sommeren samtidig som jeg knytter til meg folk, søke NFI/Viken i august, spille inn august/september og ha filmen klar om et år. Ikke noe problem

å booke folk til innspilling i sensommer/høst nå, selv om jeg ikke har et komplett budsjett på plass.

Søknadene til NFI osv. trenger ikke være så veldig kompliserte. Lurt å ikke søke om så mye, øke oddsen for tilskudd. Kan gjerne levere med boka til søknaden, viser jo mye hva det dreier seg om, både visuelt og konseptuelt.

Han likte historiene jeg skriver på, fikk i det hele tatt inntrykk av at jeg i høyeste grad hadde noe å fare med, både når det gjelder historier og form. Og han mente absolutt at det lå i kortene at jeg kom til å lage spillefilm på sikt, at når man gjør noe sånt som det jeg nå gjør så leder det jo til ting.

Rune liker å skrive «vertikalt», et manus som ikke har for mye tekst/fortelling/beskrivelse, som oppleves som en vertikal kolonne på arket. Nevnte *Alien* som eksempel. Han forsøker å koke ned scener/beskrivelser til kun et par ord/setninger, så lite som mulig.

Tegneserier viser veldig tydelig hva som skjer; f.eks. i Krødern-serien er det rett på sak, ikke masse daukjøtt med at han først trasker rundt. Rune mente at mange henger seg opp i transport-etapper når de skriver manus; så går han ned en trapp, bortover der, masse sånt som er kjedelig i et manus og som man kan få på plass etter hvert.

Gjør det enkelt.

Kikka litt på utsnitt i Krødern, ting er mest litt på avstand, skal man ha close-up, hvor tett på serierutene skal film-scenene være?

Da han lagde sin første fiksjonsfilm *Nord* var han temmelig fersk og blank, jobbet med folk som var mye mer erfarne enn ham selv, og som var ganske strenge.

Hans erfaring er at det funker bra å jobbe med en blanding av proffe skuespillere og amatører. Syntes Raymond Teigen Hauger hørtes bra ut i rollen som den røde mannen, lo da jeg foreslo det.

Kunne være bra å dokumentere en økt der skuespillere spiller scenen i et nøytralt rom. Da har jeg til en søknad; boka, manus, synopsis og en slags pilot/scene som viser skuespill.

Begrensninger kan være fint, lage en ramme. Han lagde en kortfilm for fotball-VM (Foul) med noen benspenn som at han ikke fikk lov til å jobbe med proffe skuespillere, at det måtte være en ball med, kunne ikke bruke musikk og den måtte være fem minutter lang. Funka bra, ble veldig tydelig.

Mente jeg var godt på vei, virka positivt overraska over at jeg var i gang med Final Draft. Merka litt fag-nerding når jeg nevnte det, virka som han likte å snakke om manus-skriving.

Jeg kan jo nå slå fast at det faktisk finnes mange etablerte folk i filmverdenen, både produsenter, regissører og skuespillere, som helhjertet har troa på meg som

filmskaper. Ikke bare troa, men de virker oppriktig gira på at jeg skal lage film. Da er det jo ingen grunn til at jeg ikke skal ha troa, men det har jeg jo.

Snakka om musikk og lyd, at dette er veldig viktig for filmen. Nevnte Todd Terje, Khruangbin og Herskedal. Lurt å velge én å jobbe med.

Torsdag 4. April, 2019

Møte med Frederick Howard i Storm Studios

I min jakt på produsenter tenkte jeg at jeg må jo benytte meg av de kontaktene jeg har, og nå har jeg jo faktisk blitt litt kjent med medstipendiat og produsent Frederick Howard, så jeg inviterte meg selv til et lite møte.

Han foreslo at jeg kunne vurdere å separere filmene, legge kruttet på én av tablåene, i stedet for å lage en kortfilm bestående av flere historier. Så kan jeg evt la de andre være mer lavbudsjett (Ekmans *Målerskolan*) og teste ut andre ting med dem. Ingen dum tanke.

Kortfilmfestivaler elsker korte filmer på et par-tre minutter så de kan klemme inn flest mulig filmer.

Når det gjelder filmfotograf burde jeg sikte høyt, særlig fordi jeg allerede har et så etablert visuelt uttrykk og er anerkjent i mitt felt. Men også fordi, som flere har vært inne på, det er lurt å knytte til seg erfarne folk. Frederick mente at det ville være helt avgjørende for meg å jobbe med erfarne folk.

Skrive et godt manus og lage et prosjekt som er fristende for filmfotografer og flinke folk å være med på, noe som blir lagt merke til og kan leve videre, ikke bare forsvinner i mengden og begraves etter visning.

En mulighet Frederick så for seg hvis han skulle være involvert var å gjøre det gjennom en som visstnok var tilknyttet Storm og som går master på filmskolen (i produksjon antar jeg), og at Frederick guider henne i dette. Han foreslo et møte mellom oss tre hvis dette er noe hun synes virker interessant.

Han mente at det ikke burde være noe problem å få spilt inn i september og ha ferdig film til jul hvis jeg stod på litt.

På vei ut sa han at man må jo bare finne et sted man føler seg hjemme, der man føler at folk virker bra, følge mageføelsen. Tenker at jeg på en måte må finne ekvivalenten til No Comprendo Press.

Søndag 5. mai, 2019

Om valget av Liker stilen

Vil bare knote kjapt ned hvorfor jag valgte å ta utgangspunkt i *Liker stilen*. Først var jeg innom en del mer lineære manus til kortfilmen som jeg likte veldig godt, men følte at de ikke gikk helt opp. Det ble liksom for mye å forklare, for mye transport-etapper. Rune hadde jo snakket om dette ikke-lineære, mer eksperimentelle, men det var på vei til en demonstrasjon foran stortinget med Iselin at jeg innså at å ta utgangspunkt i *Liker stilen*-boka var en veldig god idé. Hadde jo drøftet alt dette mye med henne og hun var veldig gira på *Liker stilen*-ideen. Hun mente det kunne danne grunnlaget for noe mye større, en «hyper-antologi», som hun kalte det. Bare en masse løsreven korte intense episoder, fra universet mitt.

Vi dro senere på dagen til Bygdøy der vi brant bål med Espen og Marianne, og jeg forsøkte å forklare dem denne historien jeg hadde skrevet om den forheksede eiendomsmegleren, men opplevde at den ikke lot seg elevator-pitsje, ble så veldig omstendelig og mye å forklare ... snublete. Det virket jo som om de syntes det hørtes spennende ut, men det var vel litt da jeg kjente på at denne historien ikke egnet seg som en kortfilm og innså at *Liker stilen* er mer interessant.
Det var vel særlig Krödern-historien, som jeg har forsøkt å skrive om til manus, som dro med seg resten av *Liker stilen*, egentlig. Så da var det å plukke ut litt andre serier og episoder fra boka som kunne resonnere med den på et vis, plukke historier jeg liker godt, som jeg føler har noe interessant filmatisk over seg.
Dermed kom «etterforskeren» med, «Er det mulig?» og «Nattamuffins» ... men så ville jeg jo gjerne få inn akvarellene, skogen og det demoniske også på et vis ... og dermed skrev jeg inn starten med nøkken, egentlig ganske seint i prosessen. Husker jeg satt på biblioteket på Blindern og skrev det.
Sluttscenen med de tre mennene rundt bålet er jo tatt fra fanzinen «Et rettskaffent bål», som jeg totalt hadde glemt og avskrevet helt til jeg fikk en melding fra Holtestaul om at Vinger hadde referert til den i en anmeldese av en Flying Lotus-skive (!). Det forbauset meg såpass og tenkte at da må jo den gamle lefsa ha gjort et lite inntrykk på ham, kanskje den ikke var så dum? Jeg hadde glemt så godt som hele handlingen så jeg fant den fram og leste den igjen og det slo meg at den hadde en del morsomt i seg. Dermed ble den også skrevet inn i en veldig forkortet utgave.

Det at jeg skrev inn meg selv som blir intervjuet, det føltes vel bare riktig på et vis, få inn litt meta. Selv om jeg ikke akkurat har noe behov for å befinne meg foran kamera. Hele denne prosessen med å gjøre om *Liker stilen*-boka til et manus kan jeg nok dykke mer i, men dette får holde for nå.

Mandag 6. Mai, 2019

Skal møte Oslo Pictures!

I morgen skal jeg i møte med to (!) produsenter fra Oslo Pictures som Rune satte

meg i kontakt med og jeg er veldig spent. Ikke at jeg har de store forventningene til å få noen til å ta filmen min, men det er uansett spennende. Og på onsdag skal jeg møte 4 1/2.

Hovedutfordringen min akkurat nå er at jeg har falt helt ut av flyten jeg var i for en stund siden, rundt midtveispresentasjonen. Da var jeg totalt i siget, skrev side opp og side ned med historier og tanker og så virkelig for meg at jeg skulle lage film. Også ... husker ikke helt hva det var, men jeg ble i hvert fall litt røsket ut av det, særlig etter påske. I tillegg har jeg gjort et par jobber for New Yorker, hvorav den ene var veldig krevende. Og vips, så føles hele filmprosjektet som noe stort tull. Men jeg tror jo på det, eller vet vel at jeg gjør det. Må bare tillate meg selv å dykke ned i det igjen, finne igjen trua. Og jeg føler at det er litt viktig før møtet i morgen, at jeg er omtrent der jeg var da jeg møtte Rune; i siget, med masse å si og snakke om. Back in the saddle! Bare skriv, hva som helst, bare skriv, som jeg gjør her nå! Merker at det hjelper å bare skrive. Jo, også gjerne meditere litt også.

Ellers går det litt opp og ned med Iselin og meg, vært litt mye «reve-enka» i det siste. Vi har begynt å kalle henne det hvis hun har drukket litt mye og begynt å snakke om hvor irriterende hun synes at jeg er. Sier at hun fantaserer om å spidde meg osv. Men hun sier det med et smil, og jeg skjønner jo at hun ikke mener alvor. Vi kan heldigvis le godt av det mellom slagene.

Tirsdag 7. Mai, 2019

Møte med Andrea Berentsen Ottmar og Dyveke Bjørkly Graver i Oslo Pictures

Var knallnervøs i forkant av møtet, følte meg både uopplagt og uinspirert, helt ute av prosjektet mitt mentalt. Men jeg forsøkte etter beste evne å lese gjennom tidligere notater og på best mulig måte komme i siget igjen. Møtet gikk uansett veldig bra, må vel kunne sies å være det mest optimistiske hittil, i hvert fall har jeg ikke følt meg så nære å faktisk få et ja som nå.

Jeg ble møtt av en leken hund som ble forvist til et rom der den lå og klynket i starten av møtet. Jeg prata som en foss, la fram settingen, viste en sterkt nedklippet versjon av midtveispresentasjonen (som slo godt an) og tok fram *Adult Contemporary* (hadde ikke norsk utgave av *Liker Stilen* for hånden) som jeg lot ligge igjen.

De virket helt klart gira, bare det at de gadd å være to stykker synes jeg var et godt tegn. De snakket som om de seriøst vurderte å ta til seg filmen, drøftet ulike måter det kunne gjennomføres på, og selv om de forståelig nok ikke kan si ja på flekken så sa de jo rett ut at de gjerne ville få det til. Kapasiteten deres avhenger av hvor mange av kortfilmene de har søkt om som får tilskudd, noe de får svar på i starten av juni ... blir veldig spennende, for jeg kjenner at jeg veldig gjerne kunne tenke meg å jobbe med dem.

De snakket om at det kunne la seg gjøre å dele opp denne produksjonen litt; filme sommereksteriør og det vi har budsjett til i sommer/før evt. tilslag på søknad, og så filme interiørscener utover vinteren.
De mente at det absolutt ikke var urealistisk å få til en søknad til august. At jeg godt kunne tegne, eller lage et storyboard, som kunne stille sterkt.

Legge opp filmen utifra hvor mye midler vi ender opp med å få; får vi lite eller ingenting skreller vi vekk en del scener/tablåer, lager en enklere utgave. Får vi tilstrekkelig, filmer vi så mange scener og tablåer som ønsket. At man er fleksibel og jobber med to potensielle veier å gå, avhengig av tilskudd.

Andrea hadde jobbet på musikkvideo for Kaja Gunnufsen (*Faen ta*), der de hadde vilt mange locations, filmet på en uke, så hun mente ikke at alle mine locations trengte å være *så* sinnsykt vanskelig å få til.

De lurte på om jeg tenkte å skrive manus selv eller ønsket å skrive med andre, sa vel at jeg i utgangspunktet så for meg å skrive det selv, men at jeg gjerne kunne ha dialog med noen som ser på det innimellom og kommer med innspill.

De spurte om jeg hadde en filmfotograf i tankene, jeg kom ikke på en bestemt å trekke fram.

Tittelen er viktig, de liker *Liker stilen* og tenker at det kan resonnere med f.eks. å ha litt forskjellige stiler på scenene, at det er tydelige stiler på dem. Snakket om *Venter på våren*, eller noe (VG-TV?) som bare var scener med folk som prata, litt flue på veggen, men at tittelen ble viktig for hvordan du ser filmen.

De lurte på om det kom til å være en humoristisk film, og jeg sa at jeg omtrent ikke har greid å lage noe som ikke har et snev av humor i seg, men at jeg gjerne liker å gi det resonans ved å veie opp med noe tungt, dramatisk eller skremmende.

Jeg nevnte Knut Nærums forord til min forrige bok der han skriver at mine serier «…framkaller alkoholfri fylleangst» og at jeg føler at dette oppsummerer seriene mine veldig godt. Andrea sa at det kanskje er nettopp det jeg skal jobbe med å overføre til filmen.

Jeg snakket om ideen om å bryte det ned i flere kortfilmer, men Andrea så for seg at hvordan de forskjellige episodene påvirker hverandre er et fint aspekt og likte tanken på én film. Jeg tenker vel for så vidt at selv om det hadde blitt løst på den måten så burde de sees i sammenheng, f.eks. at de vises ofte på NRK mellom programmer så folk ser de der eller noe.

De satser gjerne på noe som de føler er gjennomførbart, og som de helst kan se at kan føre til noe mer på sikt (les: langfilm).

De vil at jeg skal sende dem følgende;

- Manus: bare skriv i vei og send over snarest.

- Sende over Krödern-scenen, både tegneserien og manuset (kanskje få Rune til å se på det først)

- Bilder: fra filmer som gir en pekepinn på det visuelle uttrykket jeg ser for meg - slik at de kan begynne å se seg rundt og finne egnede personer å koble på.

- Evt. flere tanker rundt filmen.

Så dette var en fin rakett i baken, jeg må bare gyve løs og skrive et manusutkast som kan være severdig, jobbe på for fullt.

Torsdag 9. Mai, 2019

Å selge inn seg selv fra scratch / Møte hos 4 og 1/2

Flyr rundt i møter, og det er jammen ganske interessent å ha satt seg selv i en posisjon der jeg må rundt på frierferd og selge inn meg selv. Begynne på scratch, på sett og vis, selv om jeg har en solid bakgrunn og karriere innen mitt felt. Minner meg litt om den gangen jeg var fersk fra KHiO og gikk rundt til forlag og viste tegninger, uten å få et eneste napp.

Fikk audiens hos Ingvild Evjemo og Håkon Øverås hos 4 og 1/2 og møtte dem i går, og selv om de var veldig hyggelige og rause følte jeg meg litt som en smurf. Var helt fortvilet i forkant fordi jeg følte meg så totalt ubrukelig. Har liksom mista gnisten og troa på prosjektet mitt også, ganske tøft å skulle gå i møte med folk og selge inn noe du har mista troa på, i en bransje du ikke har peiling på eller erfaring med. Ikke de beste forutsetninger for å selge inn ting, og da Håkon på et tidspunkt spurte meg hva filmen min handler om fikk jeg nesten panikk. I gode stunder kan jeg lett forklare det, selv om handlingen er aldri så uhåndgripelig, men med denne dagsformen føltes det nesten umulig.
På et tidspunkt nevnte jeg Roy Anderssons tablå-struktur som en inspirasjon og da viste det seg jaggu meg at Håkon jobbet med ham på hans nye film nå! Han sa noe interessant om ham forresten, at han visstnok maler akvareller eller tegner i stedet for å skrive manus. Det relaterer jo i høy grad til prosjektet mitt.

Elisabeth snakket om at det var viktig at jeg bevarte og tok med uttrykket mitt inn i dette, at jeg ikke måtte miste det som er fordelen til uerfarne filmskapere, at det kan bli annerledes. Ikke bli for proft og strømlinjeformet. **Gjøre det på min måte, ikke henge meg opp i hvordan det egentlig liksom skal gjøres.** Gå litt amok.

Håkon snakket om hvor mye kjedelig kortfilm som lages, at mange egentlig ønsker å lage langfilm og presser dette inn i en kortfilm. Ofte er de beste og mest populære norske kortfilmene bare ett eller to minutter.

Han ba meg sende over historier jeg kunne tenke meg å lage film av, var interessert i å se hva slags historier jeg vil jobbe med, synopsis.

Fredag 10. Mai, 2019

Møte med Eirik Sæther / Proft vs. røft

Fikk en tekstmelding fra Eirik Sæther der han skrev at han hadde hørt rykter om at jeg utforsker filmfaget og at han gjør det samme. Han foreslo et møte og kom til KHiO der vi hadde en hyggelig prat, avslappa tone.

Notater:
Han skriver ikke manus, bare vet hva som skal skje i en scene, hva karakterene skal. Mye skjer i klippen, han snakket om en fantastisk klipper fra Bacon.
Han spiller selv fordi han vil ha full kontroll over karakteren. Likte *NRK Hyper*, lo godt. Digga også Krödern-serien veldig, gjentok det mange ganger med latter i fjeset. Antydet at det kanskje kunne gått an å samarbeidet en gang, jeg synes greiene hans virker spennende.

Han snakket om Humor Nieu, som jeg for så vidt har tenkt litt på å kontakte. Han forklarte at du må organisere og ordne alt selv, så stiller de med et lite crew på avtalt tid og sted. De lønnes av Nieu, som eies av Morten Ramm. Vegard der var god på filming. Virker som om man eier verket ganske greit selv. Mulig at de blander seg litt. De liker serier, så *Liker Stilen* kunne evt. vært sluppet der som episoder og samlet til en film, men det kan hende de er ute etter mer rein humor, min film blir jo ikke nødvendigvis bare morsom og crazy.

Virka som han mente at jeg bare burde gjøre det mye mer lo-fi, virket litt skeptisk til produksjonsselskaper, litt i tråd med det Elisabeth Evjemo sa i går om ikke å miste det genuine man som fersk bringer med seg hvis det blir *for* proft og striglet.

Eirik har fått med Dag Solstad på å spille i noe. Til Bjarne Melgård hadde han sagt at han bare skulle være seg selv, ikke si noe som føltes unaturlig for ham.

Sitter igjen med troa på at jeg sikkert kunne fått det til på egen hånd for de penga jeg har spart opp, bare gått litt vilt til verks, tatt styringa. Må jo kanskje uansett belage meg på det, og uansett jobbe mot det, uavhengig av hva som skjer med produsenter. Kan jo ikke sitte og tvinne tomler og bare håpe at noe skjer! Må ha noe mer håndfast å vise til i enden av dette.

En fin ting med *Liker Stilen*-formatet er jo at jeg kan teste ut ting og stiler; kanskje en scene/episode ikke har manus men at jeg bare vet hva som skal skje i scenen også lar jeg skuespillerne improvisere det fram? Mens en annen følger et manus veldig tydelig osv.

Tirsdag 21. Mai, 2019

Henrik Rafaelsen i stua

Henrik Rafaelsen har vært hos oss i det siste, han leser *Fruen fra havet* med Iselin. Jeg har jo bare møtt ham i døra nærmest, har dratt og jobbet annensteds så de får arbeidsro, men kult å hilse på ham. Er jo allerede fan av ham som skuespiller, virker som en veldig fin fyr sånn ellers óg. Vi bonda over The The da han la merke til skjorta jeg hadde på meg, han var visst også stor fan.

Selv om ikke jeg har noe med dette å gjøre så føles det liksom bare gjevt at det rundt meg skjer ting i tråd med det jeg sikter meg mot, å jobbe med film og skuespillere. Å plutselig kunne servere en kopp kaffe til Rafaelsen i sin egen stue er jo liksom litt sprøtt. Og gøy.

Mandag 27. Mai, 2019

«Do weird shit all the time» / Peptalk med Espen Friberg

Hadde en god prat med Espen Friberg på Koie Ramen i går, før vi så Spectrum på Revolver. Emil introduserte oss til Sonic Boom etter konserten, var veldig hyggelig og samtidig skummelt å prate med en helt med så firskårent fjes.

Før konserten hadde jeg en fin prat med Espen, og jeg likte veldig godt mottoet hans; «Do weird shit all the time», som en venninne fra statene hadde sagt til ham en gang. Bare gønn på med noe sprø greier, sa han. Og det er viktig. Jeg bør ikke henge meg opp i å gjøre alt så «riktig», er jo ikke noe poeng hvis jeg bare lager noe som ligner alt mulig annet i form og innhold. Jeg må benytte denne muligheten til å lage *min* egen greie, ikke forsøke å tekkes eller fri til andre (produsenter osv). Benytte anledningen til å gå amok.

Det kan jo hende at det jeg lager nå blir for kørka til at en produsent vil ta i det, men da får jeg bare lage det på annet vis og vise at jeg har noe å komme med, så de kanskje stoler mer på meg videre.

Fortalte om *Liker Stilen*-planen med Krødern og etterforskeren og løvblåseren og støvsugeren og all støyen og stresset. Han digga deg skikkelig (gjorde Holtestaul og), men mente samtidig at jeg måtte passe på at det ikke skulle syes *for* mye sammen, må ikke nødvendigvis gå opp.

Snakket om *Night on Earth*, der historiene ikke henger sammen, bortsett fra at det alltid er midnatt. *Du levande*, der kun et tordenvær binder det sammen. Livet går jo ikke opp, det heller.

Mandag 27. Mai, 2019

LIKER STILEN-kortfilm

Hva er Liker Stilen-filmen?
Episoder, tablåer, mennesker, steder, samtaler, bevegelser, stemning, musikk, humor, absurditeter, mystikk, angst, fragmenter, stil, farger, lys og skygge

Hvor foregår filmen?
I et slags Oslo? Eller i «mitt univers», som er basert på Oslo? Både byen og skogen, som jo er to viktige sider ved Oslo.

Hva kan binde episodene sammen?
Tittelen kan si noe om hvordan filmen sees, som Andrea snakket om. *Liker Stilen*kan være nettopp forskjellige stiler.

En rammefortelling, enten en faktisk forteller, voiceover, en situasjon vi kommer tilbake til mellom fortellingene, selv om dette fort kan bli for mye for en kortfilm.

Hva handler Liker Stilen-boka om?
Krangling, kommunikasjonssvikt, idioti, stemning, skrekk, humor, fragmenter,

Hva handler Liker Stilen-filmen om?
Knut Nærum har sagt om mine serier at de «fremkaller alkoholfri fylleangst», som jeg synes er den beste beskrivelsen av mine serier. Det er rart og komisk, og man har jo ofte ekstra lav terskel for å le av ting når man er skikkelig fyllesjuk og sliten, samtidig som veien til angst og skvettenhet er veldig kort. Og uansett lurer en stor, mørk følelse i bånn av at noe er alvorlig galt, men du vet bare ikke hva. Venter på at noen skal ringe og gjøre deg obs på det, fortelle at noe forferdelig har skjedd.

Noe er galt men vi vet ikke hva - ofte i serier og filmer får vi en følelse av at «Å nei, nå kommer det til å skje noe grusomt, hen kommer til å bli påkjørt eller kræsje eller noe fælt». Det er ofte en stemning, og kanskje også hva slags scene som blir vist oss «hvorfor ser vi at vedkommende bare rusler langs veien eller heller seg et glass melk her nå» e.l.

Kanskje scenene er opptakten, legger veldig opp til at noe skal skje, men så brytes scenen før dette skjer. Litt som seriene i boka, de slutter jo ofte veldig rart og brått. Som Eirik Sæther og jeg snakka om, at det er uten punchlines.

Jeg vil lage noe som ikke får folk til å sovne i Grimstad.

JEG MÅ TRO PÅ HANDLINGEN, FÅ SKUESPILLERNE TIL Å TRO PÅ HANDLINGEN

Har kapitlene/Scenenavn, tekstplakat foran hver scene? F.eks. «Krödern»

Iselin snakket om at *Liker stilen* kan være en serie der hver episode er et par minutter.

I og med at mye er basert på ting jeg overhører kan man si at folk kan risikere å møte seg selv i serien, kanskje er det nettopp dem jeg har overhørt. Jeg er en joker som beveger meg blant folk og plukker opp. Ferdskriveren. Fragmenter. Haiku-film. Bredt persongalleri.

Det er viktig at det ikke bare blir en «showreel» med et knippe sprikende scener sydd sammen på en fancy måte uten at det er noe innhold eller substans. Det må fungere som et helhetlig verk.

Historier jeg vurderer:

LIKER STILEN
S. 3-5 Detektiven med spaghetti i taket
S. 11 Er du klar til å notere, Pål?
S. 12-15 Snekkerne
S. 37 Er det mulig? (Billetter til *Svanesjøen*)
S. 74 Nattamuffins (og evt de andre historiene om bakende fedre og døtre)
S. 92 Suppe
S. 94. Fjernstyrt helikopter
S. 95. Kom jeg eller gikk jeg (kanskje slå sammen med en annen)
S. 130. Kaostyyv (voiceover til en fyr som bare sitter i en stengt bar og drikker øl)
S. 152-157. Krödern
S. 162. Det må være slitsomt å ha det sånn (overnervøs onkel, gjøre gjennomførbar)
S. 166-167. Hva gjør hun i hagen vår? (Bør skrives om litt, men fint utgangspunkt)

SERIER SOM VIL DEG VEL
S. 9. Blir du nervøs når jeg gjør sånn?
S. 12-13. Rødhette
S. 18. Jeg skal vise dere frykten (fint utgangspunkt, liker starten)
S. 19. Trist som faen (kan kanskje også slåes sammen)
S. 23. Direktøren og hans sekretær
S. 27. Fristende wok (kanskje kombinere med Suppe og spaghetti i taket)
S. 28. Visning (enkel animasjon av hesten, rufsete)
S. 31. Når jeg ser deg (fin start, utgangspunkt)
S. 54. Hensynet
S. 65. Da lynet slo seg vrangt
S. 66. Fix Fox (bra utgangspunkt)
S. 67. Finnes det ulv i Norge?
S. 68-70. Mannen som (kunne bearbeides til en egen kortfilm)

Fra andre kilder:
Demontegneserien i *Scratches*
Krampus Norvegicus (lage noe basert på dette trykket)
Kanskje noe fra Dongery-Dagbladet?

Det slår meg at en del serier kanskje kan slåes sammen, kanskje kan man sy det hele sammen til én historie?

Måter å binde historiene sammen på:
Finne en schnål skuespiller som spiller meg ved et tegnebord, viser fram tegninger som blir til filmene, voiceover.

Eventyr: litt som ideen over, med en forteller som sitter og forteller et knippe historier. Moderne eventyr. Et problem med begge disse ideene er kanskje at tablåene er så korte at det blir veldig anmassende å skulle svitsje mellom tablå og forteller. Med mindre fortellingene glir mer over i hverandre og voiceoveren binder det litt sammen.

Ta utgangspunkt i serien «Fjernstyrt helikopter» (s. 94); to menn på en slette forsøker å få en drone til å lette. Den ene forsøker febrilsk å underholde den andre for å unngå at han gir opp (kanskje det er veldig viktig for den ene at dronen letter, kanskje de skal sende noe dop med den eller noe. Kjærlighetsbrev til en dame).

To eldre menn på en slette forsøker å få en drone til å lette. Den ene står rastløst og røyker mens den andre strever iherdig med dronen, det virker uhyre viktig at de får den i lufta. Grunnen er at dronen inneholder noe (dop, kjærlighetsbrev, nøkler, kondomer). Den røykende forklarer ampert den andre hvorfor det er viktig å få den avsted, i denne forklaringen kommer de forskjellige tablåene. Mellom hvert tablå/historie kommer kjappe og kaotiske klipp av dronen-karene som strever.

Lørdag 1. Juni, 2019

Blaffen / Elton John-fiasko for New Yorker / Jeg takler ikke å tegne fjes / Premiere på NRK Hyper

Jeg var på hytta en uke. Føltes veldig spesielt å kjøre opp helt alene i min egen bil for første gang, en enorm frihetsfølelse! Egentlig dro jeg for å jobbe med filmen min, men så gikk hele uka med til å illustrere Elton John[38], som New Yorker endte med ikke å bruke, etter stor og frustrerende innsats. Strevde *skikkelig*, hele uka handla bare om å få til trynet til Elton John. Tok refusjonen ganske tungt, det gikk innpå meg, og kanskje særlig nå for tiden siden jeg ... det er så mye forandring, både med arbeidslivet og privatlivet.
De fikk en annen illustratør til å lage en tegning som rett og slett var ganske døll og jeg kunne ikke begripe hva som var galt med min løsning? Den var jo vilt mye mer sprek og forseggjort, pekte på detaljer i filmen osv. Og hvorfor gikk de til en annen i stedet for å bare be meg tegne noe annet? Det er jo det som er vanlig prosedyre … Men det som tok meg hele føkkings uka var rett og slett bare å få fjeset til å ligne … det sliter jeg av og til så helt infernalsk med at jeg like gjerne kunne blitt bedt om å løse intrikate brøker.

Iselin kom opp en lynvisitt, hun var ganske sliten av *Ragnarok* og annet kjør. Jeg ble noen dager til og fikk heldigvis kommet i gang med filmen, så helt bortkasta var det jo ikke.

Da jeg kom hjem skulle Iselin rett fra innspilling til middagsselskap, så jeg ble liggende å se en gammel episode av *Fakta på Lørdag: Natt i Trondheim*, som var jæskla funny og fascinerende.

Sov dårlig og det ergret meg siden Flu og jeg skulle arrangere premierefest for *NRK Hyper* på Mir. Kjente at jeg var veldig sliten og uopplagt og på søvnunderskudd, følte meg lettantennelig og amper, men forsøkte å være bevisst på det så jeg ikke skulle bli unødig bøs mot noen. Heldigvis steg humøret straks jeg ankom MIR og fikk meg en øl. Prata med skuespillerne, de var gira og det var god stemning. Det seig på med kjentfolk og jeg ble ganske i farta. Flu og jeg sa et par velvalgte ord før vi viste greiene. Folk lo og lo, det var rett og slett fantastisk gøy å se hvor godt det slo an! Både blant folk jeg kjenner og vet er disponert for disse greiene, men også blant mange jeg ikke kjente og flere av Iselins skuespillervenner. Vi viste til slutt litt bloopers og delte ut blomster til de involverte. Topp stemning.

Tirsdag 4. Juni, 2019

Ut av gryta

Kom i gang med litt rutiner i dag, etter å ha sovet til jeg våknet av meg selv i 11-tiden, dro og trente og nå føler jeg meg nærmest euforisk! Så et komisk par på sparkesykkel[39] som jeg tegna og la ut på insta, fikk forbausende positiv respons. Mens jeg trente hørte jeg på *The Subtile Art of Not Giving a Fuck*, som også fikk meg litt på skinner igjen.

For jeg har ikke vært helt på skinner i det siste, refusert av New Yorker, følte meg mislykket, stressa over filmen som også kan føles mislykket og som noe tull, Iselin og jeg skurrer[40] også er pappa blitt dårlig, på toppen av alt. Det blir kanskje litt mye. Også er jeg er jo nærmest skada etter den konflikten med naboen, til tross for at det er lenge siden. Greier liksom ikke å senke skuldrene helt her, selv om vi har skværa opp og det antagelig bare er jeg som er overnervøs.

Men ok, nok om det nå. Nå skal jeg trene, og så lage ferdig filmpakka til produsentene! Den skal sendes ut i dag! Kanskje lage noen tegninger og concept art først for å gjøre det mer innbydende? Bål-scenene osv? Er jo rett og slett innsalg, dette her.

Onsdag 5. Juni, 2019

Endelig sendt ut Liker stilen-pakka / Iselin Ragnarok

Jeg har satt sammen en liten «filmpakke» med skisser, tegninger, castingtanker, manus, tegneserier osv. snedig presentert i en PDF og i dag sendte jeg den ut til

alle produsenter jeg har møtt og vært i kontakt med. Deilig og skremmende. Jeg aner ikke hva de tenker om det jeg har sendt dem, om de tenker at jeg er helt på jordet eller om de har troa, men *jeg* har i hvert fall troa og er gira. Jeg kan stå for det. Så får vi se.

Iselin er i Otta og filmer *Ragnarok* for Netflix. Hun skrev og lurte på om vi kunne lese replikker før hun legger seg, og hun har jo bare et helt sinnsykt kjør! Hun hadde skrevet mails til nå, og må opp klokka tre i natt for å sminkes! Og natt til i dag måtte hun opp i firetiden. Hun hørtes veldig sliten ut. Sendte meg bilder fra fantastiske opptak i huler og daler og greier.

Onsdag 19. Juni, 2019

Kortfilm-braindump - del 2

(Påbegynt mai 2019 etter at jeg har bestemt meg for å lage kortfilm basert på Liker stilen-tegneserien, siste post 19. juni 2019.)

Ser *Pistolklubben*, kortfilmen til Thomas Robsahm, der tittelsekvensen bare er filming/panorering i et rom med skrift på veggen. Kunne gjort noe lignende, som glir sømløst over i første scene. Direkte overgang fra tegning til film. Veggmaleri.

––

Iselin sa at jeg burde spille meg selv som er redd for veps i filmen. Kanskje gjør jeg et fiktivt intervju og blir satt ut av veps. Gjøre det i august og sette fram masse syltetøy. Kan jeg få andre til å kjenne på min frykt for veps?

Også var det den serien med passordet til Netflix-kontoen; Korallrallrev123. Passordet bare kom til meg da Iselin og jeg hvilte middag, var liksom halvveis i søvne men våken nok til å skjønne at jeg burde skrive dette ordet ned.

––

Jfr. Hitchcock/Truffaut-dokumentaren jeg så i går:

Hva er mine fascinasjoner?
Middelaldrende menn og kvinner, mysterier, det overnaturlige, autoritære personer, vold, eventyr, stemninger, livsfare, gamle sjarmerende lokaler

Hva er mine redsler?
Veps, ulykker, ulver (varulver), djevelen, galskap (miste forstanden), drite meg ut, autoritære personer, høyder, det ukjente, edderkopper, voldsomme folk, å bli avslørt, sykdom, miste gnisten

Hva er mine «fetisjer»?
Farger, klær, dress og slips, sminke

Hva er mine hangups?
Dress, eldre menn, slanger, edderkopper

——

Liker måltidsmetaforen[41]; de første scenene er forretter, Krödern er hovedrett også er de siste scenene dessert. Men er desserten skikkelig dessert akkurat nå? Bør jeg dra på mer med danseren og musikk?

Iselin sa at jeg på nåværende tidspunkt bare bør kjøre på og skrive ned alle scener jeg vil ha med og heller skrelle vekk, det er jeg for så vidt enig i.

Et rettskaffent bål, animere selve bålet oppå filmen?

——

Iselin mente at jeg burde spørre E-type om å spille Krödern, kunne jo vært jævla gøy, men vet ikke hvor realistisk det er? Og hvordan han ville funka? Ellers snakka jeg jo med Harald, han er jo veldig klar. Viste seg at han også var skikkelig *Whitnail and I*-fan.

Søndag 23. Juni, 2019

JEG HAR PRODUSENT!

Ble sittende i godstolen i kveld, var opprømt og leste gjennom kortfilmmanuset mitt til *Liker Stilen*. Jeg hadde litt tidligere på kvelden vært på Albatross med Espen Friberg og Jens Hjort, og der møtte jeg for andre lørdagen på rad Dyveke Bjørkly Graver, min produsent (!). Det er fortsatt litt vanskelig å fatte, men ja, siden sist så har jeg altså fått meg produsent! Hun virker veldig kul, merket at jeg connecta skikkelig med både Andrea og Dyveke med det samme, de skjønte liksom greia mi, vi snakka samme språk. Krysset så innmari fingre for at de ville hoppe på dette. Attpåtil er Oslo Pictures selskapet til Joachim Trier og Eskil Vogt!

Jeg så Dyveke straks vi kom inn på Albatross, jeg sa hvor utrolig glad jeg er for at vi skal jobbe sammen, hun snakket om hvor godt hun likte materialet. At det var en av den mest proffe presentasjonene hun hadde mottatt. Eller, hun brukte kanskje ikke ordet proff, men sa i hvert fall at hun sjelden hadde sett for seg en film så tydelig som med materialet mitt. Mente det var en skikkelig bra pakke. Og hun skrøyt veldig av castingen, kjente tydeligvis til Raymond og så for seg ham når hun leste manus og syntes det var helt topp. Og Synnøve Macody Lund og de andre. Hun sa at den Krödern-episoden egentlig er en kortfilm i seg selv, men hun likte at det er mer før og etter, likte helheten.

Det blir visst en travel høst siden de skal lage den nye filmen til Joachim Trier, så

hun sa at vi bare må planlegge og se hva vi kan få til med de midlene vi allerede har. Så søker vi om mer støtte i august, antar jeg. Jeg ble veldig glad av møtet.

Mens jeg stod der hadde Todd Terje dukket opp, jeg hadde greid å overtale ham med et par sms'er. Han ville få med Espen og meg til Japan, snakket om at vi kunne ha en utstilling der og at vi tre kunne spille plater sammen, og på den måten få reisen dekket.

Albatross stengte og på vei ut var det en skjeggete fyr som skrøyt av *NRK Hyper*, gitt! Jeg ble overrasket over at en fremmed kjente til de sjuke, smale greiene der og visste hvem jeg var. Etterpå fortalte Jens at det var Filip Roshauw fra The Switch, som jeg jo ser stadig vekk på Facebook.

Søndag 23. Juni, 2019

Filmer jeg setter høyt

12 Angry Men, Mulholland Drive, Blue Velvet, Stalker, Mirror, Solarium, Låt den rätta komma inn, Whitnail and I, Sanger fra Andre etasjen, Du Levande, Eyes Wide Shut, 2001 A Space Oddyssey, Sult, Faces, The Square, Sunset Boulevard, Rope, The Big Lebowski, Fargo, Taxi Driver, The Wolf of Wallstreet, Mio min Mio, En Lektion i Kärlek, Donnie Darko, Children of Men, Paris Texas, Mad Max, Oslo 31. August, Pusher-filmene, Night of the Hunter, Badlands, Rosemary´s Baby, Wake in Fright, My Joy, Back to the Future, Roger Rabbit, Office Space, Bottle Rocket, Fear and Loathing in Las Vegas, Repo Man, Three Businessmen, Us, Hoggeren, Barnforbjudet, Leon, The 5th Element, Suspiria, Wall Street, Mannen som ikke kunne le, Jakten (Løchen), Jackie Brown, Django Unchained, True Stories

Onsdag 26. Juni, 2019

Andre møte hos Oslo Pictures

Oslo-Pictures har sagt at de vil produsere filmen min og det føles helt merkelig. Jeg er først og fremst grunnleggende gira på en måte jeg ikke har vært før. Det føles som at jeg skal gjøre det jeg alltid har drømt om, ja enkelt og greit en drøm som blir til virkelighet. Alle intervjuene jeg har sett og lest med filmskapere og bare ønsket meg inn i deres sko, nå skal jeg selv lage film. Jeg vet at det bare er en kortfilm, men jeg har på følelsen at jeg kommer til å lage noe spesielt, noe bra, noe unikt.

Men jeg er selvsagt også litt redd, noe annet ville vært helt umenneskelig, tenker jeg. Selvsagt skal jeg være litt redd når jeg for første gang i mitt liv skal lage film. Ikke bare skal jeg gjøre det jeg alltid har drømt om, med den feilingsfrykt det innebærer, men jeg skal utføre noe i et ganske annet fag ... fag? Finnes sikkert et bedre ord. Og det er ikke som med tegning, at jeg kan sitte der alene og prøve

og feile og stange og styre, før jeg bestemmer meg for å sende det fra meg til redaktøren. Nei, her skal jeg stå ute i det fri, gjerne på offentlige steder, med skuespillere, både erfarne og amatører, et filmteam, og antagelig skuelystne.
Og der skal jeg styre skuta, jeg skal sørge for at det skjer, at det blir bra, at det blir best. At skuespillerne, filmfotografen og alle andre involverte skjønner hvor jeg vil. Og ikke minst, jeg må *vite* hva jeg vil. Og jeg må kunne formidle det. Konsist. Jeg må være selvsikker, samtidig som jeg selvsagt skal være ærlig på ting jeg ikke vet. Men jeg tenker at det blir viktig å gi teamet følelsen av at de er i gode hender, at de geleides av en som vet hvor vi skal. Jeg ser for meg å være lydhør.

Min store skrekk er at vi står der på sett også føler jeg at noen spiller feil, også enten tør jeg ikke eller greier ikke å gi tilbakemelding på det. At jeg lar noe passere som ikke føles riktig, fordi jeg ikke tør å si i fra. Jeg må tenke på hvor mye jeg har jobbet fram mot det øyeblikket, hvor mange som satser på meg, bevilger penger, for at jeg skal lage noe bra. Noe jeg kan stå for. Da kan jeg ikke kalle det en dag med materiale jeg ikke er fornøyd med, bare fordi jeg er redd for å fornærme noen eller skape dårlig stemning. Jeg må rett og slett greie å snakke med skuespillerne og forsøke på en veldig smidig måte å forklare hva jeg vil. Men det er vel en balansegang inni der óg, for det vil jo ikke bli nøyaktig som i hodet mitt, så jeg må tross alt være åpen for visse avvik.

Men ja, møtet i går; Forrige uke skrev Dyveke fra Oslo Pictures at de ville produsere filmen min, noe som er helt vanvittig. Fikk for øvrig en mail fra Ingvild Evjemo i 4 1/2 i går der hun skrev at de likte pakka jeg sendte og lurte på om jeg hadde fått meg produsent. Det at hun følger opp på den måten OG ikke minst at Oslo Pictures vil ha meg, tyder jo på at jeg har lykkes med å lage noe som virker lovende. Jeg avtalte med Oslo Pictures å ta et møte før sommeren og diskutere litt framdrift siden søknadsfristene kommer ganske tett over sommeren.

Jeg var litt tidlig ute og ville nødig framstå som en overivrig valpete masekopp så jeg stod utenfor Cinemateket og gransket tilforlatelig programmet der mens jeg ventet på at klokka skulle bli 12. Da den var to på gikk jeg videre ned Dronningensgate og ble møtt av en inngangsdør på vidt gap. Det føltes idiotisk å ringe på når døra var vid åpen nede men kviet meg samtidig litt for å bare gå opp og kanskje risikere å komme litt bardus på, eller kanskje måtte banke kløhete på en glassdør eller noe Jacques Tati-aktig.
Jeg ringte på og gikk opp selv om det ikke kom noe svar. Da jeg passerte etasjen under Oslo Pictures så jeg at hele etasjen rett og slett var revet! Så helt krigsherjet ut. Faen til helvetes leven å sitte rett over det der, tenkte jeg. Da jeg kom opp i riktig etasje la jeg først merke til at døra stod vid åpen før jeg så at også denne etasjen var fullstendig jevnet med jorden! Så ut som en granat hadde gått av. Det var en merkelig følelse, litt som det kontoret i *The Game* som liksom på mystisk vis er borte når han oppsøker det neste dag.

Det var jo åpenbart at ingen kunne holde til i disse ruinene så jeg sjekket mailen - aha, *Skippergata* hadde hun skrevet, ja. De hadde altså flyttet siden forrige møte. Det var heldigvis rett rundt hjørnet og jeg ble ikke mange minuttene forsinket. Det var Julie Johrde, som jeg ennå ikke hadde møtt, som tok meg i mot. Hun virket veldig sympatisk og snill, fikk et godt inntrykk av henne. Sammen med Dyveke gikk vi inn i et gigantisk rom, nærmest en hall, nokså falleferdig. De fikk visst være

der gratis en måned, før de flytter opp til Ringnes park der de skal ha sine permanente lokaler.
Vi satte oss ned og pratet i vei om *Liker stilen*, la planer, drøftet casting m.m. Det føles så absurd å sitte i et møte og snakke med filmfolk om *mine* ting, mine egne sære serier, om Krödern, som de begge digga skikkelig og syntes var urkomisk. Det var så forfriskende å snakke om disse sjuke tingene i et proft møte, er så vant til at møter av denne sorten er med kunder og det skal snakkes om mer kommersielle ting.

Det virker som at de rett og slett liker materialet godt og har troa på at det burde kunne motta støtte. Plutselig dukket Joachim Trier opp, han måtte passere oss for å komme til toalettet som lå i andre enden av det digre rommet. Han smilte og sa at han ikke ville forstyrre. Det ble liksom litt stille og jeg følte det lå et alt for kraftig hils i luften og jeg reiste meg og tok ham i hånden. Jeg har hørt at han er helt rå på ansikter og jaggu myste han ikke og sa; «vi har hilst før, har vi ikke?». Det kan selvsagt ha vært et knep jeg selv tyr til noen ganger når jeg er usikker, for jeg tenker at det skal mye til at han husker meg som statist i Farris-reklamen han spilte inn for tusen år siden.

Liker jo veldig godt filmene hans og lurer jo på hvor mye han vet om at jeg skal lage film hos Oslo Pictures, tenk om han ikke liker prosjektet mitt? Man vet jo aldri. Litt senere dukket Anders Danielsen Lie opp, med kjæresten sin? Var i hvert fall ikke hun som jeg ikke husker navnet på i farten, som han skal spille mot i *Verdens verste menneske*.

Når jeg nå sitter og leter etter skuespillere, ja rett og slett sitter og caster, så ble jeg plutselig redd for å gjøre sånne fagspesifikke brølere som andre gjør når det kommer til tegneserier og tegning, som å si at noe er «tegneserieaktig» osv. Kan jeg f.eks. si at jeg ikke kjenner «spillestilen» til noen eller er det liksom helt feil? Er jo sikkert noen sånne salater å tråkke i.

Iselin har vært på opptak i hele dag, nå er hun i møte med en regissør angående en stor rolle hun vurderes til for en TV-serie som skal spilles inn til høsten. Jeg hjalp henne med «selftape», var veldig gøy! Skikkelig sprøtt uvær her i kveld, flere trær har blåst ned rundt i byen og greier. Faen, der lynte det på horisonten …

Mandag 1. Juli, 2019

Drømte at jeg lagde westernfilm og at alt gikk på tverke

Drømte om å lage film, og det føles veldig bra selv om alt gikk på tverke. Tenker det betyr at sinnet begynner å prosessere ting underbevisst, forberede seg mentalt. Vi var på et fjell og skulle spille inn en western, alt var veldig uoversiktlig. Visste ikke hvem alle var, de bare surra rundt med sitt og virka uansett ikke så interesserte i meg. Før opptak satt vi ved et provisorisk langbord, en fyr jeg stadig ser i byen, med markante øyenbryn og ring i øret, tror det var han poeten eller noe som var så ivrig på Maren på Robinet den gangen? Han reiste seg og spurte meg om noe fagteknisk jeg ikke skjønte noe av, tror det var noe om ISO eller

lysmåling. Jeg spurte hva det var, men la til at jeg visste at «blocking» handler om hvor skuespillerene står osv, for å vise at jeg i det minste hadde bittelitt peil. Han himlet med øynene da han skjønte at jeg ikke hadde gjort dette før, lurte på hva jeg hadde gjort og hvilke erfaringer jeg hadde før dette. Tror noen prøvde å forklare ham hvem jeg var, liksom selge meg inn.

Det neste jeg husker er at jeg lå i en liten hytte og ventet på at vi skulle begynne, Jørn Aagård var innom. Jeg hadde ingen anelse om hva som foregikk, lå og fikla med iPaden. Etter en stund kom Jørn igjen, han var liksom litt innsatt i det hele, og sa «jeg tror de bare venter på at du skal komme så de kan sette i gang». Jeg ble dritstressa og spratt opp! Var usikker på scenen vi skulle spille, prøvde febrilsk å finne den på iPaden men var så stressa at det bare ble rot.
Gikk mot området der scenen skulle spilles inn, ved et bord ute på en cowboyaktig farm i fjellet. En ung jente kom og jeg hilste på henne, men ble samtidig oppmerksom på at det var mange andre jeg ikke hadde hilst på og ble stressa for at jeg hadde neglisjert dem. Skuespillerne sa litt hånlig at «det hadde vært greit å ha hatt noe tekst», og jeg skjønte at ingen hadde fått manus! Jeg ble stressa og famlet fram et manus på iPaden og ga den til en av skuespillerene; «OK, du kan ta denne, så leser jeg på mobilen». Jeg skulle lese en av rollene. Riktignok sa skuespilleren da han leste manuset«Sassy greier!» til sidemannen og det var tydelig at selve manuset slo an selv om ikke jeg gjorde det. Så begynte vi å spille/lese, men jeg greide ikke henge med, var ukonsentrert og skjønte ikke hvor vi var i manus. Når det var min tur til å lese ble det veldig lenge stille, og jeg bare lot det bli slik uten å bli stressa, selv om alle bare ventet på at jeg skulle si min linje.

Jeg drømte også at David Lynch hadde vært i en merkelig ulykke, jeg så det på nyhetene; han hadde stått på en scene med masse barn på en festival også hadde store mengder fyrverkeri gått av ved et uhell, midt på scenen. Var bare en diger svart røyksky og fyrverkeri der. Klippene viste at han kom seg ut, helt sotete og fillete, men han smilte. Gikk bra med barna.

Torsdag 4. Juli, 2019

Gul frakk

Jeg kom hjem og sa hei, men skjønte ikke helt om jeg fikk noe svar. Iselin sa ett eller annet som kunne høres ut som «jeg sa du ikke skulle komme» eller noe i den dur, men etter lyden å dømme gikk hun liksom unna. Jeg så henne ikke, gikk inn i stua, men da var lyden hennes på kjøkkenet, så jeg gikk tilbake i gangen og skremte dermed vettet av henne. Hun hadde på det støydempende headsettet hun fikk av meg til jul og hørt på noe hip hop, hun hadde rappet, sa hun. Ikke hørt at jeg kom. Hun viste meg verdens fineste gule frakk hun hadde kjøpt på salg på Storo, var helt i hundre.

Fredag 5. Juli, 2019

Greier faktisk å jobbe ute blant folk

Sitter på Café Abel på Trikkesløyfa og jobber med filmen, kan ikke helt fatte at dette faktisk skal skje. Før det satt jeg på biblioteket på Blindern og jobba - en jobbrutine jeg har hatt de siste dagene, liker det godt. Digg å komme seg litt ut av leiligheten uten å måtte dra så langt. Har i det hele tatt knukket den jobbe-på-offentlig-sted-koden i det siste, føler jeg.

Søndag 7. Juli, 2019

Mail og «nedbrekk» fra linjeprodusent Lars Thomas Skare

Nå fikk jeg akkurat mail fra linjeprodusenten i Oslo Pictures, Lars Thomas Skare, og det er helt uvirkelig. MASSE info og notater og kommentarer, men bare av praktisk art; manuset virker det som er i boks og veldig godt likt! Han sendte en hel drøss vedlegg og annet men limer inn noen viktige spørsmål jeg må ta stilling til her:

«Hei Bendik; du kjenner ikke meg, men jeg jobber på Oslo Pictures om dagen med et par andre kortfilmprosjekter, og ville hjelpe Julie litt på veien med å brekke ned «Liker Stilen». Her er derfor mitt forslag til innspillingsplan + nedbrekk, med en god del notater og spørsmål som du/produksjonen må ta stilling til den nærmeste tiden. Du er kanskje vant med å lese slike innspillingsplaner fra før, men hvis ikke, bør det være ganske selvforklarende - det er i hovedsak en detaljert nedbrytning av manuset, fordelt over X antall opptaksdager, hvor alle scener og div. notater ligger i linjer kalt «strips» nedover. Om du har spørsmål, ikke nøl med å gi lyd (og beklager om jeg er over-pedagogisk om alt dette er noe du vet fra før).

På grunn av andre prosjekter er det nok ikke jeg som kommer til å bli med videre her dessverre, men da har dere et utgangspunkt i hvert fall - og jeg kan godt være litt i loopen fremover og svare på spørsmål her og der når det trengs.

Jeg må også si at jeg liker manuset og konseptet kjempegodt, og tror dette kommer til å både bli morsomt å spille inn, og ikke minst, å se når filmen er ferdig! Jeg skulle ønske jeg hadde mulighet til å følge prosjektet videre for fullt, men lykke til i hvert fall!

DIVERSE NOTATER OG SPØRSMÅL

OVERORDNET

- Hva er tenkt i forhold til statisteri og kontroll over «universet»? Er dette et tegneserieunivers hvor karakterene eksisterer mer eller mindre for seg selv i et vakuum? Skal man ha mye ekstra folk f.eks på vei til Operaen eller

utenfor Hønse-Lovisas hus? Eller skal det være så tomt og rent som mulig? Har mye å si for budsjett og logistikk hvilken løsning man ønsker (Mye sperrevakter og kontroll over et tomt univers + tillatelser til å sperre koster penger. Statister koster som regel penger. Fri flyt av naturlig liv koster ikke penger, men er uforutsigbart om man ønsker et stilisert univers). Foreløpig har jeg ført på et slags «naturlig forslag» på statisteri, så kan man heller justere etter hvilken løsning man ønsker.

- Akkurat nå har jeg lagt 3 dager i en sommerbolk i slutten av august, og 2 dager i en vinterbolk, som kan plasseres litt vilkårlig - men det er lurt å plassere den sent så man slipper å blacke ut interiørlocationen til «Nattamuffins». Jeg tror man med fordel bør pushe sommerbolken så sent i august som mulig, for å få nok preptid (mye som skal fikses, og mange etater og «normale folk» er på ferie til begynnelsen av august så preproduksjon er mer saktegående enn vanlig) i tillegg til hensynene rundt bålbrenningen (mer om det under). Datoene er selvsagt bare forslag foreløpig dog - og må sikkert endres ift tilgjengelighet på skuespillere og locations etter hvert. Teddy's har stengt på søndager, og ettersom det virker som et så definitivt førstevalg for location, vil det være veldig lurt å legge dette på en søndag. Mitt forslag er utsjekk på fredagen før, og å filme søndag-tirsdag, 3x dager på rad.

- Jeg vet at budsjettet deres er veldig lavt. 5 dager er naturligvis ikke mulig å få til på dette (med mindre det blir skikkelig dugnadsånd blant alle involverte). 3 dager i sommer vil også være tricky på et så lavt budsjett, men med de rette menneskene (unge, lovende og sultne etc) og med det rette innsalget + at man jobber med miniteam, bør det kunne gå an å få til på et vis. Jeg tror ikke manuset slik det fremstår nå bør løses på mindre enn 5 dager - da må man i så fall justere metode («run and gun»)/justere antall situasjoner.
- Som dere sikkert ser ganske kjapt, har jeg lagt alle eksteriører til sommerbolken og alle interiører til i vinter. Man filmer altså EXT-bitene av Etterforskeren og Korallrallrev123 i sommer selv om man filmer INT-bitene senere. Jeg tror dette er den beste planen - selv om man må filme ting med direkte kontinuitet 3 måneder senere.

NØKKEN (SKOGSVANN)

- Har ført opp sikkerhetsdykker, men det kan bare være en designert person i crewet med gode svømmeferdigheter som KUN har denne oppgaven.
- Man bør ha et lodd/anker med tau og bøye i på bunnen av vannet (tauet med bøyen bør slutte rett før vannoverflaten) som «nøkken» kan klatre opp og ned på under tagning, som er tungt nok til at det ikke flyter opp når skuespilleren henger i det under vann. Vanskelig å få rett bevegelse/timing på en langsom oppstigning om man må dykke ned og svømme opp for egen maskin. Med en sånn løsning kan man kontrollere farten og bevegelsen mer.
- Med tanke på badetemperatur bør dette gjøres i sommer - MEN helst i sammenheng med sluttscenene. Se dog notater om de scenene under ift

brannsikkerhet og at man trolig ikke bør filme dem i august, med mindre man spiller ball med brannvesenet.

- Skal man uti vannet med nøkken med kamera (splashbag i så fall) eller filme kun fra bredden? Eventuelt filme fra båt? Skal hun dukke opp midt i tjernet? (En del å si for om fotograf må svømme med splashbag (minst kontroll), vade med vadebukser eller være i båt (mest kontroll))

ER DET MULIG?

- Er det tenkt drone i etableringsbildet («byglimt av Oslo») og/eller sluttbildet («Mannen står igjen helt himmelfallen»)? Husk på generelt flyforbud innenfor Ring 2 i Oslo som gjør tillatelse til dette vanskelig å få i Bjørvika (men ikke umulig). Om man vil ha en supertotal fra høyt oppe bør det vurderes å få tilgang i et høyt bygg i stedet og filme fra en fast posisjon der.
- Hvor har man spesifikt tenkt å filme dette? Husk at Bjørvika er en forferdelig byggeplass om dagen ift. valg av sted. Må man filme denne i sommermånedene? Flere områder i Barcode/Bjørvika er jo totalt uten vegetasjon og kan dermed filmes ved en senere anledning og fakes som sommer om man vil det - om man ikke spesifikt ønsker å se trærne langs Dronning Eufemias gate etc.

VEPS

- Skal man se vepsen eller bare lyd? Må VFX-veps til?
- Bør ikke denne filmes i høst egentlig for at man skal tro på at det er løv på bakken?

KORALLRALLREV123

- Her bør man ta en vurdering på hva som er best ift. Netflix-grensesnittet på TVen - om det skal animeres og filmes live, om det skal være en helt vanlig funksjonell TV (da må den autokorrigere riktig etc), eller om man skal filme grønn skjerm/svart skjerm og legge inn senere. Jeg tror den beste/mest tidsbesparende og kontrollerte løsningen er grønn/avskrudd skjerm og å poste alt inn senere.
- Rettigheter til Netflix-grensesnitt må sjekkes.
- Det er ingen tilknytning til INT og EXT, korrekt (man ser ikke det innenfor gjennom vindu eller lignende?)? EXT bør skytes nå i sommer - INT kan gjøres senere.

KRØDERN

- Man bør ha sukkerglassversjon av vinglasset og isolere knusinga så man slipper unna med for mange repeats. Sukkerglass er naturligvis ikke spesielt billig, men siden det 1. Skal holdes av «Stian» når det knuses (ikke kastes), 2. skal knuses veldig nært «Jørgen» sin kropp og ansikt, 3. «Stian» skal spille at han er i affekt - er sjansen for kuttskader temmelig reell om man ikke går for en slik løsning. Jeg tenker man bør gjøre spillscena opp til dette punktet først - så gjøre glassknusinga X antall ganger (med litt inngang og utgang så det ikke bare blir et effektbilde/insert som ser billig ut) og så gjøre del 2 av scena med Krøderen som kommer etter det.

ETTERFORSKEREN

- Er dette såpass hyper-real at det ikke er noe annet politioppbud ellers utenfor blokka? Ingen politibil med blålys på utenfor? Politivakt utenfor blokka? Politivakt utenfor leiligheten?
- Jeg regner med at «DAME» og «ASSISTENT» er samme person i manus, og at det bare er et omdøpt karakternavn som henger igjen på replikk 2 i scena?
- EXT. bør filmes i sommer i sammenheng med Krødern-scenen (tilgang til karakter + sommervegetasjon utenfor blokka). INT. kan spares til senere.
- Skal man se Naboen som danser utenfor i oppgangen innenfra leiligheten, før døra lukkes?

NATTAMUFFINS

- Søknad til Arbeidstilsynet må sendes for barnet (3 uker behandlingstid)
- Om man IKKE filmer dette i vinter bør man filme day-for-night og bygge blackbox/blacke ut vinduene, ettersom barnet bare kan jobbe 06:00-20:00, med mindre det foreligger spesielle grunner til dette (normalt sett kan man pushe det og få tillatelse til eksteriøre nattscener hvor man ikke kan kontrollere sola naturligvis, men interiøre scener hvor man kan blokkere vinduer er det vanskeligere å få dispensasjon til). Slik som det ligger i planen nå (i desember) er det dog mørkt kl 16:00 og man kan bare filme på ettermiddagen uten blackout.

BÅLET (SKOGSVANN)

- Her må det søkes tillatelse om bålbrenning fra brannvesenet + ha gode nok tiltak. Det er bålforbud fra 15. April til 15. September i utgangspunktet - med mindre det er et sted det åpenbart ikke kan medføre brann. Alle steder i skogen er ikke sånne steder - her snakker vi i vannkanten ved havet eller lignende. Her må man enten ha dialog med brannvesen om et trygt sted å fyre bål og velge location ut fra det, eller filme dette senere - også da med godkjenning fra brannvesenet. Det er mulig å få filma bål innenfor månedene med bålforbud, men da må man som regel ha brannvesenet til stede, noe som ikke er gratis - og det begrenser valg av location til der man kan komme til med brannbil som regel (om man ikke kan rigge til effektivt pumpesystem i skogsvannet). Med budsjettet som foreligger er nok ingen av disse alternativene spesielt gode.
- I tillegg skal man slik jeg leser det vise at bålet blåser til en retning på grunn av vinden. Dette må mest sannsynlig gjøres med en liten vindmaskin/vifte på sett. Dette gir selvsagt en økt fare for at glør sprer seg overalt i skogen, og er et ytterligere argument for å tenke på brannsikkerheten.
- Her er det totalt sett en vurdering av brannsikkerhet sett opp mot badesikkerhet til første scene (se over). Disse scenene bør gjøres samlet så man ikke må tilbake til samme location to ganger på mikrobudsjett, men her er det to motstridende hensyn som må vurderes opp mot hverandre. Jeg ville ha startet dialogen med brannvesenet først - om de blånekter at det kan filmes i august noe som helst sted i Oslomarka, er valget for så vidt tatt på vegne av oss.

- Et annet alternativ er jo å skyve hele augustbolken til midten av september og håpe på sommerlig høst.»

Søndag 7. Juli, 2019

I stillhet for klima

Rett før vi har tenkt å få oss en sårt trengt ferie etter siste tidens turbo-tilværelse har Iselin plutselig bestemt seg for å meditere for klima foran Stortinget i morgen - og hver bidige mandag framover. Det har hun kringkastet på insta at hun skal, og dermed fanges jo det av bordet. Ingen lengre ferie eller reise i uoverskuelig framtid, mao. Hun har vært nede på GF Curated og de skal ordne noe hun skal ha på seg, skal sy Greta Thunberg og Penelope over ryggen …

Vi har vært så heldige å få låne hytta til onkel Kim i Kjøvangen, jeg tenker jo at det er perfekt etter kjøret som har vært i lange tider. Vi hadde jo egentlig tenkt å dra til New York, men tror en ren avslapningsferie er hva vi trenger, så frynsete som vi begge er nå. Selv om nettopp det å slappe av virker som det siste hun kunne tenke seg i hele verden akkurat nå, da. Men vi får se om det i det hele tatt blir noen ferie, føles litt som at alt kan skje nå.

Fredag 12. Juli, 2019

Drar på ferie alene / High Llamas-balsam

Kort fortalt; etter et mildt sagt særdeles styrete forsøk på avmarsj endte det med at jeg til slutt ikke gadd mer og etter å ha snakket med onkel Kim på telefonen var det bare om å gjøre å komme seg ut av leiligheten i en fei. Jeg hadde klikket fra meg i vinkel og pakket ferdig og sjekket at jeg hadde med meg det viktigste, så bare pelte jeg meg ut.

Bilen har hatt det med å ikke starte men startet og jeg svingte ut av garasjen. Jeg kjente at jeg var utrolig sliten, og tankene vandret stadig over på Iselin. Var helt utmattet av den siste tiden vår. Hadde hatt vett på å plukke med meg noen nye CDer denne gangen, og High Llamas balsamerte sjelen til fulle hele veien, det var rett og slett helt magisk og helbredende. Et stykke på vei kom jeg på kjekspakken jeg hadde kylt i gulvet så smulene haglet og at jeg hadde glemt å advare Iselin om hva som ville møte henne når hun kom hjem, det stresset meg. Og DVD'en jeg hadde knekt over kneet (bare en elendig fransk komedie, hadde hatt såpass kaldt hode oppi alt). Og Caspar David Friedrich-plakaten jeg egentlig var veldig glad i men som jeg hadde knørvet sammen i papirsøpla. Hadde veldig behov for å bare gi henne en heads-up, liksom. Bortsett fra dette og at jeg var sliten, var det ganske deilig å kjøre.

Etter å ha kjørt meg grundig vill og ringt Kim et par ganger fant jeg fram. Når jeg omsider kom til den sinnsykt bratte bakken jeg hadde gruet meg til hadde jeg selvsagt en bil i baken som gjorde oppfarten ekstra stressende. På vei opp hadde Kim vinket fra verandaen, og når jeg hadde snudd oppe og skulle ned så jeg pappa i knæsj oransje klær stå i veien og vinke og dirigere. Fine pappa. Jeg svingte inn ved siden av Kims bil og hadde knapt stoppet før pappa åpnet døra og ønsket velkommen. Det var fantastisk å endelig være framme, blant familie, sol, sommer, god mat og feriefornemmelse. Det var faktisk enda flottere der enn jeg kunne huske. Jeg tok en øl og la meg i hengekøya mens Kim lagde deilig kyllingmiddag på utekjøkkenet. Pappa rakk å spise med oss før Marie kjørte ham til bussen. Vi drakk vin og hygget oss til langt på kveld.

Iselin og jeg hadde litt kontakt fram og tilbake i går. Jeg fikk bilde av den maltrakterte kjekspakken og ramponasje-kaoset og ble flau, selv om jeg egentlig ikke syntes det er så urimelig å avreagere etter alt hun har stelt i stand den senere tid.

Lørdag 13. Juli, 2019

Krödern på Xtra

Da vi ringtes greide jeg faktisk å ta meg sammen. Hun hadde møtt en som ligna (og hørtes veldig ut som) Krödern på Xtra. Hun hadde tatt kontakt og forklart om filmen min, men han fantes ikke interessert. Hun er jo mildt sagt forførende av seg og vant til å vinne fram til folk så hun virket nesten litt sjokkert over steinansikt-reaksjonen hans, totalt fravær av interesse. Synd, for jeg begynner å tenke at vi virkelig må finne en plan B til E-Type som aldri kommer med et tydelig svar.

Hun snakker om at hun gjør klimastillheten for kommende generasjoner, at hvis vi skulle fått barn noen gang ville hun ikke hatt hjerte til å se dem i øynene uten å ha gjort en skikkelig innsats. Det er jo faktisk et veldig fint og godt poeng, som jeg kjenner meg litt skamfull over å ikke bare støtte helhjertet. Samtidig som dette paradoksalt nok er med på å torpedere forholdet vårt … og jeg må vel bare skjønne at det alltid kommer til å være sånn; hun prioriterer jobb og særlig aktivisme *langt* over ferie med kjæresten. Står jo en viss respekt av det, men samtidig forvirrer det meg når hun vet at vi er helt på felgen, at det er en reell sannsynlighet for at dette ikke går lenger.

Uansett; jeg tror jeg bare skal forsøke å tenke minst mulig på oss disse dagene, la det fare. Minst mulig kontakt. La henne styre med sitt. Jeg skulle jo egentlig jobbet her og gjort en masse, men det eneste jeg får gjort for meg selv her er å skrive i dagboken.

Tirsdag 16. Juli, 2019

Barry Manilow for New Yorker

Heh, før jeg skriver må jeg bare notere noe som skjedde før i dag; satt under parasollen og tegnet videre på Barry Manilow for New Yorker mens jeg hørte litt musikk, først en hel High Llamas-skive, så kom litt random låter basert på det, bla. «I Guess I'm Just a Little Too Sensitive» av Orange Juice, og jeg følte meg latterlig truffet, «… too sensitive for you».

I går ringte jeg Iselin før hun skulle på audition, dels for å lodde ståa litt og dels for å tilby å pugge replikker, noe hun satte stor pris på. Vi leste gjennom manus flere ganger. Etter audition ringte en strålende blid Iselin og fortalte at det hadde gått helt fantastisk.

Iselin kom omsider, selv om hun knapt hadde gått av bussen før hun fortalte at hun måtte inn til byen igjen for å uttale seg om 007 i Dagsrevyen. Jeg ble passe oppgitt, men plutselig hadde hun overtalt Dagsrevyen til å komme til Son heller. Etter en snarvisitt på hytta fikk vi dårlig tid til avtalen med Dagsrevyen men jeg gadd ikke stresse. Da vi satte oss i bilen og jeg vridde om nøkkelen fusket motoren og ville ikke starte. Jeg merket at Iselin ble stressa men prøvde å ta seg sammen. Jeg lot det som vanlig gå ett minutt før jeg prøvde igjen. Den fusket atter en gang, men jeg holdt nøkkelen vridd og med nød og neppe startet den og vi kunne kjøre av gårde. I Son slapp jeg henne ut og parkerte. Da jeg gikk mot brygga traff jeg onkel Fredrik og Inger Kristine. Jeg fortalte at hun knapt er kommet før hun var på Dagsrevyen og pekte på Iselin som stod på brygga og ble filmet mens hun gestikulerte. Så satte vi oss i bilen og kjørte tilbake til hytta igjen.

Vi dro rett ned på brygga, der det lå tre-fire brennmaneter og skapte uhygge. Iselin fikk seg en kjapp dukkert, jeg måtte vente ganske lenge før jeg så vidt turte uti. Så drakk vi et par øl og leste og slappet av, før vi gikk opp. Lagde grillmat, drakk champagne og øl og hadde det fint. Etter hvert kom vi på en eller annen måte inn på disse siste dagene, og det var tydelig at vi hadde ganske forskjellig oppfatning av dem.

Lørdag 20. Juli, 2019

Lager plutselig en ny tegneserie; Bernard & Bianca / Manifest

Forbausende med denne tegneserien[42] jeg plutselig jobber for fullt med her … aner liksom ikke hvor det bærer, prøver å ikke tenke for mye på det, bare kose meg med den. Ha det lystbetont. Hopper litt fram og tilbake, det er smart for da gjør jeg litt endringer her og der, også kjenner jeg at jeg gleder meg til å fortsette videre på historien. Det begynte med at jeg leste den nye boka til Olivier Schrauwen og ble total-inspirert og bare satte i gang, og samtidig hadde jeg jo en del jeg følte for å bearbeide - den turbulente tiden i det siste. Manuset lå liksom

bare der.

For ikke å miste piffen og ramle av som jeg har gjort med tidligere forsøk på lengre serier har jeg skrevet et manifest for meg selv som gjelder for denne tegneserien;

MANIFEST

* Trikset med denne serien er bare å kjøre på, ikke stoppe opp og vurdere for mye underveis, da bare havarerer det
* Sørg for å til enhver tid holde det interessant for deg selv, underhold deg selv
* Ikke tenk for mye på publikum
* Tegn litt på den nå og da, ikke la den ligge for lenge brakk
* Ikke snakk om den til folk, bare lag den i det skjulte til den er ferdig
* Veksle hensiktsmessig mellom å skisse historien videre, tusje og fargelegge slik at du aldri blir lei. Orker jeg ikke å tenke ut hva som skal skje videre? OK, finn en ferdigskisset side og tusj i vei til du blir lei, for så å fargelegge litt til du blir lei av det óg. Da kan du kanskje skisse historien litt videre igjen.
* Det fine med å hoppe litt fram og tilbake i prosessen er at jeg lett kan knytte ting sammen framover og bakover i tid
* Ikke henge meg opp i «oppslags-layouten», slik at jeg fritt kan legge til sider her og der uten å tenke at de føkker opp et oppslag.
* Siden jeg ikke følger et strengt manus og jobber sporadisk på scenene kan det være vanskelig å vite hvilket sidenummer siden jeg jobber på vil få. Derfor kan jeg kalle fila BB etterfulgt av et stikkord. Når sidene etter hvert er plassert på en tilfredstillende måte i InDesign kan jeg bytte ut filnavnet med sidetall.
* Etterhvert som historien begynner å falle på plass og sidene er mer eller mindre låst kan jeg gå over og finpusse og justere før jeg overfører de ferdige sidene til mappen BB finals.
* Jeg kan vurdere å lage folders for ulike sekvenser og scener, som jeg kanskje ikke vet helt hvor passer inn.

Jeg fantaserer om at No Comprendo kan gi den ut, at jeg greier å holde munn om den og bare jobber på til den er ferdig, og så bare; «Hei Espen, har forresten laget en ny tegneserie, hvis det kunne være noe?» Hadde vært veldig gøy. Jeg tror trikset er å jobbe jevnt og trutt og ikke ha for store pauser, og sørge for å til enhver tid holde det lystbetont, ikke kjede meg. Men ok, nå legger jeg meg.

Lørdag 27. Juli, 2019

Ferien over / Møte med lydmann - hva skal jeg spørre om? / Terje sa ja!

Hjemme fra berg og dalbane-sommer i Kjøvangen. Iselin skal ta et glass med Camara Joof mens jeg skal møte en potensiell lydmann for filmen min, Helge Bodøgaard. Gleder meg, kanskje mest fordi jeg vil ut og se andre mennesker, men er også spent. Jeg har jo ikke peiling på hans fagområde. Men det er jo nettopp det som er greia, han skal dekke et fagområde som ikke jeg kan. Så vi får jo bare snakke sammen, lodde kjemien, jeg får prøve å forklare prosjektet mitt etter beste evne, høre hva han har gjort tidligere og hvordan han jobber. Hvordan han definerer sin oppgave, hva han er opptatt av, hva han får kick av. Hvordan han jobber med filmmusikk-komponisten, Terje, i dette tilfellet. Det er jo uansett ikke forventet at jeg skal ha inngående peiling på lyd, jeg har jo aldri gjort dette før.

Ja, for det har jeg kanskje ikke skrevet om! Jeg var mer eller mindre skråsikker på at Terje ikke hadde kapasitet men tenkte jo uansett at jeg ville ha spurt ham, både fordi det hadde vært mega å jobbe med ham men også fordi det føles riktig siden han lagde soundtracket til *Liker stilen*-boka da den kom ut med en 7" singel. Han ringer meg opp og sier til min gedigne forundring og glede at jo, det hadde vært moro det. Han trenger et tupp i baken for å komme seg ned i studio igjen etter det lange oppholdet. Ble så møkkings glad da han sa ja!!

Mandag 29. Juli, 2019

Skogstur med fattern / Kontaktet av pussig skrue

Hatt en kjempefin dag med pappa på Øyungen i dag. Han hadde med bestefars gamle stormkjøkken og vi koste oss med snurring og pølser. Han prata som en foss, det virket som han storkoste seg. Hadde med iPaden siden jeg dro rett fra Blindern så jeg fikk tegna litt videre på storyboardet mens pappa ordna med sine ting etter hvert. Vandringen ned til parkeringsplassen var magisk, fantastisk vakker skog med fossen på siden og flotte trær. Topp stemning.

Nede ved bilen satt to snåle typer på parkeringsplassen og jeg ble litt urolig siden den ene av dem virket veldig kontaktsøkende. Var redd de enten skulle rane oss eller be om å få sitte på. Den kontaktsøkende kom mot oss og spurte hvilken dato det var. Jeg rakk knapt å svare før han begynte å stille masse moped-spørsmål, skjønte at de to mopedene som stod der tilhørte dem. Så lurte han på om fattern var faren min og han snakket om faren hans som var død, han hadde blitt 88 år. Lurte på om vi syntes det var gammelt nok eller om han kunne eller burde blitt eldre.
Fattern er jo selv blitt ganske kontaktsøkende så han stod for mesteparten av praten fra vår side, og dette var jo liksom en sjanger som ikke er helt fremmed for ham, på en måte. Til slutt spurte han igjen om hvilken dato det var i dag, det hadde han glemt å spørre om, sa han. Som pappa sa da vi kjørte avgårde; han var

litt pratesjuk.

Mandag 5. August, 2019

Storyboard

Har gitt meg i kast med storyboard[43] flere ganger nå, uten å føle at jeg lykkes. Hadde i utgangspunktet sett for meg at dette skulle være lett, givende, gøy og ikke minst noe jeg behersket i alt dette. Men det føles tvungent. Hvorfor gjør det det? Dels fordi jeg ikke vet hvordan locations ser ut ennå, dels fordi jeg ikke vet helt hensikten; er det for å forklare de andre involverte bedre hva som skjer i filmen? Men det jeg tegner nå står jo beskrevet fint med ord i manus. Og utsnitt og komposisjon er jo ikke noe jeg legger så stor vekt på i disse kjappe røffe storyboardene jeg tester ut nå. Er på en måte litt redd for å legge for mye føringer, låse ting, låse fotograf osv på noen kjappe utsnitt jeg egentlig ikke har tenkt så mye over.

Først var jeg veldig usikker på om jeg skulle lage et storyboard som viste hvert eneste klipp, selv når noen bare snakker fram og tilbake med closeups. Men så snakket jeg litt med Iselin og kom fram til at det var best å bare lage et enkelt storyboard som viste keyframes, de handlingsdrivende scenene. Men jeg sliter litt med å se helt poenget med det akkurat nå, føler at det bare gjør mer skade og forvirring enn gevinst ...

Er det bedre å heller bare lage noe consept art? Som vektlegger stemning og andre ting som er viktig for meg?

Men så tenker jeg at det kanskje kan være en styrke i søknaden å ha et storyboard, kanskje det er fint for konsulentene eller hva de nå heter de som bevilger, å få en kjapp visuell innføring? Kanskje jeg bare skal forsøke å karre meg igjennom det? Så kan jeg vise det til Dyveke og Julie og høre hva de tenker. Men viktigere er det kanskje å skrive nå, mtp søknaden.

Jeg kan jo spørre Håvard i morgen, det er jo særdeles interessant å høre hva han mener om dette. Hva er hans erfaringer med storyboard. Hvordan planlegger han shots?

Tirsdag 6. August, 2019

Møte med filmfotograf Håvard Byrkjeland

En del av greia framover nå som Oslo Pictures har hoppa på er å få stabla på plass et crew og møte fagsjefer, som det heter. Møtte filmfotograf Håvard Byrkjeland på Kulturhuset i går, det ble et innmari fint møte til tross for at jeg var utmatta av alskens styr med Iselin og meg. Han var hyggelig, proff og interessert. På toppen

av alt hadde han jaggu et eksemplar av *Liker stilen* i heimen og kjente til greiene! Følte vi var veldig på bølgelengde og var i utgangspunktet bare takknemlig for at en proff filmfotograf i det hele tatt vil møte meg og høre hva jeg har å si.

Jeg spurte Håvard hva han tenkte om storyboard, han sa at det ikke var så vanlig i fiksjon både fordi man ofte ikke har tid eller råd. I stedet pleier han sammen med regissør å lage en dreiebok der man skriver ned scenene, men aller først går de sammen og befarer location. Gjerne i god tid i forveien. Så går man gjennom manus og finner sammen fram til utsnitt og diverse. Så tar man en ny runde med castet seinere.

Mao, er ikke storyboardet mitt så viktig, og det føles egentlig bare litt tungvint og meningsløst.

Han hadde mange interessante tanker. F.eks, mente han at det kunne være fint å gi scenene litt tid, særlig mot slutten, at man rekker å reflektere litt over dem. Sa at han likte det med seriene i boka mi, stoppet opp og fordøye dem litt før han leste neste.

Han lurte på om fortauscafe-scenen kunne vært interiør i stedet, noe det slo meg at den faktisk kunne vært. Stian kan jo bare få øye på Jørgen gjennom vinduet, at han stormer ut og praier ham mens vi ser episoden uten klipp innefra gjennom vinduet. Er jo faktisk ingenting i veien for det. Vi snakket også om at det kunne bidra til den klaustrofobiske stemningen å ha det innendørs. Han hadde sett for seg at den scenen foregikk innendørs.

Onsdag 7. August 2019

Øya / Simone fra Alsace / Veps

Onsdag var vi på øya, så bl.a. Daniel og Marja live, det var helt fantastisk, Thea Hjelmeland var også veldig bra. Stereolab var helt rått. Iselin og jeg hadde det ganske fint, endte på Robinet.

Natten tilbrakte vi på legevakta der jeg kom i snakk med en veldig søt og koselig gammel dame på 93 år som het Simone og var fra Alsace og hadde jobbet med ventiler. Vi snakket natten igjennom, det var veldig fint. Hun minnet meg om bestefar. Kjente savnet etter ham og bestemor, og det å ha kontakt med eldre mennesker. Det har jeg jo alltid hatt mye av, egentlig.

På toppen av alt styr har det den senere tid dukket opp påfallende mange veps i leiligheten, det passer særdeles dårlig med min vepsefobi. Har gjetet ut og knerta 3-4 bare ila det siste døgnet! Og har jo i det hele tatt sett noen i ny og ne her i senere tid. En som lå på teppet i gangen, deretter en død på skrivebordet på kontoret, og en annen død på gulvet i spisestua. De må komme inn fra ett eller annet sted, kanskje en ventilsjakt eller noe. Er jo helt krise egentlig, komplett mareritt, men samtidig drukner det nesten litt i alt drama her hjemme om dagen.

Søndag 11. August, 2019

Møte med produksjonsdesigner / DJ-gig i Japan

Hadde møte med produksjonsdesigner Tuva Hølmebakk om produksjonsdesign. Hun var egentlig fullbooket framover men syntes prosjektet mitt hørtes så spennende ut at hun ville møte meg allikevel, og kanskje greie å skvise det inn. Hun er opptatt med *Fallteknikk* i oktober og de to siste ukene i september, så sånn sett ser det jo ikke helt lyst ut. Men samtidig føles innspillingsplanen ganske usikker akkurat nå ...

- Hun ba meg tenke på om jeg er ute etter et helhetlig uttrykk for alle scenene eller mer individuelle uttrykk som skal treffe deg litt på ny for hver scene.
- Hvor tett på jeg vil at hun skal jobbe, handler litt om kapasiteten hennes.
- De locations som finnes, Hønse-Lovisas hus, Bjørvika og puben, har jo allerede et utseende så der er det ikke all verdens man trenger å gjøre, men interiørscenene med leilighetene er mer jobb.
- Hun snakket om at en mulighet kunne være å ha en god rekvisitør og at hun selv er mest med på det kunstneriske og ikke så hands on.
- Hun pleier å jobbe med settet og så fyke videre til neste, er ikke så mye på plass under innspilling.
- Hvis hun er med så har hun tid til å jobbe de kommende fire ukene framover.

Terje og Fredrik og Harald og jeg skal jaggu meg til Japan og spille plater i høst! Vi fikk endelig sparka i gang en Japan-tråd på fb, har jo liksom vært litt i det blå etter at vi kjøpte flybilletter. Men nå ser det ut til at vi kanskje skal bo i Fuglens hus.

Mandag 26. August, 2019

Liker stilen - loglines

Hevngjerrig folketro trer bokstavlig talt inn i et feberaktig Oslo der innbyggerne på uhyggelig og komisk vis går til grunne i stress og frustrasjon.

Fortellinger på bristepunktet innrammet av rastløs folketro i et Oslo som har gått på en smell.

Et sammenbrudd av en film der forskjellige overstressa mennesker går til grunne i et Oslo som har gått på en smell.

Et sammenbrudd av en film med fragmenter av ulike menneskers komiske og tragiske utfordringer innrammet av hevngjerrig folketro i et Oslo som har gått på en smell.

Hevngjerrig folketro danner rammen

Hevngjerrig folketro trer bokstavlig talt inn i et feberaktig Oslo der innbyggerne på uhyggelig og komisk vis går til grunne i stress og frustrasjon.

En to tre fire fem seks sju åtte ni ti elleve tolv tretten fjorten femten seksten søtten atten nitten tjue tjueen tjueto tjuetre tjuefire tjuefem

En bukett mennesker fanget i et feberherjet Oslo

Nøkken stiger opp av tjernet sitt og lurer i kulissene i et feberherjet Oslo der vi møter en skakk-kjørt bukett mennesker.

Nøkken stiger opp av tjernet sitt og lurer i kulissene i et feberherjet Oslo der vi møter en skakk-kjørt bukett mennesker på bristepunktet.

Oslo hentes inn av naturkrefter

Oslo

Kittelsen, folkeeventyr, Oslo, fragmenter, opptakten, trykkoker, mareritt, drømmeaktig, stress, tilhørighet, utenforskap, eventyr, naturens hevn.

Nøkken må ut av tjernet og komfortsonen for å fange dagens travle mennesker som ikke lenger lar seg lokke ned i skogens mørke dyp.

En bukett stressa Oslo-borgere får bryne seg på naturkrefter av det eventyrlige slaget når Nøkken forlater tjernet sitt og blander seg inn i en allerede anspent hverdag.

Liker stilen introduserer Kaltenborns tegnede karakterer tolket av både kjente og ukjente skuespillere i en nesten gjenkjennelig utgave av Oslo, ispedd folketro og tonesatt av musikeren Todd Terje.

Liker stilen er fortellinger på bristepunktet.

Fredag 6. September, 2019

«Trump-karikaturer på fritiden»

Lå og så igjennom locationbilder i halvsøvne og fikk faktisk melding av Maren oppi alt. Hun greide ikke dy seg over den idiotiske Aftenposten-saken der det stod at Iselin og jeg «lagde Trump-karikaturer på fritiden» osv, og jeg ga henne helt rett i det, selvsagt. Iselin var jo selv helt oppgitt over dette, at journalisten fikk det til å høres ut som en hobby der vi satt og knadde Trump-tegninger sammen som andre knar trolldeig også bare sendte det til The New Yorker, liksom.

Torsdag morgen skulle jeg jo både på befaring av Sommerro-hotellet og møte Alice fra GrecoDeco, men jeg var rett og slett så utmatta av Iselins styr at jeg måtte

bare avlyse, selv om det var innmari dumt når hun en sjelden gang er i Norge. Jeg var så sliten at jeg bare ble liggende langflat. Dunket i hodet og øynene. Greide ikke å gjøre noe fornuftig, selv om jeg måtte tråle meg gjennom location-bilder. Sørgelig å jobbe med min store drøm og være så utslitt at selv dét blir et ork. Iselin kom hjem med deilig mat fra nye Mathallen og vi så en snau episode *Mindhunter* før hun skulle være konferansier på en Bollywood-festival.

Fredag 6. September, 2019

Locationbefaring / Tarkovskij og vann

En stor dag. Wow. Det er så sjukt at jeg skal lage film. Og med så flinke folk. Lars Thomas hadde tatt initiativ til et produksjonsmøte der vi gikk igjennom en del ting, bl.a. er Krødern svært uviss akkurat nå, spørs veldig om vi får E-Type.

Etter møtet gikk vi til Månefisken og sjekket uteområde som vi vurderer til vepsescenen. Veldig gøy å være der med Håvard, han hadde gode tanker om utsnitt og så med en gang hva som funka og ikke. Fant en interessant vinkel jeg ikke hadde tenkt på. Vi så også på fossen flere steder rundt i området der, han foreslo at den kanskje kunne ligge bak tittelen. Kanskje det kunne vært fint, faktisk. Da får man et fint fossebilde som varer litt lenger, og den fine støyen. Og litt *Twin Peaks*.
Det slo meg at vann går igjen, tenkte på Tarkovskij. Og tenkte på tjernet i marka, og Akerselva som renner fra marka og gjennom byen, og fossen som er så støyete og stressende, gjenspeiler alt stresset i filmen. Samtidig som det er noe deilig og massivt ved støyen fra fossen. Det kom en veps mens vi holdt på og de fikk se min vepsefrykt i fri utfoldelse. Verre skulle det bli da vi etter hvert spiste lunsj på Liebling, som var rene vepsebolet. Jeg sleit med å føre en normal samtale, vrei meg som en ål.

Etter lunsj bar det til Losby der Lars Thomas kjørte oss innover i skogen for sjekke ut Skålsjøen som potensielt Nøkken-tjern. Det føltes fantastisk å sitte der og kjøre innover og vite at vi var på oppdrag sammen for å finne bilder til *min film,* liksom. Og det i fullt alvor, ikke noe kødd eller lettvinte løsninger. Jeg følte meg stort sett veldig komfortabel med regissørrollen, selv om jeg selvsagt ikke regisserte ennå. Men bare det å på en måte være en nøkkelperson i befaringen og vite hva jeg vil ha og greie å argumentere for det. Håvard var selvsagt også en nøkkelperson, siden han ser utsnitt og bilder osv, og ser muligheter jeg ikke var klar over. Men jeg følte at jeg greide å ikke bli redd for å lufte mine tanker, særlig siden jeg tenkte at det kanskje var interessant for ham å få litt nye tanker og blikk på ting, fra en som ikke har gjort dette før. Følte hele veien at vi hadde en veldig god dialog, diskuterte godt hva som kunne funke og ikke, og hvorfor.

Bra tone med Lars Thomas også, som jeg føler er mye mer ... altså, han virker bare veldig snill og dedikert og mindre skummel. Virket jo mildt sagt veldig proff og flink i starten óg, men da var jeg litt mer redd ham, kanskje nettopp derfor. Nå følte jeg mer at han bare var en veldig god og helhjertet fyr, i tillegg til å være dedikert. Litt nerd, på den gode måten. Håvard virker veldig proff, dypt fokusert

og all in.

Vi snakket om bålscenen, at det nok vil være veldig svart og mørkt rundt mennene, men at vi lyssetter litt fake måneskinn slik at man får noen konturer på berget og trærne, og så vidt trærne i bakgrunnen. Låter veldig fint. Fascinerende hvordan vi liksom maler live, at vi snakker om visuelle grep som jeg er vant til å bare tegne/male, mens her må vi rigge lys osv for å oppnå det samme.

Var mye snakk om solposisjon og lys, gir jo mening. Fascinerende å få et hint av hvor mye det har å si for alt, ikke minst logistikken og timeplanen. Gikk inn i skogen rett ved der og fant mange fine steder der vi kan filme nøkkens vandring, vi snakket om at det er fint å ta en tur opp dit med Sunniva som skal spille nøkken og teste ut litt bevegelser. Nøkken kan jo liksom ikke streve og snuble seg gjennom terrenget, må kunne røre seg naturlig og smidig, tenker jeg. Hun er jo liksom en del av naturen. Blir spennende å teste.
Da jeg fikk øye på den fine myra der påpekte jeg at det hadde vært utrolig lekkert med nøkken vandrende over myra, og det ble de andre gira på óg. Vi gikk og sjekket ut myra fra flere vinkler og tok bilder, tror det kan bli veldig fint.

Turen endte på Marienlyst der vi sjekka ut det rosa inngangspartiet i Harald Hårfagres gate jeg hadde sett meg ut som inngangspartiet til drapsleiligheten. Det slo an, virker veldig lovende.

Fredag 13. September, 2019

Møte med filmklipper Erlend Knudsen / Parksalongen

Erlend hadde capsen på snei og virka både trivelig, tøff og proff. Lars Thomas geleidet oss inn på et møterom og overlot oss til oss selv. Vi fant tonen raskt og det var tydelig at han var gira på dette. Hadde troa.

Han snakket om at filmbransjen dessverre tiltrakk seg mange egoer og at det ødela. Men *Kielergata*, som var grunnen til at jeg hadde bedt om å møte ham, var et unntak. Der er det folk med en visjon og en lidenskap som sprer seg i alle ledd av prosjektet slik at alle er gira og yter sitt beste.

Han jobbet ofte slik at før han begynner klippinga leser han reginotatet og snakker med regissøren, forsøker finne ut hva hen tenker og vil. Så klipper han med det i bakhodet og slik han ser for seg at det funker. Så ser vi på det sammen og jeg kommer med innspill og tanker før han tar en ny runde. Men han virker ganske åpen og grei, selv om han også er bestemt og har sine foretrukne metoder. Virker som han liker godt å jobbe ganske på egen hånd, i første omgang i hvert fall.

Skikkelig tegneserie-buff, det er jo ikke dumt, akkurat. Ellers bånda vi over Jodorovsky og Lynch, han mente at siste *Twin Peaks* er noe av det beste som er laget. Der krysser vi jo av på et kjernepunkt.

Han sa en ting som jeg ikke har tenkt på før; at klipperen er den eneste i en filmprosess som er helt ekslusiv for filmmediet. Altså, han sa det smartere, men jeg skjønner hva jeg mener her, he he.

–

Etter møtet satt jeg rent tilfeldig og jobbet på Parksalongen på St.Hanshaugen da det slo meg at lokalet var ganske fint. Enkelt og rent, ikke for pussa opp. Kunne funka ganske bra til barscenen, slo det meg. Men det leder meg til et sentralt spørsmål; hva slags slitt/brunt sted passer? Skal det liksom bare være slitent for enhver pris, og ikke estetisk litt fint? Eller kan det være litt brunt på den sjarmerende, koselige, lune måten?

Fredag 13. September, 2019

Over og ut

Det er rett og slett over og ut med Iselin og meg. Jeg har sagt at hun kan fortsette å bo her i noen uker til hun finner noe annet siden hun ikke vil tilbake til leiligheten sin, som jeg for så vidt kan skjønne med de gærne naboene og alt styr. Mye å skrive om men orker ikke skrive akkurat nå.

Mandag 16. September, 2019

Nøkken

Hvordan går nøkken?
Går hun raskt og målrettet hjem, har hun tatt turen flere ganger eller er det en sjelden begivenhet? Tenker nok det siste.

Hvorfor forlater hun tjernet?
Hvis det er fordi, som jeg skrev i reginotatet, at folk er så stressa at de ikke lenger er i skogen, at hun derfor må opp av tjernet og inn i byen for å finne ofre, så går det kanskje ikke helt i hop med at tre karer sitter der med bål seinere? Da skorter det jo ikke på folk i marka. Eller kanskje de på «magisk» vis er der fordi hun har gjort noe «riktig», løst et problem eller noe.

Hva skjer med ofrene?
Dreper hun de? Hvordan da, i så fall. Hvordan ser likene ut? Kan jeg forske på Nøkken og hva han gjorde med ofrene sine? Ser liksom for meg at han var mer ute etter sjela enn kjøttet. Dette får man jo uansett ikke se, men det kan være greit å ha tenkt på det. Ikke minst med tanke på hvordan liket i leiligheten ser ut, åstedet.

Lørdag 21. September, 2019

Rømte hjemmefra! / Nattens forargelsesfylte eventyr

Hadde spist indisk og tatt noen øl med fetter Daniel på Lincoln før det bar videre til Albatross borti gata. Der satt Daniel Meyer ved bardisken og smilte. Vi hadde bonda veldig over «Goodbye Stranger» i det siste og nå smilte han fordi på bardisken lå rett og slett *Breakfast in America* på toppen av en bunke! Vi fikk de til å sette den på, måtte jo det. Fikk helt dilla på den låta etter scenen i «I, Tonya» der den funker så sinnsykt bra.

Fetter Daniel hadde tekstet med sin operavenn Halvard Djupvik som dundret inn med en litt eldre operasanger, Ole Jørgen Kristiansen. Veldig fascinerende fyr med voldsom baryton-stemme, fortalte røverhistorier med rungende kraft. Etter hvert kom Raymond også, var gøy å prate med ham om filmen. Ble ganske fin i farta etter hvert, vi dro ned til Cafe 33 da det stengte. Her begynner det å bli ganske glimtvis hukommelse. Satt mest og prata med Raymond og etter en stund kom Iselin.

Da Iselin og jeg kom hjem krangla vi veldig. Det endte med at jeg til tross for bitende kulde nektet å tilbringe mer tid i leiligheten og kledde på meg den gigantiske boblejakka fra Island og bestemte meg for å tilbringe natten ute (!).

Gikk oppover mot Blindern, tror jeg gikk langs Sognsveien etter hvert ... for det neste jeg husker for sikkert er at jeg tok av fra Sognsveien opp mot Berg. Da jeg kom oppå toppen der, ved slutten av Bergsalleen, ble jeg stående rådvill og pønske ut neste trekk. Gradvis ble jeg mer og mer obs på en grønn sparkesykkel som stod parkert i øyekroken min, midt i det øde villastrøket. Den ble mer og mer fristende og etter hvert fikk jeg litt GTA-vibber; var fristende å bare hoppe på den og suse av sted. Jeg greide, tross promille og kulde, å laste ned Lime-appen og fikk etter mye kåling omsider låst opp sykkelen.

Det var helt fantastisk å bare suse av gårde! Dette tok natten inn i en helt ny retning. Nå bare cruiset jeg rundt i området. Total frihetsfølelse. Etter en stund svingte jeg innom bensinstasjonen på Tåsen og tok en pølse, Farris og Troika. Mens jeg satt på benken utenfor kom en trailer for å fylle bensin, eller kanskje han skulle kjøpe seg noe. Ellers få mennesker. Klokka var vel rundt 5 om morgenen.

Etter en stund hoppet jeg på sparkesykkelen igjen og suste oppover forbi Tåsen. Havna langt oppi Nordberg, aner ikke helt hvor jeg var, men det var såpass bratt at sykkelen måtte ha litt sparkehjelp til tider. Batteriet begynte å blinke og jeg ble redd for å gå tom for strøm langt oppi gokk. Passerte en og annen morgenfriskus som var ute og luftet hunden, må ha sett helt totalt absurd ut der jeg glei gjennom natten med den gigantiske jakka og hodet gjemt inni hetta med bare nesa stikkende ut. Som han derre i *South Park* som jeg ikke vet hva heter. Stoppet og så på utsikten innimellom. På et tidspunkt tok jeg av inn på en liten grusvei og innså at jeg var i ferd med å kjøre oppkjørselen inn i en privat hage med et digert hus. Snudde før noen rakk få seg en støkk over den mystiske nattlige gjesten. Jeg skjønte at jeg ikke ante hvor jeg var og snudde fordi batteriet stressa meg.

Suste nedover og nedover og etter en lang stund med mye små omveier gjennom boligstrøk så kjente jeg meg igjen nede ved Tåsen skole. Jeg forholdt meg trafikalt til rundkjøringen og glei fint gjennom, suste videre ned til Matkroken på andre siden av veien for bensinstasjonen. La merke til et lite bord og to stoler langs kanten på høyden der, som en liten veranda nesten. Satte meg der for å slå ihjel litt tid men greide ved et uhell å klappe sammen bordet så det liksom falt sammen. Etter hvert la jeg merke til at det stod en ny Lime-sykkel nede ved bensinstasjonen. Jeg gikk inn på appen og fant den på kartet, den hadde mer batteri enn den forrige! Gikk ned og låste den opp.

Dermed bar det av gårde igjen. Mulig jeg roter litt med rekkefølgen på ting her, husker ikke helt hvor ferden nå gikk … jo! Det husker jeg. Kjørte inn mot Bakkehaugen kirke der, og så nedover mot Voldsløkka der jeg forsøkte å kjøre på gresset men det funka dårlig. Hadde lite sidesyn pga hetta og plutselig var det en hund som løp ved siden av meg. Moro.

Suste mot Bjølsen og gjennom studentbyen. Nå begynte vel klokka å bli sånn rundt 6 og jeg kjente at jeg ble litt smådesperat etter husly. Det var ganske kaldt og jeg var trøtt, men det var uaktuelt å dra hjem. Sendte ut litt følere til Jens og Mikael. Jens svarte men var på Carl Berner, men sa at han kunne slippe meg inn til seg om en times tid. Så svarte Mikael, han var våken etter nattevakt og jeg kunne gjerne sove på sofaen hans. Gull! Satte kursen mot Torshov via Sagene. Føltes veldig digg å komme inn og få lagt seg ned. En veldig spesiell natt, men den var faktisk ganske fin og spennende oppi alt! En opplevelse, rett og slett.

Søndag 22. September, 2019

Befaring på Parksalongen

Da jeg våkna på sofaen til Mikael hadde Iselin forsøkt å ringe meg mange ganger, naturlig nok. Hun var ute, jeg tok bussen hjem, dritsliten. Kjøpte en cola på Bunnpris. La meg nedpå litt for å lade opp før jeg skulle møte Håvard og Lars Thomas på Parksalongen for location-befaring.

Det ble en veldig gøyal befaring, vi var enige om at det var perfekt til barscenen. Vi fikk en runde kaffe på huset, hilste på eieren. Tok litt bilder og flytta litt stoler og bord, sjekka ting og tang. Da vi hadde sett nok tok vi noen øl etter hvert, ble ganske mange. Topp stemning og det passet seg å fortelle om nattens vanvittige sparkesykkeleventyr. De holdt på å le seg fillete.

Håvard insisterte på at vi skulle bli med ham på en fest hos noen som leier ut utstyr til filmfotografer nede ved Myrens og vi hoppa inn i en taxi. Da den svingte ned var det en fantastisk oransje himmel med rare skyer. Var veldig sprøtt og gøy å konsekvent bli introdusert som «regissør» ... helt fjernt.

Vi dro opp til Albatross etterpå en liten gjeng, Iselin dukka opp etter hvert. Jeg

insisterte på å spise en kebab på vei hjem. Så ville Iselin ta en taxi, men jeg gadd ikke siden det kom en buss om ti minutter. Den greide jeg å misse fordi jeg rota rundt på Seven for å kjøpe softis. Dermed var det fram med Lime-appen og rett ved Strøm Larsen stod en sykkel som jeg låste opp før jeg suste hjem. Fikk et lite kick og det var pussig nok deilig å minnes natten i forveien.

Tenker at jeg akkurat nå bare får fokusere på Japan-turen og forberede DJ-settet, og så braker det løs med filmforberedelser straks jeg kommer hjem fra det!

Mandag 23. September, 2019

Verdens mest stressa stund!!

Iselin skulle ta nattoget til Bergen og det ble en avmarsj av det helt hysterisk paniske slaget! Da det begynte å nærme seg at hun måtte dra var hun ikke ferdig pakka, jeg så på klokka at hun begynte å slite tidsmessig. Jeg sa jeg kunne ringe etter en taxi, men det ville hun ikke. Til slutt bare løp hun ut. Jeg så ut av vinduet fra soverommet at hun stod ved lyskrysset og prøvde å bestille taxi. Så oppdaget jeg at hun hadde sendt meg melding og bedt meg ringe taxi allikevel. Jeg frika helt ut, ringte og bestilte. Skrev til henne at jeg hadde bestilt men da svarte hun at hun óg hadde bestilt. Så jeg ringer taxi-sjåføren for å avbestille, men da ringer det faen meg på døra nede!!!! Det er Iselin som sier hun har glemt nøkkel og et øyeblikk har jeg taxisjåføren på det ene øret og Iselin på callingen, totalt kaos! Jeg spør hvor han er for jeg blir usikker på hva jeg skal gjøre. Jeg avslutter samtalen med sjåføren for å ringe Iselin som nå er på vei opp og si at jeg kan gi nøkkel til mamma. Så kommer hun inn og sier at hun fant nøkkelen, men hadde glemt noe annet hun plukker med seg. Jeg friker helt ut og skriker at hun må komme seg ut!! At det står TO taxier nede og venter på henne!! Så kommer hun seg omsider ut for helvete! Jeg ringer sjåføren igjen men er så stressa og greier ikke forklare en dritt, så hører jeg plutselig Iselin sette seg i taxien jeg har på tråden … ja, til helvete med den andre taxien. Fy faen, dette er det mest stressende jeg noen gang har opplevd. Helt seriøst.

–

Hun rakk toget.

Lørdag 5. Oktober, 2019

DJ-gig i JAPAN! / Spilletips fra Terje

Vært hjemme fra Japan noen dager nå. Det var helt fantastisk, både å få en pause fra hjemmet og så var det bare en sinnsykt fin tur i seg selv! Lørdagen er av de morsomste dager i mitt liv. Det var helt vilt magisk og moro. Vi hadde akkurat

sjekket inn på det trange APA-hotellet der vi bodde en natt, da vi dro ned og møtte Terje igjen etter at han hadde vært i Osaka. Der stod også den japanske bookingagenten til Terje, Hagi, som jeg hilste på for første gang. Han hadde printa ut plakatene mine som skulle stilles ut på klubben og jeg ble redd han tenkte at jeg skulle henge de opp, men det slapp jeg heldigvis.

Vi gikk til Contact, som lå rett nedi gata. Langt under jorda i et slags parkeringshus. Der sjekka vi kjapt ut fasilitetene før Hagi tok oss til en veldig fancy restaurant. Fikk en bråte vanskelige små retter som egentlig ikke smakte meg helt, og det tok sin tid så vi fikk litt bråttom på slutten, men tanken var god.

Gikk kjapp gange tilbake til Contact. Der stod hele staben og møtte oss ved inngangen og bukket og skrapte. Det var så absurd at hvis vi ikke hadde vært litt stressa så hadde jeg nok blitt ganske flau. Vi kobla inn våre USB-sticks i spillerne og gjorde oss klare, testa lyd osv. før vi satte gang. Var folk der fra ganske tidlig av. Jeg er jo redd for å drepe dansegulvet med noe som ikke er så dansbart, men Terje sa at det måtte jeg ikke være, det gjorde han ofte. Det morsomste han vet er å se hvordan folk reagerer på det han setter på. Han setter ofte på ting som ikke funker, merker at det ikke slår an og leter desperat etter noe å fade inn. Viktig å spille det man *vil* spille, ha det gøy. Spill det du vil, ikke hva du tror folk vil ha. Man må variere, sette på noe rolig i blant, selv om det er fullt kjør på dansegulvet. En av låtene jeg var litt spent på var «De svarte rytterne» av Bo Hansson, men den viste seg å være helt mega! Folk skreik og kom for å skåle med meg da jeg satte den på, ga tydelig uttrykk for at de både kjente og digga låta. Veldig gøy. Folk digga masse av det vi spilte, selv svenske og norske greier de neppe hadde hørt før! Da Harald satt på Olav Stedje tok det helt av! Terje stod og koste seg, viste oss noen triks i ny og ne, knegga i skjegget.

Lørdag 5. Oktober, 2019

Kostymetanker til Solveig - innspillingsbolk 1

Her er noen veldig løse umiddelbare tanker omkring karakterene[44], vennligst bær over med fablende form og høyttenkning. Håper allikevel at dette kan gi en pekepinn og kan fungere som et utgangspunkt for videre diskusjon oss imellom.

Stian
Slitsom og skremmende fyr i 30-årene, en du gjerne tar en omvei for å unngå på gata. Uberegnelig og oppfarende, ekstrem bærer av nag. Urokråke som alltid havner i trøbbel, sloss gjerne. I tegneserien er han knæsj rød, og der fungerer det for å underbygge den voldsomme karakteren hans, men i filmen tror jeg det blir too much. Ser heller for meg; kritthvite olabukser, pastellfarget pikéskjorte (i en tone som funker mot den burgunderrøde veggfargen i baren), kanskje svarte pensko (uten snøring) som bryter med de hvite buksene (kanskje uten sokker?), et tynt sølvsmykke rundt halsen, gjerne en litt maskulin stor klokke i sølv/metall, muligens også en ring (ikke giftering).

Jørgen
Klassisk kontorrotte i 50-60-årene, grå og diskret, liker ikke å stikke seg ut. Kanskje litt *Sanger fra andre etasje* av Roy Andersson-anstrøk? Grått og trist. Kan f.eks. ha en grå dress, skjorte uten slips, grå frakk. Bare ikke for mye businessmann, må ikke utstråle makt og autoritet. Kan også funke med beige kaki-bukse, skjorte i en dempet fargetone og en grå frakk.
Mao. flere muligheter på antrekket her, så lenge han framstår som en som kler seg ganske safe.
Frakken kan evt være en allværsjakke (George i *Seinfeld*) eller regnjakke, så lenge den ikke har for sterke farger.
Kanskje Ecco-sko, evt. Mephisto. Briller med tynn metallinfatning, rektangulære glass. Hvis han har klokke er den mindre enn Stians, ikke veldig matcho og svær.

Krødern
Skiller seg litt ut fra resten av persongalleriet, mystisk, nesten litt demonisk. Høy, langhåret, fåmælt, langsom, skremmende men med et hint av komikk.
Utstrålingen hans er viktig. Kan se ut til å ha levd et hardt liv, men virker autoritær og nådeløs. Litt som at når han entrer rommet er det som en gasslekasje hvor den minste gnist kan blåse situasjonen til værs.
I utganspunktet/tegneserien har han en lang, mørk lilla frakk, dette vil jeg gjerne at han skal ha i filmen óg, men skjønner at det kan være vrient å finne akkurat lilla, kanskje.
Under frakken er ikke ting så definert i serien, men jeg tenker f.eks. mørk skjorte (muligens krage, evt. T-skjorte), mørke bukser (svarte jeans, kanskje), og svarte, spisse boots (kan godt være matte). Ikke sneakers. Ikke t-skjorte med motiver e.l. Hvit skjorte med knapper og krage kan evt også funke.
Solbriller, klassiske 50-talls (Ray-Ban?) både glass og innfatning er helsvart. Kan også være helt runde. Tar de av seg og avslører mørke ringer under øynene når han kommer inn i baren. Kan godt ha ringer på fingrene og smykker.

Bartender
Godt voksen kvinne som også spiller i en annen scene, litt treig og fjern. Kan godt ha samme antrekk i begge scener, men kan like gjerne ha forskjellige antrekk. Tenker uansett litt traurig stil. Kanskje en bomulsgenser med et motiv på, med skjortekrage under. Bare en tanke, mye som funker her, altså. Ecco-sko eller andre praktiske sko som er gode å stå/gå i, ikke stilige.

––

Assistent
Formelt og nedtonet kledd. Kanskje en grå eller lys/mørk blå dress, skjorte og en grå eller blå frakk. Fine sko, men kanskje ikke høyhælte? Armbåndsur og øredobber, begge deler fine men diskret, ikke for utspjåka. Hun skal være litt underdanig etterforskeren.

Etterforskeren
Høyt tempo, aggressiv og spydig. Dyktig, men kjip. Flott og velkledd, litt divafakter. Lakserosa dress (mulig Iselin Shumbas mor syr en, skal avklare ila

helgen) og beige frakk. Høyhælte sko. Apple watch, gjerne største modellen. Tror uansett at Iselin har nok antrekk å velge mellom i sin garderobe, egentlig.

––

Bendik
Jeg spiller en kverulerende utgave av meg selv. Tenker at jeg kanskje er litt halvpent kledd, har sikkert noe selv. Enten en litt avslappa, blå lindress og skjorte (uten slips), evt. beige eller blå bukser, rutete skjorte og en blaser. Jeg har brun, blå og gul blaser. Kanskje et skjerf.

Journalist
Kommer fra en avis eller magasin som ikke nødvendigvis skriver om kreativt virke siden hun ikke framstår som en i design/illustrasjons-bransjen. Tenker at hun er ganske nøkternt/normalt kledd. Kanskje duffelcoat og Camper-sko eller noe i den duren? Stort skjerf.

––

Nøkken
Tradisjonelt sett en mann, men her er det en kvinne. Bor i bunnen av et tjern i skogen og jeg tenker at framtoningen bærer preg av dette. Hun er en kvinne/menneske-skikkelse, men dekket av svart gjørme, røtter, mose og små grener. Som vi snakket om er det bedre å forenkle henne mest mulig kontra overlesset figur ala skolerevy.
Skikkelsen bak dineren i *Mulholland Drive* er som sagt en stor inspirasjon her. Jeg så i utgangspunktet for meg at hun er naken og innsmurt i gjørme, men som vi snakket om kan det hende det er best at hun har et slags plagg som bedre holder på gjørmen. I tillegget til at det er kaldt å være naken i oktober (!). Viktig at det i så fall er et plagg uten knapper, synlig/prominent søm osv.
Vakre trekk i ansiktet kan godt bevares, men det er viktig at hun ser skremmende og urovekkende ut.

Tre eldre menn rundt bålet
Når Nøkken kommer tilbake til tjernet sitt om natten finner hun tre eldre menn som sitter tankefullt rundt et bål og småkrangler Beckett-aktig om hvorvidt flammen er skeiv.
Jeg vet ikke helt hva som er deres relasjon; er de tre brødre, tre gamle venner eller tre utstøtte som holder sammen? Dette er kanskje lettere å tenke seg til når castet er på plass. Uansett virker de ikke særlig glamorøse og de har ikke fargesterke sportsklær, men heller jordfargede slitte, gamle turklær. Kanskje fingervanter, strikkaluer, skjerf. Rutete flanellskjorte. Slagstøvler, turstøvler, fjellstøvler o.l.
Jeg tenker at selv om jeg primært nevner gamle ting her så er det fint om de også har enkelte moderne effekter på seg, skal ikke se ut som en annen tid, liksom.
Og dette er bare hva jeg umiddelbart ser for meg. Kan godt hende det funker bedre at de har mer moderne antrekk.

Mandag 7. Oktober, 2019

Tanker om regi og innspilling to uker før innspilling

Innspilling nærmer seg med stormskritt, under to uker til. Jeg er spent, men foreløpig mye mer avslappa enn jeg hadde sett for meg. Det kan selvsagt endre seg når jeg sitter der på leseprøver eller befinner meg på sett. Men faktum er at jeg mest av alt gleder meg som en unge til å være på sett og komme i gang. Det kan jo gå totalt til hælvete for alt jeg vet, men jeg har en god følelse. Er jo så mange flinke folk med, og de er liksom med fordi de tror på filmen og på meg. Det er en ganske fantastisk følelse, selv om det i seg selv er grunn til å bli nervøs. Jeg vil jo ikke skuffe de som tror på meg og gir så mye av seg selv for denne filmen.

Det har vært noen bekymringer i det siste, kanskje mest av alt Iselin siden vi er i en kjip situasjon. Det uroer meg veldig. Men akkurat nå er det faktisk været og temperaturen som uroer meg mest. Det blir kaldere og kaldere og på vei hjem fra mamma og Trond i går så jeg det glitre frossent i blader og gress. Hva gjør vi hvis det blir for kaldt under innspilling på Skålsjøen? Hvis det er is på vannet? Eller til og med snø? Sjekka langtidsvarselet nå, som går til 16. oktober og der skal det heldigvis bli litt mildere igjen, rundt 6 grader. Er faktisk nedi minusgrader for tiden.

ALTERNATIVER I SKOGEN DERSOM SNØ OG IS:

- Kan noe løses ved å panorere over noen akvareller i starten? En alternativ start som begynner med en panorering over flere av mine akvareller som ligger på et bord, der vi også får en liten historie som viser nøkken stige opp. Så klippes/fades det til Nøkken som vandrer i skogen og allerede er oppe fra tjernet slik at vi slipper å ha henne i vannet.

- Utsnitt av odden som planlagt, men i stedet for at vi ser noe stige opp hører vi bare lyden av noe som kommer opp av vannet for så å se et glimt av nøkken som går inn fra siden, dryppende våt.

TANKER OM Å REGISSERE, JOBBE MED SKUESPILLERE

Sluker både tekster og videointervjuer av og om regissører, det å jobbe med skuespillere. Noterer noen stikkord her;

- Linereading, altså å framføre hvordan en setning skal leses for skuespilleren, framstår som den største synden en regissør kan gjøre. Og det skjønner jeg jo godt. Når jeg lager tegneserier lever jeg meg veldig inn i karakteren og hvordan dialogen sies, men dette er jo et tegneserieprivilegium, å ha hundre prosent kontroll i sitt eget hode. Nå overlater jeg dette til skuespillere og da er jo litt av poenget at de skal tolke teksten selv, basert på våre samtaler og med tegneserien som

grunnlag. De involverte i produksjonen må få gjøre materialet til sitt. Dersom jeg på død og liv skulle få dem til å lese/spille det nøyaktig slik jeg hører det i mitt hode ville det vært helt meningsløst å lage film, da ville jeg tvunget hele teamet gjennom et egofilter som antagelig ville slukket enhver gnist. Selvsagt skal jeg ha en visjon og oppfatninger om hvordan det skal være, men jeg må være lydhør og ha et åpent sinn. Dette er samarbeid.

- Ta imot hjelp av de som er mer erfarne enn deg på sett. Vær ærlig på alt du ikke kan og gi folk muligheten til å tilby verdifull hjelp. Hvis jeg later som jeg har peiling på alt mulig blir terskelen høyere for å tilby meg hjelp, men hvis jeg er ærlig på dette vil folk hjelpe. Alle er jo interessert i at dette skal bli så bra som mulig.

- Stol på deg selv og mageføelelsen din, og husk at dette er din film, selv om det er et samarbeid. Det er din idé, din visjon, din fortelling, din verden, dine karakterer som skal bringes til live. Du sitter på kildematerialet, men det betyr ikke at du ikke kan la deg overtale til å tenke nytt hvis det føles riktig.

- Dette er din første film og det er viktig å få fram din «stemme» i størst mulig grad. Ikke prøve å tvinge det inn i en eller annen eksisterende form. Få frem hva som gjør deg unik, slik at filmen blir lagt merke til på festivaler osv. Ikke kjør safe.

- Alltid berøm skuespillerne for innsatsen, selv om du ikke er fornøyd. Si takk og vær takknemlig for forsøket. Hvis du føler at det ikke satt, bare si at vi tar det igjen og snakk deretter til *karakteren*, slik at skuespilleren glemmer seg selv og heller fokuserer på karakteren, før dere prøver igjen.

Kanskje skrive mer dialog som evt. kan klippes vekk, f.eks. i intervjuscenen med meg, så kan jo kanskje stemmene våres fades inn i tittelplakaten slik at vi hører oss før vi ser oss. Samme med Iselin som kommer gående og snakker i Apple-watch, der bør vi kanskje høre litt mer i det fjerne.

Lørdag 12. Oktober, 2019

Innspurt mot innspilling / Kostymedesigner / Sminkedesigner / Produksjonsdesigner / Bjørn Müller / Prøvedykking i Skålsjøen

Det har vært intense dager siden jeg kom hjem fra Japan, har null tidsbegrep, merker jeg. Hele turen føles mest som en fin drøm, var helt magisk og akkurat hva jeg trengte! Så har det jo faktisk gått overraskende greit her hjemme etter at jeg kom hjem, Iselin og jeg har begge vært forholdsvis rolige.

Men nå skal jeg skrive om innspurten mot opptak. Det er lørdag og jeg er ganske

sliten etter særlig de to siste dagene som har vært intense men gode. Nå jobber jeg hovedsaklig med å få på plass mennene rundt bålet, vi er så heldige å ha selveste Lasse Tømte fra *Lasse og Geir* og Sverre Horge, men hvem pokker skal spille sistemann?

Den siste tiden når ting begynner å dra seg til har teamet falt mer og mer på plass og er nå fulltallig; Solveig Aksnes er med på kostyme, virker glimrende, vi hadde et møte dagen etter at jeg kom hjem fra Japan. Var jetlagga og følte meg ganske rørete, men møtet gikk bra og vi har veldig god kjemi og er definitivt på humoristisk bølgelengde. Opplever at hun lytter til meg uten å nøle med å komme med egne tanker og forslag, det er bra. Føler også at vi deler en del av den samme humoren vedrørende en del detaljer på karakterene. Skoene hun fant til Raymond fikk meg til å le spontant straks jeg så dem.

Sminke:
Lotte Aas er med på sminke og i likhet med mange andre jeg er så heldig å ha fått om bord har jeg skjønt at hun er blant de beste i landet. Hun og Solveig skal sammen jobbe med Nøkken, og jeg føler at den karakteren er i gode hender nå. Det var interessant det hun fortalte om at i alle andre land enn Norge så er det veldig uvanlig å samarbeide på tvers av fagområde slik de gjør; at kostyme vanligvis jobber opp til halsen og sier at her får sminke overta og ikke røre deres område og vise versa, mens i Norge er det mer vanlig å jobbe sammen i større grad.
Vi hadde også en festlig prat om sminkingen av Raymonds vepsestikk, som jeg påpekte at må være i solar plexus. Det slo oss at det kanskje er morsommere om det ikke er der, at han ikke vet hvor solar plexus er, bare slenger det ut for å virke belest, lissom? Eller så sloss han mye og er smertelig klar over hvor det er, tenker jeg kanskje nå …

Produksjonsdesign:
Da jeg var på Joker for å kjøpe energidrikk ringte Lars Thomas og var gira, han hadde fått med Are Sjaastad på produksjonsdesign[45]. Det sa meg ikke så mye, men litt kjapp googling fikk meg til å forstå begeistringen. *Beforeigners* og *Den brysomme mannen* og andre stilsikre verk. Han er veldig busy og jobber vanligvis på spillefilmer og serier, men nå hadde han en liten luke og var faktisk gira på prosjektet. Føler meg veldig heldig.

Møtet med Are var veldig interessant, hyggelig og flink fyr. Han så for seg et litt renere og ryddigere univers enn jeg kanskje hadde tenkt, men tror han er inne på noe. Mer utgangspunkt i tegneserier og Donald, uten at det liksom blir helt Andeby. Unngå vinkler med masse dølle parkerte biler osv.
Han likte veldig godt locations som vi allerede har funnet bortsett fra Månefisken, som jeg for så vidt også føler visuelt er det svakeste stedet. Han hadde gått litt i området og funnet en annen spot lenger oppe som var mye mer spennende. Mer industrielt, rene flater og nærmest orkesterplass til fossen. Jo nærmere og jo mer bråkete desto bedre. Jeg likte det umiddelbart bedre enn Månefisken og kjente at denne scenen faller mer på plass her og føyer seg inn i en rekke locations med maks utseende.

Han har også fått meg til å tenke mer gjennom karakterene, hvem de er og hva de

skal. Særlig de tre rundt bålet. I tegneserien er jo disse bare svarte silhuetter og jeg har visst minimalt om dem. Nå må de bokstavlig talt fram i lyset og jeg må vite hvem de er, til en viss grad. For dette påvirker hva de har på seg, hvordan de sitter og ikke minst hva de har med seg av ting som ligger rundt dem. Han må jo så klart vite hva slags rekvisitter han skal finne til dem, og da må han jo vite hvem de er og hva de driver med der. I utgangspunktet har jeg jo bare tenkt at det er tre eldre, gretne karer, men han plantet noen interessante tanker ved å foreslå at de kunne sitte i dress, kanskje de er gangstere som har gravd ned noe i skogen? Veldig fin og flink fyr.

Krödern:
Da E-Type etter langvarig gjerdesitting ramla ned på gæren side ble jakten på Krödern for alvor kritisk. Er visst så dyrt med en god parykk så vi må helst finne noen som faktisk har en viss mankemengde. Julie foreslo Ronnie Le Tekrø, som på en eller annen måte ledet meg videre til Backstreet Girls' vokalist Björn Müller. Har jo ikke særlig kjennskap eller forhold til ham fra før egentlig, men utseendet og utstrålingen hans slo meg med en gang som ekstremt interessant. Alle på temaet heiet på ham og jaggu fikk vi ham med!

Satt i kantina for å klemme inn en lunsj mellom møtene da Müller kom vandrende inn i kantina med verdens kuleste ganglag (20 min for tidlig). Fantastisk utstråling og veldig morsom type, fortalte mange morsomme historier, glimrende stemning. Så gikk vi ned og testet kostymer og sminke på ham. Lotte var først litt forsiktig med mørket under øynene, men jeg ba henne dra på og hun ble overrasket over hvor langt hun kunne dra det uten at det slutta å funke.

Müller og jeg snakka litt gjennom manus og jeg forsøkte å forklare karakteren Krödern. Virka som han likte det, selv om jeg var litt usikker på om jeg greide å forklare skikkelig, om han fikk helt tak på alt. Leseprøve er jo noe av det jeg har vært mest nervøs for og jeg merket at Müller muligens hadde det på samme måten, tror han syntes det ble litt kleint så vi ble bare enige om at han skulle lese replikker med samboeren sin. Det er jo uansett bare snakk om fire linjer, liksom. I stedet bare prata jeg litt om hva som skjer i scenen og forsøkte å gi litt kjøtt på Krödernbeinet, hadde jeg nær sagt.

Tirsdag: Lars Thomas, Julie, Sunniva og sikkerhetsdykker Andrew møttes på Storyline før vi kjørte i to biler opp til Skålsjøen[46] i Losby, der vi skulle prøvedykke med Sunniva aka Nøkken. I hytta ved tjernet satt to hyggelige karer som var der for å gi oss tilgang til hytta. Vi hadde masse tungt utstyr med oss som måtte drasses i flere omganger og bæres over på odden. Der satte vi opp et varmetelt med en gassovn inni som Sunniva skulle kunne varme seg i. Det regnet så vi slang alt utstyr inn der. Da vi oppdaget at det var null mobildekning der ble i hvert fall jeg litt småurolig mtp. om noe skulle skje, men det var vel dekning i høgget ved veien der?

Sunniva ble kledd i en splitter ny våtdrakt, Andrew tok på seg sin egen drakt og de klargjorde seg. Han ba henne vinke dersom hun trengte hjelp. Først var Andrew uti for å finne passe dype steder, der han satte ned en påle for å markere. Så tok han med seg Sunniva uti. Hun var tøff og virket veldig komfortabel med å være i det kalde vannet og dykke ned i det. Å se hodet hennes forsvinne ned i

tjernet, med håret som ble liggende litt igjen i vannskorpa før det sank, var både mektig og skremmende. Vi var spent på om det tok lang tid før krusningene på vannflaten forsvant helt før hun måtte opp igjen, men det virket greit.

Jeg ser virkelig poenget med å gå så grundig til verks og ta denne forholdsvis strabasiøse turen ut hit bare for å teste selve dykkingen og røyke ut evt. utfordringer før vi står der på sett og klokka tikker. Det vi oppdaget var at drakten fikk henne til å flyte opp som en korkball så hun rett og slett sleit med å dukke under vann og holde seg der, ikke minst stige og senke seg i et smidig kontrollert tempo. Andrew visste heldigvis råd og løste dette med å sette på henne et opplegg med blylodd som han kunne justerte. Han la også en bag med lodd nedi bånn av tjernet og lagde et provisorisk håndtak som hun kunne holde seg i for å styre hevingen lettere. Foreløpig var dette en tom brusflaske, men til innspilling skal vi ha et skikkelig håndtak som forhåpentligvis gjør at hun kan heve seg jevnt og fint. Under denne testen ble det litt hakkete og generelt alt for fort. Jeg ba henne forsøke å stige opp så sakte som mulig, men fikk det egentlig aldri sakte nok. Men dette kan vi kanskje justere ved å filme i flere frames pr sekund så vi kan sakke ned farten i post.

Vi holdt på i litt over en time før Sunniva begynte å bli kald, det var absolutt lenger enn vi hadde fryktet. Hun skiftet og fikk i seg varmen foran ovnen i hytta, før vi gjorde noen forsøk utpå myra for å se på bevegelse. Jeg følte først at hun beveget seg feil og forsøkte å instruere etter beste evne, men kjenner at jeg synes det er litt utfordrende, er redd for å virke misfornøyd eller vanskelig eller bare helt idiot. Men det handlet nok litt om at hun måtte venne seg til underlaget også, for etter hvert følte jeg at det ble bedre. Jeg var på forhånd usikker på om hun skulle ha en treig snikende gange eller kjapp truende gange, syntes det siste fungerte best.

Men nå tenker jeg på scenene i skogen som vi nå tenker som closeups og at det da kanskje passer bedre å ha de litt langsommere, noe som igjen kanskje påvirker hvordan hun går over myra, men ikke nødvendigvis. Lettere å gå i åpent lende enn i tett skog. Hun hadde ikke skikkelige støvler og ble gjennomvåt på beina. Dette stresset meg ganske mye, så den siste økten i skogen ble ganske kort, mest fordi jeg var redd hun skulle bli syk.

Søndag 13. Oktober, 2019

Notater fra «Directing Actors» av Judith Weston

Resultat-regissering; at man sier veldig tydelig at det skal være sånn og sånn, jeg ser det for meg slik så da må du gjøre og si akkurat som jeg sier her. Fortapt i resultatet. Ofte kan dette for skuespillerne oppfattes som mye mer tåkete og uklart.

IKKE GJØR DETTE:

1. «Kan du gjøre det mer keitete?», å instruere ved å komme med, eller be om, et resultat. «Kan du være mer farlig?», hvis du kommer med slike instrukser, som gjerne ikke funker, blir du ofte bare blank og gjentar deg selv; «Jo, altså mer *keitete*, bare? Kan du det?». Da er det bedre å stille spørsmål, holde det mer åpent.
   Gjettelek, vag og generell regi; gjør at skuespilleren begynner å observere seg selv og hvordan hen blir sett av publikum. Ikke be noen spille en mood, blir ofte bare komisk (på feil måte).

2. Line reading. Gjør at replikkene blir levert slik *du* ser for deg, men uten innlevelse/autentisitet. Hvis du sier til dem at de skal si f.eks. «Vær så snill å *hjelp* meg», så er verbet du egentlig leter etter *friker ut* eller *får panikk*. «*Vær så snill* å hjelp meg», bruk heller verbet trygle. «Vær så snill å hjelp *meg*», verbet er sytete. Det er setningenes *betydning* du skal kommunisere til skuespilleren, ikke hvordan *du* ville sagt det eller resultatet.

3. «Kan du ta det ned?», eller «gi mer energi?». Veldig vanlige feil. Vage og generelle instrukser. Ta det ned kan få dem til å levere flatt, gi mer energi kan gi feil fokus. Kan funke noen ganger med proffe skuespillere. Hvis det er noe galt med spillingen deres så vil de vite det, men hvis alt du gir er disse tomme frasene så blir det bare tull. Særlig hvis man bruker de samme ordene i alle scener selv om de ikke er like.

4. «Jeg tror karakterene er skuffet». Følelser er hva dette handler om. De må få tilgang til sine egne følelser. *Edward Saksehånd*, Depp fikk saksene et år i forveien for å skjønne hvordan det var. Ikke vær redd for følelser! Hvis du ber en skuespiller ha en bestemt følelse, vil hen kun se ut som en *skuespiller* som forsøker å få fram den følelsen. Ikke be dem om å føle. Kan ikke velge våre følelser.

5. **Verb i stedet for adjektiv**! Hvis du instruerer med adjektiv som; vær sint, vær trist, så blir skuespilleren mer selvbevisst, er jeg sint nok nå? For mye sint? Og det handler om kun den ene skuespilleren. Hvis du i stedet bruker et verb, som at her vil du kue eller anklage, så er det straks en relasjon mellom to parter i stedet for kun den ene.

6. Både regissøren og skuespilleren må sympatisere med rollen hen spiller og ikke dømme, ellers er det kjørt. Man må forstå hvorfor de gjør det de gjør, samme hvor kjipt det er. Stian blir truende mot Jørgen fordi Jørgen har trigget et sårt punkt, kjipe minner om å bli irettesatt gjennom oppveksten, av lærere så vel som foreldre og andre. Nå sitter han i fred og ro og blir helt overrumplet over at han brått er blitt irettesatt.

Emotional map; få oversikt over alle følelsene en karakter skal ha i en scene.
Ikke snakk ihjel karakterenes følelsesliv.

Ikke definer; dette er helten, dette er skurken, dette er taperen. Da er allerede historien fortalt og det er kjedelig å se på.

Still spørsmål! Lytt til svarene! Når du stiller spørsmål, vær forberedt på å få svar du ikke hadde sett for deg. Mao. ikke still spørsmål med mindre du har et åpent sinn.

«The language of permission».
Hvis en skuespiller glemmer en overgang, eller ikke oppfyller manus eller regissørens visjon, så ønsker de å bli gjort obs på det. Men ikke gjør tabben å si nøyaktig hva det bør være. F.eks. i stedet for å si at du må gå fra sint til redd her, så kan du si at jeg tror vi mangler en overgang her, har du noen tanker?
Hvis du sier noe sånt som «Jeg lurer på om det kunne vært en idé å prøve det sånn?» i stedet for «Sånn som dette skal det gjøres» er du attpåtil mer ærlig, for du VET jo ikke hva som vil funke best, og da er du ærlig på at du lurer på det.

Hvordan ville det vært å regissere ved bare å stille spørsmål i stedet for å instruere?

Hva hvis karakteren lyver når hen sier dette? Hva hvis hen mottok en kjip telefon rett før dette? Hva hvis hen kommer på alle regningene som ligger hjemme ubetalt. Hvordan vil disse aspektene påvirke hvordan replikken blir levert?

«Emotional history».

Tirsdag 15. Oktober, 2019

Dagen før første innspillingsdag (skrevet på bestilling fra Dag Johan Haugerud til hans dagbokfanzine AMATØR)

Står opp og lager en banansmoothie men den ble for sur, altfor umodne bananer. Skal klippes litt av Lotte i dag så jeg fikk beskjed om å ikke ha noe i håret. Ser ut som en idiot på håret, litt kjipt siden jeg skal møte så mye folk akkurat i dag, men sånn må det bare være når jeg er så dum å gi meg selv en liten rolle i filmen.

Pøsregn. Strener ned til Oslo Pictures, men før jeg kommer inn porten svinger en varebil inn mot meg og tuter, det er Are Sjaastad. Han har bilen full av farlige gjenstander han vil vise meg, rekvisitter til bålscenen. Må ha sett passe suspekt ut når vi huker oss inn bak i varebilen med rifler, økser, spader, sag, knipetenger og andre farlige ting.

Han har med seg noen pakker vinglass som vi tar med inn for å knuse, vi må se hvordan de knuser, til barscenen. Sørge for at ingen får glasskår på seg. Jeg setter meg der en av skuespillerne skal sitte mens Lars Thomas knuser glassene i bordet. Are filmer det, mens jeg igjen filmer det i slo-mo for at vi skal kunne se glasskårenes ferd og retning gjennom lufta. Jeg sitter plassert der Ingar skal sitte i forhold til knusingen. De tre første knuser fint, ingen skår treffer meg. Noen glass knekker bare stetten, men ingen treffer meg. Vi knuser flere, det føles trygt.

Inne hos Oslo Pictures var Sondre som spiller eiendomsmegler på plass og i ferd med å bli påkledd. Spisse fine meglersko. Litt lengre hår enn på bildet, men vi

knøyt det opp i en manbun så det ble bra. Sondre ble avløst av Grete, som skal spille bartender. Kjenner jo henne allerede fra *NRK Hyper*, denne gangen skal hun spille en litt mer normal rolle. Vi gikk gjennom scenen hennes der hun skal komme med et rødvinsglass til Raymond som drikker hvitvin og blir skjelt ut. Hun har nærmest bare én replikk og den leste hun helt strøkent perfekt. Tror det blir en vill scene; Björn Müller, Ingar Helge Gimle, Raymond Teigen Hauger og Grete Kvåli! Fantastisk bukett.

Begynner å bli rimelig nervøs. Jeg har jo aldri laget film før, og her skal jeg to hele dager være regissør, jobbe med flinke, erfarne folk så vel som amatører. Jeg tenker jo som så at så lenge jeg har fått med meg så mange flinke folk, både foran og bak kamera, så er det jo de som gjør jobben. Min oppgave er jo å greie å formidle hva dette går ut på, hva jeg ser for meg, og ikke minst greie å svare på det de spør om. Og kanskje stille noen spørsmål selv óg.
Men hva hvis det skjærer seg helt? Hvordan skal jeg greie å få det på rett kjøl igjen? Jeg er jo veldig konfliktsky, og ikke særlig komfortabel med å irettesette folk. Men dette er jo ikke irettesettelse, og de VIL jo sikkert at det skal ... altså, at jeg sier i fra hvis det liksom blir HELT feil.

Men det ligger heldigvis ikke an til å bli feil etter leseprøven med tre legender å dømme; Lasse Tømte, fra *Lasse og Geir*, Sverre Horge og Geir Birk Nilsen fra *Halvveis til Haugesund*. De skal spille de tre gangstere i skogen, litt sånn *Ghost Dog*-skurker, farlige men samtidig litt komiske. Jeg var (i den grad jeg rakk) veldig nervøs for denne leseprøven. Har jo knapt gjort dette her før, kjenner ingen av dem, og de kjenner ikke hverandre, eller meg. Først kom Lasse og Geir og vi testa ut dresser og frakker og slips og sminke i en litt kaotisk økt som nesten ble en dans i det lille rommet; frakker, dresser, slips. Eller skal han kanskje ha en høyhalser under blazeren? Liksminke? Ja, men ikke helt Roy Andersson heller, bare tone ned det røde i ansiktet så han ikke ser så vital ut.

Da Sverre Horge dukket opp var bålgjengen komplett og vi satte oss på et annet rom for leseprøver. Jeg viste dem boka som filmen er basert på, snakket kjapt om rammen rundt scenen, litt hva slags typer de er, før vi leste gjennom manus. Jeg ante jo null og niks om kjemien dem imellom siden de ikke kjenner hverandre, men det satt så det sang etter! De leverte replikkene så glimrende som man kunne ønske seg, det var rett og slett perfekt komikk. Vi diskuterte også litt om disse tre karene passet inn på Lorry, siden Lasses karakter maser om at de må pelle seg til byen og rekke siste serveringa der. Lompa ble nevnt, men det måtte vært gamle Lompa. Krølle ble nevnt, et sted jeg aldri har opplevd. Men vi kom til at det er et veldig variert klientell på Lorry og at det funka bra.

Iselin kommer snart på leseprøve. Lars Thomas hadde snakket med henne nettopp, da hadde hun akkurat blitt tatt i kontroll på bussen. Faen så kjipt! Hun pleier jo ikke å snike engang, var bare vilt stressa og glemte det. Men i det minste kan hun kanskje bruke denne ergrelsen i rollen sin, der hun skal spille veldig spydig og aggressivt. Ikke at hun ikke hadde greid det utmerket uten den sure mulkten.
Hun hadde blitt forsinket pga. noe robotteknologi som svikta under en generalprøve, men hun blir henta så det løser seg.

Are er utenfor igjen med varebilen. Denne gangen har han skaffet en haug cafebord- og stoler, og når jeg ser dem bak i varebilen er det som om locationen bare faller på plass. Ja, for vi skal gjøre om det merkelige stedet vi har funnet til en uteservering. Intenst sted.

Iselin ankommer, vi går rett på leseprøve med Isabel Thoming, veldig fin kjemi mellom dem. Isabell virker oppriktig satt ut av Iselins frådende tone, tror det blir en veldig morsom scene. Iselin skal videre i en mentor-middag og vi har dårlig tid på kostymeprøven etterpå. Hun har med den gule, fine frakken sin, den er jo perfekt, men nå har vi fått låne en vill frakk fra GF Curated som kanskje er enda hvassere. Men siden vi kun tar eksteriørscenene nå og interiørscenene om tidligst et par måneder vil det si at de ikke kan selge frakken i mellomtiden ... vi må få holde på den til vi har spilt inn alt. Vi får se hva de sier, men skjønner jo at de kanskje ikke kan holde på den så lenge, mister vel nyhetsverdien.

Plutselig får jeg et sekund for meg selv i den uferdige kinosalen. Så hører jeg en raslende lyd fra en mørk krok og blikket mitt møter de glinsende øyene til intern Sivert som baler med en masse løv han har samlet og som han nå er satt til å tørke til løvblåsescenen. Noen sekunder senere snur jeg meg og møter blikket til Morten Harket som går forbi rommet og kaster et nysgjerrig blikk inn! Han gjør vel noe greier med Thomas Robsham, tror jeg.

Nøkkens søster er kommet, hun sitter svartgrønn i fjeset og sminkes. Nøkken selv er i Skottland på 80-årsfeiring, så søsteren stepper inn med sin visstnok veldig like kropp for mål og sminke. Rekker knapt lande på Gardermoen torsdag før hun smøres inn i gjørme og senkes og heves flerfoldige ganger i Skålsjøen.

–

Uff, mistenker at jeg skrev litt annerledes her og kanskje gjorde meg litt til siden jeg visste at det skulle på trykk i Haugeruds fanzine.

Onsdag 16. Oktober, 2019

Lars Thomas prepper meg før første dag på sett / Tips og råd / Do's & don'ts

Lars Thomas og jeg hadde et møte i den tomme uferdige kinosalen på Oslo Pictures, det er kvelden før første innspillingsdag og jeg hadde bedt om en prat med ham for å få en lyninnføring i livet på sett. Notater:

Vi får tilgang til prerigg klokka 6 i morgen tidlig, lurt at jeg er der da.

Når kamera kommer starter opptaksdagen, klokka 7. Da gjør skuespillerne seg klare, kostyme, sminke, mygg osv.

8.30 er alle skuespillene klare for kamera.

Snakke gjennom scenen hvis jeg vil, blocking. Lys og kamera justeres etter vår blocking. Disse tingene tar ca 20-30 min.

Det kan være mye adrenalin og høye stemmer, ikke ta det personlig, det handler om effektivitet og det praktiske.

Tagning; Lars Thomas gjør protokoll, final sjekk på sminke og lys, så sier han «rull lyd», så settes kameraet i gang, så sier han «værsågod». (Det er altså ikke regissøren som sier dette, noe som er nyttig å luke ut i forkant så det ikke oppstår mer forvirring i en fersk regissør enn nødvendig).

Jeg ser på monitor med headsett og lyd fra bom og mygg. Kun jeg kan si «kutt», eller kanskje enda bedre; «takk!». Scenen er ikke over før jeg har sagt takk eller kutt, så jeg *må* si det hver gang. Når jeg er fornøyd med scenen så sier jeg takk.

Prøv å merk deg underveis hvilke øyeblikk som funker, slik at jeg vet hva vi har fanga og hva man fortsatt trenger. Bør alltid ha en situasjon/handling i minst to vinkler. Både total og nærbilde, handler om å ha muligheter i klippen.

Kutt, vi må ta en til. LT sier, ok vi tar en til. Regissøren er den første som snakker etter tagning, deretter evt. justeringer. Jeg likte dette eller dette, ikke dette osv. - kommer med mine notater som skuespillerne da kan prøve i neste tagning.

Hvis jeg er fornøyd så sier jeg, takk, jeg er fornøyd.

Foto/Håvard kommer til å spørre en del om utsnitt osv. Det er generelt mange spørsmål min vei, sminke og alskens.

Hvis skjema sprekker og vi får dårlig tid kommer LT til å spørre meg om hva vi må prioritere, jeg må mentalt forberede meg på å droppe noe. Hva er viktigst? Hva er minst viktig og kan sløyfes?

Foto, lys og lyd tar ofte mye tid, viktig at man ikke blir for oppslukt i det tekniske.

Greit å være åpen til sinns og lydhør for innspill, men ikke bli *for* flytende, jeg må vite hvor vi skal. Ikke sløse unødig med tiden. Min mening er uansett viktigst på sett, jeg sitter på fasiten, selv om jeg må være åpen for gode ideer og endringer hvis det blir riktig/best.

Gå gjennom dreieboka.

Jeg ser i monitor, og siden det er lavbudsjett så er jeg på samme skjerm som Are og Solveig osv, som sjekker design og kostyme osv, at alt stemmer. Monitor er plassert ganske nære skuespillerne. Mellom hver tagning fylles det opp glass, frisyrer og plagg resettes osv, tilbake til startpunkter igjen.

Jeg justerer ikke så mye småtteri, jeg delegerer og må lene meg tungt på Lars Thomas, ikke være redd for å bruke ham.

Lars Thomas kan ha teknisk regi på ting som ikke handler om indre liv osv., som f.eks. at du går rundt der og inn sånn osv.

Prioritering etter lunsj, hva prioriterer vi etter lunsj.

Forflytning er tidstyveri. Straks vi er ferdige på første location hopper Lars Thomas, Håvard og jeg i en bil og kjører i forveien til neste location og forbereder.

Å «cue» folk, f.eks. Jørgen når han skal gå utenfor vinduet. Jeg kan vente til det passer og så si «Grete», så kommer Grete. Regissøren kan faktisk snakke i scenen, om helt nødvendig.

Ikke la deg stresse for mye, på wrap-festen er alle venner igjen selv om det har blitt temperatur underveis.

Lars Thomas er den som spør om folk kan jobbe overtid, hvis nødvendig.

Jeg får lyttesett av Helge som sender alt han tar opp, både fra mygg og bom.

Notér for hver tagning dersom det er noe man vil kommentere til neste tagning, bare kjappe notater/stikkord. Si at det var bra men at du glemte det og det. Det er viktig for meg at du sier det og det. Bra aggresjon der, men husk å nevne ditten og datten.

Når skal man avbryte en tagning? Noen ganger kan det være fint å la det rulle selv om noe har gått galt, kan bruke andre fine ting. Da har man kanskje allikevel en tagning som er 95 % som vi kan klippe oss rundt. Så ikke si kutt med mindre det er helt krise.
Hvis de er ute av det så er det bra å kutte, bortkasta tid og krefter hvis det bare ikke funker. Si kutt, hva tenker dere? Var det noe dere føler ikke funker? Hvis jeg synes det ikke funker *må* jeg si fra. Må være litt tøff. Verste som finnes er å sitte i klippen med dårlig stoff, da er det for sent.

Jeg trenger ikke å ha alle svarene. Følg mageføelsen.

Len deg på Håvard og Lars Thomas. Særlig regi og foto jobber veldig tett sammen.

Lars Thomas tar den brede infoen først, sier at nå tar vi denne scenen fra her til der, sånn og sånn. Så kan jeg komme med tillegg og svare på spørsmål. Hvis jeg ikke har noe å si før en scene så er det helt greit.
Man kommer ofte i en flyt der man ikke trenger å si så mye etter hvert.

Må si når jeg ikke er komfortabel med å filme. Den digitale skolen lar kamera rulle og se hva som skjer mens den gamle skolen med dyr film i kamera er det mye mer fokus på prøver. Moderne filmsett havner litt midt imellom.

Teknisk prøve; litt mer komplisert blocking der de gjør scena og leser replikkene men sparer på kruttet. Når de går 100%, da er alt klart.

Skuepillere er ofte sånn at enten sitter alt på første take og det dabber av eller så må de bruke tid på å komme seg til et punkt der det funker best.

Jeg må kjøre på fram til jeg er fornøyd. Vanlig med 5-10 tagninger av hver scene. Masteren/totalen tar man ofte flere tagninger enn et detalj-bilde. 10-12 runder av master. Går ofte kjappere etter hvert. Ta det til du er fornøyd, også tar du en til som sikkerhet. Evt. variasjon, prøve ut noe. Skal vi prøve en der du gjør sånn og sånn? Eller hvis det er noe de vil prøve så kan vi gjøre det og se hvordan det blir.

Man gjør det til man har det man skal ha. Det å ta en tagning til er ikke det som tar lang tid, bytte til nytt bilde/scene er det som tar tid.

Må holde fokus på at folk lager filmen for meg (?), ikke bli for ydmyk. Jeg skal holde fokus på det totale blikket. Det aller aller viktigste er at vi går hjem med gode tagninger, heller enn at jeg har vært en hyggelig og likanes fyr som ikke har driti meg ut. Så drit deg ut om nødvendig, heller enn å sitte og safe med dødt stoff fordi du er redd for å si ifra. Alle stoler på deg og vil at dette skal bli en bra og fin og rar film, på dine premisser. De er med pga. deg!

La støyen gli av på Lars Thomas. Bare si ifra om jeg må trekke meg inn i et rom for å tenke i fem min. Jeg trenger ikke å tenke på andres velvære og sikkerhet, det er Lars Thomas' jobb. Ikke stress unødvendig for sånt. Hvis du føler at noe er risky eller stressende så blir det det, selvoppfyllende profeti.

Være rolig og trygg.

Hvis noen roter mye med linjene så kan jeg sufflere hvis jeg vil. Kan spørre Raymond om han vil at jeg skal sufflere hvis han sliter.

Minimere usikkerheten på sett i forkant, vite mest mulig hva jeg vil i hver scene.

Lese gjennom dagsplan.

Torsdag 17. Oktober, 2019

Første opptaksdag / Glassknus / «Buskerud-Bård» / Påser

Hadde lagt alt klart i går, frokost og klær. Stod opp klokka 5, ble henta av Lars Thomas tre kvarter senere. Etter å ha henta Julie på Oslo Pictures kjørte vi til Parksalongen[47] der jeg altså skulle debutere med å regissere filmens mest omfattende scene. Var spent, men på en annen måte enn jeg av og til kan være før jeg skal holde foredrag eller lignende. Det var fortsatt mørkt ute da vi gikk inn. Nicolai, sjefen på Parksalongen møtte oss der og ga oss kaffe. Til å begynne med følte jeg meg litt i veien, visste ikke helt hvor jeg skulle gjøre av meg. Lars Thomas hadde jo vært veldig tydelig på at det ikke var min jobb å sjaue og bære og at det var viktigere at jeg konset på å forberede meg og gjøre det som var viktig for min rolle i dette. Det gjorde det litt lettere å faktisk sitte der og forberede meg, men det varte allikevel ikke lenge før jeg ikke greide å la være å hjelpe til litt. Jeg følte

meg for dum der jeg satt og bladde i manuset mens folk bar og sleit, selv om det definitivt var nyttig å gå igjennom manuset på sett. Lokalet ble grundig tømt, gøy å se det endre seg til et helt annet sted. Det så fantastisk vakkert ut. Jeg merker at jeg ikke husker alt helt tydelig … litt uklart.

Etter å ha båret litt greide jeg å sette meg ned og gå igjennom manuset igjen. Bareieren satte seg ved meg og prata litt, tror jeg greide å ikke virke uhøflig men var veldig fordypt i manuset. Selv om jeg tror han prøvde å skjule det for meg, merket jeg etter hvert at Lars Thomas var litt urolig i måten han pratet i walkie-opplegget han hadde montert på seg. De som skulle hente Raymond fikk ikke tak i ham og nå satt de i bilen utenfor leiligheten hans med Ingar Helge Gimle og Bjørn Müller som ble plukket opp i samme bil og ventet. Jeg kjente at jeg ble stressa for at han kanskje hadde fått kalde føtter eller blitt sjuk eller noe, han virket jo litt spent på dette som han ikke har gjort før. Hadde jo vært totalt krise. Etter et kvarters tid fikk de napp, han hadde forsovet seg. De var på vei.

Grete dukket opp, blid og fornøyd. Ned i kjelleren der det var rigget til imponerende sminke- og kostymeavdelinger, i tillegg til catering. Gimle kom blid inn døra og sa til meg; «Det er jo *den* gjengen med rockere, jo!» Jeg gikk ut for å hilse på Raymond og Müller som stod utenfor og røyka. Sprit-dunsten stod i en god radius rundt Raymond som kom rett fra nach og jeg kjente uroen stige igjen. Ville han være i stand til å spille og huske replikker? Ved siden av ham stod en fyr jeg aldri har sett før og svaia, hadde visst krasja på sofaen til Raymond og bare sittet på i bilen. De stod og drakk noe cola, muligens forsterka med noe, jeg vet ikke. Var litt redd fyren skulle bli hengende men han forsvant. Raymond og jeg hadde snakket om at karakteren hans passet til å ha en litt overdimensjonert klokke og han hadde lånt en av en kompis, den var gigantisk og hang nokså løst, men det var egentlig bare komisk. Litt etter når han var nede i kostyme merket jeg at til tross for sprit-dunsten så var han klar og jeg ble beroliget. Var vel mest bakfull og trengte kanskje å være det for alt jeg vet? Lys og kamera kom, rigga lamper på utsiden som etter hvert lyste opp lokalet og skapte en spesiell stemning.

Når alt var klart samlet Lars Thomas alle oppe i lokalet og ønsket velkommen og ga litt praktisk info før han ga ordet til meg. Jeg sa jeg ikke skulle bruke så mye tid, bare at jeg var glad for å ha med så mye bra folk og at jeg skulle prøve å svare på alle spørsmål. Min første dag på sett var i gang.

Det var digg å komme i gang, selv om det tok litt tid før ting løsnet. Jeg hadde fått en monitor, men satt uansett veldig nære opptak. Til å begynne med glemte jeg ofte å ta på meg headsettet, men satt så nærme at jeg hørte fint uten. Jeg ble litt urolig over at jeg opplevde spillet som litt tamt og stivt innledningsvis, men det var som om de nesten måtte varme opp litt. Særlig Raymond, forståelig nok. Det føltes fint å komme og si litt kommentarer og innspill mellom tagningene, faktisk. Følte at jeg greide å formidle tankene mine greit og passe ydmykt. Jeg ba Raymond flere ganger dra på enda mer siden jeg følte han var litt for mild, men han var kanskje bare litt nervøs for å spille mot Gimle, *debutere* mot Gimle, som jeg vet at han er veldig stor fan av. Etter hvert begynte det å bli mer edder og galle og jeg kjente at jeg frydet meg. Nå var han skikkelig sint.

Det tok seg mer og mer opp og jeg begynte virkelig å føle at vi surfet på en god bølge, helt til det smalt, bokstavlig talt. Vi hadde jo omhyggelig øvd på Raymonds glassknusing fordi Are mente det ikke ville se bra ut med sukkerglass og vi derfor brukte ekte glass. Problemet var i midlertid at det var vi og ikke Raymond som hadde gjennomført disse knuseøvelsene, og nå var Raymond attpåtil ganske oppildnet. Det hjalp ikke at jeg demonstrerte for ham hvordan han skulle knuse det, hvilken vinkel det måtte ha og armens bevegelse for å unngå at glassbiter fløy i alle retninger. Når tiden kom var han så inne i rollen at han dæljet glasset av full kraft med en svingende bevegelse som sendte glassbiter over hele lokalet. Stillhet etterfulgt av kraftig misnøye blant enkelte som hadde påpekt at det var skummelt å bruke ekte glass. Den fine flyten og mestringsfølelsen var totalt spylt vekk og jeg følte meg som en idiot. Jeg er ikke særlig god på å få kjeft, særlig ikke første dag som regissør, selv om det ikke var rettet direkte mot meg, tror jeg. Jeg greide å holde maska, selv om jeg hadde det rimelig guffent inni meg. Både Lars Thomas og jeg tok situasjonen og reaksjonene på alvor og ba alle trekke ned i kjelleren mens vi tok noen runder med Raymond oppe på settet for å forsøke å komme fram til en sikker knusing.

Husker ikke hvor lang tid denne økten tok men noen knuste glass senere ba vi dem komme opp igjen. Da hadde vi gjort noen omhyggelig øvelser med Raymond og funnet en løsning som føltes trygg og god, der han knuste glasset som anvist og alle glassdeler ble sendt kontrollert i retningen der ingen befant seg.

Hatten min var betraktelig lavere når vi gikk i gang igjen, jeg følte meg fortsatt litt spak etter episoden. Raymond virket også litt shaky og det som nå ble problemet var at glasset *ikke* ville knuse. På toppen av alt kommer glassknusinga på slutten av en ganske lang tagning, Håvard og jeg så for oss å klippe minst mulig. Dermed måtte vi ta hele regla om igjen, og gang på gang endte det med at glasset bare sa «klonk». Frustrasjonen økte og jeg kjente stresset bygge seg opp, men greide å opptre rolig. Raymond slo hardere for hver gang og når det etter mange mislykkede «klonk» omsider sa «KNAS» så knuste det virkelig! Det var skremmende, men samtidig kjente jeg på en vanvittig lettelse for da visste jeg at nå var den jævlige knusinga over! Scenen var i boks. Puh.

Resten av innspillingen på Parksalongen forløp uten store utfordringer, og de få små som oppstod ante jeg bare i øyekroken før de ble håndtert strøkent av Lars Thomas eller andre i temaet. En veldig luksus å ikke måtte deale med alt som skjer av sånne ting.

Når Krödern kom på banen sleit jeg alvorlig med å holde meg, fikk rett og slett latterkrampe der jeg satt og så i monitor med Lotte og Solveig, merket at de også ristet stille av latter. Selv om Bjørn hadde få replikker ble det mer enn nok virvar når han i tillegg skulle ta av seg solbrillene på et bestemt tidspunkt. Det virket som han var litt småstressa, ting gikk liksom litt for fort, så før neste tagning gikk jeg ned i trappa til ham for å forsøke å si noen beroligende ord, men alt jeg kom på var at han bare skulle se for seg at han gikk på en deilig sandstrand. Men det lot til å funke, for nå slentra han lett og ledig bortover. Og replikkene leverte han helt magisk, særlig når han på eget initiativ sa «påser» i stedet for «poser». Da sleit både Ingar og Raymond med å holde seg og slapp løs en solid latterkule etter

tagning. Jeg hadde det så jæskla gøy.

Og må si det var en drøm å jobbe med Håvard og teamet hans óg, de var så proffe og lugne og hyggelige. Følte virkelig Håvard og jeg connecta, samtidig som det var trygt at han hadde den erfaringen han har og at jeg i tillegg visste at vi var på bølgelengde, at han skjønte greiene.

Ingar var verdens hyggeligste og morsomste å jobbe med. Han var skikkelig fin, og tok meg på alvor selv om han visste at jeg aldri hadde gjort dette før. Han ga jernet og jeg er imponert over at han gadd å være med på dette her, når har samme kveld skal spille *Sound of Music* og sikkert er mer enn sliten nok. Helt magisk fyr, rett og slett.

Det skjedde en litt sprø ting mot slutten av innspillingen. Under leseprøven noen dager før hadde Ingar fortalt Raymond og meg om en fyr han kjente til som gikk under økenavnet «Buskerud-Bård*», fordi Krödern fikk ham til å tenke på ham. Jeg fikk inntrykk av at han kanskje var en litt farlig fyr. Da vi spilte inn den siste scenen stod Håvard og jeg inne og filmet ut på gata der Ingar skulle bli praiet av Raymond. Selv om vi hadde walkie talkie-forbindelse til folk ute som skulle instruere skuespillerne om hvor de skulle stå og gå så ble det litt feil og til slutt gikk jeg bare ut for å vise Ingar hvor han skulle stoppe. Jeg står og snakker med Ingar og finner et sjokoladepapir eller noe som ligger på fortauet som skal fungere som merket han skal stoppe på. Mens vi gjør dette hører jeg en grov røst rope «Ingar!». Jeg snur meg og ser en veldig spesiell bil, helt matt svart lakk, ganske sliten, gli sakte forbi. I bilen sitter en fyr med langt svart hår og muligens solbriller som ser ganske farlig ut. Ingar vinker til fyren, som lener seg ut av vinduet og jeg skjønner at det var han som ropte. Han gjør inntrykk og får meg til å tenke på Krödern, og det hele blir veldig uvirkelig når Ingar sier; «DET, var Buskerud-Bård». De få sekundene i løpet av hele dagen jeg er utenfor lokalet også glir selveste «Buskerud-Bård» forbi akkurat da … hva er oddsen??

Når vi nærmer oss siste tagninger dukker Iselin og Isabell opp for sminke og kostyme til neste scene som skal spilles inn på Marienlyst. Straks siste tagning er i boks rekker jeg så vidt å takke Ingar og de andre for den fantastiske innsatsen før Lars Thomas, Håvard og jeg hiver oss i en bil og suser opp til Suhmsgate for å forberede de neste scenene. Vi har vært smarte og valgt begge locations tett ved hverandre, den rosa fasaden og fasaden der megleren ringer på ligger på hver sin side av gata.
Meglerscenen gikk temmelig kjapt og greit, eneste som plager meg er at vi ikke fikk styret til å gå med på fjerne noen sykler ved inngangsdøra. Absolutt ingen krise, men det hadde blitt hakket mer raft uten.

Så er Iselin, Isabell og Müller på plass for dagens siste innspilling. Selv om Iselin og jeg er midt i et brudd er begge proffe og greier å ta oss sammen på sett. Iselin leverte så det ljomet, fantastisk bra trøkk. Kan skrive mer seinere.

Dagen ender ironisk nok med at Müller faktisk har rota bort noen «påser» som det viser seg har havna i en annen bil (!).

* Jeg har endret til et fiktivt økenavn for å være på den sikre siden.

Lørdag 19. Oktober, 2019

Andre opptaksdag / Veps / Foss / Hund / Bål / Wow

Først var vi bak KHiO[48], der Sarah Francesca og jeg har scenen vår ved fossen. Lydmann Helge sliter som antatt med all støyen men greier å få det til. Alle måtte brøle til hverandre av full hals for å bli hørt, det forsterket jo den stressa mooden jeg var ute etter.

Siden jeg ikke er skuespiller og skal bli skremt av veps har jeg plukket med meg en av de mange døde vepsene fra invasjonen hjemme i leiligheten og lagt i en liten gjennomsiktig zip-lock pose og lagt i lomma. Dermed kan jeg tenke på at jeg faktisk har en veps i lomma når jeg skal bli skremt av den usynlige vepsen som dukker opp i scenen. Funka ganske bra, faktisk, fikk skikkelige gysninger.

Var litt rart å ha regi og samtidig skulle spille men det gikk greit, de hadde satt monitor så jeg så den fra stolen min. Var en drøm å spille mot Sarah, hun er så utrolig kul og proff og flink, tror det hadde mye å si for at jeg faktisk greide å spille ganske avslappa og følte det ikke gikk helt i dass, liksom.

Imre, verdens fineste hund, var på plass, men alle menneskene i tillegg til støyen fra fossen gjorde ham urolig. Selv om klokka tikket, gikk hundeeier Tone-Lise og jeg en liten tur med ham for å roe ham, det funka faktisk. Det var allikevel vanskelig å få ham til å sitte stille så lenge som vi ønsket, men vi fikk til slutt det vi trengte.

Harald Thaulow var litt stressa for noe arkitektgreier han jobba med men hadde greid å ta seg tid til å komme og blåse litt løv i scenen. Vi sto og skifta klær sammen på et rom inne på KHiO, ganske funny og bisarr situasjon.

Før jeg visste ordet av det satt jeg i bilen og bladde igjennom dagsplan og manus, på vei mot Losby for å spille inn Nøkken og bålscenen. Lars Thomas sa at vi lå litt etter skjema så jeg måtte finne ut hvilke tagninger jeg mente vi kunne greie oss uten, kom fram til at vi kunne droppe noen skudd av nøkken oppi en steinrøys.

Da vi kom fram fant jeg også et lite punkt på riktig side av elven der vi kunne spille inn det vi trengte så vi ikke måtte bale med risikabel forflytning i robåt av utstyr og crew over elva kun for noe småtteri.

Sminkestasjon inne på hytta. Joachim satt ute i robåt og kasta tørris utover vannet for å lage stemning, i tillegg til røykmaskin og Are tente et bål i riktig vindretning som også ga litt stemningsfull dis. Andrew hadde også fått fatt i et skikkelig håndtak til vekt-bagen som lå på bunnen av tjernet så Sunniva kunne heve seg helt perfekt jevnt opp av vannet[49].

Etter hvert kom Sverre Horge, Lasse Tømte og Geir Birk Nilsen for innspilling av bålscenen, mørket falt på. Var utrygt for regn, det stresset meg. Lyssettingen tok en evighet, det ble satt lysrør her og der, lyskastere på myra for å skape måneskinn. Det tok sin tid men ble veldig bra.

Da vi omsider kom i gang opplevde jeg at de spilte jæskla bra helt fra starten av, tonen satt liksom med det samme. Da vi nesten var ferdige begynte det å regne! Svineflaks at det ikke skjedde før. Et svare strev å bære alt utstyr fra tjernet til bilene, men det var verst for resten av teamet som måtte holde på utover! Jeg bar tross alt bare én tørn før jeg ble satt i en bil og kjørt hjem av Julie sammen med Håvard og Helge. Rimelig fortumlet, sliten og lykkelig. Kunne skrevet så mye mer men orker ikke akkurat nå.

Søndag 20. Oktober, 2019

Tanker etter første innspillingsbolk / Hva fikk jeg til og hva fikk jeg ikke til?

Dette har vært de to største dagene i mitt liv. Det jeg alltid har drømt om! Og så ble det så bra. Ja, så vidt jeg kan skjønne i hvert fall. Vi får jo se på materialet først, men jeg vet jo at vi har noen fine takes av alle scener, så sant det passer å klippe osv.
Folk har vært så flinke og det virker som de faktisk har kost seg med dette. Da jeg satt der med Lotte og Solveig og så i monitor satt vi og lo oss ihjel, og de påpekte at det var et bra tegn når de fortsatt lo etter så mange timer.

Hva følte jeg at jeg fikk til?
Følte at jeg greide å være ålreit og skape god stemning på sett. Være snill og takknemlig.
At jeg greide å se hva jeg følte funka og ikke funka, og i stor grad greide å gi tilbakemeldinger for å påvirke dette i riktig retning.
Jeg tror jeg greide å svare godt på spørsmål, både fra skuespillere og crew.
Visste hva jeg ville og greide å være tydelig på det, samtidig som jeg var åpen for forslag.
Turte å si fra til Håvard f.eks. - hva om vi flytter bildet litt lenger til venstre så vi ikke får med det glasset der, han likte egentlig glasset men gjorde et forsøk og sa at jeg hadde rett.

Hva følte jeg at jeg ikke fikk til?
Jeg synes det er vanskelig å være knallhard og si at vi må ta det én gang til når det er dårlig tid og kanskje regner og alle bare vil videre. Skjedde sjelden, men merket noen ganger at det var lettere å bare si at det så bra ut og fortsette. Men da følte jeg vel å merke at vi hadde fått det viktige i et tidligere take, men hadde kanskje ikke en ekstra sikkerhet.
I det hele tatt hadde det kanskje vært fint å ta litt flere takes enn jeg tok, for sikkerhets skyld og for å se om man plutselig kan få en enda bedre performance.

Mandag 21. Oktober, 2019

Ser igjennom opptak

De to første opptaksdagene er unnagjort og det føltes som en drøm. Nå har jeg sett på råmaterialet, og samtidig som det ser veldig bra ut er jeg litt redd. Hva hvis vi mangler noe essensielt for at det skal funke skikkelig? Hva hvis vi ikke har dekka alt? Håper Erlend er i stand til å gjøre noe bra ut av dette i klippen.

Søndag kom Lars Thomas innom med en harddisk så jeg kunne gå gjennom klipp og velge ut de beste. Hadde jo gledet meg vilt til å se på dette, men nå ble det litt mer stress siden det satt en logger og ventet på mine notater for å komme i gang. Det var overveldende og utfordrende å holde tunga rett i munnen og få oversikt over hvilke scener som funket hvor, og ikke minst notere riktig filnavn osv.

Tror jeg skal koble av med litt *Diablo* nå, Lars Thomas mente det var lurt å ta en liten pause fra filmen mens jeg ventet på første klippeforslag, så man får litt nye øyne på det.

Tirsdag 29. Oktober, 2019

Klipping med Erlend Knudsen / Avslag NFI

Har hatt første klippedag[50] med Erlend Knudsen i dag. Akkurat kommet hjem, føler meg både svimmel og slapp og ikke helt i form. Har i det hele tatt ikke vært helt på plass i dag. Er vel kanskje det at jeg for første gang på en liten stund faktisk har anledning til å kjenne på hvordan jeg egentlig har det, nå som Iselin er borte litt. Og først nå kjenner jeg hvor sliten jeg faktisk er av den siste tiden vår. Det er mildt sagt utmattende.

Men uansett, det var fint å se materialet klippet, selv om det bare var grovt. Synes det ser veldig lovende ut. Men jeg var så sliten at jeg sleit litt med å bidra så alt for mye, hang liksom ikke helt med på hva han gjorde bestandig heller. Men det ser lovende ut. Og interessant å erfare åssen han jobber; han vil gjerne vite hvor vi skal i scenen, hva som skjer, motivasjoner, hvem er folka osv. Så når jeg forklarte merket jeg at ting falt mer på plass for ham. Han hadde ikke benyttet seg av noen av aksebruddene Håvard og jeg hadde filmet, virket ikke som han var så gira på dem, men snakket om å teste dem ut etter hvert. Handlet vel mest om å bare finne en overordnet retning på det i denne omgang.

Jeg var veldig gira på å vise det til Dyveke, Julie og Lars Thomas, som også virket veldig nysgjerrige på å se litt. Først da jeg hadde fått tromlet dem sammen i klipperommet slo det meg at dette egentlig var jævlig skummelt! Hva om de ikke

liker det de ser! Jeg hadde liksom ikke tenkt tanken siden jeg selv liker det. Jeg tror de likte det de så, var jo litt latter her og der … men det var litt vanskelig å tolke dem, liksom. Virket nesten litt hemmelighetsfulle, på en måte. Shit, tenk hvis det ender med at de ikke liker filmen, særlig Dyveke som er produsent og må ha navnet sitt på den … Men jeg tenker jo at så lenge jeg liker det, så vil det jo si at jeg har truffet mine uttrykte ambisjoner og dermed ikke bør være veldig langt unna manus osv. Det er jo uansett tross alt bare aller aller første grovklipp dette her da, jeg må huske på det!

Nei, så var det dette med NFI. Der fikk vi ikke støtte, dessverre. Sabla kjipt. Det er en 2nd opinion om litt, så da er det en ny mulighet, men det er jo mange om beinet ... er jo særdeles dritt om vi ikke får spilt inn bolk to nå i år ...

På fredag skal Terje komme innom en tur og se på det vi har foreløpig, spent på hva han tenker. Vil jo tro han liker det, men det er jo litt viktig at det faktisk er rom for å lage litt musikk i disse scenene, da. Foreløpig er det jo et fint parti mellom megleren og Stians langsomme zoom ut. Og også litt i overgangen mellom Krødern-scenen og etterforskeren som venter.

Onsdag 30. Oktober, 2019

Mer klipp / Mer avslag

Føler meg bedre i dag, var jo helt ute av mitt gode skinn-sliten i går. Fortsatt sliten, men ikke svimmel og greier. Erlend og jeg jobba litt med scenen jeg spiller i, den ble jæskla bra nå med hundebjeff, vepselyd og løvblåseren som maser om kapp med fossen. Knall!

Men gleden ble litt dempet av atter et avslag, denne gang fra Viken ... fadern, altså! Det begynner å gå opp for meg at dette er i ferd med å bli litt krise ... er jo helt jævlig på trynet hvis vi ikke får spilt inn bolk to i desember ... det ... hmm, hva gjør vi da? Er jo fortsatt 2nd opinion hos NFI og FFLB men begynner å føle at det ikke går helt vår vei her nå, at det ikke er usannsynlig at vi står der uten støtte på denne siden av året. Dessuten må vi jo egentlig vite ganske snart om vi har midler eller ei, for vi må jo forberede bolk 2 óg, folk må jo rekke å få en headsup og rydde kalenderen.

Fankerns, altså. Kjente det virkelig skyldte over meg i klipperommet, denne brutale nokså plutselige forståelsen av at; shit, vi kommer faktisk ikke av flekken hvis vi ikke får de penga! Som tegner er jeg så vant til at jeg kan løse alt selv, kommer meg alltid videre så lenge jeg gidder å jobbe hardt og mye. Men selv om jeg på et plan vet det så var det først i dag det gikk opp for meg at dette ikke gjelder for film; uten penger er det selvsagt umulig å komme videre, jeg kan ikke løse det alene, det er mange folk som må jobbe for at vi skal komme oss videre og de må så klart ha lønn … en stor forskjell fra tegneseriefeltet der, gitt.

Hvilke muligheter finnes utover de vi har søkt? Grafill skal jeg jo søke, men det er i beste fall 100 000,- og da mangler fortsatt 250 000,- og det er kun for selve

innspillingen av andre bolk. Ikke etterarbeid osv. …

Søndag 3. November, 2019

Ras i heimen / Mammas valgspråk

Hadde en ganske fin dag i går. Leste først i Flus *Bøtte*, spilte plater og så på gamle fotografier jeg fant i en boks. Det var veldig rart, så mye jeg nesten har glemt. Eller bare ikke hatt tid til å tenke skikkelig over. Rart å se seg selv som en ganske annen person, tenke hva slags fyr er det der? Hvem er jeg for vennene mine? Hvorfor henger akkurat vi gamle gutta sammen? Hvordan fant vi sammen?

Jeg har i det siste stusset litt over det ene vegghengte skapet på gjesterommet der jeg tok ned bildeboksen fra, den så liksom så skeiv ut, som om den lente seg mot naboskapet. Da Iselin ringte litt seinere, akkurat i en setning der hun sa noe om oss, hørte jeg et gedigent brak! Jeg følte meg temmelig sikker på det var hylla som datt ned og gikk til gjesterommet for å sjekke, og det var det[51]. Det hadde allerede vært rotete der men nå så det ut som noen hadde slengt en granat inn der.

Det fikk meg til å tenke på noe mamma sa en gang jeg var veldig i tvil om noe; hvis du ser deg i speilet og *lurer* på om skjorta er skitten, da er den skitten. Sånn er det med denne hylla på kontoret også, jeg lurte jo faktisk på om den var blitt skeivere enn ellers. Og det var den jo tydeligvis. Og når jeg tenker tilbake på det nå så er det jo helt totalt åpenbart at den var for skeiv! At den var i ferd med å dette ned, at den bare hvilte midlertidig mot naboskapet før det ga etter. For bestefar hadde jo ikke hengt opp hylla *så* skeivt i sin tid! Mao, var den blitt skeivere. Allikevel var jeg i tvil. Eller var jeg innerst inne det?

Mandag 11. November, 2019

Musikknotater til Terje

Jeg tenker at jeg godt kan skrive dette men kanskje jeg bare bør la ham finne ut av ting selv først? Hva er best? Skriver uansett ned noen tanker jeg har:

Scene 1 «Nøkken»:
Første scenen i filmen, tenker vi roer ned fugler og annen lyd her, litt mye akkurat nå. Tenker holde den en stund før Nøkken sakte stiger opp. Slik det er nå står hun der en stund etter å ha steget opp, men opprinnelig hadde jeg tenkt at vi klipper til neste scene allerede i bevegelsen opp av vannet, kanskje til og med før hun er helt oppe. Men er litt usikker, er jo noe fint med at hun står og stirrer på oss liksom.

Ser for meg at et tema kanskje kan etableres diskret her, og kanskje noe musikk eller bare lyd som følger nøkken opp.

Scene 2 «Er det mulig?»:
Veldig brå overgang. Tre muntre personer som går ivrig, litt revyaktig av gårde. Ser muligens bare beina deres før vi ser dem i helfigur. Kanskje de nesten danser litt bortover. Her er det en mulighet at du først lager en melodi/takt som vi får skuespillerne til å følge når vi filmer scenen, hvis ikke kan du bare forholde deg til deres tempo. Tenker uansett noe oppløftende med fart.
Vi får se litt hvor mye materiale vi skyter av at de er på vei, før de begynner å snakke, men tenker i utgangspunktet at det er en ganske kort økt før de stopper opp, kanskje 5-10 sekunder?
Kanskje musikken roes ned når de begynner å snakke om at de har barnevakt osv, og at den avsluttes brått i det hun spør «hvem er du?».

Scene 3 «Veps»:
Begynner med tittel-sekvensen i fossen, der det passer fint med musikk som kanskje ligger der en liten stund, enten fader eller avsluttes når jeg begynner å snakke.

Sånn overordnet så tenker jeg jo at musikken vil ha en stor plass i denne filmen, det er jo allerede satt av litt i plass til den i selve opptakene som når vi zoomer sakte ut fra Raymond og noen andre lengre scener. Jeg tenker at den i tillegg til å underbygge stemning er med på å binde filmen sammen, både i overgangene og underveis i scenene der det måtte passe.

Det er jo lett å tenke seg at det kanskje funker med et tema eller noe som går litt igjen, varieres.

Kan gjerne slå deg litt løs, dukke opp bare som et glimt midt i en scene f.eks. Tenker at musikken gjerne kan erstatte lyder óg, litt som vi gjorde på slutten av *Alfonso*-videoen der du lagde lyden til de dråpene.

Onsdag 20. November, 2019

Mønster for Sommerro

Fredag satt jeg på Blindern og jobbet lenge med både New Yorker og Sommerro-mønsteret på iPaden. Det mønsteret har blitt så sinnsykt mye mer komplisert enn først antatt, særlig fordi det gigantiske motivet skal gjentas og dermed må korrespondere i kantene … sånn mindfuck-opplegg som jeg ikke egner meg til! Men jeg får det jo faktisk til, da. Bare tar enormt mye brainpower akkurat nå. I tillegg til bruddet med Iselin, som stadig går gjennom nye faser.

Fredag 6. Desember, 2019

«Hjem til jul»

I morges dro Iselin og la voice på *Ragnarok*. På kvelden så vi *Hjem til jul* som hun spiller i, den var bra, gøy å se noe jeg har hatt innblikk i underveis. Trist å tenke tilbake på hvor fint vi hadde det da dette ble spilt inn og vi leste replikkene kvelden før innspilling …

Fredag 6. Desember, 2019

Atter et avslag

Vi fikk avslag fra Kulturrådet i dag, så nå henger alt på 2nd opinion fra NFI … blir spennende. Viste grovklippen til Flu i går og Martin Lundell i dag, begge virka mektig imponert og begeistret. Lo godt. Det føltes bra. Flu sa at da jeg snakket om å lage film av *Liker stilen* så hadde han ikke klart å se for seg hva jeg skulle lage, tenkt at det ikke kunne være noen god idé, men når han nå så det tok han helt feil.

Tirsdag 10. Desember, 2019

Tilslag i tolvte time! / Bristol

Da jeg satt på KHiO i dag kjente jeg et skikkelig trøkk i brystet, det varte og rakk og gikk helt opp i hodet. Var faktisk redd jeg skulle svime av. Vurderte å stikke på legevakta men dro hjem.

Nå sitter jeg på Bristol og spiser roastbiffsmørbrød og sjokoladekake, bestemte meg for å være god mot meg selv etter alt styr i heimen den siste tiden. Tenker på at bestefar stod vakt utenfor her, han var vel knapt befridd fra Grini før han fikk en maskinpistol og ble kommandert hit for å beskytte britisk overkommando, og at han senere tok med forretningsforbindelser hit. Var usikker på om jeg skulle gå hit, blir så … liten, eller føler meg utilpass. Samtidig som jeg elsker stedet, og tenker at jeg har all verdens rett til å være her. Alle har det.
Sitter i nøyaktig samme stol som da jeg satt her med Carl Johan De Geer, tenk det. Burde kanskje holdt litt kontakten med ham, kunne kanskje sendt noen bilder fra filmen? Forklare at det er fra *Liker stilen*-boka, for jeg ga ham vel den, tror jeg?

Skal snart i møte med Bielke & Yang og drøfte de fire Sommerro-tegningene, har ikke fått jobba noe mer med skissene, var helt kake i går. Men skal prøve litt her nå.

Men altså; da jeg stod på mitt nye tomme kontor på lufthavnas midlertidige tilhold

i Markveien og tenkte innredning så ringer Dyveke og sier at vi har fått støtt fra NFI på 2nd opinion! Konsulenten skulle attpåtil hilse og si at han koste seg skikkelig med manuset! Det er fantastisk. Én ting er at det betyr at filmen er innen rekkevidde, at den kan ferdigstilles! Men også den anerkjennelsen fra fagmiljøet! Dermed er vi, sammen med pengene fra Grafill, ifølge Dyveke til sammen omtrent på det budsjettet Lars Thomas hadde satt opp.

Da er det bare å planlegge veien videre. Ja, fader jeg må få ringt Andreas óg. For det ligger an til en ganske solid utsettelse av doktorgraden. Eller? Jeg har ikke helt klart for meg hvor mye jobb det faktisk vil bli for meg å ferdigstille selve oppgaven. Tenker jo at det er gedigent, men altså, jeg har jo allerede gjort en ganske solid innsats når det kommer til selve verket; samleboka med alle tekstene der, samt utstillingene, TV-showet *NRK Hyper* og kortfilmen *Liker Stilen*. Også har jeg jo skrevet mye i denne dagboka som jeg forhåpentligvis kan bruke?

Søndag 15. Desember, 2019

Who's Afraid of Virginia Woolf-ish

Skulle hjelpe Iselin å flytte tilbake til leiligheten hennes igjen i dag, men det endte med katastrofe. Kort oppsummert spilte vi en glimrende scene fra en Bergman-film eller *Who's Afraid of Virginia Woolf*. Vi forflyttet oss etter hvert ut, vandrende gjennom byen som *Tom & Jerry* før jeg til slutt slang meg i en taxi og sa «Kjør meg til Tåsen!». Jeg gikk ut av bilen og stod der rådvill et øyeblikk før jeg gikk ned mot bensinstasjonen, men på veien fikk jeg øye på den røde, lille kiosken og bestemte meg heller for en kebab. Det viste seg at man faktisk kan sitte inne der, så jeg ble sluppet inn og satt der og spiste. Så stakk jeg til mamma og Trond.

Tirsdag 17. Desember, 2019

Valka / Irsk drøm

Da jeg kom inn på Valka var gleden veldig stor over å se Halvor Digernes og Mathias Tjønn! Det er vel første gang jeg har dukket opp på «Mandagsklubben» så de virket nærmest sjokkert over å se meg og lagde mye lyd. Jeg satte meg ned og bestilte kjøttkaker og en pils. Jeg hadde et stort behov for å lette på trykket og vi hadde en lang og god prat, hygget oss skikkelig.

Så fortalte Mathias om en irsk toetasjers pub som har åpna i Majorstuahuset, og i det han sa det kvapp jeg til og utbrøt «Shit!». For jeg kom plutselig på at jeg for noen uker siden hadde drømt at jeg oppdaget en pub oppi andre etasjen der! Veldig sprøtt. Ja, og Halvor hadde jaggu meg drømt at jeg kom på Valka! Mens vi satt der slo det meg atter en gang hvor vanvittig fint lokale det er!

Vi gikk etter noen øl bort til den irske puben, det var helt merkelig. Avsindige veggmalerier, helt fascinerende gyselige! Av leprachauns og lettkledde damer, veldig sirlig utført men helt jævlig stil! Lurer veldig på hvem som har hatt AD på det der?!

Torsdag 19. Desember, 2019

Vi bestemmer oss for å spille inn resten

Jeg startet dagen med å dra i møte hos Oslo Pictures, var hyggelig å se igjen Dyveke og Julie. Vi ble enige om å kjøre på med de tre siste innspillingsdagene, slik at vi har spilt inn alt materialet, så får vi bare fortsette å søke om midler til å fullføre post-produksjon. Dette var Dyvekes forslag og jeg synes det var en god ide. Det føles deilig å bare få spilt inn alt materialet. Det kan virke som om innspilling vil skje ganske snart, ja for så vidt kanskje før jeg stikker til Angouleme.

Torsdag 19. Desember, 2019

Selvtillit vs. selvbilde

Leste selvhjelps-artikler på nettet og en av dem handlet om lav selvfølelse. Og her fikk jeg en skikkelig aha-opplevelse; de skilte mellom det å ha *dårlig selvtillit* og *dårlig selvbilde*. Selvtillit handler om hva man tror man kan få til og prestere, mens selvbildet handler om hvilken verdi man føler at man har.

Og dette er jo liksom løsningen på dette paradokset jeg har kjent på! Jeg har jo tenkt gang på gang at jeg ikke skjønner noen ting av meg selv siden jeg har *både* elendig *og* topp selvtillit! Men dette forklarer jo saken, for jeg har jo absolutt god selvtillit! Men et til tider elendig selvbilde, eller selvfølelse! Kan i mange sammenhenger føle at jeg bare er til bry, er uattraktiv, frekk, kløpete. Mao, lav selvfølelse.

Det føles veldig deilig å få oppklart dette. Hvis jeg f.eks. er på byen og vil sjekke opp noen (noe jeg egentlig aldri gjør, for jeg hater å oppsøke folk og trenge meg på) så føler jeg jo bare at jeg trenger meg på, er til bry, en pest og en plage som ingen ønsker å ha noe med å gjøre. Og i situasjoner med lav selvfølelse så forsøker jeg å terpe oppi hodet på at jeg tegner for The New Yorker osv, tenker på alle «bragdene» som gjør at jeg egentlig burde ha god selvtillit. Jeg lener meg fullt og helt på mine meritter, for uten dem er jeg liksom ingenting. Det er sånn det kan oppleves noen ganger. Men det er veldig komplisert det der, for jeg vet jo at venner og familie setter pris på meg, at jeg ikke er til bry men snarere et menneske de veldig gjerne vil omgåes … så dette var en interessant og oppklarende distinksjon mellom de to begrepene, syns jeg.

Jeg tror nøkkelen til å få det bedre ligger nøyaktig her; at jeg slutter å lene meg

på mine meritter og heller dyrker meg som menneske, som person. Joda, man kan sole seg litt i prestasjonsglans, men bare ikke la den utgjøre *all* ens verdi. Tenk heller på deg selv som først og fremst Bendik. Et godt menneske som folk kan ha glede av å møte.

Fredag 20. Desember, 2019

Drømte at jeg var … meg

Dette med å skille mellom selvtillit og selvbilde gikk tydeligvis inn på meg; drømte i natt at jeg var på en kneipe med Holtestaul også var det en fyr som spurte meg; Ja, men hvem er *du*? (Jeg lå i øvre køye under dyna, uten at det var noe rart med køyeseng på kneipe). Jeg svarte tilfreds; «Jeg er … Bendik». Enten ba han meg utdype eller var stille på en måte som fordret at jeg skulle si mer, så jeg sa «Jeg tegner». Han ble etter hvert helt rar … «Er du Bendik Kaltenborn?!». Så ble han så sjenert at han bare forsvant, helt starstruck.

Dette handler jo helt klart om disse tingene jeg innså i går. Det er jo litt som om jeg lar merittene mine myldre rundt meg som et koppel med flotte hunder, mens jeg selv bare er helt passiv og nøytral, et tomt skall. Min verdi ligger utenfor meg selv, den ligger i disse imponerende flotte og komiske hundene (tegningene mine) som yngler rundt meg. Som om jeg forventer at de skal gjøre jobben for meg.

Fredag 27. Desember, 2019

Joe Keery skrev til meg / Marcos Valle

Satt og surra på Instagram her da jeg så at Joe Keery fra *Stranger Things* la ut det Marcos Valle-coveret med alle drinkene … hvorfor følger jeg ham, egentlig? … jo, det var Agnes som hadde tipsa om at han hadde lagt ut Todd-coveret mitt en gang, ja. Uansett, jeg bare kommenterte at det coveret var inspirasjonen til Todd Terje-coveret, som jeg da visste at han kjente til. Regnet jo ikke med at han skulle se eller svare på det, han har 7,5 mill følgere og drøssevis med kommentarer på hvert innlegg. Men jaggu svarte han på kommentaren min OG Marcos Valle official himself klikket liker på den! Så sendte Joe meg en melding der han skrev at han digga coveret mitt, mente det var ikonisk og at den skiva hadde betydd så utrolig mye for ham. En liten chatt fulgte, ganske sprøtt hvordan sånt kan skje på insta. Har jo tidligere blitt kontaktet av både Bobby Canavalle og Ethan Hawke etter å ha tegnet dem for The New Yorker. Jo, og Lena Dunham, som tagget meg da jeg tegnet henne den gangen, selv om det endte med katastrofe, he he.

2020

«Jeg blir helt sønderknust av den tegningen. Ja, så det la en demper på gårsdagen. Men det er jo samtidig noe fascinerende med å kjenne på hvor mye kraft en tegning kan ha.»

Pandemi

Joe Keery med i filmen?

Opptak av bolk 2

Etterarbeid; klipping, grading, lydmix

Klipping - det vanskelige blikket

Studiodager med Terje Olsen

Lansering og mottagelse av *Liker stilen*

Pappa og meg igjen

Forsøk på langfilm

Manusmøte med Eskil Vogt

Torsdag 2. Januar, 2020

Oppsummering av tiåret (i tilfeldig rekkefølge)

- Så David Lynch og snakket med ham
- Mistet Bestemor og Bestefar
- Slo gjennom internasjonalt som tegner, bla for New Yorker, New York Times og Todd Terje
- Begynte å jobbe med Todd Terje
- Påbegynte doktorgrad
- Debuterte som regissør, min største drøm
- Tre lengre forhold, det siste endte i katastrofe
- Reist 3 ganger til Japan, 3 ganger til Rio, mange ganger til USA og drøssevis av andre steder.
- Flyttet fra Bjølsen til Sagene, og fra Sagene til Marienlyst, i bestemor og bestefars leilighet.
- Kom meg til psykolog, tok tak i viktige og store ting
- Tok lappen og kjøpte meg bil
- Begynte å DJe, toppet med gig i Tokyo
- Pappa fikk kreft
- Så The The live
- Ble gitt ut på No Comprendo Press, Drawn and Quarterly m.m.
- Hadde legendarisk kontorfellesskap med Espen, Lars og Sindre
- Begynte å tegne digitalt
- Ble kjent med Dagens Ungdom, Holtestaul og NCP-familien
- Innså at det er forskjell på selvtillit og selvfølelse
- Tre somre på Gotland
- Ble kjent med en hund (Balto)
- Lagde TV for NRK med Flu
- Hadde utallige utstillinger i inn- og utland
- Kranglet med naboen

Mandag 6. Januar, 2020

Nytt kontor

Sitter her på mitt nye kontor på Lufthavna, rettere sagt i et gammelt pleierom med egen dass. Midlertidig opplegg mens Lufthavna venter på at lokalene i Toftesgate

blir pussa opp. Flytta inn her før i dag med Grünerløkka Flyttebyrå, gikk ganske greit. To veldig hyggelige karer. Men som fryktet har jeg altfor mange ting her nå, må kvitte meg med noe.

Torsdag 23. Januar, 2020

Joe Keery med i Liker stilen?!

Joe skrev jo jaggu meg at han ville vi skulle få til et samarbeid av noe slag for litt siden. Han tenkte sikkert mest på at jeg kanskje skulle lage noe platecover til Djo eller noe, men så tenkte jeg at det blir jo for dumt å ikke i det minste prøve seg når vi først har så god kontakt som vi har. Så jeg forklarte at jeg lager en kortfilm med Todd Terje og om han kunne tenke seg en liten rolle. Han ble veldig oppjaga over at jeg skulle lage film med Terje og svarte at han absolutt var interessert. I hvor stor grad det var amerikansk høflighet vet jeg ikke, men uansett kult at han ikke bare avfeide det helt.

Men så slo det meg; hvilken rolle skal han i så fall spille?? Jeg tenkte meg om og prøvde å skrive ham inn i trappeoppgangen, at han var en fjern nabo med gitar som har låst seg ute eller noe. Ble litt funny, men liker liksom borettslagslederen bedre på en måte.

Så kom jeg på en scene som jeg innledningsvis tenkte litt på men som ble skrota; dronescenen[52]. Det slo meg at denne ville vært perfekt å fått ham med på! Han kunne stått der og slitt med dronen også kunne Lasse stått og kjefta, ha ha. Tegneserien denne er basert på er jo ekstremt kort med kun et par replikker så jeg skrev en lengre versjon som jeg synes funka ganske bra og sendte til Joe, så får vi se.

Mest sannsynlig skjer det ikke, og selv om han virker kul og gjør sånt litt på si så ville det jo blitt dyrt bare å fly ham over i det minste … tenker jo at dersom han faktisk mot all formodning hadde blitt med så ville det vært så vilt at jeg nesten bare hadde måttet ta det fra egen lomme. Så lenge det ikke blir helt insane, liksom … uansett funny bare at han leser manuset og vurderer det!

Mandag 3. Februar, 2020

Befaring av potensiell location til drapsleilighet og korallrallrev

Lars Thomas hadde spora opp noen kommunale hus på Ekeberg[53] som står tomme i påvente av totalrenovasjon. I samme øyeblikk jeg så husene fikk jeg umiddelbart en bra feeling. Traff Are og Håvard utenfor, samt en mann fra Oslo Kommune som skulle vise oss husene. Han hadde en finurlig stil, fargesterke klær, grått litt stort hår på grensen til manga og et blues-vennlig fippskjegg. Før han viste oss leilighetene ville han gjerne få forklart litt hva slags film dette er, og jeg

forsøkte etter beste evne å legge ut. Etter å ha forvillet meg passe greit inn i tåka i et forsøk på å forklare hva denne filmen handlet om avbrøt han meg og sa at det han egentlig var mest hypp på å vite var om det var et budskap, f.eks. et kritisk blikk på tomme leiligheter i Oslo osv. Det kunne vi forsikre ham om at det ikke handlet om, og han tok oss med til et av husene.

Da vi nevnte at det dreide seg om et mordåsted pekte han på huset ved siden av og sa at der var det et ekte drapsåsted. En fyr ble brutalt drept lille julaften for noen år siden, visstnok et hevndrap begått med en diger skiftenøkkel før de skar ham opp med avbitertang ... shit …

Vi fikk se flere leiligheter, og det var rett og slett helt perfekt. Vi fant både drapsleiligheten og korallrevet i dette huset, jeg ble veldig gira. Vinduene i førsteetasjen var spikret igjen med treplater, men vi får lov til å åpne dem så vi får inn lys og ikke minst får lufta ut mugg og drit.

Fredag 7. Februar, 2020

Ca en uke til opptak runde 2 / Urolig for opptaksdagen / Storyboard

Lurer på hvordan det kommer til å bli på sett med Iselin og meg, er ganske urolig for den opptaksdagen … jeg vet ikke om jeg kommer til å tørre å gi skikkelig regi. Og det er virkelig ugunstig, i en situasjon der jeg trenger minst mulig usikkerhet så får jeg nettopp det tredd nedover meg.

Nei, hvis jeg kommer meg gjennom disse innspillingsdagene med skinn og sinn i behold og med optimal fangst, ja da skal jeg senke skuldrene litt, ass. Da skal jeg virkelig feire og senke skuldrene litt. For selv om hun er aldri så proff så er jeg jo livredd for at det på en eller annen måte skal skjære seg på selve dagen, på sett.

Jeg har snakket med Lars Thomas og Håvard om denne opptaksdagen og de sier at de kan steppe inn hvis det skjærer seg helt mellom Iselin og meg, de vet jo i detalj hva som skal skje. Men allikevel, det finnes jo grenser for hvor lavt en regissør kan ligge, da. Det blir jo en stor selvmotsigelse med en regissør som flyr rundt og gjemmer meg på sett, liksom! Joda, monitoren kan stå litt unna osv. men jeg *må* jo kunne snakke med skuespillerne, instruere, regissere.

Nå har jeg faktisk laget noen ytterst omfattende storyboards[54] som viser i minste detalj hva som skjer i scenene med Iselin, piler forklarer hvor de skal gå og stå, alt mulig. Jeg tenker jeg sender disse til alle involverte så alle vet hva som skal skje, og ikke minst Iselin, så hun på forhånd vet så godt som alt som skal skje i scenene. Da minimerer vi behovet for å snakke sammen, i tilfelle det skulle slå gnister. Se der fikk jeg jo bruk for tegneserieferdighetene mine som regissør, gitt.

Onsdag 12. Februar, 2020

Leseprøve med Eldar Skar og Lisa Loven Kongsli

Lars Thomas skrev akkurat at vi må grytidlig opp for å sjekke ut en trapp med Håvard og LT, blir heldigvis henta. Hadde veldig fin kostyme- og leseprøve med Eldar Skar og Lisa Loven Kongsli i dag. Eldar var en skikkelig fin fyr, følte vi fikk veldig god kjemi, diskuterte *Who's Affraid of Virginia Woolf*, *Rope*, og *Midsommar*. Veldig god prat, kjente at jeg fikk lyst å jobbe mer med ham. Connecta. Samme med Lisa, hun var også helt fantastisk, og veldig morsom. Hun hadde liksom en storslått … diva-aura er kanskje ikke helt riktig, men noe stort over seg, samtidig som hun var så nedpå og avslappa. Og hun tok rollen på alvor, selv om den er aldri så liten. Ville bytte navn på karakteren sin for at det skulle føles mer riktig. Så drøftet vi scenen, navnene, alt mulig, og det var en veldig fin prat. Følte jeg greide meg bra, og fikk for så vidt skryt av Lars Thomas etterpå. Han var ikke tilstede men hadde hørt oss fra naborommet og virket oppriktig imponert, sa han syntes jeg var ekstremt proff og flink. Er jo veldig hyggelig, da.

I morgen er det Lasse Tømte og Marlon Langeland som står for tur. Ja, Joe Keery var jo inne i bildet et lite øyeblikk og leste manus og greier, men da han fikk datoen skrev han at det krasja med innspilling av *Stranger Things* sesong 4. Regna jo uansett ikke med at det ville skje, MEN det positive er at dette gjorde at jeg skrev inn dronescenen, som alle var enige i at jeg burde beholde selv om Keery takket nei. Den føles riktig og viktig og bør så absolutt med. Og nå var vi jo så heldige å få med Marlon, det tror jeg blir perfekt!

Torsdag 27. Februar, 2020

Innspilling runde 2

Mye har skjedd siden sist, gitt. Innspillingen er over, og det gikk veldig bra.
Jeg grudde meg noe så infernalsk, det tok så på. Iselin grudde seg også, sa hun. Da jeg kom på sett, som var i trappeoppgangen, holdt jeg meg først nede med crewet. Skuespillerne var oppe i leiligheten til Kaja som var så snill å låne den ut og jeg tenkte det var best å ligge lavt og ikke gå dit. Vi var nemlig enige om at jeg skulle ligge lavt. Jeg sa til Lars Thomas at det føltes litt rart å ikke gå opp og hilse på skuespillerne, men han mente det var best å la være. Etter hvert kom de ned, merket at det var litt spent stemning mellom oss. Jeg greide å si det som skulle sies i plenum, men det føltes greit å stå litt unna ved monitoren med headsettet og følge med. Det var plassert litt unna i gangen så Iselin slapp å måtte se meg. Det gikk veldig bra, alle spilte godt og jeg hadde ikke mange turene ut for å komme med innspill og justeringer. Merket at Lars Thomas og Håvard innledningsvis nærmest påtok seg regirollene litt, som vi hadde hatt som backup-plan, men det gikk veldig greit at jeg steg ut av den mørke gangen med en og annen kommentar. Varte ikke lenge før jeg følte at jeg hadde styringa greit. Martin

Slaatto var helt fabelaktig, nydelige bevegelser og merkelig oppførsel på helt riktig vis. Iselin og Isabel spilte strøkent.

Da vi seinere var oppe på Ekeberg[55] kom Iselin etter hvert bort til meg i en pause og lurte på hvordan det gikk, hun ga meg en klem. Det ble til flere klemmer og det var en lettelse, antageligvis for begge to, å kjenne på at dette gikk bra. Det var ganske vilt opplegg; digre lastebiler stod parkert utenfor husene, to store strømskap var montert ned i plenen utenfor og gjennom tjukke kabler gikk det strøm inn til husene, som altså ikke hadde innlagt strøm eller kloakk. Toaletter var satt opp i en egen vogn ute og lysmesteren og temaet hans monterte digre lyskastere på utsiden som kastet lys inn i leilighetene.

Scenen foran operaen[56] var jeg også ganske spent på, det å spille inn noe på et offentlig sted med såpass mye tilfeldige folk og tilskuere rundt. Sperrevakter passet på at ingen kom i veien. Terje hadde gitt meg en skissebeat med riktig tempo som vi spilte høyt på sett så Lise, Jon og Eldar kunne gå i riktig takt. Funka veldig bra, Jon er jo trommis og slo seg attpåtil løs med et par rytmiske kniks som passa bra. Var imponert over hvor jævlig bra han spilte. Veldig funny og fin fyr. Han kom rett fra bluesturné i Panama, var hårfint at han rakk det, hadde det blitt bare litt forsinkelser med flyforbindelsene ville vi slitt. Han hadde med seg en vaskeekte panamahat han lurte på om kunne være noe, men jeg syntes skinnhatten hans ble best.

Det var bikkjekaldt men Lisa gikk allikevel med på å gå i en ganske tynn kjole fordi det var den jeg syntes funka best og hun var veldig opptatt av at det dermed måtte bli denne kjolen. Hun gir alt. Midt i alt parkerer plutselig en bil rett ved og kulturminister Abid Raja med familie stiger ut. Han oppfatter umiddelbart at han befinner seg i en kulturbegivenhet og inntar en slags offentlig holdning med et smil og spør «Hva skjer her, lages det film?». Lisa kjenner ham visst og gir ham en klem, introduserer meg før han og familien forsvinner inn i operaen på en dag-forestilling.

Vi får spilt inn det vi skal ha og tar med oss Jon opp til Ekeberg der vi skal spille inn Korallrallscenen i et av de andre rommene i huset. Det har fra før en glimrende fake koreapanel som passer utmerket. Grethe dukker opp og det er etter hvert klart for tagning. Den scenen blir så jævlig bra, her sliter samtlige bak kamera med å holde seg.

Kjenner i pausen her at jeg har behov for å være litt for meg selv. Spiser med de andre og det er hyggelig, men jeg har liksom behov for å summe meg litt og forberede meg til neste økt. Dessuten har det jo vært veldig intenst sosialt.

Tirsdag 3. Mars, 2020

Fant en gammel lapp som fikk meg til å tenke på starten

Sitter og ser gjennom gamle filer på iPaden, kom over lappen jeg i starten av

stipendiatet hang opp på KHiO for å få frivillige studenter til å la seg sminke. Slo meg hvor helt vilt det er at jeg sitter her nå og har spilt inn en film for Oslo Pictures, og attpåtil så storslagent. Var litt som om det gikk opp for meg først når jeg så den lappen. Tenk det enorme ønsket og behovet jeg alltid har hatt for å jobbe med film, aller helst regissere film. Nå har jeg gjort det, med noen av landets fremste skuespillere og crew. For et av de viktigste produksjonsselskapene i landet. Det er ganske far out.

Tenker på hvor ... den gang i starten, da jeg ikke visste hvor jeg skulle begynne, og Andreas og jeg satt på Lille Saigon på løkka og han sa at jeg bare måtte begynne et sted, for eksempel sminke. Føltes spennende og litt skummelt å kaste seg ut i ting som innebar flere mennesker og ikke minst noe jeg aldri hadde gjort før. Selv om sminkeøvelsen føltes uendelig langt unna å lage en film så var det noe fint og spennende bare med å være et bittelite skritt på vei, jobbe med andre folk som kunne andre ting, bevege seg litt ut av komfortsonen. Se at tegneseriefigurene mine ble gestaltet, på mennesker.

Så husker jeg at jeg ville lage en kortfilm, bare komme i gang, gønne på. Husker jeg satt på Kaffebrenneriet ved Noas med Andreas ... eller var det Birken Lunsj? I alle fall husker jeg Andreas frarådet meg fra å gå i gang med en ferdig kortfilm før jeg hadde fått meg litt erfaring. Jeg ville finne riktig cast med én gang, spille inn Krødern-scenen. Han mente at jeg heller burde teste først i et «lukket rom», gjøre en øvelse som ikke skulle bli til noe, som bare var en test. Husker jeg fikk fnatt av tanken, men jeg gjorde det like fullt. Hang opp lapper på KHiO, fikk akkurat nok folk. Var stein-nervøs, kjøpte inn masse kjeks og snacks og inviterte dem inn på Sangrom 6. Hadde satt opp et kamera jeg lånte av Sindre, bare for å dokumentere. Det gikk veldig bra, de spilte gjennom scenen og ble stadig varmere i trøya, vi snakket masse mellom slagene.

Fredag 6. Mars, 2020

Jeg har laget film / Wuhan Shake

Kjenner litt på det at jeg kan lage film. Jeg har laget film. Den ser ut til å bli bra, og original (forhåpentligvis). Jeg har fått gode skussmål fra flere i prosessen som regissør. Mao ligger jo mye til rette for å gå videre med film, det er en ganske pirrende tanke. At hvis jeg vil, hvis jeg går inn for det, så kan jeg lage en spillefilm. For når jeg går inn for noe så går jeg all inn, og da blir det aldri dårlig. Ja, jeg er forberedt på at et lengre manus kanskje vil ha godt av litt konsultering og hjelp, men hva så? Det er jo ikke uvanlig, og egentlig bare en fordel mest sannsynlig. Jeg tenker både på *Janus*-manuset og *Krampus Norvegicus*. Føler at jeg har mange spennende elementer i lufta.

Tok noen øl med Håkon Hoffart i går, som også er litt inni film nå, lager musikkvideo. Riktignok med mobilen, men allikevel. Jeg peppet ham, tenkte at hvis han får et apparat rundt seg som det jeg har hatt nå, så kan han kanskje få til bra greier. Ser for meg at han kunne vært en god regissør, uten at jeg skal påberope meg ekspertstatus etter én kortfilm.

Ble forresten veldig glad av det Christian Bloom sa på Fargeblyant-utstillingen på Grafill i går, kom jeg på nå. Han har jo sittet i kulturrådet og delt ut støtte til tegneserier, bla. *Bernard & Bianca*. Han var helt over seg over hvor bra den var skrevet, over dialogen. Mente det var et mesterverk, glimrende drama. Det gjorde meg veldig glad, for teksten/dialogen har alltid vært veldig viktig for meg. Ja, etter hvert viktigere enn tegningene når det kommer til tegneserier. He he, Marius Renberg prøvde seg med Wuhan-shake og strakte forgjeves fram foten men ingen beit på, alle klemte og tok ham i hånda, selv om det begynner å føles som dette viruset puster oss seriøst i nakken nå …

Onsdag 18. Mars, 2020

Pandemi og klipp / Giddalaushet

Dette er jo så sprø tider at jeg burde egentlig skrive om pandemien vi befinner oss i, fy satan så griseflaks at vi fikk spilt inn alt før denne farsotten feide inn over oss! Det hadde jo faktisk torpedert hele greia, tør ikke tenke på hva som hadde skjedd da. Ølen jeg tok med Håkon for et par uker siden ble jaggu den aller siste før alt stengte ned.

Men uansett, vi er inne i siste klippeuke, og den forrige runden vi hadde følte jeg meg nesten litt avkobla hele prosessen, plutselig. Grepet av en merkelig og plutselig apati. Som om jeg sliter med å bedømme klippingen og endringene og i tillegg er det som jeg har mistet piffen og ikke engasjerer meg helt. Enda det føles helt fjernt å liksom miste piffen nå på målstreken. Gidder liksom ikke å se igjennom råmaterialet igjen. Litt som at plutselig har også dette, min store drøm, blitt «jobb» og noe jeg utsetter og unngår. Det er høyst besynderlig.

Grunnen til at jeg skriver dette akkurat nå er at jeg … det slo meg litt da Lars Thomas i morges hadde masse innspill og hadde sett igjennom råmaterialet. Altså virkelig står på! Mens jeg bare dasser rundt og gidder ikke engang hente laptopen for å se igjennom, fantaserer bare om å spille *Red Dead* … nei, nå *må* jeg ta meg sammen! For det er *min* film, *mitt* ansvar og det er *nå* den klippes!!! Og den klippes kun denne ene gangen!! Skjerpings!

Mandag 30. Mars, 2020

Pandemisk hverdag

Har virkelig ikke skrevet mye her «i koronaens tid», herregud så lei jeg er av den setningen. For ikke å snakke om «i disse koronatider»! Men skriver bittelitt nå, her jeg sitter etter å ha spist en god frokost. Kjenner på en voldsom uro i magen og jeg vet ikke helt hva det skyldes. Mest umiddelbart tror jeg det skyldes at jeg har tenkt meg ut, på posten og hente en pakke og så på Meny for å handle inn litt mat. At jeg rett og slett er redd for å gå ut. Det er jeg jo av og til ellers og, men da

er det mer sosial engstelse. Nå er jeg liksom redd av andre grunner, tror jeg. Ja, redd for smitte. Selv om det var en lettelse å lese at WHO fastslår at det ikke er luftbårent. Men er jo litt stressa over alt jeg har å gjøre; filmen, tegninger, regnskap.

Onsdag 1. April, 2020

Siste fase av klippen / Kjemi med Erlend Knudsen / Hjemmekontor / Skuddlinje av folks meninger

Vi befinner oss i slutten av klippefasen og jeg tenkte det kunne være lurt å reflektere litt over det nå mens jeg fortsatt jobber med klippen. Har ikke skrevet noe på lenge. Jeg var forberedt på at klippefasen kunne være utfordrende, at man kunne se seg blind på ting osv, men først og fremst har jeg gledet meg veldig til akkurat denne delen. Jeg må si at det er utfordrende på en litt annen måte enn jeg hadde sett for meg. Før jeg begynte på dette prosjektet er det i all hovedsak selve innspillingen og det å jobbe med skuespillerne som har vært det jeg har vært mest nervøs for og spent på. Dette opplever jeg at har gått veldig bra. Klippefasen har jeg derimot ikke vært så bekymret for, siden dette er nærmere slik jeg er vant til å jobbe (sitte foran skjerm) og det er dessuten en klipper som har styringa. Og en durkdreven en, attpåtil, som jeg har fått glimrende kjemi med.

Allikevel har jeg ila denne fasen ofte hatt en opplevelse av å miste oversikten og styringa over prosjektet, at jeg ikke er like klar og stødig som jeg har vært i forkant og på sett. Når vi har sittet i klipperommet har jeg av og til tatt meg i å ikke se forskjell på bra og dårlig tagning eller om små endringer har noen effekt, ser meg liksom blind på ting. Føler noen ganger jeg bare prater nonsens og jatter med. Og dette handler så visst ikke om Erlend, for han liker jeg innmari godt og opplever som helt jæskla dyktig, lydhør, raus, reflektert og enormt på bølgelengde.

Vi rakk jo ikke å tilbringe mange dagene i klipperommet sammen før vi måtte rykke hjem hvert til vårt hjemmekontor pga. farsotten. Det var litt spesiell stemning, antibac på skranken, engstelse over Erlends nys og Thomas Robshams utenlandske gjest, jeg forsøkte å ta minst mulig i dørhåndtak osv. Så fikk vi mail fra Dyveke der hun skrev at de fra nå av ville ha hjemmekontor, men akkurat det har fungert glimrende. Erlend og jeg har ringt hverandre og drøftet mellom slagene, han gjorde endringer, jeg så på dem, tok notater, sendte over også ringtes vi igjen. På det lengste snakket vi i over to timer, noe som utenom med Iselin er ganske uvanlig til meg å være. Samtalene med Erlend har vært veldig gode, hatt innmari fin kjemi, føles som et godt nytt bekjentskap. Og ikke minst gøy å bli kjent med en klipper jeg klaffer så bra med. Det gjelder jo veldig mange i denne prosessen, som jeg føler veldig for å jobbe mer med. Var helt gull å få med Håvard, den kjemien jeg følte vi hadde og det at han skjønte greia og allerede kjente til universet mitt og kunne finne de riktige ekvivalentene av utsnitt og bilder. Og kan f.eks. ikke tenke meg å gå igjennom denne prosessen igjen uten Lars Thomas. Han fortjener medalje. Og ikke minst hvordan han har loset meg gjennom denne prosessen og lært meg opp og gitt alt. Det er helt utrolig.

Latsiden eksisterer ikke i hans verden.

Men altså, jeg har sett igjennom råmaterialet med stor iver i første runde, men å skulle gå igjennom det en gang til har vært et ork. Jeg sliter med å huske helt hva jeg ser etter, holde oversikt over de forskjellige tagningene i hodet, i det hele tatt opplever jeg å miste oversikten lett. Så det er virkelig all grunn til å si seg enig med det Kim Hiorthøy *instendig* oppfordret til; «hva du enn gjør, *ikke* klipp filmen din selv!». Før denne prosessen har jeg jo vært i den totale villfarelsen at jeg har tenkt at jeg sikkert kunne greid å klippe den selv, jeg har jo laget et par animasjonsfilmer osv. Men når jeg nå har fått dette innblikket i prosessen så er det helt åpenbart at det ville blitt helt komplett krise å gjøre det selv. Shit, man! Jeg ville jo ikke greid å holde styr på materialet engang. Men jeg tror heldigvis noen på Oslo Pictures ville forhindret meg i å gjøre det, he he.

Jeg kan også slite med å se hva som fungerer og ikke fungerer av og til. Både helhetlig og enkeltvis. Skal ikke underselge meg selv helt her, for jeg har jo definitiv en forståelse av hva jeg synes funker og ikke, men jeg merker at det tar lang tid for meg å se dette. For hver ny versjon må jeg alltid bruke god tid på venne meg til og fordøye selv den minste endring, før jeg etter en stund kan bedømme om det er til det bedre eller ei. Jeg greier bare ikke å se det umiddelbart, med noen unntak, da. Og det er litt uvant, for når jeg gjør endringer i en illustrasjon så greier jeg som regel å bedømme det ganske på flekken om det funker eller ei. Bortsett fra noen ganger der jeg kan se i ettertid at jeg burde ha løst noe annerledes.

Jeg befinner meg også i en slags «skuddlinje» av ulike folks meninger. Det var veldig interessant å få inn utfylte spørreskjemaer og respons fra folk som har sett filmen, men det er jo skyts i alle retninger. Det noen elsker synes andre er den største svakheten og vice versa. Jeg merker at jeg umiddelbart etter å ha lest skjemaene følte for å gripe etter saksa og klippe ned scener som fikk ekstra hard medfart i skjemaene. Men som bla. Rune Denstad Langlo sier i sitt svar, så er det viktig å lytte til seg selv. Det er min film, min visjon og selv om man bør være åpen så er det til syvende og sist mitt valg. Jeg føler uansett at Erlend og jeg har vært lydhøre og tatt til oss mye feedback underveis, uten å kompromisse eller gå på akkord med meg selv.

Lørdag 11. April, 2020

Påskeaften / Elefantsorg og tegningens kraft

Hadde gledet meg til regnet som var meldt men nå som regnværet først er her kjenner jeg meg mest trist. Også er det de to elefantene, Iselin sendte meg bilder fra en barnebok hun har i hylla si (*En million sommerfugler*). En liten gutte- og jente-elefant som møtes, forsvinner inni masse sommerfugler, også løper gutten sin vei skremt mens jenta strekker de små elefant-armene sine etter ham. I en fin blomstrete kjole og sløyfe på hodet. Det er noe med de tegningene, særlig den siste, som treffer meg sånn. Tenker jo at det er oss to. Nei, jeg blir helt sønderknust av den tegningen. Ja, så det la en demper på gårsdagen. Men det er jo samtidig

noe fascinerende med å kjenne på hvor mye kraft en tegning kan ha.

Alt er fortsatt koronastengt og i går ble jeg grepet av en rastløs desperasjon, bare pakket øl og vin i sekken og gikk ut i den milde, fine sola. Ruslet rundt, og som vanlig blir jeg stressa av å gå uten noe mål, men forsøkte skjerpe meg. Oppdaget litt nye steder i området rundt Adamstuen. Var i kontakt med Jens og Kristoffer i håp om å lure dem ut på en øl i en park, men det ble ikke noe.

Det var mildt og fint. Ganske tomme gater. Rart å gå nedover Theresesgate en fredag kveld og knapt nok se et menneske eller en bil. Joda, var noen folk, men det var få. Gikk opp til Stensparken, der var det så idyllisk og fint! Og ganske få mennesker. Noen spredte få grupper med forsvarlig antal folk satt på gresset. Rolig stemning. På toppen ved det tomme bassenget spilte et par gutter basket, et par på min alder satt på en benk og delte en flaske vin. Jeg savnet så vanvittig å gjøre akkurat det, sitte der med en vin eller øl med en venn. Var så fint der. Oransje solnedgang. Ruslet hjem.

Da jeg kom hjem tok jeg meg en Hansa Mango IPA, nei det gjorde jeg ikke, det var Frydenlund Juicy IPA faktisk. Som jeg var litt spent på. Satt meg på balkongen og kunne nyte solnedgangen. Det var helt nydelig, bare sitte der i fred og ro, høre på *Isolationstation* og se utover. Jeg ble litt pigg av ølen og tok meg en til, denne gangen var det en Mango. Min nye favorittøl, som jeg har drukket noen av gjennom denne pandemien foreløpig. Det er ytterst sjelden jeg har lyst på alkohol alene, men de siste ukene har jeg faktisk drukket noen øl alene. Tror ikke det er noen grunn til bekymring, men det er litt ulikt meg.

Tirsdag 14. April, 2020

En påske forbi

Satt klar som et egg for å følge Brynjar Bandliens disputas på Zoom men ingenting skjedde, trodde det var snakk om teknisk lok før jeg innså jeg at det er jo først neste uke! Mister helt tidsbegrepet i denne pandemien. Kanskje ellers óg.

Så hva nå? Skal jeg gå ned på kontoret? Hadde jo tenkt å begynne med det denne uka … men jeg tror jeg venter til i morgen. Men jeg må jobbe! Får ikke knerte så mye som et ekorn i *Red Dead* før jeg har gjort meg fortjent til det!

Fredag 17. April, 2020

Et oppgjør med Nøkken / Innspurt klipp

Nøkken og jeg skiller oss ut fra resten av karakterene i filmen ved at nøkken er en overnaturlig fantasifigur og jeg er meg selv, en ekte person som finnes. Alle andre er fiktive karakterer som ikke finnes i virkeligheten men som jeg har diktet opp.

Nøkken (og meg selv) er den eneste figuren jeg ikke har funnet på, hun er ikke min fantasi, hun tilhører folkesjela. En kollektiv fantasi, fra gammelt av.
Hun er en inntrenger, litt som i *Dark Souls*, når folk trenger seg inn i andres spill. Hun trenger seg inn i mitt univers og tar livet av den ene karakteren som er ekte, meg, den som har skapt alt (unntagen henne). Tar hun livet av meg fordi hun ikke vil blandes inn i min fortelling?

Eller er det jeg som trenger meg på Nøkken? Hun begynner jo på sedvanlig kjent vis i tjernet, før jeg dundrer på med masse annet som ikke hører hjemme i Nøkkens univers.

Hva skjer når hun har tatt livet av meg, skaperen av universet vi (også hun) befinner oss i? Og når skjer det at hun tar livet av meg? Og hvordan?

Hvorfor møtes vi i akkurat den leiligheten? Og vil det gå tydelig fram at det er mitt lik som ligger der? Og er det viktig?

Er det kanskje bare jeg (og publikum) som kan se Nøkken? Kan virke sånn, for hun har kommet seg til leiligheten uten å bli sett (antagelig, ville skapt oppstuss) og det tydeligste beviset er jo at Iselin går inn i rommet der vi ser at hun befinner seg, uten å se henne.

Er det en slags portal fra tjernet til leiligheten?

Kan Nøkken være på fler steder på samme tid, eller bøye begreper som tid og sted og rom? Hun befinner seg i leiligheten med etterforskerne (også når scenen slutter og hun stiger opp) og i neste scene løper hun over myra ... men er hun faktisk på myra akkurat da eller er det mannen som drømmer det?

Det eneste jeg merker at kanskje skurrer litt med den løpende nøkken mellom drapsleilighet og natta er når vi kommer til bålscenen og hun rolig går gjennom skogen med langsom hånd på treet osv. Det korresponderer ikke helt med løpingen vi så tidligere. Men det er kanskje ikke noe poeng å hekte de så konkret sammen?

Hva skjer hvis vi speilvender klippet så hun løper mot høyre? Neppe noe poeng, men verdt å ha tenkt på.

Danseren i trappa (som Kim opplevde at var litt umotivert), det er jo liksom mine figurer som begynner å gå av skaftet ... jeg er drept og det råder anarki, verden går i oppløsning.

Søndag 3. Mai, 2020

«**Black Moon» / Dørstokkmil**

Så *Black Moon* av Louis Malle, fantastisk film. Blir veldig inspirert. Får lyst til å skrive manus, jobbe med en ny film, men kjenner jeg blir stressa og urolig, liksom en

kraft som hindrer meg. Føler en dragning tilbake til sofaen, spille Playstation kanskje.

Men ok, hvordan blir uka; jeg har et ønske om å røske meg litt løs. For jeg begynner virkelig å innse hvor utrolig fastgrodd jeg er. Jeg vet det jo, men jeg kommer meg ikke ut døra med mindre det er noe helt spesifikt. Bare det å gå ut døra uten noen plan framstår som en månelanding om dagen. Det er liksom helt umulig. Jeg er redd jeg skal komme ut på gaten og ikke vite hvor jeg skal gå, at folk skal se på meg og tenke at jeg ikke vet hva jeg driver med, kanskje møte noen kjente og ikke ha noe svar dersom de spør hva jeg driver med eller hvor jeg er på vei. Eller kanskje enda verre, ikke kunne ha noen unnskyldning klar hvis jeg blir overrumplet og de spør om vi skal finne på noe.

Mandag 4. Mai, 2020

Musikkvideo for Herbie Hancock?!! / Grading og filmens look

Espen og jeg ble spurt om å lage den offisielle musikkvideoen til «Watermelon Man» av føkkings Herbie Hancock!!! Nå er det over en uke siden vi trodde vi sa ja til jobben, men så har vi ennå ikke fått svar på om vi har fått jobben eller om de har valgt en av de to andre det viser seg at de også vurderer. Akkurat nå håper jeg vi ikke får den, for nå er det så lite tid igjen at jeg skjønner ikke helt hvordan vi skal få det til, med alt annet på toppen. Hun sa at det sikkert gikk greit å levere uti juli, men det passer hverken for baby-Espen eller meg. Jeg vil ikke bruke hele sommeren min på det. Vurderer nesten litt å si til Espen at jeg bare må hive inn håndkleet ... vi får se.

Satt og gradet med Håvard på Oslo Pictures i dag, gøy å jobbe med ham igjen. Vi jobbet med en svensk grader som het Sabrina og satt i Stockholm, så det foregikk over Skype, hun viste oss skjermen sin. Flink og hyggelig. Og ikke minst veldig interessant å jobbe med farger på denne måten. Jeg som jobber SÅ mye med farger, her fikk jeg liksom et helt annet … en aha-opplevelse. For det var liksom en del av fargeverdenen som var helt ny for meg - å skulle bedømme farger i foto, der jeg ikke hadde så peil som jeg er vant til med farger. Det er liksom en annen måte å se farger på, mer subtil, og jeg merker jeg fort blir usikker, litt som i starten av klippinga. At jeg ikke helt skjønner hva jeg synes. Men jeg greide jo etter hvert absolutt å mene noe, selv om det var betryggende å ha Håvard og Sabrina på laget her.

Før gradingen hadde Håvard bedt meg sende over referansebilder for å liksom gi en pekepinn på hvor jeg ønsker meg med fargene og looken på filmen. Merka at det ble mye greier fra 70-80-90-tallet, synes det er noe med looken og fargene som treffer meg sånn, selv om jeg syntes det var vanskelig å sette helt ord på det da jeg prata med Håvard om det. Men det virka som han tok veldig til seg referansebildene og skjønte hva jeg så etter i dem. Fant særlig flere bilder fra den *Red Shoes*-filmen, sinnssyk fin look. Og *Repo Man*, da. Fankern meg Roger Deakins, ganske fascinerende å tenke på.

Sarah Francesca dukka opp og vi stakk og spiste lunsj med henne og Lars Thomas på Liebling, innmari koselig.

Mandag 4. Mai, 2020

Resident Evil som analogi

Vil bare skrive litt før jeg legger meg, roe tankene og hodet og magen litt, forhåpentligvis. Selv om det går greit med meg, til og med bra på sett og vis, så kjennes det også som om jeg holder på å få alvorlig fnatt snart. Tror ikke jeg gjør det, men kjenner på en ullen frustrasjon som av og til kommer uhyggelig nær overflaten ... kom til å tenke på *Resident Evil 2*-remaken som jeg akkurat har spilt litt. Der er det en gigantisk mann i svart skinnfrakk som jager meg rundt på politistasjonen med dundrende sjumilssteg. Det er som dratt ut av et mareritt, og minner meg faktisk om det marerittet jeg hadde da jeg var liten, som jeg fremdeles husker; jeg befinner meg i stua, også hører jeg en dør gå opp oppe i andre etasjen .... (fy fader der skvatt jeg, volumet stod på full guffe og jeg fikk e-post. Fortsatt litt shaky etter *Resident Evil*, he he) ... jo, en dør åpnes oppe og på en eller annen måte vet jeg at det er noe farlig, et monster eller noe, jeg vet ikke hvordan det ser ut. Men det proklamerer at «nå kommer jeg og tar deg» eller noe i den dur før det begynner å gå langsomt ned trappa. Jeg får hetta og tenker at jeg må gjemme meg, fornemmer at jeg kanskje gjemmer meg under stuebordet, selv om det neppe ville vært et særlig tess gjemmested. Fornemmer i hvert fall at jeg ligger der og venter mens jeg hører stegene ned trappa, venter på det uunngåelige. Den samme opplevelsen får jeg av mannen i *Resident Evil*. Jeg får skikkelig hetta og spreller i pleddet der jeg forsøker å manøvrere meg unna.

En liten digresjon med den barndomsdrømmen, eller marerittet, men det slår meg altså hvor solid og bra *Resident Evil 2* er. Jeg føler virkelig at den høye svartkledde mannen kan tillegges mange slags ... man kan legge mye i ham. Det er liksom som fortiden eller problemene dine som innhenter deg, du kan ikke unnslippe dem, de finner deg uansett. Du hører den nærme seg med buldrende steg, er du heldig befinner du deg i en del av bygget der du kan løpe vekk fra lyden og unngå konfrontasjon ... på en stund. Er du ikke fullt så heldig må du møte ham, men da forhåpentligvis i et rom som tillater en unnamanøver rundt noen bord eller hyller. Enkelte ganger kommer du deg bare ikke unna og får en skikkelig kilevink. Og andre ganger blir du fanget i en korridor med et av de grusomme blinde monstrene med fæl hørsel og du må velge mellom å gå sakte uten å bli hørt av dem men da bli tatt igjen av den høye mannen, eller løpe for å unngå mannen men da varsle posisjonen din til hørselsmonsterene som flerrer deg ned i en fei. Nei, jeg synes bare det ... den høye mannen som jager meg rundt der, det føles litt som å løpe fra problemene mine.

Jeg lurer på om jeg kan drepe ham, stoppe det, få problemet til å forsvinne, men de gangene jeg skyter på ham bare stopper han opp en kort stund før han fortsetter igjen, og jeg er noen dyrebare skudd fattigere. Jeg mistenker at vi kan holde på som Tom og Jerry i det uendelige. At jeg må til roten for å løse

problemet, finne en nøkkel, finne det som gjør det mulig å bekjempe den høye mannen. Lett å tenke at dette eneste våpenet som løser problemet i virkeligheten er å ta skikkelig tak i tingene, med roten.

Det var egentlig ikke dette jeg skulle skrive om, men det føltes bare fint å få det ned. Og jeg hadde egentlig ikke noe spesielt jeg tenkte å skrive, ville bare tømme hodet litt for kvelden. Se om det hjelper på innsovningen.

Bør kanskje liste opp ting som uroer meg da? Akkurat nå er det fristen til Kortfilmfestivalen i Grimstad som vi ikke kommer til å rekke da, må bare krysse fingre for at vi får levere seinere. For det er jo essensielt at Terje blir happy med musikken, og jeg, så klart. Da tenker jeg heller at vi i verste fall får droppe Grimstad, hvis de ikke kan møte oss på det. Men krysser fingre for at de gjør det!

Lørdag 9. Mai, 2020

Tegneskjerm vs iPad / Første øl og måltid ute etter farsotten / Tommy Manboy

Har jobbet på kontoret mitt på Lufthavna i det siste, det føles enormt godt! Særlig fordi Lars Fiske har flyttet inn vegg i vegg og later til å trives. Har allerede hatt gode samtaler om boka han jobber med. Har vært fint å tegne på storskjermen igjen også, merker jo at det er noe helt eget, faktisk. All ære til iPaden, men det er faktisk ikke helt det samme ... som om størrelsen og det stasjonære gjør noe med fordypningen? Uansett bra å ha begge deler. Har vært megadigg å blæste ganske høy musikk også, som i gamle dager. En helt egen måte å høre på musikk på. Hørt mye på *Isolationstation* som Terja tipsa om, så mye bra musikk å oppdage der. Tegna på coveret til Joe Keery, koste meg skikkelig!

Hadde avtalt med Erlend og Lars Thomas å ta en øl i går, men vi skulle ikke møtes før i sju-tiden og jeg kjente at jeg var litt rastløs og ville spise med noen i området. Sendte ut litt meldinger og fikk napp hos Fredrik, som var på Lufthavna før jeg visste ordet av det. Først var jeg litt redd ... blir jo litt redd av dette viruset, men det gikk over utover kvelden. Men bare å gå oppover gata sammen, passere masse folk tett på, jeg ble litt distrahert og stressa av det. Vi endte på Noas der det stod et bord på fortauet og ventet på oss i sola, perfekt. Utrolig rart og deilig å spise og drikke øl ute igjen. Etter hvert kom Erlend, etterfulgt av hans venn Tommy «Manboy» som er trommis i Turbonegro. Veldig trivelig og underholdende fyr. Lars Thomas kom til slutt og kronet det hele, topp kveld.

Søndag 10. Mai, 2020

Drøm om Grimstad

Hadde mareritt om at jeg var på Kortfilmfestivalen i Grimstad og ikke hadde styr på hvor filmen min var. Tante Gerd og noen andre satt i en av kinosalene og skulle gjøre den klar, tror jeg, koble den opp eller installere den. Men dette foregikk i en annen sal enn der filmen min var satt opp. Jeg gikk til salen der min skulle vises og var helt fortvila, jeg ante ikke hvor filmen var, og den skulle snart vises. Jeg traff en dame jeg kjente litt som jobbet med festivalen. Jeg forklarte fortvilt situasjonen, vi gikk en tur oppover en bakke, tror kanskje hun røyket. Hun forstod alvoret etter hvert og hun ringte litt rundt. Jeg ergret meg over at jeg ikke bare hadde tatt med en minnepinne med filmen på selv, at jeg hadde vært så skjødesløs og ansvarsløs.

Vi befant oss i kinosalen og så på bolken der min film skulle komme, jeg var uhyre spent. Da jeg endelig trodde det var min tur var det først en annen film som også varte i tjue minutter. Satt en litt eldre litt hippie-aktig fyr noen seter bak meg som sa noe høyt som slo an blant folk, tydelig veteran på festivalen. Tror ikke jeg fikk sett filmen min.

Onsdag 13. Mai, 2020

Lydetterarbeid / Ser tegneseriene mine med nye øyne

Sitter og legger siste hånd på *Liker stilen* ... det føles rart. Uvant å sitte 11-timers dager på tegneskjermen igjen, noe jeg ikke har gjort på flere år og som jeg egentlig er så vant til, bare at nå sitter jeg og håndtekster i kjent stil - også er det til filmen min! Det er ganske uvirkelig, særlig siden det later til å bli en skikkelig bra film, folk digger det så langt. Nå gjelder det bare å ikke tryne på målstreken. At Terje kommer til å lage fabelaktig musikk er jeg ikke urolig for, akkurat. Har vært mer urolig for lydmiksen/lydeffektene/lydlegging, selv om det antagelig er i gode hender.

Det er jo også dette med å venne seg til nye elementer, både auditivt og visuelt, etter å ha blitt så vant til noe annet over lengre tid ... da tar det litt tid å kjenne om det funker eller ikke. Nå er jo jeg blitt så vant til de midlertidige lydene Erlend og jeg har slengt inn, så når det nå blir lagt inn en del lydeffekter blir jeg usikker, redd det blir for overtydelig, for «tegneserieaktig». F.eks. lyden av en masse småting som klirrer når det fanges opp i støvsugerrøret. Det blir liksom litt cartoony ... men kanskje er det bra? Kanskje skal jeg ikke være så redd for det cartoony? Dette er jo tross alt basert på en tegneserie. Men det kan nok være lurt å være var og bevisst på disse tingene, da. Og hunden som nå peser markant mens vi zoomer inn på den ... er det morsomt, passende, stressende, for mye? Kanskje bare dra ned pesinga litt?

Jeg lurer på hva denne filmen vil føre til. Vil den føre til at jeg lager mer film? Spillefilm? Eller vil koronaen sette en stopper for det, fordi det om mulig blir en

opphopet flaskehals og enda fler om beinet framover? Jeg satt og bladde i *Liker stilen*-boka her nå nettopp, for å se om det er noen jeg har glemt å takke ... ser jo at det er flere serier her det kunne vært gøy å filmatisert. Veldig rart å vite at nå er dette faktisk mulig, jeg har åpnet den portalen.

Leste igjennom Krödern-serien, var rart å se den som tegneserie igjen etter å ha sittet med nesa så langt inni filmversjonen nå. La merke til at den virkelig er blitt perfeksjonert i filmform. Den er jo røff og i utgangspunktet bare improvisert fram i en skissebok, men merker at timingen føltes helt off enkelte steder i serien nå. At jeg ikke satt av luft og rom til reaksjoner, særlig etter litt viktige hendelser. Der fortsetter nestemann replikken i samme rute, når det definitivt burde vært minst en tom trykkende rute imellom.

Men ja, hadde det vært en idé å gå løs på en del 2 av *Liker stilen*? Ville jeg i så fall fått Terje til å lage musikk en gang til? Og hadde det vært bedre å slå dem sammen til én lengre film? Nå er jo denne veldig finstemt og ... med musikken og det hele, så er det vel kanskje ikke så optimalt å bryte den opp ...? Kanskje bedre å lage noe helt annet … Slår meg at enkelte scener har litt reklamespråk, noe jeg jo har vært var på hele veien og redd for å komme for tett på, men ser at de har et slags reklamespråk, bare at de ikke skal selge noe.

Lørdag 16. Mai, 2020

Drøm om Sindres bil / Blues

Sindre hadde kjøpt seg ny bil. Jeg var på en bensinstasjon med min bil da han svingte inn med sin bil. Han så bilen min for første gang, synes den var veldig tøff. Tror den var rød. Men jeg ble misunnelig på hans bil, det var en Ford Escort men i samme blåfarge som min bil i det våkne liv. Jeg kikket inni den, alt var svart/mørkegrått og den var forbausende liten inni. Også hadde den et merkelig passasjersete som var plassert sidelengs og jeg skjønte ikke hvordan dette ville funke når man lukket døra, men det viste seg at døra hadde en åpning nederst slik at passasjerens bein kunne stikke ut på siden (!).

Våkna med en uro, som jeg gjør av og til. Den hang i fra gårsdagen. Er det fordi filmen nærmest er ferdig nå? Er det ikke noe med at man får en blues etter å ha laget film?

Onsdag 27. Mai, 2020

Regissøren er den eneste som er med hele veien, liksom

Satt og tenkte på det med at Håkon og jeg i lydmixen enkelte steder går litt bort fra Erlends ønsker, på samme måte som Erlend og jeg gikk litt bort fra Håvards ønsker. Litt klønete formulert, men altså det at det stadig er nye prosesser som

rokker ved det forrige fagsjef gjorde og mente, mens jeg er den eneste som er med hele veien og mitt tankesett reflekteres hele veien. Herregud, nå er jeg trøtt og sliter med å formulere meg, men jeg tror jeg skjønner hva jeg mener, he he.

Har bombardert Håkon med en bråte notater han antagelig ikke har rukket å se på. Uansett, i dag fikk vi gått igjennom hele filmen og snakket om ting fortløpende, det var en stor lettelse.

Torsdag 28. Mai, 2020

Trøbbel med Joe Keery-coveret

Joe hadde vist coveret til kjæresten og en venn, og hun hadde påpekt at det kunne se ut som de struggla. Jeg har jo tenkt at de både danser og strugler litt, men ble plutselig engstelig for at coveret skulle bli feil. Har jo tenkt på det litt før også, og gjort noen endringer for å minske risikoen for feiltolkning. Men nå gjorde jeg noen ganske drastiske endringer og sendte over, har ikke fått noe svar ennå. Skrekken er at det blir et nytt havari ala Elton John for New Yorker, bare denne gangen ville det føltes enda verre kanskje. Blir så skuffa hvis det ikke blir noe. Får prøve å roe meg. Nå skal jeg møte Harald og Kjersti på Engebrecht til lunsj, så får jeg bare jobbe videre etter det.

Ting jeg bør jobbe med i dag:

- Keery
- Finne optimale ettersync og sende Håkon
- Høre over lydbildet igjen, se om det er noe som plager meg som jeg ikke tok opp sist
- Prøve meg på en trailer?
- Rette opp plakaten
- Sommerro hvis jeg får tid, men kjøpte meg litt tid ved å sende skisse i går så alt det andre er nok viktigere

Onsdag 3. Juni, 2020

Lydmix / Filmen er ferdig (så og si)

Var veldig spent på dagen i dag, dagen da filmens skjebne (en av de) skulle avgjøres; lydmix. Jeg har jo hatt litt ... følt at lydbildet ikke har funka helt, altså ikke musikken, men lydeffekter osv. Men nå skjønner jeg at det heller var jeg som kanskje var litt overivrig i starten og bombarderte med notater men at det først er nå denne jobben egentlig begynner.

Også hadde jeg nok litt for høye forventninger til de aller første tingene som ble gjort, der jeg opplevde at det ble lagt på alt for mye lyd, klisjefylte ugler, cartoony

poengtering av lyder som en billett som blafrer, løv som blåser, en stålampe i stua låter som et høyspentmast, alt for mye greier i støvsugeren, kort fortalt overdrevet og ikke i takt med realismen Erlend og jeg har jobbet i retning av.
Og det slår meg at jeg faktisk her antagelig begikk den synden jeg selv opplever at andre begår når jeg har sendt en skisse og de ikke skjønner at det er en *skisse* og henger seg opp i alt som er uferdig osv.

Var allikevel spent på dagens økt der alt skulle bli ferdig, Terje skulle også være med. Det gikk så det suste. Vi møttes og så igjennom hele greia, musikken til Terje løfter det til nye høyder. Det er helt vilt. Etter å ha gått gjennom musikalske småting, mye som de to prata om som jeg ikke skjønte stort av, dro Terje hjem for å holde noen snekkere i øra.

Etterpå gikk Håkon og jeg grundig gjennom flere lydting, det var en fryd å kunne hake av det ene punktet etter det andre på lista mi og oppleve at ting bare falt på plass, at det blir bra! JÆVLIG BRA!

Jeg har jo vært litt redd for å framstå som en amatørmessig og pompøs førstegangsregissør som liksom ikke har peiling og kommer inn og ber om en masse ting som strider i mot hans fag; få bort alle ugler og fuglelyder i skogen osv! Jeg har jo nesten bedt ham fjerne alle lyder han har lagt på, men mulig han har rett i at det kan bli kunstig stille og feil på en måte. Føler uansett at vi nærmer oss en bra mellomting nå.

Da vi var igjennom alt klokken fire kom Dyveke og fikk se igjennom, for første gang med musikken til Terje. Samtidig som jeg var stolt og gira på å vise henne var jeg veldig spent på produsentens dom. Men det var et meget fornøyd fjes som snudde seg mot meg etter visningen, hun virket oppriktig veldig glad. Da hun hadde kommet innom tidligere og spurt hvordan det gikk hadde jeg sagt at det gikk fantastisk, men da hadde jeg glemt å si at Terje måtte endre rulletekstlåta og fikk ikke sendt før i kveld ... mao, vi fikk ikke sendt filmen til Grimstad i dag heller, som hun hadde sett for seg. Men nå får de den i morgen, hvis det ikke oppstår noe tull, bank i bordet. Da går det vel med et skrik.

Da lyden var ferdig stakk jeg opp til Jens for å bare se på siste justeringer av den oppdaterte rulleteksten og den nye logoen i starten, samt at jeg ville gjøre noen siste finishing touches på Nøkken i leiligheten. Tror det gjorde susen.

Jeg var ferdig, med filmen. Ja, jeg vet at jeg skal tilbake i morgen og at den først da er ferdig, men allikevel. Det føltes merkelig å rusle rolig til sinns ut av den mørke kinosalen hos Oslo Pictures og ut i den fortsatt veldig varme og lyse sommerdagen. Jeg vandret fredelig og glad over broa ved Hønse-Lovisa, sykkelen var til reperasjon. Jeg visste ikke helt hvor jeg skulle gjøre av meg, men det var ikke så nøye, var så deilig ute. Lyttet til Prins Emanuel og koste meg, hadde en veldig rar følelse, filmen var ferdig. Føltes som en merkedag. Ruslet opp gjennom sagene, gjennom hagebyen, tenkte tilbake på barndommen, og at nå hadde jeg laget film. Satte meg på en benk i minneparken og så litt på skolen og på huset jeg vokste opp i. Stoppet og luktet på noen syriner på vei hjem. Tenkte å handle på Kiwi men det var så inngjerda av arbeidsgreier så jeg bare gikk hjem,

kom på at jeg hadde pølser.

Onsdag 3. Juni, 2020

Studiodager med Terje

Terje ble naturlig nok kraftig forsinket med musikken pga. korona og stengte barnehager/skole, så han har vært litt stressa i det siste. Han foreslo at jeg kunne komme og jobbe med ham i studio[57] i helgen, noe jeg selvsagt ikke takket nei til.

Det var gjevt å sitte der i studio og jobbe med Terje. Har jo vært innom en del den siste tiden og det har vært så innmari hyggelig. Både sosialt og faglig, men også hele atmosfæren der med den idylliske hagen deres, ane Mari i øyekroken surre rundt i hagen med hansker og hagearbeid osv. Terje sa han hadde stanga litt med enkelte partier men det virket som det faktisk løsnet litt av å ha meg der. Det var så gøy å kunne blande seg inn, diskutere ting, foreslå ting, finne ut av ting sammen. En gang gjorde han noe greier med Moog One'n sin og da jeg påpekte at det låt nesten litt som folketoner fikk jeg akutt kudos og Terje holdt et interessant lite foredrag om folketoner. En annen gang satt jeg på andre siden av synthen og han ba meg skru på noen knotter mens han spilte; «Akkurat sånn satt Bryan Ferry og jeg da vi lagde «Johnny and Mary»-låta». Han hadde strevd særlig med nattamuffins-scenen, men den var allerede godt på vei og den ble løst radig.

Han hadde rigget til trommesettet sitt og spilte alle instrumenter selv, unntagen saksofon som Lars Horntvedt hadde vært innom og lagt på. Det skulle vise seg å bli gull, både til den diegetiske bar-musikken og til Krødern-temaet. Fikk noen gode latterkramper óg, som da Terje på kødd sang inn sånn idiotisk *Rosemary's Baby*-sang til nattamuffins-scenen, eller når han strippet ned litt av lydene på trappedansen så kun de mest ekstreme dansebevegelsene ble markert, ha ha! Det eneste som skurret litt i mine ører var den såkalte «riden» (?), cymbalene som lå gjennom konfrontasjonen. Jeg følte at det ble for poengtert og for mye driv. Dermed kjørte Terje dem gjennom en skranglete metallisk synth, Macbeth, som gjorde det mer til en elektrisk graut og det ble helt perfekt. Var i det hele tatt flere steder jeg måtte fjerne litt «driv», som i starten ved tjernet og i nattamuffins med Daniella.

Lørdagen holdt vi på til rundt midnatt. Han fulgte meg ut til porten for å få seg litt luft, det var fortsatt varmt ute, Indian summerish. Vi ble stående lenge og prate, om Cocteau Twins, DJ Harvey, han ene fra Idjut Boys som bor i Oslo, om Dj-ing, om Japan-settet vårt. Han fortalte at Tame Impala atter en gang hadde mast på ham om å remixe en låt, som han måtte takke nei til fordi han ikke har tid. Jeg uttrykte vel på et eller annet vis at jeg syntes det var dumt, at det hadde vært rått om han gjorde det.

Jeg dro tilbake til Terje neste dag. Denne gangen hadde jeg med et par Hansa Mango IPA som vi koste oss med mens vi jobbet. Vi gønna oss gjennom resten av musikken og kom oss rett og slett i mål. Gikk ut i hagen der vi satte oss på plenen i solsteiken med hver vår Tøyen Cola. Hadde en veldig fin prat om alskens. Han

fortalte at han hadde svart Tame Impala og i det minste spurt hvilken låt de ville ha remixa, hvis det viste seg å være en av låtene jeg ikke husker navnet på men som han var gira på så skulle han vurdere det. Snakket litt om tegning og musikk og det å legge sjel i ting, virker som vi har det litt på samme måten når det kommer til å lage ting.

Torsdag 4. Juni, 2020

Tenk at jeg har laget en film

Hva vil folk si om den? Det jeg kjenner litt på er at jeg føler at jeg har laget noe helt spesielt, noe veldig bra, noe som skiller seg ut og som virkelig bør legges merke til. Men så kan det jo hende at det er masse folk som har laget fantastiske ting, som kanskje er mye mer spesielt og bedre. Jeg må prøve å jekke meg litt ned så jeg ikke blir skuffa hvis den blir oversett og ikke vekker noe oppsikt. Men jeg tenker jo liksom at jeg har jo virkelig fått med meg toppfolk hele veien, og med musikken av Terje og greier. Men vi får se.

Torsdag 2. Juli, 2020

Blaffen med fattern / Ambisjoner for oppholdet

Hvis alt går etter planen håper jeg at vi kan bli her litt, kanskje et par uker. Jeg tenker at jeg har veldig mye jeg har lyst å gjøre her oppe; jeg vil tegne videre på *Bernard & Bianca*, skrive på doktorgraden, skrive manus, tegne akvarell, lese bøker, spille Zelda ... mao ganske mye. Selv om det i og for seg ikke er noe i veien for å gjøre alt, så blir det kanskje smurt tynt hvis jeg skal holde på like mye med alt, så å tenke litt over hva jeg vil prioritere er kanskje ikke så dumt.
Også tror jeg det er viktig at jeg også tar meg skikkelig ferie her nå, ikke pusher meg for mye, i hvert fall ikke hvis jeg ikke føler for det. Tenker at jeg med god samvittighet kan spille Nintendo og lade opp.

Fredag 3. Juli, 2020

På dagen 4 år siden jeg startet denne dagboken / Refleksjon

Oppdaget et symbol i Diaro-dagbok-appen som jeg klikket på, og det viste seg å være «på denne dag», og av alle dager så var det selve dagen jeg startet denne dagboken på! Jeg leste teksten jeg skrev første dagbokdag og synes faktisk ikke at den var så verst. Ja, bortsatt fra all svartmaling osv. det er jo liksom en egen kategori det der, syting og klaging, bare lesse av seg dritt. Jeg vet ikke engang om det er noe sunt. Jeg innbiller meg det, men det føles jo litt håpløst å fylle side opp og side ned med elendig grubling, ofte bare gjentagelser ... ja ja. Det er

kanskje viktigere i nuet, og i og for seg til en viss grad på sikt, når jeg kan gå tilbake og kanskje innse ting, få bekreftet ting.

Mandag 6. Juli, 2020

Drøm om en liten mann

En film, en slags indie-suksess, om en fyr som hadde en miniatyrversjon av seg selv (kanskje ikke klar over det selv). Miniatyren bodde på en måte under verdenen til den store, under bakken, mye grener og trær, modellbanelandskap-ish. Miniatyren måtte prøve å påvirke den store versjonen av seg selv og få ham til å unngå å gjøre et eller annet som ville koste ham livet, noe miniatyren altså visste ville skje ... de hadde brunt kort hår, hvit genser. Jeg så filmen på en storskjerm eller kino i Ullevål hageby, John Collets allé nære Trikkesløyfa, der bestefar jo for så vidt var på kino i sin barndom.

Mandag 6. Juli, 2020

Tegner på iPaden / Teksturer vs. det flate

Tegner en tegning på iPaden for moro skyld, i håp om at det kan bli et trykk. Begynte egentlig på den da jeg skulle fotograferes til Psykologiforeningen, for å distrahere meg selv fra at jeg ble fotografert, noe jeg er veldig ukomfortabel med. Tok den fram igjen mot slutten av en lang og god frokost vi hadde nylig.

Etter hvert kjente jeg at jeg ble gira, tegningen begynte å bli ganske fin og interessant. Fargene klaffet skikkelig, også var det litt nye farger for min del, grønn og oransje. Jeg gledet meg til etter hvert å gå inn og legge på teksturer, skygger, høylys og gjøre det mer malerisk, men her kommer jeg til poenget. For jeg opplevde denne gangen, som så mange andre ganger, at jeg ikke får helt til det jeg ønsker med disse tingene. Det blir liksom bare ikke helt bra. Prøvde å forenkle det litt som George Braque eller Sean Gris, men det funka liksom ikke helt. Prøvde ut flere pensler, men ingen var optimale. Altså til dels ble det fint, men nei ... ikke som jeg ønsker det. Og da begynner jeg å lure på om jeg er på villspor med disse teksturene? Er det bedre å bare ha det helt flatt og grafisk? Er det det folk liker best? Begynte særlig å tenke på dette da jeg nettopp gjorde den Mnuchin-jobben for New Yorker og Nicholas spurte om jeg ikke kunne gå for en renere og flatere stil i stedet for den mer maleriske ... og da slo det meg at disse teksturgreiene kanskje er et blindspor? Husker jo at Aslak også reagerte på dette da vi satte sammen *Tegning, form og farge*-boka, det kunne virke som han egentlig ønsket at vi skulle droppe alt med tekstur, at han helst bare ville ha med arbeidene mine som var flate og mer grafiske … jeg vet ikke.

Men i dette øyeblikk slår det meg, at jeg synes jeg hadde dreisen på teksturene i Photoshop en periode, da jeg la et multiply-lag over der jeg gikk over med en

bestemt pensel. Særlig tenker jeg på hvite figurer som jeg la en litt blålig eller rødlig tekstur-tone over. Kunne ofte bare ha den samme tonen over hele figuren, selv om det var andre farger på den, og det så bra ut. Men jeg kjenner at jeg føler liksom at den ikke er helt ferdig hvis den bare er helt flat ... eller dvs. i hvert fall denne typen motiv, absolutt ikke alle motiv. Noen skriker etter å være flate. Og kanskje er jeg ikke flink nok til å høre etter de gangene det skjer?

Tirsdag 7. Juli, 2020

Manustanker / «Storyn e inte så jävla viktig»

Da jeg gikk ut for å tisse i morges snødde det! Store flak. Pappa satt i sitt fargerike regntøy utenfor hytta, hadde «lekt Edvard Saksehånd» som han liker å kalle det, gått rundt på tomta og klippet vekk døde grener og trær. Han stortrives med å gå rundt og pusle med sånt.

Tenker på langfilm ... tror kanskje ikke jeg skal bale alt for mye med liksom selve historien og hendelsesforløp før jeg begynner på manuset. Jeg kan ha en formening om hva det går ut på, også vil jo kanskje detaljer og ting i manuset styre det dit det skal underveis? Tenker stadig på han manusforfatteren til *Big Fish*, John August, som ikke orket å skrive et manus kronologisk og måtte kjempe seg gjennom partier han ikke hadde helt fot for der og da. At han heller skriver sporadisk på de scenene han til en hver tid er gira på, også ser han etter hvert om det går an å sette det sammen, litt som et puslespill.

Så, kanskje det jeg skal gjøre nå er å braindumpe litt til, bare helt vilt og åpent, stikkord og innslag. Og så ganske snart begynne å skrive manus basert på metoden nevnt her, at jeg bare skriver på scener som jeg liker og er fascinert av uten å nødvendigvis måtte tenke at de passer inn i historien, at det først og fremst er scener jeg liker og brenner for. Så får man heller se etter hvert hva som passer sammen og ikke.

Kan jo kanskje skrive manus av noen av tegneseriene fra *Serier som vil deg vel* eller ubrukte fra *Liker stilen*, bare for å varme opp ... også tenker jeg stadig på den Snekker-monologen ... ja, tenk scener som virkelig gjør deg gira! Og drit i om de passer inn i historien, mye kan vris hit og dit, og scenene er viktigere en storyen! Husk Roy Anderssons ord; «Storyen e inte så jævla viktig». Bør kanskje bare finne en måte å holde orden på scenene? Skrive dem i separerte dokument, kanskje? Også bare gi dem stikkord-tittel, ikke drive å nummerere liksom. Jeg vet jo uansett ikke hvor i løypa de passer. Eller noen ganger har jeg kanskje en formening om at denne kan passe tidlig eller der og der osv. Nei, nå må vi komme oss ut i sola!

Torsdag 9. Juli, 2020

Tur til Glitterberget / Tanker om Liker stilen-langfilm / MYGG

Vi gikk til Glitterberget, greit vær. Veldig mye folk, pappa stopper og prater med alle men han greide i det minste å la være å si at han har en sønn som tegner for New Yorker og peke på meg før etter fjerde eller femte person han stoppa, he he. Det var så mye folk på Hotel California at vi satte oss heller et stykke forbi med fin utsikt til Hallingskarvet der vi spiste noen innmari gode lefser også hadde jeg tatt med en skvett kaffe på termos som en liten overraskelse.

Turen gikk fint hjemover også, vi så det vaket i Tjuvkjellartjønn og pappa var henrykt; «Det er min fisk!» Han drev jo å satte ut fisk der for mange år siden. Mot slutten av turen begynte jeg å få interessante ideer og tanker om filmen som gjorde meg gira. Tanker om å utvide *Liker stilen*-kortfilmen, kanskje gjøre den til en langfilm, eller bare lage en langfilm som en videreføring, noe som skjer i samme univers, med noen av de samme karakterene. Jeg noterte ivrig på mobilen mens jeg gikk.

Mandag 20. Juli, 2020

Tredje og siste uke på fjellet med pappa

Tredje søndag her oppe, gitt. Vi har hatt det innmari fint sammen selv om jeg har blitt litt irritert av og til, he he ... men føler liksom man må kunne få bli det over sin egen far, det er vel ganske naturlig, egentlig. Og selv om det til tider er litt mye så trives jeg veldig godt rundt pappa, føler meg på en måte trygg. Det har jeg alltid gjort.

Jeg har dokumentert en del, seinest i dag da hengekøya brast i det pappa skulle legge seg i. Fikk oss en god latter. Filmet og tatt opp lyd. Jeg tenker at det kanskje kan inngå i stipendiatoppgaven, slik jeg snakket med Andreas om. Gjøre det personlig. Men jeg ser ikke helt hvor det kommer inn foreløpig. Uansett synes jeg det er gull å ha materialet, om ikke annet for min egen del, som minner. Men det er klart, hvis jeg penser inn på en personlig åre så kan det jo kanskje brukes.

Nå er det tilbake til byen, for noen dager i hvert fall. Må jo være sharp til jeg skal være gjest i *Kulturstripa* på P2, er litt spent på det også. Så har jeg lyst å komme meg ut litt, treffe litt folk, drikke noen øl …

Har prøvd å stramme opp manus-stykkene jeg har skrevet her, ser om de kan skjøtes sammen. Eller i det minste renske de opp såpass at jeg kan sende til Dyveke. Har lyst å gi henne en liten lyd og si at jeg holder på med manus, så trenger jeg kanskje ikke sende stykkene før neste uke når jeg er i Kjøvangen. Selv om de ikke trenger å være ferdige så er det jo ikke vits i å sende før jeg føler at de sitter litt, hvertfall. Har egentlig tenkt å jobbe videre med det her nå, men ble så sigen ... kanskje jeg skal fortsette på akvarellene? Nei, sigen. Jeg prøver manus

først ... sigen.

Tirsdag 28. Juli, 2020

Kjøvangen / Ensom hval / Kaffeslabberas / Swimming Pool

Alene i Kjøvangen. Jeg våknet i sju-tiden og fikk ikke sove igjen. Det regnet ute. Jeg begynte å lytte til *This American Life*, en episode om ensomhet. Særlig gjorde en hval som sang med en helt annen frekvens enn alle andre hvaler inntrykk. Den ble kalt 52hrz eller noe fordi det var frekvensen den sang i, over det dobbelte av hva hvaler ellers pleier å synge, noe som resulterer i at ingen andre hvaler hører den. Jeg fikk nesten litt panikk av å tenke på hvor digert havet er, og på de digre hvalene ... det er virkelig noe av det mest skremmende jeg kan tenke meg ... havet, under overflaten. Det ble diskutert hvor vidt hvalen var ensom eller ei, om den kanskje sang en annen frekvens fordi den ønsket å være alene osv. Fascinerende.

Da jeg etter frokost ble invitert på kaffe hos noen fjernt bekjente som bor i nærheten gjorde jeg noe veldig utypisk meg og svarte bare resolutt ja takk. Kledde på meg og ruslet av sted. Det hadde regnet hele dagen men nå var det opphold og mildt. Da jeg under kaffen forsøkte å forklare en vei og ikke husket et eneste veinavn, er jo egentlig ikke så opptatt av navn generelt og … det ble i hvert fall veldig mye snakk om veinavn og dette var noe de virkelig kunne, og det virket liksom helt ubegripelig at det gikk an å ha så slumsete omgang med navn og fakta som det jeg har. Følte meg litt som en uvitende liten gutt. Jeg opplevde det litt som å bli tatt tilbake til barndommen, til skolebenken, der jeg var kunnskapsløs og ikke kunne noen ting. At jeg ikke kan noe lenger, ikke får tilgang på kunnskapen min. Jeg satt og tenkte på hvor smart og bra jeg hadde vært i radioen forleden, og her satt jeg og følte meg dum. Selv om dette garantert ikke var intensjonen deres, for de er jo alle tiders folk, egentlig. Er vel heller jeg som er litt overfølsom. Og noen er opptatt av fakta og tall, mens jeg er opptatt av fantasi. Folk er forskjellige.

Det slo meg etterpå at det på en måte er litt som Ingar Helge Gimle og Raymond Hauger og jeg snakket om på leseprøven, det gufset fra fortiden. Det å bli irettesatt, for karakteren Stians del. For min del er det å føle meg som en kunnskapsløs gutt, som jeg jo en gang var. Men det er akkurat som om det trigger, utløser noe i meg, som om jeg blir redd og oppfyller min egen redsel om å være kunnskapsløs.

Så *Swimming Pool*, som jeg har sett for lenge siden, kanskje til og med sett den flere ganger? Det var kult å se den, særlig etter nettopp å ha sett Ozons første film *Sitcom* (litt sprøtt at den har samme navn som jeg tenkte på et av mine filmprosjekter). *Sitcom* hadde noe for seg og var interessant, men samtidig ikke helt innertier, synes jeg. Nesten litt som om den ikke tok seg selv på alvor, på litt feil måte. For jeg tror den kunne vært skikkelig sterk hvis den hadde våget å gjøre det. En film kan jo være helt absurd og surrealistisk og samtidig ta seg selv på

alvor, og for øvrig uten å miste humor. Som fantastiske *Borgman*, f.eks.

Men det var fascinerende å se hvordan Ozon var blitt mer slepen i *Swimming Pool*, stødigere, våget å ta ting på alvor. Selv om også denne filmen har sine svakheter, synes den sklir litt brått ut av den fine stemningen idet drapet inntreffer ... selv om det slo meg nå at det kanskje er litt sånn *Adaptation*, at filmen/virkeligheten og boken hun skriver etter hvert blander seg. Det er jo interessant for min del, i og for seg, med bok og film som blander seg på metavis. Er jo det jeg driver med i *Liker stilen*. Jeg skjønte faktisk ikke helt slutten ... var det liksom en annen jente som kom dit, som ikke var forleggerens datter, men som bare utga seg for å være det? Fikk litt følelsen av det da vi så en annen datter som besøkte ham på kontoret, særlig pga Ramplings blikk. Som om det var et poeng.

Den føyer seg inn i rekken av filmer jeg liker best i første halvdel, opptakten der hun først er i byen, snakker med forleggeren, han presenterer et hus på landet der hun kan søke tilflukt og skrive. Forventningen og spenningen som ligger i det premisset elsker jeg. Også når hun ankommer huset, som vi liksom utforsker sammen med henne, nærområdet, det funker. Veldig spennende og frustrerende med jenta som kommer som en inntrenger og kjemien dem i mellom, om enn noe forutsigbar. Og Rampling spiller bra, men er kanskje nesten litt vel karikert ... eller ekstrem, i sin kommunegrå framtoning? Med heklavest og bare beige, kjipe toner, liksom ... jeg vet ikke helt om jeg liker det eller ikke. Ble nesten litt provosert og frustrert over at hun ikke hadde *noen* farger, før hun altså hadde den røde kjolen. Men de spilte godt og jeg koste meg store deler av filmen, så det er jo kanskje ikke alltid så innmari viktig nøyaktig hva som skjer, så lenge folk spiller godt og det er interessant.

Søndag 9. August, 2020

Kjørte hjem fra Terje

Fikk bare lyst til å skrive at det var så innmari fint og stemningsfullt å kjøre bil hjem fra hytta til Terje i går kveld! Det var blitt mørkt, og jeg innså at jeg egentlig ikke hadde kjørt bilen min i mørket ennå, pussig nok. Jeg fikk ikke satt på fjernlysene og innså at det var idiotisk å kjøre videre uten, så jeg stoppet ganske snart inn til siden og forsøkte å ta rede på det. Jeg tok fram manualen, og fant etter hvert ut av det. Føltes så trygt og lunt å sitte inni bilen min og se lyktene lyse opp den skremmende skogen. Hørte på *Lazer Guided Melodies*, nydelig stemning. Da jeg omsider kom hjem ville jeg nesten ikke gå ut av bilen, ville bare sitte der og høre videre på skiva.

Lørdag 12. September, 2020

Er dagboken bare et negativt ekkokammer?

I stad slo det meg at dette med denne dagboken, hva om jeg har tenkt feil på det? For etter å ha lest *Unfuck youself* ble jeg gjort obs på (noe jeg i for seg vet) at tankene ofte ikke er ens beste venn. At de ofte påvirker deg i en retning du egentlig ikke ønsker, og at mye av mine utfordringer handler om tanker og tankemønstre. Og denne dagboka, ja det er jo ikke annet enn tanker. Eller, det er jo en del beskrivelser av ting som har skjedd og en slags logg, men slik jeg har brukt den i stor grad har det vært en tanke-braindump. Så vil det si at det har vært mer usunt enn sunt å ventilere her? Har det bare blitt et konkretiserende ekkokammer for mine negative tanker? Jeg har liksom tenkt at det har vært sunt, at jeg har fått tømt meg, ventilert, satt ord på ting. Men hva om jeg bare forsterker det negative? Jeg merker at jeg er skeptisk til det jeg skriver her nå, for jeg tror virkelig seriøst at det er fint å skrive her. Men kjenner det satte en støkk i meg.

Jeg sitter og drikker en øl for meg selv her en lørdag kveld, Aase skal komme en tur. Gleder meg til å se en film og drikke litt vin!

Torsdag 17. September, 2020

Biltur til fjellet

Jeg hadde bestemt meg for å dra på hytta for å skrive. Jeg kjørte opp til fattern og skifta dekk før jeg kjørte til fjells alene. Litt sommerfugler i magen men mest fordi jeg syntes det var frydefullt og spennende å skulle kjøre til fjells. Jeg hadde olabukser, blå genser og lys blå caps. Følte meg avslappet og kul, tenkte jeg så ut som en som kan kjøre bil, liksom. En folk kanskje ikke irriterer seg over i trafikken.

Stoppa på Cirkle K og sjekka at mutterne satt etter å ha blitt litt urolig over noen rare lyder, men alt var fint. Hørte litt A-ha og koste meg på veien. Tok en laks på Lampeland og børna videre, godt humør. Spilte litt Propaganda på full guffe, følte meg tøff. He he. Holdt stort sett fartsgrensa men lå ofte litt under siden jeg hadde vinterdekk og tenkte på bremselengde og elg, særlig i svinger der jeg ikke har lang sikt. Var en del som kjørte forbi, følte meg litt dust men ikke *så* dust. Det var stort sett folk som kjørte mye fortere enn fartsgrensa.

Da jeg kom til Rødberg kjente jeg for å strekke litt på beina og se meg om litt. Jeg parkerte ved Kiwi og gikk over broen til det koselige lille sentrumet på andre siden. Fin frihetsfølelse og koselig sted men ble brått så utrolig pissatrengt at jeg måtte gå kappgang tilbake til Kiwi der jeg fikk tissa.

Handlet, lesset i bilen og var på veien igjen. Det var ikke mørkt, men det var nok ikke veldig lenge til. Ikke at det stresset meg. Da jeg kom opp på vidda begynte det å regne og jeg tok farten godt ned. Hadde lest at man burde gjøre det bare ved de første dråpene, for da er det ofte litt olje og annet glatt på veiene som ikke er skylt vekk ennå. Jeg spilte Cowboy Junkies og koste meg den siste strekningen.

Like før Gravarhovda så jeg en fugl fly over veien fra høyre mot venstre før den satt seg i et nakent tre rett ved veien. Det var litt stigning og siden det uansett ikke var annen trafikk kjørte jeg ikke så veldig fort og rakk dermed å sjekke ut fuglen, som viste seg å være en ugle! Fascinerende. Så svingte jeg inn på parkeringen til sløye toner før jeg stanset bilen. Føltes nydelig. Tømte bilen og rigget meg til i hytta. Ringte mamma og pappa og satte en pizza i ovnen. Så *Columbo* og koste meg før jeg la meg og leste *Mitt liv som tegning*, av Lars Fiske. Fantastisk bok. Nydelig dag.

Torsdag 17. September, 2020

Begynner å lese igjennom og redigere denne dagboka / Refleksjon som skuespill?

Har sett Neil Gaimans *MasterClass* og jobbet ganske mye. Gått tur[58] og tatt flittige notater på mobilen underveis når ideer har poppet opp. I går var jeg helt oppslukt i forskjellige ideer og tanker. Bra driv.

På ettermiddagene og kveldene har jeg jobbet med refleksjonen, dvs. foreløpig har jeg bare gått systematisk gjennom denne dagboken og forsøkt å danne meg litt oversikt. Postene som er direkte stipendiatrelevante er nå oppe i ganske mange, men jeg føler meg veldig usikker på hvordan jeg skal bruke dem ... det er liksom enten;
- tanker omkring stipendiatet, ideer til hva jeg kan gjøre.
- forsøk på framdriftsplaner.
- ren rapport fra begivenhetsrike dager der jeg skriver hva som ble gjort og litt hva jeg tenkte og følte underveis.

Jeg er usikker på om jeg har så mange dype innsikter nedskrevet i dette materialet, egentlig ... og hvordan skal jeg bruke det?

- Presentere som dagbok: Kan jeg gå igjennom og sortere alt sammen, skrelle vekk, omformulere, vaske og koke ned? Sette sammen til en essensiell versjon, ispedd etterpåklokskap? Enten forkledd som klokskap der og da, eller som inngripende kommentarer fra nåtiden/framtiden?

- Bruke det som bakgrunnsmateriale til en annen type tekst. At jeg skriver en tekst der jeg forklarer hva jeg satte meg fore, hva jeg gjorde og hva jeg har lært.
- Jeg har jo lekt med tanken på å skrive refleksjonen som en novelle. At den blir et verk i seg selv, en Beckett-inspirert absurd liten historie. Det frister jo veldig å forsøke seg på det, men jeg frykter at formen kanskje ville komme i veien for ... ja, for hva da? Det jeg har funnet ut og erfart? Er dette mer en nødløsning som fungerer best dersom jeg ikke føler at jeg har funnet ut nok? Kunne det være at jeg dikter opp to karakterer som sitter fanget i en hytte en stormfull kveld og krangler om tegning vs film? De argumenterer for hver sin uttrykksform. Så plutselig deiser jeg inn døren, forfrossen og medtatt. De gir meg whisky og får

liv i meg. Så forteller jeg dem at de to kan forenes. He he, passe idiotisk. Men litt morsom tanke.

- Eller skrevet den som et manus … er jo bare å prøve:

REFLEKSJONEN

EXT. LANDET - KVELD

To menn SIMON og TOBRAM vandrer på en landevei oppslukt i en heftig diskusjon.

SIMON: - Ja, men det er jo nettopp dét du går glipp av!

TOBRAM: - Jeg gjør jo ikke det, sier jeg! «Svisj! Bang! Pow!», Står det. Jeg hører det, jo!

SIMON: - Hører det inni hodet ditt, ja. Men ikke på ordentlig, ikke som på film!

TOBRAM: - Nei, men kanskje den lyden jeg hører for mitt indre er helt perfekt for akkurat meg, har du tenkt på det? På film er lyden låst, den er satt og låter klin likt for alle som hører! I en tegneserie, eller i en bok for den saks skyld, låter det unikt for hver enkelt leser! Tenk på det …

SIMON: - Hva med de som har dårlig fantasi? De vil jo da høre en dårligere lyd for sitt indre enn de ville gjort på kino, med god lyd.

SIMON: - Eller ta for eksempel en ... kineser, i Kina, som aldri har hørt en norsk kjøttmeis. Så leser hun en tegneserie om en norsk kjøttmeis, som kvitrer. Hva pokker hører hun da for sitt indre? Det lurer jeg på!

TOBRAM: - Det var et veldig tøvete eksempel!

SIMON: - Så du mener man har det nedfelt i genbanken sin hvordan alle dyr i verden låter?

TOBRAM: - Herregud, la oss være litt saklige her, da. Ta heller Christopher Nielsens *Jazzbasillen*, for eksempel. Om morfinisten Jonas Blokk som er så rusa at han tror han spiller verdens beste jazz-saxofon. Kom ikke her og si at du ikke hører de mest fascinerende honker og bærter og ulyder av en annen verden når du leser den!

SIMON: - *Jazzbasillen* er fascinerende lesning, det er jeg med på. Men tenk bare hva en god lydlegger kunne gjort med dette på film! Og tenk deg Stian Carstensen eller Bendik Giske tolke Blokks vrengte lyder, da mann! Tiss i baret!

TOBRAM: - Der sa du det; tolke! Det blir en tolkning, det blir ikke originalen! Originalen finnes i hodet ditt, mitt og alle lesernes hoder.

SIMON: - Men aller mest i Nielsens eget hode, eller? Er jo bare han og ingen andre som får den egentlige gromlyden. Er bare han som vet nøyaktig hvordan det skal låte. Sånn sett er det nesten egoistisk å tegne en masse ordlyder som gjør at folk føler seg dumme fordi de ikke greier å spille de av godt nok i eget hode.

TOBRAM: - Nei, for noe sludder, Simon.

Landskapet endrer seg gradvis, de er på vei inn i en skog.

SIMON: - Og når vi først er inne på musikk, som sammen med lyd etter min mening, er blant film-mediets største styrker; tenk hvor mye du kan understreke med musikk i en film? Alt fra tårevåte avskjeder, grøssende krimscener, urkomiske knall og fall! Musikken kan løfte allerede sterke øyeblikk opp i det geniale sjikt!

SIMON: - Hva hadde *Psycho* vært uten strykerne i dusjen? Hva hadde *Back to The Future* vært uten Hewy Lewis and The News?

TOBRAM: - Eller *Dead Man* uten Neil Young?

SIMON: - Nemlig! Der ser du!

TOBRAM: - Men så har du filmer som *Inception* der musikken står som en vegg mellom seg og publikum. Syr så inni hælvetes digre puter under armene på deg og skriker hva du skal føle ned til minste detalj, hvert bidige sekund! Det kunne faktisk vært en veldig bra film, hadde det ikke dundret ut formanende melodier non stop gjennom hele filmen!

SIMON: - Det å forlate en kinosal mens rulleteksten stiger sakte til værs mens en skikkelig gromlåt dundrer, også kommer du ut på gata, kjenner lukten av den sommervarme asfalten. Den gode følelsen fra filmen sitter fortsatt i ...

TOBRAM: - Takk, da sitter jeg godt i godstolen når jeg lukker min bok og nyter ettersmaken ...

EXT. SKOGSVANN - NATT

TOBRAM og SIMON ligger i hver sin sovepose ved et lite bål og deler en flaske brennevin. SIMON tar en slurk av flaska, kikker utover tjernet som lyses opp av månen.

TOBRAM: - Hva ser du på?

SIMON: - Jeg ser på månen som reflekterer seg i tjernet. Der oppe hvor den hører hjemme er den helt rund, og helt perfekt. Så kommer den ned hit til oss, der ned maltrakteres og fanges i en endeløs forvirret dans på skogens blanke scene ... som Bambi på en endeløs is …

TOBRAM. - Endeløs og endeløs, fru Blom. Månen går jo ned i løpet av natta.

SIMON: - … og står opp igjen neste natt, og neste natt, i all evighet. Så lenge det

er noe å speile seg i på denne planeten med sine tusener på tusener av frekke speil ... jeg gremmes.

TOBRAM: - Kan det ikke tenkes at månen morer seg? Tenk så kjedelig den har det der oppe, helt alene. Ikke en dritt å finne på! Og når den endelig får besøk etter mange millioner år så er gaven vi har med oss å stikke den med et egoistisk flagg!

TOBRAM: - Da er det ikke rart den vil ha litt moro og danse og skape seg i våre frekke speil, som du kaller det.

SIMON: - Morsom måte å se det på, men jeg tror den lider. Lider av å få servert den samme heslige vrangforestillingen vi sender hver bidige skyfrie natt

Tjah … blir kanskje litt anmassende i det lange løp, det her …

Fredag 18. September, 2020

Bippe Stankelbein

Kom meg litt seint ut, men fikk en fantastisk fin tur opp til Sjåheim og litt forbi. Vandret avsted i det fine høstværet, sol og deilig. Først gikk jeg bare og nynnet på «Head over Heels», av en eller annen grunn. Tenkte ikke så mye på hverken stipendiat eller film, sikkert greit med en liten pause. Men da jeg begynte å nærme meg den første toppen, så begynte ting å skje. Jeg passerte bommen fullstendig uten å legge merke til den, som jeg husker jeg gjorde her forleden og. Passerte et par gamle damer og gikk opp på toppen. Det er så fantastisk utsikt der og jeg tok det inn som aldri før. Det var som om jo lenger jeg kan se jo lenger kan jeg tenke, jo mer får jeg tilgang på mitt indre og mine beste ideer. Jeg lurte på om *Krampus Norvegicus* bør være en del av *Liker Stilen*-langfilmen eller ei? Dermed fikk jeg en bråte ideer, den ene avløste den andre.

Jeg tok hyppige notater på mobilen hele veien hjem. Det var som om ideene stod i kø, som om det løsnet litt på samme måte som med *The End*[59] den gangen da jeg kom på å dele den inn i en svart/hvitt- og en fargedel. Hver gang jeg begynte å dvele eller punktere tok jeg fram Neil Gaimans råd; vær Bippe Stankelbein som løper utfor stupet. Keep running (writing), don't look down! Etter hvert begynte jeg å se for meg hvordan Bippe løper selvsikkert gjennom luften og over på andre siden av stupet, der hen blir stående fornøyd og se på ulven. Så tenkte jeg på hvordan jeg i prosessen med *Janus* og tidligere havarerte prosjekt har vært ulven gang på gang. Løper over stupet for å fange Bippe men ser hver gang ned og suser dermed ned i avgrunnen. Så må jeg begynne på nytt og samme prosedyre. Jeg har stoppet alt for ofte opp i lufta og begynt å se ned, granske bakken langt der nede og innse at det ikke går, jeg kan ikke fly, og dermed detter jeg ned.

Mens jeg gikk der og noterte flittig på mobilen sa en jente «hei» til meg og forklarte på engelsk at hun var lost. Hun forsøkte å finne veien til Linken, noe jeg lett kunne geleide henne til. Jeg sleit med å komme på hva bom heter på engelsk,

husker det fortsatt ikke. Litt lenger ned i veien hørte jeg en bråte høyrøsta karer i guttastemning. Etter hvert kom de til syne, beefy dudes, de drakk øl og virka i godt humør.

Mandag 21. September, 2020

Utmattet av egen dagbok

I går var jeg helt utslitt, og jeg mistenker at det er pga dagboka[60]. Det har vært en påkjenning å gå igjennom den, fire intense år på én uke, liksom. Og mye av lesningen er jo nokså heavy og skal garantert ikke med i den versjonen jeg gir innsyn i. Også er det kanskje noe med det å få en overdose av seg selv. Én ting er jo at jeg allerede er meg *her og nå*, og så skal jeg liksom attpåtil dykke ned i meg selv i *fortid* i tillegg. Snuble rundt i mine tanker og grublinger. For det er *mye* grubling på disse sidene. Kan jo tenkes at det trekker meg ned? At å lese så mye negative tankebaner, som jeg jo dessverre har mye av, setter meg på et negativt spor i nåtid. Jeg blir liksom koblet på alt det negative. For jeg var jo i utgangspunktet veldig positiv da jeg kom opp hit. Kan det være noe i det? Også dette med at jeg har en tendens til å huske fortiden som bedre enn den muligens var, glansvaske den, fortrenge det vonde; kanskje det er en nyttig mekanisme som jeg trenger (eller tror jeg trenger)? Og nå ved å lese igjennom de fire siste årene slik de egentlig har vært så brister denne taktikken? Kanskje det er noe i det óg? Om det å glansvaske fortiden til syvende og sist er en sunn ting vet jeg ikke, men det kan jo uansett oppleves som slitsomt når jeg bryter med dette mønsteret.

Jeg har uansett tenkt at jeg i dag skal gi meg selv litt pause fra dagboka (bortsett fra å skrive i den, som jeg nå gjør) og heller ta for meg filmmanuset. Og da konse på det lystbetonte, kanskje. Ikke anstrenge meg for hardt. For jeg ble virkelig helt utmattet av denne gravingen i eget hode. Der ringte egg-klokka, på tide med frokost! :)

Mandag 21. September, 2020

Vært gjennom hele dagboka! / Peptalk med Sarah

Shit, det var litt av en økt! En føkkings uke tok det å komme seg gjennom hele dagboka, over 600 sider. Det har vært interessant, lærerikt, vondt, sårt, utmattende, morsomt, fint, oppløftende, irriterende. Jeg visste jo at det var *mye* lidelsesskriverier der, men det jeg ikke hadde tenkt på før jeg nå leste gjennom alt dette er at mye av dette er gull og kan bearbeides inn i historier, enten det er tegneserier, film eller bok. Det er så mange bra detaljer, observasjoner (både av meg og andre) og episoder jeg aldri hadde greid å finne på. Oppførsel. Og jeg tenker at dette materialet kompletterer fantasien min og de tingene jeg pleier å koke opp, sammen kan det være krutt. Og det er jo litt der *Bernard & Bianca* ligger, for så vidt.

Jeg hadde også skrevet veldig mye mer stipendiatstoff enn jeg hadde sett for meg. Men jeg kjenner nå på at jeg ikke vet helt hvordan jeg skal bruke det, eller hvordan jeg skal angripe det ... det er så mye. Sånn ift stipendiatet så er det først mye uro og forvirring, maktesløshet. Hvor faen skal jeg begynne, liksom? Prosjektet var så stort og uhåndgripelig. Så er det beskrivelser av forsøk og prosjekter jeg gjennomfører, men da ofte ganske rett fram beskrivelse av hva jeg har gjort. Kanskje ispedd noen refleksjoner. Det er også en del tanker, bekymringer, forventninger knyttet til forestående forsøk innenfor stipendiatet.

Så spørsmålet er; **hvordan bruker jeg dette materialet?** Det kan jeg grunne på når jeg nå skal få på meg filler og gå en TUR! Kom deg ut!

––

Gikk en tur opp til Sjåheim og slo til på Sarah Francescas tilbud fra et par dager siden om å ringe og lufte hodet. Det føltes innmari fint, vi snakket i nesten 50 minutter om alt fra skriving til forhold og Aase, som hun kjenner fra gammelt av og skryter opp i skyene. Hun mente at jeg var alt for ambisiøs som skulle opp hit og «bare skrive en doktorgrad» OG jobbe med et filmmanus. Sa at jeg ikke måtte gape over for mye, heller prioritere *en* av dem. Hun har nok rett og det var fint å få hennes blikk på mine store forventninger til meg selv. Så jeg skal nok fortsette å jobbe grundig, men legge av meg stresset jeg kjenner over å ikke ha kommet lenger med avhandlingen, at jeg bare så vidt har kommet meg gjennom dagboken. Det får ta den tiden det tar, selv om jeg ikke er hypp på å hale det ut. Hun sa også at jeg måtte våge å være ego, baske rundt i mitt eget, og ikke sensurere meg selv helt ennå. Det kan jeg heller gjøre etter hvert når jeg skal vise det for folk, *hvis* jeg vil vise det for folk.

Mandag 21. September, 2020

Manus / Roy Andersson

I morges vurderte jeg brått å bare dra hjem ... men jeg tror kanskje jeg blir en uke til. Jeg dro opp hit for å skrive og den første uka gikk helt og holdent med til å bare lese hele dagboka mi, det var ganske utmattende. Så tok manuset mer og mer overhånd og hele uke to har vel mer eller mindre utelukkende bestått av manusarbeid. Nå er jeg kommet til et punkt hvor jeg er ganske frustrert og forvirret angående manuset. Jeg forsøker på den ene måten - å følge en oppskrift der jeg skriver en outline og bygger opp en story før jeg skriver selve manuset. Samtidig skriver jeg sporadiske løsrevne scener etter hvert som jeg kommer på dem, og det funker temmelig bra. Men jeg slites veldig og blir redd for at kanskje det å presse min film og flyt og struktur inn i formler kanskje ikke funker? Kanskje det tar piffen av det? Samtidig er jeg redd en langfilm bare faller fra hverandre hvis jeg ikke følger en viss … ikke har et visst minimum av drive og story, og har karakterer som vil og trenger ting, og har antagonister som stikker kjepper i hjulene. ... men jeg vet ikke.

En del av meg vil liksom bare skrive scener og sette dem sammen, og drite litt i storyen … Har tenkt en del på Roy Andersson, hvordan han ofte ikke har noen handling. Bare tablåer, scener. Som han sa på det foredraget i Stockholm den

gangen «Storyen är inte så jävlag viktig!». Ja, dette har jeg jo vært innom før. Bør kanskje studere hans manus litt? Shit, jeg er trøtt, jeg får legge meg.

Onsdag 14. Oktober, 2020

Manusmøte med Eskil Vogt

Da jeg var på hytta sist og akkurat hadde kjørt meg fast med manuset gikk jeg rundt i ring og tenkte at jeg kunne trengt noen å sparre med, lurte på hvem i huleste det kunne vært. I samme øyeblikk hørt jeg lyden av en e-post, den var fra Dyveke og som om hun hadde lest tankene mine skrev hun at Eskil Vogt gjerne kunne ta noen møter med meg og konsultere meg nå i startfasen! Det var liksom så absurd at jeg akkurat hadde stått der og tenkt på hvem jeg kunne spørre om nettopp dette, også foreslår hun i samme øyeblikk at jeg møter landets råeste manusforfatter!

Så nå har jeg jaggu meg sittet i tre timer (!) og prata med Eskil Vogt … helt fritert i skallen, men på den gode måten. Vi møttes på Laundromat på Bislet. Var jæskla spent, har jo veldig respekt for Eskil og hadde aldri møtt ham, ante ikke hvordan han er. Føltes litt surrealistisk at han, av alle mennesker, skulle sitte og drøfte film-manus med meg, basert på den speisa lille filmen jeg har laget. At han har gått igjennom manusutkastet mitt og tatt notater, gjort seg opp tanker. Men han hadde jo garantert ikke giddet å bruke tid på det hvis han ikke mente at det hadde noe for seg. Det hadde vel for så vidt ikke Dyveke heller.

Jeg tok notater underveis men hvis jeg skal forsøke å oppsummere litt hva han sa, så blir det vel noe sånt;

Hold det åpent, ikke lås deg til kortfilmen. Ting kan skytes på nytt om nødvendig, folk kan recastes, føl deg fri. Jeg har jo tenkt at kortfilmen skal utgjøre de første 20 minuttene av langfilmen men, kanskje jeg må tenke nytt her … virker som Dyveke, i likhet med Eskil, mener at jeg bør tenke litt nytt.

Han likte at jeg snakket om scener som begynner midt i noe, der man skjønner at noe har skjedd før og at noe skjer etterpå. Mente alt for mange filmer, dårlige filmer, begynner med å skulle forklare premisset alt for tydelig. Man sitter liksom ikke med noen undring, at en dårlig film på den måten ofte er bedre hvis man begynner å se den litt uti.

Han syntes at jeg skrev veldig god dialog, og at det var veldig Oslo, nesten en litt intern Oslo-sjargong. Byoriginaler på brune puber osv.

Han snakket også om tid, at det kunne oppstå litt spennende ting hvis historien min fikk litt mer tid til å utfolde seg; f.eks. at fanden først flytter inn men så i større grad overtar Eriks liv.

Viktige spørsmål; hva vil Fanden? Hva vil Nøkken? Hva er deres relasjon og maktforhold? Hvorfor våkner de til liv akkurat nå? Hvem føler man noe for her? Er det noen som peker seg ut som en antagonist?

Vi snakket om regler, at det nok er lurt at i det minste jeg vet reglene for dette universet, særlig de overnaturlige og eventyrlige innslagene.

Når han og Joachim jobber skriver de ofte bare scenene på post it-lapper og flytter rundt på en stor tavle, for å finne et omriss av storyen. Så i neste runde skriver de kanskje mer detaljer på lappene (noe om at én cm er ett minutt, tidslinje).

Mer bør stå på spill. Og fanden føles litt bortkastet nå, utnytter ikke potensialet hans nok, han er ikke viktig og farlig nok. Det er jo liksom fanden vi snakker om her!
Han var opptatt av at jeg ikke måtte begrense meg, på flere måter. Virket som han syntes det var påfallende lite vold og sex, he he.

Vi bondet over Alex Cox, snakket om *Repo Man*. Han sa uhyre mye mer nyttige saker men det har jeg knotet ned i stikkordsform, må bare huske å utbrodere det mens det er friskt i minnet. Men akkurat nå er jeg litt kokt i skolten. Virket som han hadde en vill mental stamina; mens jeg drakk mer kaffe enn jeg egentlig takler og gikk gjennom koffeinsjokk og utmattelse virket han helt jevnt over pigg, liksom ikke sliten i det hele tatt. Men han jobber jo med dette hele tiden, det gjør jo ikke jeg.

2021

«Det flyter sånn i hverandre, tegningen og privatlivet mitt. På mange måter har det føltes som om tegningen har vært livet mitt. ER livet mitt.»

Refleksjon om refleksjon

Utmattet av egen dagbok

Om skriveflyt og fordypning

Tegning som terapi

Gjenopptar maleri

Selvstudium under tegning av tegneserie

Mandag 18. Januar, 2021

Refleksjon om refleksjon

Etter å ha lest hele dagboka har jeg i senere tid begynt å gå løs på den og redigere, gått igjennom den flere ganger og skjært vekk mer for hver gang. Innledningsvis tenkte jeg at det ville være gøy å beholde en del personlig, at det er litt mer meg å gjøre det sånn, men etter hvert har jeg bare fjerna veldig mye av det som jeg tenker ikke er faglig relevant. Det som virkelig plager meg er at jeg bruker så mye tid på dette uten å egentlig vite om jeg i det hele føkkings tatt kommer til å bruke dette! Eller hvis det skal brukes, så er jeg usikker på hvordan. Skal jeg dele opp refleksjonen og f.eks. publisere dagboka som én separat ting, en fanzine eller noe? Eller skal jeg heller kun hente ut enkelte tekster som jeg tenker er særlig relevante/interessante og innlemme i en større tekst? Jeg heller mot det siste. Men selv om jeg kanskje ikke får brukt så mye av dagboka helt direkte så kan jeg jo bruke det indirekte, og det er uansett gull å friske opp minnet ved å lese igjennom ting jeg ellers ville glemt.

Nå har jeg kokt det ned til rundt åtti sider, fra ca 600 sider (!). Det er vel fortsatt alt for mye, men som sagt, jeg tror jeg bare skal bruke noen få deler av det. Mye av det kan jo som sagt brukes indirekte, at jeg skriver det om og bruker i teksten jeg skriver. Men så er det refleksjonen. Jeg har så lyst til å bare bli ferdig. Aner virkelig ikke hvordan jeg skal legge det opp! Andreas er jo veldig gira på at jeg skal lage det som en liten film, og det virker fristende, men jeg tenker at dette ikke er nok ... at jeg har for mye materiale til at jeg greier å presse det inn i en film uten at det blir sinnsykt overlesset. F.eks. mye av dagbokstoffet og intervjuene, hva skal *vises* mens dette fortelles?
Det jeg prøver å si er vel at jeg har vesentlig større mengder tekst enn jeg har visuelt materiale til å lage en film. Det er jo ingenting i veien for å gjøre begge deler; dokumentasjonen og materialet som egner seg best på film havner der mens det som egner seg best som ren tekst havner i en skriftlig avhandling. I så fall kan filmrefleksjonen være veldig mye mer eksperimentell og interessant, ting trenger kanskje ikke forklares i selve filmen. Det kan kanskje forklares i enten et eget skriv eller i den skriftlige avhandlingen. At filmen gir mer et inntrykk av hva jeg har vært igjennom. Blir den da et verk i seg selv?

Så for å OPPSUMMERE:

Én refleksjonsfilm: Video og bilder av dans med Brynjar, sminketest-bilder, utdrag av skuespill-testen, collage fra LA med foto og video, stills fra notatboka.

Én refleksjonspublikasjon: Kan være en trykksak (eller bare digital) med tekster skrevet av meg, bilder og dokumentasjon.

FRAMDRIFT: Opprett et Premiere-dokument der du slenger inn alt du har, klipp og rediger, føl deg fram. Opprett et InDesign-dokument der du slenger inn bilder og ting du har. Kan jeg tenke på refleksjonen litt som jeg gjorde med *Liker stilen*-presentasjonen?

Lørdag 23. Januar, 2021

Ny lockdown / Refleksjon

Har i det hele tatt skrevet veldig lite om hele denne pandemien som har vart i ett år nå. Man begynner selvsagt å bli passe drittlei av å ikke kunne treffe mennesker skikkelig, ikke kunne gå ut og ta seg en øl, gå på konsert osv. Men nå er altså det muterte britiske viruset ute av kontroll, 50-70% mer smittsomt enn orginalen, som i utgangspunktet var mer enn smittsomt nok.

Jeg har vært inne i leiligheten hele denne uka og begynner å kjenne det på flere måter. Man blir slapp og daff og dvask. Har til og med fått litt vondt i ryggen av å sitte og ligge så mye og gå så lite. Jeg var gått tom for en del matvarer, men tenkte at det neppe var gunstig å gå på butikken akkurat nå, rett etter den nye lockdownen der ordet «hamstring» igjen er begynt å dukke opp. Det snakkes mest om at det ikke hamstres, men jeg tenker litt at nettopp det at det snakkes om det kan jo føre til at flere allikevel gjør det? Uansett, jeg kjente at jeg virkelig måtte pelle meg ut en tur nå, ellers ville jeg havne helt totalt i råtekjelleren. Jeg puttet som vanlig en liten flaske antibac i lomma, munnbind i fjeset og et ekstra i sekken. Ja, for selv om jeg ikke så for meg at jeg fikk handlet så tok jeg med meg sekk og to nett, jeg hadde tross alt et vagt håp om å passere en matbutikk og se at det ikke var så mye folk. Da ville jeg stikke inn og handle litt.

Det var nydelig å komme ut. Var en del andre ute og gikk óg, i tillegg til joggerne som stresser meg for tiden. Siste artikkelen jeg leste skrev at man burde holde minst 4-5 meters avstand til joggerne og andre som pustet mye utendørs. Og dette var *før* det muterte viruset. Jeg skjønner at man jogger, men jeg opplever at veldig få tar hensyn og styrer unna. Har til og med opplevd at folk har hostet meg rett i trynet, og i dag jogget en fyr forbi meg, satte en tommel i neseborene og blåste ut to digre skyer av snørr og faenskap. Det så særlig jævlig ut i motlyset som virkelig understreket dråpeskyen og jeg snudde rett og slett og gikk tilbake veien jeg kom fra. Men jeg fikk faktisk handlet! Jeg gikk litt på måfå i retning Blindern da det slo meg at det er jo en liten Bunnpris inne på Blindern, og i og med at alt er stengt av studier osv nå så er det kanskje ikke så mye folk der. Og ganske riktig, butikken var temmelig glissen og den var attpåtil totalt oppusset og omorganisert, helt imponerende hvor mye bedre det var blitt. Dermed fikk jeg storhandla litt.

Ellers har jeg jobbet bra med stipendiatet i det siste, jeg driver jo å forsøker å få refleksjonen på beina, selve avhandlingen. Jeg har vært litt matt en stund og ikke visst hva pokker jeg skal gjøre, følt meg i villrede. Har redigert dagboka mange runder og sett meg litt blind på den. Men denne uka har jeg fått samlet all dokumentasjon av alt jeg har gjort disse årene og sortert i mapper. Til sammen vil alt jeg driver med nå; dagbok, skissebøker, fotografier, dokumentasjon, gi et innblikk i mine år som stipendiat, i mine arbeidsprosesser, hvordan jeg jobber. Mer enn lange fablete innsikter og tungt akademiske utgreiinger, tror jeg. Blir mer sånn; jeg tømmer en sekk med deler fra disse årene, danderer det utover et langbord og tar bort det mest private og irrelevante og sier til den som måtte gidde; «Vær så god! Håper det er noe av interesse her». Så får man plukke det

man liker; det være seg tegning, film, sutring eller annet og trekke egne slutninger, som kanskje ikke jeg selv ser engang.

Tirsdag 2. Februar, 2021

Skremmende nattjazz

Sov veldig urolig mens jeg gradvis våknet av at noe ikke stemte, en lyd som ikke skulle være der. Da jeg kom nogenlunde til bevissthet ble uroen enda sterkere, det var definitivt en lyd som ikke stemte med tid og sted og rom ... musikk?? Jeg grep airpodsene som lå i senga og holdt dem mot øret men det kom ikke et pip fra dem ... hvor i svarte hælvete kom musikken da fra??? For dette var ikke noe ullen bassete musikk fra en nabo, det var skarpt og åpenbart at det kom inne fra leiligheten.
Jeg identifiserer det som jazz og skjønner enda mindre, spretter opp og ut av soverommet, lyden blir sterkere ... er det fra laptopen? Nei, det er for høy og solid lyd ... den ble sterkere da jeg kom i gangen, jeg kastet et stivt blikk på dørlenken men brukte litt tid på å faktisk oppfatte at den fortsatt hang på. Altså hadde ingen kunnet ta seg inn døra. Kom lyden fra kontoret? Nei, det kommer fra kjøkkenet! Der spiller Sonos-høytaleren Ike Quebeck på full guffe!! Eller i alle fall ganske høyt! Jeg var helt i villrede men trykket desperat på knappen et par ganger før jeg fikk den til å slutte. Hva faen skulle dette bety?! Og jeg som er så uhyre stressa for å terge naboer. Først når jeg hadde fått skrudd av musikken gikk det opp for meg hvor guffent det var sånn skrekkmessig óg, nå følte jeg liksom at alt kunne skje. Kikket inn i stua og forventet å se et spøkelse.

Onsdag 3. Februar, 2021

Lange vs. korte historier - Den plastiske hjernen

Hørte på en Tim Ferris-episode da jeg la meg i går som jeg holdt på å avbryte fordi det ble for mye sportsreferanser, men så begynte denne treneren å snakke om noe interessant; en skøyteløper han coachet som var god på sprint 500 m ville ha en medalje før han la opp og av grunner jeg ikke husker mente treneren at 1000 m var tingen selv om han likte korte distanser og hatet utholdenhet. Men denne treneren sa at «jeg har sett deg løpe og ser hvilket unikt talent du er, du skal løpe 1000 m». I 1000 m er det rom for å falle og gjøre små tabber, du kan fortsatt hente deg inn og vinne. Jo, det var vel dette med at løperen hadde ramlet et par løp ifb. med sorg over søsterens brå død.
Løperen var sterkt skeptisk til 1000 m som altså var en distanse han hatet, men treneren sa «når du fører journal/dagbok framover så skal du starte hver side med «I LOVE THE 1000 METER!» og på den måten bearbeide hjernen og hele innstillingen». For han snakket om den plastiske hjernen, som kan tøyes og formes og hvor utrolig mye man kan endre bare med endrede vaner og tankesett.

Jeg så en parallell i dette til meg; jeg elsker og behersker korte tegneserier men

blir stressa av lange og føler at jeg ikke greier det, selv om jeg innerst inne tror jeg har det i meg. Kanskje kan jeg jobbe litt med det lengre formatet, nå i form av film, og overbevise meg selv om at JEG ELSKER Å SKRIVE LANGE HISTORIER!

Onsdag 10. Mars, 2021

Om skriveflyt og fordypning / *Muppet Show* for New Yorker / Blaut metafor

Føler det kan være verdt å notere ned akkurat dette mens jeg befinner meg i det; de siste ukene har jeg hatt en voldsom skriveflyt. Det skjøt fart i tiden fram mot utviklingsstøtte-søknaden til NFI, det var som et maskineri eller en bil som bare akselererte og skjøt fart. Jeg skrev mer og mer, både manus og masse tanker og ideer. Jo mer jeg skrev desto flere ideer trengte seg på. Og selv etter søknaden var levert så fosset det på; jeg kunne bli helt oppjaga, som ved koffeinsjokk, av alle ideer og tanker som kom. En lørdag natt, var det vel, lå jeg og fikk ikke sove. Bare ble overlesset av ideer og tanker, jeg tok notater på iPaden som lå i senga ved siden av meg. Skrev ned massevis av ideer. Til slutt stod jeg bare opp og skrev manus, skrev scenen med Jenny som kryper ut av Slottsparken. Jeg skrev til 3-4-tiden på natta, og dette var altså to dager etter at jeg hadde takket ja til *Muppet Show* for New Yorker, som skulle være ferdig over helgen.

Jeg takket ja til Muppets selv om jeg var redd den ville ødelegge skriveflyten fordi jeg følte at jeg hadde sagt nei så mange ganger til dem at jeg ikke kunne si nei igjen. Det interessante var at jeg hadde et annet forholdningssett til illustrasjonen enn ellers. Vanligvis med New Yorker så kan jeg jo bli ganske stressa, føle at alt står og faller på denne tegningen. Men nå var hodet mitt fremdeles mest i filmmanuset, det var det jeg tenkte mest på. Illustrasjonen føltes mer som et sidespor, bare. Jeg fortsatte altså å skrive løs gjennom helgen, parallelt med at jeg jobbet med illustrasjonen. I utgangspunktet balanserte jeg de to veldig fint, leverte skisser i helgen samtidig som jeg skrev masse manus, fikk godkjent skissen og leverte ferdig tirsdag.

Men så skjedde det ting som tok fokus vekk og jeg dro plutselig på hytta osv, og dermed har det igjen oppstått en kneik. Og det er derfor jeg ville skrive dette nå, for å forske litt på dette fenomenet. Nå føles det som en vegg mellom meg og manuset, ingen ideer dukker opp, jeg er redd for å bli skuffet når jeg leser gjennom det igjen nå, redd for at magien er borte, redd for at jeg var i en slags manisk boble av vås. Men samtidig tror jeg egentlig ikke det var vås, både Lars Thomas og Julie var gira av den nye retningen. Men jeg føler meg uinspirert, redd for å ikke komme inn i like god boble igjen. Har mest lyst til å bare spille *Divinity 2*, som jeg har kost meg mye med i det siste.

Så det er helt åpenbart at dette med å jobbe seg inn i en boble, fordype seg, det er fullstendig avgjørende når det kommer til å jobbe med denne typen ting; de lengre, omfattende historiene, de tingene jeg aller helst vil jobbe med. Og det brer forresten om seg; i den mest fruktbare manusperioden så kom det så mye ideer at det begynte å renne over til *Bernard & Bianca*-serien, på én dag skisset

jeg plutselig fem sider der, og jeg har notert flere ideer. Jeg har på en måte hatt like stor tilgang til de to universene der samtidig, det er som om det åpnes en port mellom dem, at alt av historiefortelling bare vokser seg rik og frodig og alle mine fortellinger åpnes opp. De drar hverandre med seg i det gode dragsuget.

Så hvordan kan man opprettholde en slik flyt? Og hvordan kommer man inn i den? Svaret på dette er jo å rett og slett bare bruke tid og skrive løs, uten å stoppe for mye opp. Man må se på det som en akselerasjon, som må komme i marsjhøyde. Eller man kan se på det som å tenne et bål; det kan først ta litt tid å få bålet i gang, man må jobbe litt med det, slenge på avispapir og stable det riktig, kanskje er veden våt, det slukker og man må tenne på ny. Men når bålet først brenner skikkelig så går det nærmest av seg selv, glørne er der og det er lett å få fyr selv etter korte pauser. Men når glørne først har slukket, da må man begynne på nytt og tenne det, med all den innsats det innebærer. Sånn sett var det rene St. Hans-bålet jeg hadde gående her de siste ukene. Nå er det knapt glør igjen. Men jeg får bare tenne et nytt bål. Og kanskje blir man bedre på å tenne bål jo flere ganger man gjør det, så det ikke blir fullt så krevende hver gang?

For å i det hele tatt kunne tenne et bål må man enten ha en deadline, et delmål, eller bare være veldig strukturert og rydde masse tid til det. Det er ikke alltid like lett, men det er jo eneste mulighet. For det nytter ikke å jobbe litt her og litt der med disse større tingene, man må trenge inn i universet og det tar tid. Men når man først har oppnådd marsjhøyde så kan man tydeligvis tillate seg litt små avbrekk innimellom, for det gikk jo fint med *Muppet Show* og platecoveret til Ivar Eidem, når jeg tenker meg om. Det var summen og alt tullet med bilen og pappa som ble dårlig og blaffen som gjorde at det ble for mange dager med for mye annet som dermed kvelte bålet. Så må bålet tennes på ny.

En annen interessant ting jeg kan kommentere når jeg først er i gang er hvor utrolig godt jeg jobbet hjemme denne gangen, med denne typen omfattende materiale. Vanligvis har jeg jo tenkt at jeg må på hytta eller reise bort for å greie å fordype meg på denne måten, men nå fikk jeg en skikkelig god rutine hjemme. Muligens pga. pandemien, men ikke nødvendigvis bare derfor. Jeg har pleid å stå opp i vanlig tid, spise en god frokost, gå meg en tur og så sette i gang og skrive. Jeg har gått en del til Vestre Gravlund siden det der er så lange rette strekninger som gjør at man ikke trenger å tenke så mye over hvilken vei man skal gå, gode tanke-traseer, mao. Noe av det samme jeg liker med tredemøller. Også er det færre folk der, og det passer fint for koronaengstelsen.

Tirsdag 16. Mars, 2021

Om skriveflyt og fordypning - del 2

Nå er det nesten en uke siden jeg skrev om dette sist, og siden da har det løsnet igjen. Det handler, som jeg har mistenkt, rett og slett om å bare jobbe, bruke tid på stoffet, komme inn i det igjen. Sist jeg skrev om dette hadde jeg jo kommet ganske ut av det etter oppholdet jeg beskrev. Etter det tok jeg fatt på filmmanuset

igjen, selv om jeg følte at jeg var ute av det mentalt. Jeg begynte bare å lese manuset jeg hadde skrevet fra starten av, mest for å komme inn i det igjen. Huske hva jeg hadde skrevet. Men dermed kunne jeg ikke holde fingra fra fatet og begynte å gjøre små endringer, rette opp feil, stramme opp språk og skrive inn helt nye scener der det passet. Enkelte steder hadde jeg skrevet at her måtte jeg skrive mer utfyllende eller denne scenen må jeg skrive senere, og når jeg nå kom dit så skrev jeg disse scenene. Dermed var jeg i gang igjen. Nå føler jeg at jeg igjen er kommet inn i bobla, jeg har tilgangen.

Jeg fikk så smått hull på byllen forrige uke, før et kjærkomment avbrekk da Aase kom opp fredag kveld. Da jeg tok fatt igjen på manuset i går så var jeg helt totalt i flytsonen. Jeg skrev i timesvis, avbrutt av skitur til Glitterberget, før jeg skrev videre. I dag har jeg også skrevet godt og hatt ideer på skituren. De kommer flytende til meg som de gjør når jeg er i flytsonen. Jeg er nesten redd for å jinxe det ved å skryte for mye av at jeg er i flytsonen, men jeg skriver det lell.

Apropos flytsonen: hørte et veldig fascinerende intervju med Jan Eggum i *Drivkraft* under gårsdagens frokost. Veldig inspirerende, og han snakket om det samme; hvor stor respekt han har for det å ha kreativ flyt. At når man er i flyten så må man skvise den for alt man kan. Andre ganger når han ikke er der kan han havne helt i kjelleren, akkurat som meg.

Onsdag 24. Mars, 2021

«Jeg er en håpløs romantiker» - Tegneserie basert på Aases besøk

Jeg lagde forresten en tegneserie basert på at jeg skulle hente Aase på togstasjonen[61], he he. På vei til Geilo fikk jeg for meg at jeg skulle kødde og foreslå at hun kunne kjøre til hytta så fikk hun øvd litt på manuelt gir, som hun har sagt at hun ikke er så gira på, bokstavlig talt. Var jo ikke akkurat en fantastisk joke, og da jeg møtte henne på perrongen hadde jeg for lengst glemt spøken. Først etter å ha kjørt et stykke kom jeg på den igjen og hvor håpløst det hadde vært om jeg hadde forsøkt å på en eller annen måte gjøre et desperat forsøk på å dra den nå som det var for seint.

Da hun var dratt og jeg skulle begynne på månedens Dongery-serie begynte jeg av en eller annen grunn å tenke på den idiotiske spøken, som det egentlig var ganske utrolig at jeg ikke bare hadde glemt helt. Jeg var tydeligvis fortsatt i flytsonen for det bare fosset løs med ideer spunnet videre på denne idiotiske bagatellen av en ufødt fleip. Jeg ville også tegne i en litt annen stil, mer realistisk, for å øke kontrasten til det teite temaet og gjøre det mer komisk. Fant noen gamle Tarzan-tegneserier og studerte anatomien, tegnet enkelte positurer direkte av,f.eks. når han ligger utstrakt med iPaden på sofaen, som er rappet fra Tarzan som stuper ned en foss.

Fikk også for meg at det ville være fint og endre legning, uten å gjøre noe poeng ut av det. At den muskuløse fyren skulle hente en Grindr-date, som jeg koste meg med at viste seg å være en frekk grunge-dude. Jeg var såpass revet med at jeg

skjønte at jeg trengte to sider, jeg som egentlig følte jeg ikke hadde tid til dette. Men jeg koste meg med den, og innså at samme hvor mye jeg forsøkte å komprimere fortellingen MÅTTE den bare ha mer tid og rom, så jeg skrev til redaktøren og sa at jeg måtte ha to sider denne gangen. Gikk heldigvis greit.

Denne gangen hadde jeg laget tegneserien før jeg hadde tittelen så jeg trålte gjennom ganske mange aviser før jeg fant «Jeg er en håpløs romantiker», den følte jeg passa ganske greit.

Søndag 2. Mai, 2021

Worrylist

Jeg er stressa for flere ting om dagen. Jeg lister dem opp her: Stipendiatet, filmmanuset, øynene mine, Livet mitt, tennene mine, KHiO, Andreas som vil at jeg skal reflektere gjennom film, Tiden som går så fort - «Tempus Fugit», som pappa sier.

Jeg føler virkelig at jeg bare surrer og spinner i gjørma for tiden, vet ikke hvor jeg skal sette inn støtet, har ikke kontroll over mine to store prosjekt nå; stipendiatet og langfilmmanuset. Føler at jeg er i limbo ... og at det kanskje er usunt å sjonglere de to ... men jeg sjonglerer de jo ikke, for akkurat nå gjør jeg ingenting med dem.

Søndag 30. Mai, 2021

Keiser Nero for New Yorker / Byen gjenåpnet!

Sitter og drikker Urge med isbiter etter en lang tur i skogen og sola. Jo, jeg føler meg riktignok litt bedre akkurat nå, selv om jeg ikke trodde det gikk an å få det noe særlig bra slik jeg har det om dagen. Men en tur gjør mirakler. Også har jeg gått meg helt utmattet, det var vel også litt av planen, å gå seg så utmattet at man ikke orker å tenke for mye.

Men fredagen var veldig fin da. Jeg hadde tegnet en skikkelig god tegning for New Yorker, av Keiser Nero, som jeg hadde sendt oppdatert skisse på og fikk den godkjent med mange utropstegn av Nicholas. Det føltes deilig å gjøre en sånn jobb igjen, der jeg virkelig kan skinne og ikke streve med jævlige portretter jeg ikke mestrer.

Jeg rakk akkurat å sende tegningen av gårde før jeg ble med Lars Fiske ut for å treffe Holtestaul. Det føltes nydelig å rusle i sola og vite at byen igjen er åpen for første gang på et halvår!! Vi stilte oss utenfor vinduet til No Comprendo og vinket på Espen, som var snar om å komme seg ut, før vi ruslet opp til Lucky Eddie. Jeg

kjente på en veldig uro, nesten angst, blandet med stor glede. Var nesten litt skremmende at byen var åpen igjen. Alt jeg ville var uansett å bare sette meg med en øl og roe ned, men jeg ble med innom sjappa først og kikka litt, selv om jeg ikke ville ta på for mye og uansett ikke ville kjøpe noe som jeg måtte drasse rundt på.

Vi fikk oss et bord ute på Schezuan og det var aldeles magisk å sitte der i sola og skåle i øl, og samtidig var Audun Vingers intervju med meg i *Jazznytt* publisert som vi koste oss over, særlig overskriften «Bendik Kaltenborns velskjenkede enheter», he he. To-tre halvlitere senere, ankom Jens og Kjølberg fra hver sin kant helt synkront og vi satt litt ute før de nyankomne og jeg satte oss inn for å spise. De andre måtte uansett hjem. Det var fabelaktig å spise den deilige maten der igjen, selv om det føltes litt vågalt og rart å sitte inne med masse andre folk på bordene rundt. Jeg begynte å bli ganske fin i farta da vi dro derfra litt senere og besluttet å kjøpe oss en pils på Kiwi som vi kunne nyte i en park. Endte med å drikke den utenfor huset til Fredrik, som vi fikk lurt ut sammen med Mona. Hygget oss utenfor der litt før vi gikk ned og fikk oss et bord ute på Shamrock. Ganske overraskende, for vi så for oss at alt sånt var helt totalsprengt over hele løkka.

De stengte klokken ti, i likhet med resten av byen, men jeg hadde tekstet med Harald og Kjersti som bød på nasj i hagen. Kjølberg måtte hjem, men vi andre klemte oss inn i en taxi og suste oppover. Spilte musikk og fyrte bål i grillen, husker fint lite av hva vi snakket om, men det var knall. Fredrik og Mona stakk, og ikke alt for lenge etter dro Jens og jeg. Vi besluttet å ta hver vår sparkesykkel hjem, jeg lastet ned Tier-appen og rett oppi gata fant vi et par ledige sykler som vi låste opp. Det var jæskla moro å suse av gårde gjennom sommernatten, selv om jeg tror vi loka litt ... mener å huske at vi havna borti Bjerkebanen, he he.

Etter å ha tatt farvel med Jens ble jeg grepet av utferdstrangen jeg hadde den natten jeg kjørte sparkesykkel etter krangelen med Iselin, og jeg la ut på et lite bonuseventyr, men har bare vage minner. Lurer på om jeg stoppet utenfor John Collets Allé 21 og ble stående og mimre utenfor mitt barndomshjem ... men er ikke helt sikker ... tror jeg svingte meg rundt på Damplassen óg, muligens. Til slutt kom jeg meg helskinnet hjem. Stekte meg en pølse og så litt på *Bosch*.

Torsdag 22. Juli, 2021

Nach hos Borgli

Nå som byen var gjenåpnet satt jeg og tørstet etter øl, heldigvis gjorde Espen, Sindre og Lars det samme. Lars og jeg var tidlig ute og satte oss ute på Glød med hver vår pils. Er så innmari hyggelig å henge med Lars! Var forresten litt komisk med trikkene som dundret forbi, flere av dem hadde mine fruktfigurer (Coop Extra) klistret over hele siden. Etter hvert kom Espen og Sindre, og Jens og Ketil. Satt der lenge og koste oss.

Da Sindre og jeg rusla hjemover var det en full fyr som plinga på oss med sparkesykkel på fortauet. Jeg ble forbanna og pekte på sykkelfeltet, sa han hadde

sitt eget felt han kunne sykle i. Han var sur fordi vi ikke flytta oss og kjefta tilbake. Han prøvde seg med at jeg hadde jo også sykkel, men som jeg påpekte så *trilla* jeg den på fortauet! Jeg ble faktisk såpass irritert at han til slutt ble spak og pelte seg ned i sykkelfeltet og suste av sted litt krympet og irettesatt.

Rett før denne episoden ringte Lars Thomas, han hadde tidligere på kvelden forsøkt å få meg til Oslo Pictures' fredagspils, nå ville han ha oss på nasj hos Kristoffer Borgli. Jeg ble overtalt og greide å dra med meg Sindre óg. Etter masse kebabstyr på veien kom vi omsider opp i leiligheten til Borgli i Bentsebrugata, som han bor i denne sommeren for å spille inn filmen sin, han bor jo fortsatt egentlig i LA. Utover Lars Thomas og Kristoffer var det vel ingen jeg kjente der, men skjønte at de fleste hadde tilknytning til produksjonen siden de jo kom fra fredagspils. Var hyggelig å se igjen Borgli, introduserte ham og Sindre, vi snakket om tegneserier og ditten og datten.

På et tidspunkt forsøkte jeg å overtale en dame til å pælme en diger skutemodell av Christian Radich ut av balkongen og ned på gata, og selv om jeg ikke tror hun ville gjort det ble Kristoffer på grensen til stressa og sa hun ikke måtte gjøre det, he he. Koste meg med innslaget av kaos.

Sindre og jeg vandra til slutt hjemover på morrakvisten og hadde en veldig dyp og fin samtale i morgensola.

Torsdag 24. Juni, 2021

Kittelsenmuseet

Har akkurat shinet kåken og ryddet i døde planter. I morgen kommer kuratorer fra Blaafarveverket hit på kaffe, jeg er invitert til å ha utstilling på Kittelsenmuseet neste sommer! Det er helt fantastisk stas. Jeg er spent på hvordan møtet blir, hva de ser for seg. Jeg håper de liker akvarellene mine …

Søndag 4. Juli, 2021

Gjenoppta maleri?

Sitter og blar i bøkene jeg fikk av Blaafarveverket og blir veldig inspirert. Nå har jeg jo kjøpt utstyr for å prøve meg på litt større akvareller, men så slår det meg at det jeg kanskje har mest behov for er å male med akryl eller olje … Jeg har jo flere ganger fått det innfallet at jeg skal male malerier også har jeg forsøkt meg på noe men mistet piffen når jeg ikke har fått det til slik jeg vil. Men da har jeg gjerne hatt ønske om å male veldig konkrete greier, nærmest tegne snarere enn å male.
Hva med å faktisk male et malerisk maleri, der jeg tillater meg å være grov, uspesifikk, ikke måtte tegne ut hver hånd eller detalj, overlate mer til fantasien.

Som Marianne Arnesen, f.eks. Hun er rå på motiver der det lusker noe figurativt men som hun greier å balansere så det blir interessant. Selv om jeg ville nok kanskje gått litt mer figurativt til verks …

Kanskje jeg skulle gjøre et forsøk til? Litt mer som *Krampus*-trykket. Og ikke henge meg opp i at det må være «bra tegnet», liksom. For det er jo ikke tegning. Når jeg lager en akvarell, eller først og fremst tegner med pennesplitt, så skal det veldig lite til før jeg føler tegningen er ødelagt. Bare en liten strek feil, liksom. Med maleri vil det jo være annerledes, hvis jeg tillater meg å være såpass fri. La komposisjoner og farger råde, ikke bøye av for trangen til å konkretisere eller vise at jeg kan tegne, men rett og slett bare male. Skulle jeg tatt med litt akryl på hytta i sommer? Og et par lerret og noen pensler?

Torsdag 8. Juli, 2021

Malerier på hytta

På hytta med fattern. Våknet av alarmen akkurat i det jeg skulle lese en gledelig anmeldelse av *Liker stilen* (filmen) i en avis. Jeg lurer virkelig på hva som gjør at vekkerklokker vekker en akkurat i det noe stort skal til å skje?! Som oftest er det jo når man skal til å sette tenna i noe, at det skjer. Men samtidig kan jeg ikke helt skjønne at drømmen liksom skal kunne forutse, eller time det, heller. Det sies jo at tiden går annerledes i drømme, at man kan ha drømt en lang drøm også er det i virkeligheten bare gått sekunder; kanskje man rekker å drømme hele opptakten fra alarmen begynner og til man våkner?

Har forsøkt å male litt her oppe, akryl. Staffeliet er helt elendig, fullstendig Bambi på isen. Men det går på et vis. Jeg jobber ivrig på flere motiv samtidig. Men det er fascinerende å observere hvor til de grader konkret uttrykk jeg automatisk higer etter, selv om jeg har et ønske om å male noe røft, på grensen til abstrakt. Jeg må anstrenge meg for ikke å begynne å rentegne/renmale og pynte på ting.
Et av bildene lover egentlig ganske bra synes jeg, og da kommer redselen for å ødelegge det. Derfor gjorde jeg noe jeg ikke vet om var dumt eller lurt; jeg fotograferte maleriet med iPaden også åpnet jeg det i Procreate der jeg kunne teste ut ting. Fordelen er at jeg kan prøve ut forskjellige ting uten å ødelegge maleriet, men ulempen er kanskje at jeg gjennomtenker og planlegger for mye … og selv om jeg i stor grad får testet ut hvordan det ville se ut så er det jo ikke helt det samme som om jeg skulle malt det, så jeg kan bli lurt. Men jeg tror det kan ha noe for seg. For jeg testet flere ting jeg hadde tenkt og som ikke så bra ut. Etter hvert kom jeg fram til noe i bakgrunnen som jeg ser for meg at kan funke. Tror jeg skal gå for det.

Fredag 16. Juli, 2021

«Har tatt det med ro hele livet»

Det er fredag kveld, sola skinner, vært knallvær her de siste dagene og skal visst bli det ut oppholdet. Pappa greier ikke å slappe helt av denne gangen, er veldig aktiv. Jeg har jo behov for ferie og vil gjøre minst mulig, så det blir kanskje litt vel lite action for ham. Da jeg lurte på om han ikke bare ville slappe litt av sa han noe som ga veldig mening, at han «har tatt det med ro hele livet», at han har gjort nok av det. Og det har han jo rett i, borsett fra hans ekstremt aktive ungdomstid, som jeg bare har hørt om. Da han gikk forbi Odvar Brå og fylte skapet med pokaler. Det er litt som om han nå, i en alder av 70 år, vil ta igjen det tapte før han er for gammel. Og han har jo hatt ganske mange passive år i tiden da han tok mer medisiner. Jeg ser jo den, som det heter.

Men vi har det veldig fint, og jeg har jo et … dette er jo liksom første prioritet hver sommer, føler jeg. Få med pappa opp hit. Både fordi jeg vil at han skal få seg ferie her men også fordi jeg trives i pappas selskap.

Søndag 18. Juli, 2021

Hva tenker jeg nå, ett år etter filmen? / Tegning som terapi

Mottagelsen
Filmen hadde premiere på Kortfilmfestivalen i Grimstad (digital festival) juni 2020 og fikk voldsomt fine skussmål, både på det digitale «Hestetorget» der den ble kraftig bejublet og på Montages podcast der den ble rost opp i skyene. Det er så vidt jeg vet ikke så vanlig at en kortfilm settes opp som en ordinær visning på kino, men den ble satt opp på Vega scene[62] hele 4 ganger fordi den ble (korona)utsolgt. Den ble anbefalt i Morgenbladet og fikk et oppslag i Klassekampen, der den også ble trukket fram som et viktig verk fra 2020 da året ble oppsummert. Jeg ble invitert til å vise og snakke om filmen både i Oslo og Stavanger, men etter det sa det mer eller mindre stopp. Den ble meldt på mange festivaler men ikke tatt inn noe sted etter Grimstad. En litt forvirrende blanding, at den av noen ble så innmari bejublet mens den nesten ikke ble vist på en eneste festival … men jeg er uansett veldig fornøyd med filmen og glad for alt det fine som har skjedd med den.

Arbeidet med kortfilmen ga meg stor mersmak og da produsent Dyveke mente at jeg burde følge opp med en langfilm ble jeg ikke mindre gira på å ta det videre. Selv om jeg kjente avhandlingen dingle i synet på meg og jeg følte for å bare få den ferdig så kjente jeg på et momentum; jeg hadde nettopp laget en spesiell kortfilm som ble lagt merke til, jeg hadde en fantastisk produsent som var gira, jeg hadde skaffet meg gode kontakter og folk i filmfaget jeg ville jobbe mer med og ikke minst hadde jeg manus-guru Eskil Vogt som konsulent. Jeg tenkte at doktorgraden får bare ligge litt, for nå må jeg smi mens jernet er varmt!

Først var ideen min å utvide kortfilmen til en langfilm ganske direkte, ved at kortfilmen skulle utgjøre de 20 første minuttene i langfilmen. De fleste rundt meg mente dette var en dårlig idé, at det ville sette unødvendige begrensninger på resten av filmen, noe jeg etter et manusforsøk sa meg enig i. Jeg holdt meg fortsatt i *Liker stilen*-universet men skrev friere, med fokus på en ny hovedperson. Etter å ha skrevet 120 sider manus, som faktisk er lengden på et spillefilmmanus, innså jeg at jeg hadde gått meg vill og ikke egentlig visste hvor karakterene var på vei.

Det lange formatet

Og her er vi inne på noe som alltid har plaget meg; jeg sliter med å fortelle en lengre historie. Jeg har forsøkt meg i rykk og napp på dette de siste tjue årene men aldri kommet i mål. Det lengste jeg har kommet er *Seks sultne menn*, på 46 sider. Jeg har de 12 siste årene balet on and off med, *Janus*, en lengre tegneserie om en detektiv som leter etter seg selv, men jeg har aldri kommet i mål. Jeg trekker pusten, tar sats og dykker ned i det i perioder, gjerne isolert på hytta. Da kan jeg befinne meg i universet og dra det litt videre, men så må jeg legge det vekk pga. jobber og annet og dermed er jeg ute av det igjen. Bobla sprekker. Når jeg tar det fram igjen er jeg i en helt annen modus og det tar tid, gjerne flere dager, før jeg kommer meg inn i universet igjen. Hvis jeg i det hele tatt greier det, for ofte er jeg så kritisk at jeg forkaster mesteparten og begynner på nytt. Beholder kun det samme saftkonsentratet som utgangspunkt.

Noen ganger lurer jeg på om jeg rett og slett bare ikke er skapt for det lengre formatet. Tenker at jeg kanskje bare burde forsone meg med å være en sprinter, god på de korte historiene, de løsrevne enkeltscenene. Jeg elsker jo å lage dem og med gjevne mellomrom sette de sammen i en samlebok, der de får bryne seg på hverandre. Så hvorfor er det så viktig for meg å lage en lang historie? For jeg har jo strevd med dette i snart 20 år nå. Er det bare for å vise at jeg kan? Vise at jeg behersker fortellerstruktur? Jeg tror det er noe mer enn det, for jeg har virkelig lyst til å sette alle disse korte episodene og scenene, stemningene og karakteren, sammen til en større helhet. Jeg rives veldig mellom å skulle forholde meg til klassisk fortellerstruktur og å bare følge mageføelelsen. Kan tenke at å lese seg opp på de store klassikerne som forteller i detalj hva en historiestruktur er og bør være, er ødeleggende og avtennende. At jeg har det i meg og bare kan gjøre dette på min måte.
Og det vel kanskje litt der problemet ligger? At jeg gyver løs med liv og lyst og gnist, som tar meg et stykke men som før eller siden slukner når grunnlaget ikke er skikkelig lagt. Grunnmuren er ikke bygget, huset raser sammen og jeg må stable det opp på ny, til jeg mister piffen og gir blaffen.

Jeg digger fortsatt grunn-idéen til *Janus* og tenker at det kan bli en skikkelig bra fortelling. Den kan romme alt jeg elsker; galskap, spenning, mystikk, humor, grenseoverskridende fantasi, action, poesi. Den kan handle om noe personlig for meg, psykisk sykdom. Pappa. Kanskje burde jeg bare blande *Janus* og *Krampus* og *Liker stilen* og alt i én historie. For det er jo tydelige likhetstrekk. Jeg har brukt mye av året siden premieren på manus og søknadsskriving. Jeg har søkt NFI om støtte to ganger og fått avslag begge gangene. Selv om både Dyveke og Eskil sier at man må regne med mange avslag, det er vanvittig mange søkere og det trenger ikke bety at prosjektet er dårlig, så kjenner jeg at avslagene tar litt motet

fra meg.

Men tross av at det var en stor skuffelse å få avslag nå sist så var det også en slags lettelse i det, for det betyr at jeg kan legge det bort litt og forsøke å få denne avhandlingen i land. Jeg vet ikke hvor mye det har å si, men jeg kjenner at det ligger litt som et velta tre i veien at jeg ikke er ferdig med doktorgraden, kanskje vil det være lettere å virkelig gå all in når den er levert?

Jeg merker at denne teksten blir en hybrid mellom en slags oppsummering ment for publisering og et dagbokinnlegg ment mer for å få tankene mine ned på papiret. Jeg tenkte at å skrive denne teksten i dagboka ville kunne være fint for å gi det en litt annen tone enn om jeg hadde skrevet det i Pages. Jeg tror faktisk det har en viss effekt.

Jeg tror grunnen til at de lengre fortellingene faller sammen for meg er sammensatt; jeg har et flyktig sinn, jeg kan være knusende selvkritisk og jeg kan være ustrukturert og lat. Igjen, jeg er en sprinter som brenner kruttet tidlig og ikke holder ut et langt løp, jeg har kanskje ikke den typen seig stamina? Men jeg tror jeg kan få det til med riktig innstilling, og kanskje litt hjelp? Jeg greide jo å bruke et helt år på å lage en kortfilm. Da hadde jeg et press på meg, folk rundt meg som jeg måtte levere til jevnlig, delmål osv.

Men som jeg snakket med Sammy Harkham og Olivier Schrauwen om, så er kanskje måten å lage en lengre tegneserie på å dele det opp. Som mange jo gjør med tegneserier, de deler det opp i hefter som siden samles. Jeg tror virkelig det er måten å gjøre det på for meg. Bare synd at det ikke er marked for det formatet i Norge lenger. Da måtte jeg selvpublisere dem, som fanziner. Riso eller jeg vet ikke ...

Hvordan har filmen påvirket meg?
Det paradoksale er at det har gitt meg en slags ro, fordi det kanskje største punktet på bøttelista er krysset av; jeg har laget film! Samtidig har det gitt meg en stor rastløshet, fordi jeg nå vil lage mer! Men så vet jeg ikke om det vil skje; klarer jeg å skrive et bra nok manus til en langfilm? Får vi støtte? Vil jeg greie å regissere en langfilm? Det er mye som skal klaffe for å få realisert dette, men jeg tror lysten og viljen er så sterk at det skulle til syvende og sist ikke vil stå på meg.

På en måte ser jeg verdien av å kunne uttrykke meg med tegning i et litt nytt lys. Jeg har jo alltid visst at det er en stor fordel med tegning at man er helt sjølberga og kan gjøre hva man vil så lenge man gidder, og har talent nok. Etter å ha stått i limbo, heldigvis ikke lenge, men lenge nok til å kjenne på hjelpeløsheten da vi var midt i produksjon og avhengig av støtte for å komme videre, så har jeg fått en ny forståelse for tegningens sjølbergethet.
Jeg husker jeg satt på klipperommet med Erlend, før koronaen tvang oss hjem, og vi hadde fått et nytt avslag. Vi kom oss ikke i mål med postproduksjon uten støtte og instinktivt følte jeg bare at, joda så lenge jeg gir alt og jobber på så kommer vi i mål ... men nei, her er jeg avhengig av at flere enn meg gjør det, og da må vi kunne lønne de. Selv om det skal sies at Erlend lot til å jobbe mer fordi han var gira enn for penga, så var det noe med å kjenne på at "Shit, vi er faktisk stuck. Vi kommer oss ikke av flekken uten mer penger". For meg som tegner var det en helt

ny situasjon.

Hvordan har det påvirket meg som tegner?
Jeg har gjenfunnet en tegnegnist som jeg følte jeg hadde mista litt før jeg startet som stipendiat for fire år siden. Kanskje fordi jeg i større grad har gjort andre ting enn å tegne de siste årene, at jeg har hatt en pause fra tegningen, men kanskje også fordi jeg i det minste har forsøkt og realisert det å lage film. Selv om det «bare» er en kortfilm. Jeg har fått enda større tro på dialog-ferdighetene mine, det å se at de tåler å sies av en skuespiller. Og selv om tegningen og tegneseriene er fullverdige i seg selv er det noe fascinerende når jeg nå lager tegneserier og vet at dette kan potensielt bli film, det kan taes med videre.
Det har muligens også gjort noe med hvordan jeg tenker timing og tid, når jeg lager en tegneserie. Også har det sikkert gjort flere ting med meg som jeg ikke selv er klar over, i hvert fall ikke helt ennå.

Tegning som terapi
For meg er tegning noe mer enn levebrød og hobby, det er en åndelig livsnødvendighet. Det er som om jeg legger hele verdien av meg som menneske i det jeg gjør og skaper. Når jeg produserer noe av «åndelig verdi», for å kalle det det, så føler jeg meg vel, harmonisk, verdifull og betydningsfull. Har jeg ikke produsert noe av åndelig verdi på en stund føler jeg meg ubrukelig og blir i dårlig humør. Jeg skiller mellom «åndelig verdi» og annet fordi hvis jeg leverer en kommersiell tegning i en betalt jobb som er bestilt og som jeg ikke har lagt så mye av min egenhet i, utover mitt uttrykk som kunden jo ønsker, så gir det meg ikke den følelsen jeg snakker om. Det føles bra å levere en jobb kunden er fornøyd med, men utover det fyller det liksom ikke opp den tanken med sjelelig drivstoff som andre tegninger ofte gjør. Men det skal sies at jeg har vært heldig og i de fleste oppdragene jeg har gjort så har jeg fått legge mye av meg og sjela mi i det, og da fylles sjelstanken opp i takt med lommeboka. Det jeg vil fram til er vel bare at jeg ikke tegner fordi det virker kult og at jeg har et ønske om å være illustratør, men fordi det rett og slett er noe så klisjéfylt som et kall. Som min veileder Andreas Berg sa til meg i kantina på KHiO under en samtale; "**När du gör något så är det på *riktigt***". Jeg føler at det oppsummerer dette veldig godt, for jeg mener alvor, selv om det er aldri så mye tull og tøys.

Vi har vel alle våre traumer, i større eller mindre grad. For min del har denne stipendiatperioden blitt ekstra personlig, for mens jeg har dykket ned i min egen tegneprosess og forsøkt å nøste i hva som ligger bak mye av det jeg gjør, kanskje særlig de til tider voldelige og ubehagelige akvarellene som fyller opp sjelstanken mer enn noe annet jeg gjør, så har jeg brutt opp noen dører i mørke kamre og skrudd på lyset der. Jeg begynte for første gang i livet å gå til en psykolog ganske tidlig i stipendiat-perioden, i utgangspunktet pga. samlivsproblemer og et fastlåst mønster jeg ville gjøre noe med. Dette førte til noen viktige og omveltende innsikter. At pappas psykiske sykdom har hatt veldig stor påvirkning på livet mitt og kunsten min har jeg jo alltid vært klar over, men på tallerken min har det også ligget andre ting mer gjemt og uhåndgripelig. Og igjen har dette påvirkning på kunsten og det jeg har forsket på disse årene.

Hvor setter jeg grensen?
Det har vært vanskelig for meg å vite hvor jeg skal trekke opp grensen mellom

kunsten og privatlivet i dette arbeidet, fordi i dagboka mi, som naturlig nok er redigert i denne avhandlingen, har jeg jobbet med *alle* ingrediensene. Og jeg vet at flere ingredienser jeg har sett meg nødt til å redigere ut har betydning for kunsten min, samtidig som jeg av ulike grunner er redd for å utlevere for mye, redd for å tre for mye personlig guffe over den som måtte lese dette. Selv om jeg føler at jeg ved å ta vekk visse ingredienser ikke gir et fullkomment bilde. Hvor stor påvirkning alt jeg har opplevd har på tegningen min vet jeg jo ikke, det kan ikke måles med noe instrument, men jeg føler meg temmelig sikker på at det har hatt veldig stor påvirkning.

Min tegnehistorie

Som liten har det vært ren eskapisme, en måte å rømme inn i lek og tegning, søke asyl i tegnede univers når tilværelsen til tider har blitt for rar og uforståelig. Dette har utviklet seg til mestringsfølelse, fordi jeg har tilbrakt så mye tid i arket at jeg etter hvert fikk veldig dreisen på tegning. På skolen fortsatte jeg å utvikle tegneferdighetene «illegalt», i margene på bøkene, i lærebøkene, egentlig over alt hvor jeg ikke skulle tegne. Dette fikk jeg jo også refs for. Samtidig skrev jeg speilvendt og hadde totalt lærings- og leksevegring i form av en solid rullgardin. Det var som om jeg skydde kunnskap som tran og alt som betydde noe var fantasien og leken. Og egenverdien min hadde jeg puttet inn i tegningen, det var der jeg var god, det var gjennom den jeg satte meg i respekt. Jeg identifiserte meg med det å være en som var god til å tegne.

Når jeg sitter på hytta og tegner for meg selv kan jeg kjenne på noe av det samme jeg kjente på da jeg tegnet som liten; en sjelefredfylt fordypning omtrent som en transe, der motivene bare oppstår og jeg får til å tegne enda litt bedre enn før, gjør de små framskrittene jeg higet etter som liten også. Jeg skisser med blyant, gleder meg til å tusje med pennesplitt og blekk, og til slutt sitter jeg og fargelegger med akvarell i timesvis. Total fordypning.
Og når den er ferdig, hvis det har gått bra, føler jeg en stor og mektig lykkefølelse. Jeg føler meg bra og verdifull. Og jeg føler at jeg har fått utløp for noe, renset systemet. Det er rett og slett noe terapeutisk i det. Jeg skjønner ikke motivene selv, de kan være grusomme og komiske og rare, men stort sett urovekkende. Kan det være et rop om hjelp? Et ønske om at noen skal spørre hvordan jeg egentlig har det? At noen skal se noe jeg ikke ser, eller få øye på et skjult budskap jeg underbevisst har lagt inn i tegningen? Rett og slett bare vise at jeg kanskje egentlig ikke har det så bra, selv om det ser sånn ut på overflaten?
Jeg har mine tvil, jeg tror egentlig ikke de er rop om hjelp, men det er en interessant tanke. Og det finnes mange eksempler på kunstnere som skildrer stor lidelse og grufullhet uten å selv lide. Som David Lynch, uten at jeg vet hvordan han *egentlig* har det så hevder han i hvert fall selv at han hadde en lykkelig og idyllisk barndom, er harmonisk og har det fint, til tross for de mørke grusomheter han skildrer i filmene og kunsten sin. Han hevder jo også at myten om at kunstnere må lide for å lage stor kunst er bullshit, at kunstere tvert i mot må ha det bra for å lage noe bra. Tipper at det er litt individuelt, men er veldig for at det må gå an å ha det bra, og at det å lage grusomheter i kunsten ikke *må* være et rop om hjelp. Jeg vil jo absolutt ikke at arbeidene mine skal oppfattes på denne måten!

Jeg tror noe av det som har gjort limet i Dongery-kollektivet så sterkt er at mange av oss tegner og uttrykker oss nettopp fordi vi har brukt det som et verktøy for å

holde ut og deale med livets kilevinker oppigjennom. Vi har vel alle diverse baggasje å drasse med i større eller mindre grad, og har det til felles at vi har søkt oss til tegning og tull og tøys som en viktig livbøye. Dongery er som en gruppeterapi. En lystbetonet, bekymringsfri, livsbejaende, gnistrende gruppeterapi. Der den åndelige verdien går opp i en høyere enhet, selv om det vi produserer kan være det største tull og tøys man kan tenke seg.

Jeg skal være forsiktig med å legge alt for mye terapi i Dongery og mitt eget tegnevirke, jeg har jo ikke tenkt på det som dette før, og i stor grad er det bare pur skaperglede. Men jeg tror allikevel at det ligger noe terapeutisk i det, uten at hverken jeg eller de som betrakter arbeidene trenger å tenke over det. Jeg kan begynne å tenke; hvis det er slik at mye av det jeg gjør handler om terapi og ubehandlede opplevelser, hva skjer da når jeg nå tar tak i ting og behandler dem? Vil jeg miste skaperkraften og trangen?
Neppe. Jeg tror faktisk at jeg kanskje kan skape større ting, at jeg kan bruke mer av egne erfaringer når jeg får løftet dem ut av meg selv og kan betrakte dem litt på avstand. Fram til nå har de vært så tett på at det har væt umulig å stille skarpt. Først når man får litt avstand kan man fokusere og se hva det faktisk er.

Mandag 19. Juli, 2021

«Verdens verste menneske» i Cannes / Hoggorm / «Helt Hitchcock»

I morgen er det to uker siden pappa og jeg kom opp hit på fjellet. Det har vært interessant å følge mine venner fra Oslo Pictures i Cannes på Instagram. De er der med Joachim Trier som har gjort suksess med *Verdens verste menneske*, og som kronen på verket vant Renate Reinsve jaggu meg prisen for Beste kvinnelige skuespiller! Det er fankern meg norsk filmhistorie. Også er det jo litt gøy da, at det er flere av de samme folka jeg har laget film med. Selv om det henger vilt høyt så klarer jeg ikke slå fra meg en fantasi om å en gang være der selv med en film, det er faktisk lov å drømme.

Jeg chattet nettop med Joachim på insta, han vil jeg skal lage et trykk til filmen, det er jo stas. Allerede veldig moro at to av plakatene mine henger på veggene i filmen, og selv om han kanskje tok i litt så takket han meg for at jeg var en del av filmen og researchen de hadde gjort hjemme hos meg da de skulle sjekke hvordan en singel serietegner i 40-årene bor, he he.

Hele oppholdet har vi gått og spanet etter hoggorm rundt hytta, særlig fordi pappa så en ved vedskjulet da han var her for noen uker siden med Tomm. Først i dag så jeg en, rett ved stien på veien mot bilen, der pappa hadde gått i shorts og sandaler noen sekunder før meg. Flaks han ikke ble bitt, han så den ikke. Pappa har kost seg med å polere bilen, den ble riktig så fin og gnistrende i blåfargen. Jeg er så glad i den bilen og håper virkelig den holder noen år til. I tillegg til at det er snedig å kunne røre seg litt rundt her når man føler for det og trenger det, så er det en stor bonus at pappa har sånn glede av at jeg har den. I dag kjøpte vi en pakke dashbord-kluter, så skal han bort og kose seg med å gnukke litt på inventaret.

Vi har hatt et par fine turer til Geilo her, fått oss noen råstilige romslige røde bagger, regntøy og ikke minst hengekøye, fluktstoler og den legendariske «dingle-stolen», som pappa er blitt så glad i. Den forrige var så vellykket at i dag kjøpte han en til, «men ikke flere nå», ellers mente han det ville bli helt «Hitchcock» her hvis det ble for mange sånne hengende rundt på tomta, he he.

Mandag 2. August, 2021

Kjøvangen / «Silver Linings Playbook»

Er i Kjøvangen igjen. Det føles litt annerledes enn ellers, mer avslappa, tror jeg. Da jeg kom hit i går fra Hvitsten var det liksom litt som å komme hjem, det føltes deilig. Det var søndag så jeg hadde svingt innom 7/11 etter å ha kjørt Ida og Reidun til togstasjonen. Kjøpte meg en tacobaguette som jeg varmet da jeg kom fram mens jeg så *Silver Linings Playbook*. Den gjorde virkelig inntrykk. Jeg har sett den før og selv om jeg er fan av David O. Russell så husket jeg det som at jeg ikke var vill etter denne. Men det var jeg nå, Bradley Cooper gjorde et glimrende portrett av en ung mann med psykiske problemer. De Niro med sine løpske tvangstanker var også helt fantastisk! Jeg kunne ikke la være å tenke på pappa, egentlig når det gjelder både far og sønn i denne filmen. Tenkte også på det som går og brygger i meg og som jeg ikke vet hva blir til, altså film eller tegneserie. Kanskje litt basert på pappa. Tenkte særlig på det da han i starten av filmen ble hentet fra mentalinstitusjonen og returnerte til samfunnet igjen. Nei, det var en skikkelig sterk film, og imponerende balansert mellom det vonde, autentiske og samtidig en skikkelig feelgood-film. Hatten av.

Jeg var steintrøtt i går og la meg rundt midnatt, drømte om et livsfarlig naschpiel på Bjølsen.

Klokka er halv tre og jeg skal snart kjøre en tur til Vestby, tenkte å sjekke ut senteret der, handle litt mat og vin til Aase kommer. Jeg skal hente henne i Drøbak klokka sju, hun har vært hos moren sin etter Hvitsten. Var så fint å se henne der … og det var innmari fint å se henne igjen på Lorry forrige uke, da vi ikke hadde sett hverandre på et par måneder eller hva det ble.

Lørdag 7. August, 2021

Drøm: Er du kul og kreativ nok?

Jeg oppdaget en ny vei utenfor en by med noen huler, fant inngangen til et nytt fenomen, et slags spill. For å slippe inn måtte man bestå en test for å sjekke om man var kreativ nok. Et slags kamera filmet og jeg bukket, av en eller annen grunn. Jeg ble godkjent, maskinen oppfattet at jeg var kreativ og kul. Så skulle en kompis

som jeg var der med, prøve seg. Han bukket og gjorde noen bevegelser men ble nektet. Jeg ble litt frustrert, men det var ikke noe å gjøre med, han slapp ikke inn. Jeg tok med Espen Holtestaul, som for anledningen hadde hvit hatt. Han hørte på noe musikk mens han ble skannet og maskinen oppfattet hva han hørte på (Go-Betweens), så han ble godkjent med nød og neppe. Selv om han egentlig ikke brydde seg så veldig, var mer jeg som var gira.

Fredag 13. August, 2021

Selvobservasjon under prosess med å lage ensider-tegneserien «Var Taus om skjeggkre»

Jeg pleier å lage tegneserier uten å tenke alt for mye gjennom hvordan jeg gjør det underveis, så nå skal jeg gjøre noe fullstendig atypisk meg, nemlig å faktisk granske alle ledd i prosessen. Here goes:

Jeg kom på at det var min tur til å tegne Dongery-serien denne måneden og deadline er på mandag. Lette lenge igjennom screenshotsene av avisoverskrift-kandidater jeg hadde tatt siden sist og til slutt stod det mellom to overskrifter; «Skummelt å tenke på hvor jævla gal jeg har blitt» og «Var taus om skjeggkre». Det ble den siste, selv om jeg ikke hadde noen idé overhode om hva det skulle handle om, kjente bare at jeg hadde lyst til å lage noe tungt skravert, litt som Hvitsten salong-plakaten. Kanskje en tegneserie som også kunne fungere som plakat eller trykk i tillegg.

Jeg begynte å skisse opp en komposisjon som minnet om plakaten, med to furutrær på hver sin side og en raus himmel som dekket øvre halvpart av formatet, så for meg å ha serierutene på nedre del, filtrert inn i røtter eller greiner. Jeg skisset først noen som satt og så ut mot et vann der jeg plantet en idé basert på noe onkel Fredrik hadde fortalt meg kvelden i forveien; at bestemor og bestefar hadde en kano liggende gjemt ved Svartkulp som de brukte der av og til. Bestefar padlet mens bestemor satt foran med en paraply, ikke for å gjenskape romantiske malerier der damene sitter med en liten parasoll, nei for å bruke som seil[63]! Jeg synes det var et så urkomisk syn at jeg ville gjøre noe med det.

Etter et besøk på toalettet på hytta til onkel Chicago, der jeg altså oppholder meg for tiden, tok serien en ny vending. Han har en perm gamle Donald-blader stående der og jeg leste en gammel historie om Mikke Mus på en sydhavsøy. Jeg ble så fascinert av stemningen og kjente at jeg heller ville lage noe som foregikk på en sydhavsøy, så da jeg kom tilbake til iPaden gjorde jeg noen store endringer. Furutrærne forsvant og skogstjernet ble byttet ut med åpent hav. En eldre dresskledd skatteflyktning går i land og jeg kjente på en spenning over hva som kunne møte ham der. Det skulle vise seg å bli en cowboy. Jeg kan ikke helt huske å ha tegnet cowboyen og aner ikke hva planen var, men jeg likte ham så godt at jeg bestemte meg for at han skulle figurere i samtlige ruter, og attpåtil i samme positur og vinkel.

Men hvem var han? Først tegnet jeg inn en kjerre med penger han hadde med

seg og tenkte at han var en skatteinnkrever som skulle plage skatteflyktningen, som for øvrig heter Ronald, oppkalt etter hippien på Hvitsten, men så slo det meg at det var morsommere hvis Ronald var så fordomsfull og paranoid at han bare antok at det var dét den tause cowboyen ville.

Dermed hadde jeg både en (innbilt) konflikt og et mysterium å leke meg med på øya; Ronald vil slippe unna det han tror er skatteinnkreveren og leseren vil lure på hvem cowboyen er og hva han vil. Vanligvis skisser jeg ganske grovt med en lys blå penn (av gammel vane fra de analoge dager) også tusjer jeg i et nytt lag over dette, men her tegnet jeg av en eller annen grunn fiks ferdig med den blå pennen som jeg siden gjorde til svart strek, ingen skissing. På en måte gjorde dette at jeg slappet mer av, fordi det å tegne med blå strek forbindes med skisse, samtidig som jeg innerst inne visste at dette faktisk var den ferdige streken, den skulle farges svart. Jeg lurte sinnet, på en måte.

Jeg føler jeg har flere tilnærminger til å lage tegneserier (ensidere og korte serier); noen ganger har jeg en klar idé om hvor det skal ende fra starten av, men det er vel sjeldent. En gang skrev jeg et filmmanus til en tegneserie, med beskrivelser for hver rute som om hver rute var en scene. Det fungerte ganske bra, men jeg har ikke gjort det igjen. «Hvem er redd for ytringsfriheten?», var det vel den het.

Det vanligste er den prosessen jeg hadde med «Skjeggkre» nå, at jeg begynner med en magefølelse, noe jeg vil inn i. Det kan være en stemning, at jeg kanskje ønsker meg inn i en spennende snetung skog, eller som nå; en sydhavsøy. Et miljø jeg vil inn i, liksom. Også rår gjerne litt rådvillhet i starten, for jeg aner ikke hvor jeg skal. Særlig ikke hvis jeg skal forholde meg direkte til overskriften, noe jeg ofte ikke gjør med disse seriene, selv om jeg gjorde det denne gangen. Men så bare begynner jeg et sted, tegner inn skatteflyktningen som går i land med håp og forventninger, også dukker cowboyen opp, og doseren, og vips har man et lite karaktergalleri og et miljø, og jo mer som dukker opp jo lettere er det å komme seg videre. Man har liksom flere ingredienser, mer å spille på.

Selv om jeg har skrytt mye av at vi i Dongery ikke bryr oss om punchlines så merker jeg at jeg allikevel streber etter det, jeg vil gjerne at det skal gå opp på en eller annen måte. Da jeg hadde tegnet omtrent halve siden begynte jeg å svette litt, for jeg visste ikke hvor det skulle ende. Og jeg hadde brukt ganske mye tid på å kose meg med å tegne detaljrikt så jeg var ikke veldig hypp på å skrinlegge eller gjøre store endringer. Og nettopp fordi jeg hadde investert såpass mye tid og jeg syntes det begynte å se bra ut, ble jeg enda mer oppsatt på at dette skulle ende et sted, at det skulle bli en brukbar slutt. Føler jeg har noen serier som er veldig forseggjorte men som ender i «nødrim», at jeg liksom forsøker å skjule en dårlig serie i god strek. Jeg må si det er ikke mange serier jeg føler det gjelder, men det har skjedd, og jeg foretrekker en sjuskete serie med god dialog tusen ganger framfor en veltegnet serie med dårlig dialog og feil feeling.

Jeg brukte tre dager på denne serien[64], og det er ganske lang tid til meg å være. Men det ga meg den tiden jeg trengte til å lose den trygt i havn. Jeg kunne sove på det og neste dag se på de tomme rutene som gjensto med nye ideer og tanker, og sakte men sikkert faller det på plass. Jeg hadde lenge alle rutene

bortsett fra den siste, den satt langt inne. Punchlinen kom jo i ruta der de finner ut at cowboyen, som egentlig er en takstmann, viser at Ronald har skjeggkre i huset sitt. Dermed er mysteriet oppklart og konflikten avblåst, så det som gjensto var en liten aftermath, eller en ekstra punchline. Ja, for selv om denne ruten oppklarte ting og tang, så var den ikke spesielt funny, det trengtes noe enten poetisk eller hysterisk i den siste ruta (som jeg lenge tenkte skulle være to ruter).

Jeg sleit lenge med å komme på hva som skulle fylle den siste ruta og i mellomtiden reiste jeg fallhøyden ved å fargelegge og bruke enda mer tid på å rentegne og pusle på resten av serien. Da den var nesten i mål tok jeg et skippertak og gikk løs på siste ruta. Det var som sagt opprinnelig to små ruter og først da jeg gjorde det om til én større rute løsnet det. Selv om jeg ikke visste hva som skulle inn i ruta føltes det mer riktig og innsnevringen til én litt større rute åpnet for nye ideer, mer visuelle ideer enn de to små rutene der jeg så for meg mer snakkebobler og tekst. Jeg kom til å tenke på solnedgangen jeg hadde i et par av rutene og cowboyen, og dermed dukket klisjeen om cowboy i solnedgang opp.

Men jeg ville egentlig ikke at cowboyen skulle endre seg, jeg likte at han holdt den samme posituren gjennom hele serien. Jeg tror jeg har gjort noe liknende før, uten at jeg husker helt hva, men jeg liker veldig godt å legge inn en karakter som bare har samme anstrengte positur og vinkel hele veien. Hva liker jeg med det? Det skaper en uro og usikkerhet, forvirring. Cowboyen blir enda mer mystisk og nesten litt skremmende når han er slik enn om han opptrådte i alle mulige positurer og vinkler. Han blir liksom en sjablong, selv om han er en karakter. Kjenner at jeg godt kunne tenke meg å bruke dette i film óg, en karakter som alltid står i samme positur og sees fra samme vinkel. Hen passer liksom inn fysisk, selv om hen kanskje står med fjeset inn i et buskas, så det er jo ikke overnaturlig, men allikevel så unaturlig at det blir creepy. Som i en drøm, eller snarere et mareritt.

Uansett, jeg syntes cowboy i solnedgang ble såpass fristende at jeg bestemte meg for å bryte forbannelsen og la cowboyen komme løs fra posituren sin i siste ruta og ri inn i horisonten. Det fikk meg til å tenke at det faktisk *var* en forbannelse som ble brutt, at han kanskje hadde tvangstanker eller noe som gjorde at han ikke kunne røre seg før Ronald hadde fått øye på skjeggkreet han holdt fram i hånda si. Så med det samme Ronald fikk øye på den var han fri og kunne dra sin vei, mission accomplished.

Den lille doseren var først bare en liten tass som var snekker, men så kom jeg til å tenke på doserne fra *Fragglene*, som jeg var helt opphengt i som liten. Det var perfekt å gjøre ham til en doser, selv om jeg begynte å lure på om man kunne få problemer med … ja, det er vel faktisk Disney som eier *Fragglene* nå. Men uansett, det skal vel noe til, herregud.

Ronald flytter inn i en kaktus og jeg så opprinnelig for meg noe à la *Hvem skal trøste Knøttet*, men det ble ikke noe av. Han fikk i stedet pigger fra kaktusen og det hindret ham i å sjekke damer og han forbanner cowboyen som han tror er skattefuten og roten til alle hans problemer i det nye skatteparadiset. Utover at han stakk dama med piggene visste jeg ikke hvor det skulle bære med de

kaktusgreiene, men mot slutten slo det meg at det ville være fint om han stod der og vinket og nærmest var blitt en kaktus. Han virker jo ikke særlig sympatisk eller hyggelig og ved å bli en kaktus har han liksom gestaltet sitt indre vesen, så kanskje man kan si at han dro til øya og fikk fram sitt sanne seg?

Joda, denne serien «gikk opp», i hvert fall i mine øyne. Men tvilen kommer alltid; funker den for andre enn meg? Leser de den som meg? At cowboyen er forhekset og først blir fri når skjeggkreet er vist fram? Og om de ikke leser den på samme måte som meg, funker den allikevel på et eller annet plan? Kanskje til og med bedre? Og ikke minst; kan denne serien tolkes i en retning jeg ikke har sett og som jeg ikke ønsker? Det tenker jeg om alt jeg lager og forsøker å ta noen runder for å forsikre meg om at jeg ikke har laget noe som kan tolkes helt feil og støtende. Her er det jo litt politikk, som at han vil rømme fra skatter og avgifter, skatteparadis, skatteflyktning, dosere/håndverkere som jobber svart osv. Men jeg har ikke noen uttalt politisk agenda med denne serien og tror ikke den er mulig å tolke i noen veldig feil retning uansett, men jeg liker jo å leke meg med og plage usympatiske folk. Protagonisten er jo ikke noen sympatisk fyr. Jeg liker jo ofte å jobbe med usympatiske og skremmende karakterer, jeg kan liksom studere den typen folk litt på avstand og utforske dem. I det virkelige liv holder jeg meg jo langt unna sånne.

Fredag 20. August, 2021

Andreas og jeg blir enige om refleksjonsformen

Andreas skulle endelig til Oslo igjen, og jaggu fikk vi klemt inn et møte mandagen før jeg stakk tilbake til Kjøvangen. Det ble første møte siden november, gitt. På høy tid. Ekstra ugunstig har det vært med så få møter i denne tiden da vi har vært litt uenige om hvordan jeg skal løse refleksjonen; han har holdt på «film-varianten», der jeg lager en slags voice over-doku basert på materialet jeg har, og selv om jeg har vært knallgira på denne varianten tidligere og tenkt på Carl Johan De Geer osv. så har jeg kommet til at jeg heller vil levere noe skriftlig, særlig siden jeg har så omfattende mengde tekst gjennom dagboken og intervjuene.

Da jeg skjønte at vi fikk til et møte fikk jeg en rakett i baken og fikk satt sammen en veldig grov pdf der jeg hadde slengt inn alt det redigerte dagbokmaterialet, som jeg hadde delt grovt inn i kategorier og fjernet det aller mest personlige. Hadde satt det sammen mer som et magasin i layouten, med bilder innfelt og to kolonner. Jeg hadde nesten litt angst over å ha sendt ham det siden det er såpass personlig, selv om mye av det aller mest personlige var fjernet. Jeg sendte ham pdf'en på en fredag og hadde ikke regnet med at han ville ha rukket å lese igjennom stort, men poenget var mest å vise ham omfanget.

Lettelsen
Jeg hadde handlet inn til en enkel lunsj og han var hos meg klokken 12. I forkant hadde jeg forberedt meg og forsøkt å finne gode argumenter for å gå for den skriftlige varianten og droppe film-varianten og argumentene jeg kom opp med var heldigvis mange og gode, synes jeg selv. Men før jeg i det hele tatt rakk å

argumentere for at dagbok/tekst-avhandlingen var veien å gå kom Andreas meg i forkjøpet og sa at han har endret oppfatning etter å ha sett igjennom kladden jeg sendte ham. Han mente den var så sterk, godt skrevet, generøs, interessant og relevant ... ja, at jeg egentlig hadde skrevet hele oppgaven allerede, som jo var min ambisjon da jeg begynte på denne dagboken. Det var en gedigen lettelse og jeg følte plutselig at jeg rykket mange lange steg nærmere mål.

Han var derimot uenig i formen jeg hadde lagt opp til, som er nærmere magasin-layout, med tekst og bilder integrert. Han mente, og dette har jeg også tenkt på, at jeg heller burde samle dagboken i et enkelt A4-dokument uten bilder. A4 fordi det dermed ville være enkelt å skrive det ut til et kompendium, mao et klassisk akademisk format.
Han var også veldig klar på at jeg ikke skal bryte opp og dele dette inn i kategorier, men ha det helt kronologisk. Det gir veldig mening når jeg tenker over det, jeg har allerede sett problematiske sider ved det underveis når jeg har delt opp. Dels blir det gjentagelser og til tider vanskelig å sortere postene riktig når det er overlapp. Men så er nettopp det kronologiske i denne reisen viktig; en opplevelse jeg skriver om kan jo være avgjørende for den neste opplevelsen jeg skriver om og være farget av det, da mister man jo denne konteksten hvis jeg deler det inn i kategorier og bryter med kronologien.
I forlengelsen av dette mente han også at jeg burde legge inn intervjuene sammen med dagboken, at de kommer kronologisk inn der og da jeg foretok dem. Ser poenget og tror det kan funke, men akkurat dette er jeg mer usikker på ... mulig jeg holder en knapp på å separere dem slik jeg egentlig har tenkt, vi får se.

Billedmaterialet kunne jeg samle i et eget vedlegg og jeg kan legge inn nummer/fotnoter i dagbokteksten som referer til bilder i vedlegget (jeg lurer litt på om det er bedre å ha bildene i samme dokument, bare samlet på slutten f.eks.).
Den gule skisseboken snakket vi om at bør være en egen sak, og den kan gjerne være så uredigert som den er nå.

Andreas' respons på dagbok-materialet gjorde meg enormt lettet av flere grunner;
for det første at han faktisk fant det både sterkt/bra og relevant og at det dermed ikke var forgjeves å ha brukt så mye tid på dagboka, at dette betød at jeg kan begynne å skimte målstreken og vet hvordan jeg skal gjør det, at det sparer meg for masse arbeid med å designe og sette sammen dette layoutmessig i InDesign (selv om det så klart blir en jobb tross alt).
At jeg ved å ha fått en utenforståendes blikk på dette som jeg har sittet alene med i disse årene fikk et slags grønt lys, godkjent på en måte som gjør at jeg ser at dette stoffet faktisk kan ha den verdien jeg har trodd og håpet.

Utfordringen
Jeg var altså enormt lettet, men samtidig svært urolig for denne dagbok-varianten. Andreas mente at selv om materialet var solid og bra så opplevde han at det manglet en del, det var liksom store hull enkelte steder. Og det er det jo; til tider har det gått måneder uten at jeg har skrevet noe. Men han siktet mer til alle de private delene jeg hadde operert ut, og jeg forklarte ham at jeg har fjernet omlag 60-70% (selv om jeg lurer litt på om jeg tok litt hardt i når jeg anslo dette).

Dermed var det på tide å forklare litt om nettopp stoffet jeg hadde tatt ut og alt som har skjedd disse årene, at dette har vært veldig omveltende år. På mange måter. Jeg involverte ham ganske så grundig i alt jeg stod i, selv om jeg var mer utleverende enn jeg egentlig er komfortabel med, følte jeg at det var viktig at han som hovedveileder visste hva jeg balet med, uansett hvor mye eller lite jeg ender opp med å ha med av det i prosjektet.

Andreas påpekte akkurat det jeg selv vet veldig godt; jo mer jeg våger å ha med i dagboken jo sterkere og viktigere blir den, antagelig. Selv om … kanskje har ikke denne oppgaven en dritt med disse tingene å gjøre? Men samtidig, ved å gå for denne dagbokvarianten så føler jeg jo, som Andreas sa, at jo mer jeg tar med jo bedre blir det. Et gedigent dilemma. Fæle sommerfugler i magen, snarere møll.

Andreas sa at han er veldig opptatt av hva som driver kunstnere og kreative folk, særlig forfattere som tegner, og at denne dagboken i så måte er 100% relevant. At mitt privatliv, alt fra oppussingskriser til samlivsbrudd, er relevant for mitt kreative arbeid disse årene. Jeg har jo også tenkt det, men samtidig vært veldig usikker og redd for at det blir alt alt alt for navlebeskuende og totalt uinteressant og irrelevant. Men Andreas mener at jeg bør ha med disse tingene; fra det å lete etter arbeidsplass på KHiO til alt mulig annet.

Han snakket også om dagbokens oppsving i litteraturen de senere årene. Knausgård som er på grensen til dagbok, men også Ulf Lundell og andre kjente personer som i de senere år har gitt ut dagbøkene sine. Jeg hadde visst skrevet et sted at jeg var redd en eller annen skulle ta et eller annet ille opp (hvis hen leste det og det i dagboka) og da sa Andreas at det er jo er en del av det å jobbe med folk, og at jeg ikke måtte være så redd for å ta det med i boka eller redd for at folk skal ta ting ille opp.

Hva gjenstår å gjøre nå?
- Gå tilbake til den uredigerte dagboka og begynne redigeringen fra scratch (sukk!). Jeg må jo det nå som jeg innser at jeg vil ha med mer av det personlige, som jeg tidligere har høvlet vekk. For jeg husker jo ikke alt jeg har tatt ut og må jo rett og slett bare lese hele dritten om igjen med nye øyne. Jeg leter jo etter noe annet nå enn før.

- Begynne å samle og kartlegge billedmateriale. Her må jeg huske at rekkefølgen antagelig vil dikteres av kronologien og tallene/fotnotene fra dagboka.

- Skrive et forord, evt. også etterord, til dagboken der jeg argumenterer for å løse det på denne måten.

- Gå igjennom videomateriale og kanskje klippe sammen til én snutt? Eller laste opp stykkevis og delt.

- Notere og holde styr på kilder.

Mandag 23. August, 2021

Dagboka - hvor mye skal jeg ha med???

Akkurat sett *Internal Affairs* av Mike Figgis, likte den veldig godt. Slo meg hvor viktig det er med musikk og stemning og god regi, for storyen er jo ikke noe spess, egentlig. Men mange gode grep som gjør at jeg liker den godt allikevel.

Har jobba ganske intenst med dagboka, begynte å redigere den helt fra scratch etter møtet med Andreas … enda jeg har vært gjennom den flere ganger allerede, brukt så alt for mye tid på den. Men jeg må bare begynne helt fra starten av fordi jeg vet jeg har tatt ut så mye greier i tidligere runder som jeg nå vurderer å ta med. Så da er det ingen vei utenom. Men det går så treigt, og jeg vil bare bli ferdig. Og hele tiden mens jeg jobber med dette så ruver det store spørsmålet over alt sammen som en mørk sky; hvor mye skal jeg utlevere meg selv (og andre óg, for så vidt)? Hvor langt skal jeg gå?

Jeg går og lurer på om disse private plaster-røskene i det hele tatt er relevant for prosjektet mitt, og om det så er, er det i så fall verdt det bare fordi det muligens blir en sterkere og bedre og viktigere oppgave av at jeg har det med? Og det er jo bare en oppgave, jeg aner jo ikke om noen kommer til å lese dette i det hele tatt. Bortsett fra komiteen, som ikke har noe valg. Ja, det er jo en annen ting som plager meg når jeg bruker så jævlig mye tid på det her; kanskje nesten ingen leser den i det hele tatt. Lønn fra KHiO har jeg jo sluttet å få for lengst. Ja faktisk før jeg begynte å redigere denne dagboka … men det er jo min egen feil at jeg ikke har greid å bli ferdig i tide.

Leste anmeldelsen av Thomas Robsahms *A-ha*-film, der det trekkes fram hvor utleverende den er, at det kommer fram hvor mye de ofrer for musikken, hvor mye som ligger bak. Uten sammenligning for øvrig så handler det jo litt om akkurat det jeg spør meg om med prosjektet mitt óg. Det å vise hva som ligger bak, om enn mer indirekte.

Lørdag 11. August, 2021

«Tidenes navlelo»

Det er tidlig lørdag morgen, våkna med et gufs av stress over denne dagbok-redigeringa. Det at jeg har bestemt meg for at dagboka skal være refleksjonen min i stipendiatet. Jeg har jo tenkt det fra starten av, men overhodet ikke at jeg har vurdert å være så personlig som jeg nå vurderer. Har jo så definitivt ingen Knausgård-nykker, er jo egentlig ganske privat av meg, men føler samtidig at ... jo mer jeg tar med desto mer forklarer det hvorfor jeg tegner og skaper ting. Faen, nå tar jeg meg selv i å tenke at dette inngår i avhandlingen og at folk skal lese dette jeg skriver nå. Som om jeg har åpna et digert vindu inn i dagboka og skrudd på lyset her, alle kan se hva jeg skriver. Det funker jo ikke, sånn kan jeg ikke tenke. Husk at jeg faktisk kan redigere.

Jeg har altså over 600 sider uredigert dagbok i fanget. IGJEN. Det siste jeg vil er å bruke tid på å gjøre den lenger ved å sitte her nå og skrive enda mer! Men samtidig er det jo viktig å reflektere rundt denne prosessen óg! Jeg har allerede brukt MYE tid på å gå igjennom dagboka, i flere omganger, skjært vekk mer og mer til jeg til slutt satt igjen med ca 120 sider. Helt til beinet, kun fag. Men så har jeg jo hele tiden tenkt, og fått det ytterligere forsterket etter møtet med Andreas, at denne formen, denne dagboka ikke er så relevant å levere fra seg hvis jeg har skrelt vekk alt for mye av det personlige. Det flyter sånn i hverandre, tegningen og privatlivet mitt. På mange måter har det føltes som om tegningen har vært livet mitt. Er livet mitt. Og etter hvert ikke bare tegningen, men filmskapelsen eller hva man skal kalle det, og skrivingen. Skapelsen, bli jo riktig å si, men det høres så jævla pompøst ut. Men altså dette i meg som må ut, gjennom tegning, skriving, filming, maling osv. Og det ville være meningsløst å levere fra seg en avhandling om dette uten å også være litt personlig. *Litt* personlig må jeg være.

Jeg må bare finne ut hvor jeg skal sette grensen. Og det er det som er så fordømt vanskelig. Også tenker jeg; er det nødvendig for denne oppgaven å gå så langt? Er det nødvendig å utlevere all verdens her? Jeg vet ikke. Men det oppleves som mye her helt klart har vært med å forme meg og antagelig også det jeg driver med, det jeg lager. Men en annen redsel, eller mer en bekymring ... uansett, en bekymring er jo at alt dette private skal overskygge alt annet, ta oppmerksomheten fra alt jeg har jobbet med de siste årene. At det kanskje er dumt å ta det med, at det tar all plassen, distraherer. Det føles også merkelig å skulle debutere utleverelsesmessig i en «akademisk avhandling» liksom, som attpåtil føles så smal og bortgjemt at ytterst få kommer til å finne den.

Også stresser det meg som faen at tiden flyr, at jeg vil lage film, at jeg fortsatt har folk som vil jobbe med meg. Jeg vet jo ikke hvor lenge det varer, det føles litt som et vindu, at jeg må smi mens jernet er varmt. Og da stresser det dritten av meg at jeg må sitte her og bale med dette gedigne greiene her som egentlig bare føles som noe smalt piss som ingen kommer til å lese! Tidenes navlelo. Jeg burde kanskje bare hoppe tilbake til en av de tidligere versjonene, de mindre private, og bare bli ferdig. Få levert. Men problemet med disse tidlige versjonene er at der har jeg hatt en annen «ambisjon» når jeg har redigert dem, der har jeg konsekvent skrelt vekk mesteparten av privatlivet. Og uansett hva, så tenker jeg at jeg vil ha med mer av dette, om enn bare små drypp. Og akkurat nå tenker jeg mer i retning av små drypp.
At jeg tross alt bør redigere det ganske ned, gjøre det litt mer tilgjengelig enn å skulle lempe fra meg en diger ugjennomtrengelig privat murstein der folk må grave seg gjennom masse møkk for å finne noe relevant.

Andreas sier at jeg selv kanskje ikke er den beste til å bedømme hva som er relevant her, og det kan han ha helt rett i, men samtidig tenker jeg at ... jeg føler at jeg har et ansvar overfor de som måtte lese dette å tilgjengeliggjøre dette til en viss grad. At jeg, selv om jeg kanskje ikke er den rette til å gjøre det, redigerer denne biffen ned til et nivå som er spiselig for utenforstående. For folk som er interessert i hvordan jeg jobber og dermed må ta med på kjøpet hvem jeg er, til en viss grad. Det blir nok uansett en nogenlunde seig biff.

Det stresser meg også dette at andre er involvert, særlig Maren, Iselin og pappa, som er de som er mest omtalt utover meg selv. Jeg har jo allerede informert dem om at jeg tenker å levere dagboka mi som avhandling, men har samtidig vært tydelig på at jeg ikke ønsker å kjøre Knausgård og utlevere ting de ikke er komfortable med. Alle har vært veldig rause og sagt at de ikke har noe problem med det. Men jeg understreket at jeg ikke ønsker å ta med ting som gjør dem ukomfortable, at de selvsagt må få lese igjennom først.

Så deres respons gjorde meg lettet, samtidig som jeg er urolig ... de må jo rekke å lese igjennom og godkjenne, og kanskje de ombestemmer seg eller …

Nei, jeg må uansett bare soldier on gjennom den jævla dagboka, selv om jeg har gjort det flere ganger allerede. For jeg må se alt med nye øyne nå som jeg har bestemt meg for å ha med i det minste *litt* mer av det private. Ugg.

Tirsdag 28. September, 2021

Mareritt om gammel dame i speilet, på grensen til lucid dreaming

Var i et fasjonabelt juleselskap og var av en eller annen grunn livredd for at en eller annen person skulle være der og våget ikke helt se meg rundt, gikk bøyd og så ned mot gulvet. Kikket allikevel litt, fikk øye på flere gjester, det hele var bare skremmende og jeg var dritstressa for å møte denne personen jeg fryktet skulle dukke opp. Gjemte meg ved en fontene, hørte etter hvert stemmen hans. Han hadde, merkelig nok, en liten sønn og snakket om at de kunne gå og leke i fontenen, jeg vrei meg unna eller i hvert fall tror jeg ikke at jeg møtte ham, bare hørte stemmen hans og visste at han var der.
Jeg så en kvinnelig gjest i nydelig svart genser med sølv-mønster à la dronningen i *The Green Knight*. Til slutt kom jeg meg til toalettet, der jeg låste døra og fikk en desperat trengt pause. Men når jeg ser meg i speilet ser jeg en gammel, grå dame i hvit nattkjole med et hvitt bånd i håret, ser nesten ut som et gjenferd. Alt er mørkt i rommet unntatt henne. Jeg blir dritstressa og skjønner ingenting av dette fæle speilbildet, det rører seg heller ikke naturlig eller gjengir mine bevegelser, men er allikevel speilbildet mitt.

Faktisk, i denne panikken jeg kjente på, så greide jeg å skjønne at nå drømmer jeg. Eller i det minste håpet jeg at jeg drømte, for jeg var redd. Jeg tok frem hendene mine og forsøkte desperat å trykke fingeren igjennom håndflaten, for å teste om jeg drømte. Det rare var at den ikke gikk igjennom. Men hånden var deformert og antall fingre var umulig å telle, når jeg tenker meg om. Jeg tror dette var nok til at jeg skjønte at jeg drømte. Men det hele var så intenst at jeg ikke greide å sette i gang en lucid dream og ta styringa, jeg bare våknet. Det slår meg at jeg faktisk hadde to lucid-detectors her på én gang; både det å se seg i speilet og det med deformerte fingre.

Jeg har jo vært ekstremt sliten de siste dagene, sovet dårlig og lite en periode. Kanskje derfor jeg drømmer så intenst.

Onsdag 10. November, 2021

Er så DRITT lei av å redigere denne dagboka!!

Har virkelig ikke orka å skrive her på lenge nå, sitter og jobber i ørtende runde med å redigere dagboka som refleksjon og er så DRITT lei!!! Har vært så mange runder og ... nei, grøss. Og enda har det bare vært interne runder med meg selv, har jo knapt involvert andre i det ennå, nettopp fordi det er vanskelig å involvere andre før jeg har kommet til et visst punkt der jeg har silt ut alt jeg vet jeg ikke er komfortabel med å ha med. Kjenner faktisk at det var litt digg å skrive her nå, tross alt ... har vel savna det litt. Bare skrive, ikke redigere.

Sitter egentlig med en hastetegning for The New York Times, om mid term election i USA. Fikk oppdraget i går kveld og takket ja siden de ville ha skisser og final i kveld og dermed er det grenser for hvor mye tid det går an å bruke på det ... ja, fader jeg burde egentlig tegne den ferdig i stedet for å sitte her og skrive!

Lørdag 13. November, 2021

Stanger videre med dagbokredigering

Sitter altså med runde ørten av redigering av dagboka ... hovedutfordringen, utover at det tar så helvetes lang tid, er at jeg har forskjellig blikk fra gang til gang, eller fra dag til dag. Blikk, altså jeg ser etter forskjellige ting når jeg redigerer; i starten gikk jeg veldig etter kun det faglige, det som handlet direkte om enten stipendiatet, tegning, filmprosessen osv. Høvlet vekk alt privat og personlig.

Etter å ha kokt ned over 600 sider til rundt 150 på denne måten innså jeg at jeg kanskje hadde gjort en tabbe ved å fjerne *alt* privat ... for det er jo liksom ikke et tydelig skille mellom livet og kunsten for meg. Dermed fikk jeg en idé om å være knallprivat, virkelig utlevere alt mulig om meg selv, fordi jeg så (og ser) en sammenheng mellom disse tingene og det jeg lager. Etter noen runder med meg selv kjente jeg på at dette ikke ville funke, av flere årsaker.

Men jeg ville allikevel ha med litt mer av privatlivet mitt og begynte på en ny versjon der jeg forsøkte å finne en gyllen middelvei. Jeg måtte atter en gang begynne helt fra scratch, for jeg husket jo ikke alt hva jeg hadde fjernet. En helvetes stor jobb, er så lei. Og nå har jeg brukt store mengder tid og krefter på å jobbe fram en versjon som er litt mer balansert mellom det private og det faglige. Jeg har hundre sider igjen som jeg skal gå igjennom, men så kjenner jeg ... faen, har jeg hatt med for mye nå? Vil jeg egentlig være såpass privat?

Jeg har altså ca hundre sider til å gå igjennom ... skal jeg bruke tid på å gå igjennom disse på samme nivå som jeg har lagt meg på nå, noe som vil ta meg mange dagers intenst arbeid, når jeg kjenner at jeg uansett antagelig vil kutte vekk det meste av det? Eller skal jeg bare bestemme meg for at jeg vil stramme inn det private ytterligere og dermed redigere med mye hardere hånd disse neste hundre sidene, for så å gå over de foregående sidene med tilsvarende hård hånd? Det siste frister jo mest, på en måte.

Fredag 10. Desember, 2021

Strevsom innspurt / Irriterende rip-off

Det er uansett fredag kveld og snøen laver ned. Jeg har hatt en miserabel dag med ny runde byråkrati ifbm søknaden om sluttbedømming av prosjektet. Vedlegg 9 ble ikke godkjent og de krever at jeg skal legge ved samtykke fra de involverte allerede nå, noe som jeg har forsøkt å forklare at er kul umulig. Jeg er jo ikke ferdig redigert og så lenge det fortsatt er med ting jeg ikke vil at andre skal se så kan jeg jo ikke be noen lese igjennom. I tillegg er det jo meningsløst og be noen jobbe seg igjennom ca 250 sider uferdig versjon nå også om et par måneder sender jeg dem en ny og ferdig versjon så de må lese alt en gang til. Det er jo sløsing med andres tid. Uansett, mail og telefoner fulgte. Var heldigvis litt oppklarende, håper vi finner en løsning. Kjenner jeg er helt mør i hodet av denne søknadsprosessen. Den har tatt meg over tre uker allerede. Jeg trodde det var i boks, også var det ikke det.

Men uansett, snøen laver ned ute og jeg har i hele dag og kveld grublet på om jeg skal våge meg ut en liten tur. Har innmari lyst, før byen stenger ned igjen. Men er også litt redd. Vil jo ikke ha korona, selv om jeg merker at når den nå er tilbake og villere enn noen gang så har jeg liksom gitt litt opp. Innser at det antagelig er umulig å gardere seg, nå som vaksinene ikke ser ut til å hjelpe mot smitten. Tenker at ja ja, så får jeg bare la det stå til. Men jeg tror samtidig at jeg vil bli helt ødelagt hvis jeg skal mure meg inne en runde til nå. Faen, jeg blir uansett jævlig urolig av dette her, merker jeg. Har hatt en påtrengende uro og nedstemthet etter at det blusset opp igjen, og jeg tror det har en sammenheng … der svarte Lars Thomas. Jeg sendte ham nemlig en melding, etter nøye sikkerhetsgrubling, og spurte om vi skulle tatt en nattlue i nabolaget. Alt stenger midnatt uansett. Han var visst nedsnødd med en film fra MUBI. Kanskje like greit, har jo på en måte ikke lyst til å gå ut heller.

Tok meg en øl her, før han svarte. Kjente jeg var rastløs. Var digg med en øl, egentlig.

Så *Nissene i Bingen* på TV i stad, veldig moro, men så ble det etterfulgt av *Gjett Hvem* med han fra *Radioresepsjonen*. Det provoserer meg at de først spurte meg om jeg kunne lage en vignett fordi han programlederen hadde sett greiene mine på Fuglen og ville ha noe lignende, jeg takker nei, da bare finner de en ung illustratør som lager en total ripoff. Det overrasket meg litt at det attpåtil var en jeg kjenner litt som kontaktet meg, jeg trodde liksom han var litt mer obs på disse

tingene enn som så … vet ikke om jeg skal gidde men jeg har litt lyst til å skrive til ham og bare si at jeg synes det var litt ugreit løst. Vi får se. Fysj, for et dårlig humør.

2022

« Også håper jeg jo, og drister meg faktisk til å tro, at andre kan få noe ut av dette, hvis de gidder.»

Det evinnelige redigeringsarbeidet går inn i siste fase

Bongotromme i pizzaen

Hvordan har tegneseriefigurene mine blitt påvirket av å bli spilt av skuespillere?

Tredje verdenskrig?

En aller siste drøm

Tirsdag 8. Februar, 2022

Oscar x 2 / Night terror

Verdens verste menneske ble jaggu meg nominert til TO Oscar i dag! Vanvittig sjukt og moro. Følte jeg måtte foreta meg noe så jeg tegnet inn en Oscar i hånda til Renate på plakaten og la ut på insta. Ganske fjernt å tenke på at det er samme produksjonselskap som lagde *Liker stilen*! At ... ja.

Har gått igjennom dagboka IGJEN. Var igjennom to runder de to siste ukene, og merker at jeg mer og mer heller mot en litt mer ... altså, at jeg tar ut mer og mer privat, og da særlig det som handler om andre enn meg selv. Det er bare så rart hvordan ett og samme menneske kan ha så ulik tilnærming til et og samme materiale, som om jeg har sett igjennom med flere ulike briller. I starten mer privat, så helt i andre enden av skalaen og liksom full utlevering, og nå er jeg tilbake i retning privat. Men dette har jeg vel skrevet om før. Fikk uansett en liten støkk da det ble så sinnsykt mye styr og byråkrati hos KHiO for å få godkjent prosjektet sånn personvernsmessig. Nå er jeg uansett i dialog med Forskningsrådet så da får jeg vel litt råd derfra.

Har diskutert komitee-kandidater med Andreas i dag. Kjenner jeg får litt ekstra hetta av at de skal, ja faktisk *må*, lese dette her. Alt dette pjattet mitt. Shit, jeg bør kanskje skjære vekk litt mer altså. Ikke at dét skal diktere for mye, men det er vel uansett ikke direkte dumt å korte det hele litt ned.

I morges hadde jeg et skikkelig mareritt, er vel det som kalles «night terror», når man befinner seg mellom våken og drømmende tilstand. Jeg lå med ryggen mot døra og våknet av at jeg hørte/visste at noen var i gangen, en mann tror jeg. Jeg våget ikke røre meg, lå helt stiv av skrekk mens jeg hørte at noen pustet og rørte seg der utenfor. Jeg husker at jeg lå og lurte på hvem i all verden det kunne være som hadde nøkkelen min, at jeg måtte skifte lås men at det er synd fordi jeg nettopp har slipt meg den festlige hundenøkkelen. Etter en liten stund låste vedkommende seg ut og lukket døren, og gikk ned trappene. Jeg hørte han hoste, ekko i gangen. Jeg forsøkte å skjønne hvem som kunne hoste slik, men ble ikke særlig klok (jeg mistenker litt at dette faktisk var en lyd jeg hørte på ordentlig, at det kan ha vært naboen som gikk ned trappen og hostet og blandet seg inn i halvdrømmen min).
Men straks denne personen var ute, jeg lå forstatt stiv av skrekk, befant det seg en skikkelse liggende på gulvet ved siden av sengen. Denne rakte hendene opp og begynte å dytte meg, jeg kjente virkelig hendene som dyttet meg mot ryggen, det var helt ekstremt skremmende. Av en eller annen grunn presset jeg i mot, forsøkte å virkelig legge all min tyngde i mot. Jeg husker noe vagt om at en annen person hadde stått på andre siden av sengen litt tidligere og veltet ned på gulvet og kanskje rullet under sengen og blitt en annen. Skumle greier, gitt. Har hatt noen sånne i senere tid, sånn total skrekk. Men det sitter heldigvis ikke så sinnsykt i når jeg våkner. Sikkert stress, vøtt.

Torsdag 17. Februar, 2022

Bongotromme i pizzaen!

På hytta i snøføyka for å få ferdig denne uendelige avhandlingen!! Jeg hadde akkurat stekt meg en pizza, laget en salat og rigget meg til i godstolen med en Kaurismäki-film på iPaden da det plutselig sa BRAK!! Det var bongotrommen som har hengt på veggen siden tidenes morgen som plutselig deiset ned i salatbollen så den knuste, før den veltet rett oppi pizzaen min. Jeg ble perpleks og forvirret, men tenkte først på å berge pizzaen, ville særlig ikke at de hvite geitehårene fra trommeskinnet skulle feste seg til den. Jeg løftet opp trommen, den var glinsende av pizzafett. Satte den vekk og så at pizzaen så forholdsvis OK ut. Salatbollen var det verre med, den var knust. Den fine gamle Glohanen fra bestemors tid.

Først tenkte jeg «at det går an å ha så jævlig uflaks!», at bongotromma som har hengt der siden tidenes morgen skulle løsne og ramle ned akkurat da jeg satt her og spiste pizza, at den skulle ramle rett ned i maten min! Hva er oddsen? Hvorfor kunne den ikke dette ned all den tid hytta står tom?

Så slo det meg hvor griseflaks jeg egentlig hadde hatt! Bare minutter før den datt ned hadde iPaden min ligget der, uten deksel og med skjermen opp. Jeg satt og tegnet på Kittelsen-plakaten. Hadde den ramlet ned da ville sannsynligvis skjermen blitt knust, og kanskje iPaden helt ødelagt. Den dyreste modellen til 20 løk, og med all jobben jeg skal jobbe med her oppe lagret lokalt i Procreate. Fy fader, det hadde vært helt katastrofe.
Eller, om den hadde ramlet ned om natten når jeg har lagt meg og er mørkeredd! Fy fader, da hadde jeg fått passe hetta. Så det kunne faktisk vært verre.

Lørdag 20. Februar, 2022

Redigeringen går mot slutten!

Sitter på hytta, litt sliten i nesa av all røyken, har fyra ganske omfattende her denne gangen for å redusere strømbruken nå som prisene er så sinnsyke. Tror jeg OMSIDER befinner meg i siste runde av redigering nå, utrolig nok.

Herregud for et sinnsykt kjør det har vært, for en tungrodd prosess! Har ikke tall på hvor mange ganger jeg har redigert, og hver gang har jeg sett etter forskjellige ting, tenkt forskjellig og hatt helt ulik tilnærming. Og ikke minst ulike tanker om hva jeg er komfortabel med å ha med eller ei. Men nå er det ikke rom for mer kødd, nå må det bare bli som det blir. Derfor har jeg safet litt, tatt bort ting som jeg merker gir meg uro. Med noen få unntak. Følger mageføelelsen i hvert fall.

Har også tenkt mye på at det føles helt borti natta bortkasta og håpløst å sløse så jævlig mye tid på dette her, at det bare er uinteressant piss som ingen vil bry seg om. Og det kan jo hende at det er nettopp det.
Andre ganger kan jeg få en liten gnist og tenke at; jo, men kanskje noen faktisk synes det er litt interessant? Å lese hvordan jeg jobber med tegning, både når jeg

får oppdrag fra New Yorker, som jeg for øvrig nesten ikke får lenger. Kanskje fordi jeg har sagt så mye nei over en lengre periode under dette stipendiatet? Går og er nesten livredd for å få en forespørsel fra dem nå, for jeg har bare ikke tid! Og det ville stressa fletta av meg å si nei igjen nå, etter å ikke ha tegna for dem på evigheter! Samtidig ville jeg blitt glad for at de ikke har glemt meg helt, men gleden ville blitt slukt av stresset over å måtte si nei.

Men ja, at det kan være interessant å lese om hvordan jeg jobber med denslags, og med filmen. Og etter å ha følt veldig på at dette her bare er navlebeskuende piss som ingen bryr seg om, så ble jeg ganske oppløftet av Kåre Bulies oppslag i Klassekampen i går, der han skrev om *Verdens verste menneske*-plakatene mine, men også om det jeg driver med, på en måte som liksom ... følte at han løftet opp det jeg driver med, illustrasjon og tegning, som liksom ikke er «kunst». Holder det liksom fram og sier at stor kunst kan oppleves i annet enn det man tenker på som kunst, hvis man bare ser seg om og er mottagelig. «Har på mottakerapparatet», som bestefar pleide å si. Og det var jo veldig gjevt å bli trukket fram som eksempel på nettopp det, da.

Men ok, nå er jeg SNART ferdig med å redigere helvetes dagbokhelvetet!!! Og da gjenstår bare ... «bare» å redigere ferdig intervjuene, skrive et mer omfattende forord, og kanskje etterord? Ordne med kilder, legge inn fotnoter, samle visuell dokumentasjon, dandere ... kanskje klippe sammen det jeg har av opptakt? Ugg. Det som stresser meg på toppen av alt er utstillingen på Kittelsenmuseet. Selv om de er tydelige på at jeg har nok arbeider fra før så *vil* jeg lage mest mulig nytt når jeg først stiller ut der, av alle steder. Og krukkene jeg skal lage med Halvor ... i tillegg til alle jobbene jeg må få unna, særlig for Sommerro ... shit, blir stressa bare av å tenke på det. Nei, nå må jeg redigere ferdig dagboka her!

Torsdag 24. Februar, 2022

Hvordan har tegneseriefigurene blitt påvirket av å bli spilt av skuespillere?

Begynte å tenke på de spørsmålene jeg stilte meg selv innledningsvis i prosjektet; hva skjer med f.eks. tegneseriefigurene når de tolkes av skuespillere? Vil dette igjen påvirke tegneseriefigurene videre?

Hvis jeg tar Stian, spilt av Raymond Teigen Hauger i Krödern-serien, for eksempel ... og for å låte klisjefylt og åpenbar, så kan jeg jo si at der har jo Raymond gitt Stian mer dybde, fler nyanser. Og jeg har jo skrevet videre på et langfilmmanus med flere av karakterene fra kortfilmen, og når jeg skriver scener med Stian så er det Raymond jeg har i hodet, ikke den knæsj røde og rufsete tegneseriefiguren ... har faktisk ikke tenkt over dette før nå, men sånn er det, faktisk.
Men hvordan er det andre veien? Og da slo det meg at jeg har jo faktisk laget en tegneserieside[65] med Krödern og Stian etter at jeg lagde filmen, men så vidt jeg kan huske så tenkte jeg ikke så veldig konkret på skuespillernes tolkning her, tror jeg. Men det slår meg at de antagelig allikevel er preget av det, for Stian oppleves

mer dempet her, ikke så gæren og oppfarende. Mye av dialogen hans er jo riktignok hentet fra stamklientellet jeg overhørte på Café Abel, der de snakket om tipping osv. Men kanskje har han blitt litt tøylet av Raymonds tolkning, som tross sitt oppfarende vesen kanskje er noe mer dempet enn tegneseriefiguren som jeg oppfatter som en brennende krusedull, nærmest.
Krödern ... han har jo alltid vært taus og mutt, gåtefull. Litt usikker på om han bærer preg av Müllers tolking i denne serien, faktisk. Det tause er jo liksom ikke et nytt trekk ved ham.

Kanskje jeg skulle spurt Raymond om hvordan han forholdt seg til tegneserie-utgangspunktet? Mistenker litt at han ikke så særlig på den men forholdt seg mest til manus, egentlig ... jeg sender ham en melding og spør:

«Hei Raymond! Hvordan står det til?

Jeg sitter og knøler sammen den skriftlige avhandlingen min her som jeg må levere snart, og siden jeg i stor grad tar utgangspunkt i dagboka mi, så kommer jeg til å sende deg noen utdrag der du dukker opp bare så du kan se over at det ser greit ut. Mest ifb med innspilling osv. Vil tippe det ser greit ut altså, men må jo selvsagt la de som dukker opp få se igjennom og godkjenne.

En annen ting; burde jo spurt om dette litt før, men kunne du sagt litt om hvordan det var å tolke karakteren Stian? Du forholdt deg kanskje mest til manuset, men i hvilken grad, om noen, påvirket tegneseriefiguren som var utgangspunktet tolkningen din?»

Fikk svar fra Raymond:

«Jeg så på tegningene av ham 0g låt håret gr0 så vidt slik at jeg kunne ha en slags pigg.
når jeg ser stripen i ettertid synes jeg at karakteren er like rabiat s0m den fremk0mmer tegnet
like nuts liks0m»

Søndag 27. Februar, 2022

Føkkings Putin!!

Det er ganske sinnsykt hva som har skjedd ila de to ukene jeg har vært på fjellet her nå ... Putin føkkings invaderer Ukraina! Og nå rasler han faen meg med atomkoffertene ... det er så ufattelig sjukt at det er ikke helt til å fatte. Som om vi har hoppet bukk over en ny kald krig og rett til varm krig. Men det sjuke er liksom det at alt dette her handler om ett enkelt jævla føkka individ, liksom. Dette er jo ikke egentlig Russland, men Putin. En enkelt tragisk, psykopatisk, megalomaniac av en mann. Alt handler om hans tragiske ego.

Gikk en tur på ski i strålende vær dagen etter invasjonen, jeg var så eitrandes at jeg nesten ikke husket noe av turen, gikk bare og banna og sverta inni meg.

Fantaserte om å druse trynet til Putin på forskjellig vis. Voldelige berettigede fantasier.

Snakket med pappa på telefon i går, eller var det i forgårs? Går helt i surr av dagene. Men han fortalte at han hadde tørket støv av døra til bomberommet på Villa Ly. Dette var før atomtruslene, og vi lo begge litt av det, han fortalte det nærmest som en spøk. Han snakket om hvordan han så for seg at beboerne der skulle holde til i bomberommet og bruke vasken i vaskerommet som toalett. Han var opptatt av at han måtte huske å pakke med seg vekkerklokke, he he. Også forklarte han hvordan han ville si «Ok, du og du går på butikken. Knus en rute og få med så mye mat du greier i en handlevogn». Han mente at det i slike situasjoner var viktig at noen tar ledelsen, og det hadde tydeligvis han tenkt å gjøre.

Shit, jeg skal liksom jobbe med å skrive ferdig oppgaven min, men merker at jeg sliter litt med å fokusere oppi all denne galskapen. Greide ta litt pause fra nyhetene og gå meg en nydelig tur til California i dag. Uten å fantasere alt for mye om å knekke det støgge trynet til Putin. Men så kommer man tilbake til hytta og sjekker nyhetene igjen, og da gnåler den sataniske gnomen faen meg om atomkrig ... herregud, for en smurf.

Tirsdag 10. Mai, 2022

Fellini og de ... / Hektisk drøm om kjøttpudding

Sitter og legger siste hånd på refleksjonen mens jeg forbereder presentasjonen på Vega Scene om et par dager ... det slår meg bare at, jeg har jo i løpet av dette prosjektet vært klar over og referert til andre tegnere som har laget film; David Lynch, Marie Louise Ekman, Terry Gilliam og flere. Jeg har vært bevisst på at dette ikke er noe pionérarbeid, at tegnere har laget film før meg så klart, det er jeg jo fullstendig klar over. Men samtidig som jeg har sett på disse forbildene for egen del underveis i prosjektet, og som en del av forberedelsene til kortfilmen, så har jeg jo ikke gått grundig analytisk til verks. Men nå som jeg sitter her og forbereder presentasjonen og leser om Fellini og hans forhold til tegning og film så … slår det meg at jeg kanskje i større grad burde ha gjort dette før, og ikke nå, to dager før jeg leverer ...

Jeg har jo registrert at det er skrevet om disse tingene, særlig Fellinis kunstnerskap. Han har også gitt ut *The Book of Dreams*, der han gir innblikk i drømmer og skisser (som han kaller «ugrammatiske notater»), og dette er jo en bok det egentlig føles merkelig at jeg ikke har oppsøkt underveis. Jeg får jo veldig lyst til å gjøre det nå, kjenner jeg! MEN, samtidig, så tror jeg at det har vært noe underbevisst, som det ofte er med meg, som har fått meg fra å studere disse for nøye før jeg selv har foretatt reisen. Det er jo noe med å oppdage og finne ut av disse tingene *selv* og ikke ha lest seg alt for mye opp på dette i forkant. Ikke bli alt for farget av andres erfaringer. Dessuten er det å skulle skrive en større del eller avhandling om dette, ikke det jeg ville bruke tiden min til i stipendiatet mitt.

Jeg ville jo først og fremst gjøre det selv, utforske og erfare! Og det har jo uansett blitt mer enn nok skriving!!

Men jeg kjenner på at jeg ble veldig nysgjerrig på å utforske dette mer nå som jeg er ferdig, faktisk. Og det er vel litt sånn jeg fungerer; at jeg er en større student utenom studiene enn underveis, når jeg kan studere ting helt fritt. Hadde jeg satt meg fore å studere disse så ville det minnet meg om lekser og piffen hadde forsvunnet. For jeg elsker jo å lese om kunstnere og se dokumentarer på fritiden, men å skulle skrive om det ... nei, da vil jeg heller skape og skrive fra levra underveis. Jeg har det kanskje etter bestefar, når jeg tenker meg om? Han var jo, i likhet med meg, helt håpløs på skolen, men tilegnet seg masse kunnskap straks han var ferdig på skolen. Han «studerte» jo på privaten hele livet og øste av seg med alskens kunnskap, man skulle jo aldri gjetta at han var så elendig på skolen.

Men shit, det føles helt SJUKT at jeg føkkings leverer fra meg dette her nå, at jeg er FERDIG!!!!! Samma hvordan det går, så er jeg jo ferdig. Og jeg har jo gjort en saftig innsats, selv om dét i seg selv ikke akkurat er nok ... men det som er sikkert er at jeg har fått helt SINNSYKT mye ut av dette, selv om jeg er aldri så drittlei akkurat nå. Hvis ting går som det ser ut til så har det jo faktisk åpnet døra til film-verdenen for min del. Også håper jeg jo, og drister meg faktisk til å tro, at andre kan få noe ut av dette, hvis de gidder. Jeg har jo øst ut av prosessene mine her, så skulle man være nysgjerrig på hvordan jeg jobber og tenker så går man i hvert fall ikke tomhendt herfra.

Men shit, det var rart å skrive her igjen ... har jo ikke skrevet her på evigheter. Fikk helt fnatt av redigeringen av denne dagboka og det siste jeg orka var å utvide med enda flere sider. Men det var digg å skrive igjen, håper jo at jeg gjenopptar det når jeg får dette ut av håret. Tenk hvis jeg går på en smell? At jeg liksom … hva skal jeg klage på nå, liksom? Nå som jeg er ferdig … dæven, der fløy en liten fugl på ruta! Den greide seg, heldigvis. Fløy avgårde. Rakk å ta bilde til Aase … shit som hun har redda denne oppgaven, herregud. Transkribert og korrekturlest og ikke minst hjulpet meg med redigering og kilder …

Apropos drømmer og Aase, hadde slitsomme drømmer i natt, som jeg tipper handler om at jeg nå leverer dette her og ikke minst om presentasjonen på Vega: Aase og jeg hadde invitert til 17.mai-feiring men da dagen kom innså vi at det var nyttårsaften, og at vi ikke hadde noe mat å by på!! Var 20 minutter til gjestene kom og Aase beina ut på butikken. Hun hadde foreslått å kjøpe en håpløs kjøttpudding som hun viste bilde av men jeg ba henne kjøpe en kalkun.
Jeg underholdt gjestene i mens, men måtte pisse og av en eller annen grunn kledde jeg helt av meg for å gjøre dette og gikk ut i trappeoppgangen for å finne et toalett der. Dermed krøp jeg naken rundt i det som utviklet seg til å bli et labyrintisk intrikat jævlig kaos, livredd for å møte noen i nettoen. Jeg skjønte ingenting og fant ikke fram, full forvirring splitter naken. Da jeg omsider kom inn i leiligheten igjen hadde Aase allikevel kjøpt den håpløse kjøttpuddingen og sølte med en skrekkelig saus utover hele kjøkkenet … jah, nei det var mye stress. Kanskje man drømmer sånt i forkant av større begivenheter for å liksom venne seg til fadeser, så dersom alt skulle skjære seg på Vega så er brodden allerede tatt av denne drømmen … ?

Intervjuer

«Tegning, form og drama»

Carl Johan De Geer

Yngvild Sve Flikke & Inga Sætre

Kristoffer Borgli

Fede Alvarez

Sammy Harkham

Om intervjuene

Jeg ville benytte anledningen (og unnskyldningen) et stipendiat gir til å treffe mennesker som driver med film og tegneserier og snakke med dem, få svar på akkurat de tingene jeg lurte på og som jeg kunne ha nytte av når jeg litt senere selv skulle gi meg i kast med å lage film for første gang.

Jeg har forsøkt å leke journalist, uten å ha noen ekspertise eller erfaring med dette overhodet, så både gjennomføring og redigering er gjort ut ifra min personlige tilnærming. Jeg har også benyttet meg av det faktum at disse intervjuene ikke må tvinges inn i et begrenset helgemagasin, og heller latt de bli ganske lange. En dreven journalist ville nok høvlet vekk mye av det jeg har latt stå, men jeg tenker at dette er for de spesielt interesserte og da skal de få tilgang på mest mulig av samtalene jeg har hatt.

Intervjuene er bevart på det språket de ble gjennomført i; norsk, svensk og engelsk. Dette først og fremst fordi jeg ikke ser noe poeng eller merverdi i å oversette de sistnevnte til norsk, og dessuten synes jeg det er optimalt å kunne ha intervjuobjektenes originale formuleringer mest mulig intakt.

«Den omvända dramaturgin»

Intervju med **Carl Johan De Geer**

Bristol, Oslo - 24/01/2019

Carl Johan De Geer er et navn som har dukket opp flere ganger ila mine år som stipendiat. Fra før kjente jeg så vidt til ham etter å ha sett en av filmene hans på TV da jeg studerte i Stockholm, men jeg fikk for alvor øynene opp for ham da jeg så Barnforbjudet *på Moderne Museet. Filmen er regissert av Marie Louise Ekman, De Geers tidligere kone, og ga meg fullstendig bakoversveis. Dels på grunn av den fantastiske fargesprakende og livsbejaende scenografien, signert De Geer. I Sverige er han kanskje mest kjent for kunstverket* Skända flaggan *som i 1967 skapte sterke reaksjoner. Kort fortalt forestiller det det svenske flagget i fyr og flamme med påskriften «kuken». Han har også gjort seg bemerket som tegner og tekstilkunstner.*

Jeg hadde egentlig tenkt å dra til Stockholm for å snakke med både Marie Louise Ekman og Carl Johan De Geer, men tilfeldigheten ville at han skulle delta i en panelsamtale på Tronsmo bokhandel, så da benyttet jeg anledningen til å be om et intervju. (Ekman fikk jeg dessverre ikke audiens hos).

Vi møtes på Bristol i Oslo. I det vi setter oss for å snakke setter noen dresskledde ansatte i gang en diger sølvaktig støvsuger som bråker noe jævlig.

C: Dom ser ut som FBI-agenter som är statister i filmer, hör till i bakgrunden, i hemliga samtal. Men … vad är det du gör, som du behöver det här till? Alltså ditt projekt …

B: Jo, det kan jag försöka sammanfatta. Jag är ursprungligen frilanstecknare, men nu tar jag en konstnärlig doktorsgrad på konsthögskolan i Oslo. Man forskar på sitt eget projekt. Det skiljer sig från andra typer doktorsgrader eftersom man forskar på sitt eget arbete, medan det blir till.

Støvsugeren skrues av.

B: Det var skönt! Nej alltså, även om det är kul att illustrera och ta uppdrag så känns det liksom inte helt tillräckligt för mig i längden. Forskningsstipendiet ger mig möjlighet att jobba med egna saker och nu när jag går in i tredje året tänker jag försöka göra en kortfilm. Som en del av förberedelserna till detta pratar jag med och intervjuer folk som jag inspireras av, som jobbar med film på ett sätt som jag tycker är intressant.
Jag börjar inse att en central aspekt i mitt projekt är att göra film utan att ha en

traditionell filmbakgrund. Därför uppsöker jag personer med bildkonst-bakgrund som gått över till att göra film. För att fråga hur detta påverkar processen och filmskapandet.

Jag har ju sett din film *Med kameran som tröst*, som jag tycker är helt fantastisk. Den har en speciell form, ton och atmosfär som jag är väldig nyfiken på. Och så har jag sett *Tårtan* och *Privatdetektiven Kant*. Jag är nyfiken på ditt sätt att jobba med film och historieberättande. Därför hade jag egentligen tänkt kontakta dig för att söka upp dig i Stockholm, men sen såg jag att du skulle komma hit och prata på Tronsmo!

C: Det är ju lustigt för den där filmen är ju gjord för femton år sen, och just nu sista månaden så är det flera grupperingar av unga som har börjat intressera sig för den, så det skal vara flera visningar av den nu. Men kruxet är förstår du, att den gjordes ju precis när filmdistributionen fortfarande var analog. Den finns ju inte på såna hårddiskar som dom har nu för att visa på bio, utan bara som 35 mm kopia , he he. Liggande i filminstitutets fryslager i Rotebro. Den måste tinas upp tre dygn före visning annars så spricker den. Den ska kunde hålla hundratals år om filmen ligger nerfryst.

B: Det hade jag ingen aning om. Vad tror du det beror på att *Med kameran som tröst* har fått en renässans nu?

C: Jag har ingen aning! Jag gjorde en utställning på museet i Norrköping, och då blev jag kontaktad av Cnema, en filmstudio for konstnärlig filmbetraktelse på nåt sett. Men den där filmen är inspelad i början av nollnoll-talet, alltså man säjer att … nu börjar jag bare prata här utan att du har frågat nånting, he he.

B: Det är bra!

C: När jag hade filmbolag med Håkan Alexandersson gjorde vi ju fyra tv-serier, fem långfilmer och kanske tio kortfilmer inom dom tjugo åren vi hade bolag. Och vi hade en ide om att bara börja filma utan att ha någon handling. Sen hittade vi på handlingen varje morgon vid morgonkaffet klockan åtta. Och då var vi ju tvungen att göra filmen i kronologisk inspelningsordning. Jag menar Ingmar Bergman, han kunde ju spela in slutet första dag på sett. Då gick det inte att ändra handlingen sen, scenen måste ju leda framåt till det som redan är inspelad. Vi bestämde oss för att ha en grupp skådespelare, kanske fem stycken, som var engagerade för hela perioden. Till exempel tre månader for en långfilm. Och sen bestämde vi på morgonen; du och du är inte med i dag, ni kan väl laga mat till oss andra under lunchen. Så vi hade skådespelarna till hands hela tiden. Och det där gick väldigt bra. Vi gjorde ju fyra tv-serier, för barn, varav ett par har blivit väldigt omtyckta.

B: Som *Tårtan*, till exempel …

C: Ja, *Tårtan* var vårt första professionella jobb, kan man väl säga. Fast det var ju verkligen manus-fritt, vi hade bara idéer. Och dom olika avsnitten på *Tårtan* är pastischer på olika genrer; ett avsnitt är operett; ett eller två är krigsfilm – inklusive förhör; ett är *Faust* av Goethe i mycket förändrad version – med en trollkarl. Dessa

saker hade vi bestämt. Sen skrev vi kanske en tredjedels A4 på helgen med korta synopsis till avsnitten vi skulle göra den veckan. Så det fans en idé, att det skulle komma en person, till exempel en dammsugarförsäljare eller en operasångerska i handlingen. Då var vi ju tvungna att ha den personen med. Och Håkan Alexandersson hade en före detta älskarinna som var operasångerska, och till henne hade han lånat ut två hundra kronor. Så sa han att «nu får du komma och betala av skulden», och det blev ju riktigt bra.

B: Och *Privatdetektiven Kant* var gjord på samma vis?

C: Ja, och sedan *Doktor Krall*, om en djurdoktor. Jävligt jobbig inspelning med en massa djur. Jag minns särskilt två avsnitt, med en häst. Och det var möblerade rum med mattor och så. Vi kunde ju inte gå på lunch och lämna hästen där. Den bajsade ju hela tiden och den hade blivit orolig tror jag, om vi hade lämnat den ensam, ha ha. Nån fick gå och köpa pizzor. Så satt vi runt hästen och tuggade pizza.

B: Hoppas det finns bilder på det, låter som en fantastisk picnic, he he.

C: Det finns inte mycket stillbilder. Jag tog ju bilder på alla våra filminspelningar men i bland var jag så upptagen av annat … jag gjorde ju scenografin också, och den var i bland ganska omfattande.

B: Ja det har jag sett, just scenografi är en sak jag tänkte fråga dig om sen.

C: Men vi jobbade alltså efter en improvisations-metod, kan man säja. Vi hade ett papper med ungefär vilka personer skulle va med och ungefär handlingen, men vi hade ingen skrivna repliker eller några detaljer. Og det där gjorde ju i bland att … när vi gjorde *Tårtan* så blev skådespelarna väldigt störda. För dom trodde aldrig att det skulle gå att sända om dom gjorde vad som helst, for det här är ändå inte på riktigt, heh?

Jag har skrivit om detta i en bok som heter *Jakten mot nollpunkten* for tio år sen, men den finns inte i bokhandel längre. Där har jag skrivit ett långt kapitel om mitt samarbete med Håkan Alexandersson och hur det gick från uppgång till fall, kan man säga. För han blev allt mer alkoholiserad, och i slutet blev han helt omöjlig att jobba med. Jag har gjort en kortfilm som heter *Jag minns Håkan Alexandersson*. Där gick jag ganska långt i att berätta hur det egentlig var …

B: Hur var det att jobba med skådespelarna? Hade ni någon erfarenhet med att jobba med skådespelare när ni började?

C: I *Tårtan* var skådespelarna amatörer. Det var vänner till oss som gick på Konstfack samtidigt. Vi hade gjort en del små spex och underhöll lite på scen på Konstfack, så vi visste liksom vilka som kunde va roliga och göra saker inför publik. Sen var det ju gäster som kom in i bland också, som var riktiga skådespelare. Krister Broberg och Jan Lööf, han är ju tecknare. Vi gjorde en barnbok ihop senare som heter *Örnis Bilar*.

B: Ja, Löof känner jag till, han är fantastisk.

C: Men det jag ville komma fram till här är att när jag själv började göra egna filmer så jobbade jag på ett helt annat sätt. Då ritade jag upp hela filmen som en serie. Jag skrev manus i en smal spalt och så gjorde jag små, små teckningar i högersidan. Man kan se skisser till filmscenerna, med till exempel embryo till scenografi, där jag har ritat opp att här behövs en stol och en människa och ett fönster. Så då jobbade jag på ett helt annat sätt, genom att förbereda väldigt noga vad jag ville göra.

B: Gjorde ni mycket själva? Klipp och ljud och så?

C: Ja, när vi gjorde våra första filmserier, då klippte vi själva. Man hade klippbord på den tiden, och det är ganska krångligt, med ljud på separata band. Det kan bli osynkat. I bland tappade jag en bit ljud på golvet och körde over den med kontorsstolen, och då var jag tvungen att beställa nytt ljudavdrag, vilket tog ett dygn. Jag blev van vid att klippa ljud, men jag hade ju inte den överblick som en professionell ljudarbetare har.

När vi gjorde vår tredje TV-serie, *Privatdetektiven Kant*, fick vi en mycket högre budget, kanske tio gånger så hög som tidigare. Då anställde vi en klippare och hyrde en liten rivningslägenhet där han satt. Han fick tagningarna och ljudet vid lunch dagen efter inspelning. Då hade dom framkallat på natten. Så han satt och klippte medan vi kunde spela in i stället. Redan på eftermiddagen hade han klippt ihop gårdagens tagning och kunde säga att «det fattas en sak. Jag måste ha en hand som tar upp en nyckel ur en fåtölj», till exempel, for att kunna klippa mellan två scener. Och då hade vi ju scenografin och skådespelarna kvar, så vi kunde göra det med en gång.
Han heter Thomas Täng, han är ett geni tycker jag och han lyfte våra filmer. Han kunde hålla allt i huvudet och han tänka på rytmen. Han var lite yngre. En långhårig yngling, intresserad av sport och så. Medan vi var ju intresserad av Kafka och Herman Hesse och sånt. Det var en annan värld som kom in. Just det var otroligt uppfriskande. Han kunde säga så här «Hör ni, den här scenen funkar inte! Den kastar jag». Och det kunde aldrig vi har gjort, för vi tänkte att här har vi gjort en liten pastisch på Kafka när han var i Prag. Sånt ansåg han var helt obegripligt, och det var det ju också! Så han tog ner oss några steg på det kulturella skrytsamhetens fält, he he.

Men det blev väldig bra och jag fortsatte jobba med honom när jag gjorde mina egna filmer, *Med kameran som tröst*, till exempel. Som blev gjord just i brytningstiden mellan det analoga klippbordet och det digitala. Han ville absolut använda en apparat som hette Lightworks, där man fortfarande har den spaken. Och då klippte vi efter mina små teckningar.
Han ville egentligen inte att jag skulle vara med i klipprummet, men jag ville det ändå för det ingår så mycket grejer. Det kommer in stillbilder på olika ställen och jag tänkte att det är bara jag som vet vilka som ska vara var.

B: Och det hade du planerad innan, var dom skulle komma?

C: Ja, det hade jag ritat in i manuset. Når vi hade klippt flera månader frågade han mig: «Kan jag vara ensam med det här i några dagar?». «Absolut inte», sa jag. «Jo,

jag måste», sa han. Och så fick han det. Den hade blivit lite tråkig den där resan till Vesuvio, som spelades in på en soptipp utanför Stockholm. Den hade jag lagt sist, och den var tjugo minuter lång och det blev för mycket. Så han plockade isär filmen i femtio delar och slängde åtta av dom. Jag hade tänkt mig att det som var band samman filmen var att jag var hos en psykiater och berättade och sen skulle det komma in scener emellan. Det var en jävligt dålig idé, faktisk. Så han behöll bara en enda scen av dom.

B: Men det fungerade ju som en utgångspunkt, fast det inte blev med.

C: Ja, han skapade en helt annan berättarteknik. Han använde den här resan som grundstrukturen i berättelsen i stället. Jag går på ett tåg ganska tidigt i filmen i stället för i slutet, där jag hade tänkt, förstår du. Så han gjorde en genialisk ändring av hela berättarstrukturen och det blev ju otroligt mycket bättre. Om man ska räkna i såna där Expressens-getingar från en till fem så kan man säga att han höjde resultatet från en geting till fyra, va. Genom sitt fanatiska arbete.

Jag träffade honom tillfälligtvis här om dagen på mitt stamcafé i Stockholm och då berättade han att hade sagt opp sig och numera var pensionär. Han var ju en yngling när vi träffade honom. Nu är jag åttio och han sextiotvå. Nu är vi jämnåriga kan man säga. Han tycker att filmindustrin i Sverige har blivit omöjlig att jobba med; man har ingen tid till förberedelser eller efterarbete, olika producenter tror att dom är konstnärer och förstör hela arbetet genom att lägga upp helt felaktiga planer. Så han har helt enkelt pensionerad sig. Förut var han otroligt upptagen hela tiden, alla ville ha honom. Och han gjorde alltså om *Med kameran som tröst* till det bättre.

B: Såg du det direkt, att det var till det bättre?

C: Ja, det såg man direkt. Men, kruxet var att det fattades det några bitar, som han sa jag måste göra. Till exempel att jag öppnar en flaska champagne och häller i ett glas samtidigt som jag berättar om min mammas åsikt att champagne är det enda man kan dricka genom ett hel måltid. Som ett exempel på förvirrad överklass. Fast hon var ju utfattig. Och några andra saker behövde han för att den nya strukturen skulle gå ihop. Så vi var tvungna att göra en och en halv veckas kompletteringar, som det inte fanns budget till. Sen klippte han snabbt in de nya scenerna, för han visste ju exakt var dom skulle placeras. Eftersom han hade beställt dom.

Vi hade redan gjord ljudläggningen, förstår du. Det var ljudkillen Jan Alvermark, som fick guldbagge for ljudet på Roy Anderssons Sånger från andra våningen. Han hjälper många unga som gör sina första filmer, ofta gratis, en mycket ideell person. Vi hade redan gjord en massa ljud. Till exempel Pavlovs hundar, som skulle drunkna – då doppade jag huvudet i en hink och försökte skälla som en hund under vatten. Sådana där saker. Vi skulle ha mullvadar som skriker i dödsångest – då gned jag med frigolit på en TV-skärm. Men vi hade alltså gjort hela ljuden i den dåliga versionen. Det var mycket vi fick göra om eftersom ljudet gick over klippen. Vi fick kanske jobba en månad extra i ljudstudio, och det kostar ju pengar och ledde faktisk till att filmbolaget gick konkurs. Det gick inte ihop, det gick över budget. Men det ledde också till att det blev en mycket bättre film.

Med kameran som tröst 2 blev inbjuden till bland annat Sydkorea. Det var mycket intressant för där förstod man inte filmen alls. Med hjälp av tolk samtalade jag med personer som hade sett filmen, mest unga studenter, och dom sa att den här filmen är omöjlig. Man kritiserar inte sin egen familj, man gör bara inte det. Jag sa att om tretti år så kommer man göra det i det här landet. «Aldrig», sa dom, «inte ens om tusen år»! Familjen är grundstommen i samhället, den kritiserar man helt enkelt inte. Så dom tyckte den var helt omöjligt.

Sen hade jag glädjen av att träffa han som gjorde *Old Boy*, Park Chan-Wook. Den blev visat för första gång efter min film. Och jag blev så starstruck att jag inte vågade ställa nån fråga efteråt, fast jag hade ju hade tänkt fråga hur den där striden i korridoren var gjord. Han stred med ett tjugotal personer i en korridor och slog ner alla men han fick en kniv i ryggen och den satt i hela tiden. Jag fick veta sen hur scenen var gjord. Den var data-animerad, faktisk. Och samma sak när han åt den levande bläckfisken. Det var också data-animerad. En mycket intressant film tycker jag. Jag har skrivit om den i boken *Ondska*, om ondska i populärkulturen. Jag har en med mig, den kan du få.

B: Vad snällt, tack så mycket!

C: Jag skriver kort om olika saker. Alltså man kan saga att Jekyll och Hyde är grunden för bilden av ondska i litteraturen … men nu får du ju börja ställa frågor.

B: Ja, du har ju redan svarat på mycket som jag tycker är väldigt intressant och mycket som jag inte visste att borde fråga om. Men det är ju flera saker jag undrar, som hur är det att spela själv i dom här filmerna?

C: Ja men där har jag ju många förebilder som Woody Allen och Buster Keaton, som spelade sina egna filmer. Vad heter han som gjorde *Dansar med Vargar*… Kevin Costner, regisserade ju flera filmer själv. Han gjorde en apokalyptisk film på 80-talet som heter The Postman. Den handlar om att utan ett fungerande postväsen så kan inte samhället fungera. Det slutar ju med att det sätts upp en staty av Kevin Costner till häst som brevbärare, he he. Många tycker hans filmer är naiva, men jag tycker dom har en jävla bra grundtanke.
Filmen handlar om att USA har sönderfallit i olika kriminella småstater, som bara är som olika fort som försvarar sig mot varandra. För det har varit något krig som har förstörd hela landet och dom flesta är döda. Och då är det ett kringridande traumatiserat krigsoffer som virrar omkring och råkar hitta en mössa, jacka och väska som har tillhört en död brevbärare, som dessutom sitter i en bil och är död. Jag läser ju mycket på IMDB och där är det många som påpekar att kläderna på en person som har varit död länge liksom inte är bra, dom är sönderfrätta och går sönder. Kevin Costner tar ju bara av kläderna och sätter dom på sig. Då är det någon besserwisser som påpekar att det är inte rimligt, det skulle lukta illa och han skulle inte må bra. Men han gör i alla fall det. Och sen kommer han så småningom på att han ska dela ut dom där breven. Det fins ju inte längre någon stat och ännu mindre något postväsen. Så småningom hittar han ett postkontor, och i USA kan ett postkontor vara väldigt flott med stora pelare och stor ingång. Så han återinför postväsendet och skapar en fungerande nation på nytt. Det tycker jag skulle behövas i Sverige. Jag vet inte hur det är i Norge men i Sverige har man ju privatiserat postväsendet och det finns inga postkontor.

B: Det är samma sak här, tyvärr.

C: Jag tänker skriva en postapokalyptisk bok som utspelar sig under Stockholm, *Apokalypse Mosebacke*, där någon säger: «Vi gör som Kevin Costner!», och försöker dricka sitt urin som han gjorde i *Waterworld*. Men nu är det jag som börjar babbla utan att utgå från nån fråga …

B: Jag har ju förberett frågor men det bästa ar ju att prata på det här sättet, tycker jag.

C: Jag är cineast, som du förstår. Och jag började genom att … när jag var ung, det var ju på 50-talet. Då fans det ett cinematek i Filmhuset i Stockholm där man visade film huvudsaklig för studenter. Jag tog aldrig studenten, jag hoppade av. Men dom visade film, mycket stumfilm från tidlig 1900-tal, Fritz Lang till exempel, som jag beundrade.

B: En sak jag gärna vill fråga är, hur viktigt har det varit för dig som filmskapare att också teckna? För i tillägg till ditt filmarbete är du ju en etablerad tecknare, och har gjort textil-tryck och annat …

C: Jag gjorda förra året ett tyg för IKEA, det var ett gammalt mönster. Jag blev mycket illa behandlat tycker jag själv, av IKEA. Jag fråga så här «Jag skulle behöva tre meter till mitt eget arkiv», då svarade dom typ «Hördudu, det här är inte som vanligt… Det här är IKEA. Du får ingenting! Adjö.», he he. Och dom svarade inte på mail eller telefonsamtal eller något. Dom är ofattbart oartiga och inte det minsta måna om att ha en god relation till någon. Det är ju rätt konstigt, för man tror att det skulle ingå i det normala, heh. Rätt skojigt…

B: Det låter helt sjukt. Men hur använder du teckning i relation till att skapa film? Har du t.ex. använt teckning i att ge regi? Eller för att förklara någonting på settet?

C: Nej, det har jag inte men jag har använd teckning för min egen skull, for att komma ihåg vad det är jag har tänkt göra. Sen kan jag rita i marginalen på manuskripten, små teckningar, kanske fem stycken på varje sida eller nåt sånt. Snabba enkla bilder. Om ett avsnitt till exempel handlar om te, då är det bara en tekopp.
Och så har jag ju själv hållit i scenografin på flera filmer, fast med snickare till hjälp i bland.

B: Jag såg Marie Louise Ekmans film *Barnförbjudet*, där du har gjort en helt fantastisk scenografi. Dom visade den på Marie Louise Ekmans utställning på Moderna Museet, i ett sånt där litet rum för videokonst. Fast jag och min tjej såg hela filmen. Vi visste inte at det var en långfilm, men kom av en slump in precis när den började och kunde inte sluta kolla …

C: Ja, det var ett stort jobb, med min eks-fru, he he. När det gäller filmer jag gjorde på 70-80-talet, byggde jag ofta modeller. I skala ett till femti. Jag jobbade i Filmhuset på den tiden, och jag hade först gjort en grundmodell av Filmhusets studio som jag rutade in i kvm. Dom rutorna var så här små (visar mig), och sen

gjorde jag olika rum som stod i grundmodellen. Det är mer likt som man jobbar på teater, där bygger man jul alltid modeller. Jag har jobbat lite på teater men mycket mer med filmer.

B: Hur var processen med scenografin med till *Barnförbjudet*, jobbade du tätt med Marie Louise Ekman?

C: Ja, då byggde jag modeller, och målade dom också för att man skulle se färgerna, eftersom det är mycket betydelsefullt med färger. Sen diskuterade vi och hon föreslog vissa ändringar. Sen var jag tvungen att göra ritningar. Noggranna ritningar från alla håll, i skala och med alla mått och ge till snickarna på Filmhuset. Sen gjorde jag scenografi till filmen *Hallo Baby* …

B: Den såg jag precis! Dom visade den på Kunstnernes Hus för några veckor sen. Men den fantastiska restaurangen, till exempel, var inte det en location??

C: Gjorde dom det? Vad kul att dom visade den! Men nej nej. Restaurangen var byggd. Och den användes bara en enda dag. Ett visst slöseri kan man säga, det tog en månad att bygga och allt skulle målas och patineras. Jag och en assistent gjorde till och med akvareller som satt på väggarna.

B: Vansinnigt!

C: Jag har en bild här på mobilen. Här kan du se modellen, hur man bygger med skalpell. Jag har en teknik där jag skär ut väggarna och limmar ihop dom med trälim. Sen fäster jag väggarna med såna små knappnålar med små runda huvud du vet, medan limmet torkar. Sen kan jag dra ut knappnålarna och då sitter väggarna så man kan tappa modellen i golvet utan att de lossnar. Jag tänker att när jag blir nitti då kanske jag inte orkar hålla på och såga och snickra så då kanske jag kan göra såna små miniatyrmöbler i stället, he he.

B: Vad är det för tidningar på den bilden där?

C: Det här är från *Mormor, Hitler och jag*. Jag har en hel resväska full med «Die Konst im Deutchen Reich», och det sägs att jag är den enda i hela värden som har dom här. Efter tredje rikets fall så gjorde man sig av med nazi-material, det var inte rumsrent att ha hemma. Utom min dumma mormor som hade det liggande i sin tambur, he he. Med stora hakkors i guld på omslaget.

B: Vad tänkte du då du såg dom hos din mormor som liten?

C: Ja fick dom när jag när jag började på Konstfack 1959 av min mormor som sa att nu när du börjar på konstskola skal du få lite konsttidningar som jag har sparat, he he. Jag har funderat mycket på vad jag ska göra med dom. Om jag sålde dom skulle dom ju vara värda millioner, men det vore ju oetisk att sälja dom for det är ju nazi-material.
Men jag tycker om att göra utställningar som det här där materialet bara finns digitalt på en usb och inga original och försäkringar och så. I actionfilmer nu så jagar dom ju USB-minnen, det är ju idiotisk för det kan ju finnas hur många kopior

som helst. Det är det nye «McGuffin», nåt som man jagar i en film, som på Hitchcocks tid gärna var en liten småbildsfilm.

B: Hur är det att jobba med personlige tema och släkt?

C: Jag tycker ju om att undvika psykologien genom att göra små bildmässiga knep. I *Kameran* till exempel kommer då och då något symboliskt föremål som roterar, som en sån roterande tallrik som vi hade i fönstret i *Tårtan*. Det kan vara min gamla kamera, eller en hammare som jag tyckte mycket om … och då kan jag liksom ägna mig åt visuella tricks, som är mekaniskt enkla.

B: Men som är väldig verkningsfulla.

C: Ja, visst är dom det, särskilt ihop med musik. I *Kameran* så var det en musiker som heter Sebastian Öberg från Fläskkvartetten. Han spelar elektrisk cello. Jag träffade honom på Lucas Moodyssons premiär … Vad heter den filmen igen …

B: Du jobbade förresten på *Tillsammans* som han gjorde, eller hur?

C: Ja, just det. Jag var tvungen att bo ett halvår i Trollhättan. Det var ett omfattande arbete. Vi gjorde om ett hus helt och hållet, bytte alla fönstren, ändrade rumsindelning, satte in dörrar, målade om allting, hela huset ut och invändigt. Gjorde om trädgården. Det var jävla mycket jobbande. Intressant, men rätt jobbigt när man har barn och familj i Stockholm att bo i en annan stad i månader. Det är en belastning på familje-systemet. Flyga hem i bland någon söndag, men ibland jobbade vi på helger också.
Men Lucas menade då att han behövde ha med någon som hade varit med 1975, när han själv bara var fem år. Och då hade han den här fotoboken *Med Kameran som tröst - del ett* som jag hade gjord.

B: Aha! Så del ett är en bok och del två är en film?

C: Just det, och den boken hade han som en del av förberedelserna. Alla var tvungna att gå igenom den. En del repliker är tagna därifrån, till exempel: «Det är borgligt att diska». Det är lustigt, han är tretti år yngre en jag, och det är han ju alltid. Så att när jag nu är åttio så är han femtio. Han är inte en ung man längre. Nu håller han på med nån Netflix-serie förstår du. Han skal göra comeback i filmen. Jag tycker han är en ofattbart begåvad dialog-författare. Han skriver repliker som går att säga. Många som skriver filmmanus skriver repliker som inte går att säga.

B: Jamen precis! Min flickvän, som är skådespelare, ska spela i en stor serie nu, och jag läser manus med henne inför inspelning varje dag. Då är det vissa repliker som är så skriftliga att när dom kommer i munnen så blir det bara helt fel. Vi har i bland tagit oss friheten att ändrat dom, faktisk. Just detta är något som jag är väldig upptagen av när jag gör tecknade serier.

C: Lukas Moodysson är ett geni på repliker. Även på castingen där han väljer skådespelare som egentligen inte behöver nån regi, utan dom är … som dom är, va. Dom är sig själva. Han är mycket noga med att dom kan manuset, men han instruerar egentligen inte hur dom ska bete sig, det löser dom själva, he he. För

dom tror det är på riktigt. Han använder ju inga lampor, det finns en filmkamera men det finns inget annat som tyder på att det är en film som spelas in. Det ska vara helt komplett runt om, det skal va som ett hem, i minsta detalj.
Roy Andersson gör jo precis tvärt om. Han utgår från att där kameran är, där ser man bilden. Om man förflyttar sig bare lite åt sidan så ser man att det är kuliss. Och det finns ingen känsla av verklighet alls, inte för dom som är med heller. Lukas har totalt motsatt idé.
Det finns ju mycket bokhyllor i det här hemmet som man inte ens ser i filmen, men han gick igenom varenda en for att se till att ingenting var tryckt efter 1975. Han kunde fråga mig «Den där spisen, har du ringt Electrolux och frågat när den är gjord?». Sen var det en grön telefon, «har du ringt och kollat när den blev gjord?». Så ringde jag och fick reda på att den var tillverkad i januari 76. «Bort med den!» Jag tyckte ju att det var galet.

Han hade också en idé som jag tyckte var helt orealistisk, och som jag inte visste om när jag tog jobbet. Det var att dagen innan första inspelningsdag, typ första augusti, då skulle all scenografi vara färdig. Så jobbar man normalt inte. Med komplicerade filmer som *Hallo Baby* var ju inte scenografin färdig förrän dagen innan scenen skulle filmas. Man behövde hela den produktionstiden som filmen hade, för att också arbeta med scenografin. Men Lukas menade att allt skulle vara färdigt från början, även för scener som skulle spelas in i december. Med alla små detaljer och glas på bordet och så vidare. Och jag ansåg att det där var omöjligt... jag var nära att bryta kontraktet och fly från platsen. Det har jag skrivit en novell om, he he. Men vi lyckades genomföra det, med en enorm stress. Vi var fyra stycken på scenografi-avdelningen. Med ett enormt slit så fick vi allting färdigt.

Sen kom hela truppen av skådespelare. Även dom som inte skulle vara med förrän flera månader senare kom och skulle visas in i det här huset. Och du vet, jag förstod då att han hade rätt. Lisa Lindgren började gråta för att hon kände igen sin mammas handkräm från när hon var liten. Det var som att komma in i en tidsmaskin, det fanns ingenting som inte var från det året. Jag förstod då att han ville ge dom en emotionell chock: «Nu går vi in i en annan värld», liksom. Det är som att gå in i ubåten Nautilus i Disneyworld, där har dom jävligt bra scenografier.

B: Hur viktig är stämning och atmosfär när du gör film?

C: Altså, jag är ju inte en regissör av den sort som kan hålla en grupp på bra humör. Jag är mera introvert och har mina skisser och mina ideer. Jag trivs bäst när det är bara jag, och kameran, ha ha.
Lögn, till exempel, är min enda fiktionsfilm där jag inte spelar själv men regisserar. Den har aldrig visats ordentligt. Ingen har riktig tyckt om den. Det skulle vara mycket intressant om någon såg den … Men då hade jag ambitionen att bli regissör, jobba med skådespelare. Och då kan det bli så att en del skådespelare förstår inte var dom har hamnat, och kan tycka att det här är ett sammanhang som dom inte förstår. Och en del skådespelare är ju med under kort tid, kanske bara två dagar, och hinner kanske inte komma tillräckligt in i detta universumet. Sen är det vissa då som kan lyfta sig över detta.

B: På vilket sätt upplevde du att dom inte fattade ditt universum?

C: Jag menar … Dom kan ju inte vara solidariska med hela idén som jag har haft flera år tidigare och skrivit ner. Den kanske dom inte als begriper. Men jag hade en huvudperson, Gert Fylking, som jag fortfarande har som instagram-kompis. Han blev portförbjuden av Svenska Akademiens vid offentliggörande av Nobelpristagaren i litteratur för att han kom på ett jävligt bra knep. Precis när dom sa namnet på prisvinnaren så kom han in genom dörren och skrek: «Äntligen!!!». Vad det än var för namn dom läste upp. Ett absolut genidrag. Och det hände ju att man i Japan tog det på allvar, och sa att Sverige förstod att nu var det på tiden, äntligen kom det. Så småningom blev han portförbjuden, efter att ha gjort detta kanske åtta år i rad. Men då lyckades han komma in förklädd, med peruk och lösnäsa!
Så jävla bra. Ett ord, bara, som liksom blir en hel komedi. Och nu skulle det ju va ännu bättre. På den tiden var det ju fortfarande så att man tok Svenska Akademien på gravt alvar, och det var ju det han drev med då. Och det hade han ju alla orsaker att göra också, kan man ju se nu.
Men han spelade huvudrollen i *Lögn*, och egentligen handlade filmen om min gamla kompanjon Håkan Alexandersson. Det är en parodi eller ett slags porträtt på honom.

B: Din kompanjon som du hade filmbolag med?

C: Ja, han var en så kallad «womanizer» och ville ligga med alla kvinnor han kom i kontakt med överhuvudtaget. Det skulle inte kunna va så nu kan man säga, men för 25 år sedan så var det fullt möjligt. Och han lovade dom saker, förstår du. Han var ute på krogen, då vi fortfarande hade filmbolag, och då lovade han, heh, att han skulle göra en jorden rundt-resa med en kvinna. Eller att någon kvinna skulle få en huvudroll i nån av våra filmer. Sen nästa dag var han ju väldig bakis och kom ganska sent, kanske till lunch. Men jag var ju på kontoret tidligt, och då ringde dom här kvinnorna och frågade «när skal det bli av?». En sådan person handlar den här filmen om, som pratar ner kvinnor.

B: Så detta var ända gången du jobbade med film på det här sättet, som regissör. Hur var det att gå från lite mindre skala till att …

C: Nej, men det var inte större skala, jag har aldrig jobbat i nån stor skala. Mina filmteam var ju mindre än dom flesta andra filmteam, och med minimal budget. När Alexandersson och jag gjorde filmer, förstår du, blev vi experter på lågbudget filmande. Vi anpassade och handlingen fick växa fram under tiden, men också platserna. Vi hittade konstiga ruinliknande platser och så gick vi runt och tittade; «vad skulle kunde hända här?». Vi utgick från platsen, en omvänd dramaturgi. Kriminalförfattaren PD James har skrivit en essä om detta, hon gjorde samma sak, gick runt i Oxford och tänkte till exempel «här skulle det kunde ligga en polisstation» eller «där skulle man kunna hitta en död person».
Inom filmindustrin är det ofta precis tvärt om; man hittar på ett manus som är helt verklighetsfrämmande och sen säger man till scenografen att hitta dom platserna, eller skapa dom. Det kan ju bli hur dyrt som helst. Om man har platser redan, och sen skriver man en handling och dialog som passar till platserna, då har man ju plötsligt en miljon pengar. Och det gjorde vi, hittade underliga platser, där vi gjorde till exempel *Privatdetektiven Kant*. Och sen en långfilm som hette *Tvätten*, och *Spårvagn till havet*.

Vi var flera år på samma platser. Vi hittade en gammal ruin i Vasastaden, som hade varit ett gjuteri for små vax-statyer. Det var helt sönderslaget, jag tror vi fick laga ungefär 70 fönster eller så. Så bodde det duvor där med ägg över allt. Stadsjägare kom och sköt ner dom som vi fick sopa upp sen, vi fyllde fyra fem containers med duvor, det var ganska obehagligt.
Vi fick hyra hela stället för hundra kronor månaden, det var ganska billigt for Stockholm centrum. Det var väl ingen som trodde det gick att använda till nåt, dom tänkte riva det, så det hade ingen el och inget vatten. Men för att filma behövde vi ju el, så vi fick elverket att dra in en central på nedre botten, så kunde vi från den dra kablar till alla rum. Det var ett femvåningshus, enormt förfallet. I den store industrisalen var det jordgolv, och det använde ju vi. Vid ett tillfälle grävde vi ner Gert Fylking till halsen, han fick stå hela dagen där. Omgiven av brinnande eldar och kranier med en levande mask fästat på ögat. Vi gjorde en skräckfim, som hette Res aldrig på enkel biljett, med mycket hemska scener. Vi hade ju gjort mycket barnfilm så vi gick in för att ligga så långt från barnfilmen som möjligt. Vi skulle ha tortyr, strypningar och explicit sexualitet. Den där filmen finns på DVD, i hop med sju stycken kortfilmer.

B: Oi, den måste jag få tag på.

C: Ja, den måste du faktisk skaffa. Jag har väldigt få så jag kan inte ge bort den. Men det var alltså en skräckfilm, och det var så min nuvarande familj kom till, och min son Ernst, som du har träffad. Det var så att vi hade en maskör som tog med en kollega som har gått samma utbildning på Dramatiska Institutet, maskörlinjen. Så kom Mariann till teamet som jag sen gifte mig med. Och så föddes vår son, tack vare att vi gjorde en skräckfilm. Det är ju mycket egendomligt hur människor blir till, det är många slumpfaktorer.

B: Verkligen. Nu som er son Ernst är på väg in i filmbranschen, vilka erfarenheter försöker du överföra till honom?

C: När han var liten sa han att han aldrig ville jobba med kultur. Han hade redan fått nog, vi hade släpat med honom till en massa filmpremiärer och konstvernissager och olika saker. Och när han var liten tyckte han det där var tråkigt. Han bestämde sig för att fjärma sig från kulturvärlden. Men sen, så småningom …

B: Hur tänker du ditt filmarbete kan ha påverkat honom?

C: Han har ju aldrig deltagit i det, när jag slutade göra filmer så var han ju barn. Han finns med som bäbis i en film, he he. Nej, men det är kul, han har ju helt skapat sitt eget. Han lever i sin egen värld. Han var ju en sån här du vet som tolvåring satt och spelade *World of Warcraft* på dator. Och vi kunde läsa tidningsartiklar om att det där var farligt, somliga kunde sitta dygnet runt och bli helt förstörda. Men så var det ju inte med honom alls. Och han är ju cineast, känner till jättemycket film och vi har ju verkligen nåt att prata om.

B: Ja, det var trevligt att hälsa på honom på Tronsmo i går.

C: Han har ju gjort en examensfilm på Lillehammer som heter *Kulturen* som har haft stora framgångar och vunnit priser och så. Han har regisserat, och jag tycker han har den där förmågan som jag själv saknar, att jobba med en hel massa folk runt omkring sig. Filmen utspelar sig i ett konserthus med en jävla massa folk, att ha dialoger i en hel röra av folk som rör sig. Og det där har jag tyckt har varit väldigt svårt. Han är tvärt om. Vi pratade om det och han tycker det gör scenen lättare och bättre. Håkan och jag undvek alltid statister. Vi hade tomma restauranger, våra personer var dom enda gästerna. Vi tyckte inte det behövdes nåt mer.

B: Men just det kan ju vara ett fint verkmedel också.

C: Tomma gator ja, he he. I bland kan man se på filmer. Någon ska gå in på till exempel en polisstation. Så är det en jävla massa människor som rör sig på trottoaren och det ser en aning stelt ut. Man förstår att dom har sagt att när vi börjar scenen så skal du gå så och du så, med barnvagnen s. Det blir inte så naturligt. Men vi hade ju inte hellre pengar till statister. Förutom i den där skräckfilmen när vi hade en scen där ungefär tjugo människor mals ner i en köttkvarn för att bli konserverad mat. Det har jag stulit från en gammal science fiction-film, Soylent Green.

B: Den har jag hört om, men inte sett. Men då hade ni skrivit manus på förhand?

C: Det var alltså en bit av en roman jag hade skrivit, som hette *Kyss mig dödligt*, från 1985. Som faktisk vann ett pris på en science fiction-kongress i Lund. Sådana kongresser fanns för, och före internet så fanns det nån ting som hette fanzine, som var stencilerade tidningar, tryckta av entusiaster.

B: Fanziner är ju det som har varit min början i allt detta her, faktiskt. Tecknade fanziner. Men min sista fråga blir då om du har någon planer om att göra mer film?

C: Nej, jag gör inga filmer längre. Det beror dels på att har jag inte nån briljant idé till någon film. Jag går inte runt och tänker «oh, det skulle jag ville göra». Jag skriver hellre en bok. Det är så mycket mindre maskineri kring att skriva en bok. Man behöver inte söka pengar för att göra det, man kan bara sätta sig och skriva. Jag kan inte heller orka med så långa arbetsdagar som jag gjorde när jag var ung. Nu är jag 80 år och cyklar till min ateljé och jobbar en fem-seks timmar och sen cyklar jag hem och tar en tupplur. Då kan man inte ha någon filminspelning med team och sånt.
Det har också blivit så himla mycket svårare att finansiera en film. Man måste ha medfinansierar ofta från hela Europa, stort sett. När jag var yngre och gjorde filmer då var det ju så att man kunde ha bara Svenska Filminstitutet, eller bara Sveriges Television, som när vi gjorde tv-serier for barn.

För mig var ju film … jag jobbade mycket som filmarbetare på andra filmar under flera årtionden. Och det var ju för en konstnär eller författare som inte kunde försörja sig på konsten ett sätt att få ett jobb med lön. Film är ju nästan den enda kulturverksamhet där det alltid finns en budget. Om man skriver en roman eller gör en konstutställning så finns det ingen budget, men för film finns det en budget. Jag har jobbat till exempel som scenograf, filmfotograf, manusförfattare,

stillbildsfotograf, som skådespelare och så vidare. för lön. På 90-talet fick jag Göteborgs Filmfestivals pris som årets filmfotograf, som jag tror bara Sven Nyqvist och jag har fått. Då hade jag gjort A-foto på flera långfilmer och en teveserie. 1996 tror jag det var när jag fick det där priset, fast det gällde ju saker jag hade gjort tidigare. Jag har ju gjort allt inom film. Ofta som jobb, åt andra, med rätt stor entusiasm i alla fall.

Men nu måste jag snart ringa min son, har du nån mer fråga?

B: Tack! Nej, men det har varit mycket intressant att höra hur du har jobbat, särskilt hur mycket improvisation det har varit, ett väldigt intressant sätt att jobba på.

«*Fallteknikk* til *Ninjababy*»
Samtale med
Yngvild Sve Flikke og **Inga Sætre**

Motlys, Oslo - 4/4/2019

Inga Sætres tegneserie Fallteknikk *skulle bli spillefilm og jeg tok kontakt og hørte om jeg kunne få ta en prat med henne og regissør Yngvild Sve Flikke. Filmatiseringen var særlig interessant for prosjektet mitt fordi en tegneserieskaper var involvert i prosessen med å filmatisere sin egen tegneserie, men også fordi jeg var nysgjerrig på å høre hvordan Yngvild jobbet. På dette tidspunktet hadde jeg ikke kommet i gang med min egen kortfilm og sugde til meg alt av lærdom og erfaringer fra filmfaget. Jeg fikk møte de to på Motlys da de jobbet med tidlige forberedelser til filmatiseringen (som endte med å hete* Ninjababy*).*

Bendik: Så jeg har intervjuet folk som jobber med film. Og tegneserier, egentlig. Jeg ser for meg å sy det sammen til et eller annet - at det blir en blanding av intervjuer og tekster. Og muligens tegninger. Jeg vet ikke helt formen på det ennå, men mest sannsynlig blir det vel kanskje en selvpublisert sak i enden av doktorgraden.

Yngvild: Med fokus på hva? Altså, hva vil boka eller publikasjonen hete, på en måte?

B: Det vet jeg ikke, foreløpig driver jeg bare å sanker inn og lærer.

Y: Er det veldig spesifikt animasjon?

B: Nei, det er ikke animasjon, egentlig. Det handler mer om å gå fra tegneserie til film, og det er derfor det er så interessant å snakke med nettopp dere. Sånn sett er dette på en måte det mest relevante møtet hittil, siden dere lager en film basert på en tegneserie, der serieskaperen er aktivt med i prosessen. Men først og fremst så vil jeg egentlig bare snakke med dere og høre hvordan dere jobber.

Y & I: [latter] Joho … !

Inga: Målretta, hehe.

Y: Da har du én stykk fiksjonsregissør og én stykk animatør/tegneserieskaper.

I: Det er jo ganske interessant med den overgangen, da. Hva er det som liksom er forskjellen? Jeg føler at vi har snakket veldig mye om hva vi vil fortelle. Hva er det som er essensen, liksom.

Y: Det som slår meg også - jeg har jo også laga en film fra roman, som var en helt annerledes type jobb …

B: Kvinner i for store Herreskjorter?

Y: Ja, den er jo basert på Gunnhild Øyehaug sin roman *Vente, blinke*.

B: Så hva er forskjellen på å jobbe fra en roman og fra en tegneserie?

Y: I en roman så får du mye mer av det indre livet til karakterene. Uten at jeg har grunna veldig mye over dette så jobber jeg på en annen måte med det her prosjektet enn *Kvinner i for store herreskjorter.* Noe som selvfølgelig har noe med hvilke forelegg du jobber med. For romaner er jo forskjellige akkurat som tegneserieromaner er forskjellige, men det føles som du må tilføre mer når utgangspunktet er en tegneserieroman. Fordi den er ganske minimalistisk, med mindre tekst.

I: M-m, veldig mange snarveier ... i en tegneserie er det veldig mye som er overlatt til den som leser, tenker jeg. Det er mye man fyller ut innimellom.

Y: Mer lik en film på en måte da? At du med et bilde kan si hvordan karakteren har det. Hvert fall i *Fallteknikk* er det mange passasjer som er veldig emosjonelle men det er ikke noe tekst, ikke noe beskrivelse, det er kun bilder som uttrykker emosjonalitet. Også skal dette da omsettes til tekst før det omsettes til bilder igjen, når det nå blir film.

B: Det er jo en interessant reise.

Y: Da jeg jobbet med *Eple* var det jo faktisk et filmmanus som Gunnhild sendte meg helt plutselig, den skrev hun om til en novelle etter at filmen ble laget. Så der har det gått den veien, liksom.

B: Så kortfilmen ble en novelle i etterkant?

Y: Ja, den er gitt ut i den nydelige novellesamlingen *Draumeskrivar*. Det er jo det som er artig når man går inn i et nytt prosjekt, nettopp det å finne og knekke koden i prosjektet, hvordan skal vi løse det?
Da jeg tok tak i *Vente, Blinke* så var det bare å skrelle bort, skrelle bort, skrelle bort. Det ble for mye, du hadde ikke sjans til å putte alt det romanen inneholdt inn i en spillefilm. Det må formes om. Også er det jo et annet uttrykk på papir enn på film, så det er mange ting som bare må gjøres om.

B: Det er interessant det med at det er så mye av det indre livet i en roman, eller tekst, mens du i tegneserier har det ytre livet. Tegneserier er jo allerede et lite stykke på vei til film, nesten som et storyboard. Eller key frames i en animasjon,

man bare fyller ut det som skjer mellom rutene i hodet, som du var inne på, Inga. Lager en film inni hodet, på en måte.

I: Også er det noen ting som er sånn at i en tegneserie så kan du gjøre det absurd samtidig som det blir veldig - altså, det blir realistisk for den som leser det selv om det er absurd på papiret. Men så er det vanskeligere når det blir ekte mennesker – hvor sprøe kan de være i forhold, liksom? Hvordan skal man oversette en sprø tegneseriefigur til et tilsvarende sprøtt ekte menneske? Uten at det blir dumt eller platt.

B: Det bare funker på andre premisser. Den galskapen må formes om og være troverdig i en annen form.

I: Ja, hele universet må være passe oppdikta, i forhold til et vanlig univers som vi går rundt i. Liksom finne sitt univers og være passe flatt, holdt jeg på å si.

Y: Også tror jeg det er veldig vanskelig å si at sånn er film og sånn er tegneserier. Men hvis du allikevel generaliserer litt, så kan man klare seg med f.eks. mindre og mer konkret dialog i en tegneserie. Man kan ha én setning også kan du ha noen bilder også én setning til. Mens det ville ha føltes veldig rart hvis det bare ble kopiert inn til live action fordi på skjermen har man et behov for at folk skal oppføre seg litt som ekte mennesker. Hvis ikke du skal lage en helt sånn ... at dét er greia, at det er mer stilisert på en måte.

B: Som *Killing of a Sacred Deer*, hvis dere har sett den? Alle replikkene er levert helt dead pan. Han greske (Yorgos Lanthimos), han som har laget *Dogtooth*. Og *The Lobster*.

Y: Og *The Favourite*! Har dere sett den? Den er fantastisk, den gikk på kino nå. Jeg har ikke sett *Killing of a Sacred Deer*.

B: Jeg har jo drevet og tenkt på noen av disse tingene her selv også. Jeg hadde en midtveispresentasjon av prosjektet, der diskusjonen ble hvordan man overfører replikker og timing og alt det der for at det skal funke, og det fikk meg til å tenke på den filmen. Alle leverer replikkene helt ekstremt monotont og stakkato, helt … hva skjer, liksom?

Y: *Paterson* av Jim Jarmusch har jo litt av det innimellom. Den filmen har noe av den greia i seg som noen tegneserier har. Mens det vi prøver på er å få scener som er levende, ikke stiliserte. Altså, de er jo litt karikerte, men dialogen i manuset – det er for mye tekst til en tegneserie, tror jeg. Men du har jo hun svenske serietegneren ... hva er det hun heter igjen? Som lagde *Prins Charles Känsla*, som er veldig morsom, der er det jo veldig mye tekst.

B: Åja, Liv Strömqvist!

Y: Og Alison Bechdel, hun har også veldig mye tekst.

B: Christopher Nielsen kan også være veldig teksttungt, samtidig som det funker som fankern. Men samtidig, hvis tegneseriene man lager liksom gror fullstendig

igjen av tekst så kan man kanskje vurdere medium litt - vil man kanskje heller skrive? Hvorfor tegner man? Ikke at jeg mener Nielsen og Strömqvist bør vurdere det, altså. Men hvordan jobber dere fra manus til tegneserie? Skriver dere mye nytt og bygger ut manuset?

I: Vi har nesten byttet helt ut alt, hehe.

Y: Ja vi har forandret mye. Og det må man jo som oftes gjøre, blant annet fordi film krever fremdrift på en ganske annen måte. Mens i en bok kan man liksom gå inn i tankene, du har et annet tempo. Bortsett fra klassiske krimbøker og sånn, de er jo ofte lagt opp dramaturgisk ganske likt som en film. Jeg vet at noen romanforfattere bruker klassisk film-dramaturgi når de skriver. Mens i en roman som *Vente, blinke* så kunne jo ikke den ha vært filmet som det er skrevet, ikke bare på grunn av mye indre monolog men også fordi den er så hoppende og springende. Det krever liksom noe annet av deg.

B: Hvordan kom du på at du ville filmatisere *Fallteknikk*?

Y: Det var under etterarbeidet med *Herreskjorter* at Yngve (Sæther, produsent) ringte meg og spurte – okei, hva er neste filmprosjekt? *Fallteknikk* hadde jeg hatt i bokhylla og det har alltid vært sånn at, denne tematikken, alt det her, vil jeg ta tak i. Og jeg ville finne en perfekt måte å blande animasjon og live-action på. Yngve tente på det også snakket vi med Inga, og da begynte vi så vidt. Også har man alltid noen tanker om hvordan og hva man skal gjøre om og endre …

I: Nå har hun blitt 23 år.

Y: Nå har hun blitt mye eldre, og vi har blanda inn litt *Møkkajentene* i det. Og plottet har forandra seg.

Alle: [latter]

I: Alt er annerledes. Ingen av karakterene er de samme.

Y: [latter] Nei, egentlig ikke. Men det er jo det som er det morsomme med en sånn fra bok til film-prosess også, synes jeg da. Fordi det begynner et sted og vi har sittet lenge og holdt på også tok vi noen kjempelange time-outs. Også fikk vi hjelp av manusforfatter Johan Fasting som tok tak i det vi hadde jobbet med og skrev ut en veldig morsom versjon som er den vi sitter og jobber med nå. Også er det sånn at etter hvert som du får på folk så er det akkurat som om det kommer flere blader på den planten, også skal blomsten bli filmen. Men det at masse folk er med og bidrar, alle kommer med sitt, det er jo det som er det fantastiske med film. Det er mange. Man sitter ikke alene sånn som man sitter som forfatter, hvor det er mer ett enmannsprosjekt. Er du heldig så har du en redaktør som engasjerer seg. Men alle har ikke det en gang.

I: Det er sjelden det kommer noe særlig fra den kanten!

B: He he, nei det er vel lite pisking fra både Jippi og No Comprendo-redaktørene. Man kan jo kanskje ha litt godt av den piskinga av og til, da. Særlig surrehuer som meg.

I: Littegrann, bare et-eller-annet.

B: Men akkurat det der er noe som er veldig spennende og som jeg er gira på i prosjektet mitt; å gå fra den introverte prosessen det er å lage tegneserier til å gå ut og jobbe sammen med andre. Inkludere de i prosjektet og få andre til å være med og fortelle historien og finne fram til uttrykket og de tingene der. Det virker som en veldig spennende del av det.

I: Det er veldig gøy.

Y: Det er veldig givende. De gangene på sett hvor du kjenner at, oi, vi er ikke mange forskjellige, men én organisme nå, og alle går i samme retning, det er veldig kult.

B: Det høres helt fantastisk ut.

Y: Det er blir en balanse der man må være tro mot det man vil lage, men samtidig ikke ha på skylapper og lukke for nye ideer underveis i prosessen.

I: Man må liksom koke det ned til hva som er kjernen av fortellingen, også bygge ut igjen. Vi har jo bytta ut mange karakterer utifra hva vi trenger og hva som er essensen, da.

Y: Det er også litt risky, særlig da jeg ringte Gunnhild som jeg ikke kjente og jeg var kjempenervøs … Inga kjente jeg jo litt fra før, ikke sant. Men det kunne gått helt skeis, det handler utrolig mye om å ville gå i samme retning, det må være en dialog hele veien. Også må vi slippe inn fotografen også i den dialogen.

I: Ja, hvis hun ikke er med på den dialogen er hun ikke med, liksom. Jeg merker det på meg selv. Hvis noen spør om jeg vil illustrere en ting og jeg ikke er med på det, at jeg ikke selv er engasjert i prosjektet, da gjør jeg jo bare drittarbeid, liksom. Da er det bare helt ekstremt dårlig ideer, hehe.
Og sånn må det jo være med kjempemange her da, at hvis Marianne, fotografen, ikke føler at hun blir hørt så vet vi jo at hun ikke kommer til å gjøre noen bra jobb. Man må prøve å finne ut, hva er viktigst, hva har vi felles…

Y: Så må vi høre på hva hun kan komme med, og innlemme det, formidle det vi har sittet og funnet ut.

B: Så det er viktig å få med fotografen og andre tidlig i prosessen da, så de er med og forme det?

I: Ja, så de er engasjert i det, liksom.

Y: Ja, det tenker jeg altså, så tidlig som mulig. Det er en modningsprosess alt sammen også, fordi hvis man har tid før opptak så kan man være uenige men ha

tid til å bli enige. Hvis du skal rett på opptak og fotografen kommer rett før og man ikke har blitt enige, så bærer man med seg de uenighetene på settet. Og da blir det ikke bra. Så det gjelder ofte at man ikke stresser den prosessen heller tror jeg. Vi har ikke stresset den prosessen.

I & Y: [latter]

Y: Det har vi ikke gjort.

B: Nettop det å jobbe med andre og se hva de kan tilføre tenker jeg jo at er det morsomste. Jeg gjorde et lite forsøk, der jeg skrev manus basert på en av mine korte tegneserier, også fikk jeg noen studenter fra Teaterhøgskolen til å komme inn og spille det. Det var supergøy, selv om jeg var dritnervøs, så klart. Det var jo første gang jeg jobbet med skuespillere, og liksom våger meg litt ut av det der tegnekottet mitt. Så sitter vi og jobber sammen, de leser gjennom det noen ganger også begynner de å huske det litt og begynner å improvisere litt og sånn. En fascinerende ting som skjedde var at jeg måtte steppe inn og spille en liten rolle selv - det foregår på en bar, tre personer i et intenst kranglete drama, også hadde jeg glemt å få noen til å spille en servitør som kommer med et rødvinsglass til hvitvin og får skikkelig kjeft. Så da måtte jo jeg ta den rollen, og det var utrolig interessant og litt skremmende å bli skjelt ut av min egen tegneseriefigur …

I: Det er veldig mindfuck, hehe.

B: Ja, og de karakterene mine er jo ofte figurer som jeg ikke vil møte i virkeligheten, vil helst betrakte de litt fra avstand. Men det var også interessant å vise de tegneserien sånn halvveis uti økten, for de hadde bare sett manuset. Og da så de hvordan figurene så ut osv – «åja han var helt knæsj rød han ja, han ser sånn ut, ja»!

Y: Forandra det seg da?

B: Ja, det påvirket faktisk litt hvordan de spilte videre. De syntes at det var veldig gøy å ha tegning som en direkte del av å tolke karakter, men også nesten som en del av regien.

Y: Det der er veldig forskjellig. Noen prosjekter kan ha godt av at en skuespiller ikke får noe manus på forhånd, de får bare scenene de skal gjøre i dag også får de ny scene neste dag.

I: Så de vet ikke hvem som er morderen, liksom?

Y: Ofte når man jobber med amatører, for eksempel, de har ikke alltid teknikken som en erfaren skuespiller har til å se hvor de befinner seg, hvilken modus de er i i den og den scenen. Det er en ganske krevende øvelse å følge en hel linje i en karakter. Så jeg bare setter dem inn i hva som skjer i scenen, hva som er konflikten og osv, også jobber du scene for scene, noe som gir deg en ganske sånn umiddelbar tilstedeværelse. Og det er jo tilstedeværelsen du vil ha hos skuespilleren hele veien. Men de du jobbet med utdanna seg jo til dette, ikke sant? Så de hadde jo sikkert verktøy.

B: Ja, jeg opplevde jo egentlig det, ja. Selv om dette rett og slett bare var et lab-eksperiment, liksom.

Y: Så gøy! Det er kjempegøy. Det er jo akkurat sånn vi holder på nå, vi er midt i casting, og bare driver på og prøver scener. Da bare setter vi opp kamera og spiller scenen. Det er kjempegøy. Du merker om teksten funker eller ikke.

I: Ja, «oi, her må vi skrive om». Også er det en annen skuespiller som sier de samme tingene og da er det «det funka jo kjempebra». Noen ting funker kjempebra for én skuespiller å si, noe annet høres helt dumt ut. Det må matche, liksom, veldig.

Y: Timing! Det er ikke alle som klarer å levere en replikk som skal være morsom, eller skal ha en slags komikk i seg, de finner ikke timingen. Og du tenker at «å nei, den her må strykes» …

I: … «Skikkelig dårlig spøk», liksom …

Y: … også plutselig kommer det en skuespiller som leverer på timing også bare funker det. Og akkurat det er noe man ikke kan lære tror jeg. Du kan få frem mye i klipp, du setter jo timingen i klipp også, samtidig så må du skjønne …

I: … Du må skjønne spøken. Fordi ofte så skal det ikke vises, liksom, komikken. Den skal bare være der. Og da må du bare skjønne det sjøl liksom, hehe.

B: Ja, men også det skriftlige og muntlige … kjæresten min er skuespiller, Iselin Shumba. Jeg driver og leser manus med henne, jeg lærer masse av henne. Jeg leser med henne hver kveld før hun skal i opptak tidlig neste morgen. Og da er det veldig interessant å se hva som funker på papiret skriftlig, men når det skal leveres muntlig, så bare blir det helt stivt og unaturlig. Vi har skrevet om flere replikker som bare ikke funka, tilpassa det munnen liksom, også har de gått for det på sett neste dag.

Y: Der er det stor forskjell på manusforfattere, da. Noen skriver veldig muntlig, med digresjoner og sånt. Sånn som når du skal transkribere dette intervjuet her, det kommer til å se helt corny ut på papiret. Jeg har jobbet mye med dokumentar, hvor jeg har sittet og skrevet ut ting – sånn som livet leves. Og det er helt absurd hvordan vi egentlig prater. Det går sjelden an å gjenskape i film, fordi du har en scene som skal ha en funksjon og et vendepunkt og sånn. Men det å til en viss grad få det til, at du liksom tar inn den naturligheten som ligger i en vanlig samtale, det er vanskelig på papir.

I: Det er veldig gøy med å lage tegneserier også, synes jeg. At du kan komme med en mening som er bare en halv uferdig setning, liksom. For når du har det med i tegneserie eller film, i motsetning til virkeligheten, så er det sånn – du må regne med at dette har faktisk en betydning, liksom. Denne idiotiske nølinga her forteller deg noe, for eller så ville den ha vært kutta ut fra manus. Det er veldig gøy at man kan pøse på med mening.

B: Det er veldig sant.

Y: Og du kan bygge karakter sånn óg. En som aldri avslutter setningene sine; det kan være et karaktertrekk, og da har skuespilleren ting å jobbe med. Når du leser et manus, og det gjelder kanskje særlig for skuespillere, så leter du etter hva du kan bygge videre på hos karakterene. Og apropos det vi snakket om i sta om å få folk inn i prosessen tidlig, så er jo skuespilleren den som skal gjøre denne teksten til liv. Og noen er kjempeflinke til å se og plukke opp sånne småting i manus og gjøre det til en rik karakter, gi karakteren dybde.

B: Ja, det er jo akkurat det jeg drømmer om at skal skje i prosjektet mitt, at noen skal komme og bygge ut karakterene mine og dra de i forskjellige retninger. Det er nettopp det der jeg er mest spent og gira på.

I: Det er veldig gøy hvis de liksom føler at tegneserieuniverset gir de frihet til å være litt mer sprø.

B: Ja, men så er mine tegneserier ofte helt kokko og utflippa, så hvordan få det til å funke troverdig på film blir jo en utfordring. Men det er jo det jeg håper at denne tablå-formen jeg har lagt opp til nå med Liker stilen skal gjøre mulig, da. At jeg kan teste ut litt forskjellig måter å overføre tegneserien på i de ulike tablåene.

Y: Roy Andersson, for eksempel. Han er jo litt tegneserieaktig i estetikken og i dialogen. Det er veldig minimalistisk. Veldig mye som ligger imellom; både bildene, og i dialogen.

B: Eksakt. Jeg har tenkt mye på ham i det siste, selv om jeg ikke ønsker å begå noen Roy Anderson-rip off, selvfølgelig. Men å se på den formen å ha tablåer som ikke nødvendigvis henger tydelig sammen, at det ikke er en lineær historie. At det er mer som bilder som lever litt, for det er jo bare ett utsnitt i hver scene – kameraene rører seg jo aldri i filmene hans, det klippes ikke i scenene. Bortsett fra *En kärlekshistoria* og *Giliap*, da.

Y: Se *Paterson*, da! Den har jo litt av det.

B: Ja, den skal jeg se! Men nå skal ikke jeg ta mer av tiden deres, altså. Dere har fullt kjør her. Men jeg er veldig takknemlig for denne praten, for jeg kommer jo helt fra klar himmel og stamper inn et annet felt liksom, he he.

Y: Jo, men det er jo ikke et helt annet felt, heller, tenker jeg. Og du har jo sett så mye film.

B: Ja, og jeg tenker ofte film når jeg lager tegneserier.

Y: Og det handler jo om den store fortellingen, i forskjellig format, på en måte.

B: Tenker du film når du lager tegneserier, Inga?

I: Ja, faktisk. Og mer og mer nå. Jeg føler noen ganger at det til og med blir litt kjedelig å tegne, at det irriterer meg litt ...

Y: Hva irriterer deg?

B: Begrensningen, liksom? Det kjenner jeg og.

I: Ja, jeg blir litt utålmodig på en måte, tenker at her er det liksom den tida som gjør stemningen eller scenen, og den har jeg ikke til rådighet hvis jeg ikke tegner det samme over fire sider, liksom. Det er ikke det samme.

B: Der kjenner jeg meg veldig igjen. Jeg tenker at i både dine og mine serier er stemning viktig. Jeg føler noen ganger på at ok, nå forteller jeg denne historien som en tegneserier fordi det er det jeg kan, det er det fortellermediumet jeg har tilgjengelig. Men ideelt sett for et «stemningsmenneske» som meg - for å formidle de stemningene jeg egentlig vil få ut så tror jeg det finnes enda bedre måter, hvis du har lyd, har tidslinje, har andre ting, så kan du virkelig ta det helt ut.

I: Særlig lyd og tid, som ikke finnes i tegneserier. Det er veldig belønnende hvis det går an å overføre den filmen som er i hodet til papir, eller ord. Men jeg synes mer og mer at det ikke går, da. Det er veldig d-e-p-r-i-m-e-r-e-n-d-e!

Alle: [latter]

Y: Du får bare gjøre begge deler. Nå skal vi jo lage film!

B: Ja, dele det opp! Ta det beste av begge verdener.

Y: Vi skal jo animere oppå live action, så vi blander egentlig de to.

B: Ja, hvordan kommer animasjonen inn?

Y: Som en animert karakter.

B: Altså, *Roger Rabbit*?

I: Ja, bare at jeg hater den referansen, da! Er ikke så veldig glad i *Roger Rabbit*.

B: Jeg elsker *Roger Rabbit*, ha ha. Jeg var helt sprø etter den filmen da jeg var liten. Det har sikkert bare satt seg.

Y: Nei altså, vi bruker veldig Inga sin strek, da.

I: Vi har laget en litt sånn skrekkversjon av en baby. Som er veldig stygg.

Y: Hun oppdager jo at hun er gravid, for sent til å ta abort, så begynner hun en indre dialog med fosteret - som har en litt sånn røff mannsstemme, har vi tenkt. Litt sånn dagen derpå-stemme. Hun tror hun kommer til å føde en narkoman fyllik, liksom. De to har en indre dialog og oppfører seg som to karakterer, men det kommer jo fra henne. Og det er liksom hennes strek, det er hun som sitter og tegner den. Også er han jo formelig, da. Blir litt forskjellig sjangre i forskjellige scener.

B: Så den befinner seg i rommet, sammen med hovedpersonen?

I: E-e. Men altså sånn flat … faktisk, i motsetning til tegneserier; her må jo liksom tida fylles óg, da. Så når den karakteren oppstår så må den liksom være tilstede i den tida hele veien. I motsetning til tegneserier, der hadde jeg jo sluppet unna med å bare vise den én gang.

B: Ja, den må jo animeres konstant for å være der.

I: Den må liksom utvikle seg hele tiden. Det må være fart i alle ting, hele tiden.

Y: Den må forholde seg til rommet, og i og med at det er en animert karakter så kan den jo hoppe fra boka og ut i rommet, og så være inni magen. Det trenger ikke å være noe logikk i hvordan den oppfører seg eller hvordan den ser ut. Vi prøver jo å bruke dette for å gjøre ting litt absurd og morsomt og rart.

I: Det er det som irriterer meg med *Roger Rabbit*, at den skal liksom gå rundt på bakken! Hvorfor det?

B: Ja, at den forholder seg til de fysiske vanlige lover som mennesker må?

I: Ja, litt for mye synes jeg.

B: Men det er jo litt av poenget i den filmen, egentlig. Jeg husker jeg så noe sånn behind the scenes da jeg var liten, med Pål Bang-Hansen, som gjorde stort inntrykk. Det er en scene der Roger gjemmer seg i en oppvaskkum med vann fordi noen røyskatter leter etter ham, også stikker han opp hodet når de ikke ser og spruter ut vann, ekte vann. De viste hvordan det egentlig bare var en slags periskopstang som stakk opp og sprutet ut vann også var Roger animert oppå. Husker jeg ble totalt mindblown.

I: A-ha, ja ikke sant, det er jo veldig fancy.

B: Den forholder seg veldig til omgivelsene hele veien.

I: Ja, det er litt morsomt da.

Y: Vi har jo noen økonomiske begrensninger i dette prosjektet her, og fordelen med å ha det er jo at man ikke har like mange valgmuligheter som i et kjempebudsjett. Så vi må sette oss noen rammer, også kan vi leke oss innenfor de. Uansett hvor stort prosjekt du har så må du definere, at dette her er universet vi er i.

B: Når begynner innspilling?

Y: Vi holder på å spikre det nå, begynner opptak i midten eller slutten av september. Også varer det i vel 20-25 dager; så 20 dager med full stab også 5 dager med veldig lette ting.

B: Har du et team som animerer for deg, Inga?

I: Det er bare meg. Jeg har skrevet her «spør Hauk», det er nevøen min, som jeg har tenkt til å lure med.

B: Hehe.

I: Det er litt sånn. Men jeg skal animere og så skal jeg være litt på sett, på grunn av de scenene der det skal være animasjon. Også storyboarde litt og sånn.

Y: Storyboarde de scenene med animasjon. Også må vi tenke veldig nøye i forhold til scenografi og lys at vi vet hvor animasjonen skal være og sørge for at bakgrunnen der ikke er for kaotisk.

B: Det er sant, det må man tenke på så animasjonen ikke drukner i rot, liksom.

Y: Det er jo mange som skal inn i det vi holder på med – Nå sitter vi og prøver å tenke gjennom scenene som skal ha animasjon. Vi har testet både analog og digital animasjon. Vi har jo laget en test oppå film, skal han få se den testen? Jeg har den her. Skal du se testen?

B: Gjerne det!

I: Men jeg prøver å få lov til å gjøre så mye analogt som mulig óg da.

Y: Dette var bare en prøvefilming som vi gjorde ute på kafé, så lyden er helt jævlig fordi vi hadde ikke noen lydperson. Vi hadde bare foto, meg og Inga.

B: Men dette var filmet med tanke på at det skulle animeres på?

Y: Ja, ja, ja!

I: Litt sånn for å teste den prosessen óg. Hvordan vi klarte å kommunisere til fotografen og hva som måtte til for at jeg skal kunne animere oppå.

Y: Her har hun jo fått vite at hun er gravid, da...

[Spiller film]

B: Det ser veldig lovende ut, da!

Y: Og det her animerte Inga på en halv dag, liksom!

B: Jeg synes det fungerer veldig fint med den streken, gøy at animasjonen begynner i skisseboka. Hvor langt uti filmen blir dette introdusert? Tar det lang tid før animasjonene dukker opp, liksom?

Y: Ikke før slutten av første akten, så den kommer en halvtime uti ca.

B: Så det blir en ganske overraskende effekt; du er inni en spillefilm også plutselig så begynner dette å skje!

I: Det skal være litt spredt utover, ulike typer animasjon. For det her er én type inni filmen, også er det en annen som er mer mellomstikk, vignetter mellom aktene, liksom.

Y: Men det begynner inne i livmora, en litt grotesk versjon.

I: Ja, i plastelina.

B: Oi.

I: Prøver å holde det litt morsomt da!

B: Det tror jeg er lurt!

Y: Ja, det er sårt og alvorlig på en veldig tullete måte. Det er en balanse man hele tiden må kjenne på. At det ikke blir alt for tullete eller alt for trist. Det er en svart komedie, en tragikomedie.

I: Men det er også fascinerende hvor synlig det blir hvilke ideer vi har, når vi vil at det skal være humor og når det skal være trist. Og hvor mange som må være med på det. Sånn som fotografen, hvilke verktøy hun har for å vri det hit eller dit. Hvor mye hun kan gjøre bare med utsnittet for at det skal bli morsommere eller tristere. Hvis vi formidler bare littegrann feil til henne hvor morsomt eller ikke morsomt det skal være, så vil jo hun gjøre valg som er helt annerledes enn vi hadde tenkt.

B: Det må være på riktig sted i skalaen, liksom.

I: Det er skikkelig vanskelig å finne ut akkurat hvor det er, man må nesten bare håpe at det er samsvar, he he.

Y: Ja, også noen praktiske ting – da vi gjorde denne testen innså vi at når vi har den dybdeskarpheten du gjerne har på film så skaper det utfordringer fordi da må jo dybdeskarpheten videreføres i karakteren som animeres. Men i denne testen tok vi også bilde av skisseboka rett ovenfra, og det er det vi kommer til å bruke slik at den har samme dybdeskarphet og det går enklere an å animere på den. Så noen framing-valg må vi gjøre av praktiske hensyn.

B: Gull å gjøre en sånn test, det er så mange ting man ikke kan tenke på før man ser det, eller erfarer det.

I: Sånn som det at det funker at hun kommuniserer med den, jeg tenkte at det kanskje kom til å bli ganske mye mer tøysete og urealistisk enn det ble.

B: Ser jo ut som det funker.

Y: Ja, for vi har snakket ganske mye om karakteren bare blir klistra på.

I: ... Om den er der liksom, hehe.

Y: Ja, selv om den er så enkel og det bare er en strektegning, så kan du jo få den til å hoppe bak ryggen og med en gang plassere den lenger bak i rommet, sånne ting.

B: Settingen, eller hva karakteren er gjør jo at du kjøper den, selv om den er veldig enkel og tegna. Og man har jo fått vite hva og hvem det er.

I: Ja, det er ganske fascinerende hva man kjøper, egentlig. Og hva man plutselig ikke kjøper, som for eksempel om det hadde vært en mer bearbeidet figur, som du kanskje ikke ville kjøpt.

B: Det tror jeg du har rett it, for denne er mer åpen, og føles mer som en indre karakter enn om den hadde vært en forseggjort 3D-animert figur som forholdt seg helt Roger Rabbitsk til miljøet.

I: Ja!

Y: Det er jo også fordi vi liker den stilen, liker at den er litt rufsete. Og det er jo veldig positivt for budsjettet! Takk og lov at budsjettet passer til smaken. Det er jo det verste, hvis man sitter og egentlig vil lage noe annet, men ikke får muligheten til det. Det føler jeg ikke gjelder den animasjonen, egentlig.

I: Nei, for vi kunne jo ha prøvd å lage en sånn 3D-figur og så hatt litt dårlig råd også ville det ha blitt utrolig dårlig.

B: Sånn Ally McBeal- baby.

I: Ja, ha ha!

Y: Hva er det?

B: I *Ally McBeal* dukket det plutselig opp en 3D-animert baby, som var helt grufull. Veldig merkelig opplegg.

I: Fantastisk dårlig.

B: Også var det den fæle hooga shaka-låta på toppen av alt, det var helt skremmende. Og veldig tidlig og dårlig 3D-animasjon.

I: Shit, dette er fortrengt.

Y: Det må ligge på Youtube … er det den? «Hooked on a Feeling»?

B: Ja, det er den. Men det er ikke noe å se på, altså. Man blir jo bare helt matt.

Y: Jo, jeg vil se den.

I: Men en annen film som vi så for ikke så lenge siden. Den *Star Wars* filmen nummer én, den første som er på en måte ... jeg holdt på å si, den som ble født i 99 eller 2000.

B: Med den 3D-animerte flagrete fyren?

I: Ja, utrolig fascinerende dårlig valg å ta. Jeg kan prøve å tenke positivt om det – at det er fint at de utvikler teknikken, men at de har latt det passere i en så stor og dyr film, det synes jeg er ganske rart.

B: Ja, det er ganske sprøtt. En ny teknikk som plutselig gjør ting veldig overkommelig på en annen måte, også blir man så gira på det at man bare mister gangsynet. For en del av de tidlige 3D-tingene blir jo alt for datert.

Y: Egentlig lurt ikke bare se referanser på ting som man synes er bra, men også referanser på «sånn skal det ikke være». Man blir litt sikrere på valget man har tatt, det gir litt selvtillit liksom.

I: Jeg har steila veldig når vi har snakket om at karakteren skal være fylt.

B: Ja, hvor er dere der da?

I: Jeg vil ikke at den skal fylles, fordi da blir tyngde og skygge en helt annen issue, tenker jeg – og da sliter vi jo plutselig veldig med budsjettet hvis jeg må skyggelegge sånn at den sitter i rommet, for eksempel.

B: Ja, at den er i rommet mer fysisk, uten at man egentlig vinner noe på det.

I: Nei, man får ikke noe ekstra med det. Det er nok fort gjort å tenke at det ville gjort den mer til stede der, men det er nok ikke sånn, egentlig.

Y: Det er jo en fantasi.

I: Man kjenner seg egentlig igjen i det også.

B: Da dere snakket om animasjon i starten så jeg med en gang for meg at den var fylt, 2D-animert og flat men fylt. Men etter å ha sett den testen så tror jeg det funker bedre uten fyll. Og særlig fordi den kommer jo fra en skissebok, da er det jo naturlig med en flat strek som kommer rett ut av papiret. Det å få den mer plassert i rommet med skygger og sånn blir jo bare forstyrrende i denne sammenhengen. Den skal jo ikke dit, den er jo bare i hodet hennes.

I: Man veit på en måte det uansett.

Y: Du godtar de premissene. Selv om vi har tenkt mye på det om folk kjøper det.

B: Det tror jeg man gjør. Men nå skal jeg la dere få jobbe videre. Jeg gleder meg veldig.

Y: Det gjør vi óg! Nå skal vi jobbe med å se på *Ally McBeal* dancing baby!

I: Åååhh.

B: Jeg tror man blir litt matt av det, altså.

Y: Er det så tullete?

[hoogachaka hoogachaka…]

Y: What? Er det en ekte baby, eller?

B: Det er en 3D-baby. Tidlig 3D, dette er på 90-tallet.

I: Men hvorfor skal det komme en baby?

B: Nei, jeg husker ikke hvordan den kommer inn i dette.

[oogachaka]

Y: Dette er det motsatte av den der kortfilmen jeg viste deg, Inga, hvor babyen har det der baby-aktige, det er en baby. Dette her er en baby som har en voksen måte å bevege seg på.

[oogachaka]

B: Huff, grusomt.

I: Det er veldig … interessant.

B: Det ender med at hun driver og danser med den på stuegulvet der. Men det var så rart da den kom, for jeg husker alle så på den serien også plutselig skjedde det der og det var sånn totalt «Jøss!».

Y: Men var ikke *Ally McBeal* litt sånn at sånne ting skjedde litt sånn oppi hodet hennes da?

B: Jo, det var kanskje det, men akkurat den der tror jeg skilte seg litt ut.

I: Tenk før så så vi på det samme alle sammen.

«Moderne myter»

Samtale med **Kristoffer Borgli**

Los Angeles - 6/10/2018

Mitt første møte i LA er med den norske filmskaperen Kristoffer Borgli, som i skrivende stund er bosatt her. Han er kanskje mest berømt for å ha laget kortfilmen Whateverest*, om fyren som mekker sitt eget partydop i kjelleren og danser introvert gatelangs innhyllet i hvit poncho dandert med lyspærer. Filmens mockumentary-form skapte forvirring og begeistring om hverandre, og ble særdeles kjent da Borgli klippet ned en kortere versjon som ble den offisielle musikkvideoen til Todd Terjes gigahit* Inspector Norse*.*
Han har siden den gang laget sin første helaftens spillefilm her, en vill story om den fiktive energidrikken DRIB *med Amir Asgharnejad i hovedrollen og er, når jeg besøker ham, aktuell med kortfilmen* A Place We Call Reality*. (EDIT: Når jeg sitter og redigerer dette i april 2022 er det nettopp annonsert at hans nyeste film* Syk Pike *skal vises i Cannes.)*

Jeg kjenner ikke Borgli fra før, har bare så vidt hilst på ham en ølbebrillet kveld i Oslo for flere år siden og er litt spent siden han kan framstå som litt vilter og stuntete på instagram; det ene øyeblikket spreller han som besatt i en restaurant, det neste krangler han med politi utenfor Scientologikirken, for ikke å snakke om den halvnakne bodybuilderen han henger med som går langsomt amok forskjellige steder i offentligheten.

Vi har overlapp både med Todd Terje-samarbeid men også fordi jeg vet han er tegneserie-interessert og i tillegg til at jeg synes han har noe spennende på gang vil jeg gjerne snakke med ham og høre hvordan han jobber. Litt av greia med dette her er jo at jeg skal møte og lære av folk før jeg selv forsøker meg på å lage film. Jeg vil stille nøyaktig de spørsmålene jeg er interessert i, som jeg føler jeg kan ha nytte av.

Vi har avtalt å møtes på en hip liten pizzasjappe i nabolaget hans, Atwater Village, der alt viser seg å være veldig hipt og selvbetjent. Borgli kommer gående til fots og knuser bildet mitt om at du må ha bil i LA, han bare sykler og går her.

Kristoffer: Så du neglisjerer tegneseriekarrieren din og kommer hit for å lage film i stedet?

Bendik: Jeg vet ikke helt hva jeg driver med, men denne doktorgraden er jo en slags ramme som tillater meg å teste ut ting. Jeg har f.eks skrevet et lite filmmanus basert på en av de korte tegneseriene mine fra *Liker Stilen* og fikk noen

skuespillere til å prøvespille det bare for å teste. Tegneserien tok jeg fram underveis som et direkte ledd i det å gi regi.

K: Det blir jo et slags storyboard, men med en stemme og ikke bare logistikk.

B: Ja, for tegneserier er jo på en måte storyboard, eller bare masse keyframes som man fyller ut alt i mellom i hodet. Men det er veldig uvant for meg å jobbe på denne måte, med forsøk som ikke skal bli til ferdige ting og ikke vises fram.

K: Det er jo litt deilig, da. Ta for eksempel en fotograf som Ryan McGinley, som tar bilder av venner og alt mulig sånt. I starten tenkte han jo ikke utstilling og hvordan bildene skal korrelere. Det er en frihet i å ikke ha noen karriere, det er ingen som forventer noe og du kan bare teste ut ting. Men så får det masse oppmerksomhet, og man veit at neste gang man gjør noe at de skal henge i et galleri osv. Det påvirker jo arbeidet at du vet hvordan det skal ende opp, det blir en slags byrde for arbeidet.

B: Det er litt der jeg er nå, jeg har ingen karriere eller forventninger innen film. Men jeg kan kjenne meg igjen i det du sier tegnemessig også; når jeg sitter på hytta og tegner akvareller for meg selv, det er ting jeg bare lager uten noen kontekst eller oppdrag. Som pur barnlig tegneglede der jeg ikke helt aner hva som skal oppstå på papiret før det skjer. Det har jo hendt at de har blitt stilt ut, men det er ikke en del av planen.

K: Det er ikke med i prosessen når du lager det?

B: Nei, ikke i det hele tatt. Men som en del av doktorgraden har jeg kikket litt analytisk på disse tegningene, sett etter tematikk eller karakterer som går igjen, er det et eget univers liksom? Det er i hvert fall veldig mye vold, brutalitet, raseri, demoner og idioti som går igjen. Men nå ble det mye snakk om meg her, det var ikke det som var planen. Selv om det kanskje er greit å prøve å forklare litt hva i huleste doktorgraden min går ut på.

K: Men det har jo gått veldig bra med illustrasjons-karrieren din da, med New Yorker og greier. Var det med Todd Terje at ting skøyt fart?

B: Terje har jo vært kjempeviktig men ting skjedde vel litt samtidig, tror jeg. Den første illustrasjonen jeg gjorde var for The New York Times.

K: Hva var det de hadde sett?

B: Jeg var i New York på en tegneseriemesse og for å gjøre en lang historie kort så endte det med at jeg fikk vise arbeidene mine hos The New York Times, som ga meg en jobb på flekken. Jeg var helt himmelfallen og det første jeg så da jeg kom ut fra bygget var David Byrne som sykla forbi i lyseblå dress og hvite Converse. Helt surrealistisk. Så ble vi vulkanofre på veien hjem da, eller askefast som det het. Klarte på hengende håret å tegne ferdig illustrasjonen på Heathrow på utstyret til kollega Flu Hartberg.

Et par år seinere lagde jeg det første coveret for Terje, vi hadde jo kjent hverandre i mange år før det. Men Todd Terje og New Yorker er vel de tingene som er blitt størst og viktigst.

Men du har vel også skutt litt fart med Terje da du lagde den *Whateverest*-filmen som både var en mockumentary og en musikkvideo for «Inspector Norse»? Også var det vel snakk om at du skulle lage musikkvideo for «Johnny and Mary»-låta hans, som Bryan Ferry synger på?

K: Ja, jeg hadde en ganske funny idé som dessverre ikke ble noe av. Jeg hadde en fantasi om å få David Guetta til spille hovedrollen i en Todd Terje-video. En litt depressiv greie der du følger ham på turné med triste hotellrom, take out-mat og skype med kona. Det derre turnéhælvetet når du er 47 år og har kone og barn, og spiller for kids som bare tar drugs og friker ut. Det er et eller annet interessant med ham på den måten, og med den litt triste Johnny and Mary-låta så føltes det som det kunne blitt jævlig bra. Også var planen oppå det igjen å få Owen Wilson til å spille David Guetta.
Dessverre falt det litt sammen fordi managementet til Guetta saksøkte alle som kunne saksøkes på den tiden så Terje mente vi bare burde droppe det. Han hadde oppdaga at det var et uttrykk i musikkbransjen som var «Don't Go David Gueatta on me», som vil si å saksøke for filleting. Da turte han ikke han lenger, selv om jeg ville gjort det uansett. Hvis han hadde saksøkt på toppen hadde det bare vært dritgøy.

B: Men du lagde jo i hvert fall musikkvideo til «Inspector Norse» så det suste med *Whateverest*-filmen. Min kollega Lars Fiske hadde sett den på en utstilling i Sverige, han trodde at det var en ren dokumentar, oppfatta ikke at det var delvis kødd. Selv trodde jeg det var du som spilte hovedrollen.

K: En journalist i The Guardian trodde også at det var en dokumentar og skrev en lang sak om den. Da tok Dagbladet kontakt med henne og gjorde henne oppmerksom på at filmen er fake, så hun måtte oppdatere artikkelen med en lang etternote der hun innrømmet at hun hadde gått på limpinnen.

B: Det må ha vært en innertier for deg siden nettopp det at fiksjon og virkelighet sklir over i hverandre later til å være noe som går igjen i dine arbeider.

K: Absolutt. Jeg vil ikke bare manipulere i kinosalen, jeg vil at manipulasjonen blir tatt med videre ut i verden. Moderne myter.

En spiss hipsterservitør kommer seilende med en fjong pizza som han lander fraværende på det knøttlille bordet vårt og Borgli griper etter bestikket som ikke er der.

K: Ehm, jeg henter bestikk til oss, jeg. Det er en kjip kul greie at du må hente bestikk og gjøre alt selv, også er det dyrere på grunn av det fordi det er en kul ny ting, liksom.

Borglis siste kortfilm, A Place We Call Reality*, er en eksistensiell og spirituell affære med Borgli selv i hovedrollen sammen med den taiwanske bodybuilderen Frank*

Yang, konsekvent i bar overkropp. Etter å ha fått fullstendig oppheng og sett alle Yangs youtube videoer inviterer Borgli ham til LA på en proteinshake, noe som førte til at han hoppet på flyet til LA for å besøke Borgli.

B: I din nyeste kortfilm spiller du selv en hovedrolle. Hvor mye av deg selv er med i karakteren foran kameraet?

K: Det er mye 1:1 forhold der, nesten halve filmen er virkelighet.

B: Så du havna i en bilulykke da du flytta hit og gikk med whiplash-krage?

K: Nei, alt utenom det i den første halvdelen er sant. F.eks. at jeg fikk en obsession med en Taiwansk bodybuilder og fikk han fløyet hit, men ikke for å bruke ham som en spirituell guide som du ser i filmen. Det var egentlig ikke meningen at han skulle være med i filmen i det hele tatt og han skulle bare være her noen dager men så ble han boende hos meg i tre uker. Dermed skrev filmen seg selv litt. Frank Yang har det jeg kaller «Press Play» i seg. Du har f.eks. Press Play-karakterer, Press Play-skuespillere eller en Press Play-situasjon. Det kan f.eks. være et helt vanlig middagsselskap, men fordi du har plassert en PP-skuespiller der som har så mye driv og trøkk i seg vet du at vedkommende vil røske opp i scenen og gjerne tilføre noe utover manus.

B: Nå gikk det opp for meg at jeg selv har benyttet meg av en «press play-karakter» da jeg kjørte meg fast med tegneserien *Seks sultne menn* for mange år siden. Da fant jeg fram en gammal figur jeg kjente til og slapp ned i handlingen, han tok helt styringa og dro handlingen i mål. Ble på sett og vis en hovedperson, egentlig. Men nok om det, hvordan ble filmen din til?

K: Planen var å lage en frenetisk sjelesøken som jeg føler jeg ser stadig mer av, et forsøk på å dempe en eksistensiell angst som vokser ut av meningsløsheten som er lettere å kjenne på jo mindre nød vi har i livet vårt.

B: Mer tid til å la krisen vokse.

K: Ja, mer tid til å angste, he he. Vi beveger oss som menneskerase oppover Maslows behovspyramide, til slutt så er det ikke noe igjen å dekke og ingen illusjon å gjemme seg bak. Livet var meningsfylt «enkelt» hvis du har et ukesperspektiv på å skaffe mat og ly til barna dine. Da er det ikke så komplisert, det er kun den ene tingen du fokuserer på.

B: Vi er kanskje ikke skrudd sammen for å ha det så smidig som mange av oss mennesker har det i dag …

K: Folk har en frykt for f.eks. universal basic income, den tanken om å få borgerlønn av staten, fordi folk tenker at vi finner mening i jobbene våre. Men så har man jo hatt aristokrater gjennom alle tider, folk som ikke trenger å jobbe som f.eks. gamle greske filosofer som klarte å finne en nytte og ha det gøy i livet likevel. Arbeid gir jo mening for mange, men det er jo ikke sånn at det er den eneste sannheten. Jeg tror vi klarer å erstatte det spillet.

B: Jeg så forresten på instastoryen din i går at du hadde vært på lanseringsvisning av Greengrass' *22. juli*-film, der de hadde en 22. juli-drinkmeny! Wtf?!

K: Ja, hah! Det er så feil! Det var talentbyrået som arrangerte visningen og da har de alltid en egen skreddersydd drinkmeny til visningen av filmen, men de burde ikke hatt den tittelen der.

I bakgrunnen høres en gjest som roper «No, I'm not ANTI pineapple, I'm just not PRO pinapple!!»

Fortellinger med lekkasje mellom fiksjon og virkelighet har opptatt Borgli lenge og selvbiografiske tegneserier har vært viktige inspirasjonskilder. Særlig Joe Matt og Chester Brown som utleverer seg selv til det ekstreme. Den selvbiografiske tegneserien Paying for it *handler om at sistnevnte bestemmer seg for å gi opp kjæreste-konseptet og kun benytte prostituerte for å dekke sex-behovet sitt, mens Joe Matt i sin månedlige serie* Peepshow *begynner å henge med et par som er fan av ham kun fordi han er hypp på dama i forholdet, noe de selvsagt leser om i neste nummer før de bryter kontakten tvert.*

K: Tenk å bare være så ærlig med noe som du vet de kommer til å lese om en måned, liksom. I et annet nummer faller han for kjærestens nye venninne, og i neste nummer leser kjæresten om det og slår opp. Hele tiden påvirker tegneserien livet og vice versa. Seinfeld og Joe Matt var mine første møter med fiksjon og virkelighet blanda, de var veldig toneangivende og inspirerende.

Den nyeste tegneserien til Joe Matt handler om at han flytta hit fordi HBO var keen på å gjøre materialet hans til en TV-serie, så han var i møte med produsenten som også hadde gjort *Mad Men*. Produsenten hadde esker fulle av *Mad Men* DVDer og Matt blir gira og spør om han kan få noen, som han så selger på ebay, he he.
Så nå bor han her og hevder han har funnet en måte å leve sykt billig på. Den eneste jobben han gjorde i hele fjor var å tegne en dinosaurfigur til kaffekoppene på Dinosaur Coffee, der kjæresten hans jobber.

B: He he, han hadde jo et år der han bare lå på et loft og runka til en sammenklippet VHS med høydepunkter fra pornofilmene sine, behørig skildret i seriene hans.

K: Jeg maila faktisk med Chester Brown om å lage film av *Paying for it*, men han hadde gitt rettighetene til hun som er kjæresten i starten av boka. Hun som er keen på et åpent forhold så hun kan knulle andre, som gjør at han bestemmer seg for å begynne med prostituerte, som jo er utgangspunktet for hele boka. Hun har fått rettighetene til filmen ...

B: Hva var det som gjorde at du flytta hit, egentlig?

K: Det at jeg lagde filmen min her. Jeg hadde gjort et par reklamefilmer her tidligere, og det inspirerte meg til å snakke om reklamebransjen, og spesielt her. Så dermed skrev jeg *DRIB* som foregår her i LA og filmet den her fra desember til mars. Det er perioden jeg alltid er deppa i Oslo, men her innså jeg at jeg faktisk

var veldig glad, kanskje fordi jeg lagde min første spillefilm, men det at det alltid er sol gjorde nok også sitt.

B: Hvordan opplever du at det er å være regissør her?

K: Hierarkiet er mye tydeligere her. Er du regissør så er du der oppe og er du assistent så må du tåle alt, og alle har jobbet seg sakte men sikkert opp. Og når du kommer deg opp dit så flipper du nedtrykkelsen ved å plukke og pirke og kjefte. Mye mer diktatorstil enn i Norge.

B: Endrer det din måte å gi regi på her? Føler du at det er en forventning om å være sånn?

K: Jeg kan lettere forstå hvordan du blir en sånn douchebag siden du får lov til å være en drittsekk, men kanskje fordi jeg er fra Norge og har en litt annen høflighetskultur så prøver jeg å motarbeide det, prøver å skape mer dugnadsånd.

Hipsterservitøren knuser et glass bak oss.

K: Der ser du hvorfor servitørene ikke får gjøre noe som helst her.

Sideways-praten har gjort oss vinsugne og vi stikker over gata på en veslevoksen vinbar før vi skiller lag, intetanende som at det hadde blitt gjennomført en dødelig driveby-shooting et kvartal unna mens vi satt og spiste pizza.

Når jeg kommer hjem til gaten min er den sperret av politi som ikke slipper meg inn i gata fordi de har omringet en væpnet desperado i et hus rett nedi gata. Jeg går rundt via en parallellgate og venter spent på en skuddveksling, men hører ikke et pip. Når jeg etter et stykke kommer ned på gaten min igjen ser jeg at huset jeg bor i ligger akkurat utenfor sperringen slik at jeg kan komme meg i hus. Fra vinduene i leiligheten har jeg fullt innsyn til det omringede huset og jeg ligger bokstavlig talt lavt resten av kvelden og kryper langs gulvet og inn på kjøkkenet for å hente meg en øl.

«From YouTube *Panic Attack* to Hollywood *Evil Dead* horror»

Interview with **Fede Alvarez**

Chaplin Studios, Los Angeles - 15/10/2019

Comic book guru Sammy Harkham hooked me up with his neighbor Fede Alvarez, the Uruguayan director who went from YouTube to Hollywood overnight after making the impressive short film Panic Attack. *His first feature film was nothing less than the remake of the cult horror movie* Evil Dead, *produced by the legendary Sam Raimi himself, followed by the intense thriller* Don't Breathe.

When I arrived at the address he'd given me I met a locked gate with no doorbell at a two story office building in an industrial neighborhood. I had no clue how to get in but soon a man went out so I entered. It turned out to be a quite complex office building with several businesses scattered around. Since he's a pretty famous director I assumed people would be able to direct me to his office but to my surprise people didn't know who he was when I asked. I had no clue where to go and got stressed since I knew he's a busy man and I didn't want to be late. I found his agent's email and asked for further instructions, a few seconds later I got a reply with instructions to go upstairs to the second floor.
Someone was playing intensely boogie woogie music on a piano and when reaching the second floor I realized the music was coming from Alvarez's room. A woman stood paralyzed outside in the hallway just enjoying the music. I was already late but at the same time I didn't wanna interrupt the piano playing, I had no clue what was going on in there! The woman figured I was paralyzed by the music as well and sent me a wide eyed smile, sort of nodding. When the music stopped for a second I quickly knocked on the door. Footsteps followed by Fede opening the door with a big smile and shook my hand.

Fede: Hey, how're you doing! I'm Fede.

Bendik: I'm Bendik. Sorry, I'm interrupting you!

F: No, no! I'm always playing the piano, I got it very cheap at … what's it called, this auction when someone dies, a state auction. Really bad shape, but it's a great piano. Realized I didn't have room for it at home so I had to bring it to my office.

B: Great!

F: So you're from Oslo, right? Do you know my friend Tommy Wirkola?

B: No, but I know his work.

F: He's a good friend, I could introduce you, but maybe you're not in LA to meet other Norwegians, he he. It's like people always say to me «I know this guy, he's from Uruguay, you should meet him!». Why would I meet them here in LA.

B: I see your point. Thanks for taking the time!

F: No problem, I just finished my movie last week, so I got an excuse to do anything that's not work related.

B: It has a premiere next month?

F: Yes, November 8, and basically I'm starting the press tour on this Saturday, so this is my only week off. Then I go to Berlin, Madrid and Rome, where the premiere is gonna be, at the festival. It should be fun, if people like the movie. Usually, they show the movie one night and then there is press meetings the next morning, 5 minute one on one. I like the movie, I guess. I never like my stuff, so I guess I don't hate it, which is a good sign. Usually I hate it.

B: You hate it immediately?

F: Right away, he he. What's great about it is what people put into it, what you project out of the thing. The sum of it's parts is nothing, it's just a bunch of shit. I see a scene and I know I'm standing there in that room. I know it's not real, so it's no fun, right. Movies is all about believing. My work is to make you believe, that those people actually are real people going through all that's happening. So when I know for a fact that they're not, there is no way for me to really see the movie.

B: So you can't experience the movie?

F: You basically do everything based on your calculations being correct. I put it together like «if my calculations are correct this should make you cry, this should make you laugh», he he. For me it never really does any of it, because I'm too deep in the making.

B: Is your calculation based on intuition, or is there some sort of formula?

F: Yeah, it's all intuition, no formula. You guess, the reaction that you will have, imagining yourself sitting in the theatre watching the movie; what would I expect to happen or what would be a surprise, what would be exciting? The problem with LA is that you put in all these things that you find exciting and then people don't like them, and you feel lonely in the world, he he. Fuck, it's like I'm the only one laughing at the joke, you know! But we'll see. Reviews won't come out until Rome.

B: Yeah, so it's calm before the storm at the moment?

F: Yeah, it's good to come out of the house and, you know … and you know Sammy, my neighbor, I got a lot of respect for his work, so ...

B: Yes, his work is amazing, and the *Kramers anthology* that he does is super important. And I'm really glad he put me in touch with you.
So, I explained briefly in my e-mail why I'm in LA, I'm doing this artistic PhD, where I'm going to make a movie based on my comics …

F: So what kind of animation will it be?

B: No, that's the thing, it's gonna be live action. Well, it might be some animation in there, but it's mainly gonna be a live action short film.

F: Oh, no animation? I thought you were gonna draw.

B: What I'm looking at is this; for a person coming from drawings to going into making movies, what happens when changing the medium of storytelling.

F: It's storytelling for sure, and I think comics are a very economical way of storytelling, which comics has to be, you know. How to take all this and make it into one line and one moment and one image.

B: So the reason I'm in LA is to talk with people about moviemaking. And I would like to start by asking how it was to go from making commercials and short movies to suddenly shooting the *Evil Dead* remake. How was it to make a feature film for the first time? This happened through Sam Raimi himself, right?

F: It was through Sam, right. I was doing short films and telling stories with a camera since I was 7 years old, stop motion with toys, and then short films with friends in the neighborhood when I was 12-13. We were kids growing up in the 80s so Spielberg was basically our idea of what a film was. We were busy and at age 14 we were taking it really seriously. But I won't say I knew I was gonna be a director, because in Uruguay that's not gonna happen, it's like saying you're gonna be an astronaut or something.

We came from working families and didn't have a penny, but I was lucky to have a camera because my father got his PhD in Belgium, where cameras were cheaper. In Montevideo it was a rarity. I learned to love the craft of filmmaking, even more than film itself, in a way. Because doing this stuff as a teenager you don't hire anybody, you have to do everything yourself and learn every department, every aspect of it.

If I wanted to add a sound effect, I would have to go to my friends house and borrow his VHS player without his parents knowing and make sure I'd bring it back before they know, in order to connect two VHS players together to play music from a tape trough a RCA cable and record it to put the music there and be able to watch with music. So once you really have a hunger to tell the story, you go through every extent possible to be able to make it happen.

Then in my twenties I was doing some really small scale music videos, while at the same time working on this short movie called *Panic Attack*, where I did all the visual effects myself and sound and everything. We did it with three hundred bucks, it was all we had, maybe we used it to buy the extras lunch. Pedro Luque was my DP then and now on this movie I just did.

B: When was this?

F: This was the end of 2009, when YouTube was four years old and there was no fiction there really, the only viral videos were of cats falling down the stairs. So this was some of the very first original fictional content that was exclusively on YouTube. Exclusively just because I was lazy and didn't put it anywhere else. I didn't wanna go to festivals or anything like that, I wasn't interested in that. Like I said, I hate everything I do, he he. Like, fuck this thing. Enough.
I started working on it in 2006 and finished it in 2009, because these things take time. I had already put so much time and effort into this that I didn't want to spend another whole year for shows and festivals with this thing on top of that, no one gives a fuck.

It was more about showing proof to everyone around me that I'd actually made this thing, because for three years everyone was like «hey what happened with that thing you said was gonna be great and you never finished?». So I was humiliated by my friends every day and I wanted to just prove that I did it. But thank god I did, I put it up online and went to bed. The next morning I woke up to 2 million views and I had literally 100 emails from Hollywood, all these studios that thought the film was great and wanted to meet me.
And that gave me the opportunity to come here and just, you know, with a backpack. I wouldn't be able to afford that, would have broken my back to buy a ticket back then, but one agency paid the trip to have me come here to LA.

B: What was the plan going here?

F: Meetings, with a lot of people. But I didn't go to any of them because the first thing that happened was I had coffee with one of the guys that had contacted me, Roy Lees, a great producer. I joined him to see a screening of a film, which leads to me meeting Sam Raimi's working partner. He had seen my short and that night I got an offer to make a movie. A blind deal to make a movie with them, supported by Sam. What it was gonna be we had to figure out. First it was talk about an adaption of a short, which I always think is a bad idea, it's just silly because the concept of short is just five minutes, it's not a feature. Instead they offered me to do *Evil Dead*, and I said sure, if you let me write it. And he was crazy enough to let us write it, he really trusted us.

So I cancelled all other meetings, because I didn't come here to just sit in meetings with executives. My goal was to make a film and as soon as I had a deal to make a film there was nothing else for me here so I just went home to write the movie. I wrote it with my childhood friend, we've always been doing things together.

B: That's an amazing first film story, and especially with *Evil Dead* which is such a big cult thing. I love both the original a lot and your remake.

F: Yeah, it's a Cinderella story, its pretty rare. But it was an impossible challenge in the beginning.

B: How was it to be there on set and work with actors on this scale for the first time?

F: It was tough, I guess. I'm built in a way, like I'm quite negligent. Not that I'm irresponsible, I just sometimes don't fill my brain with realities, so I think I can do it, he he. With an attitude like; fuck it, I got nothing to loose. And I felt at the time that I had nothing to loose, «It doesn't work? Fuck it, I made a movie in Hollywood», you know. And just with the exposure of that I'll probably get some good jobs back in Uruguay. So I felt I had nothing to loose, which is a feeling I try to maintain through all my processes.
I wasn't worried about getting it right, I wasn't worried about many of those things, I was just happy I was making a film. So it was a good place to be.
Although no one was making rated R horror at the time, 16-18 years or older, you know. Not a good idea, you loose a lot of audience. Rated R with gory, like we did with someone cutting off their tongue, amputations and visual madness with raining blood. No one was doing any of that, but it was *Evil Dead* so it was supposed to be that. My cowriter and I we love that shit and are heavy metal fans so the idea of raining blood … it was kind of the perfect movie for us.

But the making of it … it's hard to remember those things, it's actually not until now that I've started to log a bit of my emotional feels. One day of shooting is one day of shooting, and you have managed to shoot ten hours, you have managed to lead a crew, survived the clock, got everything you needed on that day. You get a sense of how fast can you get what you need.
Until then I'd been doing a lot of one day shootings, three days at the most, and now it was going to be 60 days! But you know, one day done sixty times is still one day. If you know how to ride a bicycle a hundred meters, you know how to ride a bicycle a thousand meters, you know. Are you gonna have the stamina to do it? Maybe. But the technique? You'll have it. There's no difference, it's just more days. And you need to keep a vision, right, that you stay there with it through it all.

B: How do you communicate that vision to such a big crew? Set designers, costume designers and of course the actors, to get your vision through?

F: Well, it's not only about communication, because to tell them what you want, that's the easy part. But to go from the idea to the execution, to finally get what you imagined through the lenses, that's the hardest part. Because words go as far as they can, but like …
I was watching a documentary with an example where it says in the script «wast rainy forest». You get an image in your head when I tell you that. But there's a thousand images of wast rainy forest, that has nothing to do with each other. Maybe you imagine daytime and I think it's nighttime, maybe one think it's foggy, there's a swamp, maybe it's dry, maybe it's jungle. There are so many versions.

So when you tell your crew: «OK, it's a wast rainy forest, let's go get it!», everybody will try to bring you completely different things of what you imagined. But I'm always aware of this so I tend to repeat things a hundred times, because I know things can be interpreted a hundred million ways. So it's good being precise.

But the hardest part is when people are gonna tell you that your idea is no good. They can be wrong sometimes and they can be right sometimes. So how do you manage to stick to your guns, which is a saying here they use a lot. Because people will say «you shouldn't shoot tomorrow because it will rain», but I need to do it. Well, 20 % chance you won't be able to do it because it's gonna rain. What are you gonna do? You have to make a decision. And as soon as you say: «you know what, we won't do it, we'll just do without that scene», your vision has diminished. What you imagined will be less, because you're not gonna get that thing. And even the best crew and producers are always trying to play on the safe side, most of the time, so the level of madness comes from the director.
Again, being negligent, to not being a responsible adult that are thinking of all the possible consequences of what can go wrong. If you do that too much you'll have a shitty movie. At least for the kind of stuff that I do it applies particularly because you really have to push the boundaries of things to get something epic, that makes you go «wow, that was impressive». Anything that is impressive or great is not easy to do, if anybody can do it then it's not impressive, then it's just common. But that concept is the hardest thing, it doesn't have anything to do with the technical. Technical you have a team behind you that will take care of all that, if you have a good DP it will look good, if you have a good production departement and you were presise on what you wanted you'll get it, but theres a constant battle and opposition every day while you're making a movie. The actors put your ideas to the test, they might frown of you when you say «we should do it this way», and they go «really?». And if you're a little bit insecure about your idea you'll collapse in two seconds, because ideas, particularly the good ones, and especially the special ones, they tend to have never been done before.
That's why again, they're special, they're fresh.

I mean like, let's take the … where is it … where is my turkey baster? I had a turkey baster here. It's a good example, because the whole concept what make Don't Breathe a thing, was that insemination scene with the turkey blaster… people was like «what the fuck is that?!».
Until that day of shooting it, in the history of humanity, 100% of humans would agree that you shouldn't do that. But because of the context and the story it makes sense.
It's very rare that an idea sounds brilliant right away. No one claps their hands and says «BRILLIANT!». Why? Because it's not brilliant until it's done and tested and screened and people go «yeah, it's pretty good». Even *The Godfather*, people thought it was a terrible idea for a movie at the time. You never know.

In even the simplest things, your ideas will be constantly challenged; are we gonna sit here or there, how does this character talk to this other character? And it's quite common actually, that 80 % of people on the set will disagree. But there's a reason why you're the director, there's a reason why you've been given that role, because you're supposed to have a different approach to things.

Otherwise everyone can do it. You need to be able to see things differently, and for me I think it just helps to be Uruguayan, he he. Right away I'm surrounded by Americans, I'm surrounded by crew from another place – right of the bat I see things differently, although it might be subtle. Small things like the moral compass of different cultures might be a little bit more to one side than the other, just little things like that, but for me that's enough. It helps me a lot.

But I think sticking to what you see as the right way to do it without being a stubborn idiot, which is always a thin line, is the biggest thing every day while making a movie. For me at least. I've given in many times, often with a good outcome and many times I thank god I didn't give in and got that line through … so it's a very thin line.

A lot of directors feel they couldn't get their vision across, because they lost or gave up a lot of those battles. They have a vision, it gets diminished, diminished, diminished, and you watch the thing in the end and think «that wasn't what I had in mind». Which is always the case in a way, you never get exactly what you had in mind.

B: Yeah, I guess there must be some kind of compromise. I've understood that you won't do a movie unless you feel assured you'll have your vision intact, for instance turning down Marvel because of this. How about *The Girl in The Spider's Web*?

A: After *Evil Dead*, I'm the young new director that made a movie that made a 100 million dollars, so then people wants to be the first to hire you to do their next thing. And this was a time where big studios turned to young indie directors to do big movies, like Marc Webb was hired to do *Spiderman*, a really big production. This sounds like good news, right? But part of me, maybe again the Uruguayan element, goes «naah, I just don't trust Hollywood's intensions enough, I sense a catch». And I think what actually happened at this point was that Hollywood was tired of star directors, with much cred and power, like Tim Burton and even Sam Raimi back then, having made shitloads of money and succeeded. It's hard for the producer to deal with that person because they will commit to their vision, like I was saying before it will be harder to talk them out of that crazy thing that they want to do.
So, producers wanna have control, the studio wanna have control – so get the young guy. He's a little bit insecure, doesn't have that ego and definitely doesn't have on his deal that he can do all these crazy things and doesn't have final cut. So they went to this new generation as a way of getting what they wanted quicker and easier. I even heard a producer say about some director that «he's good, he's very user friendly». Like that was a good thing.
So at that point my vision was like «dude, I shouldn't do those things». In particular Marvel, with all their success, they know already what to do and how to do it, I would just be an employee. So I didn't do that and other franchises that where brought my way since then.

After *Don't Breathe*, what changed in a way was I'd made these two movies that together made almost half a billion dollars, so I'm at a point where I have more leverage, and they will believe in me more. If I suggest something crazy they

probably won't think it's insane because I have two movies that worked commercially. Like, just trust me when I say this is the way to do it.

And with *The Girl in the Spider's Web*, there was no model for it, no template for what this movie should be. The Swedes made it one way, the French made it a different way, mine has nothing to do with those. There's no template, you just gotta do whatever you think is right.

B: I wanted to ask about Claire Foy and the casting of her, I understand that she's been important to the gender pay gap and other things …

A: Yeah, while making the movie this suddenly was all over the press and I was showing her an article, «have you read this?» and she was really surprised, he he. So that was a very interesting day.

B: She looks amazing in the trailer as Salander.

A: Yeah, but then again, I think a lot of people would look great in that part because the characterization is so heavy, you have the haircut, the clothes, you know … I don't think that's the hard part, even you and I with the right clothes and makeup might look close to the character in the movie. What makes her right is that she has a lot of that fire and anger as a person, so she understands that character. She's pretty much a feminist herself and she was really strong on the set, like protecting her character, what we should and shouldn't do with her. So I think there's a lot of Lisbeth in her. While many actors don't have it, they just pretend to have it.

B: She can actually use herself in that character.

A: Yeah but also, she's a great actor. Which is particularly important for a role like this where you need to be able to say a lot with few words, because Lisbeth is not a chatter. She's pretty dead pan and blunt and cold. So how do I get to know how that person is feeling and what that person wants, if she's scared or excited or hurt? You need to know those things, and the only way that you can know that with a character like her is through their eyes. Something very subtle in the performance, so you can't just push the lens towards their face and get what that person is feeling. Only the great actors are able to do that. If the actor's not experienced enough, all you see is that the actor is nervous and trying to remember their next line. And you see it. So not a lot of actors can play this role. And I believe when watching the movie, I believe it's the best an actor has played the role, it's really an intense and first class performance.

B: You've been working a lot with horror movies, what do you like about horror? And how much of you as a person is visible through your work?

A: Well, a lot I guess. You always inject the themes and the things you're interested in, curiously enough, sometimes without even knowing it. Now that I've made three movies I look back and go «fuck, I'm obsessed with guilt, and I definitely don't like heroes». And it's not something I know or think about in the making, it's just some subconscious process. You keep ending up in the same ending or the

same character ark all the time. *Evil Dead* and this movie I just did is really the same movie. Completely different on the surface, but the journey of the main characters are exactly the same. It's about secrets and shame, and how that turns into guilt, and how that's gonna destroy you or not.

And if you ask me, I have no idea what I've done, he he. It's not that I feel guilty or … maybe it's because I went to a Christian school as a kid and it loaded me with guilt, I don't know, he he. But I know that guilt and the redemption, and the idea of responsibility to family, those are themes that interests me and always are in my movies.
And I mean that the movie can look and feel completely different but there's always one main theme, and there's a character arch that will go towards that in a way, and all my movies end with the main character begging for forgiveness.

B: It's interesting that you can discover this pattern while looking at your work in retrospect.

A: Yeah, while shooting this movie, at some point it hit me and I was like, fuck. There was a journalist on set one day that asked me what the movie was about, and I really hadn't questioned myself this, so I suddenly realized «fuck, it's the same thing that I've been doing in the last two movies!».
In *Don't Breathe* a little bit less, but still. There's no good guys in *Don't Breathe*, there's no noble person, the main characters are thieves. And in this new movie, there are some good people but most of them are fucked up in different ways and they have really dark sides, particularly Lisbeth is not your American hero in any way. I tend to gravitate towards those characters a lot.

And that's part of the ting with Marvel; I think heroes are oppressive. It's the same when you see a commercial with a perfect man or woman that doesn't exist in real life and it's fucking oppressive psychologically. It makes you feel that you'll never become that, but in movies they even have super powers, and you'll never have super powers, it's totally impossible. So that's why I tend to take my characters and destroy them, and horror does that a lot in various ways. Destroys them physically. Really try to take what looks like the hero and bring them to their knees. It shows this thing that's not real and you'll never achieve and this image oppresses you.

B: That's really interesting. I've also done some looking back lately, suddenly seeing this pattern in my work and asking myself where all this violence and intensive craziness comes from. Like, what's really going on here? There must be something behind all of this, it must come from somewhere!

A: It's a very interesting process and I think we should do it. I don't know how much we should do it, though.

B: You're going from *Evil Dead*, a gory splatter movie, to the intense chamber thriller of *Don't Breath* and then to, I haven't seen it yet but I assume your new movie is more like a dark action thriller?

A: Yeah, it's suspenseful and gets a bit gory at times. We had to take out a scene in the middle there that felt straight out of *Evil Dead*.

But going back to your question how does it feel to go from shorts to this; it never feels like a big difference, like «wow, this is a big change!». You never feel like you have enough money because the days are short and you never have enough time to do what you wanna do and you always have to compromise every day a little bit of your vision. So all that feels the same.

But it was great to slow down a bit on the rhythm, because both *Evil Dead* and *Don't Breathe* are very short movies, like one hours and two minutes while this one is two hours. So it has a different pace and rhythm. It still moves super fast for what it is but it was good for me to learn to slow down a bit and not be afraid of it, because on the other movies I'm terrified of slowing down since I think people will get bored and leave the theatre.

B: That's interesting because I saw Francis Ford Coppola giving a talk at the David Lynch festival yesterday and he talked about *The Cotton Club* and how he was forced to cut out 20 minutes, and by doing so actually made the movie feel longer. But later he was able to reinstall the 20 minutes and it felt much faster because you get more attached to the story.

A: On this movie we tested a few times, got a group of people together and showed them the movie. On the first test there was a lot of mystery, we didn't say a lot and didn't over explain things, and the audience was like; I would like to know more and I would love to understand why that guy did that and so on. So after that screening we felt like maybe we should explain more and we went back to the editing room and added a bit more information, got the characters to say like «I need to go there to get that thing, I need to find this guy», you know.

B: And you already had this material shot?

A: Yeah, we had cut it out because we thought it was too obvious, so we just had to put it back in. We showed it again, and for the first time people were saying the first part felt slow, although it was exactly the same length. So we realized that when people have been told everything, they're not doing anything, they're not active. Just like a week when you're not doing anything is a long week but a week that you're working on stuff is like, fuck it's Friday already? The busier you are, time goes by in different speed, and it's the same with stories. As soon as you tell them everything they've got nothing to do, nothing to discuss with the person next to them. There's no mystery, and that makes time go by in a different way.

B: Yeah, speaking of the concept of time; I'm gonna let you get on with your day! Just one more thing, I mentioned in the email I was planning to draw the people I interview, is it OK if I take a picture of you, as a basis for the drawing?

A: Yeah, I was excited about that. I've never been drawn and I feel that when you've got a cartoon made of you, that's when you've really made it.

«What does it *feel* like to be there?»
A conversation with **Sammy Harkham**

Los Angeles - 15/10/2019

Sammy Harkham is one of modern comic's key people. Since 2000 he's edited the praised anthology Kramers Ergot*, who's been the holy grail of comic anthologies in my time. The Raw Magazine of our time.* Kramers *have presented an impressive selection of both classic and avant garde comics, edited and put together in a way that make every comic in it shine even brighter in resonance with the other comics. Having a comic in his anthology has been a long time dream that I never would dare dream of, but in the latest issue I was invited and made a page.*

When I visit Sammy in his home this October evening he's just about to finish the latest issue of Kramers Ergot*, number 10, and I get to see his physical dummy and hear his thoughts in the process. He's also about to finish his own* Cricket *comic story that will be part of the book.*

Talking to Sammy feels particularly relevant for my project since he's such a huge movie buff (at one point running a cinema in LA), his comics takes place in the film industry and he's also directed a short film.

Bendik: I met Fede Alvarez today, thank you for putting me in touch with him!

Sammy: He's a great guy, right?

B: Really great guy! I went to his studio at Sunshine Boulevard, he was playing this incredible tune on his piano so I got late for our meeting because I didn't dare to knock and interrupt, he he. There was this young woman standing petrified outside his door wide eyed just enjoying his music that echoed down the hallway, I didn't wanna break the spell.

S: That's so weird. That's a good experience. We can sit outside …

Sammy slides open the door and we walk out to his nice backyard.

B: What a place!

S: Ahhh, the kids fucked up my table.

B: Is it glue?

S: Yeah, they've been doing crafting.

Festival of Disruption, Francis Ford Coppola

S: So, did you go to The Festival of Disruption?

B: Yeah, it was really good. Francis Ford Coppola showed us *Jack*, considered by himself and others to be his least successful movie. And after a short introduction he sat down and watched it together with us! Then he went back on stage and held a very engaged and generous Q&A. He said the reason he did this movie was because he needed to pay his enormous debts after his big flop *One from the Heart*. But also because he wanted to work with Robbin Williams. And lastly, because he had just lost his 22 year old son and felt the story related to that, since it's about «living a short and spectacular life», as he said.

S: No one ever talked about that component when discussing that movie. No academic or critical writing I have seen has put that together, which I think is interesting. He was in the middle of making *Gardens of Stone* when his son died suddenly. And the way his son died … he got his head cut off.

B: Really?!

S: It was a boating accident, I think someone was going jet skiing and the rope went around his neck, and cut his head off. I read the diary of Coppola's wife during *Apocalypse Now*, called *Hearts of Darkness*. And I relate to this to some extent; but Coppola is one of those guys who's always trying to have everything at once and everything is influencing everything else. He's trying to have his whole family living on location, and wants his father cooking for the crew, he's gonna make a movie, and he's gonna pay for it on his own. He would finish Apocalypse Now and then open a hotel, something seemingly totally different from filmmaking, but they are all connected.

B: He talked a lot about how he works with actors, that it often included a meal; before shooting *The Godfather* he would invite the cast for a big dinner where they cooked together, as a way to establish chemistry between them.

S: Have you been on a set of a movie? Because that's the hardest thing; all these strangers suddenly thrown together and they're supposed to make something together. They're all walking into the room with different expectations, goals, personalities, egos. So that's very clever of him.

Movies and comics

B: Speaking of movie sets; when reading your comic *Crickets*, I get the impression that this world is something you're very familiar with; have you been to many sets?

S: Not a lot, but enough. Writing fiction is often starting with a preconceived notion or stereotype or cliche and trying to get beyond that surface level to the actual felt reality of the story you are telling.

So with the subject of filmmaking, once I started on the story, a lot of it was really forgetting and undoing all the quick cliches that come to mind when you think of Hollywood in the 70s and focus on you're there, what does it actually feel like? It felt necessary for this story that the setting was presented in a genuine way, so the reader could smell it unadorned of any nostalgia or romanticism. And not to rely on the how the decade is presented in modern films and TV shows. But what would it really feel like being there.
Popular culture moves so fast, but in the early 80s when we watched TV, there were shows from the 50s, 60s, 70s and the 80s. There was this whole continuum that you were exposed to and it seemed to be this very clear line between the decades.

If you set a story at a time, it's only as a way to speak about something now, in a more extreme way, you know. That's what a plot is, or even a character - they are just ideas explicitly manifested.

B: You're above average interested in movies, right?

S: I like movies but I don't care about new movies much. Aesthetically, most don't speak to me, whereas old movies do. This was a peculiar thing, because I always thought it would be interesting to make a movie. And then I made a short film, *Hang Loose*, partly to get deeper into it. The process of making that was very useful, especially in how it helped me with making comics …

B: So you actually made a short film, partly as research?

S: It so happens that I was friends with the musician, Kyle Field aka Little Wings. Kyle has a great face, great physical presence, and he has a little truck with a bed that he lives in half the year when he travels, and that truck has a personality too. So in thinking about Kyle, and the truck and the surfing trips around small towns in winter, during Christmas time, was visually interesting to me. I thought the title of *Hang Loose* and that suggested another element, a whole attitude that is at odds with the character's reality. Like a comic; it's the setting, the place, the visual pieces, it feels like it has potential on all the levels you want something to work.

B: How did the film turn out?

S: The film was OK, you know. It's not boring like with so many short films that feel like a drag. It structurally works, but definitely I'm like «Ah, if only we could do one more scene», just to make it a little bit more emotional. But it's fine, the main thing was to learn, and that we did. What's interesting about the film is that the final piece is structurally nothing like the script at all.

B: You had written a thorough script?

S: Wrote a thorough 30 page script and worked on it and worked on it. Shot for a week, getting as much material as we could. The crew was small but a good group of people. A very good cinematographer who got a lot out of our budget and limitations - things like renting lenses over the long holidays, so we could have them for extra days, stuff like that. I wouldn't have made the movie if I didn't know

anybody in film. Because that would be like me saying I'm gonna put on an opera because I like opera. But what do I know about opera? Who do I know in opera? So, it happened to be that when I started thinking about this movie, I became friends with a good line producer, he read the script and told me that this is the budget, this is how you do it, and held my hand throughout the process.

And once we got to the editing room, we could stick to the script as a guide but it was so uneven that to stick with the script for the final film was to have a shit movie. Because you'll have one good scene followed by one bad scene. And the reasons for things being bad don't matter: didn't have enough time, or this actor didn't show up, it doesn't matter. The thing that's interesting to me is that everybody is an expert, every viewer has watched a million movies, and nobody gives a shit about your excuses. There's no first-time-filmaker pass.
So we took all that footage and tried to find something new with the footage that is good, find ways to connect these things, you know. That was the way we worked.

B: You did this in collaboration with an editor or by yourself?

S: No, I worked with Ronald Bronstein. Because he's a filmmaker he thinks like one when he edits; he doesn't give a shit about initial intentions of a scene or the literal story the way maybe a professional editor would. It's more, «does this work, or not?», and what you end up with is still true to the actual ideas and intents of the film's initial sparks despite completely mangling it's scripted structure. The ending becomes the beginning, the middle scene becomes the end, etc.

Bronstein made *Good Time* with the Safdies, and now they're making a big budget movie with Adam Sandler, called *Uncut Gems*.

B: So how did making *Hang Loose* influence your comics?

S: I did the chapter of *Blood of the Virgin* where they're shooting after I made the film. And every filmmaker I know has singled it out as being authentic to their experience of being on set, as an aspect of filmmaking that nobody ever talks about publicly because when people are interviewed, they are trying to sell the movie and themselves. No one is ever going to say «we set up the shot, and it sucked, and we didn't know what to do». But that's very real.
No one wants to talk about how they had to replace a lead actor on a film two months after shooting started, they want to focus on everything being great.

B: That sounds like a lot of retakes.

S: There's a lot of movies like that, and the real stories behind them are rarely aired out. I think most people being interviewed are concerned with presenting themselves a certain way, so directors never take blame. Ever. In all my research, not one director says «I didn't know what to do, I was scared, I was overwhelmed, I freaked out». They say «this other guy fucked it up, not me!».

Crickets

B: The atmosphere in *Crickets* seems super real, the dialog and characters. How do you write it, with all the details and everything?

S: The same way you write it, you know!

B: But do you write a script?

S: I don't believe in scripts. I believe the best work is built within the medium itself. Always.
Kubrick would write a script for two years, but if it wasn't happening on set, he would send everyone away for three days and just work with the actors and find it live in front of him. He often would spend three days on a scene, on set, figuring out the scene. Would you say he's a bad writer? No, he wrote the script, but when you're actually in the medium itself ... just because something works on paper, doesn't mean its gonna work when you translate it to a comic or to a movie.

I can have an idea for a comic that's good on paper but when drawn out, doesn't work, it doesn't translate into a good page of comics. And the other way around, the stupidest idea on paper could be beautiful in a comic. The medium itself guides the ideas to fruition. I watched a Charlie Chaplin movie I hadn't seen before, *City Lights*, and it's fucking unbelievable. When I learned that the movie took two years to shoot because he was looking for ideas imbedded in his limitations to tell his story, it made perfect sense how he ended up with something so great. Everything good in that movie could not have been written before hand. His process of completing a scene and looking for ways to extend the story forward, wordlessly and clearly and with ease must have been painful and hard. He built the movie scene by scene, writing, figuring out and brainstorming all along the way and he ends up with something that can't exist in any other medium. It's exactly like making comics.

The closest thing I'll do to writing a script is to keep track of things I'll write sort of a graph with all the relationships and details marked so I know where I'm at and I don't lose the thread of various little things. And on my phone, in my notes, I have a page of just stupid shit: a funny name, a joke, a notion. And when I'm working and I need something I can open my phone and scroll and sometimes I got something ready to use.

B: He he, I do the exact same thing. So how much of the *Crickets* story do you know?

S: I know the plot. Not every story is like this but for some reason, *The Blood of the Virgin* I knew the basic plot from the beginning; they're gonna buy his script, he's gonna want to be the director, the other guy will be the director, he'll be upset, then the director will be fired and he thinks he's gonna be fired as well, but instead he gets the director's job, etc. I can tell you the story in broad strokes, but I don't know any of the details of the actual scenes yet. I know the basic shape, but I don't know beyond that.

B: How about the movie they're shooting in *Crickets*, *The Blood of the Virgin* that you just mentioned. How much of that story do you know? I very much get the impression that you know the movie they're shooting down to the tiniest detail, judging from the sets and scenes they're shooting.

S: I wrote that movie, I had to figure out that movie, and what scenes of it would be in the main narrative. It's like a Charlie Manson witchcraft movie of the kind you saw in the early seventies, "bad hippy" movies. You don't write scripts, right?

B: No, but I'll try to write a script as part of this project. Because when I'm making comics, I'm mostly working with dialogue, the dialogue pushes the story forward.

S: But you've done comics that are very visual …

B: Yes, some of them are, but when I make comics, the dialogue, feel and flow is the most important thing. It can be super rough, and I'm happy with it. For the first issue of Joost Swarte's *Scratches* I contributed with a two page story, in a more thorough style. I would love to make a long story in that style, but I'm too lazy and unstructured to pull it off. But for me, the loose and rough comics are just as good.

S: Yeah, it's interesting. It's only when drawing it that you can physically see: it's working, it's not working. What it needs is this and that, and sometimes those things are very stupid and you wouldn't have come up with those things in a script. I think what you want is something in between, ideally. But maybe you don't want to make some labor intensive comics, like you're saying. You'll try it, but that's it.

B: I don't think I'll manage to make that kind of long comic, at least not in a time consuming style. And I feel that when sketching the comic, even at a very early stage when it's just rough matchstick men, having to deal with the page layout comes in the way of the flow. I'm more eager to just get into the dialogue of these characters.

S: The only time you need to change the drawing should be because it's a tonal thing, when you want it to feel a certain way. Drawing like this can be like writing, more than drawing, really. It's not the act of drawing that's taking all day, it's the language of «how does it feel?», getting closer to a figure or farther away. When the dialogue is happening, that's just two heads talking and it's about the idea. Once you decide you want it to feel quiet, how do you make it feel quiet? How do you make it feel busy? That's when comics become painful. I keep wishing my next comic would be something like a newspaper strip, where it isn't relying on any of that. But you're at the mercy of your ideas, you have no say. That's the sad thing. Whatever the idea demands is what you're stuck with. My comic is so dependent on capturing a feeling or a tone. I get so hung up on it and it just takes forever.

B: But it works well, and it's an important part of your comic.

S: My work is not about the drawings unto themselves, no ones gonna flip through it and think this guy is a great draftsman. But it serves a purpose.

B: I really like the magazine form of *Crickets*, being published in parts. I really think this could be my way of making longer stuff. But sadly this format doesn't work very well in Norway, Espen had to quit publishing like that. I think it's some stupid distribution thing or something.

S: Yeah, its not cost effective. But for me, because it takes me so long to draw a comic, it's a way of getting something out every once in awhile. I want to remind people I'm alive and that I'm doing this fucking thing. Every 40 pages or so. I self publish it so it does make a bit of money, but it wouldn't if I did it with a publisher and thats not the point of it. I love the format. Cartoonists often say that format is not important, they just wanna make the work. But often they change formats and their work suffers.
B: I've been thinking a lot about that format, sort of longing for it. I think for me, that would be the way to make longer stories. Because I try to make these longer stories in one book, but it's just too much.

S: It has an added benefit for me. Since I'm doing it only once every second year or so, I want to make every chapter as good as possible to make up for the long gaps between issues. Whereas I think if I sat down and to do a whole book as one big thing, it might not be as good. There's added pressure of trying to make each little piece as good as possible on its own terms. So for me it works, I like it.
It doesn't make sense for publishers, but for the artist it's like making a nice mini comic. And then when the whole thing is finally done, then you give it to a publisher. Because a book, you want it to have a longer life. And our jobs are not to sell books, our job is to make comics.
You could say to Espen; I'm gonna do this thing, how many copies do you want? He would probably take a couple of hundred and sell at festivals etc. retailers and publishers would take some, if you make it in English. It would do fine. And you wouldn't treat it like a book, with the permanence that entails. You wouldn't care about press or sales, you just don't wanna lose money. And it's a way for you to keep doing it, hopefully.

B: It sounds really tempting. Olivier Schrauwen is doing it this way as well, with *Arsene Schrauwen*, for instance.

S: Yeah. I thought it was interesting that he did that. Because he didn't need to do it, but he did. His work translates to risograph really well. And it reads fantastic. It didn't read like a chapter, it read like a finished thing. Kind of a brilliant thing. You must love his work. You guys share a sensibility, I think.

B: Yeah, and he's a good friend, I visit him in Berlin. His parents fill up the car with Belgian beers when they visit him, so there's usually a lot of that lying around. I get so drunk from that beer, it's like tequila.

I e-mailed Olivier about my talk with Sammy and got this reply: «I really like *Crickets*. I read every part of that *Blood of the Virgin* story 5 times. Out of order. So I've no idea where we are in the story. But that's what I like about long narratives, that you can plunge yourself into this endless thing.

There's this idea that you need a clean and lean, economically structured story. Throw everything unessential out etc. That's not my style. I like a big bloated overlong mess.

Speaking of which, I've started to work on the last chapters of *Sunday* now. It will be a very long book, but I'm still doing it in chapters that feel like short stories. Wouldn't be able to manage it otherwise.»

Drawing and technical talk - The 1920s Crickets story in Kramers Ergot

S: So how many pages do you try to do each week, if you're working on a comic? Probably one a day?

B: Maybe, but I don't work on longer stories, except for anthologies. For me it usually just starts in a sketch book and maybe I try to draw it again more thoroughly, but it often loses what I like about it, so I often just keep it that way. In order to preserve the nerve. So it mostly happens in the sketch book.

S: Amazing. That's the opposite of me. Good for you.

B: How many pages do you make a week?

S: I do one a week if I'm lucky. But it's been a particularly difficult section where I'm drawing a street from the 20s. And I don't want it to look overtly researched and referenced, I want it to look relaxed and natural. And to get to that point takes a long time.
Like I told you before, what does that feel like? What does it look like if you were standing there in mundane reality at that time? Some of these pages, every panel had like a dozen pages of references. I have to learn it and understand what I'm doing and stuff like that just takes a long time.

Sammy's dog barks, Sammy sniffs.

S: He smells a Coyote …

B: Really?

S: Yeah, or a skunk or …

B: How's the wild life here?

S: You know, Griffith Park is just over the hill.

B: I read that there's a couple of mountain lions in Griffith Park … but anyway, this sounds like a big job.

S: Yeah, I doubled my page size specifically for this chapter so it's really big, each page has a lot of stuff, so it's been very hard and time consuming. Especially the part I'm working on now, where we're at the end of the chapter, and within four

panels I want to go two decades forward. How do you show that? How do you convey somebody's life in four panels? Without just writing «ten years later». That can be funny, but for this I wanted the reader to get swept up in it. I wanted them to read it and feel the charm of what it was like to live that life, making westerns on a back lot or in Monument Valley, and I was trying to find a way to show it in drawing …

B: So, this chapter is also about movie making?

S: This chapter looks like a story about a teenager who's a cowboy in Arizona when a film crew comes and needs a cowboy for this silent movie they're shooting. He hangs out with the crew and this guy gives him his card and says «If you're ever in LA, we could always use another hand», so he goes to LA to find this guy and get a job and we track him as his career goes on. What I wanted was something that moved in the opposite direction of the 70s set part of the story, which is all struggle and frustration. This is more about the myth of American exceptionalism and opportunity. This cowboy is like a tumbleweeds just rolling, good things about to happen around every curve. Over the course of these 20 pages you watch him go.

So it looks like a story about this guy, but what it really is, I'll tell you. But when people read it they're not gonna explicitly get this but what I wanted was for people who don't live in LA to understand Los Angeles. That's why its drawn bigger, so that in the background of every panel, you see these places. So when they read the rest of the story after reading this chapter, they're gonna recognize the city and its changes - they're gonna see the LA river full of people fishing on its muddy banks, and then later see it's all become concrete in the 70s. They're going to get a sense of what its like living in the city where its history is always right in front of you, from the comic. So in the shape of a narrative about a guy who became a movie director, it's also about the growth and change of Los Angeles. It's happening behind him and around him.

The story starts in 1917, and at one point the cowboy states his age, so if anyone wants to do the math, he was born the same year movies were invented. They are the same age …

B: This sounds like a huge amount of work, to figure out the history of all these locations and how it's been changing.

S: It took a lot of work. When I'm finished, it will amount to a year and a half for 24 pages. It's crazy, because someone's gonna read it while they take a shit. They're gonna read it in like, five minutes.

B: But I mean, this isn't normal pages we're talking here, though. There's a lot of work and details and research in each of them.

S: Right, more so than usual. Because normally, if say a comic takes place in a restaurant; in the first panel you'll draw the restaurant, then you draw them sitting in the restaurant, and the rest of the comic is just their heads talking. With this story, it was as much about the conversation in the restaurant, as it was about the

restaurant as well. So there's not one panel or sequence where its just two people talking. All year it's been learning and learning and building and building, trying to make something that's really visual. The thing that I find so difficult is, I'm always fighting with my ambition, it always exceeds my skill. That's just the problem of it.

B: That's your problem, ha ha. The rest of us don't see this, we just see the fantastic result.

S: That's my problem, ha ha! I've never drawn a comic where it's come easy for me. It's never easy. I did a page last week were every panel was something I had never drawn before, ever. It was one thing after another after another. How to draw a boat, how to draw a highway, these cars, girls in bathing suits serving fifty sailors like as if something from a 40's MGM musical… how do you get that feel of somebody in those movies? I wanted to have that feeling. But who knows if I did it, you know. We'll see.

B: The locations in *Crickets* feels very authentic, it seems like you really know where it's taking place, like you know the anatomy of the houses, streets and rooms. Do you make like architect drawings of a house, for instance?

S: It's one of those things I'm sure you understand where you know as much as is necessary; you are doing a party scene so you start at the front room where the party's at, maybe its a fancy staircase, and you know that this guy's gonna have a Monet in his house, you know. And there will also be a really shitty Greek sculpture, a cheap replica, because the story takes place in a world where there's no sense of history. Where people have elements of wealth. So you just pick and choose and grab. And also the tone, you just go like: what's the feel of this scene? What kind of party is it?
In my comics I always feel like I'm not telling enough and trying to find the balance of information. It always feels lacking compared to what went into it. But I think the reader takes all that on the page, and they go fifty percent and you go fifty percent and they fill it out, bring it to life in their reading.

B: That's the thing with comics, that's the structure, the reader fills in between.

S: You do dialogue and you know you want to say this, but all you can do is make one word bigger or underline it. You have to assume that readers are gonna bring more to it, which is cool. I don't like leaving anything to chance, but at the same time letting the reader infer information is a good way of keeping the scenes tight and engaging the reader… right now I'm at a scene where someone comes to visit the cowboy to talk about a funeral that just happened for their mutual friend. I had thumb-nailed the funeral, it's a good scene, looks good, reads good as thumbnails. But it's more emotional, more jarring in relation to the unbending moving of time to skip ahead, all of a sudden he's an old man. Is the reader gonna be confused when we don't see the funeral that comes up in the dialogue of the following scene? Maybe. But it's not as interesting or resonant. You're putting a lot of faith in the reader, that they're gonna put it together. They have to roll with it. I just have to trust that intuition.
I have to remind myself that, when we think of any good book or movie, we never think of the exposition. We never think back on a plot move.

So we jettison a lot of material for that emotional moment when we get to the closeup of his face after a series of panels of the city, they mirror each other, how time and ambition have scarred them both.

B: It sounds amazing, I really look forward to read it. When is the next *Kramers* coming out?

S: Oh, I'll show you something! Wait here, I'll bring it to you. I'm gonna send it to the printer in like two weeks.

Kramers Ergot 10

Sammy goes inside to get the dummy of the upcoming Kramers Ergot.

S: So I made this dummy, it's the size of the book but it won't be this thick.

B: Because these pages are glued together?

S: Yeah, I just did it for myself, and I ran out of glue so it's not complete.

B: Do you always make a physical dummy like this?

S: No, but I should. Because to figure out where everything went, it was very good to print it all out in actual size. You can really see what looks good as a spread and what should be next to each other. It's weird because doing it on the computer isn't the same. All the sequences was changed once I printed it out.

B: I haven't been doing that myself, but I've designed all my books with Aslak Gurholt Rønsen from Yokoland and he always prints it out.

S: You kind of have to do it. And I never did it, ha ha. I also don't like looking at my work that closely. That one page of *Gasoline Alley* looks good at that size, and by printing the book out, can I really see what works together and what should be cut out and added … It's a very strong issue.

This fits in after that Blutch comic doing a cover of a Moebius comic. He did a book where he redrew one page of all his favorite comics.

B: That's a really nice spread … Wow, this looks so amazing. It's crazy to be part of this book.

S: You're in a good spot, you'll see. You're in a really good place, ha ha!

B: *Trots and Bonnie* looks interesting, really beautiful and weird …

S: Yeah, that's a really wild comic by Shary Flenniken. She drew this comic for National Lampoon in the 70s, it's transgressive like Robert Crumb's work, very intellectually prickly, very dark, but also very funny.

B: But how did it get published in Lampoon back then? Didn't it get a lot of reactions?

S: No, I think people loved it at the time. Post hippy boom 1970's, people were a lot more open, feeling a moral attitude was close minded, and perhaps wrongly thought they were past the worst of American bigotry and could laugh at it. Especially in National Lampoon, it's like High Times Magazine, you know, the freedom of the 70s. And it was a very popular magazine. She was the editor of the magazine's comics section. But she's never wanted to do a collection of her comics, and its been out of circulation for a long time. She finally gave me eight pages, and they're very good.

B: New Soft Boy stuff! Has he been doing comics for a while?

S: No, he only does comics when people ask him. He's a musician you know …

B: Yeah, *The Sea and Cake*.

S: Yeah, and *Tortoise* and all kinds of stuff.

B: Ah, here it is; *Nulteliv*, by Espen and Fredrik, he he.

S: That's eight pages pushed into two, ha ha! But it looks good! It's a good strip, it's very funny, I think for Americans too they're gonna be wondering what the fuck is this?

B: The combination of Espen and Fredrik is so funny. They're childhood friends, but they're very different. And the way they work together; Fredrik just lies on the couch in Espen's studio and talks away, all these stories, he he. You've met him, he's a great storyteller. While Espen sits at the drawing table, trying to keep up.

S: Well, that's the thing; when you read it you really get that feeling of being a kid, thinking you're a teenager but you're really just a kid. It captures that so well.

B: Yes, this comic really takes me back to my childhood, all the nostalgic details but also the Norwegian TV shows. It's crazy to be in here together with Espen and Fredrik, because *Kramer's* been so important for us. If I knew fifteen years ago I would be in *Kramers* …

S: Hahaha. That's cool, it's basically the very last issue so I'm glad you're all in there.

B: Really, no more *Kramers* after this?

S: No, this is gonna be the last one. But it looks so good, doesn't it? I think all together, we look really good together, like it's a good group of cartoonists. I think it looks exciting, like: oh, Comics. It's a fucking trick, you know, to make it look like a vibrant medium.

B: You've succeeded greatly with that.

S: Over here is Connor Willumsen, he does a lot of interesting stuff. He has a black and white 13 page story that pretty much ends the book. And, turn the page… there you go; you got your «Flippy Dippy Donk Donk» comic.

B: Was it only one page?

S: Yeah! You only sent me one page!

B: Ah, yeah that's right, it's only one page.

S: Hahah! You forgot?

B: Yeah, I thought it was two pages for some reason. But that's right, it's only one. But wow, that's a great spot you gave me!

S: I designed it this way, because I know that most people start browsing from the back, so the first thing they'll see is your comic. And across from your comic is the table of contents. It's made by this great French guy I saw on instagram called Billy Shitty (David Amram). I think he's just a kid, but I don't wanna ask him like, is this the first time you've been published?
I like it a lot, very old fashioned weird cartooning, could be something out of early Mad Magazine or something. Like who the fuck draws like that in France anymore?

B: It doesn't look French at all.

S: Yeah it looks unique. I sent him your page and showed him this spread and he worked on it as a spread, and made decisions based on how it looked with your yellow.

B: Wow.

S: The whole book is designed very well, I think.

B: It will be released later this year?

S: Probably March. I think I'll send it to Fantagraphics in like a month, and then it's up to them. I don't care, once it's done I'm just happy to be finished.

B: Well, thank you so much for giving me this incredible sneak peek! It's late, I guess I should get going.

Rick and Morty

S: And then tomorrow you're seeing this animator?

B: Yeah, this guy Will Feng, from Titmouse, he invited me to contribute to the *Rick and Morty* trailer, for the third season I think it was. It was this executive corpse thing, with several artists.

S: Oh, cool! Yeah, I saw it somewhere.

B: I actually didn't know the show when he asked me and then I checked it out …

S: Do you know how big it is?

B: Yeah, I've realized it's huge, and very funny.

S: It's like the biggest breakout hit in ten years, it's everywhere. It's kind of incredible.

B: I have the impression it's like the new *Simpsons*.

S: It is, and *The Simpsons* been very good lately, btw. My kids watch it and I'll hear it in my studio next door and think like «that is a good joke»!

B: Do you know Matt Groening?

S: I do. Matt, is one of those guys … he came up with Gary Panter and Charles Burns and all those guys from the early 80s, and although he doesn't need to work, he's very much still a working artist. He likes to be involved in what's going on.

B: That's probably part of why he still makes good stuff, then.

S: Yeah, he likes to do stuff, keeping busy. And he has babies. I was texting him and he didn't write me back, so I texted him again like "hello?" and he sent me a picture from the hospital, of his wife holding two babies! And I was like, Oh my god, ok, you're busy, I won't bother you about comics, ha ha!

B: Ha ha! But hey, thank you so much for taking the time to meet me and talk!

S: Of course! I'll show you my studio on the way out …

We go inside and I follow Sammy to his studio room where he shows me the comic page he talked about earlier, still mounted on the drawing table.

S: Here's what I was describing. It took me fucking forever.

B: It's beautiful!

S: Sigh … you know, I don't know. Thank you. You know Will Rogers, the cowboy? His house still exists and I went visiting it, so I based the room after that. Old rich cowboy, it's a weird style. And I've never drawn old people.

B: You haven't?

S: Not really. There's just never been a story with old people …

B: I'm fascinated by old people, usually when I make comics they're quite old, I think.

S: Ha ha ha.

B: Speaking of old people, I had this crazy experience at a diner today. This old homeless woman came in, with her breasts hanging out and took down a picture hanging on the wall that she smashed in the table. Glass flying everywhere. After giving a hell of a speech … I actually recorded it, I can play it for you …

S: I do not wanna hear it! I live my life, in fear of reality. But it sounds great though for your trip.

B: Yeah, but it's really shocking with all the homeless people here, tents everywhere. And I heard that cities around LA ship their homeless people in busses to LA, is this true?

S: It's true. It's become extreme. There were always homeless people, but it's gotten worse. Look, in California, you have the left leaning cities San Fransisco, Berkley, LA, while the rest of the state are pro Trump, republicans and right wing people. In Orange County they made it illegal to be homeless, so they buss them out of the city, and they all come to LA. It's a liberal problem because the left want to solve it, as they should. And I think it's a mental health issue as much as housing. If you have free health care, and someone can get medication, they're probably not gonna wander the streets with their tits out, you know.

B: I agree that it seems like a mental health issue, and I just can't help thinking of my father and how his life would've been if he lived in LA. He's schizophrenic and lives in this place with apartments where people with mental issues can live affordably and freely, no one checks on him unless he wants to.

S: There's less people, that's the thing. It's 20 million people in this state. There isn't enough mental health care.

B: And about 5 million people in all of Norway.

S: There you go. If 10% of all people are crazy ...

B: So if you have a mental disorder here in the US, you have to be able to afford the medicine and care? Which I presume is insanely expense if you don't have health insurance?

S: ObamaCare helps people a lot. But yeah, you need to have some money for sure. Have you been downtown?

B: Yeah, this has been a big part of my experience these two weeks in LA. At times I feel like I've been wandering around in my own crazy comics, you know. Sort of familiar but in a very sad and depressive way.

Anyway, thank you so much for having me here! Such an amazing place, so fun to see your house.

On our way out we pass a framed drawing by Charles Burns.

S: Thanks. I look at this every day, I'm always impressed, it's amazing to me.

B: Wow, you have the original hanging on your wall! It looks amazing, looks impossible.

S: I know, it looks impossible.

Kilder og referanser

TEGNESERIER og BØKER

Arsène Schrauwen av Oliver Schrauwen. Seattle: Fantagraphics. 2014
Bird by Bird: Some Instructions on Writing and Life av Anne Lamott. New York: Anchor Books. 1995
Brev til samhället av Eric Ericson. Stockholm: Kaunitz-Olsson. 2020
Bøtte av Flu Hartberg. Oslo: No Comprendo Press. 2019
Cowboy Henk av Kamagurka og Herr Seele. Oversatt av Bodil Engen. Oslo: No Comprendo Press. 2014
Crickets 4 og 5 av Sammy Harkham. Los Angeles: Sammy Harkham, 2015
Directing Actors av Judith Weston. Los Angeles: Michael Wiese Productions. 1999
Draumeskrivar av Gunnhild Øyehaug. Oslo: Kolon forlag. 2016
Eightball, samling av Daniel Clowes. Seattle: Fantagraphics. 2015
En Million Sommerfugler, av Edvard Wan De Vendel, illustrert av Carll Cneut. Oslo: Cappelen Damm. 2009
Fallteknikk av Inga Sætre. Oslo: Cappelen Damm. 2011
Geis: A Matter of Life and Death av Alexis Deacon. London: Nobrow Press. 2016
Historien om øyet av Georges Bataille. Oversatt av Tomas Espedal. Oslo: Spartacus. 2008
How Not to Make a Short Film: Secrets from a Sundance Programmer av Roberta Marie Munroe. Paris: Hachette Books. 2009
Hvem skal trøste Knøttet av Tove Jansson. Oversatt av André Bjerke. Oslo: Cappelen Damm. 2017
Jack Survives av Jerry Moriarty. New York: Raw Books & Graphics. 1984
Jakten mot nollpunkten av Carl Johan De Geer. Stockholm: Månpocket. 2009
Jazzbasillen, av Christopher Nielsen. Oslo: No Comprendo Press. 1998
Kramers Ergot 10, redigert av Sammy Harkham. Seattle: Fantagraphics. 2019
Kyss mej dödligt av Carl Johan De Geer. Stockholm: AWE/Geber. 1985
Liker Stilen av Bendik Kaltenborn. Oslo: No Comprendo Press. 2013
Lynch on Lynch av David Lynch og Chris Rodley. New York: Farrar Straus & Giroux. 2005
Min kompis Gunnar av Nina Hemmingsson. Stockholm: Kartago Förlag. 2016
Mitt liv som tegning av Lars Fiske. Oslo: No Comprendo Press. 2020
Møkkajentene - Pøh! av Inga Sætre. Oslo: Commando Publishing. 2002
Notes on the Making of Apocalypse Now av Eleanor Coppola. London: Faber & Faber. 1995
Nulteliv av Espen Friberg og Fredrik Larsen. Oslo: No Comprendo Press. 2016
Of Walking In Ice av Werner Herzog. New York: Vintage Publishing. 2014
Ondska av Carl Johan DeGeer. Stockholm: Leopard Förlag. 2018
Parallel Lives av Olivier Schrauwen. Seattle: Fantagraphics. 2018
Paying for It, av Chester Brown. Montreal: Drawn & Quarterly. 2011

Peepshow. The Cartoon Diary of Joe Matt av Joe Matt. Montreal: Drawn and Quarterly. 2003
Prins Charles Känsla av Liv Strömqvist. Stockholm: Galago. 2010
Room to Dream av David Lynch og Kristine McKenna. Edinburgh: Canongate Books. 2018
R. Crumb's Dream Diary av Ronald Bronstein og Sammy Harkham. New York: Distributed Art Publishers. 2019
Save the Cat! av Blake Snyder. Los Angeles: Michael Wiese Productions. 2005
Scratches, redigert av Joost Swarte
Seinfeldia. How a Show About Nothing Changed Everything av Jennifer Keishin Armstrong. New York: Simon & Schuster. 2017
Seks sultne menn av Bendik Kaltenborn. Oslo: Dongery. 2006
Serier som vil deg vel av Bendik Kaltenborn. Oslo: No Comprendo Press. 2009
Sommaren för mörkret av Doris Lessing. Stockholm: Trevi. 1973
Teging, form og farge av Bendik Kaltenborn. Oslo: No Comprendo Press. 2017
The Art Spirit av Robert Henri. Boulder: Westview Press. 1984
The Big Lebowski: The Making of a Coen Brothers Film av William Preston Robertson, Tricia Cooke (redaktør), John Todd Anderson og Rafael Sanudo (illustrasjon). New York: W.W. Norton Company. 2015
The Book of Dreams, av Federico Fellini. New York: Rizzoli. 2020
The Frank Book av Jim Woodring. Seattle: Fantagraphics Books. 2003
The Subtile Art of Not Giving a Fuck: A Counterintuitive Approach to Living a Good Life av Mark Manson. New York: Harper. 2016
Unfuck Yourself: Get Out of Your Head and Into Your Life av Gary John Bishop. New York: HarperOne. 2017
Var taus om skjeggkre, tegneserieside av Bendik Kaltenborn fra *Dongery - Det spirer i sansehagen*. Oslo: No Comprendo Press. 2021
Vente, blinke av Gunhild Øyehaug. Oslo: Kolon forlag. 2009
Zeros and Ones av Sadie Plant. London: Fourth Estate Ltd. 1997
Örnis bilar av Carl Johan DeGeer og Jan Lööf. Stockholm: Bonnier Carlsen. 1994

FILMER

Adaptation, regissert av Spike Jonze. Los Angeles: Columbia Pictures. 2002
Alien, regissert av Ridley Scott. Los Angeles: 20th Century Fox. 1979
Barnförbjudet, regissert av Marie Louise Ekman. Stockholm: Svenska Filminstitutet. 1979
Back to the Future, regissert av Robert Zemeckis. Universal City: Universal Pictures. 1985
Barry Lyndon, regissert av Stanley Kubrick. Burbank: Warner Bros. Pictures. 1975
Being There, regissert av Hal Ashby. Los Angeles: United Artists. 1979
Big Fish, regissert av Tim Burton. Culver City: Sony Pictures Releasing. 2003
Blue Velvet, regissert av David Lynch. Wilmington: De Laurentiis Entertainment Group. 1986
Black Moon, regissert av Louis Malle. London: Cinema International Corporation. 1975
Borgman, regissert av Alex van Warmerdam. Paris: ARP Sélection. 2013
Calamari Union, regissert av Aki Kaurismäki. Helsinki: Finnkino. 1985

City Lights, regissert av Charlie Chaplin. Beverly Hills: United Artists. 1931
Den siste Fleksnes, regissert av Bo Hermansson. Oslo: Norsk Film. 1974
Dogtooth, regissert av Yorgos Lanthimos. Pireas: Feelgood Entertainment. 2010
Don't Breathe, regissert av Fede Álvarez. Los Angeles: Screen Gems. 2016
Drib, regissert av Kristoffer Borgli. Oslo: Nordisk Film Distribusjon. 2017
Du levande, regissert av Roy Andersson. Stockholm: Svenska Filminsitutet. 2007
En Kärlekshistoria, regissert av Roy Andersson. Stockholm: AB Europa Film. 1970
Eraserhead av David Lynch, regissert av David Lynch. New York: Libra Films. 1977
Evil Dead, regissert av Fede Álvarez. Los Angeles: FilmDistrict. 2013
Eyes Wide Shut, regissert av Stanley Kubrick. Burbank: Warner Bros. Pictures. 1999
Fear and Loathing in Las Vegas, regissert av Terry Gilliam. Universal City: Universal Pictures. 1998
Jack, regissert av Francis Ford Coppola. Los Angeles: Buena Vista Pictures. 1996
Gardens of Stone, reggisert av Francis Ford Coppola. Los Angeles: Tri-Star Pictures. 1987
Ghost Dog: The Way of the Samurai, regissert av Jim Jarmusch. Los Angeles: Artisan Entertainment. 1999
Giliap, regissert av Roy Andersson. Stockholm: Sandrew Film & Teater AB. 1975
Good Time, regissert Av Benny Safdie og Josh Safdie. New York: A24. 2017
Hallo Baby, regissert av Marie Louise Ekman. Stockholm: Sandrew Film & Teater AB. 1976
Halvveis til Haugesund, regissert av Harald Østgaard Lund. Oslo: Cinematekene. 1997
Hearts of Darkness: A Filmmaker´s Apocalypse, regissert av Eleanor Coppola, George Hickenlooper og Fax Bahr. San Francisco: American Zoetrope. 1991
Hoggeren, regissert av Jorunn Myklebust Syversen. Hagan: Star Media Entertainment. 2017
Human Flow, regissert av Ai Weiwei. Santa Monica: Lionsgate. 2017
Internal Affairs, regissert av Mike Figgis. Los Angeles: Paramount Pictures Studios. 1990
Silver Linings Playbook, regissert av David O. Russell. New York: The Weinstein Company. 2013
I Don't Feel at Home in This World Anymore, regissert av Macon Blair. Los Gatos: Netflix. 2017
Kongens nei, regissert av Erik Poppe. København: Nordisk Film. 2016
Kvinner i for store herreskjorter, regissert av Yngvild Sve Flikke. Oslo: Norsk Filmdistribusjon. 2015
Lasse og Geir, regissert av Svend Wam og Petter Vennerød. Oslo: Mefistofilm. 1976
Lögn, regissert av Carl Johan De Geer. Stockholm: Bokomotiv. 1996
Mamma, regissert av Suzanne Osten. Stockholm: Svenska Filminstitutet. 1982
Med kameran som trøst del 2, regissert av Carl Johan De Geer. Stockholm: Folkets bio. 2004
Mio min Mio, regissert av Vladimir Grammatikov. New York: Miramax. 1987
Mormor, Hitler och jag, regissert av Carl Johan DeGeer. Stockholm: Folkets bio. 2001
Mulholland Drive, regissert av David Lynch. Universal City: Universal Pictures. 2001
Night on Earth, regissert av Jim Jarmusch. Kansas City: Fine Line Features. 1991

Ninjababy, regissert av Yngvild Sve Flikke. Oslo: Arthaus. 2021
No Country for Old Men, regissert av Joel Coen og Ethan Coen. New York: Miramax Films. 2007
Nord, regissert av Rune Denstad Langlo. Norge: Memento Films International. 2008
North by Northwest, regissert av Alfred Hitchcock. Beverly Hills: Metro-Goldwyn-Mayer. 1959
Oldboy, regissert av Park Chan-wook. Seoul: Show East. 2003
One From the Heart, regissert av Francis Ford Coppola. Culver City: Columbia Pictures. 1982
Pan's Labyrinth, regissert av Guillermo del Toro. Burbank: Warner Bros. Pictures. 2006
Paterson, regissert av Jim Jarmusch. Culver City: Amazon Studios. 2016
Repo Man, regissert av Alex Cox. Universal City: Universal Pictures. 2013
Res aldrig på enkel biljett, regissert av Håkan Alexandersson. Stockholm: Stiftelsen Svenska Filminsititutet. 1987
Rope, regissert av Alfred Hitchcock. Burbank: Warner Bros. Pictures. 1948
Rosemary's Baby, regissert av Roman Polanski. Los Angeles: Paramount Pictures. 1968
Schindler's List, regissert av Steven Spielberg. Universal City: Universal Pictures. 1993
Sid and Nancy, regissert av Alex Cox. London: Palace Pictures. 1986
Sitcom, regissert av François Ozon. Paris: Mars Distribution. 1998
Soylent Green, regissert av Richard Fleischer. Los Angeles: Metro-Goldwyn-Mayer. 1973
Stalker, regissert av Andrei Tarkovsky. Moskva: Goskino. 1979
Swimming Pool, regissert av François Ozon. Paris: Mars Distribution. 2003
Syk Pike, regissert av Kristoffer Borgli. København: Scandinavian Film Distribution. 2022
Sånger från andra våningen, regissert av Roy Andersson. Oslo: Europafilm. 2000
The Cotton Club, regissert av Francis Ford Coppola. Los Angeles: Orion Pictures. 1984
The Death of Stalin, regissert av Armando Iannucci. Toronto: Entertainment One Films. 2017
The Game, regissert av David Fincher. Universal City: PolyGram Films. 1997
The Girl in the Spider's Web, regissert av Fede Álvarez. Los Angeles: Sony Pictures Releasing. 2018
The Godfather, regissert av Francis Ford Coppola. Los Angeles: Paramount Pictures Studios. 1972
The Favourite, regissert av Yorgos Lanthimos. Century City: Fox Searchlight Pictures. 2018
The Killing of a Sacred Deer, regissert av Yorgos Lanthimos. London: Curzon Artificial Eye. 2017
Thelma, regissert av Joachim Trier. Stockholm: SF Studios. 2017
The Lobster, regissert av Yorgos Lanthimos. Dublin: Element Pictures. 2015
The Lord of the Rings, regissert av Peter Jackson. Burbank: New Line Cinema. 2001-2003
The Postman, regissert av Kevin Costner. Burbank: Warner Bros. Pictures. 1997
The Red Shoes, regissert av Michael Powell og Emeric Pressburger. London: General Film Distributors. 1948

There Will Be Blood, regissert av Paul Thomas Anderson. New York: Miramax Films. 2007
The Rules for Everything, regissert av Kim Hiorthøy. Oslo: Arthaus. 2017
Three Businessmen, regissert av Alex Cox. Amsterdam: Filmfonds Rotterdam.1998
Tillsammans, regissert av Lukas Moodysson. Stockholm: Sonet Film. 2000
Two-lane Blacktop, regissert av Monte Hellman. Universal City: Universal Pictures. 1971
Tårnet, regissert av Mats Grorud. Kairo: MAD Solutions. 2018
Veiviseren, regissert av Nils Gaup. Los Angeles: Carolco Pictures. 1987
Verdens verste menneske, regissert av Joachim Trier. Oslo: SF Studios. 2021
Veronika Voss, regissert av Rainer Werner Fassbinder. Berlin: Filmverlag der Autoren. 1982
Waterworld, regissert av Kevin Reynolds. Universal City: Universal Pictures. 1995
Whitnail and I, regissert av Bruce Robinson. London: HandMade Films. 1987
Who Framed Roger Rabbit, regissert av Robert Zemeckis. Burbank: Warner Bros. Pictures. 1988
Who's Afraid of Virginia Woolf, regissert av Mike Nichols. Burbank: Warner Bros. 1966

KORTFILM, MUSIKKVIDEO og TV-SERIER

Alfonso Muskedunder, musikkvideo for Todd Terje av Espen Friberg og Bendik Kaltenborn. Oslo: Olsen Records. 2014
A Place We Call Reality, av Kristoffer Borgli. Los Angeles: Kristoffer Borgli. 2018
A session in funk av Adrian Piper. 1983
Blindpassasjer, TV-serie av Stein Roger Bull. Oslo: NRK. 1978
BoJack Horseman, TV-serie av Raphael Bob-Waksberg. Los Gatos: Netflix. 2014-2020
Castle Rock, TV-serie av Sam Shaw og Dustin Thomason. Burbank: Warner Bros. Television Distribution. 2018-2019
Columbo, TV-serie av William Link. Los Angeles: NBC, 1968-1990
Doktor Krall, TV-serie av Carl Johan De Geer og Håkan Alexandersson. Stockholm: SVT2. 1974-1975
Faen ta, musikkvideo for Kaja Gunnufsen, regissert av Thea Hvistendahl. Oslo: Frokost Film. 2014
Fakta på Lørdag. Trondheim by night av Tore Rosshaug. Oslo: NRK. 1994
Hang Loose, kortfilm av Sammy Harkham og Patrick Brice. 2015
Høssing kommune, TV-serie av Flu Hartberg og Nils Petter Mørland. Oslo: NRK. 2014
Jag minns Håkan Alexandersson, kortfilm av Carl Johan De Geer. Stockholm: Folkets bio. 2006
Kulturen, kortfilm av Ernst De Geer. Lillehammer: Den Norske Filmskolen. 2018
Livstid, TV-serie av Pål Jackman, Camilla Strøm Henriksen, Bård Breien og Pia Lykke. Oslo: NRK. 2020
LørDan, TV-program av Dag Børge Akerø. Oslo: NRK. 1987-2003
Målerskolan, regissert Av Marie Louise Ekman. 1990
Panic Attack!, kortfilm av Fede Álvarez. Montevideo: Murdoc Films. 2009

Pistolklubben av Thomas Robsahm. 1987
Privatdetektiven Kant, TV-serie av Carl Johan De Geer og Håkan Alexandersson. Stockholm: SVT2. 1983
Rick and Morty, TV-serie av Justin Roiland og Dan Harmon. Burbank: Warner Bros. Television Distribution. 2013-2022
Riget, TV-serie av Lars von Trier. København: DR. 1994-1997
Six Men Getting Sick, av David Lynch. Pensylvania: Pensylvania Academy of the Fine Arts. 1967
Slas bërattar for barn av Slas (Stig Claesson). 1980
Stranger Things, TV-serie av Matt Duffer og Ross Duffer. Los Gatos: Netflix. 2016-2022
Tande-På programmet, TV-program med Alf Tande-Petersen. Oslo: NRK. 1992
The Assassination of Gianni Versace: American Crime Story, regissert av Ryan Murphy. Los Angeles: FX. 2018
The End, animasjonsfilm av Bendik Kaltenborn med musikk av Daniel Herskedal. Oslo: Norsk filminstitutt. 2008
Twin Peaks, TV-serie av David Lynch og Mark Frost. Los Angeles: CBS Television Distribution. 1990-1991
Twin Peaks The Return, TV-serie av David Lynch og Mark Frost. New York: Showtime. 2017
Tårtan, TV-serie av Carl Johan De Geer og Håkan Alexandersson. Stockholm: SVT2. 1973
Whateverest, kortfilm av Kristoffer Borgli. Oslo: Bacon. 2012

SPILL

Dark Souls, utviklet av FromSoftware og utgitt av Namco Bandai Games. 2011
Diablo III, utviklet og utgitt a Blizzard Entertainment. 2012
Divinity: Original Sin II, utviklet av Larian Studios og distribuert av Bandai Namco Games. 2017
Resident Evil 2, remastret, utviklet og distribuert av Capcom. 2019
The Last of Us, utviklet av Naugthy Dog og distribuert av Sony Computer Entertainment. 2013

PODCAST og ANNET

10 Screenwriting Tips from Quentin Tarantino on how he wrote Pulp Fiction and Inglourious Basterds, California: Outstanding Screenplays, 2020
Drivkraft: Jan Eggum, Oslo: NRK P2. 2021
Fresh Air: Stephen King: «My Imagination Was Very Active – Even At A Young Age», Washington, D.C.: NPR. 2018
https://www.lambiek.net/artists/f/fellini_federico.htm
John August, California: www.johnaugust.com, 2003
https://magazine.artland.com/the-other-federico-fellini-the-great-directors-drawings/

Recurrences, doktorgradsavhandling av Brynjar Åbel Bandlien. Kunsthøgskolen i Oslo. 2019
Screenwriters' Lecture: Charlie Kaufman, London: BAFTA GURU, 2011
Sexy Vegan Gets Kicked off Dr. Phil, California: Youtube. 2021
Skända flaggan, silketrykk av Carl Johan De Geer. Stockholm. 1967
TED Talk Radiohour: Comfort Zone, Washington, D.C.: NPR. 2018
TED Talk Radiohour: How to be better?, Washington, D.C.: NPR. 2019
The Tim Ferriss Show: Dr. Jim Loehr on Mental Toughness, Energy Management, the Power of Journaling, and Olympic Gold Medals (#490), California: Tim Ferris, 2020
This American Life: Fiasco! Chicago: PRX The Public Radio Exchange. 2020
This American Life: How to Be Alone, Chicago: PRX The Public Radio Exchange. 2020

Takk!

Andreas Berg, Lise Fearnley, mamma, pappa og Aase Irene Høifødt <3

***Liker stilen*:** Ingar Helge Gimle, Raymond Teigen Hauger, Bjørn Müller, Lisa Loven Kongsli, Eldar Skar, Jon Grimsby, Grete Kvåli, Iselin Shumba, Martin Slaatto, Isabel Beth Toming, Sunniva Sætereng, Sarah Francesca Brænne, Mattis Herman Nyquist, Danielle Knutsen, Lasse Tømte, Marlon Langeland, Sverre Horge, Geir Birk Nilsen, Sondre Hinze, Harald Thaulow, Ole Jørgen Kristiansen, Imre, Dyveke Bjørkly Graver, Julie Johrde, Lars Thomas «Trollmann» Skare, Terje Olsen, Håvard Byrkjeland, Erlend Mjømen Knudsen, Solveig Aksnes, Lotte Aas, Are Sjaastad, Catrine Gormsen, Håkon Lammetun, Helge Krogsæther Bodøgaard, Marcel Janssen, Stig Indrebø, Martin Larsen, Heidi Hygen Skoghei, Daniel Atkinson, Jarl G. Johnsen, Runar Jarle Wiik, Jon-André Hakvåg, Bjørn Philip Curtis, Vegard Landsverk, Thomas Westnes, Håkon Walter Iversen, Fredrik Teige Skrattegård, Anthony Kobrowisky, Kjetil C. Astrup, Joachim Jørgensen, Marlene Enger, David Stenseth, Sivert Holm, Simon Johansen, Line Hofset, Kim-Remi Kjelsbu, Sabina Törnberg, Jens Valberg, Jannik Dam Kehlet, Birk Hanum, Henrik Skomsøy, Hanne Jensen, Andrea Berentsen Ottmar, Geir Røer, Erling Bergsaker, Harald Breievne, Bjørg Horne, Knutsen, Martin Solum, Viggo Hallgren, Kaja Storrøsten, Mina Safari, Maria Greve, Joe Keery, Hilde Holsten, Anders Lundell, Rune Karlsen, Mette Johrde, Lars Horntvedt, Maren Østmo, Kjersti Thorstad, Rune Engebretsen, Lars Janos, Bjørn Christian Frostmann, Elisabeth Berger, Atle von der Fehn, Kjell Døvle Kalland, Vidar Iversen, Marius Løken, Vibeke Thiblin, Martin Solum, Viggo Hallgren, Hilde Holsten, Anders Lundell, Tone-Lise Vilje, Yvonne Layne, Merete Stenestø Rustad, Joe Keery, Mari Ulland Daniel Herskedal, Marja Mortensson

If Forsikring, NFI v Ståle Stein Berg og Ravn Wikhaug, Gerhard & Sønn v Lena Holta-Skreddernes, Berge & Lundal, Pigs, Storyline, Filmreaktor, Krypton Film, Dagslys, Film-assistentene, MUD, Location Service, Cinemarine, Fiksern, Oslo Bilutleie, Veidrift, Nettservice, Ramirent, Maskinkonsulenten, Leko Matter, Oslo Lunsj, Stunt Squad, Rockekokker, Losby Bruk, Parksalongen, Restaurant Edda, Den Norske Opera & Ballett, Høybråten JFF, Bymiljøetaten Oslo Kommune, Seilduksfabrikken, Boligbygg Oslo KF, Hav Eiendom, A/S Furulund III, Sagene IF, Nicolai Martinsen

Oslo Pictures: Dyveke Bjørkly Graver, Andrea Berentsen Ottmar, Thomas Robsahm, Renée Hansen Mlodyszewski, Tom Kjeseth, Julie Johrde, Hanne Haugsnes Jensen, Joachim Trier, Eskil Vogt, Tommy Gulliksen

Intervjuobjekter: Carl Johan De Geer, Fede Alvarez, Kristoffer Borgli, Sammy Harkham, Yngvild Sve Flikke, Inga Sætre

***NRK Hyper*:** Flu Hartberg, Edvard Tiedeman, Grete Kvåli, Panagiotis Sideris, Harald Thaulow, Gunn N. Hundere, Anette Almgren, Jonas Børge Schau, Stig Morten Lorentzen Waage, Jørgen Skjulstad aka Center of The Universe, Marianne Fiva, Tora Krogh, Christina Rezk Resar, Charlo Halvorsen

***Tegning, form og farge*:** Espen Holtestaul, Cis-Doris Andreasen, Aslak Gurholt Rønsen, Martin Asbjørnsen, Sara Kaurin Jonassen, Katinka Lund Bergskaug, Hanne Mugaas, Helga Hindal, Jessica Morris, Tarjei Nygård, Heather Jones, No

Comprendo Press, ByHands, Grafill, R21, Kunsthall Stavanger, Institusjonen Fritt Ord, Norsk Kulturråd, Norsk Illustrasjonsfond

KHiO: Andreas Berg, Martin Lundell, Therese Veier, Camille Norment, Karianne Bjellås Gilje, Mona Larsen, Torben Lai, Linda Thu, Hanne Riege, Trond Lossius, Theodor Barth, Gunnar Krantz, Silje Nesdal, Emil Kristoffer Gustafsson, Anne Line Abotnes, Siri Dokken, Rune Elias Helgesen, Vidar Iversen, Maziar Raein, Tiril Schrøder, Merit Kristiansen, Mike Sperlinger, Nan Seng Ngin Thanthun, Anoma Booranakit Søbo, Soe Thant, Jørn Mortensen, Måns Wrange, Markus Degerman, Heidi Marian Haraldsen, Aleksander Slotten, Kai Johnsen, Live Vikøren, Mette Aaseth

NSD (Norsk senter for forskningsdata): Gry Henriksen, Marita Ådnanes Helleland

Medstipendiater/forskningsprogrammet: Brynjar Åbel Bandlien, Frederick Howard, Sunniva Storlykken Helleland, Marte Johnslien, Ida Falck Øien, Camilla Bruerberg, Nadja Lipsyc, Ane Thon Knudsen, Mette Edvardsen, Tina Jonsbu, Bjørn Inge Melås, Solmund Nystabakk, Elisabeth Holmertz, Eirik Dæhlin, Jan Peter Hammer, Ketil Traavik Møster, Stian Westerhus, Eliot Moleba, Ida Falck, Cecilie Semec, Bjørn Erik Haugen, Lisa Charlotte Baudouin Lie, Tale Næss, Lise Kristiansen, Geir Ivar Strøm, Andy Lock, Sabine Popp, Alexsander Eriksson Furunes, Linda Lien, Birgitte Grydeland Pollen, Rolf Huges, Amanda Steggel, Erik Friis Reitan, Kjersti Sundland, Anne Haaning, Ane Graff, Ellen Røed, Knut Olaf Sunde, Geir Ivar Strøm, Ingrid Milde, Sveinung Rudjord Unneland, Fernanda Branco, Liv Kristin Holmberg

Familie, venner, kolleger og øvrig bukett: Aase Irene Høifødt, Randi Kaltenborn, Peter Kaltenborn, Espen Friberg, Mariane Arnesen, Maren Saedi, Mikael Løvbrøtte, Sindre Goksøyr, Iselin Shumba, Kim Kaltenborn, Fredrik Andreas Larsen, Harald Thaulow, Kjersti Aase Winjum, Andreas Skjellum Tønnesland, Johan Sigmundstad, Henriette Eik, Daniel Herskedal, Marja Mortensson, Jakop Janssønn Hauan, Marius Neset, Truls Foss, Tammo Rist, Pigs, Hanne Mugaas, Ketil Blom Haugstulen, Ida Lund Bjørnsen, Anne-Marie Nikolaisen, Silvia Kjølstad, Halvor Skiftun Digernes, Mats Grorud, Hilde Kramer, Jorunn Myklebust Syversen, Audun Vinger, Rune Denstad Langlo, Kim Hiorthøy, Ingvild Evjemo, Håkon Øverås, Ingunn Sundelin, Flu Hartberg, Kristoffer Kjølberg, Sindre Goksøyr, Anders Dahl Monsen, Marius Molaug, Espen Friberg, Espen Holtestaul, Cis-Doris Andreassen, Aslak Gurholt Rønsen, Martin Asbjørnsen, Lars Fiske, Olivier Schrauwen, Masterclass, Kåre Bulie, Finn Graff, Tommy Manboy, Emil Nikolaisen, Terje Thorsen, Marius Renberg, Cinemateket, Alex Cox, Camilla Voutilainen Nordbø, Henrik Nordahl, Aksel Engquist, Jens Lunnan Hjort, Magnus Hellerud Rongved, Jan Martin Smorr, Arne Fogt Bergby, Ole Eilertsen Fagernes, Christian Fredrik Stoud Platou Kaltenborn, Inger Marie Kaltenborn, Bergfrid Nesdal, brødrene Herskedal, Liv, Balto, Blaffen

Kunsthøgskolen i Oslo avd. Design, DIKU (Tidligere NARP), Grafill, Vega Scene, Norsk Filminstitutt, Norsk Kulturråd, Stiftelsen Fritt Ord, Norsk Illustrasjonsfond, Fond for lyd og bilde, Kunsthall Stavanger, No Comprendo Press, Dongery, ByHands, NRK

Og ikke minst til de jeg (forhåpentligvis ikke) måtte ha glemt oppi alt!

[1] Kontoret mitt i Thorvald Meyers gate, som jeg delte med No Comprendo Press-forlegger Espen Holtestaul, Lars Fiske, Sindre Goksøyr og en kort periode Christopher Nielsen, fram til 2017.

[2] *Bojack Horseman* for The New Yorker, skisse til venstre, ferdig til høyre.

[3] Denne gule, lille skisseboken var alltid medbrakt på stipendiatseminarer.

[4]

5

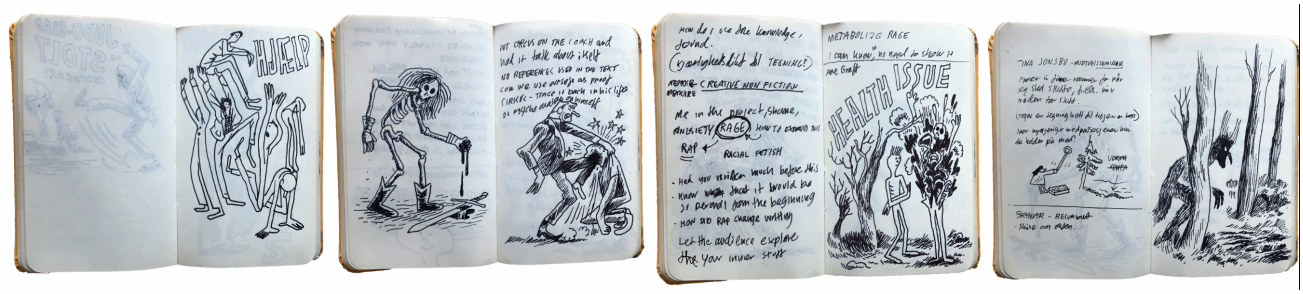

6 Aesop-lansering i København, 2016.

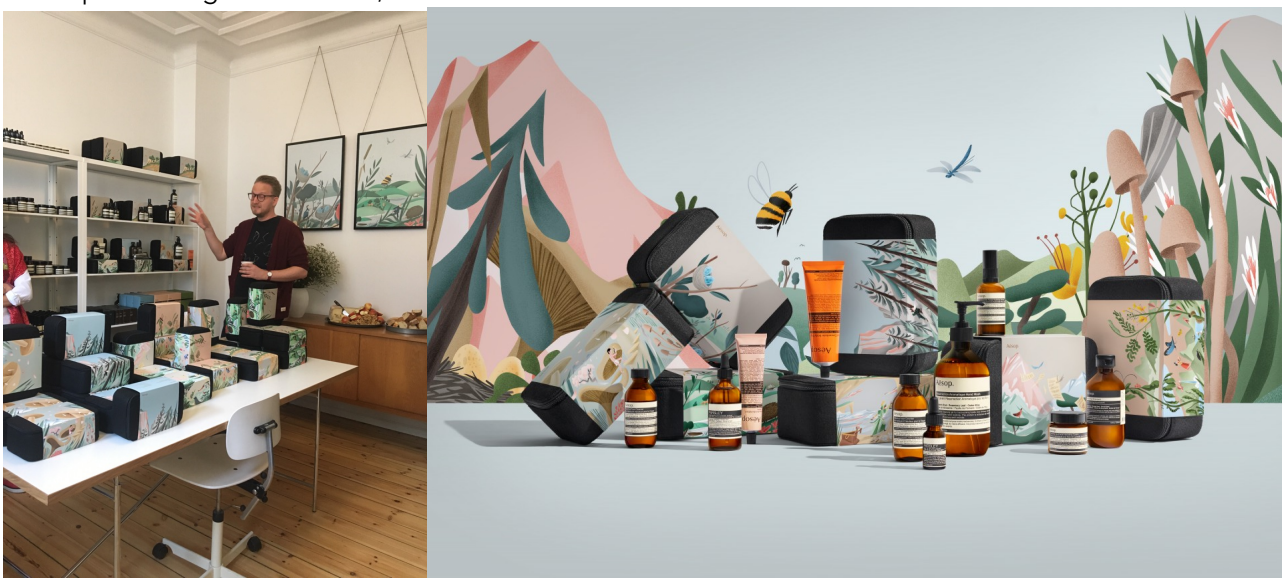

7 Kasserte tegneseriedagboksider, før jeg bestemte meg for å bare skrive ren dagbok uten tegning.

[8] Redigeringsarbeid med Aslak Gurholt Rønsen fra Yokoland ifb. med *Tegning, form og farge*.

[9] Sminketest på KHiO.

[10] *Tegning, form og farge*-utstilling på Grafills galleri R21.

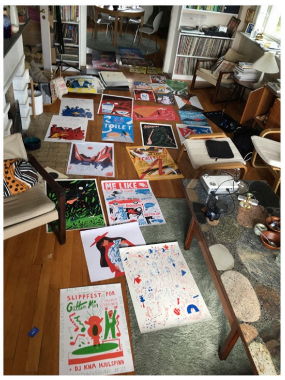

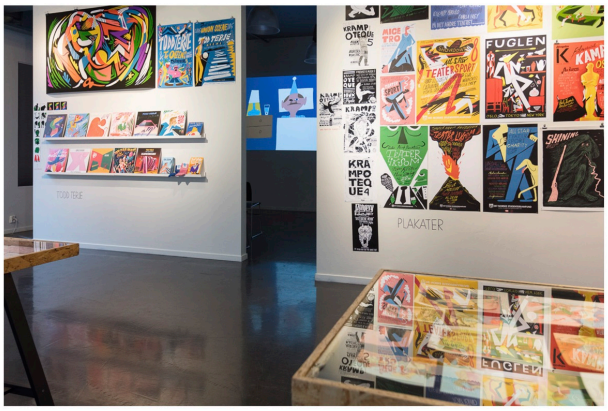

[11] Aller første forsøk på manus (med altfor lange paranteser).

KRÖDERN

første utkast, direkte transkribert fra tegneserien.

EXT. TEDDYS I BRUGATA - FORMIDDAG

Stian (40ish) sitter på uteserveringen på Teddy's og reparerer med en flaske vin, sliten etter flere fuktige kvelder på rad. Mørke solbriller for å dempe dagslyset. Begynner å blir lett brisen og komme over fyllenervekneika, rastløst speidende etter noe å gesgjeftige seg med får han øye på faren til en barndomskompis (60ish).

Jørgen bærer tunge puser fra Kiwi som gjør ham lutrygget og er tapt i egne tanker.

STIAN
(veiver og gestikulerer, plystrer høyt)
Jørgen!!

JØRGEN
(Nøkkes ut av tankene og ser forundret på Stian, som han ikke drar kjensel på)

STIAN
(Skjønner at Jørgen kanskje ikke kjenner ham igjen, særlig pga. solbrillene)
Husker du meg? Stian fra Nordberg!
(Kort pause [illegible] han føyer til)

[12] Skisse fra stipendiatseminar i Fredrikstad. Stykket gikk langt over hodet på meg. En publikummer fotograferte seansen med en diger iPad og foto-volum på full styrke.

[13] Den fascinerende duoen jeg så øve kampsport i parken på vei til KHiO, med to spesielle hunder og en eier som publikum. Jeg har allerede skrevet dette inn i en scene som jeg håper blir realisert …

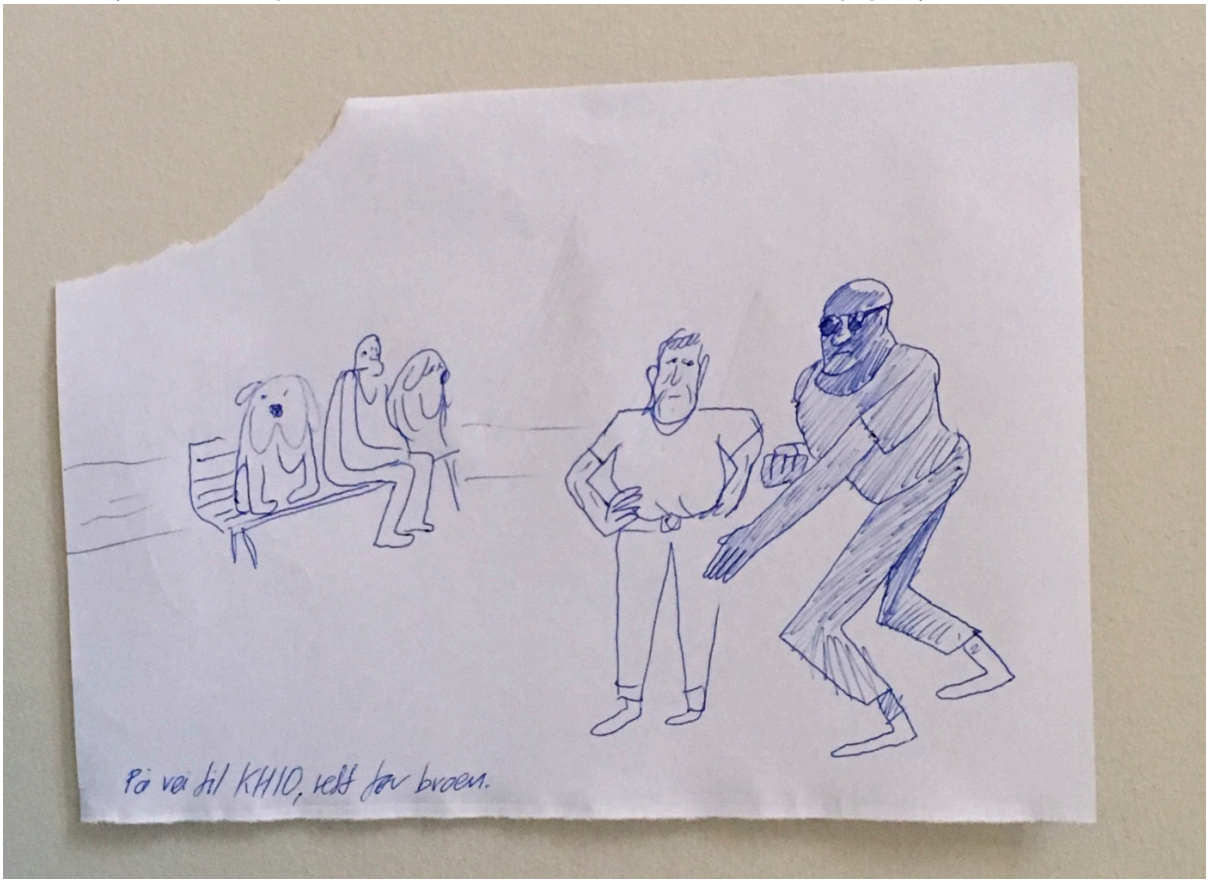

[14] Forarbeid til *NRK Hyper* med Flu Hartberg.

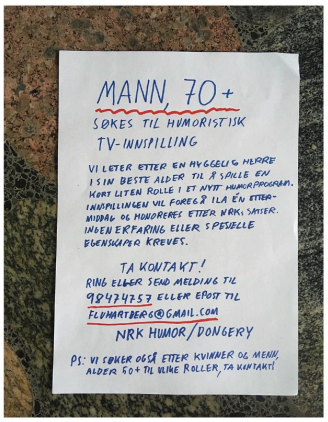

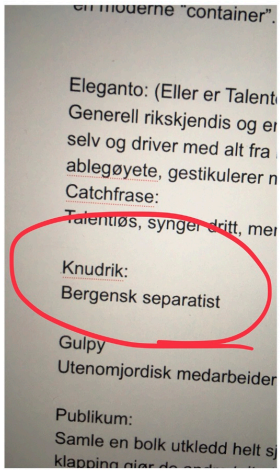

[15] T.v: Mitt gamle kontor, tømt og ribbet. T.h: på vei inn i «Sangrom 6» på KHiO.

[16] Prøvespilling av «Krödern-scenen» på Sangrom 6, her med Andreas Tønnesland, Johan Sigmundstad og meg.

[17] Tegner Trump and Fox and Friends for The New Yorker mens jeg flytter inn på Sangrom 6.

[18] Første titt på kostymene laget til *NRK Hyper*.

[19] Innspilling av *NRK Hyper* i studio på NRK + Andrew Lloyd Webber-illustrasjon for The New Yorker.

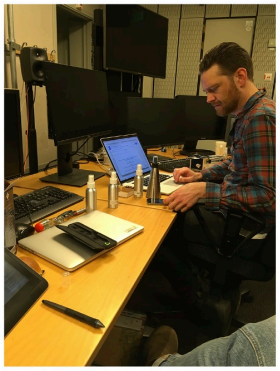

[20] Danse- og tegneøvelser med medstipendiat Brynjar Bandlien på KHiO. Dress designet av Maren Saedi.

[21] Flu Hartberg og jeg jobber med etterarbeidet på *NRK Hyper* på Illustrinati.

[22] Rigget meg til i stallen for å tegne akvareller.

[23] Brysom gjest.

[24] Pappa fotograferer gris på Langedrag, akvarell inspirert av landskapet på Langedrag.

25 Misfornøyd restaurantgjest.

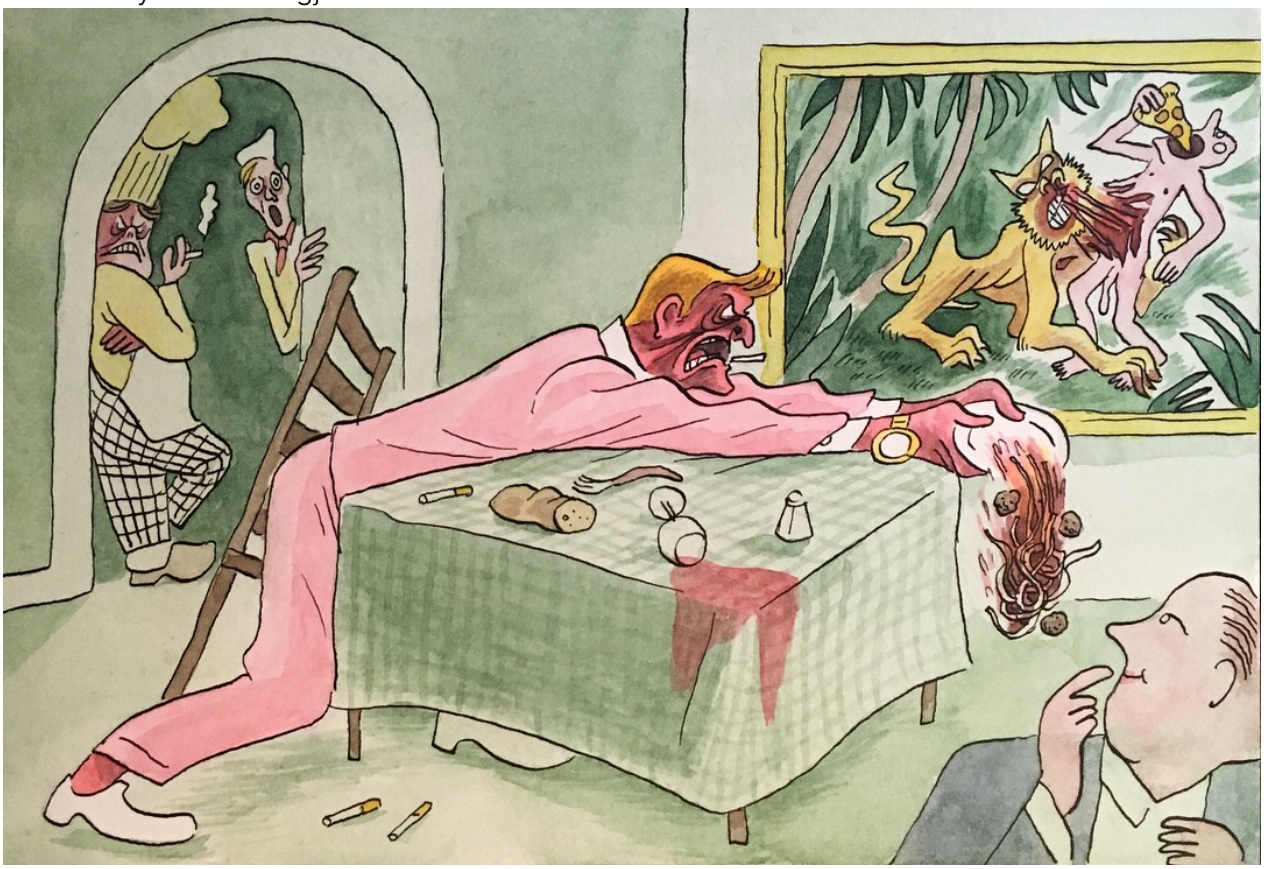

26 Petter Smart-aktig figur.

[27] Barberer pappa på hytta i barndommen, fotografert av bestefar OG bestemor på samme tid.

[28] Mamma, pappa, meg og den gamle Ford Escorten.

[29] Jeg vil lage kortfilm og det skal skje NÅ.

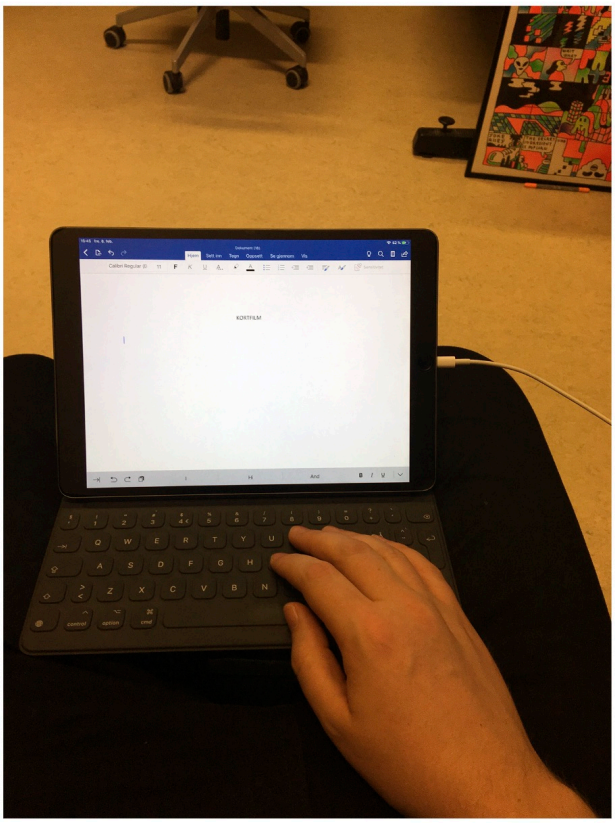

[30] Brainmap til midtveispresentasjon.

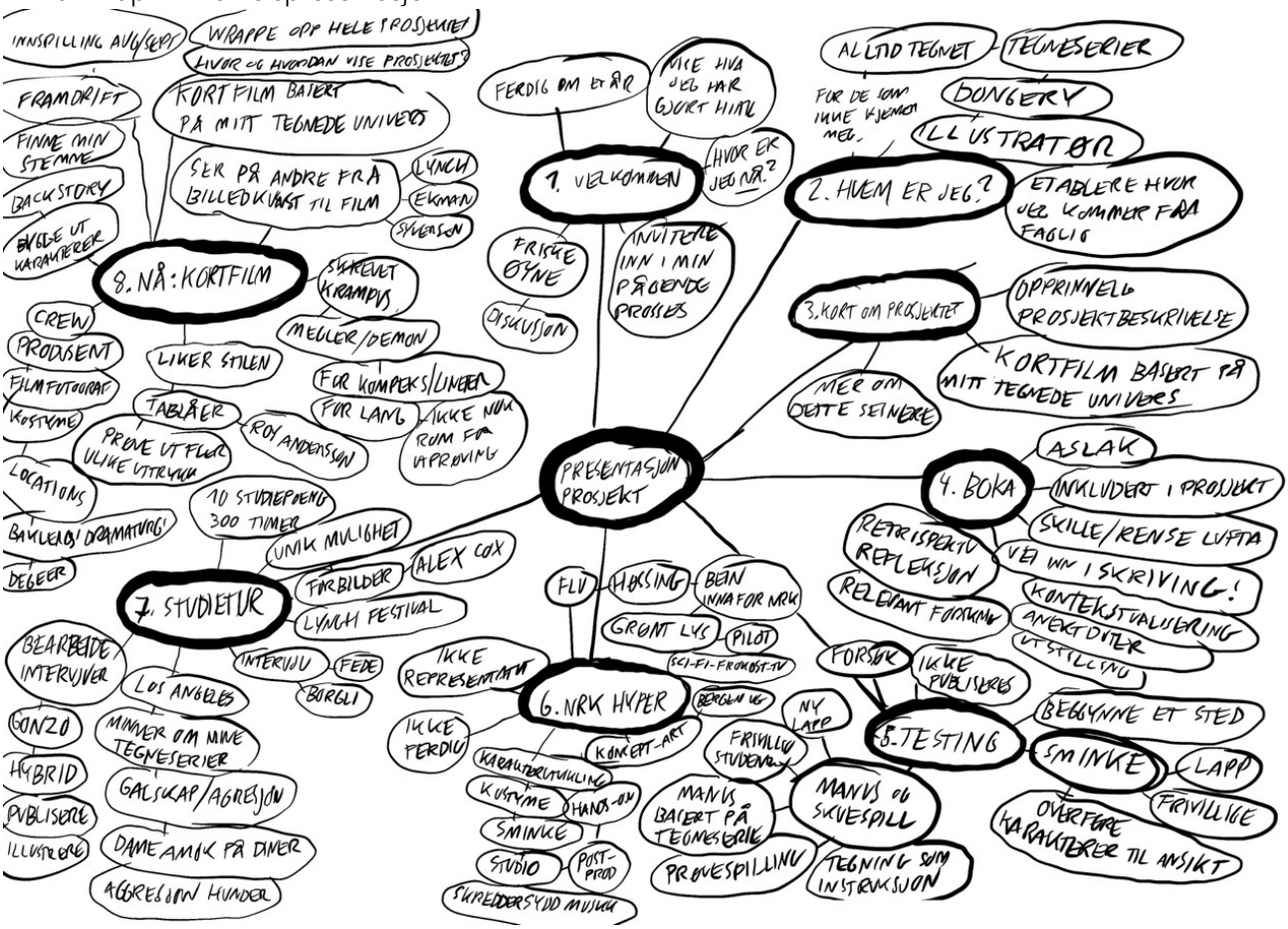

[31] Laget denne tegningen som jeg postet på Instagram i håp om å møte folk. For øvrig en av mine aller første tegninger laget på iPad med Procreate.

[32] Bob's Big Boy diner (som i perioder har fungert som David Lynchs' kontor).

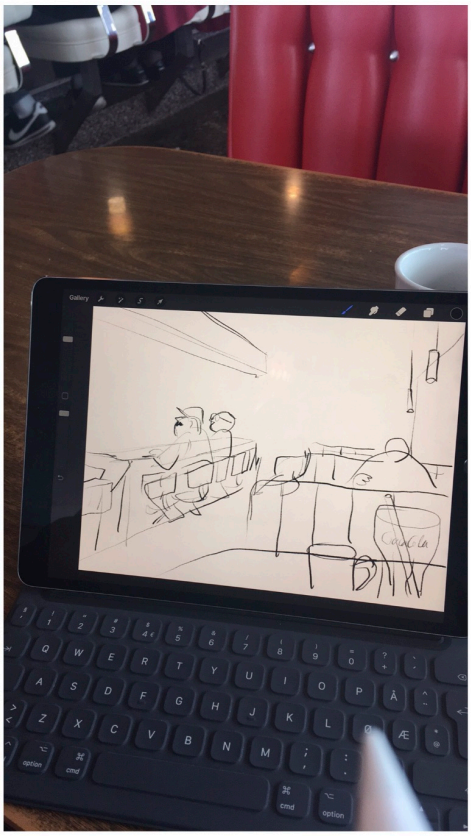

[33] Bildet som ble knust under kvinnens raseriutbrudd på Brite Spot diner i båsen foran meg.

[34] Festival of Disruption på ACE Hotel downtown, Francis Ford Coppola på scenen.

[35] Strever med å tegne republikaner Ryan Costello for The New Yorker i Paris.

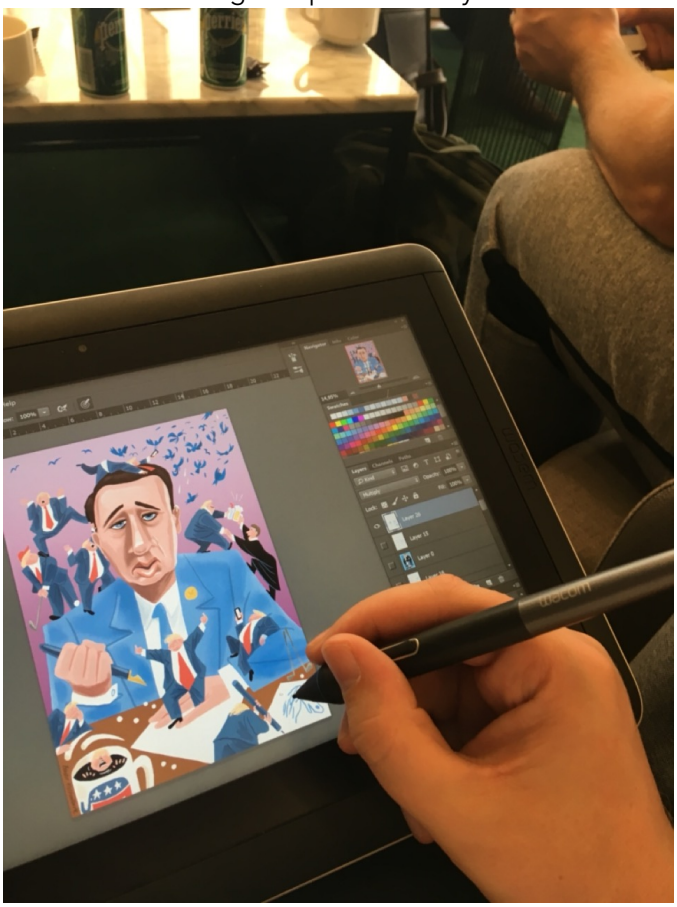

[36] Iselin Shumba under innspilling av NRK-serien *Livstid*, til høyre med påsminket blåveis.

[37] Tidlige Dongery-fanziner.

[38] Refusert illustrasjon av Elton John i anledning filmen *Rocketman* for The New Yorker.

[39] Komisk par på sparkesykkel observert i Kirkeveien.

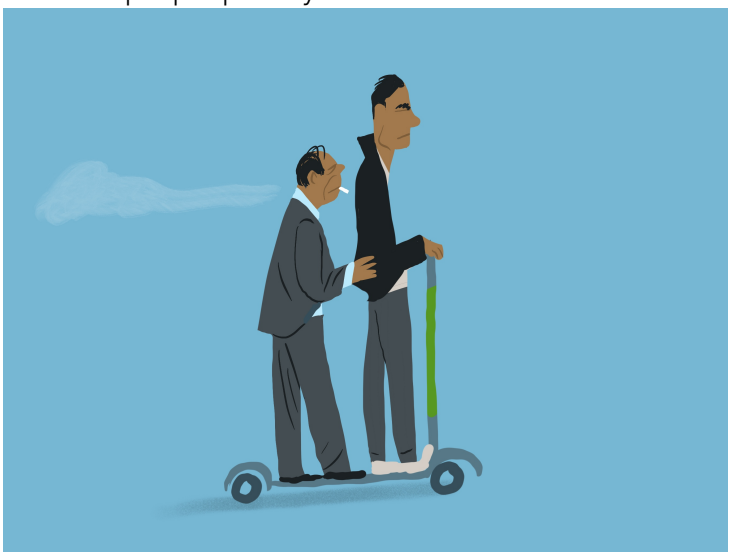

[40]Tegning av Iselin Shumba og meg på tur.

41 Illustrasjon av ideen om å tenke på kortfilmen som et flere-retters måltid, der hver rett er en scene.

42 Bernard & Bianca.

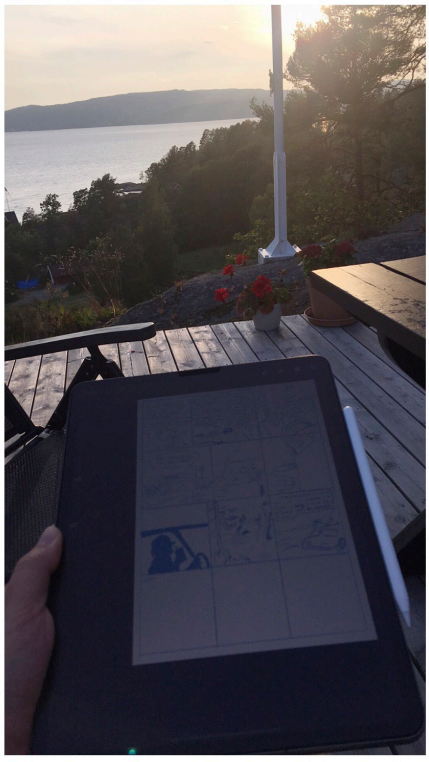

[43] Forsøk på storyboards til *Liker stilen* før jeg innså at det ikke var nødvendig.

[44] Kostymeskisser.

[45] Produksjonsdesigner Are Sjaastads 3D-modeller av locations, her Parksalongen og «drapsleiligheten». T.h: Are noterer og skisser på befaring.

[46] Prøvedykking i Skålsjøen der filmens åpningsscene ble spilt inn.

[47] Liker Stilen, første oppdagsdag på sett, Parksalongen.

[48] Andre opptaksdag, bak KHiO.

[49] Opptak ved Skålsjøen.

[50] Klipping med Erlend Knudsen.

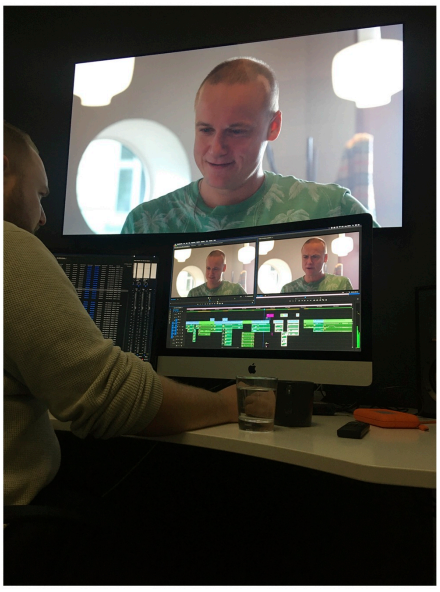

[51] Hylla raste ned.

[52] Consept art til *Liker stilen*, bl.a. tegning laget for å selge det inn til Joe Keery som var på gli en stund.

[53] Befaring av location med fotograf Håvard Byrkjeland, produksjonsdesigner Are Sjaastad og linjeprodusent Lars Thomas Skare.

[54] Storyboard laget i tilfelle ting skar seg på sett mellom Iselin og meg.

[55] Opptak på Ekeberg.

[56] Opptak på Ekeberg og foran operaen.

[57] Studiodager med Terje Olsen.

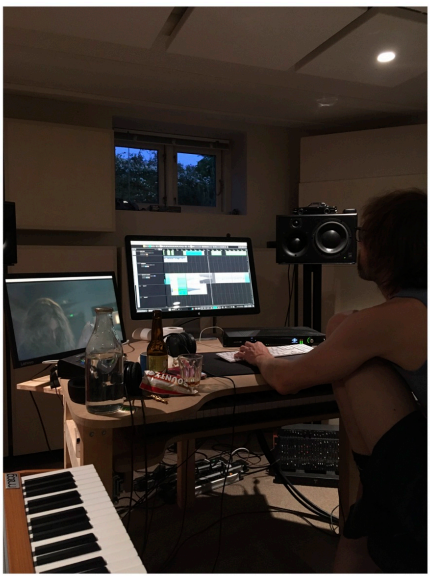

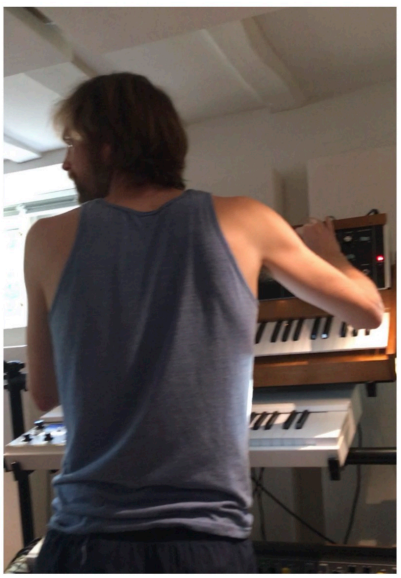

[58] Refleksjon på tur (som endte i myra).

[59] Den animerte kortfilmen *The End* fra 2008, som var mitt masterprosjekt på Konstfack, et samarbeid med komponist og fetter Daniel Herskedal.

[60] Alene på fjellet i tre uker med meg selv i nåtid og fortid, arbeid med dagbokredigering.

[61] Tegneserie basert på da jeg skulle hente Aase på Geilo stasjon.

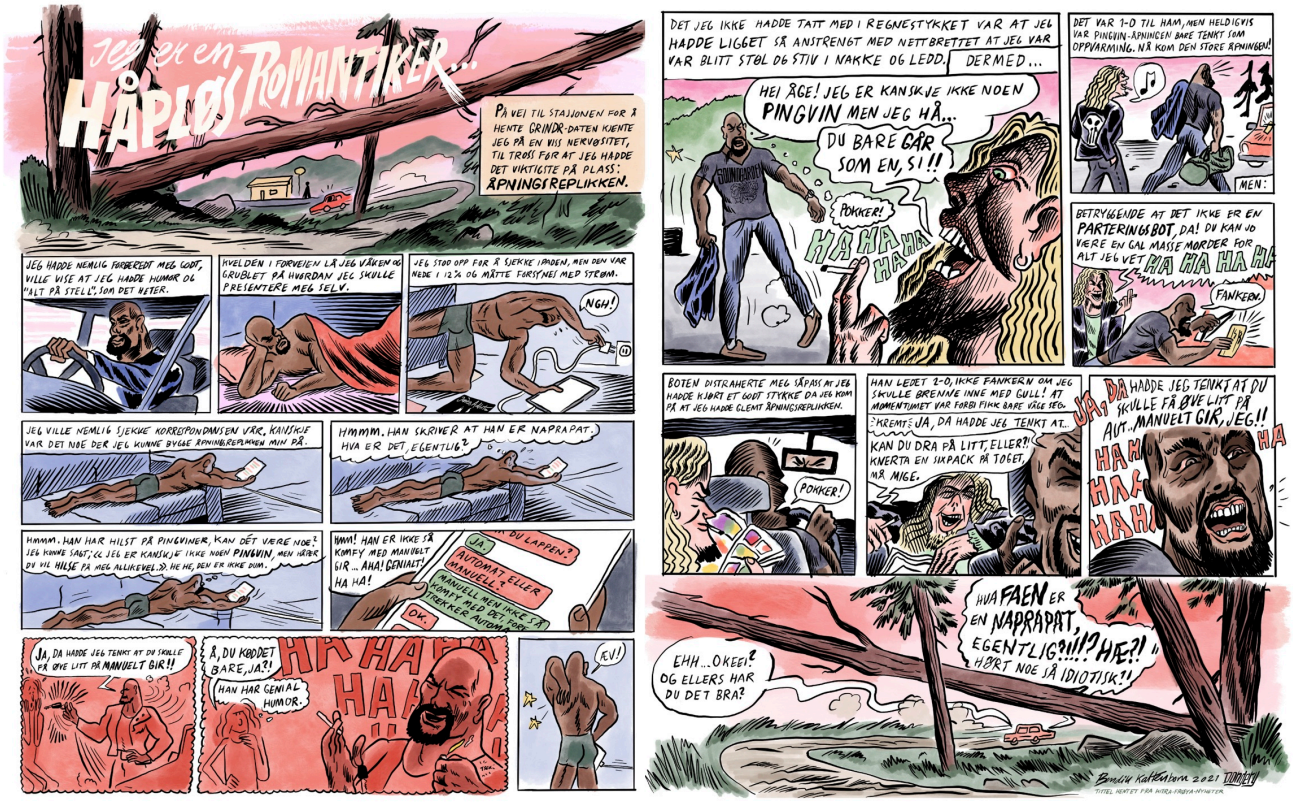

62 Visning på Vega Scene, regissørsamtale med Truls Foss og spesialdesignede *Liker stilen*-drinker av Halvor Skiftun Digernes.

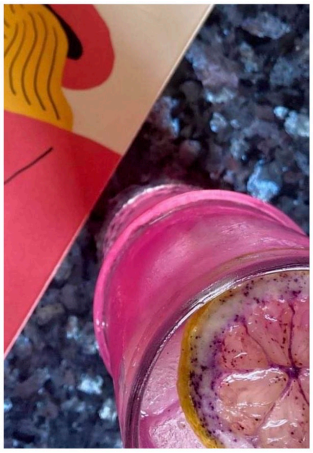

63 Skisser til tegneserien «Var taus om skjeggkre» for Dagbladet.

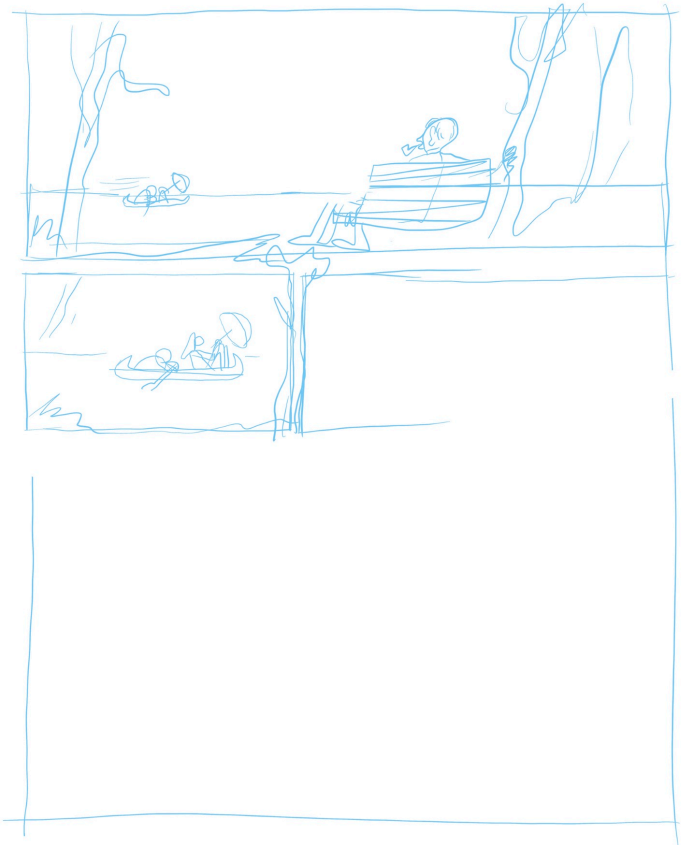

64 Prosess til venstre, ferdig versjon til høyre.

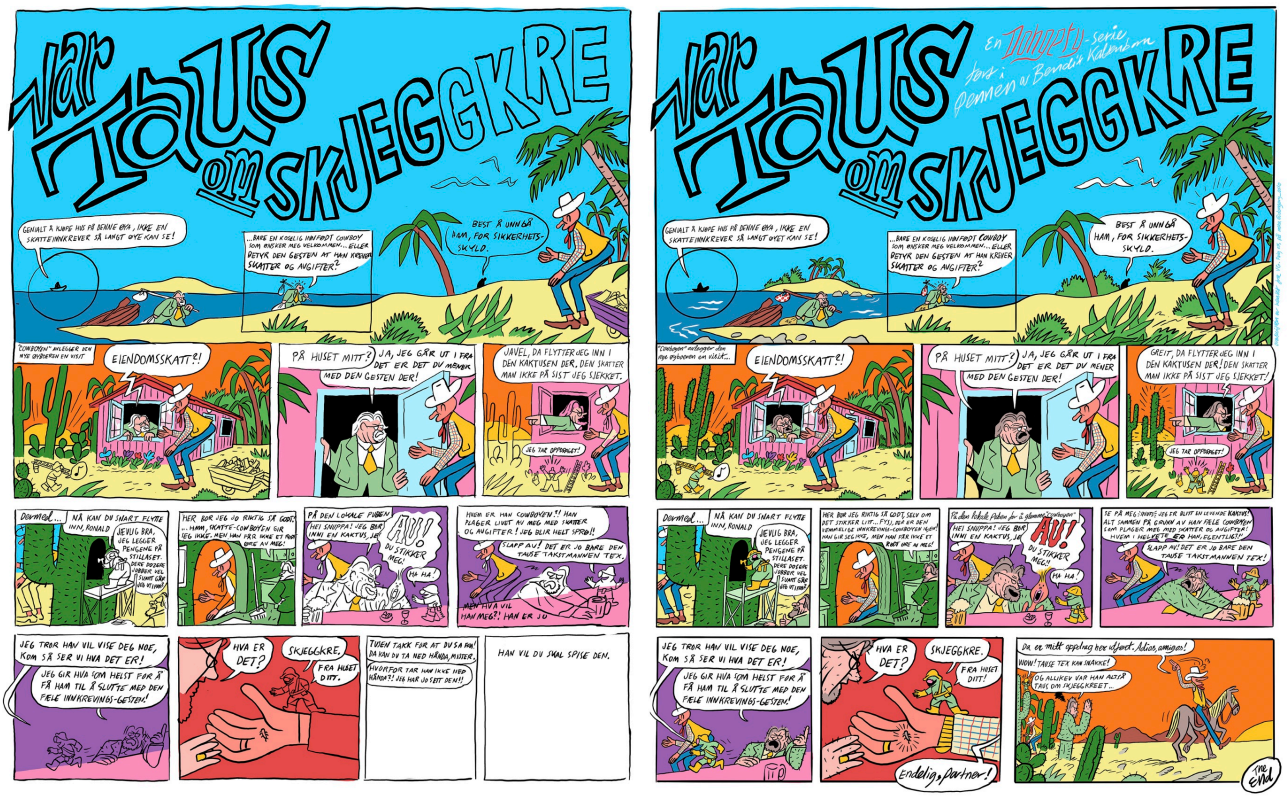

65 Tegneserieside med Stian og Krödern, laget etter filmatiseringen.